PETER JAMES

MIRTIS UŽKLUPS RYTOJ

PETER JAMES

MIRTIS UŽKLUPS RYTOJ

Iš anglų kalbos vertė Bronislovas Bružas

Jotema

UDK 821.111-31
Ja289

Peter James
DEAD TOMORROW
Macmillan, London, 2009

James, Peter
Ja289 Mirtis užklups rytoj: [detektyvinis romanas]/Peter James; iš anglų kalbos verte Bronislovas Bružas. — Kaunas: Jotema, [2013]. — 480 p.
ISBN 978-9955-13-363-6

Sunkia liga sergančiai penkiolikmetei Braitono gyventojai gydytojų prognozės negailestingos: mergaitė ilgai negyvens, jei nebus persodintos kepenys. Į paniką puolusi motina internete aptinka tarpininką, kuris už didelius pinigus garantuoja parūpinti tinkamą organą.

Tirdama nužudytų paauglių bylą Braitono policija užeina Rytų Europoje veikiančią grupuotę, kuri verčiasi prekyba žmonėmis. Vyresniojo detektyvo Rojaus Greiso komandai tenka skubiai suktis, kad spėtų išgelbėti gyvybę benamiui vaikui, o nevilties draskoma motina pasiryžusi bet kam, kad iš mirties nagų ištrauktų savo mylimą dukterį...

UDK 821.111-31

Redaktorė *Asta Kristinavičienė*
Viršelio dailininkė *Vilūnė Grigaitė*
Maketavo *Elvyra Laipanova*
Viršelio nuotrauka iš *www.shutterstock.com*

SL 250. 30 sp. l. Užsak. Nr. 13.29
UAB „Jotema", Algirdo g. 54, 50157 Kaunas
Tel. 337695, el. paštas: info@jotema.lt
http://www.jotema.lt
Spausdino UAB „Spindulio spaustuvė", Vakarinis aplinkkelis 24, 48184 Kaunas

Fredo Niumeno atminimui
Reiškiu pagarbą!

1

Siuzana nekentė jo motociklo. Vis primindavo Natui, kad motociklai pražūtingi, o pasaulyje nieko nėra pavojingiau, kaip vairuoti motociklą. Kartodavo ir kartodavo be paliovos. Natui patikdavo ją erzinti, jis atkirsdavo, jog statistika teigia kitką. Iš tikrųjų rimčiausią grėsmę gyvybei keldavo apsilankymas virtuvėje. Nes būtent šioje vietoje egzistavo didelė tikimybė pražūti.

Kaip vyresnysis gydytojas stažuotojas, buitinių aukų jis prisižiūrėdavo kiekvieną dieną. Pasitaikydavo ir baisiai susižalojusių motociklininkų, tačiau jų atvejai nė iš tolo neprilygdavo tam, kas įvykdavo virtuvėse.

Žmones nuolat nukratydavo elektra, kai į skrudintuvus kišdavo šakutes. Jie nusisukdavo sprandus, nugriuvę nuo taburečių. Paspringdavo. Apsinuodydavo maistu. Natas ypač mielai porindavo istoriją apie moterį, pristatytą į Sasekso grafystės Karališkosios ligoninės priimamąjį, kur jis plušėdavo, tiksliau, *ardavo* — nelaimėlė kyštelėjo galvą į užstrigusią indaplovę, norėdama pažiūrėti, kas nutiko, ir jos akį pervėrė siauraašmenis peilis.

Motociklai nepavojingi, netgi tokie monstrai, kaip jo raudonas „Honda Fireblade" (iki šešiasdešimties mylių per valandą įsibėgėjantis per tris sekundes), tvirtindavo Natas; problemų pridaro kiti eismo dalyviai. Tereikia jų pasisaugoti, ir baigta. Beje, „Fireblade" palieka gerokai mažiau anglies dvideginio pėdsakų negu jos iškleręs „Audi TT".

Tačiau Siuzana nuleisdavo aiškinimus negirdom.

Lygiai taip pat nekreipdavo dėmesio ir į vyro aimanas, kad Kalėdų dieną, kuri išauš po penkių savaičių, tradiciškai teks praleisti su *galva-*

žudžiais, kaip Natas vadindavo antrosios pusės tėvus. Velionė jo motina mėgdavo sakyti, esą pasirinkti galima draugus, o ne gimines. Ir buvo velniškai teisi.

Jis kažkur skaitė, neva vesdamas vyriškis tikisi, kad žmona amžiams išliks tokia pati, o moteris ištekėdama užsibrėžia tikslą pakeisti sutuoktinį.

Siuzanai Kuper puikiai sekėsi įgyvendinti šitą darbotvarkės punktą, pasitelkus galingiausią moteriško arsenalo ginklą: prieš šešis mėnesius ji pastojo. Be abejo, Natas neapsakomai tuo didžiavosi. Visgi sau liūdnai pripažino, kad netrukus reikės susitaikyti su tikrove — „Fireblade" turės išmainyti į kokią nors praktiškesnę transporto priemonę. Pavyzdžiui, į universalą arba vienatūrį. Ir, siekdamas patenkinti Siuzanos polinkį į visuomeniškumą bei aplinkos tausojimą, privalės įsigyti prakeiktą elektrinį-dyzelinį hibridą, dėl Dievo meilės!

Anoks čia smagumas?

Paryčiais grįžęs namo į nediduką kotedžą Rodmelio kaimelyje, plytinčiame per dešimt mylių nuo Braitono, jis žiovavo sėdėdamas už virtuvės stalo ir žiūrėdamas per televiziją „Pusryčių" laidą, per kurią transliavo žinias apie Afganistane susisprogdinusį savižudį. Televizoriaus ekranas jau rodė 08.11, o rankinis laikrodis — 08.09. Tačiau vyriškis jautėsi taip, tarsi vis dar būtų naktis. Natas šaukšteliu į burną įsimetė dribsnių, užgėrė juos apelsinų sultimis ir juoda kava, tuomet laiptais užbėgo viršun, pabučiavo Siuzaną ir atsisveikindamas paglostė jos Gumbiuką.

— Vairuok atsargiai, — įspėjo žmona.

Kodėl, tavo manymu, aš turėčiau važinėti pavojingai, — pagalvojo vyras, bet, užuot visa tai pasakęs balsu, tarė:

— Myliu tave.

— Ir aš tave myliu. Paskambink man.

Antrąkart pabučiavęs Siuzaną, jis nusileido į pirmą aukštą, užsismaukė šalmą ir odines pirštines, tada žengė į šerkšnoto ryto žvarbą. Ką tiktai prašvitus sunkų raudoną dviratį agregatą išstūmė laukan ir su trenksmu uždarė garažo duris. Nors ant žemės blizgėjo šarma, pastarąsias kelias dienas nelijo, todėl pavojingas plikledis ant asfalto nesusidarė.

Natas pakėlė akis į užuolaidomis uždengtą langą ir paskutinį sykį gyvenime spustelėjo numylėto motociklo starterį.

2

Pasimatymai su daktaru Rosu Hanteriu buvo vienas iš kelių pastovių dalykų jos gyvenime, mąstė Linė Beket, stovėdama prie durų ir prieangio telefonspynėje spausdama gydytojo kabineto mygtuką. Atvirai kalbant, nė nežinia ar pavyktų įvardyti likusius. Išvien *nesėkmės*. Ko jau ko, o šitų netrūko. Susimauti ji visada mokėjo. Tiesiog nuostabiai. Nevykėlių varžybose galėjo atstovauti Anglijai.

Jei trumpai, Linės gyvenimą sudarė trisdešimt septyneri metai negandų, pradedant nuo smulkmenų, pavyzdžiui, kai automobilio durelės jai, septynmetei, nukirto smiliaus galiuką, ir baigiant kitomis, laikui bėgant rimtėjančiomis problemomis. Kaip vaikas, ji nepateisino tėvų lūkesčių, kaip žmona, neįstengė išsaugoti sutuoktino, o dabar, kaip vieniša motina, buvo benuvilianti paauglę dukrą.

Savo kabinetą daktaras įsirengė milžiniškoje karaliaus Eduardo laikų viloje, stūksančioje ramioje, kitados gyvenamoje Houvo gatvėje. Didumą sujungtų, seniai nugriautų namų pakeitė daugiabučiai. Išlikusiuose pastatuose, kaip šitas, įsikūrė firmų biurai ir privačia praktika besiverčiantys medikai.

Ji žengė į pažįstamą koridorių, kuriame vilnijo baldų lako kvapas, nežymiai atmieštas antiseptiko dvelksmu, prie rašomojo stalo išvydo telefonu šnekančią daktaro Hanterio sekretorę ir smuko į laukiamąjį.

Linė čia lankėsi maždaug penkiolika metų, bet per minėtą laikotarpį erdvioje niūrioje patalpoje niekas nepasikeitė. Ta pati vandens dėmė, išplitusi ant tinkuotų lubų, kontūrais mažumėlę panaši į Australiją, tas pats priešais židinį pastatytas stambialapio fikuso vazonas, įsisenėjęs aplinkui tvyrantis pelėsių tvaikas, tie patys tarpusavyje nederantys, tartum miglotoje praeityje iš varžytinių nupirkti foteliai ir sofos. Tie patys, regis, net keli žurnalai, padėti ant apvalaus ąžuolinio stalo viduryje kambario.

Ji dirstelėjo į trapios išvaizdos senuką, susmegusį fotelyje nudrengtomis spyruoklėmis. Žmogus laikė lazdą įrėmęs į kilimą ir tvirtai ją

spaudė lyg bijodamas visiškai prasmegti. Greta „BlackBerry" telefoną maigė nekantraujantis, į ketvirtą dešimtį įkopęs vyriškis, kuris dėvėjo mėlyną paltą aksomine apykakle. Į akis krito įvairūs ant lentynos išrikiuoti lankstinukai, ir vienas jų siūlė patarimus, kaip atprasti nuo cigarečių, tačiau šiuo momentu nervinės įtampos varginamai Linei būtų pravertusios konsultacijos, kaip rūkyti *dažniau*.

Ant staliuko ji pamatė naują *The Times* egzempliorių, bet nusprendė nenorinti skaityti. Bluosto faktiškai nesudėjo nuo tada, kai vakar popiet sulaukė skambučio iš daktaro Hanterio sekretorės, kuri paprašė, kad ponia Beket rytoj atvyktų iš pat ryto ir vienui viena. Organizme pernelyg nukrito cukraus lygis, todėl jai linko kojos. Vaistus Linė išgėrė, bet pusryčiaudama tenurijo porą kąsnių.

Pritūpusi ant kietos su stačia atkalte kėdės kraštelio, ji panaršė rankinę ir burnon įsimetė dvi gliukozės tabletes. Kodėl daktaras Hanteris panūdo taip skubiai susitikti? Dėl kraujo tyrimų, kuriuos Linei darė aną savaitę, ar, kas labiau tikėtina, dėl Keitlinos? Anksčiau, kai ją apnikdavo panika, tarkim, krūtyje užčiuopus gumbiuką arba išsigandus, kad permainingą dukters elgseną galbūt nulėmė smegenų auglys, gydytojas skambtelėdavo asmeniškai ir perduodavo geras naujienas, pranešdamas, jog biopsijos, skenavimo ar kraujo analizės rezultatai puikūs, todėl nerimauti priežasčių nėra. Bent jau įprastų, susijusių su Keitlina.

Linė sukryžiavo kojas ir vėl jas atkryžiavo. Ji buvo puošniai apsirengusi, vilkėjo dailiausią savo paltuką — žydrą, pusilgį, pasiūtą iš vilnos ir kašmyro audinio, įsigytą per sausį vykstantį prekių išpardavimą, — ir tamsiai mėlyną trikotažinę palaidinę, mūvėjo juodas kelnes, avėjo juodus zomšinius batelius. Sau niekada nedrįso to pripažinti, bet prieš viešnagę pas daktarą visuomet apsitaisydavo kuo gražiau. Nors, aišku, ne taip, kad išverstų vyrus iš koto, nes šioje srityje seniai prarado įgūdžius, o ką jau kalbėti apie pasitikėjimą.

Išsiskyrus su Malku, jos savivertė nukrito žemiau grindjuostės. Kaip trisdešimt septynerių metų moteris, Linė buvo simpatiška, bet, pasak kelių draugų ir jau amžinatilsį sesers, galėtų atrodyti žaviau, jei kiek priaugtų svorio. Ji žinojo esanti sudžiūvusi ir nusikamavusi: juk save matydavo veidrodyje. Išseko, nes nuolat dėl visko nerimavo, o labiausiai jaudinosi dėl dukros, kuri jau ilgiau nei šešerius metus sunkiai sirgo.

Netrukus po devintojo gimtadienio Keitlinai diagnozavo kepenų

ligą. Nuo to laiko jiedvi tarsi keliavo tamsiu, į neįžvelgiamas tolybes nusitęsusiu tuneliu. Begaliniai vizitai pas specialistus. Tyrimai. Trumpalaikiai gydymai vietinėse Sasekso gydymo įstaigose ir ilgesni periodai — vienas jų truko veik metus, — Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje. Mergaitė turėjo iškęsti operacijas, per kurias gydytojai į tulžies pūslę kišdavo plėtiklius, o vėliau juos šalindavo. Nesibaigiančias kraujo perpylimo procedūras. Protarpiais liga taip nualindavo Keitliną, kad ji per pamokas užmigdavo. Pamėgtu saksofonu groti nesugebėdavo, nes pristigdavo kvapo. Be kita ko, paauglystėje vis smarkiau niršo ir maištavo atkakliai siekdama suvokti: *kodėl aš?*

Linė nesugebėjo atsakyti į šį klausimą.

Ji nė nesuskaičiavo, kiek sykių dirgliai sėdėjo Sasekso grafystės Karališkosios ligoninės priimamajame laukdama, kol medikai apžiūrės Keitliną. Kartą, būdama trylikos, iš gėrimų spintelės atžala nušvilpė degtinės butelį, todėl mergiotei teko plauti skrandį. Kitąsyk, jau keturiolikos, prisirūkiusi hašišo ir apsvaigusi nusirito nuo namo stogo. O kur dar šiurpus atvejis, kai antrą valandą nakties duktė įkėblino į motinos miegamąjį pastiklėjusiomis akimis, žliaugdama prakaitu, iš šalčio kalendama dantimis ir pranešė išgėrusi ekstazio tabletę, gautą iš kažkokio Braitono padugnės, ir pasiskundė, kad jai skelia galvą.

Hanteris kaskart prisistatydavo į gydymo įstaigą ir palaikydavo Keitlinai draugiją, kol įsitikindavo, kad mergaitei pavojus nebegresia. Į ligoninę važiuoti neprivalėdavo, bet toks jau jis buvo žmogus.

Galų gale durys prasivėrė, ir daktaras pasirodė laukiamajame. Aukštas, elegantiškas, puikios laikysenos, užsimetęs ruoželiais išmargintą švarką, patrauklaus veido, įrėminamo banguotų žilstelėjusių plaukų, ir žalių rūpestingų akių, kurias dalinai pridengė pusmėnulio formos akinukai.

— Line! — stiprus, skardus jo balsas šįryt skambėjo keistai slopiai. — Užeikite.

Rosas Hanteris pacientus sutikdavo dviem skirtingomis išraiškomis. Per daugelį metų Linė teregėjo įprastą nuoširdžią šypseną, bylojančią, kad gydytojas džiaugiasi ją matydamas. Ir niekada nebuvo susidūrusi su liūdna, mąslia grimasa. Kurios jis nepakęsdavo rodyti.

Kuri šiandieną darkė daktaro veidą.

3

Šioji vieta puikiai tiko gaudyti greičio viršytojus. Į Braitoną skubantys, dažnai vietine Luiso kelio atkarpa važinėjantys čionykščiai žinojo, kad kitapus šviesoforo jie gali spausti akceleratorių nepaisydami leistino keturiasdešimties mylių per valandą greičio ir saugiai lėkti magistrale, nes pristabdyti reikės tiktai prie matuoklio, sumontuoto maždaug už mylios.

Daugumai nemalonia ankstyvo ryto staigmena tapo kvadratiniu mėlynos, geltonos ir sidabrinės spalvų raštu nudažytas policijos BMW universalas, dunksantis šalutiniame kelyje, iš dalies pasislėpęs už autobusų stotelės stoginės.

Konsteblis Tonis Omotosas stiebėsi ties tolimuoju automobilio galu, rankoje laikė lazerinę šaudyklę, atrėmęs ją į stogą, ir raudonu tašku varstė priešakinius numerio skydelius, pagal kuriuos tiksliausiai sekdavosi nustatyti, kokį tempą išvystė pažeidimu įtariamas transporto priemonės vairuotojas. Jis spustelėjo nuleistuką pašaudamas „Toyota" sedaną. Skaitmeniniame ekrane nušvito užrašas: 44 mpv. Įkandin tojotos neleistinai sparčiai nuburzgė juodas „Harley Softail" motociklas, bet šįkart konsteblis nespėjo prisitaikyti.

Kairėje pusėje stoviniavo bendražygis konsteblis Janas Apertonas — aukštas liesas vyrukas, užsimaukšlinęs kepurę ir apsivilkęs geltoną, šviesą atspindinčią striukę. Jis ketino šokti į gatvę, vos tik pasigirs Tonio šūksnis. Abu kelių patruliai stingo nuo šalčio.

Apertonas žvilgsniu palydėjo baikerį. Jam patiko harliai, tiksliau, patiko įvairūs motociklai, ir konsteblis svajojo kada nors įsilieti į patruliuojančių motociklininkų gretas. Vis dėlto „Harley" rinkdavosi klajones mėgstantys žmonės. O jis aistrą puoselėjo greitaeigiams lenktyniniams motociklams, tokiems kaip BMW, „Suzuki Hayabusa", „Honda Fireblade", kuriais mėginant įsipaišyti į vingius, reikėdavo visu kūnu pasvirti ant šono, užuot sukus vairo rankenas.

Akiratyje išdygo raudonas „Ducati", bet jo savininkas, laiku pastebėjęs policininkus, pro šalį prašliaužė kone vėžlio greičiu. Visai kitaip pasielgė žalias „Fiesta".

— Fiesta! — riktelėjo Omotosas. — Penkiasdešimt du!

Konsteblis Apertonas žengė į priekį ir gestu paakstino automobilį

sustoti. Galbūt vairuotojas neatkreipė dėmesio į patrulį, o gal sąmoningai praleido jį pro akis, bet fiesta, šiaip ar taip, nurūko tolyn.

— Ką gi, lekiam. — Jis šūksniu perdavė registracijos numerį: — „Viskis Keturi Trys Du Citrina Pokštas Noras". — Ir nėrė prie vairo.

— Šūdžiai!

— Aha, nuopisos!

— Kodėl nesivaikote nusikaltėlių?

— O persekiojate vairuotojus?

Tonis Omotosas pakreipė galvą ir išvydo palei BMW gūrinančius jaunuolius.

Nes per metus Anglijos keliuose gyvybę praranda 3500 žmonių, o nužudomi tik 500, va, kodėl, užsigeidė atšauti. *Nes dėl tokių avigalvių kaip fiestos šeimininkas mudu su Janu kiekvieną prakeiktą dieną nuo asfalto grandome negyvėlius ir sumaitotus kūnus.*

Bet pokalbiams nebuvo laiko. Partneris įjungė mėlynus švyturėlius ir policijos sireną. Tonis sviedė lazerį ant užpakalinės sėdynės, pats įsitaisė greta porininko ir patimpčiojo saugos diržą mėgindamas jį prisisegti, tuo metu Apertonas, sulaukęs spragos transporto sraute, žaibiškai išvairavo mašiną iš šalutinio kelio ir iki dugno numygo akceleratorių.

Po krūtine pajutus pagreičio spaudimą, nugarkauliui įsirėžus į sėdynės atlošą, organizmą užplūdo adrenalinas. O, taip, štai vienas iš svaiginančių jo darbo džiaugsmų.

Ant prietaisų skydelio supypsėjo ANAS, automatinės numerių atpažinimo sistemos, ekranas, pateikdamas informaciją apie fiestą. Už automobilį, kurio numeris buvo „Viskis Keturi Trys Du Citrina Pokštas Noras", mokesčiai nesumokėti, jis neapdraustas, registruotas pažymėjimo netekusio vairuotojo pavarde.

Šovęs į antrą juostą Apertonas sparčiai nusivijo fiestą.

Netikėtai atgijo radijo stotelė:

— „Herbas Tango Keturi Du"?

Omotosas atsiliepė:

— „Herbas Tango Keturi Du", klausau.

— Mums pranešė apie rimtą avariją, — tarė dispečeris. — Koldino alėjos ir Dičlingo kelio sankirtoje susidūrė automobilis ir motociklas. Galite ten nuvykti?

Velniava, pagalvojo jis, nenorėdamas paleisti fiestos.

— Taip, taip, netrukus būsime vietoje. Perspėkite visus Braitono patrulius apie žalią „Ford Fiesta" numeriu „Viskis Keturi Trys Du Citrina Pokštas Noras". Luiso keliu mauna į pietus viršydamas greitį ir artėja prie žiedo. Įtariame, kad prie vairo sėdi žmogus, iš kurio atimtas pažymėjimas.

Jam nė nereikėjo raginti porininko sukti atgal, nes Apertonas jau spaudė stabdį, įjungęs dešiniojo posūkio signalą, ir dairėsi tarpo priešpriešinio eismo tėkmėje.

4

Kai prieš trisdešimt metų pagamintas mėlynas jo MGB GT sustojo prie šviesoforo priešais išvažiuojamąjį kelią, Malkolmas Beketas užuodė artėjančią jūrą. Ji veikė kaip narkotikas, tarytum organizmas būtų prisikaupęs vandenyno druskos, kurios atsargoms ištirpus prisireikdavo eilinės dozės. Vėlyvoje paauglystėje jis įstojo į Karališkąjį karinį jūrų laivyną, gavo mechaniko stažuotojo pareigas ir nuo tada visą gyvenimą plaukiojo. Dešimtmetį praleido Karališkajame, paskui dvidešimt vienerius metus išdirbo Prekybos laivyne.

Malkolmas mėgo gimtąjį Braitoną, nes miestas plytėjo pakrantėje, vis dėlto geriausiai jausdavosi laive. Šiandieną baigėsi trijų savaičių atostogos, ir nūnai jis trims savaitėms persikraustys į „Arco Dee", kuriame dirba vyriausiuoju mechaniku. O taip dar neseniai buvo vadinamas jauniausiu vyr. mechaniku visame Prekybos laivyne, liūdnai pagalvojo, bet šiuo metu, sulaukęs keturiasdešimt septynerių, netrukus taps veteranu, senu jūrų vilku.

Jis žinojo ne tik kiekvieną numylėto laivo kniedę, bet ir kiekvieną detalę, priklausančią MGB GT, kurį begalę kartų ardė ir montavo. Šiuo metu meiliai pasiklausęs laisvąja eiga veikiančio variklio burzgimo, išgirdęs retsykiais sustuksenantį vožtuvo stūmiklį, nusprendė, kad per kitas išeigines nuims cilindro galvutę ir pašalins nesklandumus.

— Gerai jautiesi? — paklausė Džeinė.

— Aš? Aha. Puikiai.

Rytas išaušo žavingas, dangus buvo giedras ir žydras, vėjas nepūtė, jūra atrodė lygi it stiklas. Po vėlyvo rudens audrų, pagadinusių praėjusią

išvyką laivu, oras nusistovėjo neblogas, bent jau šiandieną. Diena bus žvarbi, bet nuostabi.

— Ar tu manęs ilgėsies?

Slystelėjusi jo ranka apkabino ir spustelėjo Džeinei pečius.

— Beprotiškai.

— Melagis!

Malkolmas ją pabučiavo.

— Kai mudu išsiskiriame, tavęs ilgiuosi nuolat.

— Skiedi!

Jis antrąsyk pakštelėjo Džeinei.

Užsidegus žaliai šviesai, ji įspaudė sankabą, sutreškino svirtimi įjungdama pirmą pavarą ir nuvairavo automobilį šlaitu žemyn.

— Varžytis su laivu sudėtinga, — pastebėjo.

Malkolmas plačiai išsišiepė.

— Šįryt šauniai pasibarškinome.

— Tikiuosi, ilgai nepamirši.

— Be abejo.

Jie pasuko kairėn apvažiuodami Houvo lagūną, porą dirbtinių ežerų, kur žmonės irkluodavo valtis, mokydavosi valdyti burlentes ir plukdydavo laivų modeliukus. Priešakyje atsivėrė vaizdas į privačią, palei rytinį prieplaukos perimetrą nusidriekusią gatvę, pilną baltų, maurų stiliaus pajūrio namų, kuriuos buvo įsigijusios turtingos garsenybės, įskaitant Heterą Mils ir Normaną Kuką, žinomą kaip Fatboy Slim.

Oras vis stipriau atsidavė druska, jį papildė uostui įprastas sieros tvaikas ir alyvos, takelažo, dervos, dažų, anglies kvapai.

Šorehamo uostą, įkurtą vakariniuose Braitono ir Houvo pakraščiuose, sudarė mylios ilgio įlankėlė su medienos aikštelėmis, sandėliais, laivų kuro cisternomis, mineralų saugyklomis, išsirikiavusiomis iš abiejų jos pusių, taip pat jachtų prieplaukos kartu su saujele nuosavų namų ir butų. Kitados vietinėse apylinkėse virė prekyba, bet uosto ypatumus pakeitė nepaliaujamai augantys, čia prisišvartuoti negalintys konteinervežiai.

Jo paslaugomis iki šiol naudojosi tanklaiviai, mažesni prekiniai laivai ir traleriai, bet didžioji transporto dalis susidėjo iš komercinių žemsemių, tokių kaip „Arco Dee“, iš jūros dugno kasančių žvyrą ir smėlį, kuriuos pirkdavo statybos įmonės.

— Ką esi numačiusi per kitas tris savaites? — pasiteiravo Malkolmas.

Klausimas, ar jie gali pasitikėti sausumoje likusiomis antrosiomis pusėmis, rūpėdavo visiems jūreiviams. Kai tik pateko į Karališkąjį karinį jūrų laivyną, jam teko klausytis istorijų apie žmonas, kurios, sutuoktiniams išplaukus, prie lango priglausdavo OMO skalbimo miltelių pakelį, reiškiantį „senis užjūryje".*

— Džema vaidins Kristaus gimimo spektaklyje, bet tu, žinoma, jo nematysi. Po dviejų savaičių Eimei prasidės mokyklinės atostogos, ir ji ims niūrinėti po namus.

Malkas neblogai sutarė su Eime, vienuolikmete podukra, tačiau juodu visuomet skyrė nematoma užtvara. Gerokai artimiau bendravo su Džema, šešiamete jo ir Džeinės atžala, nepaprastai mielu, gyvu, savimi pasitikinčiu žmogeliu, tikra priešingybe keistai, atokiai, ligotai dukrai iš pirmos santuokos. Pastarąją mylėjo, bet, kad ir kaip stengėsi, niekaip nepajėgė su ja užmegzti glaudesnio ryšio. Malkolmas siaubingai gailėjosi neišvysiąs, kaip Džema vaidins Mergelę Mariją, tačiau jau buvo įpratęs prie šeimos aukų, kurių reikalavo pasirinkta profesija. Toji gerokai prisidėjo prie ištuokos su pirmąja žmona ir netgi dabar nuolat suteikdavo peno apmąstymams.

Jis nukreipė akis į Džeinę, už vieno iš statinių sukančią dešinėn į ilgą tiesų kelią, vairuojančią automobilį pietinėje įlankos pusėje, turbūt sąmoningai neskubančią, tartum mėginančią pratęsti paskutines kelias bendras minutes. Vaidinga, bet tikra gražuolė raudonais, trumpai kirptais plaukais, šelmiška riesta nosyte, baltais trumparankoviais marškinėliais, odine striuke, paplėšytais džinsais. Ak, kokios nepanašios tos dvi moterys. Džeinė, psichoterapeutė, fobijų specialistė, tvirtino dievinanti nepriklausomybę, teigė, kad džiaugiasi trimis laisvės savaitėmis, nes šios skatina dar labiau branginti namo parsibeldusį vyrą.

O Linę, dirbančią skolų išieškojimo agentūroje, nepaliaujamai graužė poreikis. Pernelyg didelis poreikis. Viena yra, kai moteris tavęs nori, trokšta, geidžia. Bet jeigu jai tavęs *reikia*... Štai todėl, bėgant laikui, jiedu nutolo vienas nuo kito. Malkas tikėjosi — jei atvirai, vylėsi abu, — kad gimus vaikui padėtis pasikeis. Deja, lūkesčiai neišsipildė.

Santykiai tiktai blogėjo.

* OMO — (*angl.*) Old Man Oversees

Mažindama greitį Džeinė įjungė posūkio signalą, spustelėjo stabdį ir praleido pro šalį griaudintį medienos prikrautą sunkvežimį. Galų gale jie nuriedėjo dešinėn pro atvirus „Solent Aggregates" kompanijos vartus ir sustojo priešais apsaugos būdelę.

Jau su baltu kombinezonu, apsiavęs ilgaaulius batus guminiais padais, Malkas išlipo laukan ir atšovė MGB GT bagažinę. Iš ten iškrapštė didelį kelioninį krepšį ir užsidėjo geltoną šalmą. Tuomet pasilenkė, pro langą įkišo galvą į saloną ir atsisveikindamas įsisiurbė Džeinei į lūpas. Apdovanojo ilgu bučiniu. Jų aistra nepriblėso net ir po septynerių metų — štai dar vienas nuolatinio, tris savaites trunkančio išsiskyrimo pliusas.

— Myliu tave.

— Aš irgi tave myliu, — atsiliepė Džeinė ir vėl jį pabučiavo.

Malkolmas buvo aukštas, lieknas, fizinių jėgų nestokojantis vyras patraukliais bruožais, atviru, nuoširdžiu veidu, trumpais, šviesiais, retėjančiais plaukais. Toks žmogus, kuriam bendradarbiai bemat pajusdavo simpatiją ir pagarbą. Žmogus be *kaukių* — ką galvoja, tą ir šneka.

Keletą sekundžių jis stebėjo, kaip žmona slenka atbuline eiga, ir klausėsi gargiančios išmetimo sistemos, sunerimęs dėl parpimo, kuris atsklido padidėjus variklio sūkių skaičiui. Vienas iš dvigubo duslintuvo vamzdžių prašėsi pagalbos. Grįžęs namo pasinaudos keltuvu. Sykiu užmes akį į linges, nes automobilis ne itin gerai įveikdavo kelio duobeles. Galimas daiktas, turės įsigyti naujus priešakinius amortizatorius.

Tačiau įžengiant į apsaugos kilnojamąjį namuką, pasirašant žurnale, su sargybiniu persimetant mandagiais žodeliais, mintis pamažu užvaldė kiti reikalai. Dešinysis „Arco Dee" variklis jau veikė beveik dvidešimt tūkstančių valandų, taigi artinosi prie kompanijos nustatytos ribos, po kurios reikia imtis nuodugnios jo apžiūros. Taigi teks pasiskaičiuoti ir išsirinkti remontui tinkamą laiką. Per Kalėdų atostogas sausieji dokai užsidarys. Bet šventės „Arco Dee" savininkams nė kiek nerūpėjo. Malkui atrodė, kad irgi į jas numotų ranka, jeigu už laivą būtų sumokėjęs devyniolika milijonų svarų. Dėl šios priežasties šeimininkai ir siekė, kad laivas dirbtų kiauromis paromis ir kuo didesnę metų dalį.

Guviai pėdindamas krantine link juodo žemsemės korpuso ir oranžinio antstato, Malkolmas Beketas, laimė, nenutuokė, ką parsigabens iš įprastinio, po dviejų valandų numatyto reiso ir kaip netikėtas krovinys traumuos jo paties gyvenimą.

5

Daktaras Hanteris pacientus priimdavo pailgame žemalubiame kambaryje su pakeliamaisiais langais, už kurių ji įžiūrėjo aptvertą sodelį, siaurutį dykvietės ruožą, žiemos sustingdytus medžius bei krūmokšnius ir metalines, prie kito pastato pritvirtintas atsarginio išėjimo kopėčias. Linė dažnai pagalvodavo, kad geresniais laikais, kai namas priklausė vienai šeimai, gydytojo kabinetas, ko gero, atliko valgomojo funkciją.

Ji mėgo apžiūrinėti statinius, ypač interjerus. Neapsakomai mėgdavo užsukti į visuomenei atviras užmiesčio vilas ir senovinius dvaro rūmus — kadaise tokia veikla patikdavo ir dukrai. Linė nuo neatmenamų laikų svajojo gilintis į interjero dizainą, planavo užsirašyti į kursus, kai Keitlina suaugs, išsikraustys iš namų ir motinos nebeslėgs būtinybė uždirbti kuo daugiau pinigų. Galbūt tada pasisiūlys Rosui Hanteriui pagražinti kabinetą, nes pastarąjį, kaip ir laukiamąjį, derėtų aptvarkyti. Tapetai ir dažai senėjo sparčiau nei pats gydytojas. Nors Linė sau pripažino, kad permainų stygius kambaryje, kuriame ji tiek metų lankėsi, veikė keistai raminamai. Nekintanti, gerai pažįstama atmosfera visada, bent jau iki šiol, kurstydavo jaukumo pojūtį.

Tiesa, sulig kiekvienu vizitu kabinetas rodėsi vis labiau užgriozdintas. Pilkos, prie sienos išrikiuotos, po keturis stalčius turinčios dokumentų spintelės tarytum dauginosi, kaip ir ant jų užkrautos, pagal abėcėlę sužymėtos pacientų kortelių dėžutės, prie kurių nė trupučio nesiderino plastikinis, šalia kėpsantis vandens automatas. Kitą sieną dengė į šviesos stendą įkišta akių tikrinimo diagrama, kažkokio išminčiaus — tikriausiai Hipokrato, dingtelėjo jai, — biustas ir šeimos nuotraukos, kabančios virš senamadiškų, knygų prikimštų lentynų.

Vienoje patalpos pusėje, už stovinčios pertvaros, ji įžvelgė kušetę, elektroninius stebėjimo prietaisus, įvairius medicininius aparatus ir keletą šviestuvų. Dėl ten pakloto, kilimais apsupto linoleumo stačiakampio toji vieta panėšėjo į miniatiūrinę operacinę.

Rosas Hanteris mostelėjo į porą juodų odinių krėslų, stovinčių priešais rašomąjį stalą, ir Linė prisėdo, ant grindų nuleido rankinę, bet palto nenusirengė. Gydytojo veide atsispindėjo ligi tol nematyta rimtis, todėl moteris velniškai jaudinosi. Staiga suzirzė telefonas. Daktaras at-

siprašė iškeldamas ranką, stvėrė ragelį, tačiau akimis patikino, kad pokalbis ilgai netruks. Šnekėdamas stebeilijosi į nešiojamojo kompiuterio ekraną.

Linė dairėsi po kabinetą ir klausėsi, kaip jis bendrauja su žmogumi, veikiausiai turinčiu rimtai pasiligojusį giminaitį, kuris artimiausiu metu bus perkeltas į „The Martletts" slaugos ligoninę. Skambutis privertė moterį pasijusti dar nesmagiau. Ji įsispoksojo į kabyklą, ant kurios teišvydo vienintelį apsiaustą — turbūt daktaro, — paskui smalsiai nužiūrėjo anksčiau neregėtus arba nepastebėtus elektrinius įrenginius ir išsiblaškiusi ėmė spėlioti, kokia jų paskirtis.

Hanteris baigė pokalbį, greitosiomis užsirašė pastabą, vėl įsispigino į kompiuterio ekraną ir pagaliau sutelkė dėmesį į viešnią. Prabilo švelniu, nerimo kupinu balsu:

— Dėkui, kad atvykote. Prieš pasimatydamas su Keitlina, iš pradžių norėjau susitikti su jumis.

— Aišku, — žioptelėjo ji, bet neišspaudė jokio garso. Burną ir gerklę tarytum užkimšo sugeriamojo popieriaus gniutulai.

Nuo stirtos dokumentų gydytojas paėmė aplanką, padėjo jį ant stalo ir atvertė, pasitaisė pusmėnulio formos akinius ir įniko skaityti lyg bandydamas užtempti laiką. Po kelių sekundžių ištarė:

— Iš daktaro Greindžerio gavau naujausių tyrimų rezultatus, deja, Line, naujienos nekokios. Kepenų funkcijos pernelyg patologiškos.

Nilas Greindžeris, vietinis gastroenterologas konsultantas, pastaruosius šešerius metus rūpinosi Keitlinos tyrimais.

— Enzimų lygis gerokai pakilęs, — tęsė jis. — Ypač gama GT. Trombocitų kiekis itin žemas — jis gan drastiškai sunykęs. Ar Keitlinai ilgai neišnyksta mėlynės?

Linė kinktelėjo galva.

— Taip, ir jei įsipjauna, iš žaizdos ilgai sunkiasi kraujas. — Ji žinojo, kad trombų gamyba priklauso nuo kepenų, kurios, jei tik sveikos, veikiai padeda sustabdyti kraujavimą krešėjimu. — O kiek padidėjo enzimų lygis?

Daugelį metų Linė internete tikrindavosi visą iš dukters gydytojų gaunamą informaciją, todėl šią sritį neblogai išmanė. Pakankamai gerai, kad suprastų, kada reikia išsigąsti, bet per prastai, kad nutuoktų, ką daryti.

— Na, jei kepenys normalios, lygis turėtų svyruoti ties keturiasdešimt penkiais. Aną mėnesį atlikti laboratoriniai tyrimai rodė tūkstantį penkiasdešimt. Naujausias tyrimas parodė, kad jis išaugo iki trijų tūkstančių. Daktaras Greindžeris labai sunerimo.

— Rosai, ką tai reiškia? — šaižiai, mažne springdama išspaudė ji.

Gydytojas pervėrė moterį įdėmiu užjaučiančiu žvilgsniu.

— Anot Greindžerio, jai stiprėja gelta. Taip pat ir encefalopatija*. Jei kalbėtume paprastai, mergaitės kūną nuodija toksinai. Ji vis dažniau atrodo sutrikus, ar ne?

Linė linktelėjo.

— Mieguista?

— Taip, kartais.

— Kamuoja niežulys?

— Jis ją varo iš proto.

— Tiesą sakant, vaistai ir procedūros Keitlinai nebepadeda. Ji serga nepagydoma ciroze.

Giliai viduje nusėdus slogiam sunkumui, Linė trumpam pasuko galvą ir įsispitrijo pro langą. Į atsarginio išėjimo kopėčias. Į belapį, skeletą primenantį medį. Šis atrodė negyvas. Ji pati jautėsi kaip mirusi.

— Kaip jūsų dukra šiandieną laikosi? — pasidomėjo daktaras.

— Gana gerai, tik kiek prislopusi. Skundžiasi nuolatiniu niežuliu. Didžiąją nakties dalį nemiegojo, kasėsi plaštakas ir pėdas. Skundėsi, kad jos šlapimas per tamsus, o pilvas išsipūtęs, to tai duktė nepakenčia labiausiai.

— Galiu skirti šlapimą skatinančių tablečių, jos padėtų atsikratyti skysčio pertekliaus.

Daktaras brūkštelėjo pastabą Keitlinos kortelėje, ir Linę netikėtai užvaldė apmaudas. Šiuo atveju reikėtų kažko daugiau nei prakeikto įrašo kortelėje, argi ne taip? Ir kodėl tokiais laikais jis nesinaudoja kompiuteriu?

— Rosai, kai sakote „gan drastiškai sunykęs", ką... hmm, kaip... kaip procesą sustabdyti? Ar pakreipti atgal? Kokių priemonių derėtų imtis?

Jis pašoko nuo krėslo, nuskubėjo prie knygų lentynų, jungiančių grindis su lubomis, grįžo nešinas rudu, pleišto pavidalo objektu ir padėjo jį ant stalo, prieš tai į šalis prastumdęs dokumentus.

* Smegenų veiklos sutrikimas.

— Taip atrodo normalios suaugusio žmogaus kepenys. Jos truputį didesnės nei Keitlinos.

Linė matė modelį tūkstantį kartų ir dabar į jį dėbsojo lygiai taip pat, kaip anksčiau. Neliniuotame bloknoto puslapyje Hanteris ėmė piešti kažką panašaus į brokolį. Ji kantriai klausėsi aiškinimų, kaip veikia tulžies latakai, tačiau iš daktaro, pagaliau nustojusio braižyti diagramą, nieko naujo neišgirdo. Linei terūpėjo vienintelis klausimas.

— Tačiau sutrikimus atitaisyti įmanoma, ar ne? — paklausė netvirtu balsu, tarsi žinodama, tarsi jie abu būtų žinoję, kad po šešerių bergždžių vilčių sklidinų metų netrukus teks susitaikyti su neišvengiama baigtimi.

— Apgailestauju, procesas negrįžtamas. Daktaro Greindžerio nuomone, egzistuoja grėsmė, kad neužteks laiko.

— Ką turite galvoje?

— Keitlinos organizmas nereagavo į jokius medikamentus, ir mums nebeliko vaistų, kuriuos galėtume jai išrašyti.

— Jūs privalote kaip nors padėti. Gal dializė?

— Ji taikoma esant inkstų problemoms. Kepenims atitikmens nėra.

Hanteris porą sekundžių patylėjo.

— Kodėl nėra, Rosai? — neatlyžo Linė.

— Nes kepenų funkcijos pernelyg sudėtingos. Minutėlę, tuojau nubrėšiu skerspjūvį...

— Užteks man demonstruoti tas sumautas diagramas! — užrėkė ji ir pravirko. — Aš tik noriu, kad mano angelėlis pasijustų geriau. Netikiu, jog niekuo negalite pagelbėti. — Šniurkštelėjusi Linė paklausė: — Rosai, kaip toliau viskas klostysis?

Daktaras prikando lūpą.

— Jūsų dukrai reikalinga transplantacija.

— Kepenų persodinimas? Po velnių, jai tik penkiolika! PENKIOLIKA!

Jis linktelėjo, bet nieko neatsakė.

— Atleiskit, aš nešaukiu ant jūsų... tiesiog... — Linė rankinėje apčiuopomis susirado nosinę ir jos kampeliu pasišluostė akis. — Per savo trumpą gyvenimėlį vargšelė patyrė tiek daug išbandymų. Persodinimas? — pakartojo. — Čia vienintelė išeitis?

— Deja, taip.

— Antraip?..

— Jei visiškai atvirai, ji neišgyvens.

— Kiek laiko mums beliko?

Hanteris bejėgiškai pakėlė rankas.

— Šito jums nepasakysiu.

— Savaitės? Mėnesiai?

— Daugiausia keli mėnesiai. Arba gerokai mažiau, jeigu jos kepenų būklė taip sparčiai prastės.

Ilgam pakibo tyla. Linė nudūrė akis į savo sterblę. Galiausiai sukuždėjo:

— Rosai, ar transplantacijos operacija pavojinga gyvybei?

— Meluočiau tvirtindamas, kad Keitlina niekuo nerizikuos. Bet sunkiausia bus rasti kepenis. Jų trūksta, nes trūksta donorų.

— Ir jos kraujo grupė reta, ar ne?

Gydytojas pasitikrino užrašus.

— AB rezus neigiamas. Taip, reta. Tokią turi tiktai du procentai visų šalies gyventojų.

— Ar kraujo grupė yra svarbus faktorius?

— Svarbus, bet dėl tikslių kriterijų nesu tikras. Turbūt tiktų ir dar kokios nors.

— O kaip aš — ar galėčiau jai atiduoti savo kepenis?

— Taip, dalį audinių persodinti galima, panaudojus vieną iš skilčių. Bet reikia, kad jūsų kraujo tipai būtų suderinami... ir jūs, manau, esate per smulki.

Jis pasirausė tarp kortelių, aptiko ieškomą ir užmetė akį.

— Jūsiškis — A rezus teigiamas. Hmm, nežinau... — daktaro lūpas iškreipė niūri, šiurpą kelianti šypsena, kurioje rusenanti užuojauta ribojosi su bejėgiškumu. — Į konkrečius klausimus geriau atsakys daktaras Greindžeris. Ir nepamirškite, jūs sergate diabetu.

Linė išsigando suvokusi, kad žmogus, kuriuo ji taip kliovėsi, staiga visiškai sutriko.

— Nuostabu, — su kartėliu tarstelėjo. Antrojo tipo cukrinis diabetas tapo dar vienu nepageidaujamu žlugusios santuokos atminimu. Pasak daktaro Hanterio, diabetą galėjo sukelti stresas. Taigi ji net negalėjo

nusiraminti mėgaudamasi gardžiu valgiu. — Keitlinai teks laukti, kol mirs žmogus, turintis deramą kraujo grupę? Teisingai supratau?

— Taip, greičiausiai. Nebent atsirastų dar koks šeimos narys arba artimas draugas, kuris sutiktų paaukoti dalelę savo kepenų.

Jo žodžiai Linei suteikė šiokią tokią viltį.

— Vadinasi, galimybė yra?

— Derėtų atsižvelgti ir į kūno apimtis - šiuo atveju reikėtų augaloto asmens.

Šiuo momentu iš visų lengvai prieinamų augalotų asmenų ji įstengė prisiminti tiktai Malką. Tačiau jų abiejų identiškos kraujo grupės, viskas išsiaiškinta prieš daugelį metų, kai tapo kraujo donorais, norėdami būti atsakingais piliečiais.

Linė mitriai paskaičiavo. Jungtinėje Karalystėje gyvena šešiasdešimt penki milijonai žmonių. Keturiasdešimt penkis milijonus, sakykim, sudaro paaugliai arba jaunimas. Todėl du nuošimčiai lygūs devyniems šimtams tūkstančių. Devynioms galybėms. Individų su AB rezus neigiama kraujo grupe tikriausiai miršta kiekvieną dieną.

— Mes stosime į eilę, tiesa? Kaip grobuonys? Lauksime, kol kas nors numirs? O jei perspektyvos pašiurpins Keitliną? Juk žinote, kokia mano duktė. Ji baisisi žudymu. Nusimena netgi tada, kai priploju musę!

— Atveskite ją pas mane — su Keitlina galiu pasišnekučiuoti dar šiandieną. Daugybė šeimų mano, kad organų aukojimas bent jau įprasmina artimųjų mirtį. Norite, jog šitai paaiškinčiau jūsų dukrai?

Linė įsikibo į kėdės šonus, siekdama nuslopinti išsikerojusį siaubą.

— Rosai, negaliu patikėti, kad net galvoju apie tokius dalykus. Aš nesu žiauri — virtuvėje *nepakęsdavau* žudyti musių net ir tuomet, kai man įtakos nedarė Keitlina. O dabar *linkiu* nepažįstamam žmogui numirti.

6

Koldino alėjoje rytinio piko eismą sustabdė avarija, ir transporto virtinė jau spėjo nusitęsti beveik iki kalvos papėdės. Kairėje pusėje stūksojo po karo suręsti socialiniai būstai, dešinėje, už akmenų sienelės, buvo matyti medžiai, kurie ženklino rytinį Stanmerio parko, vieno iš didžiausių atvirų miesto plotų, pakraštį.

Konsteblis Janas Apertonas lėtai suko patrulinio BMW pirmagalį iš už eilės gale purpsinčio autobuso, kol pagaliau įžvelgė kelią ir nurūko priešpriešine juosta, įjungtų sirenų kauksmu drebindamas ramų orą.

Tonis Omotosas sėdėjo šalia ir atidžiai dairėsi į automobilius, kad kuris nors iš nekantraujančiųjų nesukvailiotų ir nebandytų ištrūkti iš spūsties ar apsisukti. Pusė vairuotojų pusakliai arba taip garsiai klausosi muzikos, kad negirdi sirenų, ir į veidrodėlį teikiasi žvilgtelėti nebent užsigeidę susiglostyti plaukus. Konsteblį kaskart kaustė įtampa ir stingdė nerimas, kai keliaudavo apžiūrėti transporto priemonių susidūrimo, kaip nūdien, pagal amžinai kintantį policijos žodyną, reikėjo vadinti autoavarijas. Ir kaskart, važiuodamas į nelaimės vietą, nežinodavai, ką ten rasi.

Jeigu nutinka rimta avarija, automobilis iš gero draugo virsta pikčiausiu priešu, kuris persmeigia, išskrodžia, sutraiško žmones, kai kuriais siaubingais atvejais netgi pačirškina. Vieną akimirką jie sau ramiai važiuoja, mėgaujasi muzika arba linksmai plepa, o kitą, vos po sekundės dalelės, atsiduria lyg skustuvas aštraus metalo raizgynėje, kurioje drybso kęsdami agonišką skausmą, sukrėsti ir bejėgiai. Jis nekentė keliuose besiblaškančių, prastai arba neatsargiai vairuojančių idiotų ir diržų neprisisegančių pusgalvių.

Kai pareigūnai užkilo ant kalvos, priartėjo prie pavojingos staigių posūkių sankryžos, Koldino alėjos ir ją kertančio, į rytus bei vakarus nusidriekusio Dičlingo kelio, grūsties priešakyje Omotosas pamatė mėlyną, avarinėmis šviesomis mirksintį „Range Rover" visureigį. Netoliese, nučiuožęs į kitą kelio pusę, stovėjo baltas seno modelio trečios serijos BMW kabrioletas atviromis vairuotojo durelėmis ir tuščiu salonu. Sparną bjaurojo gilus „V" kontūrų įlenkimas. Smūgis deformavo galinį ratą. Užpakalinis langas virto šukėmis. Tolėliau, važiuojamojoje gatvės dalyje, būriavosi grupelė žmonių. Prisistačius policijai, keli atsisuko, vienas kitas pasitraukė atokiau.

Pro atsivėrusią spragą Omotosas tolimojoje kalvos keteros dalyje išvydo riogsantį baltą nediduką „Ford" furgoną. Greta tysojo nekrutantis išsikėsnojęs motociklininkas, ant asfalto plito tamsiai raudono, iš juodo šalmo srūvančio kraujo klanas. Sužeistąjį supo priklupę moteris ir du vyrai. Vienas iš pastarųjų, rodos, jį kalbino. Visai čia pat gulėjo raudonas motociklas.

— Dar vienas „Fireblade", — niauriai, kone pašnibždomis pratarė Apertonas sustabdydamas automobilį.

„Honda Fireblade" įkūnijo klasikinį atgimusio baikerio agregatą, vieną iš tokių, kokius rinkdavosi į penktą dešimtį persiritę, paauglystėje motociklus vairavę, vėliau pinigų užsidirbę ir vėl jais važinėti panūdę vyručiai. „Atgimusieji", suprantama, troško eikliausių mašinų, tik nepajėgė įsisąmoninti, kokios sparčios ir kaip sunkiai suvaldomos jos tapo. Anot žiaurios statistikos, patvirtinamos kasdieniais vaizdais, kurių prisižiūrėdavo Omotosas su Apertonu ir tuzinai į juos panašių kelių patrulių, susižaloti labiausiai rizikuodavo ne nutrūktsprandžiai paaugliai, o vidutinio amžiaus verslininkai.

Omotosas per radijo stotelę pranešė esąs avarijos vietoje ir sužinojo, kad greitoji pagalba ir ugniagesiai jau atskuba.

— Verčiau atsiųskite EP inspektorių „Herbas Tango Trys Devyni Devyni", — paprašė dispečerio, perduodamas budinčio eismo priežiūros inspektoriaus šaukinį.

Reginys nekoks. Net ir iš automobilio salono matyti, kad kraujas ne šviesus, ne ryškiai raudonas, koks teka iš negilios, galvą suraižiusios žaizdos — grėsminga spalva bylojo apie vidinį kraujavimą.

Abu vyrai išniro laukan, pasistengė kuo sparčiau ir atidžiau įvertinti padėtį. Patruliuodamas gatvėse Tonis Omotosas suprato, kad apie autoavarijų aplinkybes negalima daryti skubotų išvadų. Bet stabdymo žymės ir transporto priemonių išsidėstymas piršo prielaidą, jog BMW užkirto kelią motociklui — šis veikiausiai dūmė dideliu greičiu, jei sugebėjo apsukti kabrioletą ir pridaryti tiek žalos.

Pagal darbų planą, kurį jis susidarė mintyse, pirmiausia derėjo pasirūpinti kitų eismo dalyvių saugumu. Laimė, kamštyje užstrigęs transportas nejudėjo nė viena kryptimi. Iš tolumos sklido stiprėjantis sirenos staugimas.

— Toji suknista kvaiša nusprendė persirikiuoti jam prieš pat nosį! — link policininkų atvilnijo vyriškas balsas. — Jis neturėjo jokios galimybės išsigelbėti!

Nepaisydami šūksnio patruliai nubėgo prie motociklininko. Omotosas prasispraudė pro žmones, susispietusius aplink auką, ir atsiklaupė.

— Jis praradęs sąmonę, — informavo moteris.

Tamsus šalmo antveidis buvo nuleistas. Policijos pareigūnas ži-

nojo, kad sužeistojo negalima judinti. Kiek įmanoma švelniau pakėlė antveidį, palietė vyriškio veidą, praskyrė lūpas ir įkišęs pirštus į burną apgraibomis užčiuopė liežuvį.

— Sere, ar girdite mane? Ar girdite?

Už nugaros stovintis Janas Apertonas paklausė:

— Kas vairavo BMW?

Prie jo žengė mirtinai išbalusi, rankoje mobilųjį spaudžianti moteris. Daugiau kaip keturiasdešimties, vulgarios išvaizdos, peroksidiniais plaukais, su džinsine, kailio apvadais padailinta striuke ir zomšiniais bateliais.

Prislėgta blondinė atsiliepė gergždžiančiu užkietėjusios rūkorės balsu.

— Aš. Velnias, velnias, velnias. To žmogaus nemačiau. Jis atūžė kaip vėjas. Aš nieko nemačiau. Kelias buvo tuščias. — Nuo šoko jos kūną purtė drebulys.

Patirties nestokojantis pareigūnas prikišo veidą prie vairuotojos — gerokai arčiau nei reikėjo, kad ją girdėtų. Į šnerves įtraukė moters kvapo, tiksliau, burnos kvapo. Turėdamas aštrią uoslę dažnai pajusdavo nuo vakarykštės dienos užsilikusį alkoholio tvaiką, kuriuo atsiduodavo girtuokliavęs žmogus. Nežymius gėrimo dvelktelėjimus tarsi užuodė, bet garantuoti nedrįso, nes juos nustelbė mėtinė kramtomoji guma ir cigarečių tabako dvokas.

— Prašom sėstis į mano automobilį, — į ją kreipėsi Apertonas. — Įsitaisykite priešakinėje keleivio vietoje. Po kelių minučių ateisiu.

— Ji išlėkė į kitą juostą! — paskelbė vyriškis, apsirengęs striuke su gobtuvu. Sprendžiant iš tono, jam sunkiai sekėsi patikėti tuo, ką regėjo. — Aš važiavau paskui motociklininką.

— Sere, būčiau dėkingas, jei pasakytumėte savo pavardę ir adresą, — tarė konsteblis.

— Žinoma. Ta moteris tiesiog nėrė į kitą juostą. Aišku, ir jis skriejo kaip įkirptas, — pripažino pašnekovas. — Aš važiavau reindžroveriu, — nykščiu dūrė į visureigį. — Motociklas prašvilpė pro mane kaip pro stovintį.

Apertonas pamatė artėjančią greitąją pagalbą.

— Tuojau grįšiu, sere.

Jis nuskubėjo sutikti felčerių.

Tolesnė įvykių eiga iš esmės priklausys nuo to, kaip padėtį įvertins atvykusieji. Jeigu jie nuspręs, kad žmogus nebeatsigaus, kelią teks uždaryti, kol sankryžą apžiūrės avarijos vietos tyrėjai. Apertonas per radiją susisiekė su dispečeriu ir paprašė atsiųsti dar du policijos automobilius.

7

Šiais metais šventiniai vakarėliai prasidėjo anksti. Trečiadienio rytą, maždaug be penkiolikos devintą, vyresnysis detektyvas Rojus Greisas sėdėjo savo kabinete ir gaivelėjosi po vakar dienos išgertuvių. Kadaise jokių pagirių nejausdavo, bent jau ne itin dažnai, bet pastaruoju metu jos kamuodavo be paliovos. Galbūt dėl amžiaus — rugpjūtį sukaks keturiasdešimt. O gal dėl...

Dėl ko konkrečiai?

Gyvenimas lyg ir nusistovėjo. Pirmą kartą po devynerių metų, nuo tada, kai dingo žmona Sendė, jis palaikė artimus ryšius su dievinama moterimi. Neseniai pradėjęs eiti aukštesnes pareigas, vadovavo Sunkių nusikaltimų skyriui, o rimčiausias kliuvinys karjeroje — policijos viršininko pavaduotoja Alisona Vosper, kuri jam niekada nepuoselėjo simpatijos, kraustėsi į kitą šalies galą, nes gavo policijos viršininko atstovės postą.

Tad kodėl rytais amžinai kankindavo mėšlina savijauta? Kodėl jis įniko taip beatodairiškai gerti?

Negi todėl, kad veikiai trisdešimties sulauksianti Kleo ėmė laidyti subtilias — o kartais ir akis badančias — užuominas apie įsipareigojimus? Juk Rojus faktiškai persikėlė pas ją ir Hamfrį, išgelbėtą maišytos veislės šunytį. Pokyčiams įtaką darė tiek nuoširdus noras būti kartu su mylima moterimi, tiek geriausias draugas ir kolega detektyvas seržantas Glenas Brensonas, kuris dėl žlungančios savo santuokos iš esmės nuolat glaudėsi jo namuose. Vyresnysis detektyvas mylėjo bičiulį, bet manė, kad jųdviejų, kaip sugyventinių, porelė atrodo pernelyg keistai, ir lengviau atsipūsdavo palikęs Gleną vieną, nors, matant jo sujauktus kambarius — ką jau kalbėti apie išmėtytą vertingųjų vinilinių ir kompaktinių plokštelių kolekciją, — nudiegdavo širdį.

Greisas ištuštino kavos puoduką, šįryt jau antrą, ir atsuko mineralinio vandens butelio kamštelį. Vakar drauge su Braitono ir Houvo morgo personalu dalyvavo kalėdiniame pobūvyje, lankėsi Prieplaukos rajone įsikūrusiame kinų restorane, vėliau, užuot paklausęs sveiko proto balso, su visa šutve užėjo į „Pasimatymo" lošimo namus, ten susivertė porą taurių brendžio, kuris paprastai sukelia bjauriausias pagirias, prie ruletės stalo akimoju prakišo penkiasdešimt svarų, dar šimtą prarado nutaręs palošti akį, bet paskui, laimė, Kleo ištempė jį laukan.

Į darbovietę vyresnysis detektyvas paprastai atkakdavo prieš septintą ryto, bet šiandien prisistatė į kontorą vos prieš dešimt minučių. Kol kas tesugebėjo užsikaisti kavą ir įsiregistruoti į kompiuterio sistemą. Vakare vėl teks keliauti į vakarėlį, organizuojamą Džimo Vilkinsono, į pensiją išeinančio vyriausiojo detektyvo, garbei.

Jis dirstelėjo pro langą, pažiopsojo į automobilių aikštelę, į anapus kelio stovintį ASDA prekybos centrą ir už pastato atsiveriantį numylėto miesto peizažą. Nuostabų giedrą rytą lauke buvo toks tyras oras, kad pavyko įžiūrėti iškilų baltą Šorehamo jėgainės kaminą ir pilkšvai melsvą Anglų sąsiaurio* juostą, ties tolimu horizontu susiliejančią su dangumi. Šitame kabinete jis dirbo neilgai, anksčiau triūsė priešingoje pastato pusėje, iš kur atsiverdavo tiktai pilko areštinės korpuso vaizdas, todėl dabartinė žavinga, malonia naujove tapusi panorama džiugino. Bet ne šiandieną.

Vyresnysis detektyvas abu delnus prispaudė prie kavos puodelio ir sunerimo pamatęs, kad rankos virpa. Prakeikimas, kiek vakar išgėrė? Miglotai prisiminė, kad Kleo, ačiū Dievui, neragavo nė lašo ir jį parsivežė į savo butą. Tuomet... po paraliais, Greisas nė neįstengė atgaminti, ar jiedu mylėjosi.

Rytą sėstis prie vairo ir pačiam važiuoti į darbą nederėjo. Alkoholio kiekis kraujyje veikiausiai tebeviršijo leistiną ribą. Skrandis tarsi virto įjungta cemento maišykle, ir jis niekaip neapsisprendė, gerai Kleo pasielgė ar blogai, privertusi suvalgyti du keptus kiaušinius. Kūną kratė šaltis. Greisas stvėrė ant kėdės atkaltės pakabintą švarką, užsimetė ant pečių ir nukreipęs akis į kompiuterio ekraną peržvelgė naktinius nutikimus — Braitono ir Houvo mieste įvykusių incidentų sąrašą. Sulig kiekviena minute prie jų prisidėdavo nauji, o senesni būdavo papildomi.

* Lamanšo sąsiauris.

Tarp svarbesniųjų figūravo Kemptaune užfiksuotas homofobiškas išpuolis, rimtas smurto proveržis Karaliaus kelyje. Ir avarija Koldino alėjoje, motociklo ir automobilio susidūrimas: 08.32 užregistruotą žinią ką tik atnaujino informacija, kad patruliai iškvietė H900, policijos sraigtasparnį su pirmosios pagalbos medikais.

Nieko gero, virptelėjęs pagalvojo jis. Motociklais važinėdavo jaunystėje, kai atėjo į policiją ir ėmė susitikinėti su Sende, bet nuo tada jų nebevairavo. Buvęs, jau į pensiją išėjęs kolega Deivas Geiloras nusipirko prašmatnų juodą „Harley" raudonais ratais, ir dabar karjeros laiptais pakilusį, nevaržomai automobiliu galintį naudotis Greisą viliojo mintis išmainyti savąjį, per gaudynes sudaužytą „Alfa Romeo" į motociklą, vos tiktai — tiksliau, *jeigu* — šunsnukiai iš draudimo bendrovės teiksis sumokėti pinigus. Tačiau paminėjus sumanymą Kleo, toji audringai užprotestavo, nors įsitaisiusi prie vairo pati elgdavosi gana nerūpestingai.

Kleo, Braitono ir Houvo miesto morge dirbanti vyresniąja patologanatomijos laborante (kaip lavoninės darbuotojus vadindavo vadovaudamiesi politiškai korektiška, į kiekvieną policijos gyvenimo aspektą prasismelkusia naujakalba, kuria Rojus iš visos širdies bjaurėjosi), pratrūkdavo dėstyti litanijas apie mirtinai sužalotus baikerius, nuolatinius lavoninės svečius, kaskart, kai pokalbis pakrypdavo šia tema. Beje, jis žinojo, kad kai kurie medikai, ypač iš juoduoju humoru garsėjančių traumatologijos skyrių, motociklininkus pravardžiavo „ratuotais donorais".

Štai kodėl keletą laisvų kvadratinių colių, išlikusių ant absurdiškai užversto stalo, dengė šūsnis automobilių žurnalų su naudotų transporto priemonių reitingais ir straipsniais apie mašinų bandymus natūraliomis sąlygomis.

Neskaitant poreikio nagrinėti su naujuoju jo vaidmeniu susijusius rašytinius duomenis ir iš Kriminalinės teisės departamento gautą kalną dokumentų apie artėjančius teismo procesus, Greisas turėjo vadovauti aklavietėje atsidūrusių bylų tyrimams, paveldėtiems tuomet, kai jis netikėtai atsisveikino su kolega. Dalis jų aplankų buvo sudėta į žalias plastikines dėžes, okupavusias didžiumą grindų ploto, kurio neužėmė rašomasis stalas, apvalus posėdžių staliukas, keturios kėdės, juodas odinis krepšelis su reikmenimis ir apsauginiais nusikaltimų vietose naudojamais drabužiais.

Darbas su minėtomis bylomis stūmėsi į priekį baisiai lėtai, kadangi nei jis pats, nei kiti iš Kriminalinio skyriaus valdybos nebeįstengė joms skirti daug laiko ir, maža to, negalėjo imtis jokių konkręčių veiksmų. Policijai teko laukti, kol ištobulės įtariamąjį nurodančios teismo ekspertizės procedūros, tokios kaip DNR analizė, arba kol pasikeis šeimyniniai santykiai — tarkim, žmona, melavusi pareigūnams, kad apsaugotų sutuoktinį, supyks ant vyro ir jį įduos. Bet permainos ne už kalnų, nes jam priskyrė naują komandą, kuri susitelks į neišspręstas bylas.

Greisą slėgė neištirtos žmogžudystės, ir dėžių vaizdas vis primindavo, kad aukoms jis įkūnijo vienintelį šansą, jog teisingumas bus įvykdytas, o šeimos pagaliau sužinos, kas kaltas dėl jų artimųjų mirties.

Didžiąją bylų turinio dalį vyresnysis detektyvas mokėjo mintinai. Antai, pavyzdžiui, Ričardas Ventnoras, gėjus veterinaras, prieš dvylika metų mirtinai sumuštas savo paties priėmimo kambaryje. Arba seniausias giliai sukrėtęs atvejis — prieš dvidešimt septynerius metus, vieną vasario popietę vienuolikmetis berniukas Tomis Laitlas atsisveikino su mokykla ir nužingsniavo namo. Nuo tada niekas jo nebematė.

Greisas vėl pažvelgė į Kriminalinės teisės departamento dokumentus. Teisėtvarkos sistema skendėjo bemaž neįtikimai giliame biurokratijos liūne. Išlenkęs vandens mauką jis pasvarstė, nuo ko pradėti. Galų gale nusprendė peržiūrėti kalėdinių dovanų sąrašą. Tačiau toliau pirmojo punkto, devynmetės dukterėčios Džėjos Somers tėvų prašymo, nenusigavo. Jie žinojo, kad Rojus mėgo mergaitei pirkti dovanėles, dėl kurių jos akyse atrodė kaip šaunus vyrukas, o ne nykus senas bezdalius. Šįsyk gimdytojai siūlė parūpinti juodus zomšinius trečio dydžio UGG batus.

Kurgi jų ieškoti?

Vienas asmuo, be jokių abejonių, į klausimą atsakytų. Vyresnysis detektyvas pasisuko dešinėn ir nukreipė akis į žalią dėžę, užkeltą ant kitų trijų. Batžmogis. Neišspręsta, seniai jį intriguojanti byla. Prieš keletą metų Sasekso grafystėje Batžmogis išprievartavo šešias moteris, vieną jų nužudė, turbūt atsitiktinai, supanikavęs, bent tokią išvadą padarė tyrėjai. Ir nelauktai liovėsi smurtavęs. Rasi išsigando, nes paskutinė auka drąsiai pasipriešino, sugebėjo nuplėšti dalį užpuoliko kaukės ir taip suteikė policijai progą apsirūpinti jo fotorobotu. Galimas daiktas, nusikaltėlis jau miręs. Arba kažkur persikraustęs.

Prieš trejus metus Jorkšyre areštavo keturiasdešimt devynerių

metų verslininką, kuris devinto dešimtmečio viduryje žagino moteris ir visuomet pasiimdavo jų apavą. Sasekso pareigūnai tikėjosi, kad už grotų nugrūstas jų ieškomas žmogus, tačiau viltis sužlugdė DNR analizė. Juolab kad abiejų smurtautojų metodai buvo panašūs, bet ne tapatūs. Džeimsas Loidas, jorkšyrietis, prigriebdavo abu aukos batelius. Sasekso Batžmogis pasisavindavo tik vieną, kairįjį, ir apatines kelnaites. Aišku, jis galėjo nuskriausti daugiau nei šešias. Ieškant prievartautojų, sunkumų kelia ir tai, kad nukentėjusios moterys neretai gėdijasi kreiptis į policiją.

Greisas labiausiai nekentė pedofilų ir žagintojų. Jie griovė aukų gyvenimą. Po akistatos su vaikų tvirkintoju arba prievartautoju žmonės iki galo taip ir neatsigaudavo. Savo gyvenimą susitvarkyti mėgindavo, bet niekada nepamiršdavo, ką patyrė.

Jis įstojo į policiją ne vien dėl tėvo, kuris taip pat tarnavo teisėtvarkos pajėgose, bet ir dėl nuoširdaus troškimo net jei ir nežymiai pakeisti pasaulį. Pastaruoju metu besidžiaugiant tobulėjančiomis technologijomis vyresniojo detektyvo mintis užvaldė svajonė, kad vieną dieną į teisingumo rankas pakliūtų visi nusikaltėliai, kurių aukų bylos užpildė žaliąsias dėžes. Vis iki vieno, velniai rautų. Ir, svarbiausia, tas šlykštus Batžmogis.

Vieną dieną.

Vieną dieną Batžmogis pasigailės gimęs.

8

Daktaro kabinetą Linė apleido priblokšta. Išnirusi laukan prisiartino prie oranžinio nustekento savo pežiuko, kurio ratui trūko gaubto, ir įsirangė į saloną. Mašinos nerakindavo bergždžiai vildamasi, kad kas nors ją nukniauks, ir draudimo kompanijai teks atseikėti kompensaciją.

Pernai autoserviso darbuotojas įspėjo, kad be rimto remonto, kuris kainuos daugiau nei kledaras yra vertas, jis neatlaikys nei saugumo, nei dujų išmetimo patikros. Techninę apžiūrą reikės atlikti po savaitės, ir ši mintis kurstė Linei stingdančią baimę.

Malkas suremontuotų automobilį pats — juk gebėdavo pataisyti bet ką. Dieve, kaip ji ilgėjosi auksinių vyro rankų. Ir žmogaus, su kuriuo

dabar galėtų pasišnekėti. Kuris paremtų per neišvengiamą, siaubą keliantį pokalbį su dukra.

Rankinėje Linė sugraibė mobilųjį ir mirksėdama, siekdama užgniaužti ašaras, paskambino geriausiai draugei Sju Šekelton. Toji irgi buvo išsiskyrusi, vienui viena augino keturis vaikus. Bet, kas svarbiausia, visada tryško pakilia nuotaika.

Bekalbant telefonu, akiratyje pasirodė išdidžiai atžirgliojantis eismo inspektorius, tačiau moteris neturėjo jokio pagrindo nerimauti, nes stovėjimo vietos bilietėlis, padėtas ant prietaisų skydelio, galiojo dar valandą. Kaip įprastai, Sju reagavo su užuojauta, bet realistiškai.

— Brangioji, kartais taip atsitinka. Vienam mano pažįstamam, regis, prieš septynerius metus persodino inkstą, ir ką tu manai, šiandien jis jaučiasi kuo puikiausiai.

Išgirdusi apie Sju draugą, su kuriuo teko matytis, Linė kinktelėjo galva.

— Taip, bet mūsų padėtis kiek kitokia. Net jeigu žmogus nesulaukia inksto transplantacijos, daugelį metų jam padeda išgyventi dializė. Kai streikuoja kepenys, nebėra iš ko rinktis. Sju, aš taip dėl jos bijau. Operacija labai sudėtinga. Visko gali nutikti. O daktaras Hanteris nė nedrįsta garantuoti sėkmingos persodinimo baigties. Dėl Dievo meilės, Keitlinai tik *penkiolika!*

— Kokia alternatyva?

— Čia ir esmė — mes jos neturime.

— Tokiu atveju tau belieka vienintelė išeitis. Tu nori, kad ji gyventų ar mirtų?

— Gyventų, aišku.

— Tuomet susitaikyk su tuo, kam lemta įvykti. Dėl dukros būk stipri ir pasitikėk savimi. Dabar jai mažiausiai reikia, kad pultum į isteriją.

Tie žodžiai tebeskambėjo ausyse net ir prabėgus penkioms minutėms nuo tada, kai Linė atsisveikino su bičiule, prižadėdama vėliau su ja pasimatyti ir išgerti kavos, jei tik galės palikti Keitliną vieną.

Dėl dukros būk stipri ir pasitikėk savimi.

Lengva pasakyti.

Ji surinko Malko mobiliojo numerį, nors nenutuokė, kur šiuo momentu ras buvusį vyrą, kurio laivas sukiodavosi vis po skirtingas apylin-

kes — ne taip seniai slankiojo Bristolio įlankoje, netoli Velso pakrantės. Jiedu palaikė draugiškus, tačiau oficialokus santykius.

Malkolmas atsiliepė po trečiojo pyptelėjimo, bet ryšio linija gerokai traškėjo.

— Labas, — pasisveikino Linė. — Kur tu?

— Išplaukęs iš Šorehamo. Nuo uosto nutolęs per dešimt mylių, traukiu ten, kur semsime žemes. Po kelių minučių atsidursiu už ryšio zonos ribų. Kas naujesnio?

— Aš privalau su tavimi pakalbėti. Keitlinos būklės prastėja — ji rimtai serga. Baisiai serga.

— Prakeikimas. — Jo balsą slopino stiprėjantis čežėjimas. — Pasakok.

Linė išpyškino diagnozės esmę, iš patirties žinodama, kaip sparčiai gali nutrūkti signalas. Vos įstengė nugirsti Malko atsakymą — jis paskambins po septynių valandų, kai laivas grįš į uostą.

Paskui ji susisiekė su motina, kuri bridžo klube gardžiavosi rytine kava. Motina buvo tvirta moteris, prieš ketverius metus praradusi vyrą, bet per šį laikotarpį tartum įgavusi dar daugiau stiprybės. Ji kartą prisipažino dukrai, kad jie ne itin mėgo vienas kitą. Motina buvo praktiška, ir jos, rodės, niekas nesutrikdydavo.

— Tu privalai kreiptis į kitą gydytoją, — kaipmat paskelbė mama. — Perduok daktarui Hanteriui, jog tau reikalinga dar viena nuomonė.

— Manau, dėl išvadų abejonių nekyla. Taip tvirtina ne vien Hanteris, bet ir gastroenterologijos ekspertas. Vyksta tai, ko mes bijojome.

— Išklausyk dar vienos nuomonės. Daktarai amžinai klysta. Jie nėra šimtu procentų patikimi.

Linė nenoriai prisiekė motinai šnektelėti su kitu gydytoju. Baigusi kalbėti telefonu, keliaudama namo, vėl apsvarstė pasiūlymą. Kiek dar specialistų teks ieškotis? Per šešerius metus išbandė viską. Naršė internetą, domėjosi kiekviena stambiąja universitetine ligonine, veikiančia Jungtinėse Valstijose, Vokietijoje, Šveicarijoje. Išmėgino visas įmanomas alternatyvas. Įvairiausius gydūnus, propaguojančius tikėjimą, vibracijas, nuotolinę arba manualinę terapijas. Kunigus. Koloidinio sidabro piliules. Homeopatus. Žolininkus. Akupunktūrininkus.

O jeigu motina teisi? O jeigu diagnozė neteisinga? Ir kitas specialistas, savo sritį išmanantis geriau už daktarą Greindžerį, rekomenduotų

ne tokias drastiškas priemones? Pavyzdžiui, naujoviškus vaistus? Bet ar galima taip ilgai dairytis pagalbos, jei tavo dukters sveikata nenumaldomai blogėja? Kiek laiko turi praeiti, kol pripažinsi, kad vienintelė išeitis — operacija?

Išvažiuodamas iš mini žiedo, iš Londono kelio sukdamas dešinėn į Kardeno prospektą, automobilis pasviro ir klaikiai sudžeržgė. Keičiant pavarą, po išmetamuoju, lūžusia gembe sutvirtintu vamzdžiu, pasigirdo įprastas metalinis barbenimas. Anot Keitlinos, į duris beldėsi giltinė, nes pežo merdėjo.

Duktė turėjo makabrišką humoro jausmą.

Šlaitu kylant į Pečemą, jai ašaras išspaudė nepakeliamai slegiantis padėties rimtumas. Sukrėsta Linė palingavo galva. Niekas, *ničniekas*, negalėjo žmogaus paruošti tokiai įvykių eigai. Kaip, po velnių, pranešti dukrai, kad jai prireiks naujų kepenų? Ir greičiausiai paimtų iš negyvo kūno?

Pasiekusi kalvagūbrį ji nuvairavo automobilį į savo gatvę, neilgai trukus pasuko kairėn, į privažiavimo taką, užtraukė rankinį stabdį ir išjungė variklį. Kaip visada prieš nurimdamas jis porą sekundžių vibravo, drebino kėbulą ir bildino duslintuvo vamzdį.

Ramiame gyvenamajame kvartale stovintis sublokuotas namas, kaip dauguma miesto pastatų, stiebėsi ant staciašlaitės kalvos. Pro langus vėrėsi vaizdas į Londono kelią užstojančių medžių viršūnes, geležinkelio bėgius, vieną kitą elegantišką, į miglą panirusį kotedžą ir milžiniškus, anapus slėnio vešančius Vitidino kelio sodus. Jos gyvenamoje alėjoje namus statė pagal tą patį elementarų projektą: dvidešimto amžiaus ketvirtojo dešimtmečio statybos būstuose buvo po tris miegamuosius, iš išorės mūrus dengė užapvalinta *art deco* stiliaus metalo apdaila, kuri jai visada patiko. Kiekvieną pastatą papildė priešakinis sodelis, trumpas, garažo link vedantis takas ir nemažas užnugaryje plytintis sklypas.

Kitados namas priklausė pagyvenusiai porelei, ir čia atsikėlusi Linė ketino jį neatpažįstamai pakeisti. Bet per septynerius metus nė neišgalėjo nuplėšti senos, apskretusios kiliminės dangos, ką jau kalbėti apie rimtesnius planus nugriauti vieną kitą vidinę pertvarą ir savaip sutvarkyti sodą. Kol kas tepajėgė padažyti sienas ir jas apklijuoti naujais tapetais. Nykioje virtuvėje vis dar tvyrojo priplėkęs senimo kvapas, kurio neišsklaidė nei aromatiniai sausų žiedlapių mišiniai, nei kištukiniai oro gaivikliai.

Vieną dieną... sau žadėdavo ji. *Vieną dieną...*

Linė save tikindavo, kad, be kitų dalykų, tą *vieną dieną* sode susimeistraus dirbtuvę. Nes dievino akvarele tapyti Braitoną ir kai kuriuos paveikslus netgi įstengdavo parduoti.

Ji atrakino lauko duris ir įėjo į siaurą koridorių. Spėliodama, ar Keitlina jau išsirito iš lovos, pakėlė akis į laiptatakį, pasiklausė, bet nieko neišgirdo. Prislėgta užlipo į antrą aukštą ir sustojo prie dukters miegamojo durų, ant kurių kabėjo didžiulis, ranka brūkštelėtas užrašas, raudonos raidės baltame fone: PRAŠOM BELSTIS. Linė nė neprisiminė, kada užrašas čia atsirado. Ji pastukseno.

Kaip paprastai neišgirdo jokio atsakymo. Arba Keitlina parpė, arba griausmingais muzikos garsais drebino savo ausų būgnelius. Motina žengė per slenkstį. Žvelgiant į kambarį susidarė įspūdis, lyg kažkas buldozeriu būtų užsukęs į urminę parduotuvę, kaušu pasėmęs įvairių daiktų, atidundėjęs prie namo ir pro atvirą langą juos suvertęs vidun.

Už drabužių raizgyno, pliušinių žaisliukų, kompaktinių plokštelių, DVD diskų, batų, kosmetikos dėklų, perpildytos rožinės šiukšliadėžės, apverstos rausvos taburetės, lėlių, mėlynais, organinio stiklo drugeliais išdailinto mobiliojo, „Top Shop“, „River Island“, „Monsoon“, „Abercrombie & Fitch“, „Gap“ ir „Zara“ parduotuvių maišelių, smiginio taikinio ir ant jo kybančio ilgo purpurinio šaliko vos sekėsi įžiūrėti lovą. Dukra gulėjo ant šono, viena iš daugybės neįtikėtinų pozų, kuriomis persikreipdavo per miegus, sulenkusi kojas, į šonus įrėmusi rankas, iš po pūkinės antklodės iškišusi pliką sėdimąją ir šlaunis; „iPod“ grotuvo ausinukai tebetūnojo ausyse, veikiantis televizorius rodė kartojamą „Kalvų“ realybės šou seriją.

Ji atrodė kaip negyva.

Vieną siaubingą akimirką Linė patikėjo, kad Keitlina išties numirė. Pakeliui užkliūdama už įkraunamo mobiliojo laido, metėsi pirmyn ir palietė ilgą, liauną jos ranką.

— Aš snaudžiu, — irzliai pratarė atžala.

Motiną užliejo palengvėjimas. Liga išderino dukters miego ritmą. Ji nusišypsojo, prisėdo ant lovos kraštelio, paglostė mergaitei nugarą. Juodais, trumpais, želė suteptais gaurais Keitlina panėšėjo į lankstomąją lėlę. Liguistai liesoje ilgšėje sakytum slypėjo ne kaulai, o vielos.

— Kaip jautiesi?

— Man niežti.

— Pusryčiausi? — viltingai paklausė Linė.

Keitlina nebuvo tikra anoreksikė, bet iki visiško išsekimo jai buvo netoli. Dėl kūno masės kraustėsi iš proto, nepakentė tokio maisto kaip sūris arba makaronai, jį vadino *riebalų koše* ir amžinai sverdavosi.

Dukra pajudino galvą.

— Mieloji, man reikia su tavimi pakalbėti.

Linė žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. Jau 10.05. Vakar bendradarbiams minėjo, kad vėluos atvažiuoti į kontorą, bet po minutės teks stvertis telefono ir perspėti kolegas, jog šiandieną darbovietėje išvis nepasirodys. Gydytojas galėjo Keitlinai ištaikyti laisvą valandėlę tiktai įpusėjus popietei.

— Aš užsiėmusi, — suurzgė duktė.

Ūmai apimta pykčio, Linė ištraukė jai iš ausų ausines.

— Tai svarbu.

— Atvėsk, moteriške, — atšovė Keitlina.

Motina prikando lūpą ir kelias sekundes patylėjo.

— Pusę penktos turėsi pasimatyti su daktaru Hanteriu, — galop susitvardžiusi prabilo.

— Nekvaršink man galvos. Popiet susitinku su Luku.

Lukas, jos vaikinas, studijavo Braitono universitete, įstojęs į kažkokį informacinių technologijų kursą, kurio esmės nesugebėjo paaiškinti taip, kad Linė jį suprastų. Ir visa galva pranoko bet kokius gyvenime regėtus dykūnus. Su Keitlina draugavo ilgiau nei metus, bet per tą laikotarpį iš jo vargais negalais pavyko išspausti daugiausiai penkis žodžius. Vyruko leksikoną sudarė tik „mm-hmm", „aha", „panašiai", „na, žinai". Linė pamažu ėmė įtarti, kad tuodu vienas kitą traukė, nes abu buvo kilę iš tos pačios planetos — iš tolimiausio visatos pakraščio. Iš sumauto galaktinio aklagatvio.

Ji pabučiavo dukrą į skruostą, švelniai paglostė standžius plaukus.

— Angelėli, kaip išvis tavo savijauta? Apie niežulį jau sakei.

— Ai, normali. Aš pavargusi.

— Šiandien lankiausi pas daktarą Hanterį. Privalome aptarti padėtį.

— Ne dabar. Nematai, kad ilsiuosi?

Linė sustingo ir giliai įkvėpė, idant neprarastų savitvardos.

— Brangioji, nuvykti pas daktarą būtina. Jis nori, kad jaustumeis geriau. Kiek supratau, ligos atsikratysi tik tuo atveju, jeigu tau persodins kepenis. Gydytojas ketina su tavimi pašnekėti apie transplantaciją.

Keitlina linktelėjo.

— Ausines grąžinsi? Čia viena iš mėgstamų mano dainų.

— Ko klausaisi?

— Rijanos.

— Mieloji, ar girdėjai, ką sakiau? Apie kepenų persodinimą?

Duktė patrūkčiojo pečiais ir suniurnėjo:

— Koks man skirtumas.

9

„Arco Dee", kuris vilkosi dvylikos mazgų greičiu, užtruko beveik pusantros valandos, kol nukako iki dugno valymo teritorijos. Malkolmas Beketas daugiausiai laiko praleido kaip paprastai tikrindamas visus keturiasdešimt du avarinius signalus ir švieseles. Tris iš jų ką tik pataisė — variklių skyriaus, žiaunos, laivapriekio privairavimo sistemos — ir dabar tiltelyje testavo kiekvieną iš tarpusavyje susijusių, prietaisų skyde įmontuotų signalinių lempučių.

Nors vėjas dvelkė žvarbus, nuostabiai giedrame danguje tvieskė saulė, o švelnios vilnys nekėlė įgulai jokių rūpesčių. Būtent tokios dienos jūroje jam patikdavo labiausiai. Bet nūnai širdyje buvo pakibęs tamsus debesis: Keitlina.

Malkas baigė lempelių apžiūrą, dirstelėjo į orų pranešimų ekraną ir apsidžiaugė pamatęs, kad geros šiandieninės prognozės nepasikeitė. Rytoj žadamas pietvakarių vėjas, siekiantis nuo penkių iki septynių metrų per sekundę, paskui pasikeis į panašaus stiprumo vakarų, vidutiniškai arba smarkiai banguota jūra, protarpiais pratrūksiantis lietus. Oras ne itin malonus, bet dėl jo nerimauti nevertėjo. „Arco Dee" gebėdavo siurbti žemes net ir pliekiant septynių balų stiprumo vėjui, bet jeigu oro sąlygos pabjurdavo dar smarkiau, jie susidurdavo su grėsme pakenkti žemsemės įrangai, ypač jūros dugne esančiam siurblio antgaliui.

Pagal pirminę paskirtį laivas privalėjo sukinėtis saugiose upės žiotyse, nes dėl plokščio dugno nugrimzdavo vos į trylikos pėdų gylį net

ir visiškai pakrautas. Nedidelė gramzda praversdavo smėlio seklumas turinčiuose uostuose, tarkim, Šorehame, kurio prieigos retsykiais taip nusekdavo, kad laivybą tekdavo nutraukti. „Arco Dee" sugebėdavo ištrūkti iš įlankos ir grįžti atgal, likus valandai iki atoslūgio. Tačiau juo blaškytis audringoje jūroje būdavo nemalonu.

Erdviame, jaukiai šiltame, moderniai įrengtame tiltelyje viešpatavo tylaus susikaupimo atmosfera. Keliaudami į pietryčius, nuo Braitono atitolę per dešimt jūrmylių, jie veik nusigavo iki darbų zonos. Geltona, žalia, mėlyna linijos, juodame ekrane susijungusios į kreivašonį stačiakampį, žymėjo šimto kvadratinių mylių plotą, išnuomotą „Hanson Group" konglomeratui, kuriam priklausė žemsemė. Išklydę iš savo teritorijos, paženklintos taip pat skrupulingai, kaip fermų ribos, jie rizikavo užsidirbti dideles baudas ar net prarasti veiklos licencijas.

Komercinė žemsiurbystė tam tikra prasme prilygo povandeninio karjero eksploatavimui. Į triumus įtrauktus, vėliau išrūšiuotus smėlį ir apvalainukus pirkdavo statybinės arba dekoratyvine sodininkyste užsiimančios kompanijos. Aukščiausios kokybės akmenėliai persikraustydavo ant dailių takų, nusidriekiančių link prabangių gyvenamųjų namų, smėlį panaudodavo cemento pramonė, o kitkas susmulkinta atsidurdavo betono ir gudrono mišiniuose arba kaip skalda užpildydavo statinių, kelių bei tunelių pamatus.

Kapitonas Denis Maršalas, lieknas, bet raumeningas, geraširdiškas keturiasdešimt penkerių metų vyras, vairavo „Arco Dee" dviem vandensraigčius kontroliuojančiomis svirtimis, kurios laivui suteikdavo daugiau manevringumo nei tradicinis šturvalas. Kelias dienas nesiskutęs, buvo užsimovęs juodą megztą kepurę su kutu, ant melsvų marškinių užsimetęs storą mėlyną megztinį, mūvėjo džinsus ir avėjo patvarius ilgaaulius batus. Panašiai apsirengęs šturmanas nenuleido akių nuo kompiuterio ekrano ir jame grafiškai pavaizduoto dugno valymo sektoriaus.

Maršalas spragtelėjo radijo ryšio, jungiančio laivą su krantu, aparatą ir pasviro prie mikrofono.

— Čia „Arco Dee", „Maikas Maikas Viskis Era".

Kai pakrantės sargyba atsiliepė, jis perdavė žemsemės koordinates. Plušant vienoje iš visame pasaulyje judriausių laivybos magistralių, kurioje dėl dažnų, Anglų sąsiauryje įsitvyrančių ūkanų ir tiršto rūko ma-

tomumas gali sumažėti iki poros jardų, apie savo pozicijas reikėdavo informuoti nuolat.

Kaip ir kiti septyni įgulos nariai, dauguma iš kurių petys į petį triūsė pastarąjį dešimtmetį, Malkolmas Beketas gyveno jūra. Jaunystėje šiek tiek maištavo, todėl apleido namus, vos tiktai sulaukė galimybės, įstojo į Karališkąjį karinį jūrų laivyną, gavo mechaniko stažuotojo pareigas ir pirmus metus klajojo po pasaulį. Visgi kaip ir okeaniniuose laivuose karjerą pradėję kolegos, gimus pirmajam vaikui, Keitlinai, jis panūdo susirasti jūrininko darbą, kuris neleistų per daug nutolti nuo šeimos.

Žemsemė tapo tobulu problemos sprendimu. Komandiruotės trukdavo ne ilgiau kaip tris savaites, laivas užsukdavo į uostą du sykius per dieną. Kartais, kai „Arco Dee" bazuodavosi Šorehame arba Niuheivene, Malkas net ištaikydavo progą valandėlei grįžti namo.

Kapitonas sumažino greitį. Malkolmas patikrino variklio sūkius ir temperatūros matuoklius, tuomet žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. Į mobiliojo ryšio zoną jie parsigaus tik po penkių valandų. Penktą vakaro. Linės skambutis išmušė iš vėžių. Keitlina, žinoma, buvo sunkus vaikas, tačiau Malkas be galo ją mylėjo ir jos asmenyje įžvelgdavo daug savo bruožų. Tomis dienomis, kai mergaitę išsiveždavo į miestą, jį visada pralinksmindavo Keitlinos nepasitenkinimas motina. Atrodo, jai nervus gadino tie patys dalykai, kurie dirgino ir tėvą. Ypač maniakiški Linės nuogąstavimai — nors iš tiesų per daugelį metų duktė suteikė užtektinai progų nerimauti.

Sprendžiant iš naujienų, šįsyk padėtis gerokai sudėtingesnė, tad nutrūkęs ryšys gerokai suerzino. Negana to, jį apėmė baimė.

Užsimaukšlinęs šalmą, apsivilkęs ryškiaspalvę striukę Malkolmas pasišalino iš tiltelio; stačiais, žemyn vedančiais metaliniais laipteliais pasiekė grotuotą trapą ir nudundėjo į pagrindinį denį. Žygiuojant į priešingą jo pusę, iš kur teks prižiūrėti, kaip į jūrą bus nuleistas žemsiurbio vamzdis, drabužius plaikstė šaižus, po jais prasiskverbiantis žiemos vėjas.

Pora kolegų iš Karališkojo laivyno, su kuriais Malkas retsykiais susitikdavo išgerti, juokaudavo, esą žemsemės tebuvo plūduriuojantys siurbliai. Ir jie iš esmės neklydo. „Arco Dee" galima vadinti „Hoover" siurbliu, sveriančiu du tūkstančius tonų, arba, užsipildžius dulkių maišui, tris tūkstančius penkis šimtus tonų.

Per kiekvieną kelionę įspūdingiausių akimirkų Malkolmas sulaukdavo stebėdamas, kaip tamsiose gelmėse prasmenga plieninis, prie dešiniojo borto pritvirtintas šimto pėdų ilgio vamzdis. Tuo momentu laivas, rodės, pagaliau atgydavo. Staiga pasigirsdavo metalinis pompos žvangesys, imdavo veikti latako mechanizmai, aplink įrenginius suputodavo vanduo, ir po kelių sekundžių į „Arco Dee" griausmingai plūstelėdavo vanduo, smėlis bei žvirgždas, kurie centrinę laivo dalį, krovinių triumą, paversdavo drumzlino skysčio pilnu katilu.

Kai kada vamzdžio žiotyse užstrigdavo netikėti objektai, tokie kaip patrankos sviedinys, per Antrąjį pasaulinį karą sudužusio lėktuvo detalė arba — vieną kartą, o, siaube! — sveika bomba. Bėgant metams iš vandenyno dugno žemsemė iškėlė tiek daug artefaktų, kad valdžia turėjo sukurti oficialias procedūras, nurodančiais, kaip su jais elgtis. Bet ką daryti su tuo, ką „Arco Dee" netrukus ištrauks iš jūros, nebuvo aprašyta jokiose direktyvose.

Iš pilnutėlio triumo vanduo ištekės pro slenksčių ertmes, ir tada laivo vidurys faktiškai taps smėlėtu, akmenukais nuklotu paplūdimiu. „Arco Dee" sukant atgal į uostą, Malkolmas mielai juo vaikštinėdavo, traiškydamas šimtus susemtų kriauklelių, kai kada užeidavo vargană žuvį arba krabą. Prieš porą metų rado kaulą, kuris vėliau buvo identifikuotas kaip žmogaus blauzdikaulis. Jūros paslaptys, ir ypač slypinčios gelmėse, tebežadindavo vaikišką jaudulį net ir po visų jūreivystės dešimtmečių.

Po dvidešimties minučių reikės iškelti žemsemės vamzdį. Nusprendęs šiek tiek atsipūsti Malkolmas sėdėjo tuščioje kajutkompanijoje ant įdubusios sofos, rankoje atsargiai laikė puodelį arbatos ir žiaumojo pusryčių bandutę — arba blyną, kaip ją vadindavo jūrininkų žargonu. Televizorius veikė, bet vaizdas taip išskydęs, kad ekrane nieko nesisekė įžvelgti. Jo akys atsitiktinai užkliuvo už vakarienės valgiaraščio, baltos lentos su raudonu žymikliu pakeverzotais užrašais: *kreminė porų sriuba, bandelės, škotiški kiaušiniai, skrudintos bulvytės, šviežios salotos, pudingas su plikytu kremu.* Grįžus į uostą teks iškrauti smėlį, ir keletą valandų užtrunkantis darbas dažniausiai pakurstydavo vilko apetitą. Bet šiuo metu mintis buvo užvaldžiusi Keitlina; prarijęs porą kąsnių jis suvokė nebenorįs valgyti ir sviedė bandutę į šiukšliadėžę. Už nugaros išgirdo balsą.

— Malkai...

Atsisukęs vyriausiasis mechanikas išvydo antrąjį savo padėjėją, apkūnų liverpulietį su kombinezonu, šalmu ir apsauginėmis pirštinėmis.

— Bose, vamzdžio žiotys užsikimšo. Manau, turėtume jį iškelti.

Malkas stvėrė šalmą ir sekdamas įkandin padėjėjo išskubėjo laukan. Ant denio atlošė galvą ir kaipmat pamatė, kad vanduo nuleistuvu vos sruvena. Kamščių pasitaikydavo retai, nes bet kokias kliūtis į šonus nustumdavo sunkios plieninės, antgalį supančios žnyplės, bet žemsemė kartkartėmis įsiurbdavo žvejybinių tinklų.

Jis šūksniais perdavė nurodymus dviem pagalbininkams, luktelėjo, kol bus išjungti siurbliai bei latako mechanizmai, ir įjungė gervę, kuri ėmė kelti vamzdį. Šiam pamažu išnyrant, mechanikas stebeilijosi į putojantį vandenį palinkęs virš dešiniojo borto. Kai tarp masyvių plieninių žnyplių įstrigęs objektas pasirodė akiratyje, Malkolmui netikėtai sutraukė gerklę.

— Koks čia šūdas? — paklausė liverpulietis.

Sekundę kitą visi stovėjo nuščiuvę.

10

Rojų Greisą vis dažniau apnikdavo jausmas, kad gyvenimas virto nuolatine kova su laiku. Tarytum jis dalyvautų niekada nesibaigiančiame, todėl už laimėjimą jokių prizų nesiūlančiame televizijos žaidime. Kiekvieną atsakytą elektroninį laišką papildydavo dar penkiasdešimt. Kiekvieną išnarpliotą bylą pakeisdavo kitos dešimt — jų aplankus pristatydavo asistentė Eleanora Hodgson arba kas nors kitas, tarkim, pastaruoju metu jam segtuvus nešiojo Emilė Geilor iš Kriminalinės teisės departamento, kuri privalėjo padėti ruošti bylas teismui, bet, rodės, piktdžiugiavo galėdama užversti stalą pluoštais dokumentų.

Šią savaitę jis ėjo budinčiojo vyriausiojo tyrėjo pareigas, kitaip sakant, jeigu Sasekse bus įvykdytas sunkus nusikaltimas, Greisas turės vadovauti jo aplinkybių nagrinėjimui. Nežinia, koks konkrečiai dievas globojo policininkus, bet detektyvas mintyse meldėsi, kad artimiausios septynios dienos praeitų ramiai.

Šiandien toji dievybė nusprendė pasiimti išeiginę.

Suzirzė telefonas. Skambino Ronas Kingas, pažįstamas iš policijos valdymo centro.

— Rojau, — prabilo jis, — pakrantės sargyba ką tik pranešė, kad iš Anglų sąsiaurio, už dešimties mylių nuo Šorehamo uosto, žemsemė ištraukė lavoną.

Nuostabu, pamanė Greisas. *Tik to, po velnių, man betrūko.* Į Braitoną, kaip į pajūrio miestą, kasmet pakliūdavo daugybė vandenyje sugraibytų negyvėlių. Savižudžiai arba iš jachtų iškritę nelaimėliai. Jūroje į paskutinę kelionę palydėti asmenys, kuriuos tinklais užkabindavo žvejai, neperžvelgę jūrlapių, tralavę kokį laidojimo sektorių. Šiaip jau tokiais radiniais rūpindavosi uniformuoti konstebliai, todėl skambutis vyresniajam detektyvui bylojo, kad čia kažkas ne taip.

— Kokią informaciją turi? — pareigingai pasiteiravo Greisas sau primindamas, kad neprasižiotų apie kates. Nes anąsyk, kai bendravo su Kingu, dispečeris apie jas pliurpė dešimt minučių.

— Vyriškos lyties, jaunas, kokių šešiolikos metų. Vandenyje išbuvęs neilgai. Įvyniotas į plastiko plėvelę, nuskandintas svarmenimis.

— Ne iš kapavietės?

— Nepanašu. Ir tai ne įprastas skenduolis. Pasak kranto apsaugos, kapitonas baiminasi susidūręs su ritualine žmogžudyste. Kūną vagoja keistas pjūvis. Man paprašyti sargybos, kad lavoną pristatytų kateriu?

Greisas trumpam nutilo, ir jo galvoje sūkuriuojančios mintys persijungė į tyrimo režimą. Ant rašomojo stalo sukrautoms ir į kompiuterį įrašytoms byloms teks palaukti, bent jau kol jis apžiūrės negyvėlį.

— Palaikai perkelti ant denio ar į triumą?

— Įstrigę siurblio vamzdyje. Įgulos nariai jų nekrutino, tiktai perrėžė plastikinę plėvelę, norėdami patikrinti, ką ji dengia.

— Laivas plaukioja netoli Šorehamo uosto?

— Taip.

Prieš keletą metų Greisas lankėsi žemsemėje, iš jūros dugno iškėlusioje smarkiai apirusį numirėlį, todėl nepamiršo, kaip veikia jos mechanizmai.

— Ronai, nenorėčiau, kad kūną judintų, — tarė jis. Ant palaikų arba vamzdžio žiotyse galėjo likti svarbų įkalčių. — Tegu įgula kuo geriau jį išsaugoja ir pažymi jūrlapyje, kur tiksliai aptiko lavoną.

Baigęs kalbėti su Ronu, jis paskambino žmonėms, kurių komandą

derėjo suburti artimiausiu metu. Pirmiausia užmezgė ryšį su koronere, informavo ją apie incidentą ir paprašė atsiųsti patologą iš Vidaus reikalų ministerijos. Daugumą jūroje rastų arba į krantą išplautų lavonų paviršutiniškai apžiūrėdavo policijos gydytojas arba felčeris, — nelaimės vietoje jie konstatuodavo mirties faktą, net jeigu asmuo akivaizdžiai būdavo negyvas, vėliau morge tirdavo, kokios aplinkybės lydėjo subjekto baigtį: natūralios ar įtartinos. Šiuo atveju, iš visko sprendžiant, labiausiai tikėtinas antrasis variantas.

Po pusvalandžio Greisas jau sėdėjo prie policijos „Hyundai" vairo ir drauge su detektyve inspektore Liza Mentl, su kuria ne sykį bendradarbiavo narpliodamas kitus nusikaltimus, traukė į uostą. Kaip kriminalistė, detektyvė inspektorė puikiai išmanė savo darbo sritį, o kitą kolegės pliusą įkūnijo daili, akis prikaustanti išvaizda. Ji turėjo šviesius, pečius siekiančius plaukus, buvo žavių veido bruožų ir kaip visada nešiojo eilutes, kokias mielai rinktųsi vyrai — šiandieną baltą šiugždančią palaidinukę dengė mėlynas švarkas baltais dryželiais. Kai kurios tokį švarkelį užsimetusios moterys pernelyg suvyriškėtų, tačiau Liza atrodė dalykiška ir išliko moteriška.

Apvažiuodami uosto galą, jie nuriedėjo palei privatų kelią, vedantį į aklagatvį, kur stūksojo Heteros Mils namas.

Kai Greisas pasuko galvą tarsi mėgindamas įžiūrėti buvusią bitlo žmoną, detektyvė inspektorė pasiteiravo:

— Ar kada teko susitikti su Polu Makartniu?

— Ne.

— Bet tu mėgsti klausytis muzikos, ar ne?

Jis linktelėjo.

— Taip, bet ne visokios.

— O tau niekuomet nesinorėjo būti roko žvaigžde? Na, žinai, kaip vienam iš bitlų?

Greisas kelias sekundes pagalvojo. Apie tokius dalykus nesusimąstydavo.

— Nemanau, — galiausiai atsakė. — Ne.

— Kodėl?

— Nes... — jis padvejojo ir sumažino greitį, ieškodamas reikiamo prieplaukos sektoriaus. — Nes mano balsas siaubingas!

Liza plačiai išsišiepė.

— Net jeigu mokėčiau dainuoti, to nedaryčiau, nes man nuo senų laikų knietėjo imtis veiklos, kuria įstengčiau ką nors pakeisti. — Greisas gūžtelėjo pečiais. — Supranti? Kad pasaulis taptų geresnis. Todėl ir įstojau į policiją. Skamba banaliai, bet detektyvu dirbu kaip tik dėl šitos priežasties.

— Tavo nuomone, policininkas geba nulemti daugiau pokyčių negu roko megažvaigždė?

Jis nusišypsojo.

— Mes bent jau mažiau žmonių ištvirkiname.

— Bet ar prisidedame prie *permainų?*

„Hyundai" slenkant pro medienos sandėliavimo aikštelę, prie vandens Greisas išvydo tamsiai žalią furgoną su auksine koronerio emblema ir sustabdė automobilį greta. Likusieji komandos nariai dar neprisistatė.

— Jei neklystu, laivas jau turėjo būti grįžęs į uostą, — suburbėjo vyresnysis detektyvas nerimaudamas dėl laiko, žinodamas, kad šįvakar privalo dalyvauti vakarėlyje, kuris rengiamas į pensiją išeinančio pareigūno garbei. Į pobūvį atvyks ir keletas Sasekso policijos šulų, vadinasi, Greisui pasitaikytų gera proga prisimeilinti viršininkams, ir, norint ją išnaudoti, negalima pamiršti punktualumo. Tačiau įvykių eiga liudijo, kad į priėmimą jis vėluos.

— Tikriausiai užsilaikė prie šliuzo.

Greisas kinktelėjo galva, išlipo laukan ir nužingsniavo iki pat krantinės krašto — ne taip seniai persekiodamas nusikaltėlį sudaužė savo numylėtą „Alfa Romeo" ir pats iki šiol raišavo. Sustingus prie geležinio švartavimosi stulpelio, veidą nusvilino ledinis vėjas. Dienos šviesa blėso sparčiai, ir jei ne giedras oras, būtų labai sutemę. Maždaug už mylios jis įžvelgė uždarytą šliuzą ir tolėliau iškilusį oranžinį laivo, ko gero, žemsemės, antstatą. Virpėdamas nuo šalčio, tvirčiau įsisupo į paltą, užsitempė pirštines ir įkišo rankas į kišenes. Paskui nudūrė akis į rankinį laikrodį.

Be dešimties minučių penkta. Džimo Vilkinsono, būsimo pensininko, vakarėlis prasidės septintą tolimojoje Vortingo dalyje. Jis ketino parlėkti namo, persirengti ir nuvažiuoti pasiimti Kleo. Bet dabar viskas priklausys nuo paties radinio ir nuo to, kokį kruopštumą demonstruos į vietą atvykęs patologas, todėl Greisui labai pasiseks, jeigu jis iš viso

nusigaus į pobūvį. Laimė, apžiūrėti lavoną paskyrė Nadiušką De Sančą, spartesnę — ir smagesnę — iš dviejų Vidaus reikalų ministerijos patologų, su kuriais jie nuolat dirbdavo.

Kitapus uosto, įsijungęs navigacines šviesas, iš savo prieplaukos pukšėjo didžiulis traleris. Vanduo bemaž pajuodo.

Už nugaros atsivėrė ir užsitrenkė automobilio durelės.

— O, varge, kaip tau klius nuo poniutės, jeigu pasivėlinsi, — nuskambėjo spigus balsas. — Nenorėčiau atsidurti tavo kailyje, Rojau!

Greisas atsisuko ir pamatė Volterį Hordерną, aukštaūgį žvitrų vyriškį, visuomet tvarkingai ir diskretiškai apsirengusį — tamsiu švarku, baltais marškiniais ir juodu kaklaraiščiu. Be kitų veiklos sričių, Braitono ir Houvo kapinių viršininkas, kaip oficialiai vadinosi jo pareigos, padėdavo iš nelaimės vietų išvežti kūnus ir tvarkydavo šūsnis su kiekvienais palaikais susijusių dokumentų. Nors darbas reikalavo rimties, Volteris mėgo šelmiškai juokauti ir itin mėgo erzinti Rojų.

— Kodėl?

— Prieš pokylį lankėsi grožio salone, kur paliko krūvą pinigų. Jei susimausi, ji pasius.

— Vakarėlio aš nepraleisiu.

Atvykėlis pabrėžtinai nukreipė žvilgsnį į rankinį laikrodį. Ir pakėlė akis, kuriose atsispindėjo abejonė.

— Volteri, jeigu neturėsiu iš ko rinktis, vadovauti nelemtam tyrimui skirsiu tave.

Jis papurtė galvą.

— Ne-e, man mieliau dirbti su numirėliais. Jie paklusnūs ir niekada nepriešgyniauja.

Greisas nusišypsojo.

— Dareną atsivežei?

Darenas, Kleo asistentas, dirbo morge.

Volteris bedė nykščiu į furgoną.

— Sėdi ana ten, telefonu riejasi su savo merguže. — Jis patrūkčiojo pečiais ir aukštyn užvertė akis. — Ak, jau tos moteriškės.

Greisas linktelėjo ir mobiliajame parašė žinutę:

Laivas dar neatplaukė. Vėluosiu. Verčiau susitinkam vietoje. XXX

Vos tiktai grįžęs atgal į kišenę aparatas du sykius čaižiai supypsėjo.

Per daug nesivėlink. Turiu kai ką tau pasakyti.

Teksto pobūdis ir „X“ raidžių stoka jį sutrikdė. Atsitraukęs nuošaliau, kad pokalbio negirdėtų Volteris ir detektyvė inspektorė Mentl, ką tik išnirusi iš „Hyundai“ salono, Greisas paskambino Kleo. Ji atsiliepė beregint.

— Negaliu šnekėti, — trumpai atžariai tarstelėjo. — Bendrauju su šeima, kuri atvažiavo patvirtinti mirusiojo tapatybę.

— Ką norėjai man perduoti? — Vyresnysis detektyvas suvokė, kad jo balsas išduoda nerimą.

— Pranešiu akis į akį, ne telefonu. Vėliau, gerai? — Ji nutraukė ryšį.

Velnias. Dar labiau sudirgęs Greisas sekundę padėbsojo į mobilųjį ir galų gale įgrūdo aparatą į kišenę.

Jam visiškai nepatiko Kleo tonas.

11

Simona žinojo, kaip reikia alsuoti „Aurolac“ garais iš plastikinio maišelio. Metalo dažų buteliuko, kurį įmanoma lengvai nugvelbti iš bet kokios ūkinių prekių parduotuvės, užteks kelioms dienomis. Romeo pamokė vogti, pūsti į maišelį, idant su dažais susimaišytų oras, tuomet šį traukti į plaučius, iškvėpti į maišiuką ir vėl įtraukti į save.

Įkvėpus garų, alkio diegliai atlėgdavo.

Įkvėpus garų, gyvenimas namuose tapdavo pakenčiamas. Namuose, kuriuose Simona nakvodavo, kiek save pajėgė, tiksliau, kiek *norėjo,* atsiminti. Namuose, į kuriuos patekdavo ropodama pro skylę sueižėjusiame šaligatvyje, metalinėmis kopėtėlėmis leisdamasi po judria, chaotiška gatve, smukdama į požeminę ertmę, išraustą tam, kad technikai galėtų prižiūrėti ir remontuoti šilumos vamzdį. Pastarojo skersmuo siekė trylika pėdų ir jis priklausė komunalinei centrinei šildymo sistemai, aprėpiančiai daugumą miesto pastatų. Žiemą šiame lizdelyje būdavo sausa ir jauku, bet pavasario mėnesiais, prieš baigiant kūrenti, čia tvyrodavo nepakeliamas karštis.

Vieną iš kerčių, ankštą nišą tarp vamzdžio ir sienos, ji pavertė savo buveine. Kamputį ženklino sena pūkinė, sąvartyne aptikta antklodė ir neatmenamais laikais įsigytas Gogas, rusvai gelsvas, beformis, nutrintas dirbtinio kailio rėžis, į kurį Simona miegodama įsikniaubdavo veidu. Išskyrus kūną dengiančius drabužius ir Gogą, ji neturėjo ničnieko.

Nuolatinių šiluminėje trasoje apsistojusių gyventojų grupę sudarė penki žmonės, arba, priskaičiavus ir kūdikį, šeši. Kai kada atklysdavo ir daugiau, bet vėliau jie išsikraustydavo. Žvakėmis apšviestame prieglobstyje kiauromis paromis griaudėjo muzika, bent jau kol išsekdavo elementai. Dažniausiai vakarietiškos pop stiliaus dainos, kartais nuteikiančios pakiliai, protarpiais varančios iš proto, nes jos skambėdavo garsiai ir retai kada nutykdavo. Penkiukė amžinai dėl jų bardavosi, bet grotuvo neišjungdavo. Nūnai savo kūrinį atliko Bijonsė, kurios Simona mėgo klausytis. Jai patiko ir Bijonsės išvaizda. Kada nors, svajodavo ji, ir aš atrodysiu kaip Bijonsė, ir dainuosiu kaip Bijonsė. Kada nors ir aš apsigyvensiu tikrame name.

Romeo tikino, kad ji graži, kad ateityje būtinai praturtės ir išgarsės.

Vėl ėmė knerkti kūdikis, ir šnerves pasiekė silpna išmatų smarvė. Atgijo Antonijus, aštuonių mėnesių mažylis. Padedant aplinkiniams, Valerija, berniuko motina, slėpė jį nuo valdžios atstovų, nes tie atimtų vaiką.

Už likusius gerokai vyresnė Valerija kadaise irgi buvo daili, tačiau sulaukusi dvidešimt aštuonerių iš veido, kurį išsunkė ir raukšlėmis išvagojo sunkus gyvenimas, priminė seną moterį. Jos plaukai buvo rudi ilgi ir lygūs, kitados akyse degė liepsna, bet jau seniai spėjo užgesti. Antonijaus mama rengdavosi ryškiai ir šiuo metu vilkėjo apdriskusį žalsvai melsvą, geltonomis bei rožinėmis juostelėmis papuoštą treningą, buvo apsivilkusi smaragdinę žieminę „Puffa" striukę, avėjo raudonus plastikinius sandalus — didžiumą rūbų atrausdavo šiukšlių konteineriuose, kurie riogsojo geresniuose miesto rajonuose, arba noriai imdavo iš šalpos centrų.

Ji pačiūčiavo kūdikį, įsuptą į zomšinį nudėvėtą, kailiu pamuštą paltą. Prakeiktas virkavimas nervino stipriau negu nenutylanti muzika. Simona suprato, kad vaikas plūsta ašaromis, nes nori valgyti. Jie visi amžinai jautėsi alkani. Krimsdavo tai, ką pavogdavo, nusipirkdavo už išmaldas ir pinigus, kurių kartais užsidirbdavo prekiaudami senais laik-

raščiais, aptikdavo nudžiautose rankinėse ir piniginėse arba gaudavo už parduotus, iš turistų rankų išplėštus mobiliuosius ir fotoaparatus.

Romeo, mėlynomis, it lėkštės apvaliomis akimis, patraukliu tyru veidu, trumpais juodais, į priekį šukuojamais plaukais ir nesveika sudžiūvusia ranka, turėjo eiklias kojas. Lėkdavo kaip vėjas! Pats nežinojo, kiek jam metų. Manė esąs keturiolikos. Galbūt trylikos. Simona taip pat nenutuokė, kada gimė. Pokyčiai, apie kuriuos pasakojo Valerija, dar neprasidėjo, taigi jai tebuvo trylika arba dvylika.

Tačiau dėl amžiaus mergaitė nekvaršino galvos. Viso labo troško įtikti šitiems žmonėms, savo *šeimai*. Ir juos pradžiugindavo kiekvieną sykį, kai drauge su Romeo parnešdavo maisto, šlamančiųjų arba ir vieno, ir kito. Kartais parūpindavo elementų. Ir grįždavo į būstą, trenkiantį siera, nešvariais kūnais, dulkėmis, kūdikio triedalais, dvokiantį jai geriausiai pažįstamais kvapais.

Trikdančioje, jos praeitį apgaubusioje migloje kai kada sušmėžuodavo atsiminimai apie varpelius. Jie kadaravo ant apsiausto arba striukės, kurią dėvėjo aukštas, ilgą lazdą laikantis vyras. Simonai tekdavo prie jo prisiartinti ir iš kišenės išgriebti piniginę, bet taip, kad nesuskambėtų varpeliai. Jei bent vienas sutilindžiuodavo, vyriškis lazda kirsdavo per nugarą. Ne vieną sykį, o penkis, dešimt arba daugiau — ji netgi pamesdavo skaičių. Dažniausiai prarasdavo sąmonę, jam dar nebaigus karšti kailio.

Bet dabar Simona gyvenimu nesiskundė. Drauge su Romeo sudarė puikią komandą. Drauge su Romeo ir šunimi. Rudu ciuckiu, tapusiu jųdviejų bičiuliu, nakvojančiu po sugriuvusia tvora, virš šiluminės trasos nusidriekusios gatvės pakraštyje. Ji pati, ant apspurusio margaspalvio treningo apsivilkusi mėlyną „Puffa" liemenę, su megzta kepure ir sportbačiais, Romeo, dėvintis palaidinę su gobtuvu, užsitempęs džinsus, avintis sportukus, ir amsius, kurį jie praminė Arturu.

Romeo pamokė, į kokius turistus derėtų sutelkti dėmesį. Į pagyvenusias poreles. Kai jų trejetas — Simona, Romeo ir prie virvės pririštas šuo, — prisigretindavo prie žmonių, berniukas ištiesdavo nesveiką ranką. Jei turistai atšlydavo, apimti pasibjaurėjimo, arba mostu pavarydavo juos šalin, elgetaujantys jaunikliai pasišalindavo, bet prieš tai ji spėdavo nušvilpti vyriškio piniginę, kurią paslėpdavo striukės kišenėje. Jeigu

žmogus įnikdavo ieškoti smulkių, per tas kelias sekundes, kol Romeo susižerdavo monetas, Simona iš moters rankinuko iškrapštydavo piniginę ir ją nepastebimai perkeldavo į savo kišenę. O jei žmonės sėdėdavo kavinėje, jiedu tiesiog puldavo prie staliuko, stverdavo telefoną arba fotoaparatą ir leisdavosi tekini.

Melodija pasikeitė. Bijonsė užleido vietą Rijanai.

Jai patiko Rijana.

Kūdikis aprimo.

Šiandieną reikalai klostėsi prastai. Jokių turistų. Jokių pinigų. Tarpusavyje jie galėjo pasidalyti tiktai duonos kriaukšliais.

Simona apžiojo iš plastikinio maišelio krašto surauktą „kakliuką", vidun išpūtė orą ir giliai jį įkvėpė.

Palengvėjimas. Palengvėjimas užliedavo visuomet.

Tiktai ne viltis.

12

Be penkiolikos šeštą, jau trečią sykį per dieną, Linė sėdėjo gydytojo laukiamajame, šįkart prie gastroenterologo konsultanto kabineto. Pro erkerio langus matė ramią Houvo gatvę, kurioje patamsius prasklaidė lauko žibintai. Jos viduje taip pat išsikerojo tamsa. Ir šaltis su baime. Slogios nuotaikos nepataisė nei patalpa su senais nuzulintais baldais, panaši į daktaro Hanterio priimamąjį, nei pernelyg blausus apšvietimas. Iš Keitlinos ausinukų sunkėsi tylutėliai muzikos garsai.

Staiga duktė pakilo, tartum girta ėmė siūbuoti po kambarį ir įnirtingai kasytis rankas. Jiedvi drauge praleido visą popietę, todėl Linė žinojo, kad atžala prie alkoholio nesilietė. Svirinėjimas tebuvo ligos simptomas.

— Prisėsk, mieloji, — sunerimusi paprašė.

— Aš truputį nusiplūkusi, — atsakė Keitlina. — Ar mums būtina čia laukti?

— Labai svarbu, kad su specialistu pasimatytume dar šiandieną.

— Aha, taip, bet žinai, aš irgi svarbi. Ar ne? — ji kreivai vyptelėjo.

Linė nusišypsojo.

— Tu esi svarbiausias žmogus pasaulyje. Jau žinau, kad pavargai. O kaip dar jautiesi?

Keitlina sustingo ir nudelbė akis į *Sussex Life*, vieną iš žurnalų, padėtų ant staliuko. Giliai įkvėpė ir po tylos pauzės atsiliepė:

— Man baisu, mama.

Atsistojusi Linė ją apkabino, bet dukra, kad ir kaip keista, nesusigūžė ir neatšoko — vis labo prigludo prie gimdytojos kūno ir stipriai suspaudė jai ranką.

Per metus Keitlina paaugo, ir motinai iki šiol sunkiai sekėsi įprasti prie to, kad žiūrint jai į veidą reikėdavo pakelti galvą. Ūgio genus duktė, be abejo, paveldėjo iš tėvo, ir dabar dėl kaulėtos išstypėlės sudėjimo kaip niekad priminė lanksčią, bet itin gražią lėlę.

Savo apranga ji demonstravo pamėgtą atsainų stilių — ant trumparankovių marškinėlių vilkėjo megztą, purvinai pilkos ir rūdžių spalvų palaidinę, po kaklu buvo pasikabinusi ant plonos odinės juostelės suvertų akmenėlių karolius, mūvėjo džinsus nudilusia sėdimąja ir avėjo nesuvarstytus sportbačius. Be to, atsižvelgdama į šaltą orą ir, kaip spėjo Linė, turbūt siekdama nuslėpti lyg pastojusios moters apvalainą pilvą, nešiojo rusvą vyrišką laisvo kirpimo paltą, kuris atrodė tarsi įsigytas labdaros parduotuvėje.

Trumpi, dygūs, kaip degutas juodi plaukai, stirksantys virš actekų raštais išdailintos, didžiąją galvos dalį slepiančios juostos, ir auskarai jai teikė iš dalies gotišką išvaizdą. Viena smeigė kyšojo smakro viduryje, kita skrodė liežuvį, o kairįjį antakį puošė auskarėlis. Dar tris, kol kas nematomus žiedelius, kuriuos specialistas, suprantama, užtiks per apžiūrą, Keitlina pasirūpino įsiverti į dešinįjį spenelį, bambą ir kiek aukščiau vaginos — įsitaisiusi pastarąjį jautėsi *gana nepatogiai*, kaip vieną iš retų artumo akimirkų nedrąsiai prisipažino motinai.

Ne diena, o tikras pragaras, pagalvojo Linė. Nuo tada, kai rytą atsisveikino su daktaru Hanteriu ir popiet į jo kabinetą atsivedė Keitliną, gyvenimas apsivertė aukštyn kojomis tarsi po seisminio poslinkio.

Rankinėje ėmė čirkšti telefonas. Sugraibius aparatą ir dirstelėjus į ekranėlį paaiškėjo, kad skambina Malkas.

— Sveikas, — pasilabino ji. — Kur tu?

— Pro šliuzą plaukiame į Šorehamą. Na, ir sumauta dienelė. Iš jūros dugno išgriebėme lavoną. Bet tu verčiau papasakok apie Keitliną.

Linė apsakė pokalbį su daktaru Hanteriu nenuleisdama akių nuo dukters, kuri žingsniais tebematavo kambarį, daugmaž trečdaliu mažesnį už Hanterio laukiamąjį, ir energingai kilnojo žurnalus, tarytum būtų užsigeidusi perskaityti visus leidinius, bet niekaip negalėjusi apsispręsti, nuo kurio pradėti.

— Daugiau informacijos turėsiu po valandos. Iš Hanterio kabineto atvykome tiesiai pas specialistą. Artimiausiu metu liksi ryšio zonoje?

— Maždaug keturias valandas. Gal net ilgiau.

Priešais lankytojas pasirodė santūriai besišypsanti daktaro Greindžerio sekretorė. Solidi, į šeštą dešimtmetį įkopusi moteris standžiu plaukų kuodu.

— Judvi kviečia daktaras.

— Paskambinsiu tau vėliau, — prižadėjo Linė.

Kitaip nei Hanteris, dirbantis erdviame kabinete, Greindžeris įsirengė priimamąjį ankštame pirmo aukšto kambarėlyje, kuriame vos užteko vietos rašomajam stalui ir dviem priešais jį sustatytoms kėdėms. Įrėmintose nuotraukose — gastroenterologas jas pakreipė taip, kad atvaizdus įžiūrėtų kiekvienas pacientas, — šypsojosi tobula specialisto žmona ir trys tokie pat tobuli vaikai.

Daktaras Greindžeris, aukštaūgis, į penktą dešimtį persiritęs vyriškis stambia nosimi ir retėjančiais plaukais, dėvėjo kostiumą šviesiais dryželiais, po švarku buvo apsivilkęs baltus marškinius ir tvarkingai pasirišęs kaklaraištį. Linei atrodė, kad dėl nežymaus nuo gydytojo sklindančio atokumo pašalinis žmogus lengvai galėjo jį supainioti su advokatu.

— Prašom sėstis.

Greindžeris atsivertė rudą aplanką, kuriame Linė pastebėjo Roso Hanterio laišką. Jį skaitydamas pats prisėdo.

Motina švelniai suspaudė dukteriai ranką, ir Keitlina nė nepabandė jos nusikratyti. Daktaro akivaizdoje Linė jautėsi nesmagiai. Jai nepatiko šaltos gastroenterologo manieros ir šeimyninės fotografijos, išstatytos perdėtai atvirai, tarsi sakančios: *Man reikalai einasi puikiai, priešingai negu jums. Kad ir kokias naujienas pateikčiau, jos nepakeis mano gyvenimo. Šiandien grįšiu namo, pavakarieniausiu, užmesiu akį į televizorių, galbūt pasiūlysiu žmonai pasimylėti, o jūs... na, nieko nepadarysi... po nakties jūs atsibusite asmeniniame pragare, o aš kelsiuos lygiai taip pat,*

kaip kiekvieną rytą, žinodamas, kad manęs laukia pavasario džiaugsmai ir laimingi vaikai.

Galų gale nuleidęs laišką Greindžeris palinko į priekį, ir nuo jo veido dvelkianti žvarba mažumėlę aptirpo.

— Keitlina, kaip tu jautiesi?

Mergina tik patraukė pečiais. Linė lūkuriavo, kol duktė prabils. Toji išvadavo ranką iš motinos delno ir suskato pakaitomis kasytis plaštakas.

— Man niežti, — po kelių tylos sekundžių atsakė. — Visą kūną. Netgi lūpas.

— Dar kas nors?

— Aš pavargusi. — Keitlina netikėtai apniuko. Dabar atrodė kaip įprastai. — Noriu jaustis geriau.

— Ir vaikštinėdama šiek tiek svyruoji?

Ji prikando lūpą, po akimirkos linktelėjo.

— Manau, daktaras Hanteris tau pranešė tyrimų rezultatus?

Vengdama į jį žiūrėti Keitlina vėl sulinksėjo, tuomet panaršė minkštą, it zebras dryžuotą rankinę ir išsiėmė mobilųjį.

Specialistas išplėtė akis, kai paauglė suspaudė kelis mygtukus ir įniko skaityti, kas parašyta ekrane.

— Aha, — ji atsiliepė tyliai ir abejingai, lyg kalbėdama su savimi. — Pranešė.

— Taip, — įsiterpė Linė. — Jis perdavė naujienas... na, žinote, tai, ką išgirdo iš jūsų. Ačiū, kad sutikote taip greitai su mums pasimatyti.

Kažkur gatvėje ėmė žviegti automobilio signalizacija.

Įbedęs žvilgsnį į Keitliną gydytojas luktelėjo, kol ji išsiųs žinutę ir grąžins telefoną į rankinę.

— Mes privalome veikti sparčiai, — tarė jis.

— Aš nelabai susigaudau, kas konkrečiai pasikeitė, — prisipažino Linės duktė. — Ar galite viską išaiškinti paprastais žodžiais? *Idiotų* kalba?

Greindžeris nusišypsojo.

— Pasistengsiu. Kaip žinai, tave jau šešerius metus kamuoja pirminis sklerozuojantis cholangitas. Iš pradžių sirgai švelnesne — jei galima taip sakyti, — vaikiška forma, bet ji visai neseniai progresavo į suaugusiems būdingą ligą. Pastaruosius šešetą metų mėginome padėtį valdyti vaistų ir operacijų deriniu, tikėdamiesi, kad tavo kepenys pačios išsigy-

dys. Bet taip nutinka itin retai, deja, šiuo atveju tau nepasisekė. Kepenų būklė taip suprastėjo, kad tavo gyvybei grės pavojus, jeigu nesigriebsime veiksmų.

— Vadinas, aš mirsiu? — ūmai pritykusiu balsu paklausė Keitlina.

Linė tvirtai įsikibo dukrai į ranką.

— Ne, brangioji, nieko panašaus. Tu pasveiksi, — užtikrino ir atsigręžė į daktarą vildamasi, kad šis patvirtins jos žodžius.

Gastroenterologas atsiliepė apatišku tonu:

— Aš susisiekiau su Pietų Londono Karališkąja ligonine. Mano prašymu, dar šį vakarą jų specialistai tave priims ir nustatys, ar esi tinkama persodinimo operacijai.

— Nekenčiu tos sukruštos vietos, — paskelbė Keitlina.

— Jos transplantacijos skyrius geriausias šalyje. Galima kreiptis ir į kitas ligonines, bet kai pacientų būsena rimtai pablogėja, mes dažniausiai bendradarbiaujame su Karališkąja.

Mergina vėl ėmė knistis rankinėje.

— Bėda ta, kad šiandieną aš užsiėmusi. Mudu su Luku keliausime į „Digital" naktinį klubą. Ten gros viena grupė, kurią būtinai turiu išgirsti.

Trumpam stojo tyla. Specialistas nutraukė pauzę tokiu švelniu balsu, kokio Linė iš jo nesitikėjo.

— Keitlina, tu nesi sveika. Traukti į miestą būtų labai neišmintinga. Tave nedelsiant reikia vežti į ligoninę. Noriu kaip įmanoma greičiau tau rasti naujas kepenis.

Pakėlusi nuo ligos pagelsvėjusias akis, ji pervėrė gydytoją skeptišku žvilgsniu.

— Ką reiškia „sveika"?

Šaltą Greindžerio miną sušildė šypsena.

— Tikrai nori išgirsti mano apibrėžimą?

— Taip. Apibūdinkite sąvoką „sveika".

— Kaip tau skamba „būti gyva ir nesijausti ligota"?

Keitlina patrūkčiojo pečiais.

— Turbūt neblogai. — Ji linktelėjo mintyse akivaizdžiai gromuliuodama daktaro žodžius.

— Jeigu tau persodins kepenis, — tarė Greindžeris, — labai tikėtina, kad pasveiksi, ir gyvenimas grįš į normalias vėžes.

— O jei ne? Tai yra, kas bus, jeigu jų nepersodins?

— Tada tu mirsi, — tiesiai rėžė jis. — Be transplantacijos gyvensi neilgai. Geriausiu atveju kelis mėnesius. Ar net trumpiau.

Šįsyk tylos pauzė užsitęsė. Linė pajuto, kad jos dilbį suveržė dukters pirštai, ir pati atsakė tuo pačiu, kaip galėdama stipriau spausdama Keitlinos ranką.

— Mirsiu? — pašnibždomis, virpančiu balsu išlemeno paauglė.

Priblokšta atsigręžė į motiną ir įsižiūrėjo jai į veidą. Linė nusišypsojo nepajėgdama sumąstyti nieko, ką galėtų pasakyti savo vaikui.

— Mama, tai tiesa? — baikščiai paklausė dukra. — Va, ką iš jų sužinojai?

— Mieloji, tu rimtai sergi. Bet po persodinimo operacijos pasitaisysi. Ir galėsi džiaugtis normaliu, visaverčiu gyvenimu.

Keitlina atitraukė ranką ir įsikišo pirštą į burną, nors Linė jau daug metų nematė, kad ji taip elgtųsi. Ant lentynos pyptelėjo fakso aparatas, iš jo išniro popieriaus lapas su išspausdintu raštu.

— Aš žiūrėjau internete, — staiga pratarė Keitlina. — Per „Google" paieškojau informacijos apie kepenų transplantantus. Jie imami iš numirėlių.

— Dažniausiai.

— Ir aš gausiu negyvo žmogaus organą?

— Nėra jokių garantijų, kad išvis sugebėsime tau gauti naujas kepenis.

Praradusi žadą motina dėbtelėjo į daktarą.

— Kaip tai „nėra garantijų"?

— Judviem derėtų suprasti, kad kepenų nebūna kiek nori. — Dalykiškas Greindžerio tonas sužadino Linei norą atsiplėšti nuo kėdės ir skelti jam antausį. — Didelė kliūtis ir tavo reta kraujo grupė. Įvykių tėkmė priklausys nuo to, ar įstengsiu tau išrūpinti pirmumo teisę — viliuosi, kad pavyks. Bet formaliai tavo būklė yra chroniška, o pirmenybė įprastomis aplinkybėmis teikiama pacientams, kuriuos ištiko ūminis kepenų nepakankamumas. Man teks dėl tavęs pakovoti. Bent tiek gerai, kad atitinki kelis reikiamus kriterijus: esi jauna ir kitais atžvilgiais sveika.

— Jei mane vis dėlto operuos, iki gyvenimo pabaigos savyje nešiosiu negyvos moters kepenis?

— Arba vyro.

— Nieko sau!

— Brangioji, bet tokia išeitis geresnė už kitą alternatyvą.

Linė vėl pabandė suimti dukters ranką, bet Keitlina jos pirštus nubraukė šalin.

— Ir jas išpjaus iš organų donoro?

— Taip, — atsakė Nilas Greindžeris.

— O aš iki mirties žinosiu, kad kažkas padėjo galvą ir kad to žmogaus dalelė slypi manyje?

— Jei nori, galiu duoti paskaityti tam tikros literatūros. Karališkojoje ligoninėje susitiksi su įvairiais specialistais, įskaitant socialinius darbuotojus ir psichologus, kurie su tavimi aptars persodinimo reikšmę. Bet nepamiršk vieno svarbaus dalyko. Mirusio asmens šeimą ir mylimuosius guodžia suvokimas, kad artimojo baigtis nebus visiškai beprasmė. Kad ji leis išgyventi kitam žmogui.

Keitlina pasėdėjo liūdnai susimąsčiusi.

— Nuostabu, — galop prabilo. — Jūs norite, jog man persodintų kepenis, nes tada kažkokie žmonės pasijus geriau dėl dukters, vyro arba sūnaus mirties?

— Anaiptol. Aš tik siekiu išgelbėti tavo gyvybę.

— Gyvenimas užknisa, ar ne? — tarė Keitlina. — Gyvenimas išties užknisa.

— Mirtis dar labiau užknisa, — atsakė gydytojas konsultantas.

13

Sasekso grafystės Karališkojoje ligoninėje, aštuntame aukšte, vos praėjus pro liftus, Siuzanai Kuper pasisekė aptikti langą, pro kurį atsivėrė puikus vaizdas į Anglų sąsiaurį, tyvuliuojantį anapus Kemptauno stogų. Kiaurą dieną jūra žėrėjo skaisčiu mėliu, bet dabar, vėlyvą lapkričio vakarą, laikrodžiui rodant šeštą valandą, atslenkanti tamsa pavertė ją rašaline tuštuma, kuri už miesto žiburių driekėsi iki begalybės.

Šiuo momentu ji žvelgė į tą beribę juodymę. Laikėsi už radiatoriaus, bet ne dėl jo skleidžiamos šilumos — tiesiog stengėsi paremti nualintą kūną. Tylėdama rūškanu žvilgsniu varstė savo atspindį ir, be žvar-

baus oro dvelksmo, prasismelkiančio kiaurai ploną stiklą, nieko daugiau nejautė.

Siuzaną stingdė šokas. Tuo, kas atsitiko, stačiai neįmanoma patikėti. Ji mintyse susidarė sąrašą žmonių, kuriems dar reikės paskambinti. Bijojo ir pagalvoti, kad naujienas turės perduoti Nato broliui, Australijoje įsikūrusiai seseriai, draugams. Abu jo gimdytojai atgulė į kapus nesulaukę šešiasdešimties, tėvą pakirto širdies smūgis, motiną pražudė vėžys, todėl Natas pokštaudavo, esą jam nelemta iškaršti. Na, ir juokai.

Apsigręžusi Siuzana nuslinko atgal į Intensyviosios terapijos skyrių ir prie durų paspaudė skambutį. Ją įleido seselė. Koridoriuje buvo šalčiau nei viduje, kur vyravo nuolatinė 24-25 laipsnių temperatūra, pakankamai aukšta, kad pacientai nerizikuotų persišaldyti gulėdami aprengti vien ligoninės pižamomis arba nuogi. Argi ne ironiška, dingtelėjo jai, kad pati kadaise dirbo tame pačiame skyriuje. Būtent ligoninėje susipažino su Natu — netrukus po to, kai jis pradėjo jaunesniojo gydytojo stažuotojo karjerą.

Pilvą iš vidaus sudrebino judesiai. Spardėsi kūdikis. *Jųdviejų* kūdikis. Trisdešimties savaičių. Berniukas.

Pasukusi dešinėn, iš lėto eidama palei centrinį medicinos seserų punktą ir greta jo stovinčią kėdę, ant kurios kažkas paliko kojos protezą, Siuzana išgirdo, kaip sučiužėjo užuolaida. Nukreipus akis į tolimąjį palatos kampą, krūtinėje ėmė spurdėti širdis. Sesutė traukė mėlyną užuolaidą aplink lovą nr. 14, slėpdama Natą nuo smalsuolių. Medikai ketino atlikti naujus tyrimus, ir ji abejojo, ar turės drąsos per procedūras palaikyti sutuoktiniui draugiją. Nors šalia prasėdėjo beveik visą dieną ir suprato privalanti čia likti. Šnekinti vyrą. Neprarasti vilties.

Natas patyrė atvirus ir impresinius kaukolės lūžius, o dėl sužaloto kaklo slankstelio greičiausiai nebevaldys rankų bei kojų, net jeigu išgyvens. Maža to, susilaužė dešinįjį raktikaulį ir dubenį — tiesa, pastarosios traumos atrodė kone nereikšmingos.

Ji nesimeldė daugelį metų, bet šiandien pagavo save kartojančią maldelę, nebyliai sakančią tuos pačius žodžius: *Viešpatie, neleisk Natui numirti. Neleisk, Viešpatie.*

Po velnių, kokia iš jos nauda! Kas iš tų medicinos sesers įgūdžių, jeigu nieko negalima pakeisti. Tik kalbinti vyrą. Kalbinti, kalbinti, kalbinti ir bergždžiai laukti reakcijos. Bet galbūt pasisektų dabar...

Kilnodama kojas per išblizgintas grindis, Siuzana apėjo iš dešinės stovinčią lovą ir ją prislėgusią siaubingai nutukusią moterį, kurios riebalų rievės, bjaurojančios veidą ir visą kūną, priminė trimačio žemėlapio kontūrus. Viena iš seselių atskleidė, kad storulė sveria trisdešimt devynis stonus.* Kojūgalyje pakabintas ženklas skelbė: NEMAITINTI.

Kairėje pusėje tysojo daugiau nei keturiasdešimties metų vyriškis alebastro spalvos veidu, prijungtas prie kvėpavimo aparato, aplipdytas pluoštais laidų, kuriuos medikai pritvirtino prie krūtinės ir galvos. Žiūrint patyrusiu jos žvilgsniu, tam pacientui, regis, ką tik atliko širdies šuntavimo operaciją. Greta, ant instrumentų stalelio, kažkas parėmė didelį, linksmą, pasveikti raginantį atviruką. Na, šis bent jau taisosi, pamanė Siuzana, ir iš ligoninės greičiausiai išeis savo kojomis, o ne bus išneštas.

Natas turbūt jau nepakils.

Sutuoktinio būklė prastėjo nuo pat ryto, ir žmoną pamažu užvaldė siaubingos neišvengiamybės pojūtis, nors ji iki šiol kabinosi į desperatiškos, vis sunkiau išlaikomos vilties šiaudą.

Begarsiu režimu veikiančio mobiliojo vibracija kas porą minučių pranešdavo apie gautą žinutę. Į kelias ji atsakė išėjusi į koridorių. Į motinos. Į Nato brolio, šįryt čia apsilankiusio, dabar prašančio naujausios informacijos. Į jo sesers, gyvenančios Sidnėjuje. Į geriausios savo draugės Džeinės, kuriai, likus valandai iki išvažiavimo į ligoninę, paskambino ir liedama ašaras pasiskundė, kad daktarai nežino, ar vyras išgyvens. Į kitas Siuzana numojo ranka. Nenorėjo blaškytis, tesiekė būti čia dėl Nato, viso labo troško, kad jis išsikapstytų.

Kas keletą sekundžių pasigirsdavo kontrolinio aparato pypsėjimas ir gaudesys. Į nosį įtraukusi sterilizavimo chemikalų kvapo, ji užuodė ir silpną, retsykiais palatoje nuvilnijantį odekolono aromatą, ir užuominas į fone tvyrančią, nuo elektrinių įrengimų sklindančią šilumą.

Tarp užuolaidų, trisdešimties laipsnių kampu pakreiptoje lovoje, gulėjo Natas, iš išvaizdos panašus į ateivį — sutvarstytas, apraizgytas laidais, su endotrachėjiniais ir nazogastriniais vamzdeliais, kuriuos gydytojai įkišo į burną bei šnerves. Vienas zondas kaukolėje matavo intrakranijinį spaudimą, antras buvo pritvirtintas prie piršto; nuo maišiukų, kabančių ant lašelinių stovų, iki rankų ir pilvo leidosi galybė žarnelių ir

* Apytikriai 248 kg

vamzdelių. Akys užmerktos, kūnas sustingęs, apsuptas kontroliniais ir gyvybės palaikymo aparatais. Jam iš dešinės žvilgėjo du vaizdo ekranai, gulto kojūgalyje stovėjo ratuotas stalelis su nešiojamuoju kompiuteriu, kuriame buvo matyti Nato būklės parodymai ir su tuo susiję įrašai.

— Labas, brangusis, — ištarė Siuzana. — Aš grįžau. — Šnekėdama nenuleido akių nuo ekranų.

Jokios reakcijos.

Iš jo burnos styrantis vamzdelis driekėsi iki maišiuko, apačioje su čiaupu, perpus užpildyto tamsiu skysčiu. Ji perskaitė lašinės žarnelių etiketes: manitas, hidroksietilkrakmolo tirpalas, morfinas, midazolamas, noradrenalinas. Medikamentai, išsaugantys stabilią ligonio būseną. Palaikantys gyvybę. Neleidžiantys užgesti.

Vieninteliai ženklai, kurie liudijo, kad jis dar nenumirė, — besikilnojanti krūtinė ir monitoriuose žybsinčios švieselės.

Siuzana nužvelgė lašelinės žarneles, prijungtas prie sutuoktinio plaštakų, mėlyną plastikinę kortelę su jo pavarde, vėl įsispigino į aparatus, tarp jų išvydo anksčiau nematytus mechanizmus ir ekranėlius. Dėl komercinio darbo farmacijos pramonėje atsisakė seselės pareigų vos prieš penkerius metus, ir per tą laikotarpį spėjo pasirodyti naujos, nepažįstamos technologijos.

Mėlynėmis ir pjūviais sudarkytas Nato veidas atsidavė vaiduoklišku, ligi tol neregėtu blyškumu — savo fizine forma jis nesiskundė, nuolat žaisdavo sieninį ir šiaip jau liguistai neblykšdavo, nors darbovietėje praleisdavo beprotiškai daug valandų. Augaloto sudėjimo, šviesiais, kone per ilgais kaip gydytojui plaukais, neseniai atšventęs trisdešimtąjį gimtadienį. Koks jis dailus. Tikras gražuolis.

Ji užsimerkė, idant sulaikytų besitvenkiančias ašaras. *Koks velniškai išvaizdus. Laikykis, brangusis. Laikykis, Natai, tu išgyvensi. Ir pasveiksi. Aš tave myliu. Kaip aš tave myliu. Man tavęs reikia.* Palietusi savo pilvą mintyse pridūrė: *Mums abiem tavęs reikia.*

Siuzana praskyrė blakstienas, akimis permetė monitorių skales, skaitmeninius ekranus, įvairius rodmenis, nesėkmingai mėgindama įžiūrėti menkiausius viltį kurstančius atsigavimo požymius. Pulsas tvinkčiojo silpnai ir neritmiškai, kraujyje deguonies lygis drastiškai sumažėjęs, smegenų bangos sunkiai pastebimos. Bet Natas, žinoma, paprasčiausiai miegojo ir galėjo atsipeikėti bet kurią akimirką.

Į ligoninę ji atvažiavo dešimtą ryto, sulaukusi policijos skambučio. Vėlgi ironiška, nes čia turėjo prisistatyti dėl jai pačiai reikalingos procedūros. Štai kodėl, užuot keliavusi į „Harcourt Pharmaceuticals" kompaniją, kur drauge su bendradarbių komanda užsiėmė klinikiniais naujų vaistų bandymais, dar buvo namuose, kai suskambo telefonas.

Laimė, Siuzana puikiai orientavosi klaidžiuose gydymo įstaigos pastatuose, o daugybė vietinių medikų pažinojo Kuperių porą, todėl apsiėjo be įprastų banalybių, atsisakė mėginimų neprileisti žmonos prie paciento ir išklojo nemalonią tiesą nieko neslėpdami.

Jai atvykus — pusvalandžiu vėliau už sutuoktinį, — Natą jau tyrė Kompiuterinės ašinės tomografijos skyriuje. Jeigu per smegenų skenavimą gydytojai būtų aptikę krešulį, jį būtų perkėlę į Herstvudo parko neurologinį centrą ir bemat išoperavę. Skenograma parodė rimtą vidinį kraujavimą, taigi chirurgai niekuo negalėjo pagelbėti. Nors susiklostė „pagyvensim — pamatysim" situacija, egzistavo labai didelė tikimybė, kad per avariją vyrui negrįžtamai pažeistos smegenys.

Stabilią paciento būklę medikai palaikė keturias valandas, per kurias ji nė trupučio nepakito, be to, Nato iki šiol neveikė jokie išoriniai dirgikliai.

Prieš suleisdami raminamųjų vaistų, gydytojai patikrino Siuzanos vyrą pagal Glazgo komos skalę ir jam priskyrė tris taškus iš galimų penkiolikos. Natas žvilgsniu nereagavo nei į žodinius nurodymus, nei į akių spaudimą, todėl tegavo vieną balą. Tiek pat pelnė ir dėl verbalinio atoveikio stokos, nes neatsiliepė į klausimus, komentarus ir paliepimus. Vienas taškas ir motorinės reakcijos srityje — niekaip neparodė, kad jaučia skausmą. Penkiolika buvo maksimalus rezultatas, trys — minimalus.

Siuzana žinojo, ką tai reiškia. Skaičius trys negailestingai, nors ir ne garantuotai bylojo, kad Nato smegenys mirusios.

Tačiau stebuklų įvykdavo. Šitame skyriuje dirbdama sesute, regėjo tris taškus gavusius, bet vėliau visiškai išgijusius pacientus. Na, gerai, jų procentas nežymus, bet Natui jėgų netrūko. Jis galėjo atsigauti.

Taip ir bus!

Jai nusišypsojo Saleha, žemaūgė draugiška malajiečių kilmės sesele, kiaurą popietę slaugiusi Natą.

— Jums reikėtų grįžti namo ir atsipūsti.

Siuzana papurtė galvą.

— Privalau toliau jį kalbinti. Retsykiais žmonės sureaguoja į balsą. Kadaise pati mačiau, kaip tai nutiko.

— Kokia muzika jam patinka? — pasiteiravo Saleha.

— „Snow Patrol“, — atsakė ji ir sekundėlę susimąstė. — Dar „Eagles“. Natas mėgsta šias grupės.

— Paieškokite jų albumų ir leiskite vyrui paklausyti dainų. Ar turite „iPod“ grotuvą?

— Namuose.

— Kodėl gi jums neatvežus jo į ligoninę? Kartu paimtumėte ir higienos reikmenų. Muilą, plaušinę, dantų šepetuką, skustuvą, dezodorantą.

— Aš nenoriu palikti Nato, — atsakė Siuzana. — Nes jeigu... — ji gūžtelėjo.

— Jo būklė stabilizuota. Paskambinsiu jums, jei manysiu, kad turėtumėt kuo greičiau parsigauti atgal.

— Padėtis liks stabili, kol veiks tie mechanizmai, ar ne? Kas bus, jeigu juos išjungsite?

Palatoje įsivyravo nejauki tyla, nes atsakymą žinojo abi moterys. Pirmoji pauzę nutraukė sesutė.

— Tikėkimės, per naktį jam pagerės, — maloniai pratarė.

— Taip, — Siuzana stengėsi užgniaužti ašaras, todėl žodį išspaudė lūžtančiu balsu.

Ji įsmeigė žvilgsnį į sutuoktinio veidą, į nuleistus, nevirpančius akių vokus, iš visos širdies geisdama, kad Natas pajudėtų, atsimerktų, šyptelėtų.

Bet jokių permainų nesulaukė.

14

Neilgai trukus atskirais automobiliais atvyko Deividas Braunas, vadovaujantis nusikaltimo vietos tyrėjams, ir Džeimsas Gartrelas, fotografas iš teismo ekspertų komandos. Braunas, lieknas, raumeningas, per keturiasdešimt metų vyriškis rausvai gelsvais, labai trumpai kirptais

plaukais ir gyvu, strazdanotu veidu, dėvintis storą striukę su gobtuvu, užsitempęs džinsus, įsispyręs į sportinius batelius, ir Gartrelas, apkūnus, bet smarkus individas trumpais tamsiais plaukais, jau plušėjo pagrindiniame „Arco Dee“ denyje — jį filmavo ir fotografavo.

Braunas sutiko su Rojaus Greiso nuomone, kad laivo laikyti žmogžudystės vieta nedera, todėl nei vyrų trijulė, nei Liza Mentl nepasivargino persirengti apsauginiais drabužiais. Vyresnysis detektyvas tiktai izoliavo siurblio vamzdžio žiotis, jas apsukdamas nusikaltimo vietos juosta.

Greisas stoviniavo prie užkardos, su dėkingumu rankose laikydamas karštos kavos puodelį, ir oficialiai apklausė kapitoną su vyriausiuoju mechaniku, kurių komentarus bloknote žymėjosi šalia stypsanti detektyvė inspektorė Mentl. Vienu metu per pokalbį jis dirstelėjo į rankinį laikrodį. Jau dešimt minučių po šeštos.

Kapitonas Denis Maršalas, ant megztinio apsivilkęs ryškiaspalvę striukę, regis, nerimavo ir taip pat nuolat žvilgčiojo į laikrodį. Vyriausiasis mechanikas Malkolmas Beketas baltu suodinu kombinezonu atrodė truputį ramesnis, bet Greisas juto, kad abu vyrus kausto įtampa. Lavono radimas prislėgė jūreivius, tačiau jiems, aišku, nerimą kėlė ir mintys apie finansinius nesklandumus, susijusius su nutrauktu reisu.

Prie jų prisiartino dar vienas įgulos narys, nešinas milimetrinio popieriaus lapu su koordinatėmis, nurodančiomis tikslią vietą, kurioje žemsemė įtraukė negyvėlį.

Liza Mentl persirašė informaciją, įmetė stačiakampį popierėlį į plastikinį įkalčių maišelį ir įsikišo jį į kišenę. Kūną buvo nugramzdinę svarsčiai, bet Greisas iš patirties žinojo apie galingas Anglų sąsiaurio sroves, lavonus nuplukdančias nemenkus atstumus. Jam reikės suburti policijos narų komandą ir apskaičiuoti tikėtiną sektorių, kuriame į jūrą išmesti palaikai.

Ausis netikėtai pasiekė motociklo ūžesys, po akimirkos sutraškėjo radijo stotelė ir į jį kreipėsi jauna bendruomenės paramos pareigūnė, budinti trapo apačioje, kad į laivą neprasibrautų pašaliniai asmenys.

— Sere, atvyko paramedikas.

— Tuojau nusileisiu.

Rojui perėjus denį, blerbimas sustiprėjo. Krantinę perliejo priekinio žibinto spindulys. Po kelių sekundžių laivo prožektorių nutviekstoje

zonoje sustojo BMW motociklas su skiriamuoju medicinos darbuotojų ženklu. Grehemas Luisas nužergė nuo sėdynės ir atsargiai parėmė motociklą į spyriu atlenktą stovelį, tuomet nusimovė šalmą, nusismaukė odines pirštines ir iš krepšio ėmė traukti medicinos reikmenų lagaminėlį.

Net jeigu kūną apžiūrėjęs pareigūnas neabejoja, kad žmogus negyvas, pagal koronerių taisykles įvykio vietoje mirties faktą oficialiai konstatuoja kompetentingas medikas, neskaitant tų atvejų, kai iš palaikų belikę kaulai arba lavonui trūksta galvos. Anksčiau atlikti apžiūrą privalėdavo policijos gydytojas, bet pastaruoju metu reikalavimai pasikeitė, ir jo vaidmenį perėmė paramedikas.

Nesaugiai atrodančiu trapu su lynų turėklais Greisas nulipo į prieplauką pasitikti atvykėlio, praėjo pro bendruomenės paramos pareigūnę ir apsidžiaugė pamatęs, kad uoste kol kas nesimaterializavo nė vienas iš vietinių žurnalistų, dažniausiai atzvimbiančių į žmogžudystės vietą greičiau negu mėsinės musės.

Luisas, žemas, lieknas, bet raumeningas vyrukas banguotais žilais plaukais, turėjo malonų, užuojautą spinduliuojantį veidą, kuris bemat apramindavo nelaimingo atsitikimo aukas. Pats visada rodėsi džiugiai nusiteikęs, kad ir ko prisižiūrėdavo darbe.

— Kaip sekasi, Rojau? — guviai prabilo Luisas.

— Geriau nei bėdžiui laive, — atsakė Greisas. *Bet bus prastai, jeigu nespėsiu nusigauti į vakarėlį, prieš jam pasibaigiant,* vos susiturėjo nepridūręs. — Vargu ar tau prireiks lagaminėlio. Jis akivaizdžiai miręs.

Vyresnysis detektyvas nusivedė Grehemą Luisą siūbuojančiu trapu, užsikoręs viršun patraukė deniu, apšviestu akinančiais laivo prožektoriais palei kabelių suktuvus ir oranžinius konvejerio turėklus. Įprastomis aplinkybėmis juostinis transporteris bildėtų ir žvangėtų, iš triumo keldamas krovinį, kuris patektų ant nuleistuvo ir persikraustytų į krantinę. Bet dabar mechanizmai neveikė. Sekdamas paskui Rojų Greisą, paramedikas nužingsniavo į priešingą laivo dalį.

Plieninio vamzdžio žiočių gnybtuvai kybojo per porą pėdų atsiplėšę nuo denio ir priminė gigantiškas, lygiagrečiai atkištas krabo žnyples. Tarp jų spraudėsi į juodą plėvę įsuktas, lynais apvytas ryšulys. Dar keliomis virvėmis kažkas pririšo šlakbetonio blokus, kurie dabar kėpsojo ant nešvaraus, metalinio, oranžine spalva nudažyto denio.

— Negyvėlis maiše, — tarė detektyvas. — Darbuotojai plėvę prapjovė, bet kūno nelietė.

Grehemas Luisas prisiartino ir įsižiūrėjo pro plyšį, žiojintį palei visą ryšulio ilgį. Ten pat akis įbedė ir pasibaisėjęs, bet didžiai susidomėjęs Rojus Greisas.

Luisas užsitempė latekso pirštines ir praplėtė skylę, atidengdamas balzganą, kone perregimą lavoną — Greiso vertinimu, šešiolikmečio ar septyniolikmečio kūną, sprendžiant iš būklės, neilgai skendėjusį vandenyje.

Ore padvelkė stiprus plastiko kvapas ir silpnesnis dūlėjimo tvaikas, bet nosies nerietė šleikštus pūvančios mėsos dvokas, koks sklisdavo nuo seniai akis užmerkusio žmogaus. Detektyvas spėjo, kad jaunuolis mirė vos prieš kelias dienas, nors tikslesnį mirties laiką turėtų pateikti skrodimo ataskaita.

Vaikinukas buvo liesas, tačiau, regis, kaulėtas jis buvo ne dėl fizinio krūvio, o dėl prastos mitybos, nusprendė Greisas, atkreipęs dėmesį į raumenų stygių. Ūgis siekė penkias pėdas ir septynis ar aštuonis colius, virš kampuotų, gana keistų veido bruožų juodavo trumpi plaukai, kurie sruogomis lyg kepurės snapeliu dengė kaktą.

Luisas nežymiai pasuko jo veidą.

— Kol kas galvos traumų nematyti, — tarė.

Greisas linktelėjo, tačiau akis — ir mintis — buvo nukreipęs į kitą kūno dalį. Tiksliau, į dailų vertikalų pjūvį, nuo kaklo apačios einantį žemiau bambos, nutrūkstantį tiktai prie tankių gaktplaukių trikampio, ir storas žaizdos siūles.

Jo ir paramediko žvilgsniai trumpam susidūrė, galop vyresnysis detektyvas savąjį vėl nukreipė į palaikus. Į rėžį. Į varpą, kone juoduojančią, prislėgusią plaukelius, raukšlėtą ir gležną tarsi gyvatės išnara. Kelias sekundes nepajėgė nuo jos atplėšti akių. Negyvų vyrų peniai visuomet kurstydavo beribį liūdesį, sakytum pagrindinis vyriškumo įvaizdis suakmenėjęs virsdavo esminiu mirties simboliu. Greisas antrąsyk apžvelgė pjūvį.

— Kokia čia velniava? — paklausė Grehemas Luisas. — Surandėjimo nėra, vadinasi, pjauta per skrodimą arba žmogui merdėjant.

— Ir labai lygiai, — pastebėjo Greisas. — Su skalpeliu?

Netoliese stovintis Denis Maršalas dirgliai paklausė detektyvės ins-

pektorės Mentl, kada policija perims kūną ir leis išplaukti — jūreiviai jau prarado vieną iš brangių krovos darbams skirtų valandų. „Arco Dee" reikėjo eksploatuoti kiauromis paromis, kad laivo išlaikymas apsimokėtų. O tai reiškė, kad potvynius derėtų išnaudoti visada. Uždelsę valandą jie nespės laiku atsikratyti triumo turinio ir dar šį vakarą prieš atoslūgį pasišalinti iš uosto.

Detektyvė inspektorė atsakė, kad dėl to apsispręs Rojus Greisas.

Pirmą kartą per savo karjerą Maršalas suprato poros pažįstamų, žvejybiniams laivams vadovaujančių škiperių, elgesį — tie prisipažino, esą tinklais iš gelmių sužvejotus negyvėlius įmeta atgal į jūrą, nes nenori, kad juos gaišintų policijos procedūros.

— Neabejotinai, — atsakė Luisas. — Čia ne žaizda. Vargšą vaikiną operavo. Bet... — jis pritilo sudvejojęs.

— Kas „bet"? — paragino Greisas.

— Aš asmeniškai įsitikinęs, kad kūną suraižė per skrodimą.

— Vyresnysis detektyve, ar bent numanote, kiek dar laiko užtruksite? — pasiteiravo kapitonas.

— Nelygu kada atvyks patologas, — atsiprašomu tonu atsakė Greisas.

— Turėsime laukti?

Staiga suzirzė Greiso mobilusis.

— Vilką mini...

Susisiekti bandė Nadiuška De Sanča, patologė iš Vidaus reikalų ministerijos.

— Rojau, — prabilo ji, — atleisk, mane netikėtai iškvietė į nelaimės vietą. Nežinau, kada galėsiu pas tave atvažiuoti. Ne anksčiau kaip po keturių, gal penkių valandų.

— Gerai, aš tau paskambinsiu.

Grehemas Luisas patikrino jaunuolio pulsą. Laikėsi taisyklių. Atliko formalumą.

Greisas priėmė sprendimą, kurį daugiausia nulėmė aplinkybės, nors tam tikrą įtaką padarė ir noras kuo greičiau nukakti į vakarėlį. Žemsemės įgulą sudarė aštuoni asmenys, ir visi jau apklausti. Kiekvienas galėjo paliudyti, kad lavonas rastas jūroje. Džeimsas Gartrelas liovėsi spragsėjęs fotoaparatu, nes nuotraukų ir filmuotos medžiagos sukaupė užtektinai. Plastiku apgaubtus palaikus ištraukė iš vandens, taigi mažai tikėtina, kad laive pavyks aptikti teismo ekspertams vertingų įkalčių —

net jeigu pastarųjų buvo, juos visus nuplovė anksčiau nei kūnas išniro į paviršių.

Vyresnysis detektyvas turėjo teisę perimti laivą policijos žinion, paskelbęs jį nusikaltimo vieta, tačiau nematė reikalo taip elgtis. Jūreiviai paprasčiausiai išgriebė negyvėlį iš vandenyno dugno. Su nusikaltimo vieta laivas susijęs tiek pat, kiek ir sraigtasparnis, iš jūros keliantis skenduolį. Mirties priežastis bus išsiaiškinta morge.

— Geros naujienos! — Deniui Maršalui tarė Greisas. — Galėsite keliauti, tik surašykite įgulos narių pavardes ir adresus. — Jis atsigręžė į paramediką. — Perneškime lavoną į krantą, bet palikime jį įsuptą į plastiką.

— Nieko prieš, jeigu oficialią ataskaitą atsiųsiu vėliau? — paklausė Grehemas Luisas. — Šįvakar privalau patreniruoti vaikų regbio komandą.

— Patreniruoti?

— Aha!

— Tu esi regbio treneris?

— Taip.

— Nežinojau. Aš vadovauju regbininkams iš Kriminalinio skyriaus. Mums reikia naujo trenerio.

— Paskambink man.

— Būtinai. Ataskaitą gali brūkštelėti rytoj, — pasakė Greisas.

Jis vėl pažvelgė į kaulėtą sumaitotą negyvėlį. *Kas tu? Iš kur tu*, įniko spėlioti. *Kas perpjovė tavo kūną? Ir kodėl?*

Kaip įprastai, *kodėl*.

Nužudymo vietose šitą klausimą Rojus Greisas sau pateikdavo pirmiausia. Pagal savo užimamas pareigas policijoje buvo gana jaunas, tačiau jų prisižiūrėjo labai daug.

Pernelyg daug, kad smurtinė mirtis vis dar keltų šoką.

Bet per mažai, kad vyresnysis detektyvas į ją reaguotų atsainiai.

15

Linė nepakentė A23 greitkelio net ir palankiausiomis eismo sąlygomis, nemėgo vėžlio žingsniu šliaužti per pietinius Londono priemiesčius. Jos traukė į Kristal Hile veikiančią Pietų Londono Karališkąją ligo-

ninę, kur artimiausias keturias dienas Keitlinos būklę vertins komanda medikų, kurie prieš transplantaciją tiria pacientus.

Pastarąjį kartą šituo keliu ji važiavo balandį, kai nutarė apsilankyti IKEA prekybos centre, kad Keitlina savo miegamajam pasirinktų naujų daiktų. Bent tiek gerai, jog diena buvo smagi — tik vargu ar sveiko proto žmogų džiugintų galimybė sekmadienio popietę grūstis sausakimšoje IKEA parduotuvėje.

Tačiau išbandymas vis dėlto baigėsi maloniomis akimirkomis — jei tiksliau, dėl Keitlinai nebūdingo poelgio, — jos ypač pakėlė Linei nuotaiką. Duktė ne šiaip suvalgė patiekalą, dėl kurio kitomis aplinkybėmis raukytų nosį tvirtindama, esą jis nesveikas, bet tiesiog prisikimšo.

Įsigijusios naktinį staliuką, šviestuvą, lovatiesę, tapetus ir užuolaidas, abi atstovėjo eilę prie kasos, o tada restoranų zonoje užsisakė mėsos kukulių su šviežiomis bulvėmis ir porą ledų porcijų. Dar linksmiau pašėliojo, vakarienei nusipirkusios du kečupo ir garstyčių prišvirkštus dešrainius, kuriuos sukirto automobilyje, gerokai anksčiau, negu grįžo namo. Motina bemaž tikėjosi, kad dukra lieps sustoti ir pratrūks vemti, bet toji sėdėjo šalia plačiai išsišiepusi, kartais aplaižydavo lūpas ir išdroždavo: „Na, ir padūkome! Puikumėlis!"

Kiek Linė save atsiminė, jai retai kada tekdavo matyti, kaip Keitlina mėgaujasi maistu, ir tądien širdyje sukirbėjo viltis — vėliau išblėsusi, — kad nuo šiol dukters gyvenime prasidės naujas, gerėjimo, etapas.

Kairėje pusėje pasirodė IKEA, aukšti, prožektoriais nutvieksti kaminai su mėlynomis ir geltonomis juostomis viršuje. Linė žvilgtelėjo į dukrą, įsitaisiusią greta, susikūprinusią virš mobiliojo, įnikusią į žinučių rašymą. Keitlina jas siuntinėjo kiaurą valandą, nuo tada, kai apleido Braitoną. Ryški artėjančių priešakinių žibintų šviesa nudažė paauglės veidą gelsvoku, vaiduokliškai balsvu atspalviu.

— Mieloji, gal norėtum mėsos kukulių?

— Aha, kurgi ne. — Ji atsiliepė tingiai, nepakeldama akių, tarytum motina būtų siūliusi paragauti nuodų.

— Mes važiuojame pro IKEA — galėtume ten užsukti.

Keitlina nesiliovė maigiusi klaviatūros.

— Parduotuvė jau neveiks, — po pauzės atsakė.

— Dar tik be penkiolikos aštunta. Jei neklystu, ji užsidaro dešimtą.

— Mėsos kukuliai? Fui. Užsigeidei mane nunuodyti?

— Pameni, kaip balandį čia atvykome tavo miegamajam nupirkti įvairių dalykų? Tada juos valgėme, ir tau patiko maistas.

— Apie mėsos kukulius skaičiau internete. — Duktė ūmai atkuto. — Juose pilna riebalų ir kitokio mėšlo. Žinai, į kai kuriuos netgi prikemša susmulkintų kaulų ir kanopų. Panašiai gaminami mėsainiai — grūstuvėse traiškoma visa karvė. Supranti, visa?! Su galva, oda, viduriais. Todėl ir sakoma „natūrali jautiena".

— Tik jau ne IKEA centre.

— O, taip, pamiršau, kad meldiesi prie IKEA altoriaus. Lyg šitos parduotuvės prekes būtų palaiminusi kokia skandinavų dievybė.

Linė nusišypsojo, ištiesė ranką ir palietė mergaitės riešą.

— Ten skaniau negu ligoninėje.

— Nesijaudink. Toje superstoje skylėje nekišiu nagų prie *jokio* maisto. — Keitlina vėl įniko į klaviatūrą. — Beje, aš ką tik vakarieniavau.

— Ne, brangioji, valgiau aš. Tu neparagavai nė kąsnio.

— Koks skirtumas. — Išsiuntusi kažkelintą žinutę duktė pridūrė: — Tiesą sakant, tu neteisi. Aš pasisotinau jogurtu.

Motina sustabdė pežo prie šviesoforo, į neutraliąją padėtį perjungė pavaros svirtį ir vėl nuleido delną Keitlinai ant riešo.

— Tau derėtų ko nors užkąsti.

— Kurių galų?

— Kad neprarastum jėgų.

— Aš ir taip stipri.

Ji spustelėjo dukteriai ranką, bet reakcijos nesulaukė. Iš durelių kišenės iškrapštė planą ir pasitikrino kelią. Varikliui veikiant laisvąja eiga, po automobiliu bildėjo duslintuvo vamzdis. Užsidegė žalia šviesa. Linė grąžino žemėlapį į vietą, patraukė svirtį įjungdama pirmą pavarą ir atleido sankabą.

— Kaip jautiesi?

— Man baisu. Ir aš pavargus.

Sekdama įkandin kitų transporto priemonių, ji perjungė antrą, paskui trečią pavarą ir dar sykį suspaudė Keitlinai riešą.

— Mieloji, tu pasveiksi. Tave gydys geriausi specialistai.

— Lukas patyrinėjo internetines svetaines. Ką tik atsiuntė žinutę. Sako, kad Amerikoje devyni iš dešimties asmenų, kuriems reikia persodinti kepenis, išleidžia kvapą prieš jas gaudami. Jungtinėje Karalystėje kas-

dien miršta po tris operacijos laukiančius ligonius. Jungtinėse Valstijose ir Europoje transplantantai būtini šimtui keturiasdešimt tūkstančių žmonių.

Įniršusi Linė nepastebėjo, kaip priešais riedančiuose automobiliuose užsižiebė raudonosios šviesos, todėl pirštais surakino vairą ir koja tėškė per stabdį, kad neįsirėžtų į furgoną. *Internetas! Velniop sušiktą internetą. Velniop tą mulkį Luką. Kodėl besmegenis netikša gąsdina mano dukrą? Nejau neturi kuo užsiimti?*

— Lukas klysta, — užprotestavo ji. — Aš kalbėjau su daktaru Hanteriu. Ir žinau, kad tavo draugas apsirinka. Bėda ta, kad rimtai pasiligoję žmonės į eilę įtraukiami per vėlai. Tavo padėtis kitokia.

Linė mėgino sugalvoti, ką dar pasakyti, mintyse ieškojo tinkamų, neglobėjiškai skambančių žodžių. Bet sąmonė netikėtai ištuštėjo. Gydytojas konsultantas, daktaras Greindžeris, tvirtino *pasistengsiąs*, kad jai suteiktų pirmumo teisę. Tačiau atvirai pripažino, jog nieko negali garantuoti. O kur dar didžiulė problema dėl Keitlinos kraujo grupės.

Ji nugrimzdo į tylą, kurią prasklaidė tiktai nuolatinis mobiliojo klavišų *spragt spragt spragt* ir kartais pasigirstantis, apie atsiųstą žinutę informuojantis *dzin dzin.*

— Mieloji, muzikos pasiklausysi? — galiausiai prabilo.

— Tik ne to šlamšto, kurį vežiojies, — atkirto Keitlina, laimė, geraširdiškai.

— Kodėl gi tau neįsijungus radijo?

— Gerai jau, gerai. — Duktė pasviro į priekį ir paspaudė imtuvo mygtuką. Per garsiakalbius atvilnijo sena „Scissor Sisters" daina „Man nesinori šokti". — Čia apie mane. Šiandieną aš nešoksiu.

Linė kreivai vyptelėjo. Sudžiūvusi, persigandusi šmėkla, kurią nelauktai nušvietė gatvės žibinto tvykstelėjimas, jai atsakė liūdnai mąsliu šypsniu.

16

— Žiū, kas prisistatė! Šįkart sugebėjote aplenkti net mėsmuses! — sušuko Rojus, kai žingsniuodamas įkandin detektyvės inspektorės Mentl ir trapo apačioje apeidamas laivo sergėtoją nusivylė atpažinęs *Argus*, Braitono laikraščio, reporterį.

Į nelaimės vietą Kevinas Spinela atsibelsdavo bet kokiu paros metu, visada pasirodydavo greičiau už kitus korespondentus, ir ypač tuomet, kai pakvipdavo žmogžudyste.

O gal jį priviliodavo pačios mirties tvaikas? Galbūt tobulai jautrios jaunojo reporterio šnervės užuosdavo ją per keturias mylias lygiai taip pat, kaip ir mėsinukės?

Arba Spinela kažkaip prasiskverbė į naujausiomis priemonėmis apsaugotą policijos ryšio sistemą. Greisas seniai įtarė, kad tarp policininkų žurnalistas turėjo informatorių, ir vieną dieną ketino pastarąjį demaskuoti. Tiesa, šiuo momentu ramybės nedavė kitkas. Jam magėjo kuo skubiau nukakti į vyriausiojo detektyvo Džimo Vilkinsono vakarėlį ir išsiaiškinti, ką konkrečiai reiškė šalta Kleo replika: *Pranešiu akis į akį, ne telefonu.*

Ką moteris, kurią jis taip karštai mylėjo, ketino pasakyti? Ir kodėl bendravo tokiu atšiauriu tonu? Ruošėsi jį palikti? Perduoti, kad susirado kitą vyrą? Arba grįžta pas ankstesnį mylimąjį, į krikščionybę atsivertusį pusgalvį advokatą?

Taip, taip, anas pašlemėkas studijavo Itono koledže, ir Greisas žinojo, išsilavinimo atžvilgiu jam nė iš tolo neprilygo. Kleo savo ruožtu kilusi iš gerokai aukštesnio socialinio sluoksnio. Augo pinigais aptekusioje šeimoje, mokėsi privačiame pensione ir pasižymėjo nepaprastais protiniais gabumais.

Lyginant su ja, Greisas tebuvo paikšas faras iš viduriniosios klasės, kuriai priklausė ir faru dirbęs tėvas. Nieko daugiau nesiekė; visuomet svajojo įsisukti į teisėtvarkos pajėgas ir nė nesirengė apleisti policijos. Jis mėgo tiek darbą, tiek kolegas. Ir mielai būtų pripažinęs, kad, jei pavyktų sustabdyti laiko tėkmę, norėtų amžiams likti tarnyboje.

Nejau Kleo jį perprato?

Rojus kaip įmanydamas stengėsi gilintis į filosofiją, kurią mylimoji studijavo Atvirajame universitete, bet gerokai nuo jos atsiliko. Negi Kleo pamanė palaikanti ryšius su jai per kvailu vyru?

— Malonu jus matyti, vyresnysis detektyve Greisai, detektyve inspektore Mentl.

Reporteris nusišypsojo sublyksėdamas dantimis ir užkirto pareigūnams kelią. Sekundę jų veidai taip priartėjo, kad Greisas užuodė mėtinį kramtomosios gumos kvapą, sklindantį Spinelai iš burnos.

— Kas porą vyresniųjų kriminalistų atvedė į uostą, ir dar tokį žvarbų vakarą?

Žurnalistas buvo siauro veido ir skvarbių akių, trumpai šiuolaikiškai apsikirpęs. Ploną vasarinį švarką ir kruopščiai parištą kaklaraištį dengė smėlio spalvos lietpaltis aukštyn pakelta apykakle. Juodi kutuoti jo batai atrodė pigūs ir rėžė akį.

— Iš jūsų aprangos spėju, kad žuvauti neplauksite, — nusišaipė Liza Mentl.

— Aš žvejoju faktus, — atšovė jis ironiškai pakėlęs antakius. — O gal reikėtų sakyti, kad juos *siurbiu* iš jūros dugno?

Reporteriui už nugaros iš vietos pajudėjo morgo furgonas. Spinela dirstelėjo į automobilį ir po sekundės atsigręžė į abu detektyvus.

— Ar kas nors iš jūsų gali pakomentuoti, kas čia vyksta?

— Tik ne dabar, — atsakė Greisas. — Galbūt rytoj po skrodimo surengsiu spaudos konferenciją.

Spinela išsitraukė bloknotą ir jį atsivertė.

— Sakote, paprasčiausias skenduolis? Galėsiu jus pacituoti, vyresnysis detektyve?

— Atleiskit, jokių komentarų.

— Vadinas, kapavietė jūroje?

Greisas patraukė savo automobilio link. Spinela nuo jo neatsiliko.

— Argi ne keista, kad jis nusvarintas šlakbetonio blokeliais?

— Jūs turite mano mobiliojo numerį. Paskambinkite rytoj, maždaug vidurdienį. Tuo metu gal jau ką nors žinosiu.

— Pavyzdžiui, apie pjūvį ant kūno?

Greisas sustojo kaip įkaltas. Vargais negalais susiturėjo neprataręs nė žodžio. *Iš kur, po velnių, jis gavo informaciją*? Matyt, liežuvį paleido vienas iš įgulos narių. Reporteris meistriškai gebėdavo prašnekinti ką tiktai nori ir išpešti reikiamus duomenis.

Spinela šyptelėjo žinodamas, kad pateikė detektyvui staigmeną.

— Ar tai gali būti koks nors ritualinis nužudymas? Juodosios magijos apeigos?

Greisas mąstė greitai, nes nė kiek nenorėjo, kad rytinis laikraštis pasirodytų su sensacinga antrašte, kuri pašiurpintų žmones. Vis dėlto Spinela teisus. Pjautinė žaizda itin keista. Ir, kaip aiškino Grehemas Luisas, panašu, kad lavoną suraižė per skrodimą. Gal ir per ritualą?

— Tebūnie, siūlau sandėrį. Jeigu parašysite tiktai kelis esminius faktus, viso labo paminėsite, kad žemsemė iš jūros iškėlė neatpažintą kūną, rytoj, po autopsijos, aš susisieksiu su jumis ir prasklaidysiu drumzliną vandenėlį — išsamiau papasakosiu apie mūsų radinį.

— Prasklaidysite drumzliną vandenėlį! — Spinela pritariamai palinksėjo. — Pataikėte tiesiai į dešimtuką. Man patiko! Puikus posakis, vyresnysis detektyve! Nuostabus!

17

Simona buvo alkana ir šlapia. Pliaupiant lietui, ištisas valandas slankiojo tamsiomis miesto gatvėmis. Šiuo prastu metų laiku šaltas oras priversdavo visus likti namuose ir išbaidydavo turistus. Beliko tikėtis, kad didesnį pelną užtikrins kitos savaitės, kai artėjant Kalėdoms parduotuves užplūs minios pirkėjų.

Ji nuvilko kojas palei uždarytą banką ir pajuodusius šio langus spėliodama, ką žmonės ten veikdavo. Svarbūs žmonės. Turtingi žmonės. Paskui prasliūkino pro viešbutį: savo budriu žvilgsniu durininkas tarsi parodė nuo jos saugojąs reikšmingus tipus. Netrukus nukėblino pro nebedirbančią krautuvėlę ir godžiai paspoksojo į vitrinas, anapus kurių regėjo maisto skardines ir marinuotų agurkų stiklainius.

Simona nebeturėjo metalo dažų, kurių įkvėpusi numalšintų alkio dieglius. Kiek anksčiau dėl paskutinio buteliuko susivaidijo su Romeo — indelis plojos ant žemės, ir dažai nutekėjo į griovelį. Jis pasiėmė kas liko, griebė šuns saitą ir tūžmingai nužygiavo šalin, prieš tai pareiškęs, kad keliauja namo slėptis nuo lietaus. Mergaitė neketino tuščiu pilvu belstis atgal į požeminę skylę — pirmiausia reikėjo rasti maisto. Be to, grįžti neviliojo ir kaip niekad griausmingas kūdikio klykavimas.

Nuo vakar dienos ji tesukrimto porą skrudintų, kaip degtukai plonų bulvyčių, kurias aptiko kartoniniame prie „McDonald's" numestame pakelyje. Simona bandė prašyti išmaldos šalia prabangaus restorano, kankinosi į šnerves traukdama čirškinamo česnako ir kepamos mėsos aromatus, bet savimi patenkinti, nė trupučio nesudrėkę, iš mašinų lipantys arba į jų salonus sėdantys klientai praeidavo pro ją lyg pro nematomą.

Žliugina gatve burzgė automobiliai, taksi ir furgonai. Ji stūmėsi pirmyn, šlaputėliais sportukais tekšendama per balas, bet dėl to nesukdama galvos. Priešakyje stūksojo *Gara de Nord** geležinkelio stotis — viduje bent jau bus sausa. Ten tikriausiai sukiosis keli pažįstami, kuriuos prieš vidurnaktį laukan išvarys policija, ir, galimas daiktas, jie pasiūlys ko nors užkąsti. Arba iš tenykštės vis dar atidarytos parduotuvės pavyks nušvilpti šokoladuką.

Užlipusi laiptais Simona įžengė į milžinišką blausiai apšviestą pagrindinę Bukarešto geležinkelio stotį. Nuo balučių, telkšančių ant grindų, nykiai atsispindėjo baltos, viršuje poromis pakibusios natrio lemputės, kurių virtinė nusidriekė iki tolimojo stoties galo. Priešais kabojo didžiulė elektroninė, į aukštybes iškelta skelbimų lenta su užrašu: PLECARI, tai yra, IŠVYKIMAS. Prie informacinio pranešimo įtaisytas laikrodis apvaliu ciferblatu rodė 23.36.

Maršrutų sąrašą papildė šįvakar ir rytojaus rytą išvažiuosiančių traukinių laikas. Kelių miestų pavadinimus ji žinojo, bet gausybės kitų nė neteko girdėti. Kai kada žmonės šnekėdavo apie įvairias vietas. Apie darbus užsienio šalyse, kur įmanoma gauti padorius atlyginimus ir gyventi gražiuose namuose, kur niekada nebūna šalta. Ausis pasiekė vagono ratų dundėjimas. Gal reikėtų tiesiog sėstis į traukinį, kad ir kur tas važiuotų; rasi galutinėje stotelėje ją pasitiktų šiluma, daug maisto ir ten nevirkautų jokie kūdikiai.

Simona apėjo uždarytą kavinę su iškaba, kurios mėlyname fone bolavo žodis METROPOLIS. Prie užeigos fasado ant žemės kiurksojo ir iš butelio alkoholį maukė senas barzdočius megzta kepure, nuplyšusiais rūbais ir guminiais batais. Greta gulėjo purvinas miegmaišis, kiti jo daiktai turbūt sugrūsti į languotą pirkinių krepšį. Jis linktelėjo mergaitei, ir toji atsakė tuo pačiu. Didžiuma gatvinių pažinojo vieni kitus ne pagal vardus, o iš veidų.

Ji slinko į priekį. Kairėje cigaretes dūmijo pora nuobodžiaujančių farų ryškiai geltonomis striukėmis — jauni, grėsmingos išvaizdos vyrukai. Tuodu laukė vidurnakčio, kai galės griebtis savo lazdų ir iš stoties vaikyti benamius.

* Šiaurinė geležinkelio stotis (*rumun.*)

Dešinėje veikė skaisčiai tvieskiantis konditerijos kioskas, prie jo stūksojo kavos automatas, kurio viršutinėje dalyje puikavosi užrašas NESCAFE. Melsvai nudažytą prekystalį supo įstiklinti, nealkoholinių gėrimų ir alaus butelių pilni šaldytuvai. Su pardavėju bendravo elegantiškas, apytikriai penkiasdešimties metų vyriškis ruda sportine striuke, mėlynomis kelnėmis ir juodais nublizgintais batais. Į maišelius jis kimšo galybę sausainių pakelių, saldainių, šokoladų, riešutų ir limonado skardinių.

Mergaitė stabtelėjo ir pasvarstė, ar įstengtų ką nors nugvelbti, tačiau atėjūnę pamatęs kiosko savininkas stebėjo sakalo žvilgsniu. Išsisukti galbūt pavyktų nuo prekeivio nagų, bet tiktai ne nuo policininkų, o ji nejautė jokio noro būti sumušta. Antra vertus, kalėjime apdžiūtų ir pavalgytų. Bet vėliau ją išvežtų atgal į prieglaudą.

Toje įstaigoje Simoną siųsdavo į mokyklą. Ji mėgo šviestis, žinojo privalanti gilintis į mokslus, jei nori pakeisti savo gyvenimą. Bet neapkentė pačių globos namų, tenykščių bjaurių mergiokšlių ir šlykštaus direktoriaus, kuris versdavo jį liesti, prikuldavo, atsisakius apžioti jo daikčiuką, ir užrakindavo tamsiame kambaryje, kur nuolat krebždėdavo žiurkės.

Ne, ji nieku gyvu ten negrįš.

Siūbuodama palei peroną Simona sustojo ir akimis palydėjo užpakalinius nutolstančio, greitį didinančio traukinio žibintus. Vienišas valytojas, kaip ir farai užsimetęs fluorescencinę geltoną striukę, šlavė drėgną tviskantį prievažos paviršių.

Žvilgsnis nelauktai užkliuvo už saviškių, susigrūdusių kamputyje, pusiau pasislėpusių už betoninės kolonos, ir Simonos širdį perliejo džiaugsmo pliūpsnis. Šeši pažįstami veidai — septyni, priskaičiavus kūdikį. Mergaitė pasuko grupelės link.

Tavijanas, liaunas devyniolikmetis ilgšis nežymiu čigoniško gymio atspalviu, nusišypsojo, pirmasis išvydęs atvykėlę. Jis nuolat vypsodavo. Žmonės iš jos pasaulio šypsodavosi nedažnai, ir Simonai patiko tokia vaikino savybė. Patiko prakaulus simpatiškas veidas, šiltos rudos akys, tankūs vyriški antakiai. Tavijanas buvo užsimaukšlinęs megztą kepurę su nukarusiomis ausinėmis, ant kelių drabužių sluoksnių ir pilkos nailoninės vėjastriukės vilkėjo karišką maskuojamąją striukę, o glėbyje laikė kūdikį, kuris snaudė aprengtas velvetiniu kombinezonu ir įvyniotas į

antklodę. Rankose spaudė trečiąjį savo vaiką. Kitus du valdžia atėmė ir apgyvendino globos namuose.

Prie jo stoviniavo Čičė, mažylio motina, iš pažiūros kokių septyniolikos metų. Toji irgi amžinai šypsodavosi, tarsi gyvenimas būtų tolygus pokštui, kuris visad priversdavo kvatotis. Mažutė, bet po nėštumo dar neatsikračiusi pilvuko, Čičė mūvėjo dukslias žalias treningo kelnes ir avėjo baltus naujutėlaičius, ko gero, šiandieną pavogtus sportbačius. Burnoje trūko kelių priekinių dantų, apvalainas putlus veidas slypėjo po gobtuvu, padailintu mėlyna ir balta juostelėmis. Simonai mergina priminė eskimą, kurio nuotrauką kadaise matė per geografijos pamoką.

Kuo vardu likusieji, ji nenutuokė. Prie būrelio prisidėjęs rūgščiaveidis, maždaug trylikos metų berniokas su megzta slidininko kepure, didele juoda striuke, džinsais ir sportukais, nuolat slėpdavo rankas kišenėse, kaip šįvakar, ir tylėdavo. Greta paniurėlio suktinę rūkė vaikinukas, galbūt vyresnis brolis vylinga mina, siaurais ūseliais, šviesiais plaukais, kurių smailėjančios peršlapusios sruogos buvo aplipusios kaktą.

Grupei priklausė dar dvi merginos. Vyriausioji, daugmaž dvidešimt penkerių metų, taip pat panėšėjo į čigonę. Nuo gyvenimo gatvėje suvytusį veidą rėmino ilgi, glotnūs, tamsūs plaukai. Antra, dvidešimtmetė, bet iš pirmo žvilgsnio dvigubai vyresnė, buvo užsitempusi storas pašiltintas kelnes ir apsivilkusi striukę su multino pamušalu. Vienoje rankoje smilko pridegta cigaretė, kita gniaužė plastikinį maišelį su dažų buteliuku, o ji pati užsimerkusi, priglaudusi maišelį prie šnervių, alsavo garais.

— Ei! Simona! — pasisveikindamas Tavijanas iškėlė ranką.

Mergaitė su juo pliaukštelėjo delnais.

— Kaip einasi? Kur Romeo?

Ji patrūkčiojo pečiais.

— Mudu šiek tiek anksčiau išsiskyrėme. Kaip jūs visi laikotės? Kaip kūdikis?

Čičė džiugiai prašiepė lūpas, bet nutylėjo. Kalbėdavo retai. Į klausimą atsakė Tavijanas.

— Prieš dvi dienas jie bandė atimti kūdikį, bet mums pasisekė išnešti kailį!

Simona linktelėjo. Kaip tik taip valdžia ir elgdavosi: kūdikį išplėšdavo iš rankų, o tave palikdavo gatvėje. Vaiką įkurdindavo valstybiniuo-

se namuose. Kaip tuose, iš kurių ji, būdama aštuonmetė, vis sprukdavo, kol pagaliau prieš ketverius ar penkerius metus sugebėjo amžiams juos apleisti.

Įsitvyrojo tyla. Visi sužiuro į mergaitę. Tavijanas ir Čičė šypsojosi, kiti žvelgė abejingai, tartum iš jos būtų tikėjęsi ko nors sulaukti — maisto arba galbūt naujienų, — bet iš tamsos, iš drėgnos nakties Simona atklydo tuščiomis.

— Ar jau radote vietą nakvynei? — pasidomėjo ji.

Tavijanas trumpam apniuko ir beviltiškai papurtė galvą.

— Ne. Beje, dabar farai labai įsisiautėjo. Jie mus amžinai lupa, verčia kraustytis kitur. Kartais, jei neturi ką veikti, paskui mus sekioja kiaurą naktį.

— Tie, kurie bandė atimti kūdikį?

Jis vėl krestelėjo galvą, iš dėžutės išgriebė ir prisidegė sumaigytą cigaretės nuorūką, laisvąja ranka švelniai sūpuodamas vaiką.

— Ne-e. Paskambino į kažkokį skyrių.

— Aš girdėjau apie neblogą laisvą vietelę šiluminėje trasoje, — tarė Simona.

Vaikinas abejingai patraukė pečiais.

— Ai, mums ir taip gerai.

Perprasti šios grupės niekaip nesisekė. Jie visais atžvilgiais priminė Simoną ir buvo neką turtingesni. Tam tikra prasme ji gyveno geriau, nes naktimis bent jau apsistodavo prieglobstyje, kurį vadino savo namais. O šie elgėsi kaip tikri klajokliai. Miegodavo kur papuolė — skersgatviuose, parduotuvių prieangiuose arba atviroje erdvėje, susispaudę į krūvą, kad nesušaltų. Apie šilumines trasas žinojo, bet ten nekeldavo kojos. Jai galva neišnešė, kodėl Tavijanas su saviškiais atsisako leistis į požemines trasas, kita vertus, nesuvokiama atrodė ir daugybė sutiktų žmonių poelgių.

Pavyzdžiui, prie konditerijos kiosko matyto vidutinio amžiaus vyro, kuris artėjo apsikrovęs pirkinių krepšeliais. Kiek manieringas jo vypsnis Simonai kaipmat sužadino įtarumą ir paskatino įsitempti.

— Manau, esate išalkę, todėl atnešiau jums maisto, — pratarė nepažįstamasis trykšdamas entuziazmu ir atkišdamas maišelius.

Staiga visi puolė grūstis pro mergaitę ir stumdytis alkūnėmis, mėgindami pagriebti dovanas. Jas džiugiai dalijantis vyriškis buvo kresno sudėjimo, malonaus kultūringo žmogaus veido ir išpuoselėtais plaukais.

Balti marškiniai prasegta apykakle, ruda striukė, tamsiai mėlynos kelnės ir tviskantys batai, regis, kainavo brangiai, bet Simona paspėliojo, kodėl tokią žvarbią naktį jis nevilki palto — akivaizdu, kad storesnį viršutinį apdarą įsigyti išgalėtų.

Palaukęs, kol benamių antplūdis atslūgs ir kiekvienas ims tyrinėti savo paketo turinį, atėjūnas paskutinį išsaugotą maišelį atidavė Simonai, kuri užmetusi akį vidun išvydo saldumynų ir sausainių lobį.

— Prašau vaišintis. Pasiimk viską. Čia tau! — pareiškė jis dėmesingai žvelgdamas į mergaitę.

Ji įkišo ranką į krepšiuką, sugraibė „Mars" batonėlį, nuvyniojo popierių ir dantimis godžiai įsikirto į šokoladą. Ak, kaip skanu! Neapsakomai! Simona skubiai atkando antrą gabalėlį, paskui ir trečią lyg būgštaudama, kad gardėsį gali kas nors paveržti. Likutį susigrūdo į burną ir taip ją užkimšo, kad vos įstengė krutinti žandikaulius. Vėl panaršė maišą, iškrapštė biskvitą su šokolado glajumi ir įniko plėšti popierėlį.

Ūmai kilo sambrūzdis. Petį nutvilkė skausmingas kirtis, ji išsigandusi suriko ir apsisuko, o gėrybės žnektelėjo ant žemės. Priešais stovėjo faras, gniaužiantis juodą lazdą, veido mina spinduliuojantis neapykanta ir pasirengęs dar kartą trenkti. Iškėlusi rankas mergaitė pajuto, kaip riešą peršniojo toks stiprus ir skaudus kirtis, kad jis, rodės, sulaužė kaulą. Pareigūnas užsimojo trečią kartą.

Juos apsupo policininkai. Septyni ar aštuoni, gal net daugiau.

Pasigirdo pokštelėjimas, ir ant žemės dribo Tavijanas.

Čičė suspiegė:

— Mano kūdikis, mano kūdikis!

Simonai bežiūrint, lazda tėškės Čičei į burną praskeldama dantenas, suskaldydama kelis dantis.

Pasipylė smūgių kruša.

Kažkas Simoną timptelėjo už delno, patraukė atgal, toliau nuo policijos. Mergaitė atsigręžė ir išvydo saldumynus pirkusį nepažįstamąjį. Aukštas kaulėtas faras žiurkiška fizionomija ėmė grūmoti lazda tarytum ketindamas vožti jiems abiem ir kažką užrėkė. Vyriškis striukės kišenėje sužvejojo pluoštelį kupiūrų.

Policininkas stvėrė pinigus ir mostu nuginė juos šalin, tuomet sutelkė dėmesį į grupę benamių ir vienam iš jų lazda pašventino nugarą. Simona girdėjo šleikštulį keliantį bumbtelėjimą, bet nematė, kas nukentėjo.

Išmušta iš pusiausvyros mergaitė įsistebeilijo į suaugusį žmogų, kuris antrąsyk patrūkčiojo ją už rankos.

— Greičiau! Eime, aš tave išvesiu.

Simona žvelgė į vyrą nežinodama, ar gali juo pasikliauti. Vėl atsisuko į grūstį, pastebėjo klūpančią Čičę, kuri isteriškai klykė, iš burnos plūdo krauju ir savo rankose vaiko nebespaudė. Ant žemės sukritę benamiai virto beformiu, vis stipriau kraujuojančiu, nuo trenksmų krušos nepaliaujamai smenganciu kauburiu. Policininkai juokėsi. Smaginosi.

Jie taip pramogavo.

Po kelių akimirkų, tebejausdama geležinius, ranką veržiančius gelbėtojo gniaužtus, Simona išniro pro pagrindines stoties duris, laiptais nuklupčiojo žemyn ir per liūtį nuskubėjo link atvirų užpakalinių didžiulio juodo mersedeso durelių.

18

Švediškas stalas erzindavo tuo, kad lėkštę paprastai užversdavai maistu anksčiau nei apžiūrėdavai visus patiekalus. Vos tik spėdavai aplinkiniams sudaryti nepataisomo ėdrūno įspūdį, akiratyje nelauktai šmėkštelėdavo karališkosios krevetės, šparagai ar kitokie mėgstami gardumynai.

Bet Džimo Vilkinsono vakarėlyje tokie pavojai negrėsė. Rojus Greisas dieną valgė nedaug, tačiau alkis jo nekamavo. Apetitą slopino noras nusivesti Kleo į tylų kampelį ir iškamantinėti, ką ji norėjo pasakyti savo žinute, kurią atsiuntė į krantinę.

Deja, Greisui atvykus į sausakimšą Vilkinsonų kotedžą, Kleo bendravo su būreliu detektyvų iš Informacijos analizės padalinio ir su juo pasisveikindama tesiteikė šyptelėti.

Kas, velniai rautų, jai atsitiko? Šįvakar, pasipuošusi kuklia, iš mėlyno atlaso pasiūta, tobulai pobūviui tinkama suknele, mylimoji atrodė kaip niekad graži.

— Kaip einasi, Rojau? — prie švediško stalo prisiartino Džulė Kol, ištekėjusi už vyriausiojo detektyvo iš Kriminalinės teisės departamento.

— Gerai, ačiū. O tau? — Prisiminęs, kad sulaukusi vidutinio am-

žiaus ji nutarė pakeisti profesiją ir neseniai tapo orlaivio palydove, Greisas pasidomėjo: — Kaip skrydžiai?

— Nuostabiai! Aš juos dievinu.

— Dirbi „Virgin“ kompanijoje?

— Taip! — Džulė pirštu bedė į marinuotų svogūnų dubenį. — Paragauk šitų. Džosė pati juos gamina — skonis pasakiškas.

— Ketinu grįžti į savo vietą. Gal vėliau kelis mesteltum ant mano padėklo?

Ji plačiai nusišypsojo.

— Akiplėša! Šiuo metu aš nesu darbe. — Šakute pervėrusi porą svogūnų žiedų, nukratė juos ant pilnos savo lėkštės. — Na, vis dar jokių naujienų?

Greisas paraukė antakius svarstydamas, apie ką moteris kalba. Staiga suprato. Kad ir kaip stengėsi užmiršti praeities įvykius, tie niekada neišblėsdavo iš atminties. Su užuominomis į Sendę susidurdavo nuolat.

— Ne, — atsakė.

— Ten naujoji tavo širdies dama? Aukšta blondinė?

Vyresnysis detektyvas linktelėjo ir mintyse savęs paklausė, kiek dar laiko ji išliks širdies dama.

— Žavinga.

— Dėkui, — jo lūpas perkreipė nežymus vypsnis.

— Pameni, kaip Deivo Geiloro vakarėlyje šnekėjomės apie mediumus?

Greisas suskato naršyti smegeninę. Atrodo, Džulė anuomet prašė rekomenduoti gerą aiškiaregį, nes pati irgi buvo praradusi artimą žmogų. Pokalbį jis miglotai prisiminė, bet smulkmenų neatgamino.

— Taip.

— Ką tik užtikau naują — ji nuostabi, Rojau. Stulbinamai tiksli.

— Kas tokia?

— Džaneta Porter.

— Džaneta Porter. — Vardas ir pavardė negirdėti.

— Telefono numeris yra mano užrašų knygelėje, bet šįvakar jos nepasiėmiau. Ta moteris gyvena pajūryje, netoli „The Grand“ viešbučio. Skambtelėk rytoj, ir aš jį padiktuosiu. Manau, būsi apstulbintas.

Greisas jau nebesuskaičiavo, kiek mediumų aplankė per devynerius metus, nuo tada, kai dingo Sendė. Apie daugumą, kaip ir apie šitą,

girdėjo itin palankius atsiliepimus. Bet niekas iš jų nesugebėjo pateikti jokių teigiamų žinių. Vienas aiškino, neva Sendė gydosi sielą ir džiaugiasi grįžusi pas gimdytoją, bet, Greiso nuomone, jis mažumėlę prašovė pro šalį, nes jos motina kol kas mirti nesiruošė.

Saujelė jo požiūriu patikimiausių aiškiaregių tvirtino, kad Sendė dar nepersikėlė į dvasių pasaulį. Kitaip sakant, nemirė. Todėl šiandien Greisas jautėsi ne mažiau sutrikęs negu tą vakarą, kai ji pranyko.

— Pagalvosiu, Džule. Dėkui už žinią, bet aš stengiuos judėti pirmyn.

— Be abejo, Rojau. Puikiai tave suprantu.

Džulė Kol taip pat pajudėjo iš vietos, ir minutę kitą prie švediško stalo vyresnysis detektyvas liko vienas. Jis nužvelgė naująjį policijos viršininką, atsikėlusį į Saseksą vos prieš kelias savaites, Tomą Martinsoną, su kuriuo vylėsi šnektelėti. Truputį žemesnis už Greisą keturiasdešimt aštuonerių metų vyras trumpais tamsiais plaukais, geros fizinės formos, malonių dalykiškų manierų kimšo maistą ir energingai diskutavo su jį apsupusių meilikaujančių pareigūnų grupe.

Greisas šakute persmeigė ploną kumpio luistelį, į lėkštę įsimetė bulvių salotų, viską suvalgė ir padėjo indą, kad šio nereikėtų nešiotis po kambarį.

Nusigręžęs nuo stalo pastebėjo, kad už nugaros išdygo Kleo, kuri rankoje laikė taurę, regis, su gazuotu mineraliniu vandeniu. Telefonu ji bendravo atšiauriu balsu, bet dabar šiltai šypsojosi. Tiesiog švytėjo.

— Labas, brangusis, — pasisveikino. — Šaunuolis — smarkiai nepasivėlinai! Kaip sekėsi?

— Gerai. Nadiuška mielai atidėjo skrodimą iki ryto. Kaip pati laikaisi?

Kleo, iš kurios veido nepranyko šypsnis, pakreipė galvą, gestu akstindama eiti iš paskos. Tuo momentu policijos viršininkas atšlijo nuo pašnekovų ir vienui vienas numynė švediško stalo link. Štai ideali proga prisistatyti!

Tačiau ji teberagino sekti įkandin, o Greisas nenorėjo, kad Kleo įsileistų į pokalbį su kitu žmogumi. Jis žūtbūt siekė išsiaiškinti, kas čia vyksta.

Vyresnysis detektyvas stengėsi nuo jos neatsilikti manevruodamas pro sausakimšą oranžeriją, su kolegomis pasilabindamas tiktai nežymiu linktelėjimu. Netrukus abu išniro į užpakalinio kiemo sodelį. Šaltas va-

karo oras šiurpino kūną dar stipriau negu uoste ir atsidavė rūkalų dūmais, sklindančiais nuo mišrių vyrų ir moterų grupelių. Kvapas nuteikė maloniai, ir turėdamas cigaretę Greisas tikrai būtų ją prisidegęs. Galėjo apsieiti tik su viena, kurios šiuo momentu jam velniškai reikėjo.

Kleo pastūmė vartelius ir nuslinko palei namą, apeidama šiukšlių konteinerius, o paskui sustojo priešais pastogę automobiliui, greta Vilkinsono „Ford Focus“ universalo. Be jųdviejų čia nebuvo nė gyvos dvasios.

— Ką gi, — prabilo ji. — Turiu tau naujieną.

Gūžtelėjusi pečiais pagrąžė rankas, ir Greisas suvokė, kad mylimąją kamuoja ne šaltis, o įtampa.

— Papasakosi?

Savo rankų ramybėje nepaliekančios Kleo veide pasirodė drovus, nejaukumą išduodantis vypsnis.

— Nežinau, Rojau, kaip tu reaguosi į žinią. — Ji nusišypsojo tarsi sutrikęs vaikas ir viltingai patraukė pečiais. — Aš nėščia.

19

Aukštaūgis vyriškis užlipo spiraliniu laiptatakiu, viršuje trumpam sustingo, patikrino, ar į krokodilo odos piniginę įsimetė patarnautojo įteiktą automobilio vietos bilietėlį ir rūbinės numeriuką. Tuomet lėtai, įdėmiai apžiūrėjo „Pasimatymo“ lošimo namų salę, kurioje klientai žaisdavo iš didelių sumų, stebėdamas ją nelyginant policininkas.

Nors veik penkiasdešimtmetis, savo sudėjimu jis priminė žmogų, kuris nepamiršta mankštintis. Stambius aštrius bruožus papildė kaip degutas juodi retėjantys, link pakaušio sušukuoti plaukai. Dėl blausaus vietinio apšvietimo atrodė simpatiškas, tačiau dienos šviesoje veidas pašiurkštėdavo. Languotus marškinius prasegta apykakle dengė juodas kašmyro bluzonas, po atviru kaklu blizgėjo stora auksinė grandinėlė, iš po brangių džinsų kyšojo gyvatės odos batai su dviejų colių kulnais. Buvo dešimta vakaro, tačiau jo akys slėpėsi už tamsių aviatoriaus akinių. Ant vienos rankos žioravo masyvi auksinė apyrankė, kitą puošė „Panerai Luminor“ laikrodis didžiuliu ciferblatu. Kaip visada, atvykėlis panėšėjo į žmogų, kuris turėtų vaikščioti į prašmatnesnes įstaigas, bet iš tiesų

priklausė nuolatiniams, vietiniuose lošimo namuose apsilankantiems švaistūnams.

Žiaumodamas kramtomąją gumą jis patyrinėjo keturis ruletės stalus, akies, trijų kortų pokerio, kauliukų stalus bei automatus, pro akinius atidžiai nužvelgė kiekvieną veidą, vėliau ir tolimajame salės gale esančio restorano klientus. Galų gale, patenkinęs smalsumą, neskubriu žingsniu nulingavo prie mėgstamo stalo, savo įprastinio stalo, *sėkmę nešančio* stalo.

Prie jo įsitaisę lošė keturi žmonės — iš pažiūros jau gana ilgai. Vidutinio amžiaus kinė, viena iš nuolatinių lankytojų, jauna pora, sprendžiant iš aprangos, grįžusi iš pobūvio arba ketinanti važiuoti į vakarėlį, ir kresnas barzdočius stora palaidine, kuriam, rodės, labiau pritiktų sėdėti geologijos paskaitoje.

Ruletės ratas sukosi lėtai, pakraščiu ridinėjosi rutuliukas. Aukštaūgis ant žalios gelumbės nuleido pluoštelius po penkiasdešimt svarų, iš viso dešimt tūkstančių, įsmeigęs akis į krupjė, o šis jam linktelėjo ir pranešė:

— Statymai nebepriimami.

Rutuliukas nuslydo nuo apvado, barškėdamas pašokčiojo per griovelius ir pagaliau sustingo. Rato sūkiams lėtėjant, visi, neskaitant augaus vyriškio, ištiesė kaklus, kad geriau matytų ruletę. Krupjė bejausmiu veidu informavo:

— Septynioliktas. Juodas.

Numeris užsižiebė elektroniniame už rato esančiame ekranėlyje. Žetonais apklojusi didžiąją stalo dalį, išskyrus septynioliktą ir aplinkinius skaičius, kinė nusikeikė. Įkaušusi, iš juodos suknelės kone išsinerianti mergina tyliai džiugiai paūkčiojo. Lošimo namų tarnautojas susišlavė prakišusiųjų žetonus ir išmokėjo laimėjimus, pirmiausia atseikėdamas didžiausią sumą, o tuo metu aukštaūgis neatplėšė akių nuo savo banknotų.

Krupjė paėmė kupiūrų pluoštus ir įgudusiais judesiais suskaičiavo pinigus. Nors galėjo jų nė netikrinti, nes tą pačią procedūrą buvo atlikęs begalę kartų ir tiksliai žinojo, kokią sumą gaus.

— Dešimt tūkstančių svarų.

Žodžius ištarė aiškiai, kad juos girdėtų ir klientas, ir balso įrašymo įranga. Į šeštą dešimtmetį įkopusi kinė pagarbiai dirstelėjo į augalotąjį lošėją. Vertinant šitų lošimo namų lygį, vyriškis atsinešė visą stirtą šlamančiųjų. Krupjė sukrovė jo žetonus į krūvelę.

Kaipmat ėmęs žaisti aukštaūgis paskleidė žetonus ant dvylikos Eilės 5/8 skaičių, dalį nuleido ant neporinių, pažymėtų tinklelyje, už ovalo ribų, bet daugumą perkėlė ant šešių ankstesnių laimingų numerių, kurie spindėjo elektroniniame ekrane. Jis rinkosi ir pavienius skaičius, ir dviejų bei keturių skaičių kombinacijas. Po akimirkos žetonai apklojo didelius stalo plotus, tarsi žemėlapyje užkariautas teritorijas paženklinę smeigtukai. Krupjė pasirengus pradėti lošimą — jis privalėjo paklusti taisyklei, nurodančiai sukti ratą kas devyniasdešimt sekundžių, — likusieji irgi suskubo dėlioti statymus, išbarstydami juos ant stalo, savo pinigais prislėgdami kitų žaidėjų žetonus.

Krupjė švelniai pasuko ruletę ir spragtelėjo rutuliuku, kuris nusirito rato pakraščiu.

Kambelas Makolis per ausinuką išgirdo lakonišką stebėjimo kamerų prižiūrėtojo perduotą žinutę:

— Klintas jau čia.

— Įprastoje vietoje? — vos pakrutinęs lūpas sumurmėjo direktorius.

— Prie ketvirto stalo.

Lošimo namuose Makolis dirbo visą gyvenimą. Karjerą pradėjo kaip vienas iš krupjė, vėliau ėmė vadovauti salei, galiausiai pakilo iki valdytojo. Jis dievino veikiančių lošimo namų atmosferą, tarpusavyje derančią rimtį bei energiją, ką jau kalbėti apie finansinį faktorių. Klientai retsykiais prakišdavo stambias sumas, kartais jas laimėdavo, bet ilgalaikėje perspektyvoje verslo modelis pasižymėjo įstabiu stabilumu.

Jam nepatiko tiktai du darbo aspektai. Visų pirma būtinybė tvarkytis su nepataisomais lošikais, kurie finansiškai save žlugdydavo Makolio ar kitose azartinių žaidimų vietose. Iš esmės tie žmonės kenkė verslui. Lygiai taip pat erzindavo ir vidurnaktį prižadinantys pavaldiniai, kurie skambindavo pranešti, kad eilinė, reguliariai apsilankanti smulkmė arba nepažįstamas asmuo ką tik pastatė rimtą sumą — tarkim, šešiasdešimt tūkstančių svarų, — nes tokie dalykai nutikdavo, kai tave norėdavo apsukti. Štai kodėl įtartinus tipus reikėjo atidžiai stebėti.

Geras lošėjas, puikiai išmanantis azartinių žaidimų subtilybes, geba apriboti patiriamus nuostolius. Akies ar kauliukų stalą pasirinkę, kaip elgtis žinantys profesionalai gali beveik išlyginti savo ir lošimo namų šansus. Bet didžiuma stokodavo išmanymo arba kantrybės, todėl kelių nuošimčių pranašumas, kurį kone prie kiekvieno stalo įgydavo lošimo

namai, vidutiniškai išaugdavo iki dvidešimties procentų nuo kliento leidžiamų pinigų.

Nepriekaištingai susišukavęs, apsirengęs kaip paprastai tamsoku, akies nerėžiančiu kostiumu ir idealiai išlygintais marškiniais, pasirišęs dailų šilkinį kaklaraištį, apsiavęs juodus žvilgančius Oksfordo batus, Makolis grakščiai sukiojosi pokerio salėje, įrengtoje pirmame „Pasimatymo“ aukšte. Dėl vieno iš nuolat organizuojamų turnyrų šįvakar čia žmonių netrūko. Penkis stalus, stovinčius atokiau nuo centrinės patalpos dalies, supo po dešimt kortuotojų. Pastarųjų šutvę sudarė tikri nevalos, apsitaisę kuo papuola — nuo džemperių ir džinsų iki beisbolo kepurėlių ir sportbačių — bet jie buvo vietiniai pasiturinčiųjų sluoksnio atstovai ir mokėdavo didelius startinius mokesčius.

Jo karjeros pradžioje, prieš dvidešimt septynerius metus, kone visi lošimo namai turėjo griežtą aprangos kodą, ir šiandieninis elegancijos stygius Makoliui kėlė apmaudą. Bet, norint privilioti svečius, derėjo žengti koja kojon su laiku. Jeigu „Pasimatymas“ atsisakytų švaistūnų, juos mielai priimtų kiti miesto kazino.

Direktorius nužingsniavo pro tviskančią virtuvę, kur darbas virte virė, linktelėjo vyriausiajam virėjui ir keliems iš jo pagalbininkų stebėdamas, kaip į valgomąjį keliauja padėklas su krevečių užkandžiu ir pailgos, rūkyta lašiša nuklotos lėkštės, ir galop išniro į pagrindinę lošimo salę.

Lankytojų nepaliaujamai daugėjo. Žvilgsniu permetęs automatus jis pamatė, kad du trečdaliai jau užimti. Klientai žaidė prie visų akies, trijų kortų pokerio, ruletės ir kauliukų stalų. Puiku. Prieš Kalėdas verslas neretai apmirdavo, bet pastaruoju metu reikalai klostėsi vis geriau, o vakarykštės įplaukos dešimt procentų pranoko anos savaitės pajamas.

Makolis nuslinko palei stalus, įsitikino, kad jį pastebėjo kiekvienas krupjė ir salės vadovas, priešingoje patalpos pusėje žengė į liftą ir pakilo į antrą aukštą, kur žmonės lošdavo iš stambių sumų. Viršuje akimoju išvydo Klintą, stūksantį pamėgtoje vietoje lyg sargybinis.

Klintas pasirodydavo mažiausiai tris kartus per savaitę — prisistatydavo dešimtą vakaro, išvykdavo tarp antros ir ketvirtos nakties. Pravardė jam prilipo, nes Makolio asistentė Žaklina kartą pasakė, esą tas vyrukas panašus į aktorių Klintą Istvudą.

Anksčiau, kai dar negaliojo draudimas rūkyti viešose uždarose patalpose, jo lūpose nuolat stirksodavo cigarilė, todėl Klintas priminė vei-

kėją iš senų vesternų. Dabar jis kramtydavo gumą. Kai kada atsibelsdavo vienas, protarpiais užsukdavo drauge su moterimi — dažniausiai vis su kita, nors jos, regis, buvo nulipdytos iš to paties molio. Šiandieną atklydo be palydos. Prieš porą dienų, pavyzdžiui, jam draugiją palaikė aukšta jauna gražuolė juodais tviskančiais plaukais, mini sijonėliu, odiniais, šlaunis siekiančiais batais, apsikarsčiusi blizgučiais. Iš išvaizdos, kaip ir likusios, atrodė tartum paimta iš valandinės nuomos punkto.

Klintas vairavo juodą sportinį „Mercedes SL55 AMG", stovėjimo aikštelės patarnautojui duodavo dešimt svarų arbatpinigių tiek atvažiavęs, tiek prieš išvykdamas, kad ir kiek laimėdavo arba pralošdavo. Du kartus, atėjęs ir išeidamas, po dešimtinę įteikdavo ir rūbininkei.

Su aplinkiniais jis nebendraudavo, geriausiu atveju burbtelėdavo ar sumurmėdavo vienskiemenį žodelį, visuomet grynaisiais atsinešdavo tą pačią sumą. Žetonus įsigydavo prie stalo, baigęs lošti juos išsikeisdavo pas kasininką, dirbantį apatiniame aukšte.

Žetonų Klintas nusipirkdavo už dešimt tūkstančių svarų, bet vienam vakarui skirdavo tiktai du tūkstančius — vis dėlto toks pinigų kiekis dešimt kartų viršijo vidutinio svečio išleidžiamą sumą. Žaisti mokėjo, statydavo stambiai, tačiau apdairiai, pasirinkdavo kombinacijas, iš kurių pasipelnydavo nedaug, bet dėl kurių smarkiai ir neprasilošdavo. Retsykiais jo kišenė pasipildydavo, tarpais suplonėdavo. Pasak lošimo namų kompiuterio, per mėnesį Klintas pralaimėdavo apie dešimt procentų nuo pradinio statymo. Vadinasi, šešis šimtus svarų per savaitę, trisdešimt tūkstančių svarų per metus.

Kaip klientas, jis išties šaunus.

Tačiau Kambelui Makoliui ramybės nedavė smalsumas. Kai atsirasdavo laisvo laiko, jam patikdavo per apsaugos kameras stebėti Klintą. Tas tipas kažką rezgė, tik neaišku ką būtent. Apmauti lošimo namų lyg ir nesistengė — tokius ketinimus, direktoriaus nuomone, jau seniai būtų pamėginęs įgyvendinti. Juolab kad didžioji dalis aferų kliūdavo akies stalams, itin pažeidžiamiems nuo kortų skaičiuotojų ir papirktų krupjė. Labiausiai tikėtina, kad Klintas plovė pinigus. Jeigu šioji prielaida teisinga... ką gi, čia ne Makolio problema. Be to, jis nenorėjo prarasti gero kliento.

Pagal tradiciją grynieji kursuodavo lošimo namuose nuo senų laikų. O valdytojai nemėgdavo kvosti lankytojų apie pinigų kilmę.

Vis dėlto direktorius pareigingai apie jį užsiminė seržantui Vočopui, vadovaujančiam vietiniam policijos licencijavimo skyriui. Užuot atlikęs piliečio prievolę, tebandė apsisaugoti tam atvejui, jeigu Klintas užsiėmė neteisėta veika. Makolis pirmiausia buvo atsidavęs savo bendrovei, „Harrah's", Las Vegaso milžinei, kuri visuomet juo rūpinosi.

Svečių knygoje Klintas save įvardydavo Džo Beikeriu, todėl seržantas Vočopas pateikė staigmeną, kai atsidėkodamas už paslaugą perdavė konfidencialią informaciją — pranešė, kad mersedesas priklauso Vladui Kosmesku.

Kambelui Makoliui ši pavardė nieko nesakė. Tačiau jos savininką jau ilgokai stebėjo Interpolo radaras. Sulaikymo orderio kol kas niekas neišdavė. Kai kurių policijos padalinių sąrašuose jis tefigūravo kaip *susidomėjimą keliantis asmuo.*

20

Prie Bukarešto *Gara de Nord* stoties vairuotojas su trenksmu uždarė mersedeso dureles. Ir akimirką, panirusi į netikėtą salono tylą, susmegusi ant plačios minkštos sėdynės, į šnerves traukdama aštrius odos kvapus, Simona pasijuto saugi. Smukęs į automobilį iš priešingos pusės, gelbėtojas taip pat trinktelėjo durelėmis.

Sudunksėjo ir jos širdis.

Vairuotojas atsisėdo priešakyje ir įjungė variklį. Vidaus švieselės pritemo, po sekundės visiškai užgeso. Kai ratai nuriedėjo pirmyn, ausis pasiekė veriantis *spragt*, tarytum būtų suveikęs užraktas. Mergaitė ėmė spėlioti, ką išgirdusi. Staiga supanikavo. Kas šitas žmogus?

Įsitaisęs kitoje didžiulės sėdynės pusėje jis nusišypsojo ir švelniu, raminančiu balsu paklausė:

— Ar gerai jautiesi?

Pastarųjų minučių įvykiai ją išmušė iš pusiausvyros, bet Simona linktelėjo.

— Tu alkana?

Įtarumo ji neatsikratė, nes vyriškio veidą iki šiol darkė atgrasi pasipūtėlio mina, tačiau jis neatrodė blogas. Kartais nepažįstamieji, turtingi nepažįstamieji, prie tavęs prieidavo ir duodavo pinigų arba maisto. Nors

ir ne dažnai, tokių nutikimų pasitaikydavo — kaip, regis, ir dabar. Mergaitė sulinksėjo.

— Kuo tu vardu?

— Simona.

— Ką labiausiai mėgsti valgyti?

Užuot atsakiusi, ji patraukė pečiais. Nė nenumanė, kokiam maistui teikė pirmenybę. Anksčiau niekas to neklausinėjo.

— Patinka mėsa? Kiauliena?

Simona sudvejojo.

— Taip.

— Bulvės?

Ji kinktelėjo galva.

— Keptos dešrelės?

Mergaitė vėl linktelėjo.

Vyriškis pasviro į priekį, iš spintelės paėmė stiklą, pripildė viskio ir jai įteikė. Laikydama gėrimą abiem rankomis, Simona susivertė didelį mauką. Ir, kai gerklę perliejo ugnis, iš nuostabos įsitempė. Po kelių sekundžių viduje nuribėjo malonus šilumos pojūtis. Priešais save tiesdama kojas ji nurijo dar vieną gurkšnį ir gana greitai ištuštino visą stiklą.

Ligi tol viskio gerti teko tik kartą, kai Romeo pavogė butelį iš parduotuvės, bet šito skonis buvo kur kas geresnis, daug švelnesnis.

Suzvimbė gelbėtojo mobilusis. Jis atsiliepė į skambutį, sykiu jai šliukštelėjo dar alkoholio ir ėmė kalbėtis verslo reikalais su žmogumi iš Amerikos. Akivaizdu, kad iš Jungtinių Valstijų, nes vyriškis pasiteiravo apie orą Niujorke. Jis ėmė dėl kažko tartis, iš visko sprendžiant, ketino sudaryti svarbų sandėrį. Bet kai kada atsisukdavo ir nusišypsodavo, o Simona sulig kiekvienu viskio sriubsniu vis labiau juo pasitikėjo.

Vairuotojas automobilį valdė tylėdamas. Jo plaukai buvo nurėžti iki perregimų pūkelių; artėjančių priešakinių žibintų šviesoje mergaitė nelauktai įžvelgė tatuiruotę — gyvatę su atsikišusiu dvišaku liežuviu, tarytum ketinančią pulti auką, išnyrančią iš po dešiniosios apykaklės dalies, apsivijusią aplink sprandą, tarsi vinguriuojančią smakro link. Lauke šmėžavo Bukarešto žiburiai, į langus barbeno lietus.

Simona niekada neskraidė lėktuvais, ir nūnai mintyse spėliojo, ar taip jaustųsi pakilusi į orą. Iš garsiakalbio, įmontuoto kažkur už pakaušio, vilnijo melodijos garsai. Dainą traukė romus sodrus vyriškas balsas,

tik neaišku, angliškai ar amerikietiškai. „Tu manyje", tvirtino jis, tačiau mergaitė per menkai mokėjo anglų kalbą, kad galėtų išsiversti žodžius.

Ji nukreipė akis pro langą mėgindama susiorientuoti aplinkoje. Mersedesas braukė palei milžinišką pastatą, kurio statybas, anot Romeo, palaimino buvęs prezidentas. Toji struktūra vadinama Liaudies rūmais, bet Simona niekuomet juose nesilankė, nes statinys priklausė kitokios rūšies žmonėms, kitokiam, nepasiekiamam ir nesuvokiamam pasauliui, lygiai taip pat kaip šie ratai, ant užpakalinės sėdynės įsitaisęs vyriškis ir muzika.

Alkoholis pakėlė ūpą. Vis didesnį prielankumą ji jautė ir gelbėtojui su automobiliu, ir pačiam miestui, kurio gatvės slydo pro šalį, nors dar visai neseniai jomis maklinėjo sužvarbusi ir alkana. Galbūt, tik galbūt, nepažįstamasis padės pakeisti gyvenimą.

Neilgai trukus mersedesas įsuko į anksčiau nematytą gatvę ir sumažino greitį. Kai į šoną nuslinko priešais atsiradę automatiniai vartai, jie nuriedėjo pirmyn ir sustojo greta aukšto namo, kurio įėjimą apšvietė ryškūs prožektoriai.

Vairuotojas atidarė Simonos dureles ir iš jos rankos paėmė tuščią stiklą. Įkaušusi mergaitė išsvirduliavo į gūsingą lietų. Laukan žengęs vyriškis apkabino ją per pečius ir švelniai paakstino lipti akmeniniais laipteliais, vedančiais link paradinių durų, kurias pravėrė uniformuota vidutinio amžiaus moteris, tikriausiai tarnaitė.

Kitapus slenksčio juos pasitiko muziejams būdingas mastikos kvapas.

— Čia Simona, — tarė nepažįstamasis. — Jai reikia maisto ir karštos vonios.

Moteriškė maloniai nusišypsojo.

— Eikš, — pakvietė viešnią. — Tu išalkusi?

Mergaitė sulinksėjo galva.

Jos nupėdino marmurinėmis grindimis ir iš prieškambario, pilno įspūdingų baldų, žavingų paveikslų bei skulptūrų, įžengė į erdvią šiuolaikišką virtuvę. Simona priblokšta apsidairė. Į tokią didingą vietą užklydo pirmąsyk gyvenime. Kažką panašaus matė tiktai žurnalų nuotraukose ir per televizorių, žiūrėtą namuose, kuriuose kitados buvo apsistojusi.

Moteris liepė sėstis prie stalo ir po kelių akimirkų pristatė lėkštę, sklidiną įstabiausio maisto, kokį jai teko regėti, indą, apkrautą kepta

kiauliena, dešrelėmis, lašinukais, sūriu, marinuoto arbūzo skiltelėmis, pomidorais ir bulvėmis, atnešė krepšelį su didelėmis traškiomis bandelėmis ir kokakolos stiklinę.

Simona į burną kimšo valgį abiem rankomis ir kaip įmanoma mitriau, būgštaudama, kad gėrybes pašalins nuo stalo anksčiau negu ji pasisotins. Moteriškė viešnią stebėjo atsisėdusi priešais, pati nepratarė nė žodžio, tik kartais padrąsinamai kinktelėdavo smakru.

— Tu gyveni gatvėje? — kažkuriuo momentu paklausė.

Atsakydama mergaitė palinksėjo.

— Ir kaip sekasi?

Simona atsiliepė pilna burna:

— Neblogai. Mes įsikūrę šiluminėje trasoje.

— Bet maisto nepakanka?

Ji pakratė galvą.

— Kada paskutinį sykį maudeisi?

Kramtydama storą spirgutį Simona gūžtelėjo pečiais. Kada maudėsi? Sunku pasakyti. Turbūt prieglaudoje. Prieš daugelį metų. Kai nespausdavo šaltis, ji apsiprausdavo vandeniu, kurio į butelius prisipildavo iš gatvės vamzdžių.

— Tavęs laukia nuostabi vonia.

Simonai baigus doroti patiekalus, moteris ant stalo nuleido dar vieną lėkštę, šįkart su gigantiška, dubens formos spurga, prislėgta vaniliniais tirpstančiais ledais. Mergaitė įniko ryti desertą nepaisydama greta padėto šaukštelio. Draskė gardėsį pirštais, grūdosi į burną, vis greičiau ir greičiau, po to ranka susėmė ledų likučius ir ją nulaižė. Pilnutėlį pilvą ėmė mausti, nuo viskio sukosi galva. Skrandį nežymiai sutraukė blogulys.

Moteriškė atsistojo nuo kėdės ir pamojo. Į treningą apsišluosčiusi delnus Simona nusekė įkandin, užkopė prašmatniu marmuriniu išsirietusiu laiptatakiu, nulingavo plačiu koridoriumi, kurio sienas vėlgi puošė dailūs paveikslai, įslinko į vonios kambarį ir sustingo kaip įkalta. Sekundę kitą žvalgėsi jausdama pagarbią, širdyje stiprėjančią baimę.

Patalpa atrodė neapsakomai graži, iškilni... milžiniška. Tiesiog neįtikėtina, kad jai išpuolė proga čia patekti.

Lubas dabino tapyti debesys ir angelai. Likusiame paviršiuje blizgėjo marmurinės juodos ir baltos plytelės, viduryje burbuliavo impo-

zantiška, grindyse įtaisyta vonia, kurią supo ant cokolių užkeltos nuogų vyrų ir moterų statulos.

— Kaip gražu, — išspaudė ji.

Palydovė šyptelėjo.

— Tau pasisekė, — tarė. — Ponas Lazarovičius yra geras žmogus. Ir mėgsta kitiems padėti. Jis labai geras.

Moteris pagelbėjo jai išsivaduoti iš drabužių, nurengė iki paskutinio siūlelio. Tuomet suėmė už rankos, kad Simona neprarastų pusiausvyros lipdama į karštą — pasakiškai karštą, kone per karštą — vandenį, paskui, mergaitei nugrimzdus, palengva atlošė jos galvą, idant sušlaptų plaukai, ir juos įtrynė gardžiai kvepiančiu šampūnu. Galų gale išskalavo sruogas, vėl jas išmuilino ir dar kartą nuplovė putas.

Simona mėgavosi vonia, žiopsojo į sparnuotas, lubose pavaizduotas esybes ir svarstė, kaip jaustųsi tapusi angelu, nuo maisto bei viskio atsipalaidavo ir apsnūdo, nors šleikštulys neatlėgo. Mažai trūko, kad būtų sumerkusi akis. Bet moteris, muilu perbraukusi kiekvieną kūno colį ir nuplovusi mergaitę vandeniu, galiausiai ją išlaipino, apgaubė baltu minkštu rankšluosčiu, rūpestingai nušluostė ir nuvedė į gretimą miegamąjį, kuris pribloškė dar labiau negu maudyklos kambarys.

Centre stūksojo didžiulė lova su dviem baldakimo stulpeliais. Ant visų sienų kabėjo erotinės drobės paauksuotais rėmais. Ne vien atskirų žmonių, bet ir porų. Simona išvydo besimylinčius vyrą ir moterį. Dvi susipynusias, oraliniu seksu užsiimančias moteris. Tarpusavyje lytiškai santykiaujančius vyrus. Aukštus, lubas siekiančius langus pridengė klostėtos sodriaspalvės užuolaidos. Patalpoje stovėjo šezlongas ir kitokie prabangūs baldai.

— Miegamasis tau tinka? — į ją kreipėsi palydovė.

Simona atsakė šypsniu ir linktelėjimu.

Moteris nutraukė rankšluostį nuo išsimaudžiusios viešnios, kurios vokai dar labiau apsunko, paguldė ją į lovą, įsupo į baltus šilkinius apklotus. Ir pranyko kitapus tarpdurio.

Išsitiesusi, panirusi į blausią dviejų masyvių stalinių lempų šviesą, mergaitė ėmė snūduriuoti. Po kelių minučių — ji nenutuokė, kiek tiksliai laiko praėjo — atsidarė durys. Simona kaipmat atsimerkė.

Per slenkstį žengė ją atsivežęs namų šeimininkas, ponas Lazarovičius. Ant nuogo kūno jis vilkėjo juodą šilkinį chalatą praskleistais skver-

— Ne! Gogai! — klykė Simona kone springdama tulžimi.

Vis giliau.

Ją tarsi draskė perpus.

Ir giliau.

Mėgindama išsivaduoti auka desperatiškai purtė galvą ir kratėsi visu kūnu. Prievartautojas griebė už drėgnų plaukų kuokšto ir su tokia jėga ėmė talžyti jos veidą per pagalvę, kad mergaitė vos pajėgė prakvėpuoti. Jo kotas vėl įniko spraustis giliau. Vis giliau.

Ji inkštė. Raudojo. Šaukė: „Gogai, Gogai, Gogai!" Kovojo. Grūmėsi su skausmu. Mėgino į plaučius įtraukti oro.

— Aš tave užkrušiu, nedėkinga šliundra, — į ausį sukuždėjo ponas Lazarovičius.

Simona pasuko veidą į šoną, godžiai įkvėpė liedama ašaras, kurias išspaudė agoniška kančia.

— Užkrušiu tave, kekše, — tebešnypštė jis.

Penis nesiliovė standėjęs. Iš plėšęs ją pusiau.

— Užkrušiu, užkrušiu, užkrušiu, kale! — į skruostą tėškės kumštis. — Užkrušiu tave, nedėkinga padugne!

Vyriškis įgrūdo varpą dar giliau.

Ji vėl pratrūko kliegti, ir smurtautojas įplojo Simonos veidą į pagalvę, užkimšdamas kvėpavimo takus. Mergaitė muistėsi ir stengėsi pakelti galvą, bet nesugebėjo pasipriešinti spaudimui. Pajudėti iš vietos nesisekė, nes kūnas buvo prikaustytas prie lovos, ir jį tarsi skrodė smaigas. Ją sukratė priešmirtinės dusulio konvulsijos, krūtinę svilino tokie diegliai, kad Simona neabejojo tuojau prarasianti sąmonę. Ponas Lazarovičius netikėtai trūktelėjo už plaukų, įsisiurbė aukai į lūpas, o mergaitė springdama įtraukė orą, jo plaučiuose susikaupusį orą.

— Pasakyk, kad tau patiko, — staiga atsiplėšęs liepė jis. — Pasakyk, kad esi man dėkinga. — Galva įsispaudė į jos veidą ir pridūrė: — Esi man dėkinga, nes tave išgelbėjau. Sakyk. Sakyk, kad esi dėkinga. Sakyk ačiū.

— Aš jūsų nekenčiu! — sušvokštė Simona.

Namų šeimininkas nykščiu dūrė jai į skruostą. Ir kumščiu smogė į akį. Po pauzės abiem rankomis nuožmiai įsikibo į plaukus, lyg panūdęs juos nudrėksti nuo viršugalvio. Tebegniauždamas sruogas ponas Lazarovičius išliejo sėklą vidun. Mergaitė apsivėmė.

*

Vėliau, nors neaišku kada, nes ji prarado laiko pojūtį, Simona grįžo į didįjį juodąjį automobilį. Iš garsiakalbio sklido ta pati muzika, ir bereikšmius dainos žodžius traukė tas pats sodrus balsas: „Tu manyje."

Palei langą slinko ta pati Bukarešto naktis. Maudė visą kūną. Siaubingai. Veidas turbūt išpurtęs. Galvą skėlė. Į *Gara de Nord* stotį Simona atėjo apskretusi. Dabar išoriškai buvo švari, bet viduje jautėsi purvina. Suteršta.

Akys baudėsi patvinti ašaromis, bet pravirkti trukdė nepakeliamas skausmas. Ir ji nenorėjo provokuoti gyvatę išsitatuiravusio vyriškio, kuris vairavo tylėdamas, bet vis šnairavo į veidrodėlį ir šlykščiai, gašliai viepėsi.

Simona tetroško grįžti namo. Namo. Namo pas Romeo, šunį, spiegiantį kūdikį. Pas žmones, kurie ja rūpinosi. Pas savo šeimą.

Jis sustabdė automobilį. Gatvėje viešpatavo tamsa, ir mergaitė nenumanė, kur esanti. Vairuotojas atidarė užpakalines dureles ir smuko atgal į mersedesą. Prisėdo šalia. Atkišo banknotus.

— Čia geri pinigai, — paskelbė išsišiepęs. Įgrūdo kupiūras jai į saują ir atsisegė kelnių užtrauktuką.

Porą sekundžių ji spitrijosi į vyrą stebėdama, kaip tas laukan krapšto kietėjantį penį. Paskui dėbtelėjo į puolančios, iš po apykaklės išnyrančios gyvatės tatuiruotę.

— Čia geri pinigai, — pakartojo jis, griebė mergaitę už plaukų kaip ponas Lazarovičius ir pritraukė veidą prie standaus koto.

Simona apžiojo varpos galvutę ir kaip įmanoma stipriau sukando dantis, kurių nepraskyrė, kol burnoje pajuto kraujo prieskonį, o nuo vairuotojo riksmo ėmė spengti ausyse. Tada apčiuopomis susirado rankenėlę, nuleido ją, iš visų jėgų pastūmė dureles ir išvirtusi iš salono nukūrė į nakties tamsą. Skuodė nesustodama, sutrikusi ir praradusi orientaciją, lėkė begaliniu aptemusių gatvelių ir uždarytų parduotuvių labirintu, žinojo, kad jeigu nesiliaus bėgti, nesiliaus bėgti, nesiliaus bėgti, atsidurs pažįstamoje vietoje ir sugrįš į požeminį savo būstą.

Užvaldyta akinančios panikos, Simona nematė juodojo automobilio, kuris šiek tiek blaškėsi kelyje, tačiau burzgė iš paskos, nuo jos nutolęs saugiu atstumu.

21

Linė keletą minučių sukinėjosi klaidžiose Pietų Londono Karališkosios ligoninės valdose, kol pagaliau dirgliai numygo stabdį priešais taką, vedantį Skubiosios pagalbos skyriaus link, nes toliau važiuoti neleido metalinė užkarda. Laikrodis rodė po pusės devintos vakaro.

— Jėzau! — pyktelėjo ji. — Kaip, po velnių, čia rasti kelią?

Taip atsitikdavo nuolat; jos amžinai pasiklysdavo ligoninės teritorijoje. Dėl nesibaigiančių statybų kepenų skyrius vis keldavosi į kitą pastatą — bent toks įspūdis susidarė Linei. Paskutinį kartą šioje gydymo įstaigoje teko lankytis prieš dvejus metus, ir nuo tada, regis, pasikeitė net vietinio eismo sistema.

Suirzusi ji apžvelgė pežo supančius statinius. Aukštus monolitus, įvairių architektūros stilių kratinį. Greta automobilio pamatė raudona, geltona ir šviesiai žalia spalva nudažytas iškabas, bet turėjo įtempti akis, kad sugebėtų jas perskaityti gatvės žibinto šviesoje. Nė vienoje neaptiko ieškomo priestato pavadinimo. Roslino flygelio, į kurį, kaip ją informavo, galima patekti iš Banermano flygelio.

— Matyt, esame ne ten, kur derėjo atvažiuoti, — tarė Keitlina įbedusi žvilgsnį į telefone rašomą žinutę.

— Išties taip manai? — nors Linės balsas skambėjo maloniai, ji pati taip nesijautė.

— Ahą. Juk suprastume, jeigu nusigautume į reikiamą vietą, ar ne? — duktė maigė klavišiukus pašėlusiai susikaupusi.

Nors motiną slėgė nuovargis, baimė ir nusivylimas, keista Keitlinos logika privertė ją nusišypsoti.

— Taip, tu teisi.

— Kaip visada. Kitąsyk kreipkis į mane, Aš, žinai, esu lyg kokia orakulė.

— Gal orakulė patartų, kur link sukti?

— Iš pradžių įjunk atbulinę pavarą.

Linė kiek pavažiavo atgal ir stabtelėjo šalia kitų iškabų. *Hopgud flygelis*, perskaitė ji. *Auksinio jubiliejaus flygelis. Pagrindinis ligoninės įėjimas. „Variety" vaikų ambulatorinis gydymas.*

— Velniai rautų, kur dingo Banermanas?

Dukra pakėlė akis nuo mobiliojo ekrano.

— Atvėsk, moteriške. Čia kaip televizijos viktorina, supranti?

— Aš nepakenčiu, kai taip šneki!

— Kai sakau „televizijos viktorina“? — paerzino Keitlina.

— Ne. „Atvėsk, moteriške.“ Tavo žodžiai skamba nemaloniai.

— Nes tu žiauriai įsitempusi. Ir keli man stresą.

Linė dirstelėjo sau per petį ir vėl nuvairavo automobilį atbulą.

— Gyvenimas yra žaidimas, — pridūrė Keitlina.

— Žaidimas? Ką čia kalbi?

— Laimi — išsaugai gyvybę, pralooši — miršti.

Motina netikėtai sustabdė pežo ir atsigręžė į dukterį.

— Brangute, tu tikrai taip galvoji?

— Aha! Šitame komplekse paslėptos naujos mano kepenys. Jas būtina surasti. Jeigu aptiksiu laiku, išgyvensiu. Jei ne... vadinasi, man klaikiai nepasisekė.

Linė prajuko. Apkabino Keitlinos pečius, prisitraukė arčiau, pabučiavo galvą, įkvėpdama jos šampūno ir želė aromatus.

— Dieve, mieloji, kaip aš tave myliu.

Dukra gūžtelėjo pečiais ir apsimestinai rimtai pareiškė:

— Aha, aš nusipelnau meilės.

— Kai kada! — atkirto motina. — Tiktai kai kada!

Keitlina palinksėjo, veido išraiška bylodama, kad susitaiko su likimu, ir mobiliajame vėl įniko rašyti žinutes.

Atbuline eiga išbildėjusi į Kristal Hilą, Linė nuvairavo pežo pirmyn ir neilgai trukus įžiūrėjo pagrindinį transporto priemonėms skirtą įvažiavimą. Ji pasuko kairėn, už būrelio geltonų greitosios pagalbos automobilių, kurie rikiavosi priešais stiklinį išgaubtą keistai šiuolaikiško korpuso fasadą, spustelėjo stabdį. Galiausiai, kai į akiratį papuolė *Banermano flygelio* ženklas, įriedėjo į stovėjimo aikštelę, plytinčią dešinėje pusėje, greta karalienės Viktorijos laikų iš pažiūros ką tik kosmetiškai suremontuoto statinio.

Dar po dviejų minučių, nešina dukters kelionmaišiu, Linė praėjo pro vyriškį, kuris kiurksojo prie žibintais nutviekstos skulptūros įsitaisęs ant suoliuko, ant ligoninės pižamos užsimetęs paltą, ir pūtė cigaretės dūmą, paskui pro kolonomis apsuptas paradines duris įžengė į Banermano flygelį. Apsirengusi žalsvai gelsva palaidine su gobtuvu, užsitem-

pusi skylėtus džinsus nudilusia sėdimąja, apsiavusi nesuvarstytus sportukus, Keitlina kėblino pavymui.

Priešakyje, už dviejų vertikalių organinio stiklo iškabų su užrašu PIETŲ LONDONO KARALIŠKOJI LIGONINĖ, stiebėsi virtinė baltų, koridoriuje stūksančių kolonų. Dešinėje, prie informacijos stalo, telefonu kalbėjo įspūdingai apkūni juodaodė. Laukdama, kol ji baigs šnekėti, Linė pasidairė aplinkui.

Koridoriaus link kojas nuvilko į šlepetes įsispyręs sutrikęs žilaplaukis vyriškis, kuris rankose laikė raudoną krepšį ir juodą rankinę. Jai iš kairės laukiamajame sėdėjo grupelė žmonių. Karšinčius motorizuotame invalido vežimėlyje. Kitas senukas apskrita kepuraite ir šiltu treningu, sudribęs ant žalios kėdutės, priešais save gniaužė medinę lazdelę. Džinsus mūvintis, pilką bluzoną su gobtuvu apsivilkęs vaikinas per „iPod" grotuvą klausėsi muzikos. Jaunas vyriškis trumparankoviais mėlynais marškinėliais, džinsais ir sportbačiais, iš veido išraiškos susisielojęs — palinkęs pirmyn, tarp šlaunų spaudė rankas, tartum lūkuriuodamas kokio žmogaus arba tiesiog *kažko*.

Patalpoje tvyrojo slogios, bežadės nevilties sklidina vėlyvo vakaro atmosfera. Tolėliau ji pastebėjo saldumynais ir gėlėmis prekiaujančią krautuvėlę. Pro parduotuvės duris išėjo senutė melsvai dažytais plaukais, nailoniniu sportinio stiliaus kostiumu. Ji nuo šokolado plytelės plėšė popierėlį.

Prie informacijos stalo įsitaisiusi juodaodė nuleido telefono ragelį ir maloniai pasiteiravo:

— Kuo galėčiau jums padėti?

— Roslino flygelyje mūsų laukia Širlė Linsel.

— Jūsų vardai...

— Keitlina Beket, — atsakė Linė. — Ir jos mama.

— Aš perduosiu žinią. Liftu pakilkite į ketvirtą aukštą. Ten jus pasitiks. — Moteris dūrė pirštu į koridorių.

Motina su dukra nužingsniavo palei krautuvėlę ir ženklus su užrašais UŽGESINKITE NUORŪKAS, DIDŽIOSIOS BRITANIJOS GYDYMO ĮSTAIGOSE DRAUDŽIAMA RŪKYTI, SAUGOKITĖS INFEKCIJŲ, pro pailsusius, sumišusius, priešinga linkme siūbuojančius žmones. Linę visada šiurpino čionykštė aplinka, ji nuolat prisimindavo Šorehame veikiančią Sautlandso ligoninę, kur begalę sykių lankė insulto pakirstą tėvą. Pakili

nuotaika nevyraudavo nė vienoje ligoninėje, išskyrus gimdymo namus. Čia atvykdavai, kai tave arba tavo mylimuosius užklupdavo bėdos.

Koridoriaus gale, šalia plieninių lifto durų, mirguliavo šviesa, Linės nuomone, labiau pritinkanti diskotekoms arba filmavimo aikštelei, kurioje statomas fantastinis filmas.

Sustojusi paauglė atitraukė akis nuo mobiliojo ekrano.

— Jėga, — tarė pritariamai sukinkavusi galva. Staiga jai kvapą užėmė dirglaus jaudulio pliūpsnis. — Ei! — sušuko atgavusi žadą. — Ma, žinai, ką? Tai užuomina!

— Užuomina? — pasitikslino Linė.

Keitlina linktelėjo.

— Supranti, kaip frazė „Į kelionę“ iš „Žvaigždžių kelio“. — Ji paslaptingai išsišiepė. — Tokia lempą užžiebė dėl mūsų.

Linė pašaipiai klausiamai žvilgtelėjo į dukrą.

— Aha. Bet kodėl?

— Išsiaiškinsime ketvirtame aukšte. Ten bus kita užuomina!

Joms lėtai kylant liftu, motina pasidžiaugė, kad Keitlina atkuto. Ją amžinai kamuodavo nuotaikų kaita, kuri dėl ligos pastaruoju metu itin sustiprėjo. Laimė, kol kas ji nusiteikusi pozityviai.

Kai atsidarė durys ir Linė su dukra išniro iš kabinos, su abiem pasisveikino ketvirtą dešimtį įpusėjusi rausvaskruostė tipiška anglų gražuolė ilgais rudais, bruožus įrėminusiais plaukais, baltais marškinėliais, rožine trikotažine palaidinuke ir juodomis kelnėmis. Iš pradžių ji šiltai nusišypsojo Keitlinai, o paskui nekeisdama veido išraiškos atsigręžė į motiną, galop vėl pasisuko į merginą. Kairiojoje moteriškės akyje Linė pastebėjo smulkutę įtrūkusią kraujagyslę.

— Keitlina? Labas, aš esu Širlė, taviškė transplantacijos koordinatorė. Prižiūrėsiu tave, kol čia viešėsi.

Paauglė tylėdama ramiai ją nužvelgė, vėl įsmeigė akis į telefoną ir kaip paprastai įsigilino į žinučių rašymą.

— Jūs Širlė Linsel? — pasiteiravo Linė.

— Taip. O jūs Keitlinos mama Linė?

Motina šyptelėjo.

— Malonu su jumis susipažinti.

— Nuvesiu jus į palatą. Artimiausioms kelioms dienoms tau, Keitlina, skyrėme mielą vienvietį kambarį. Ir pasirūpinome, kad jūs, ponia

Beket, netoliese galėtumėte nakvoti. — Kreipdamasi į jas abi, Širlė pridūrė: — Esu čia tam, kad atsakyčiau į bet kokius jūsų klausimus, todėl nesidrovėkite ir domėkitės viskuo, ką pageidaujate sužinoti.

— Ar aš mirsiu? — išsižiojo Keitlina tebespoksodama į mobiliojo ekraną.

— Ne, aišku, ne, brangioji! — užtikrino Linė.

— Klausiau ne tavęs, o Širlės, — atšovė duktė.

Trumpam pakibo nejauki tyla.

— Keitlina, kas tave verčia taip manyti? — galų gale prabilo persodinimo operacijos koordinatorė.

— Aš būčiau sumauta mulkė, jeigu apie tai nė nepagalvočiau, ar ne?

22

Rojus Greisas važiavo paskui užpakalinius gerokai nutolusio juodo „Audi TT" žibintus ir matė, kad jųdviejų ratus skiriantis atstumas nenumaldomai didėja. Kleo nepajėgė įsisąmoninti, kam reikalingi greičio apribojimai. Ir nesuvokė šviesoforų reikšmės, sprendžiant iš to, kaip „Audi" artėjo prie Sekvilio ir Nevilio kelių sankirtos.

Šūdas. Jį pervėrė baimės dūris.

Blykstelėjo geltona šviesa. Tačiau raudonieji stabdžių žibintai neįsijungė.

Greiso širdis baudėsi iššokti pro gerklę. Vienas iš rimčiausių traumų sukeldavo avarijos, per kurias automobilio šoną taranuodavo šviesoforo nepaistantis greičio mėgėjas. O dabar jo link dūmė ne vien Kleo, bet ir jųdviejų vaikas.

Užsižiebė raudonas signalas. Dar po dviejų sekundžių į sankryžą įlėkė „Audi". Dėl jos persigandęs Rojus tvirtai suspaudė vairą.

Ji sėkmingai kirto kryžkelę ir nurūko Senuoju Šorehamo keliu, traukdama kairėje išplitusio Houvo parko link.

Detektyvas sustabdė „Ford Focus" universalą prie šviesoforo jausdamas, kaip krūtinėje įnirtingai daužosi širdis, apimtas pagundos skambtelėti Kleo ir paprašyti sulėtinti tempą, bet žinojo, kad stengtis neverta, nes ji taip lakiodavo visuomet. Per penkis artimų santykių mėnesius suprato, kad mylima moteris prasčiau valdo automobilį nei jo drau-

gas ir kolega Glenas Brensonas, kuris, neseniai įveikęs aukštesnio lygio greitaeigio važiavimo egzaminą, kiekviena pasitaikiusia proga mėgdavo Rojui pademonstruoti savo vairuotojo įgūdžius — tiksliau, jų stygių.

Kodėl sėdusi prie vairo Kleo tapdavo vėjavaike, nors bet kokioje kitoje veikloje buvo skrupulingai kruopšti? Jo manymu, kiekvienas, dirbantis morge ir beveik kas dieną regintis sumaitotus, keliuose žuvusių žmonių lavonus, pats turėtų vairuoti itin atsargiai. Vis dėlto daktaras Čerčmenas, vienas iš patologų konsultantų, priskirtas Braitonui ir Houvui, neseniai perkeltas į šiaurę, savaitgaliais dalyvaudavo automobilių lenktynėse. Galbūt, mąstė Greisas, dirbdamas taip arti mirties nejučia panūsti mesti jai iššūkį?

Užsidegė žalia šviesa. Įsitikinęs, kad niekas nebando atlikti Kleo manevro ir prašvilpti pro šalį, jis pervažiavo sankryžą ir paspaudė akceleratorių, podraug sau primindamas, kad kitame kelio ruože veikia du greičio matuokliai. Nutrūktgalvė griežtai neigė lakstanti per sparčiai, tarytum nebūtų sugebėjusi įžiūrėti savo spidometro. Ir tai jį gąsdino. Greisas ją mylėjo iš visos širdies — šįvakar labiau nei kada nors anksčiau, — ir nepakėlė minties, kad Kleo galėtų kas nors atsitikti.

Nuo Sendės dingimo praėjo veik dešimtmetis, per kurį jis nepajėgė užmegzti artimų santykių su kitomis moterimis. O paskui atsirado Kleo. Per tuos metus nepaliaudamas ieškojo žmonos, laukdavo naujienų, vildavosi išgirsti jos skambutį arba žingsnius, artėjančius prie namo durų. Bet aplinkybės ėmė keistis. Greisas mylėjo Kleo ne mažiau, gal netgi karščiau negu Sendę, ir net jeigu toji netikėtai pasirodytų — net jei pateiktų įtikinamus paaiškinimus, kodėl buvo prapuolusi, — vargu ar jis paliktų Kleo.

O kur dar šiandieninė neįtikėtina naujiena. Ji nėščia! Jau šešias savaites. Galutinai tuo įsitikino šįryt, kaip sakė. Savyje nešiojo jo vaiką. Jų vaiką.

Argi ne ironiška, pagalvojo Greisas, kad per bendrą santuokinį gyvenimą, prieš išgaruodama be pėdsakų, Sendė niekaip neįstengė pastoti. Pirmuosius keletą metų jie dėl to nesijaudino, nusprendę vaikais apsirūpinti vėliau. Bet kai ėmėsi darbo, nieko neišdegė. Paskutiniais metais, prieš jai pranykstant, jiedu pasitikrino dėl vaisingumo. Problemos kilo dėl Sendės, dėl biocheminių, su gleivių klampumu kiaušintakiuose susi-

jusių faktorių, kuriuos specialistas aiškino su visomis smulkmenomis, o Rojus kaip įmanydamas stengėsi suprasti.

Daktaras jai prirašė gerti atitinkamus vaistus, bet užsiminė, esą egzistuoja tiktai penkiasdešimties procentų tikimybė, kad jie suveiks, todėl Sendė jautėsi prislėgta ir nevisavertė. Jai patikdavo vadovauti. Matyt, todėl žmona irgi mėgdavo važinėti sparčiai — mėgdavo užvaldyti kelią. Būtent ji, dzenbudizmo paveikta, namuose sukūrė minimalistinio stiliaus interjerą ir suprojektavo sodelį. Jeigu jiedu susiruošdavo kur nors išvykti, pati tvarkydavo organizacinius reikalas. Kartais Greisas pasvarstydavo, ar tik nevaisingumas nesukėlė rimtos depresijos, kuri prasprūdo jam pro akis. Gal kaip tik šioji ir tapo Sendės dingimo priežastimi?

Kiek daug neatsakytų klausimų.

Nūnai gyvenimo tuštuma užsipildė. Artimi santykiai su Kleo žadino džiaugsmo pojūtį, kokio jis nemanė vėl patirsiąs. Ir dar ta nepaprasta, pasakiška žinia!

Greisas pamatė jos automobilį, šįsyk dėl greičio matuoklio stabtelėjusį prie šviesoforo, už kurio driekėsi Širlės alėja.

Meldžiu, brangioji, neskubėk. Neužsimušk avarijoje, ir ypač dabar, kai aš tave suradau. Kai mūsų gyvenimas tik prasideda.

Kai tavyje užsimezgė nauja gyvybė.

Ties dar vienu greičio matuokliu nutvisko raudonieji „Audi TT" žibintai, ir galų gale prie kito šviesoforo Greisas ją prisivijo. Nusekė paskui į Daiko kelią ir įsuko į Seven Dajelso rajono žiedą. Buvo trečiadienis, po pusės vienuoliktos vakaro, bet šioje tankiai gyvenamoje teritorijoje gatvėmis tebezujo nemažai žmonių.

Jis instinktyviai patyrinėjo veidus, ir bemat išvydo pažįstamą — apskurusį smulkų narkotikų prekeivį ir policijos informatorių Mailsą Penį, kuris kėblino nulenkęs galvą, įsikandęs cigaretę. Vangi eisena liudijo, kad šiandieną vyrukui nepavyks įsigyti arba parduoti kvaišalų, nors Greiso jo veikla nedomino. Kol Penis nieko neišprievartavo ir nenužudė, juo turėjo rūpintis kitas policijos skyrius.

Vyresnysis detektyvas, nusekęs paskui Kleo, pralėkė pro geležinkelio stotį ir nėrė į siauras Šiaurinio Lauko gatveles, kur įniko sukiotis tarp sublokuotų namų, vietinių krautuvėlių, kavinių, restoranų, antikvariatų, kol netoli savo namų ji rado laisvą vietiniams gyventojams skirtą stovėjimo vietą. Iš akių nepamesdamas „Audi", Greisas sustabdė automobilį

ant geltonos linijos, išlipo laukan ir budriai pasidairė įtartinų šešėlių, nes noras apsaugoti Kleo nuo nemalonumų dvigubai sustiprėjo.

Jiedu prisiartino prie vartų į gyvenamąjį, iš sandėlio perdarytą pastatą, kuriame ji buvo įsikūrusi, ir, Kleo spusčiojant telefonspynės mygtukus, Greisas ją apkabino.

Ant suknelės mylimoji vilkėjo juodą apsiaustą su gobtuvu, ir vyresnysis detektyvas, įspraudęs ranką tarp skvernų, priglaudė delną prie jos pilvo.

— Nuostabu, — ištarė.

Į Greisą ji įbedė išplėstas patiklias akis.

— Tu tikrai džiaugiesi?

Jis ištraukė pirštus iš po apsiausto ir abiem delnais suėmė Kleo veidą.

— Visa širdimi. Ir ne šiaip džiaugiuosi. Aš neapsakomai laimingas. Bet... nemoku nupasakoti, kaip jaučiuosi. Tai vienas iš žavingiausių dalykų. Manau, tu būsi puiki motina. Fantastiška.

— O tu būsi puikus tėvas.

Jiedu pasibučiavo. Kadangi jau buvo vėlu ir tamsu, Greisas vėl apsižvalgė, akimis varstydamas šešėlius.

— Tik viena smulkmena, — pasakė.

— Kokia?

— Kalbu apie tavo vairavimą. Luisas Hamiltonas tave negyvai užgraužtų!

— Keista girdėti pastabas iš žmogaus, kuris pasirūpino, kad jo automobilis nušvilptų nuo Byči Hedo kyšulio.

— Na, tam turėjau savų motyvų. Dalyvavau gaudynėse. O tu be jokios priežasties spaudei iki aštuoniasdešimties mylių per valandą ten, kur greitis ribojamas iki keturiasdešimties, ir sankryžoje pralėkei pro raudoną šviesoforą.

— Ir ką? Išrašyk man baudą!

Jie padėbsojo vienas kitam į akis.

— Retsykiais tu būni tikra bjaurybė, — plačiai nusišypsojo Rojus.

— O tu — pedantiškas slunkius!

— Aš tave myliu.

— Iš tiesų, Greisai?

— Taip. Dievinu ir myliu.

— Kaip stipriai?

Jis išsišiepė, prispaudė Kleo prie savęs ir sukuždėjo į ausį:

— Aš tau parodysiu, kai įeisim vidun ir tu nusimesi visus drabužius.

— Šįvakar geresnio pasiūlymo nesu girdėjusi, — pašnibždomis atsiliepė ji ir suspaudė telefonspynės mygtukus. Spragtelėjus užraktui, pastūmė vartus.

Pajudėję akmenimis grįstu kiemu abu nusigavo iki laukujų jos būsto durų. Kleo atrakino spyną ir žengusi per slenkstį atsidūrė katastrofiškai nusiaubtuose savo namuose.

Iš viso šio chaoso išniro juodas tornadas, tėškėsi Kleo į krūtinę ir vos neišvertė jos iš kojų.

— Sėdėt! — užrėkė ji. — Hamfri, sėdėt!

Nespėjus Greisui pasiruošti smūgiui, šuo galva kirto jam į tarpkojį. Vyresnysis detektyvas susvyravo atbulas, pritrūkęs oro.

— HAMFRI! — ant labradoro ir borderkolio mišrūno užrėkė Kleo.

Hamfris smuko atgal į nuniokotą patalpą ir grįžo nasruose sukandęs rožinę sumazgytą virvę.

Atgavęs kvapą, krūpčiodamas nuo slėpsnas raižančių dieglių, Greisas nužvelgė atviro išplanavimo, įprastomis aplinkybėmis idealiai tvarkinga kambarį. Augalų vazonai riogsojo parversti. Nuo dviejų raudonų sofų šuo nutrenkė pagalves ir keletą pradrėskė, išblizgintas ąžuolines grindis nudrabstydamas kamšalu ir plunksnomis. Ant šonų gulėjo apkramtytos žvakės. Visur bolavo išsklaidyti laikraščio puslapiai, nuo *Sussex Life* žurnalo buvo perpus nuplėštas priekinis viršelis.

— BLOGAS BERNIUKAS! — ėmė bartis Kleo. — BLOGAS, BLOGAS, BLOGAS!

Šuo vikstelėjo uodega.

— TU LABAI MANE NUVYLEI. AŠ SIAUBINGAI PYKSTU. SUPRANTI?

Hamfris vėl suvizgino uodega. Staiga antrąkart šoko ant šeimininkės. Ji įsistvėrė į šuns snukį, priklupo ir užbliovė:

— BLOGAS BERNIUKAS!

Greisas prajuko. Tiesiog nesusivaldė.

— Na ir šūdas! — Kleo palingavo galva. — BLOGAS BERNIUKAS!

Išsivadavęs iš jos rankų, Hamfris vėl puolė ant Greiso. Šįsyk vyresnysis detektyvas laiku sureagavo ir griebė jį už letenų.

— Man nepatinka, kaip tu elgiesi!

Bet uodega viksnojantis šuo atrodė velniškai patenkintas savimi.

— Na ir šūdas! — pakartojo Kleo. — Sutvarkysiu kambarį vėliau. Viskio?

— Neblogas pasiūlymas.

Greisas nustūmė Hamfrį šalin. Tačiau tas nesitraukė — buvo pasirengęs mirtinai užlaižyti žmogų.

Šeimininkė suėmė jį už pakarpos ir nuvilko į užpakalinį kiemelį. Kai užtrenkė duris, jiedu nuėjo į virtuvę. Iš lauko atsklido Hamfrio staugimas.

— Jiems reikia mankštintis po dvi valandas per dieną, — tarė ji. — Bet tiktai nuo vienerių metų. Jaunesni gali pakenkti savo klubams.

— Ir tavo baldams.

— Labai juokinga. — Iš automato, įrengto šaldytuvo durelėse, Kleo iškratė ledo kubelių ir juos sumetė į du stiklus — vieną per kelis pirštus pripildė „Gleffidich" viskio, į kitą šliūkštelėjo gazuoto vandens. — Man turbūt nederėtų svaigintis, — pridūrė. — Kokia aš doruolė, ar ne?

Apimtas stipraus poreikio užsirūkyti, Greisas panaršė kišenes, bet staiga prisiminė sąmoningai nepasiėmęs cigarečių.

— Esu tikras, kad kūdikis neprieštaraus dėl lašelio. Tegu jis arba ji nuo mažens pranta prie stipresnių gėrimų!

Kleo padavė stiklą.

— Dzingu lingu, — tarė.

Greisas kilstelėjo savo porciją.

— Šmakšt...

— ... ir dingo, — užbaigė ji.

Vyresnysis detektyvas susivertė alkoholį į gerklę. Ir jiedu įsižiūrėjo kits į kitą. Lauke tebestūgavo Hamfris. *Jis arba ji.* Iki šiol Greisas apie tai negalvojo. Įdomu, gims berniukas ar mergaitė? Tiesą sakant, koks skirtumas. Savo vaiką jis dievins. Kleo neabejotinai bus šauni motina. Bet ar jam lemta tapti geru tėvu? Akimis pasekęs mylimosios žvilgsnį, kuris nukrypo į netvarką, Greisas paklausė:

— Nori, kad padėčiau apsikuopti?

— Ne. — Kleo lėtai ir gašliai įsisiurbė jam į lūpas. — Man velniškai reikia orgazmo. Pajėgsi jį suteikti?

— Tiktai vieną? Juokų darbas.

— Bjaurybė.

23

Vladas Kosmesku kramtė gumą stebėdamas, kaip dramblio kaulo rutuliukas strakčioja per griovelius. Iš pradžių jis barkšėjo, paskui, lėtėjant rato sūkiams, ėmė taukšėti ir galiausiai nutyko suakmenėjęs.

24. Juodas.

Jis pasitaisė aviatoriaus akinius, šiuos stumtelėjęs ant viršunosės, su pasitenkinimu nužvelgė savuosius penkių svarų vertės žetonus, apžergusius 23 ir 24 liniją, žvilgsniu palydėjo krupjė, kuris nuo kitų numerių ir derinių susišlavė pralaimėjusiųjų pinigus, įskaitant ir Vlado Kosmesku. Atitraukęs rankogalį, užmetė akį į laikrodį ir pamatė, kad jau dešimt minučių po dvyliktos. Kol kas reikalai klostėsi prastai; jis spėjo prakišti tūkstantį aštuonis šimtus svarų ir artėjo prie savo nusistatytos naktinių išlaidų ribos. Bet galbūt sėkmė vėl ėmė šypsotis, nes, naudojant Eilės 5/8 strategiją, pavyko laimėti du kartus iš eilės.

Pusę išloštos sumos Kosmesku sukrovė greta likusiųjų žetonų ir drauge su aplinkiniais žaidėjais — azartiška kine, nesitraukiančia nuo stalo nuo tada, kai jis čia pasirodė, ir keliais kitais, neseniai atvykusiais, — suskato dėlioti pinigus ant stalo. Kai ratas ėmė suktis ir krupjė pranešė: „Statymai nebepriimami“, žetonai jau dengė beveik kiekvieną skaičių.

Kosmesku visada kliovėsi tomis pačiomis dviem sistemomis. Nenorėdamas rizikuoti rinkdavosi Eilę 5/8 ir šešiais statymais apklodavo trečdalį priešais nulį esančių skaičių. Pasitelkęs minėtą metodą daug nelaimėdavo, bet paprastai ir neprasilošdavo. Tokia strategija leisdavo prie stalo likti ištisas valandas ir tuo pat metu tobulinti nuosavą, ne vienus metus kantriai tobulinamą sistemą. Jam kantrybės nestigo. Kosmesku viską kruopščiai planuodavo, štai kodėl netrukus sulaukęs skambučio jis rimtai susierzino.

Jo strategija rėmėsi matematikos ir tikimybių deriniu. Europietišką ruletę sudarė trisdešimt septyni numeriai. Bet, kaip Kosmesku žinojo, šansas, kad visi iškris per trisdešimt septynis statymus, lygus vienam iš milijonų. Per keliolika suktelėjimų vieni skaičiai nušvisdavo ekrane du, tris, keturis sykius ar net dažniau, o kiti išvis nepasirodydavo. Jis dėdavo žetonus tik ant tų numerių ir šių derinių, ties kuriais rutuliukas jau buvo sustojęs, nes numanė, kad jie gali pasikartoti.

Nenuleisdamas akių nuo skaičiaus 24, Kosmesku kojos nykščiu

dusyk numygo paspaudę, įtaisytą dešiniajame bate, ir šešis kartus spustelėjo vidinę kairiojo bato dalį. Vėliau, parsigavęs namo, iš kišenėje paslėpto atmintuko perkels duomenis į kompiuterį.

Sistema toli gražu nebuvo tobula, ir jis nuolat pralošdavo, tačiau bėgant laikui pralaimėdavo vis mažiau ir rečiau. Pats neabejojo, kad trikdžių liko vos vienas kitas. Įveikęs nesklandumus susikrautų turtus ir... na, ir tada niekam nebepatarnautų. Net jeigu planas neišdegtų, ruletė padėdavo praleisti laiką, kurio jis turėjo su kaupu. Netgi per daug.

Kosmesku gyveno kaip atsiskyrėlis. Veikė iš savo apartamentų, įrengtų miesto centre, viršutinėje stiklo bei plieno struktūros dalyje, ir sąmoningai vengė bendrauti su aplinkiniais. Įvykdydavo šeimininko įsakymus ir, kaip lieptas, išplaudavo grynuosius lošimo namuose. Sandėris visai neblogas. *Sef*, kitaip sakant, šefui, reikėjo patikimo žmogaus, kuris ryžtingai atliktų nurodytas užduotis ir nemėgintų jo apiplėšti. Be to, jiedu šnekėjo ta pačia kalba.

Tiksliau, dviem. *Rumunų* ir *pinigų*.

Išskyrus šlamančiuosius, Vladas Kosmesku beveik niekuo nesidomėjo. Žurnalų ir knygų neskaitė. Per televizorių nebent pažiūrėdavo kokį veiksmo filmą. Serija apie Borną, kurioje vaidino Metas Deimonas, patiko, kaip ir visos trys „Transporterio“ dalys, nes save jis sutapatindavo su vienišiumi Džeisono Stathamo veikėju. Kartais įsijungdavo pornofilmą, jei tuo momentu draugiją palaikydavo viena iš jo merginų. Negana to, Kosmesku po dvi valandas per dieną treniruodavosi didžiuliame sporto klube. Tačiau kitkas kurstė nuobodulį — netgi valgymas. Maistas viso labo prilygo kurui, tad jis užkrimsdavo tiktai iškilus būtinybei ir tik tiek, kiek prisireikdavo. Į skonį nekreipdavo dėmesio ir nesuprato maniakiško britų polinkio į televizines kulinarijos laidas.

Lošimo namus jis mėgo dėl finansinio aspekto. Šiose vietose pinigus galima įkvėpti, užuosti, išgirsti, paliesti, net pajusti ore dvelkiantį jų prieskonį, malonesnį už bet kokį ragautą patiekalą. Banknotai suteikdavo laisvę, valdžią. Galimybę pakeisti savo ir artimųjų gyvenimą.

Jie leido Vladui išvaduoti Lenutą, neįgalią seserį, iš valstybinės *camin spital*, slaugos ligoninės, užslėptos Plasteračio kaime, už dvidešimt penkių mylių į šiaurės rytus nuo Bukarešto, ir perkelti ją į Šveicariją, į nuostabius, Montrė kalnuose įsteigtus namus, iš kurių atsiveria vaizdas į Ženevos ežerą.

Prieš dešimt metų, kai po ilgų paieškų ir nuolatinių kyšio dalijimų jis pirmą kartą išvydo vienuolikmetę seserį, toji buvo priskirta *nepagydomų* kategorijai. Gulėjo senoje, vertikaliomis grotomis aptvertoje lovelėje, buvo maitinama tik pienu ir smulkintais grūdais. Sunykusios, į skeletą panašios figūros, nuo badavimo išpampusiu pilvu, su vystyklą atstojančiu skarmalu ji priminė konclagerio auką.

Ankštoje patalpoje tarsi laboratoriniai žvėrių narvai stovėjo trisdešimt grotuotų lovų. Nuo vėmalų ir skystų išmatų smarvės rietė nosį. Jis matė, kaip stipresni, bet protiškai atsilikę vaikai, kurie tebemito iš buteliuko pieną su maltų grūdų mišiniu, nors buvo penkiolikmečiai, šešiolikmečiai ar net vyresni, išsriuobę skystą maistą, prakišdavo rankas pro grotas ir atimdavo davinius ir jaunesnių, silpnesnių — nekvalifikuota, savo poste sėdinti ir su pareigomis nesusitvarkanti slaugytoja į jų veiksmus žvelgdavo pro pirštus.

Rutuliukui vėl nutarškėjus per metalinius rato griovelius, suvibravo begarsiu režimu veikiantis Kosmesku telefonas. Iš kišenės imdamas aparatą jis pastebėjo, kad laimėjo numeris 19. *Prakeikimas*. Vieni nuostoliai. Kosmesku kiek atsitraukė nuo stalo, kojų nykščiais įrašė skaičių į atmintuką ir nukreipė akis į mobiliojo ekraną. Gavo žinutę iš *sef.*

Privalome pašnekėti. Tuojau pat.

Kosmesku, pasišalinęs iš lošimo namų, perėjo automobilių aikštelę ir nuskubėjo link „Wetherspoon“ baro, kurio pirmame aukšte, kaip žinojo, veikė telefonas automatas. Kai ten nukako, jo numerį mobiliuoju persiuntė bosui. Skambučio laukė trumpiau nei minutę. Sausakimšoje užeigoje buvo triukšminga, todėl ragelį teko prispausti prie ausies.

— Klausau.

— Tu susimovei, — iš kito laido galo atsklido balsas. — Labai rimtai.

Kosmesku pakalbėjo keletą minučių ir grįžo prie ruletės. Bet atgal parsibeldė išsiblaškęs. Nuostoliai padidėjo, peršoko nusistatytą ribą, išaugo iki dviejų tūkstančių trijų šimtų, gan greitai ir iki dviejų su puse tūkstančio svarų. Tačiau lošti skatino pyktis. Pyktis ir kvailas lošėjo užsispyrimas.

Be dešimties minučių pusę ketvirtos nakties jis pagaliau apleido stalą, prie šio palikęs daugiau kaip penkis tūkstančius svarų. Pirmą kartą per vieną vakarą tiek daug pralaimėjo.

Vis dėlto rūbininkei ir automobilį atvairavusiam patarnautojui Vladas Kosmesku kaip visada davė arbatpinigių — kiekvienam įteikė po naują, šiugždančią dešimties svarų kupiūrą.

24

Rojus Greisas šiltu treningu, beisbolo kepuraite ir sportiniais bėgimo bateliais išniro iš Kleo namų prieš pusę penktos. Gatvės žibintų šviesoje priešaušrio sutemos virto gintarine migla, veidą sūria dulksna drėkino šaltas vėjas.

Iš susijaudinimo jis nenustygo vietoje ir naktį beveik nesumerkė akių, nes galvoje sukosi mintys apie Kleo, apie jos pilve augantį kūdikį. Jis jautėsi kaip ant sparnų. Nors šiuo momentu, paprašytas nupasakoti savo jausmus, Greisas nebūtų radęs tinkamų žodžių. Jį užvaldė keistas galios arba atsakomybės pojūtis, ir pirmąsyk per ilgą karjerą pakito prioritetai.

Vyresnysis detektyvas numynė per kiemą, išėjo pro vartus, pasižvalgė po gatvę tikrindamas, ar visur ramu. Taip elgdavosi kiekvienas policininkas. Užtekdavo kelerių metų teisėtvarkos pajėgose, kad nuolat automatiškai fiksuotum, kas vyksta aplinkui — tiek lauke, tiek parduotuvėse ar restoranuose. Įprotis, kurį Greisas juokais vadino „sveiku įtarumu“, jam buvo naudingas daugybę kartų.

Ketvirtadienio rytą, vėlyvo lapkričio dieną, susiruošęs palakstyti, kaip niekad globėjiškai nusiteikęs Kleo atžvilgiu, jis nusprendė, kad įtarimų nekelia jokie tuščiose Braitono gatvėse regimi vaizdai. Nepaisydamas skausmo, varstančio nugarą ir šonkaulius, kuriuos apsidaužė versdamasis automobiliu, jis nurisnojo akmenimis grįstu, tik pėstiesiems skirtu Kensingtono sodų taku, palei kavines, butikus, naudotų baldų parduotuves, antikvariatus ir senienų krautuvėlę, paskui leidosi tekinas Gardnerio gatve ir pralėkė pro „Luigi“, vieną iš parduotuvių, į kurias jį kai kada tempdavosi ir atnaujinti garderobą versdavo Glenas Brensonas, apsišaukėlis patarėjas mados klausimais.

Tuščioje Šiaurinėje gatvėje vyresnysis detektyvas pamatė priešakinius automobilio žibintus ir išgirdo galingo variklio riaumojimą. Po akimirkos pro šalį praūžė juodas sportinis „Mercedes SL“ kupė, bet už tamsintų langų tūnantį vairuotoją vos pavyko įžvelgti. Greisas pa-

stebėjo aukštą liekną vyrišką figūrą ir nieko daugiau. Įdomu, ką tokiu paros metu jis veikė gatvėse? Keliavo iš pobūvio? Skubėjo į keltą arba į oro uostą? Taip anksti rytą prabangios transporto priemonės po miestą paprastai nekursuodavo. Dažniausiai akiratyje pasirodydavo pigūs automobiliai arba darbininkų furgonai. Aišku, mersedeso šeimininkas galėjo sėstis prie vairo dėl įvairių teisėtų priežasčių, bet Greisas vis tiek įsiminė numerį: GX57 CKL.

Jis perbėgo kelią, nuturseno siauromis Skersgatvių kvartalo gatvelėmis ir galiausiai pasiekė pajūrio taką, kur teišvydo vienišą žmogų, vedžiojantį senyvą apkūnų taksą. Įšilęs, vis menkiau raišuodamas, pakeliui pralėkdamas pro tamsų nebylų „Honey" naktinį klubą, nusileido nuožulniu taku, stabtelėjo ir porą kartų palietė kojų pirštus. Tuomet sustingęs į šnerves įtraukė paplūdimio, druskos, mašinų alyvos, trūnijančios žuvies, laivo lako, pūvančių dumblių kvapų, pasiklausė jūros ošimo ir šniokštimo. Krapnojantis lietus nutaškė veidą vėsiais purslais.

Be kitų pamėgtų miesto vietų, jam labiausiai patikdavo lankytis pajūryje. Ypač ankstyvą rytą, kai apylinkėse nebūdavo nė gyvos dvasios. Greisą kerėjo Anglų sąsiaurio platybės. Vyresnysis detektyvas dievino čionykščius garsus, kvapus, spalvas, nuolat kintančią nuotaiką ir ypač jūros slėpinius, retsykiais pateikiamas mįsles, tokias kaip vakar aptiktas lavonas. Nė neįsivaizdavo, kaip galėtų gyventi sausumos apsuptyje, už daugelio mylių nuo vandens.

Rūmų tiltas, vienas iš garsiausių miesto objektų, vis dar tviskėjo. Prieš keletą metų naujieji savininkai jį praminė Braitono tiltu, bet Greisas ir tūkstančiai kitų vietinių gyventojų liko ištikimi senajam pavadinimui. Viršutinė jo dalis blizgėjo nuo dešimčių tūkstančių lempučių, o spiralinė čiuožykla atrodė kaip į dausas šaunantis švyturys, ir Greisas nejučia pasvarstė, kiek laiko praeis, kol tilto šeimininkus privers paklusti energijos taupymo reikalavimams naktį išjungti šviesas.

Jis pasuko kairėn, prisiartino prie tilto į jūrą, prasmego po santvaromis išplitusioje tamsoje, kur prieš dvidešimt metų jiedu su Sende pirmąsyk pasibučiavo. Galbūt čia su mylimuoju arba mylimąja pirmą kartą bučiuosis ir jo atžala, pagalvojo kitoje pusėje išnirdamas iš šešėlių. Įveikė dar pusmylį ir nutarė grįžti atgal į Kleo namus. Šiandieną sukorė nedidelį ratą, bėgiojo kiek ilgiau nei dvidešimt minučių, bet dabar jautėsi pažvalėjęs ir kupinas energijos.

Kleo ir Hamfris tebemiegojo. Greisas nusiprausė duše, į mikrobangų krosnelę įkišo jam paliktą dubenėlį košės, skubiai ją suvalgė vartydamas vakarykščio *Argus* puslapius, po pusryčių išvažiavo į darbą ir be penkiolikos septintą pastatė automobilį priešais Sasekso kriminalinės policijos valdybą.

Jeigu niekas nesutrukdys, pusantros valandos jis galės skirti per naktį gautiems elektroniniams laiškeliams ir neatidėliotiniems dokumentams tvarkyti, o paskui reikės traukti į morgą ir dalyvauti autopsijoje — patologai skros Neatpažintą Vyrą, kaip šiuo metu buvo vadinamas lavonas, kurį žemsemė iškėlė iš jūros.

Iš pradžių vyresnysis detektyvas prisijungė prie kompiuterių sistemos ir peržvelgė nuo praėjusio vakaro užregistruotus įvykius. Naktis pasitaikė gana rami. Iš visų incidentų rimtesni pasirodė tiktai keli: Rytiniame kelyje apiplėšė vyriškį, kažkas įsibrovė į vieną iš biurų, socialiniame Molskombo rajono būste susipešė girti asmenys, A27 greitkelyje apvirto vilkikas, Švariojoje gatvėje įsilaužta į šešias transporto priemones. Pastarąją ataskaitą jis išnagrinėjo įdėmiau, nes automobilius apšvarino visai netoli Kleo namų, tačiau nuodugnesnės informacijos pranešimas nepateikė. Perėjęs prie kitų punktų Greisas sužinojo apie muštynes autobusų stotelėje, įrengtoje Londono kelyje, ir mopedo vagystę.

Vien tik smulkmenos, pastebėjo jis skaitydamas sąrašą. Neilgai trukus atsivėrė kabineto durys ir nuskambėjo pernelyg gerai pažįstamas balsas.

— Ei, senučiuk! Anksti atvykai ar tik dabar ruošiesi baigti darbus?

— Baisiai juokinga. — Greisas pažvelgė į bičiulį — ir nūnai pastovų nuomininką — Gleną Brensoną, kuris iš išvaizdos kaip visad atrodė pasiruošęs keliauti į vakarėlį. Aukštas juodaodis detektyvas seržantas pliku, lyg biliardo rutulys blizgančiu viršugalviu, garsėjo dabitos polinkiais. Šiandieną buvo apsirengęs žvilgančiu pilkšvu trijų dalių kostiumu, vilkėjo marškinius pilkais ir baltais dryželiais, ryšėjo šilkinį tamsiai raudoną kaklaraištį ir avėjo juodus nevarstomus batus. Rankoje laikė kavos puodelį.

— Kiek girdėjau, vakar atidavei pagarbą naujajam policijos viršininkui, — tarė Brensonas. — O gal turėčiau sakyti — bandei jam prisimeilinti?

Vyresnysis detektyvas nusišypsojo. Taip džiaugėsi Kleo naujienomis, kad per pobūvį ištaikęs progą akis į akį šnektelėti su policijos

viršininku nesumąstė, ką protingo pasakyti, ir suvokė neįstengęs jam padaryti įspūdžio. Bet kam tai rūpi? Kleo nėščia! Laukiasi *jųdviejų* kūdikio. Va, kas svarbiausia! Greisas mielai būtų pasidalijęs žinia su Glenu, tačiau jiedu su Kleo vakar nusprendė laikyti liežuvį už dantų. Ji pastojo vos prieš šešias savaites; nežinia, kas gali nutikti artimiausioje ateityje.

— Aha, — atsakė Greisas, — ir jam dėl tavęs labai neramu.

— Dėl manęs? — susirūpino Glenas. — Kodėl? Ką tau sakė?

— Pareiškė, kad žmonės, turintys kaip tavo muzikinį skonį, niekada netaps gerais policininkais.

Gleno kaktoje sekundėlę vėl įsirėžė raukšlė. Staiga jis bedė pirštu į draugą.

— Šungalvi! Tu mane maustai?

Greisas plačiai nusišypsojo.

— Na, kas naujesnio? Kada atgausiu savo namą?

Brensonas apniuko.

— Nori mane išspirti?

— Už kavą mielai ką nors pribaigčiau. Vietoj kito mėnesio nuompinigių man nešiosi kavos puodelius. Sutarta?

— Be abejo. Atiduočiau net ir šitą, bet jau pasaldinau.

Greisas nepatenkintas susiraukė.

— Cukrus tave pražudys.

— Kuo greičiau, tuo geriau, — niūriai atsiliepė Brensonas ir pranyko kitapus slenksčio.

Po penkių minučių detektyvas seržantas jau sėdėjo priešais vyresniojo detektyvo stalą, atsargiai apglėbęs puodelį. Greisas įtariai pažvelgė į savąjį gėrimą.

— Kavos tikrai nesaldinai?

— O, velnias! Atnešiu kitą.

— Nesvarbu. Aš jos nemaišysiu. — Greisas nukreipė akis į draugą, kuris iš veido atrodė siaubingai. — Marloną pamaitinai?

— Aha. — Jis mąsliai palinkčiojo. — Mudu su Marlonu užmezgėme labai artimus santykius. Esame giminingos sielos.

— Nejaugi? Tik per daug prie jo neprisirišk.

Marlonas, prieš devynerius metus atrakcionuose laimėtas auksinis karosas, iki šiol kuo puikiausiai gyvavo. Atšiaurus, asocialus padaras suėsdavo kiekvieną žuvelę, kurią Greisas nupirkdavo ir paleisdavo

į akvariumą. Na, bet šešių pėdų ir dviejų colių ūgio detektyvo seržanto nepajėgtų sudoroti netgi tas ėdrūnas, nusprendė jis. Vėl dirstelėjo į kompiuterio ekraną ir atkreipė dėmesį į duomenis, papildžiusius informaciją apie vagystes Švariojoje gatvėje. Už kampo, Trafalgaro gatvėje, buvo suimti du jaunuoliai, kurie stebėjimo kameros akiratyje bandė apkraustyti automobilio saloną.

Labai gerai, lengviau atsipūtė Greisas. Antra vertus, tuodu veikiausiai paleis už užstatą, ir jie dar šįvakar grįš į gatves.

— Kokie pokyčiai Brensonų šeimynoje?

Prieš keletą mėnesių Glenas pabandė išgelbėti žlungančią santuoką ir už kompensaciją, gautą dėl patirtų sužalojimų, nupirko žmonai Arei brangų ristūną. Tačiau savo veiksmais tesugebėjo užsitikrinti, kad į nebepataisomai priešiškus santykius įsiterptų trumpos paliaubos.

— Įsigijai dar arklių?

— Aną savaitę nuvažiavau pasimatyti su vaikais. Arė pranešė, kad netrukus gausiu laišką iš jos advokato, — patraukdamas pečiais atsakė Brensonas.

— Skyrybų advokato?

Jis niūriai sulinksėjo.

Liūdesį, kuris Greisą apėmė dėl draugo, tik nežymiai atmiešė mintis, kad jo namuose Brensonas įsitvirtins ilgam — vyresnysis detektyvas žinojo nesiryšiąs išprašyti bičiulio.

— Norėtum šiandieną vakare išgerti ir šnektelėti? — paklausė Glenas.

Kad ir kaip jis mylėjo tą vaikiną, Greisas atsiliepė anaiptol ne entuziastingai:

— Aha, be abejo.

Prie stikliuko Glenas dudendavo tiktai apie Arę ir nuolat kartodavosi. Nors žmona, tiesą sakant, jo nebemylėjo — sutuoktinis jai nė *nebepatiko*. Greiso manymu, ji priklausė padermei moterų, kurioms niekaip neįtiksi, bet kaskart, kai jis mėgindavo išsakyti savo nuomonę, Glenas imdavo ginti antrąją pusę tartum tebetikėdamas, kad kokį nors sprendimą rasti įmanoma, net jeigu šis slypi sunkiai įžiūrimoje migloje.

— Žinai ką, drauguži, — tarė Greisas, — ar šįryt esi užsiėmęs?

— Taip, bet ne tokiais svarbiais darbais, kurie nepalauktų porą valandų. O ką?

— Vakar žemsemė iš jūros iškėlė lavoną. Rūpintis palaikais liepiau detektyvei inspektorei Mentl, bet šiandien ir rytoj ji dalyvaus Bramšilo policijos koledže rengiamuose kursuose. Pamaniau, kad neatsisakytum sudalyvauti skrodime.

Brensonas išsprogino akis ir palingavo galva, neva negalėdamas patikėti savo ausimis.

— O, varge, tu tikrai moki guosti prislėgtus žmones. Ketini pakelti ūpą, drėgną lapkričio rytą nusiveždamas mane į skenduolio autopsiją? Taip, taip, aš garantuotai prapliupsiu juokais.

— Aha, tau vertėtų pamatyti žmogų, kurio būklė prastesnė už taviškę.

— Labai ačiū.

— Beje, skrodimą atliks Nadiuška.

Be to, kad profesionali ir smagaus charakterio, Nadiuška De Sanča, keturiasdešimt aštuonerių metų patologė iš Vidaus reikalų ministerijos, išsiskyrė ir pribloškiančiu grožiu. Tiesi kaip styga, raudonplaukė, kilusi iš rusų aristokratų šeimos, ji atrodė bent dešimtmečiu jaunesnė; nors buvo laimingai ištekėjusi už garsaus plastikos chirurgo, nepraleisdavo progos paflirtuoti ir mėgdavo šelmiškai pajuokauti. Greisui neteko susidurti su Sasekso policijoje dirbančiu pareigūnu, kurio ji nežavėtų.

— O! — Brensonas atkuto. — Kodėl iš karto nesakei?

— Nejau esi toks lengvabūdis, kad ši naujiena galėtų paveikti tavo apsisprendimą?

— Tu — mano bosas. Vykdau visus iš tavęs gautus įsakymus.

— Tikrai? Anksčiau to nepastebėjau.

25

Pro gretimą langą nepaliaujamai traukė šaltas skersvėjis, ir seržantę Tanią Vitlok nukratė drebulys. Dešinioji veido pusė tarsi apsitraukė ledu. Ji nurijo karštos kavos gurkšnį ir žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. Dešimt minučių po vienuoliktos. Pusė dienos beveik prabėgo, bet ant stalo vis dar kėpsojo gąsdinamai storos stirtos ataskaitų ir formų, kurias derėjo užpildyti. Lauke pilkos dausos tebepurškė dulksną.

Už lango vėrėsi vaizdas į žolėtą aerodromą ir lėktuvų stovėjimo

zoną, kurie priklausė Šorehamo oro uostui, pasaulyje seniausiam civiliniam uostui, atsiradusiam 1910-aisiais vakariniuose Braitono ir Houvo pakraščiuose. Šiandien juo dažniausiai naudojosi privatūs orlaiviai ir pilotavimo mokyklos. Prieš keletą metų šalimais išdygo pramoninės paskirties statiniai, ir viename iš jų, perdarytame sandėlyje, įsikūrė Sasekso policijai pavaldus Specialiosios paieškos skyrius.

Rytą Tania beveik negirdėjo variklių gausmo. Iki vienuoliktos geriausiu atveju pakilo ir nusileido vos vienas kitas lėktuvas arba sraigtasparnis. Gal apsiniaukęs oras neskatino skraidyti, o žemai pakibusios debesų lubos nubaidė nepatyrusius lakūnus, kurie turėjo teisę atsiplėšti nuo aerodromo tiktai gero matomumo sąlygomis.

Meldžiu, tegu diena būna rami, pagalvojo ji ir sutelkė dėmesį į savo užduotį. Įbedė akis į pranešimą koroneriui, į standartinę ataskaitos formą su tuščiomis diagramoms skirtomis grafomis ir smulkmeniškai pateikta informacija, kaip aną penktadienį Braitono prieplaukoje jos būrys nėrė į gelmes, nes reikėjo ištraukti buriuotoją, kuris paslydo ant trapo — regis, pasak liudininkų, įkaušęs — ir kartu su pakabinamuoju, diržais prie nugaros pritvirtintu laivo varikliu nugarmėjo į vandenį.

Nedidukė, smulkutė dvidešimt devynerių metų seržantė buvo guvaus, patrauklaus veido ir ilgų tamsių plaukų. Ant uniforminių marškinėlių apsivilkusi mėlyną multino striukę, mūvėdama dukslias mėlynas kelnes ir avėdama darbinius batus, atrodė gležna ir trapi. Nė vienas pirmąsyk ją regintis asmuo nebūtų atspėjęs, kad prieš užimdama dabartines pareigas seržantė penkerius metus tarnavo vietinės operatyvinės pagalbos komandoje, elitiniame Braitono ir Houvo padalinyje, ir drauge su vyrais veržsaid į priešakines pozicijas, kai tekdavo organizuoti reidus ir areštus, viešose vietose malšinti bruzdėjimus ar suvaldyti kitokius smurtą žadančius incidentus.

Specialiosios paieškos skyrių sudarė devyni pareigūnai. Pavyzdžiui, Stivas Hargreivas, prieš įstodamas į teisėtvarkos pajėgas, buvo profesionalus giliavandenis naras. Visi kiti įgūdžius išlavino Niukasle, Policijos narų mokykloje. Vienas iš komandos kadaise tarnavo jūrų pėstininkų gretose, kitas anksčiau dirbo kelių patruliu — ir tapo legenda, nes kartą išrašė baudą saugos diržo neprisisegusiam tėvui. Tania, vienintelė moteris, vadovavo grupei žmonių, Sasekso policijoje vykdančių iš esmės bjauriausias užduotis.

Jie privalėjo surinkti negyvėlius bei palaikų liekanas ir ieškoti įkalčių kitiems pareigūnams neprieinamose arba pernelyg pavojingose vietovėse. Dažniausiai aukų ieškodavo po vandeniu — pratakuose, upėse, ežeruose, šuliniuose, jūroje, — bet tuo neapsiribojo. Iš svarbiausių arba šlykščiausių — nelygu požiūris — pastarųjų dvylikos mėnesių įvykių galima įvardyti itin siaubingą, šešis individus pražudžiusią autoavariją, kurios vietoje jos komanda sugraibė keturiasdešimt septynias kūnų dalis, ir tą atvejį, kai iš sudužusio lengvojo orlaivio jie iškrapštė keturis apanglėjusius žmones. Pro kabineto langą matomus privačius lėktuvus iš dalies užstojo policijos priekaba, prikimšta tokių kiekiu lavonmaišių, kad jų nepritrūktų, net jei nutiktų milžiniška oro lainerio katastrofa.

Išsaugoti sveiką protą padėdavo humoras, todėl kiekvienas būrio narys turėjo pravardę. Tanią praminė Smurfe, nes ji buvo smulkaus sudėjimo ir po vandeniu pamėlynuodavo. Iš visų žmonių, su kuriais dirbo nuo tada, kai prieš dešimt metų tapo policininke, šitie kolegos buvo šauniausi. Seržantė kiekvienam puoselėjo simpatiją ir pagarbą, o bendradarbiai jai atsakydavo tuo pačiu.

Savo pastate jie laikė nardymo įrangą, įskaitant visą komandą talpinančią pripučiamą „Zeppelin" valtį, vieną kambarį buvo pavertę džiovykla ir turėjo sunkvežimį, aprūpintą įvairiausiais reikmenimis, pradedant alpinistų įranga, baigiant instrumentais, kurie praversdavo, kai tekdavo ropoti tuneliais. Specialiosios paieškos skyrius budėjo nuolatinės parengties režimu.

Didžiumą ankšto ir sujaukto Tanios kabineto ploto užėmė dokumentų spintelės, o ant vienos iš jų geltonavo lipdukas, raginantis saugotis radiacijos. Baltą, virš stalo kabančią lentą margino neatidėliotinų, žalsvu ir mėlynu žymekliais surašytų darbų sąrašas. Greta kybojo kalendorius ir keturmetės dukterėčios Medės nuotrauka. Bemaž visą stalviršį dengė nešiojamasis kompiuteris, plastikinė užkandžių dėžutė, šviestuvas, telefonas, šūsnys dokumentų ir blankų.

Žiemos mėnesiais patalpoje amžinai tvyrodavo stingdanti žvarba, štai kodėl ji dėvėjo multino striukę. Nors prie kojų lyg astmatikas gargė šildytuvas, pirštai taip šalo, kad seržantė vos nulaikė tušinuką. Šilčiau būtų Anglų sąsiaurio gelmėse, dingtelėjo jai.

Tania atvertė kitą narų žurnalo puslapį, ataskaitoje brūkštelėjo dar

kelias pastabas. Darbą nutraukė staiga sučirškęs telefonas, ir ji pakėlė ragelį truputėlį išsiblaškiusi.

— Seržantė Vitlok.

Prabilusio žmogaus balsas kaipmat prikaustė jos dėmesį. Skambino vyresnysis detektyvas Rojus Greisas iš Kriminalinės policijos valdybos, o jis, be jokių abejonių, susisiekė ne tam, kad paplepėtų apie orą.

— Labas, kaip sekasi?

— Gerai, Rojau, — pakiliau negu jautėsi atsakė Tania.

— Girdėjau gandus, kad neseniai ištekėjai?

— Vasarą.

— Jis — tikras laimės kūdikis!

— Ačiū, Rojau. O, kad jam kas nors pakartotų tavo žodžius! Na, kuo galiu padėti?

— Esu Braitono morge, ruošiuosi dalyvauti skrodime. Patologė iš Vidaus reikalų ministerijos atliks autopsiją jaunam vyrui, kurį vakar už dešimties jūrmylių į pietus nuo Šorehamo uosto iš vandens iškėlė žemsemė „Arco Dee".

— Tą laivą žinau. Jis paprastai plaukioja netoli Šorehamo ir Niuheiveno.

— Taip. Manau, tau su bičiuliais reikėtų patikrinti, ar tenykštėse apylinkėse nieko daugiau nėra.

— Kokios bus informacijos?

— Visų pirma, yra gan tikslios koordinatės. Kūnas įvyniotas į plastiką ir nugramzdintas svarmenimis. Galimas daiktas, aptikome kapavietę, bet dėl to nesu tikras.

— Kiek suprantu, „Arco Dee" ištraukė lavoną savo darbų teritorijoje? — pasitikslino ji jau rašydamasi pastabas į bloknotą.

— Taip.

— Jūroje laidoti išskirti konkretūs sektoriai. Kūną galėjo pernešti srovės, bet jei kapavietė įrengta profesionaliai, tuomet tokia tikimybė abejotina. Man atvažiuoti?

— Tu nieko prieš?

— Būsiu po pusvalandžio.

— Dėkui.

Seržantė nuleido ragelį susiraukusi. Šiandieną ketino anksčiau parsigauti namo ir sutuoktiniui Robui paruošti ypatingą vakarienę. Vyras

dievino tailandiečių maistą, tad pakeliui į darbovietę ji nupirko visko, ko reikėjo, įskaitant šviežias krevetes ir riebų vilkešerį. Robas, „British Airways“ avialinijų lakūnas, pilotuojantis tolimo maršruto lėktuvus, išskris jau rytoj ir grįš tiktai po devynių dienų. Deja, jos planams tikriausiai lemta žlugti.

Atsivėrė durys ir pro tarpelį nosį kyštelėjo Stivas Hargreivas, pravarde Gonzas.

— Šefe, tik norėjau pažiūrėti, ar nesi labai užsiėmusi. Galėtume šnektelėti?

Tanios veidą perkreipė rūgštus šypsnys, tačiau ji bendradarbiui neleido įžvelgti begalinio apmaudo.

Gonzas atšlydamas pakėlė pirštą.

— Atėjau netinkamu momentu, ar ne?

Ji nesiliovė gaižiai šypsojusi.

26

Kas tu, spėliojo Rojus Greisas nudūręs akis į nuogą Neatpažinto Vyro kūną, kuris gulėjo ant nerūdijančio plieno stalo, viduryje skrodimo kambario, po atšiauriai švytinčiomis lempomis. Kažkieno vaikas. Gal brolis. Kas tave myli? Ką sukrėstų žinia apie tavo mirtį?

Keista, mąstė jis. Kadaise ši aplinka šiurpindavo kaskart, kai tekdavo čia atvykti. Bet padėtis pasikeitė, vyresniąja patologanatomijos laborante tapus Kleo Morėj. Dabar į lavoninę Greisas važiuodavo su mielu noru, pirma pasitaikiusia proga. Net ir apsirengusi melsvais mediko drabužiais, pasirišusi žalią plastikinę prijuostę ir apsiavusi baltus guminius batus, Kleo vis tiek atrodė neįtikimai seksuali.

Galbūt jis nesveikas, o gal žmonės teisūs sakydami, kad meilė akina.

Vyresniajam detektyvui dingtelėjo, kad morgai iš dalies primena teisininkų biurus. Išskyrus personalą, retai kas atklysdavo į patologų darbovietę džiugiai nusiteikę. Čia nakvodavai tuo atveju, jeigu išleisdavai kvapą. Jei tik apsilankydavai, vadinasi, tavo pažįstamą ir mylimą žmogų užklupo netikėta ir, kaip dažnai pasitaiko, žiauri mirtis.

Įkurtą pailgame vienaukštyje bungalo tipo statinyje, netoli Luiso kelio žiedo, greta dailių, ant kalvos šlaito išdrikusių Vudveilo kapinių,

Braitono ir Houvo miesto morgą sudarė palaikų priėmimo sektorius, kontora, įvairiems tikėjimams pritaikyta koplytėlė, apžiūros kambarys su stikline sienele, dvi saugyklos, neseniai atnaujintos platesniais šaldytuvais, kurių prisireikė, nes pastaruoju metu daugėjo rubuilių negyvėlių, izoliatorius, skirtas mirusiems nuo AIDS arba kitokių užkrečiamųjų ligų, ir pagrindinis skrodimo kambarys.

Nuo tolimosios sienos atsklido kampinio šlifuoklio ūžesys, bylojantis, kad statybininkai tebeplušėjo plėsdami pastatą.

Prie pelenų spalvos dienos niauriai derėjo čionykštė atmosfera. Pilka, pro matinius langus besismelkianti šviesa. Pilkos sienų plytelės. Rudomis ir pilkšvomis dėmelėmis išmargintos, savo atspalviu į negyvo žmogaus smegenis panašios grindų plytutės. Neskaitant melsvų medikų drabužių ir žalių standžių prijuosčių, papildžiusių lavoninės personalo bei patologės aprangą, ryškiaspalvis tebuvo rožinis dezinfekcijos skystis, kurio plastikinis apverstas indas kabojo virš praustuvės.

Autopsijos kambarys dvokė „Jeyes Fluid" ir „Trigene" dezinfekavimo priemonėmis. Prie visur prasisunkusio atgrasaus tvaiko kartais prisidėdavo vemti verčianti, tarsi iš ką tik atkimštos kanalizacijos tvoskianti prapjautų lavonų smarvė.

Kaip įprastai, kai skrodimą atlikdavo patologė iš Vidaus reikalų ministerijos, patalpa buvo sausakimša. Be Greiso, Nadiuškos ir Kleo, prie draugijos prisidėjo Darenas Volisas, dvidešimt vienerių metų patologanatomijos laborantas, suaugusiojo gyvenimą pradėjęs nuo mėsininko mokinio pareigų, rimtas, susikaupęs, ketvirtą dešimtį įpusėjęs koroneris Maiklas Formanas, Džeimsas Gartrelas, apkūnusis fotografas iš teismo ekspertų komandos, ir kone žiaukčiojantis Glenas Brensonas, kuris stengėsi laikytis atokiau nuo palaikų. Praeityje Greisas keletą kartų atkreipė dėmesį, kad detektyvas seržantas, iš pažiūros tvirtas žaliūkas, skrodimų nepakęsdavo.

Neatpažintas Vyras buvo vaškinės, balzganos spalvos. Rojui Greisui ji visada asocijuodavosi su gyvybines jėgas praradusiais kūnais, kuriuose dar nebuvo matyti, bent jau plika akimi, pasibjaurėtinų irimo procesų. Šiuo atveju juos vėlino žiemos oras ir šaltas jūros vanduo, tačiau, iš pirmo žvilgsnio, vaikinas miręs seniai.

Nadiuška De Sanča, nūnai susisegusi raudonus plaukus, žavingos formos nosį pabalnojusi akiniais su vėžlio kiauto rėmeliais, apytikriai

nustatė, kad žmogus gyvybės neteko prieš keturias penkias dienas, bet tikslesnės informacijos pateikti negalėjo. Ir kol kas neįstengė pasakyti mirties priežasties, nes Neatpažintam Vyrui stigo daugumos esminių organų.

Jaunuolis pasirodė besąs išvaizdus — juodais banguotais, trumpai kirptais plaukais, romėniška nosimi, rudomis, šiuo metu išplėstomis, sustingusiomis akimis. Kūnas laibas ir prakaulus, tačiau lieknumą veikiausiai nulėmė ne daugybė fizinių pratimų, o prasta mityba. Genitalijas slėpė trikampis nuo krūtinės nupjautos odos lopinėlis, kuriuo Nadiuška uždengė slėpsnas tarsi norėdama, kad jis net ir po mirties išsaugotų orumą. Abipus ilgo, per diafragmą nudrykusio pjūvio, po atlupta, ties šonais prignybta oda, atsivėrė vaizdas į keistai tuščiavidurę krūtinės ląstą ir žarnas, susirangiusias nelyginant blizgūs perregimi lynai.

Ant sienos kabojo lentelė su grafomis, skirtomis velionio vardui ir pavardei, jo smegenų, plaučių, širdies, kepenų, inkstų, blužnies svoriui užrašyti. Brūkšniai buvo pažymėti ties kiekvienu punktu, išskyrus smegenis, vienintelį esminį organą, kurį tebeturėjo lavonas, ir greičiausiai vienintelį, su kuriuo jis atguls į kapą.

Patologė sugraibė šlapimo pūslę, nuleido ją ant metalinio padėklo, kojelėmis apžergusio lavono šlaunis, ir aštriu skalpeliu perrėžė plėvelę. Ištekėjusį skystį perpylė į buteliuką, kurį atidėjo vėlesniems tyrimams.

— Kokie tavo vertinimai? — paklausė Greisas.

— Rojau, mirties priežastis dar nėra visiškai aiški, — rafinuota, bet laužyta anglų kalba atsiliepė ji. — Akyse nematyti taškinių kraujosruvų, liudijančių, kad jis užduso arba paskendo. Nėra plaučių, todėl negaliu garantuoti, kad į jūrą žmogus paniro jau negyvas. Bet, manau, toks spėjimas labai tikėtinas, nes iš kūno kažkas pašalino organus.

— Retas kuris iš chirurgų darbuojasi po vandeniu, — pašmaikštavo Maiklas Formanas.

— Nedaug informacijos teikia ir skrandžio turinys, — tęsė Nadiuška. — Didžiąją valgio dalį ištirpdė virškinimo procesas, nors po mirties jis sulėtėja. Bet, jei neklystu, aptikau vištienos, bulvių, brokolių gabalėlių — taigi gerokai prieš savo baigtį asmuo valgė normalų maistą. O tai nedera su organų trūkumu.

— Kokia prasme? — pasitikslino vyresnysis detektyvas jausdamas, kad jį varsto smalsūs koronerio ir Gleno Brensono žvilgsniai.

— Na... — patologė skalpeliu pamojo į atvirą diafragmą, — ... taip rėžtų chirurgas, ketinantis apdoroti donorą. Vidinius organus išėmė patyręs specialistas. Prielaidą patvirtina ir tai, kad prieš šalindamas organus jis susiuvo kraujagysles ir tik paskui šias perpjovė. — Bedusi pirštu į lavoną pridūrė: — Periferinius, inkstus supančius riebalus — arba *taukus*, kaip pasakytų virėjas, — praskyrė ašmenimis.

Greisas sau priminė, kad niekada nebevalgytų taukų.

— Taigi, — tęsė Nadiuška, — iš visų požymių peršasi išvada, kad mes susidūrėme su organų donoru. Taip manyti esu linkusi ir dėl išorinių medicininės intervencijos ženklų. — Ji dūrė pirštu į negyvėlio ranką. — Adatos žymė plaštakoje. — Mostelėjo į kaklą. — Vienas dūris čia. — Parodė į dešiniąją alkūnę. — Kitas dūris alkūnės lenkimo taške. Šiose vietose įstatomos lašelinių kaniulės.

Patologė paėmė žibintuvėlį, pirštinėta ranka švelniai pražiodė lavoną ir pašvietė į burną.

— Kvėpuojamojoje gerklėje, žemiau gerklų, galima įžvelgti paraudimą ir opeles, kurios atsirado dėl balionėlio, išpūsto gale endotrachėjinio vamzdelio.

Greisas linktelėjo.

— Bet jis kramtė kietą maistą, o to nebūtų įstengęs padaryti, jei iš burnos kyšotų endotrachėjinis vamzdelis.

— Teisingai, Rojau. Kaip tik šito ir nesuprantu.

— Kas, jeigu mes tikrai aptikome organų donorą, kurį, palaidotą jūroje, iš kapavietės iškėlė sąsiaurio srovės? — spėjo Glenas Brensonas.

Nadiuška kietai sučiaupė lūpas.

— Taip, visai įmanoma, — pagaliau pripažino. — Bet didžiuma donorų daug laiko praleidžia prijungti prie gyvybės palaikymo aparatų, intubacinės įrangos ir lašelinių. Todėl keista, kad skrandyje radome nesuvirškinto maisto. Per toksikologinį tyrimą galbūt aptiksiu raumenų relaksantų arba kitokių vaistų, kurie leidžiami, kai tenka išpjauti persodinti reikalingus organus.

— Ar apytiksliai pasakytum, kada valgyta?

— Sprendžiant iš maisto būvio, likus keturioms šešioms valandoms iki mirties.

— Ar jis galėjo mirti staiga? — paklausė Greisas. — Tarkim, dėl širdies smūgio? Žūti per automobilio arba motociklo avariją?

— Rojau, aš neįžiūriu traumų, kurias sukelia rimti nelaimingi atsitikimai. Nesužalota nei kaukolė, nei smegenys. Širdies arba astmos priepuolio variantai tikėtini, bet, atsižvelgiant į jauną, paauglišką, amžių, labai abejotini. Mano nuomone, gyvybę jis prarado dėl kitokios priežasties.

— Pavyzdžiui? — Greisas bloknote sau brūkštelėjo kelis žodžius, staiga pagalvojęs apie vieną dalyką, kurį derėjo patikrinti.

— Aš negaliu spėlioti dabartinėje tyrimų stadijoje. Viliuosi, kad daugiau duomenų pateiks laboratoriniai tyrimai. Mums praverstų ir informacija apie asmens tapatybę.

— Mes stengiamės ją išsiaiškinti.

— Esu tikra, kad atsakymą sužinosime iš tyrimų. Manau, iš mėginių nieko neišpešime, nes plastikas, į kurį lavonas įsuptas, pralaidus vandeniui. — Po trumpos pauzės Nadiuška pridūrė: — Beje, dėl maisto skrandyje... Jungtinėje Karalystėje nevalia taip greitai išpjauti organų, todėl mirus smegenims praeina nemažai valandų, kol iš artimųjų gaunamas sutikimas. Bet šalyse, kur velionis paliekamas ramybėje tik tuo atveju, jeigu prieš mirtį jis oficialiai atsisako donorystės, sakykim, Austrijoje arba Ispanijoje, procesas būna spartesnis. Galimas daiktas, jaunuolis gyveno vienoje iš tų valstybių.

Greisas susimąstė.

— Bet kaip jis atsidūrė už dešimties jūrmylių nuo Anglijos krantų, jeigu pasimirė Ispanijoje arba Austrijoje?

Šaižiai suzvimbė durų skambutis. Darenas, patologanatomijos laborantas, išlėkė iš patalpos. Po kelių minučių grįžo atgal drauge su seržante Tania Vitlok iš Specialiosios paieškos skyriaus, apsirengusia mediko drabužiais ir įsispyrusia į antbačius.

Rojus Greisas nedelsdamas ją supažindino su detalėmis. Atvykėlė pasidomėjo apie svarmenis ir kūną gaubusią plėvę, tad Kleo nusivedė ją į saugyklą ir visa tai parodė. Netrukus abi grįžo į skrodimo kambarį. Patologė jau dudeno pastabas į savo diktofoną. Vyresnysis detektyvas, Glenas Brensonas ir Maiklas Formanas stovėjo šalia velionio. Fotografas patraukė į sandėlį, kur įniko spragsėti aparatu, iš arti įamžindamas plastikinį apdangalą ir virves.

— Ar srovės galėjo atplukdyti kūną iš kapavietės jūroje? — į Tanią kreipėsi Greisas.

— Taip, — patvirtino ji alsuodama per burną, stengdamasi ignoruoti dvoką. — Bet tie svarmenys sunkūs, ir pastaruoju metu oro sąlygos nusistovėjo gana ramios. Jei nori, brėžinyje pažymėsiu, iš kur atklystų menkesniais svoriais nugramzdintas lavonas.

— Aha, toks planelis praverstų. O gal laivas nukako į laidojimo vietą supainiojęs koordinates?

— Galbūt, — atsakė seržantė. — Bet aš susisiekiau su „Arco Dee". Negyvėlis iškeltas iš vandens už penkiolikos jūrmylių į rytus nuo jūros kapavietės, kuri išskirta Braitonui ir Houvui. Apskaičiuodama savo koordinates įgula turėjo itin smarkiai apsirikti.

— Ir aš taip manau, — tarė jis. — Vieta, kurioje aptiko kūną, nustatyta ganėtinai tiksliai, ar ne?

— Labai tiksliai. Paklaida tesiektų porą šimtų jardų.

— Reikia kuo greičiau patikrinti, gal dar ten kas nors tūno, — tarė Greisas. — Šiandieną laiko rastum?

Tania nukreipė žvilgsnį į ciferblatą, kabantį ant sienos, tuomet lyg juo nepasitikėdama dirstelėjo į savo masyvų naro laikrodį. Ir pažiūrėjo pro langą.

— Saulė leidžiasi maždaug ketvirtą. Už dešimties mylių nuo kranto jūra smarkiai banguos — mums prireiks didesnio laivo nei įprastos guminės valties. Tems po trijų valandų. Laivą išsinuomosime rytoj, sulig pirmąja aušra — šiuo metų laiku galėsime rinktis iš kelių užsakomųjų žvejybinių botų, kuriems stinga klientų. Paieškas pradėsime auštant. Šiandieną išplauksime guminuke ir teritoriją pažymėsime plūduru, kad jūros dugno nedrumstų žemsemės.

— Puikus planas! — pagyrė Greisas.

— Tam mes ir esame! — atsakė Tania, kur kas pakiliau nusiteikusi nei tada, kai prisistatė į morgą. Ji neabejojo, kad atlikusi organizacinius darbus spės grįžti namo ir paruošti vakarienę.

Greisas atsigręžė į Gleną Brensoną.

— Atrodai pablyškęs.

Detektyvas seržantas linktelėjo.

— Aha. Sunegaluoju kaskart, kai čia atvykstu.

— Žinai, ko tau reikia?

— Ko?

— Įkvėpti jūros oro! Pasimėgauti kruizu.

— O, taip. Kruizas man nepakenktų.

— Labai gerai! — vyresnysis detektyvas patapšnojo jam per nugarą. — Rytoj prisidėsi prie Tanios.

Brensono veidą perkreipė grimasa, ir jis mostu parodė į langą.

— Po velnių, seni, ar matai, koks sumautas oras! Maniau, tu kalbi apie Karibus ar ką nors panašaus.

— Pradėk nuo Anglų sąsiaurio. Bent priprasi prie jūros supimo.

— Aš nė neturiu buriavimo reikmenų! — sudejavo detektyvas seržantas.

— Tau jų neprireiks, nes mėgausies iškyla pirmos klasės denyje!

Tania nužvelgė Gleną neslėpdama abejonių.

— Prognozės nežada nieko gera. Ar tu lengvai pakeli keliones jūra?

— Prastai, — atsakė jis. — Patikėk manim!

27

Džiaugtis derėtų bent tuo, kad per naktį Nato būklė nepablogėjo, mąstė Siuzana, kuri, ilgas valandas budėdama prie jo lovos, bandė galvoti apie teigiamus dalykus. Bet ji ir negerėjo. Vyras išliko bežadžiu pašaliečiu, atremtu lovoje trisdešimties laipsnių kampu, apraizgytu laidais ir prijungtu prie stulbinančios gausos gyvybės palaikymo įrenginių ir kontrolinių prietaisų.

Prie sienos pritvirtintas apvalus įstaigos laikrodis rodė be dešimties minučių pirmą dienos. Artėjo pietūs, nors jie, žinoma, nerūpėjo nei Natui, nei daugumai kitų Intensyviosios terapijos skyriaus pacientų. Maisto medžiagos patekdavo į jo organizmą kiaurą parą lašėdamos iš nazogastrinio vamzdelio. Nors ir pavargusi, Siuzana ūmai nusišypsojo. Ji visuomet priekaištaudavo sutuoktiniui, kai šis kviečiamas nesiskubindavo ateiti valgyti. Jo, kaip mediko, darbo grafikas buvo permainingas, ir Natas neretai be jokio išankstinio perspėjimo užsisėdėdavo ligoninėje iki išnaktų. Netgi namuose jam reikėdavo „patikrinti dar vieną elektroninį laiškelį, brangioji!“ kiekvieną sykį, kai Siuzana pašaukdavo vyrą prie pietų arba vakarienės stalo.

Čia tai tikrai nevėluoji užkąsti, pamanė ji ir vėl liūdnai vyptelėjo. Sušnirpštė, iš švarkelio kišenės išsitraukė nosinę ir šios kampeliu pašluostė skruostais tekančias ašaras.

Nejau viskas taip užsibaigs? Ne, to negali būti.

Tarsi pritardamas arba ją ramindamas, į pilvą bakstelėjo kūdikis.

— Ačiū, Gumbiuk, — sukuždėjo Siuzana.

Nuo tada, kai vizitaciją atliko pilkas kelnes mūvintis, marškinius prasegta apykakle dėvintis gydytojas konsultantas ir kartu su juo atėjusių, chalatus vilkinčių medikų grupelė, intensyviosios terapijos palatoje įsitvyrojo nyki tyla. Kone vienintelius garsus skleidė kas porą minučių atgyjantys, vis stipriau ją dirginantys pavojaus signalai, sklindantys iš pacientus stebinčių ir pagrindinius organizmo būklės rodiklius fiksuojančių prietaisų.

Nors kiekvieną ligonį prižiūrėjo atskira budinti seselė, patalpa atrodė apleista. Tiesa, už mėlynų kitos lovos užuolaidų Siuzana įžvelgė grindis blizginančią moterį ir šalia jos pastatytą geltoną ženklą su perspėjimu: VALOMA. Dar už poros lovų fizioterapeutas masažavo laidais apipinto intubuojamo senuko kojas. Visi pacientai tysojo nebylūs, vieni snaudė, kiti stebeilijosi į tuštumą. Šiandieną Siuzana matė keletą lankytojų, bet dabar palatoje ji sėdėjo viena.

Ausis vėl pasiekė kone muzikinis pavojaus signalo *pyp pyp pong*, tarsi orlaivio skambutis, kurį spaudžia susierzinęs, išsikviesti palydovę besistengiantis keleivis. Jis atvilnijo iš už akiračio ribų, iš tolimosios kambario pusės.

Natas gulėjo lovoje Nr. 14. Jos buvo sunumeruotos nuo pirmos iki septynioliktos. Bet iš tiesų palatoje rikiavosi tiktai šešiolika. Atsisakyti tryliktosios paskatino prietaringumas. Taigi Nr. 13 pakeitė Nr. 14.

Jos sutuoktinis išmanė gydytojo darbą. Viską apmąstydavo, išanalizuodavo, racionaliai paaiškindavo. Vengė bet kokių prietarų. Bet šių paisydavo Siuzana. Jai nepatiko išvysti vieną šarką ir nepastebėti antros arba pro žiūronus spoksoti į jauną mėnulį, ir, žinoma, sąmoningai nieku gyvu nebūtų ėjusi po kopėčiomis. Ir vyro lovos numeris nė kiek jos nedžiugino. Deja, palata užpildyta, ir kitur Nato perkelti nepavyktų.

Siuzana atsistojo kovodama su žiovuliu, žengė iki lovos kojūgalio, link sesutės nešiojamojo kompiuterio, pastatyto ant ratuoto stalelio. Vakarykštė diena tęsėsi labai ilgai. Moteris sėdėjo ligoninėje beveik iki

vidurnakčio, galų gale nusigavo namo ir pabandė pamiegoti, bet po kelių valandų savo užmačių atsisakė, nes tesugebėjo priešokiais snustelėti. Todėl nusiprausė po dušu, užsikaitė stiprios kavos, prisiminusi, ką siūlė seselė, stvėrė kelias Nato mėgstamas „Eagles" ir „Snow Patrol" kompaktines plokšteles bei higienos reikmenis ir sugrįžo.

Per „iPod" grotuvą jis klausėsi melodijų jau porą valandų, bet kol kas į garsus niekaip nereagavo. Netgi tūnodamas savo darbo kambarėlyje pagal muziką dažniausiai siūbuodavo, linkčiodavo galvą, krypuodavo pečiais arba lėtai mostaguodavo rankomis. Leidęs sau atsipalaiduoti pademonstruodavo nuostabius šokėjo įgūdžius. Siuzana atsiminė, kaip ją užbūrė Nato šokis, kai per vienos sesutės gimtadienio vakarėlį jiedu pirmą kartą trypė rokenrolą.

Ji pažiūrėjo į vyrą. Nužvelgė rantytą permatomą endotrachėjinį vamzdelį, kuris styrojo iš burnos. Prie galvos prilipdytą intrakranijinį spaudimą matuojantį zondą. Kitus priklijuotus, kaniulėmis į kūną įspraustus įtaisus. Išsišovusius, virš lūžusių kojų apklotą laikančius rėmus. Pagrindinio monitoriaus ekraną, organizmo būklės rodiklių smailes ir banguojančias linijas.

Šiuo momentu Nato pulsas buvo pusėtinas ir siekė septyniasdešimt septynis tvinksnius per minutę. Kraujospūdis — 160/90 mm Hg. Problemų nekilo ir dėl įsotinimo deguonimi lygio. Intrakranijinio spaudimo rodmuo slankiojo tarp penkiolikos ir dvidešimties. Jei asmuo būtų sveikas, jis nukristų žemiau dešimties. Šoktelėjęs per dvidešimt penkis pakurstytų nerimą.

— Natai, brangusis, labas. — Siuzana palietė dešiniąją jo ranką, virš tapatybės kortelės ir pleistrų, prilaikančių lašelinės adatas. Švelniai ištraukė „iPod" ausines, priglaudė lūpas prie dešiniosios ausies ir pasistengė prabilti kuo džiugiau: — Aš čia, su tavimi, mielasis. Aš tave myliu. Gumbiukas kaip reikiant spardosi. Ar girdi mane? Kaip jautiesi? Tavo reikalai klostosi gerai. Tik laikykis. Tau puikiai sekasi! Netrukus visiškai pasveiksi!

Ji luktelėjo sekundę kitą, grąžino ausinukus į vietą, apėjo baltą sukamąjį stovą, prislėgtą keliais prietaisais, įskaitant švirkštines pompas, kurios leido raminamuosius vaistus ir kūno bei kraujospūdžio būklę stabilizuojančius preparatus. Nužingsniavo mėlynu linoleumu, palei mėlynas, ant metalinio strypo kabančias lovų užuolaidas, galiausiai

prisiartino prie lango, kurį dengė mėlynos žaliuzės. Dirstelėjo kairėn, į ilgą virtinę automobilių, pamažu įvažiuojančių į aikštelę. Apačioje plytėjo šiuolaikiškas grįstas kiemas su suoleliais, stovėjo iškylos staliukas ir aukšta glotni skulptūra, kuri kėlė šiurpą, nes priminė vaiduoklį.

Siuzana vėl verkė. Nosinės kampučiu šluostydamasi akis ir vėl išgirdo prakeiktą pavojaus signalą. Šįsyk skambantį kur kas garsiau. *PYP PYP PONG.*

Ji apsisuko. Nukreipė žvilgsnį į monitoriuje vilnijančias linijas, netikėtai apimta siaubingos panikos.

— Sesele! — suglumusi apsidairė ir leidosi tekina sesučių punkto link. — Sesele! Sesele!

Kas sekundę stiprėjantis pypsėjimas stačiai kurtino.

Staiga Siuzana išvydo stambų, pliką, šiaip jau linksmo būdo slaugytoją, kuris į darbą prisistatė puse aštuntos ryto. Pro ją bėgančio, Nato link lekiančio žaliūko veidas virto nerimo kauke.

28

Kūdikis aprimo prieš kelias valandas, bet dabar ašaras liejo Simona. Ji rietėsi greta šildymo vamzdžio ir prie veido spaudė Gogą. Kurį laiką gokčiojo, vėliau sumerkė akis, tačiau pabudusi vėl pravirko.

Likusieji kažkur bastėsi, ir draugiją palaikė tik Valerija su vaiku. Per traškantį grotuvą Treisė Čepman dainavo „Greitą automobilį“. Valerija dažnai klausydavosi Treisės Čepman, nes mažyliui jos muzika, regis, patiko — vaikas nuščiūdavo, tarsi jam kas būtų niūniavęs lopšines. Lauke išaušo žvarbi, drėgna diena, lietų tarpais pakeisdavo šlapdriba, ir į jų buveinę prasismelkdavo ledinis skersvėjis. Ant betoninių grindų stiebėsi ištirpusio vaško stalagmitai, ant kurių be paliovos mirgėjo žvakių liepsnelės, todėl per visus paviršius nuolat nutįsdavo šešėliai.

Jie neturėjo elektros, būstą apsišviesdavo tiktai žvakėmis, bet ir šias naudojo taupiai. Kartais pirkdavo už pinigus, kurių gaudavo pardavę nudžiautus daiktus, arba už grynuosius, pavogtus iš kišenių bei rankinių, bet dažniausiai jas gvelbdavo iš krautuvėlių.

Retsykiais, kai užeidavo itin sunkūs laikai, tekdavo nešti žvakes iš stačiatikių bažnyčių, nors Simonai taip elgtis nepatiko. Eidama su

Romeo, ji nukreipdavo pašalinių žiūrovų dėmesį, ir tuomet abu prisikimšdavo pilnas kišenes plonų rudų žvakučių, kurių liūdintys žmonės nupirkdavo ir uždegdavo melsdamiesi už savo mylimuosius ir įstatydavo į dvi metalines trišones dėžes; viena buvo skirta gyviesiems, kita — mirusiems.

Tačiau mergaitė visada bijojo, kad už tokias piktadarybes sulauks Dievo bausmės. Dabar kūkčiodama svarstė, gal vakar Viešpats ją nubaudė.

Įprastomis aplinkybėmis Simona nesilankydavo šventyklose ir melstis nemokėjo, tačiau slaugytojas iš prieglaudos tvirtino, esą visaregintis Dievas baudžia už kiekvieną blogą darbą.

Už geltono liepsnelių švytėjimo nevirpantys šešėliai driekėsi iki tunelio pabaigos ir ties juo vamzdis niro į paviršių, nudrykdamas per priemiestinį Kangašio rajoną. Gatvėje buvo įsikūrusios ištisos bendruomenės žmonių, vamzdžio pašonėje susirentusių varganas lūšnas. Simona pati trumpam glaudėsi viename iš laikinų trobesių, bet ten buvo ankšta, o lyjant varvėdavo pro stogą.

Geriau gyventi po žeme, kur sausa ir apstu erdvės. Tik tiek, kad ji nedrįsdavo čia likti viena — bijojo anapus žvakių šviesos viešpataujančios tamsos, kur netrūko pelių, žiurkių, vorų. Ir dar kai ko, keliančio didesnę baimę už bet kokius gyvius.

Romeo mėgo tyrinėti tamsybes, bet nieko įdomaus ten nerasdavo, išskyrus graužikų skeletus ir — vieną sykį — sulaužytą prekybos centro krepšelį. Kartą į šiluminę trasą Valerija parsivedė vyrą. Ji nuolat atsitempdavo vaikinų, su jais dulkindavosi trankiai ir atvirai, nesukdama galvos, ar juos kas nors mato. Bet tas konkretus tipas visus išgąsdino. Kaip pats sakė, su ja permiegoti nė nesiruošė. Tenorėjo pakalbėti apie Viešpatį ir velnią. Aiškino, atseit nelabasis slypi tamsoje, tvyrančioje už žvakių šviesos, nes jam, kaip ir čionykščiams, reikia vamzdžio šilumos.

Vyriškis pridūrė, kad šėtonas nuo kiekvieno nenuleidžia akių, nes jie pasmerkti dėl savo nuodėmių, taigi lai miegodami tegu verčiau nepraranda atsargumo, antraip raguotasis gali atšliaužti iš juodymės ir vieną jų pasigrobti.

Simona netikėtai sušuko:

— Valerija, ar Dievas mane baudžia?

Ant dygsniuotos striukės palikusi miegantį kūdikį, Valerija priėjo

prie mergaitės ir pritūpė, kad galva neatsitrenktų į kniedes, kyšančias iš skersinių sijų, kurios sutvirtino viršuje nutiestą kelią. Kaip paprastai ant ryškiaspalvio treningo moteris vilkėjo smaragdinę „Puffa" striukę; abipus sunerimusio veido kabojo rudi, lygūs, it batų raišteliai nutįsę plaukai. Ji apkabino Simoną.

— Ne, čia tikrai ne Dievo bausmė. Tave pasičiupo blogas žmogus.

— Man įkyrėjo toks gyvenimas. Aš noriu iš čia ištrūkti.

— Ir kur trauktum?

Simona bejėgiškai gūžtelėjo pečiais ir vėl paplūdo ašaromis.

— Aš, pavyzdžiui, mielai bėgčiau į Angliją. — Valerija ilgesingai nusišypsojo, ir jos veidas ūmai pagyvėjo. — Taip, į Angliją. Mes esame Europos Sąjungoje, todėl ten galėtume važiuoti.

Mergaitė raudojo dar kelias minutes, bet pagaliau liovėsi verkusi.

— Kas yra Europos Sąjunga?

— Na, toks dalykas, reiškiantis, kad rumunai turi teisę važiuoti į Angliją.

— Ten būtų geriau?

— Anksčiau pažinojau kelias merginas, kurios nusprendė iškeliauti. Gavo erotinių šokėjų darbą. Ir joms pažadėjo didelius atlyginimus. Rasi, mudvi irgi galėtume tapti erotinėmis šokėjomis.

Simona sušniurkštė.

— Aš nemoku šokti.

— Darbų yra visokių. Žinai, baruose, restoranuose. Gal net kepyklose.

— Į Angliją norėčiau. Dabar pat. — Ji šnarpštelėjo. — Ar tu prisidėtum prie manęs? Tu, Romeo... ir kūdikis, be abejo.

— Reikia susirasti pažįstamų, kurie galėtų padėti. Manai, Romeo sutiktų su mumis važiuoti?

Simona patrūkčiojo pečiais. Už nugaros nelauktai nuskambėjo Romeo balsas:

— Ei! Aš grįžau ir kai ką atnešiau!

Vaikinas nušoko nuo kopėčių skersinių ir prisigretino prie jųdviejų sunkiai dvėsuodamas, peršlapęs, galvą paslėpęs po gobtuvu.

— Turėjau bėgti, — tarė. — Labai ilgai. Kai kur mane stebėjo, nes mus jau pažįsta. Teko sukarti nemažą kelią. Bet gavau!

Lyg lėkštės didžiulėmis akimis spinduliuodamas pasitenkinimą, jis

įkišo ranką į užantį ir iškrapštė rausvą celofaninį maišelį. Įniko smarkiai kosėti, ir po kelių sekundžių, kai priepuolis atlėgo, sužvejojo drūtą plastikinį metalo dažų butelį ir pasukęs dangtelį nulaužė plombą.

Simona nuo jo neatplėšė akių, užmiršusi viską pasaulyje.

Romeo šliūkštelėjo dažų į maišiuką, suėmė jį už kraštų ir perdavė mergaitei, bet rankas nuleido tik įsitikinęs, kad toji tvirtai gniaužia celofaną.

Simona papūtė į maišelį tarsi į balioną ir per burną giliai į plaučius įtraukė oro. Iškvėpė ir antrąsyk įkvėpė. Paskui trečią kartą. Jos veidas suglebo. Lūpų kampučius išrietė atoki šypsena. Akių obuoliai šoktelėjo viršun ir pastiklėję nukrypo žemyn.

Skausmas trumpam atslūgo.

Pažliugusia gatve lėtai riedėjo juodas, valytuvais caksintis mersedesas. Jis pravažiavo pro nudrengtą krautuvėlę, kavinę, mėsinę, pastoliais apsuptą stačiatikių bažnyčią, automobilių plovyklą, kurioje trys žarnas laikantys vyrai purškė vandenį ant balto furgono, ir būrelį šunų vėjo pašiauštais kailiais.

Užpakalinėje salono dalyje sėdėjo du žmonės: elegantiškas, veik penkiasdešimties vyriškis, apsirengęs pilku megztiniu aukšta apykakle ir juodu paltu, ir kiek jaunesnė moteris simpatišku atviru veidu, kupeta šviesių plaukų, ant dukslios palaidinės apsivilkusi odinę striukę su multino apykakle, mūvinti siaurus džinsus, apsiavusi juodus zomšinius batus, pasipuošusi bižuterijos dirbiniais. Ji atrodė tartum buvusi nereikšminga roko žvaigždė arba karjeros aukštumų nepasiekusi aktorė.

Vairuotojas sustabdė mersedesą priešais aptriušusį daugiaaukštį — iš pusės jo langų kadarojo džiūstantys skalbiniai, plikas sienas margino tuzinas palydovinės televizijos lėkščių, — išjungė variklį ir pro priekinį stiklą parodė į dantytą, kelkraštyje žiojinčią ertmę.

— Ji gyvena ana ten, — pasakė.

— Ir tikriausiai ne viena, — tarė vyriškis nuo galinės sėdynės.

— Taip, bet tos, apie kurią šnekėjau, pasisergėkite, — įspėjo vairuotojas. — Ji vaidinga.

Valytuvams sustingus, langą veikiai aptemdė lietaus lašai. Praeivių kontūrai išskydo. Na, ir gerai. Įžiūrėti, kas slepiasi salone, jiems trukdys

ne vien tamsinti stiklai, bet ir liūtis. Po čionykštį rajoną sukinėdavosi tik apdaužyti kledarai. Todėl bet kuris pro šalį kulniuojantis žmogus pastebės žvilgantį S klasės mersedesą ir ims spėlioti, kas juo atvyko.

— Tvarka, — prabilo moteris. — Keliaujame.

Limuzinas pajudėjo iš vietos.

Ten, gerokai žemiau, po degutbetoniu, į akį pūtė kūdikis. Valerija skaitė prieš porą dienų išleistą laikraštį. Treisė Čepman vėl traukė „Greitą automobilį". Romeo giliai alsavo, prie lūpų priglaudęs celofaninį maišelį.

Simona romi gulėjo ant čiužinio ir svajojo apie Angliją. Ji išvydo aukštą laikrodžio bokštą, vadinamą Didžiuoju Benu. Į stiklą įsimetė ledo kubelių ir prisipylė viskio. Pro šalį slinko šviesos. Didmiesčio žiburiai. Miesto gyventojai šypsojosi. Kažkas nusijuokė. Simona stoviniavo erdviame, paveikslų ir skulptūrų pilname kambaryje. Toje patalpoje buvo sausa. Sopuliai nesvilino nei kūno, nei širdies.

Mergaitė miegojo ilgai ir pakirdo visiškai apsisprendusi.

29

Linė Beket krūptelėjusi atsibudo. Kelias akimirkas nesusigaudė, kur esanti. Dešinioji koja aptirpo, nugarą badė skausmo dūriai. Sumišusi ji pažiopsojo į aukštai iškeltą, ant metalinės atšakos įtaisytą televizorių, kuris rodė animacinį filmuką. Ekrane į sieną nušvilpė iš katapultos išlėkęs vyriokas. Mūras nė kiek nenukentėjo, bet ant jo liko žmogelio atspaudas.

Atmintis pagaliau grįžo, ir Linė suskato švelniai kumščiuoti savo šlaunį, idant atlėgtų tirpulys. Čia Pietų Londono Karališkoji ligoninė, vienvietė, kepenų skyriui priklausanti Keitlinos palata. Matyt, ji ėmė snūduriuoti. Nūnai užuodė maistą, bulvių košę. Šnerves pakuteno ir dezinfekcinių medžiagų bei grindų vaško kvapai. Staiga akys užkliuvo už dukters vien naktiniais marškiniais, sutaršytais plaukais, tysančios ant lovos ir kaip visada kažką skaitančios mobiliojo ekrane. Pro langą už jos nugaros buvo matyti dalis krano, taip pat statomo namo smailės ir šlakbetonio blokai.

Nors jai skyrė miegamąjį, Linė nakvojo Keitlinos palatoje. Iš pradžių nepatogiai snaudė kėdėje, bet kai galūnes sutraukė mėšlungis, persikraustė ant lovos ir užmigo susirietusi, šaukšteliu prigludusi prie dukros.

Jas pažadino siaubingai anksti, ir Keitliną, pasodinę į vežimėlį, išgabeno į skenavimo procedūras. Po kurio laiko ją parvežė atgal. Duris nuolat varstė sesutės, ateinančios paimti kraujo mėginių. Devintą Linė paskambino Livai Tomas, griežtai, bet geraširdei savo komandos vadovei, ir pranešė nežinanti, kada grįš į darbą. Liva išreiškė užuojautą, tačiau pridūrė, kad nuo plano ji neatsiliktų, jei kitą savaitę papildomai padirbėtų keletą valandų. Linė prižadėjo stengtis kiek galės.

Tiesą sakant, jai velniškai reikėjo pinigų. Gydymo įstaiga gerokai patuštino kišenę: trys svarai per dieną atsieidavo televizija ir mobilusis ryšys; penkiolika svarų per dieną atimdavo automobilių stovėjimo aikštelė, o kur dar maistas ligoninės valgykloje. Beje, nederėtų užmiršti pavojaus, kad darbdaviai gali nutarti nebesitaikstyti su pravaikštomis ir ją atleisti. Kuklią, per skyrybas iš Malko gautą sumą ji įnešė už būstą, kuriame dabar gyveno, norėdama Keitliną aprūpinti tikrais namais, užauginti dukrą kuo normalesnėje ir saugesnėje aplinkoje. Tačiau dėl paskolos susidūrė su nuolatine finansine įtampa. Maža to, problemų pridėjo būtinybė rasti grynųjų ir suremontuoti automobilį, kad jis pereitų techninę apžiūrą.

Uždirbo ji nemažai, tačiau algos dydį, kaip ir prekybos srityje, nulemdavo rezultatai. Subjektų paieškoms Linė privalėdavo skirti nemažai valandų, o geriausio darbuotojo laukdavo savaitinė premija. Paprastai per savaitę ji gaudavo daugiau negu kokia Braitono ir Houvo sekretorė arba asmeninė asistentė ir, kadangi neturėjo deramos kvalifikacijos, save laikė laimės kūdikiu. Bet sumokėjus už komunalines paslaugas, degalus, Keitlinos gitaros pamokas ir visus dukrai reikalingus daiktus, pavyzdžiui, mobilųjį, kuriuo ji palaikydavo ryšį su draugais, nešiojamąjį kompiuterį, drabužius, dalį šlamančiųjų paklojus už tam tikrą prabangą, tarkim, už pigią poilsinę kelionę į Šarm el Šeichą, kur jiedvi vasarą atostogavo, jai nekas belikdavo. Ir dar — Linė amžinai turėdavo pildyti ištuštėjusią einamąją Keitlinos sąskaitą. Aštuoneri metai, praleisti skolų išieškojimo agentūroje, kurstė liguistą baimę būti įsiskolinusiai, štai kodėl ji nepakentė kreditinių kortelių.

Per ištuokos procesą, su ja sudarydamas sandėrį, Malkas bent jau elgėsi sąžiningai ir vėliau šiek tiek pagelbėdavo, jei dukrai ko prisireikdavo, tačiau Linė buvo pernelyg išdidi, kad dar prašytų. Keitlinos senelė taip pat padėdavo kuo galėdavo, bet jai irgi trūkdavo pinigų. Per metus Linė

įstengė susitaupyti tūkstantį svarų ir už juos ketino suorganizuoti kalėdinę šventę — nors nenutuokė, ar Keitlinai vis dar rūpėjo Kalėdos. Arba gimtadieniai. Arba kiti dalykai, kurie asocijavosi su *normaliu gyvenimu*.

Moteris abejojo, ar išdrįs trumpam atsisveikinti su dukra, grįžti į Braitoną ir nuvažiuoti į darbą. Ligoninė Keitliną slėgė, ir šiandien ją kamavo viena iš keistųjų nuotaikų — veikiau pyktis negu baimė. Kas, jeigu likusi viena užsimanys pasprukti? Linė žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. Be dešimties minučių pirma. Per televizorių rodomo filmuko veikėjas stovėjo kažkokiame name, raukėsi ir pūškavo. Staiga nukūrė link durų ir kartu su jomis išgriovė visą fasadą. Linė nejučia nusišypsojo. Animaciją ji mėgo nuo vaikystės.

Keitlina ėmė klapsėti telefono klaviatūra.

— Atleisk, brangioji, — tarė motina, — aš užsnūdau.

— Nesuk sau galvos. — Nepakeldama akių nuo mobiliojo, duktė netikėtai išsišiepė. — Senoliams miegas reikalingas.

Trumpam pamiršusi savo bėdas Linė prajuko.

— Labai tau ačiū.

— Ne, rimtai. — Keitlina šelmiškai nusivaipė. — Ką tik žiūrėjau televizijos laidą. Net svarsčiau, ar tave žadinti, nes tau vertėjo ją pamatyti. Bet, hmm, kadangi iš ekrano pasakojo, kaip senukams praverčia miegas, nusprendžiau tavęs pagailėti.

— Kokia akiplėša!

Linė bandė pajudėti, tačiau abi kojas stingdė tirpulys.

Lauke džeržgė ir griaudėjo statybinė įranga. Netrukus atsidarė durys ir į palatą žengė vakar matyta persodinimo operacijos koordinatorė.

Pailsėjusi, dienos šviesoje kaip niekad panaši į rausvaskruostę tipišką anglų gražuolę, Širlė Linsel vilkėjo baltus marškinėlius, ant jų buvo apsivilkusi mėlyną berankovį nertinį ir mūvėjo laisvas tamsiai rudas kelnes.

— Sveikos, — pasilabino. — Kaip šiandieną jaučiamės?

Paauglė teberašė žinutę ir atėjūnės nepaisė.

— Puikiai! — atsiliepė Linė ryžtingai atsistodama, abiem kumščiais talžydama apmirusias šlaunis. — Mėšlungis, — paaiškino.

Transplantacijos koordinatorė užjaučiamai šyptelėjo ir pranešė:

— Šiandieną atliksime kepenų biopsiją. — Ji priėjo prie Keitlinos. — Užsiėmusi? Gauni daug žinučių?

— Siunčiu instrukcijas. Na, žinote, nurodau, ką daryti su mano kūnu ir daiktais.

Linė matė, kad Širlė Linsel apstulbo, o tuo metu dukra nutaisė ironišką miną, iš kurios niekaip nepavykdavo atspėti, šaiposi ji ar kalba rimtai.

— Siekdami, kad pasijustum geriau, manau, mes galime rinktis iš daugybės variantų. — Koordinatorės balsas skambėjo maloniai, bet anaiptol ne globėjiškai.

Keitlina sučiaupė lūpas, ir jos veidas tapo mąslus.

— Ai, koks skirtumas. — Patraukusi pečiais pridūrė: — Bet verčiau pasiruošti bet kokiems netikėtumams, ar ne?

Širlė nusišypsojo.

— Geriausia būtų neprarasti optimizmo!

Linės duktė palingavo galvą į šonus lyg apmąstydama išgirstus žodžius ir linktelėjo.

— Teisingai.

— Mes norėtume tau atlikti vietinę anesteziją ir adata paimti kepenų trupinėlį. Jokio skausmo nejausi. Po minutės ateis daktaras Sadlas ir išsamiau paaiškins procedūrą.

Abidas Sadlas, jaunatviškos išvaizdos trisdešimt septynerių metų afganų kilmės gydytojas konsultantas, buvo vienintelis asmuo, kuris, Linės nuomone, Keitliną veikė raminamai. Bet jis ne visada sukiodavosi aplinkui, nes medikų komandos nuolat keisdavosi.

— Bet per daug neimsite?

— Tiktai mažutėlę dalelę.

— Aš gi žinau, kad mano būklė suknista. Todėl man prireiks visko, kas liko.

Koordinatorė keistai ją nužvelgė vėl nesuprasdama, ar Keitlina juokauja.

— Mes ištrauksime minimalų reikalingą kiekį. Nesijaudink, jis nežymus.

— Aha, bet aš velniškai persiusiu, jeigu per daug nurausite.

— Galime apsieiti ir be biopsijos, — švelniai patikino Širlė Linsel. — Jeigu tu jos nenori.

— Taip, taip, ir tada liktų planas „B“, tiesa?

— Planas „B“? — perklausė koordinatorė.

Keitlina atsakė įsmeigusi akis į mobiliojo ekraną.

— Aha, jei nuspręsiu numoti ranka į jūsų tyrimus. — Jos veide atsispindėjo bejausmė, neįskaitoma išraiška. — Tuomet pereitume prie plano „B“, ar ne?

— Apie ką tu kalbi? — pasiteiravo Širlė.

— Planas „B“ reiškia, kad mirsiu. Bet aš asmeniškai galvoju, jog jis niekam tikęs.

30

Po Neatpažino Vyro skrodimo Rojus Greisas sugrįžo į Kriminalinį skyrių. Kol vairavo, naudodamasis laisvųjų rankų įranga mobiliuoju šnekėjosi su Kristina Morgan, vadovaujančia ir su potencialių donorų šeimomis ryšius mezgančia medicinos seserimi iš Saseksо apygardos Karališkosios ligoninės. Greisas stengėsi gauti kuo daugiau informacijos apie transplantacijos procesus, ypač apie organų tiekimo ir aukojimo procedūras.

Ryšį jis nutraukė įsukęs į automobilių aikštelę, plytinčią priešais Sasekso policijos Kriminalinio skyriaus valdybą. Apvažiavo kūgį, ženklinantį svečiams rezervuotą plotą, ir pastatė ratus įprastoje vietoje. Išjungęs variklį paniro į apmąstymus, laužydamas galvą dėl mirusio jaunuolio tapatybės, mintydamas, kas vaikiui galėjo nutikti. Į stogą barbeno ir stiklus plovė lietaus lašai, todėl priešais stūksanti balta siena pamažu virto raibuliuojančia, išskydusia mozaika.

Patologė manė, kad organus išpjovė profesionalas. Dingo širdis, plaučiai, inkstai ir kepenys, bet ne skrandis, žarnynas ir šlapimo pūslė. Morge ne kartą donorų lavonus skrodusi Kleo patvirtino, kad velionių šeimos dažnai sutikdavo perleisti kaip tik šiuos vidaus organus, bet pageidaudavo palikti akis ir odą.

Prie standartinių chirurginių procedūrų visiškai nesiderino tai, kad Neatpažintas Vyras valgė patiekalą likus vos kelioms valandoms iki mirties. Daugiausiai šešioms, kaip teigė patologė. Anot Kristinos Morgan, net ir tuo atveju, kai netikėtai žūdavo į Nacionalinį organų donorų registrą įtrauktas, donoro kortelę turintis asmuo, veik neįtikima, kad taip operatyviai pašalintų organus. Visų pirma artimieji privalo pasira-

šyti dokumentus. Duomenų bazėje būtina rasti tinkamus recipientus. Iš įvairių ligoninių, kuriose teks atlikti transplantaciją, reikia iškviesti chirurgų specialistų komandas. Net jeigu aukos smegenys mirdavo, kūno paprastai neatjungdavo nuo gyvybės palaikymo sistemos, idant kraujas, deguonis ir maistingosios medžiagos išliktų organuose, kol juos pagaliau išims — taip praeidavo nemažai valandų, kartais netgi kelios dienos.

Mažas laiko tarpas nėra neįmanomas, pripažino Morgan, bet ji pati nė sykio nebuvo susidūrusi su tokia žaibiška įvykių eiga, o šis jaunuolis garantuotai negulėjo jos ligoninėje.

Nuo keleivio sėdynės Greisas paėmė mėlyną A4 formato užrašų knygą, įrėmė ją į vairą ir brūkštelėjo: AUSTRIJA? ISPANIJA? ŠALYS, KUR DONORAIS TAMPAMA AUTOMATIŠKAI? Nejau Neatpažintas Vyras — jūroje palaidotas austrų arba ispanų kilmės donoras? Austriją iš visų pusių supa sausuma. O jeigu vaikinas anksčiau gyveno Ispanijoje, kaip per kelias dienas lavonas sugebėjo nuplaukti daugiau kaip šimtą mylių?

Tikimybė tokia menka, kad dabartinėje tyrimo stadijoje ją galima atmesti.

Staiga pajutęs pilvą raižantį alkį, vyresnysis detektyvas nukreipė žvilgsnį į prietaisų skydelio laikrodį. Jau be penkiolikos minučių pusė trečios. Šiaip skrodimai apetito paprastai nesužadindavo, bet nuo ankstyvo ryto, kai jis sukirto dubenį košės, praėjo daug valandų.

Pasikėlęs lietpalčio apykaklę Greisas nuskuodė per gatvę, perlipo žemą, bet vis dėlto nepatogiai įveikiamą mūrinę sienelę, bėgte leidosi purvinu taku ir smuko pro spragą gyvatvorėje — pasirinko tradicinį trumpiausią kelią, vedantį link ASDA prekybos centro, kuris Sasekso policijos Kriminalinio skyriaus darbuotojams neoficialiai atstojo bufetą.

Po dešimties minučių, jau sėdėdamas prie rašomojo stalo, jis išvyniojo nemaloniai sveikai atrodantį sumuštinį su lašiša ir agurkėliais. Neseniai Kleo ėmė domėtis, kuo Rojus minta, kai būna ne su ja, nes puikiai žinojo, kad darbe mylimasis linkęs sotintis šlamštmaisčiu, o pastaruosius devynerius metus gyvavo namuose kimšdamas gatavus, mikrobangų krosnelėje šildomus patiekalus.

Bent jau šįvakar Greisas galės pažiūrėti Kleo į akis ir paskelbti, esą

dieną jis valgė sveiką sumuštinį. Tik „pamirš" užsiminti apie kokakolą, „KitKat" šokoladinį batonėlį ir karamelinę spurgą.

Jis skubiai patikrino šūsnį korespondencijos, kurią ant stalo suvertė asistentė Eleanora Hodgson. Viršuje gulėjo policijos kompiuterių tinklo skyriaus atsiųstas atsakymas į prašymą patikrinti rytą matyto „Mercedes" numerį GX57 CKL. Automobilis priklausė kažkokiam Džozefui Ričardui Beikeriui, sprendžiant iš adreso, gyvenančiam daugiaaukštyje, kuris stovėjo netoli pajūrio, už „Metropolio" viešbučio. Pavardė lyg ir girdėta, bet su jokių konkrečių asmenų veidais nesisiejo. Transporto priemonė niekaip nepaženklinta. Šešėliniame Braitono pasaulyje nuo seno sukiojasi toks Džo Beikeris, valdantis saunas ir masažo salonus. Nieko keista, jeigu jis važinėja prašmatniais ratais ir iki išnaktų bastosi po miestą.

Greisas susitelkė į elektronines žinutes, įsidėmėjo kelias, kurių autoriams derėjo nedelsiant atsakyti, galiausiai prisijungė prie sistemos ir atsidarė incidentų sąrašą. Peržvelgė įvykius, paskaitė apie kasdienius šeimyninius konfliktus, apiplėšimus, įsilaužimus, mopedų vagystes, avarijas, bet neaptiko jokių sunkių nusikaltimų, atsikando sumuštinio apgailestaudamas, kad nenusipirko tririekio užkandžio su kiaušinių, kumpio ir dešrelių įdaru. Kol bandė atkimšti kolos buteliuką, prisiminė, ką vakar žadėjo *Argus* reporteriui. Pasukęs „Rolodex" kartoteką, aptiko žurnalisto kortelę ir surinko jo mobiliojo numerį.

Kevinas Spinela atsiliepė akimoju, ir iš balso atrodė, kad jis pietavo.

— Daug žinių jums suteikti negalėsiu, — tarė Greisas. — Spaudos konferencijos rengti nesiruošiu. Tik išplatinsiu oficialų pareiškimą, todėl tesėsiu pažadą ir su naujienomis jus supažindinsiu pirmą.

— Pagirtinas poelgis, vyresnysis detektyve. Esu dėkingas.

— Manau, apie įvykį žinote beveik viską. Vakar popiet, už dešimties jūrmylių nuo Šorehamo uosto, žemsemė „Arco Dee", dirbusi jai paskirtame sektoriuje, iš vandens iškėlė neidentifikuoto, kaip manoma, šešiolikos ar septyniolikos metų vaikino palaikus. Šįryt skrodimą atliko patologė iš Vidaus reikalų ministerijos, bet mirties priežastis dar nenustatyta.

— Ar ne todėl, kad dingę svarbiausi vidaus organai?

Iš kur, po velnių, sužinojai? Čia jau rimta problema, suvokė Greisas. Iš kur Spinela gauna duomenis? Vieną kartą derėtų demaskuoti informatorių. Kur pastarasis dirba — Kriminalinio skyriaus valdyboje, koro-

nerio biure, uniformuotųjų pajėgose ar pačiame morge? Klausydamasis gan nemalonių, iš ragelio sklindančių žiaumojimo garsų, jis mintyse kruopščiai parinko reikiamus žodžius ir tik tada atsakė:

— Tegaliu patvirtinti, kad velionis neseniai operuotas.

— Aptikote organų donorą?

— Savo straipsnyje kol kas šito neminėkite, gerai?

Po užsitęsusios pauzės Spinela paklausė:

— Bet aš teisus?

— Jūs neprasilenksite su tiesa parašydamas, kad mes aptikome neseniai operuotą asmenį.

Vėl pakibo tyla.

— Tebūnie, — nenoriai nusileido žurnalistas. Sukramtęs kąsnį pasiteiravo: — Ką papasakosite apie negyvėlį?

— Mūsų apskaičiavimais, po vandeniu jis išbuvo ne ilgiau kaip kelias dienas.

— Kokia tautybė?

— Nežinoma. Pirmiausia norėtume nustatyti tapatybę. Jūs labai padėtumėte, jeigu laikraštyje, tarkim, išspausdintumėte, kad Sasekso policija laukia, kol su ja susisieks žmonės, kurie pasigedo neseniai operuoto paauglio.

— Įtariate žmogžudystę?

— Visai įmanoma, kad auka mirė ir buvo palaidota jūroje, o srovės ją pernešė į kitą vietą.

— Bet nužudymo galimybės neatmetate?

Prieš atsakydamas vyresnysis detektyvas vėl padvejojo. Kiekvienas pokalbis su šiuo reporteriu prilygo šachmatų partijai. Jei Spinela taip aprašytų istoriją, kaip norėtųsi Greisui, ji praverstų, siekiant sukelti visuomenės reakciją. Bet jeigu žurnalistas sukurps sensacingą straipsnį, naujienos viso labo išgąsdins Braitono ir Houvo piliečius.

— Ar prižadate dar nerašyti apie organus, jei atsakysiu į jūsų klausimą?

Iš telefono vėl atvilnijo krimsnojimas, po kurio sekė nuplėšiamos celofaninės pakuotės šiugždesys.

— Tiek to, sutarėme.

— Sasekso policija vertina įvykį kaip įtartinos mirties atvejį.

— Šaunuolis! Ačiū.

— Iš manęs išgirsite ir dar vieną žinią, bet jos taip pat prašyčiau neįtraukti į straipsnį. Rytoj policijos narai iššukuos teritoriją, kurioje aptiktas lavonas.

— Pranešite apie radinius?

— Būtinai, — užtikrino Greisas.

Baigęs pokalbį kibo į maistą. Vos tik papietavo, pilvą ėmė nemaloniai pūsti, ir jis pasigailėjo suvalgęs spurgą.

Elektroninėje užrašų knygutėje vyresnysis detektyvas rado priminimą kreiptis į „Cellmark" teismo ekspertizės tarnybą, privačią Abingdono laboratoriją, kuri atlikdavo Sasekso kriminalinio skyriaus valdybos užsakytus DNR tyrimus, ir paprašyti, kad specialistai — kaip visad, kas šešis mėnesius — patikrintų DNR iš jo neišaiškintų bylų.

Kol kas nusikaltėliams sekėsi išvengti teisingumo, bet jei per pastarąjį pusmetį jų tėvai, vaikai, broliai ar seserys prisivirė košės — net ir sąlygiškai lengvai, tarkim, vairavo išgėrę, — policija galėjo paimti prasižengėlių DNR, kuri tyrėjus būtų atvedusi pas rimtus įstatymų pažeidėjus. Nors paieškos atimdavo nemažą kasmetinio, ekspertams skiriamo biudžeto dalį, kartais rezultatai pateisindavo išlaidas. Vyresnysis detektyvas asistentei nusiuntė elektroninę žinutę, kurioje liepė perduoti prašymą laboratorijai.

Greisas dažnai pagalvodavo, kad detektyvo darbas panašus į žvejybą. Vis užmeti meškerę ir kantriai lauki. Jis dirstelėjo į septynis svarus ir šešias uncijas sveriančio margojo upėtakio iškamšą, kurios stiklinė vitrina kabėjo ant sienos, nužvelgė gretą pritvirtintą, Kleo neseniai dovanotą didžiulį karpį ir šio apačioje blizgančią žalvarinę plokštelę su išgraviruotu pasibaisėtinu kalambūru: *Carpe diem.** Upėtakį protarpiais paminėdavo, kai dalydamas nurodymus jauniems, skaistaveidžiams detektyvams mestelėdavo vis labiau pabostantį sąmojį apie kantrybę, reikalingą didelei žuviai sugauti.

Jis vėl sutelkė mintis į Neatpažintą Vyrą ir paskambinęs telefonu subūrė pirminę tyrimo grupę. Podraug spitrijosi į prakeiktas žuvis, šaudydamas žvilgsniu tai į vieną, tai į kitą. Vanduo. Jos gyveno vandenyje. Jūroje ir upėse. Staiga Greisas perprato, kodėl nuo iškamšų neatplėšia akių.

Prieš keletą metų policija Temzėje rado neidentifikuoto afrikiečio

* *Carpe diem* (*lot.* pažod. — skink dieną) — džiaukis diena; naudokis proga.

berniuko kūną — be galvos ir be galūnių. Kadangi naujieną ištrimitavo žiniasklaida, vyresnysis detektyvas nesunkiai atsiminė, kad vaikas buvo praradęs ir vidaus organus. Kaip paaiškėjo, jam gyvybę atėmė okultinė ritualinė žmogžudystė.

Greisas šią bylą išsaugojo savo kompiuteryje, todėl, ūmai pajutęs adrenalino pliūpsnį, subarškino per klaviatūrą ir į sistemą įvedė paieškos komandą.

31

Kai kada Rojui Greisui dingodavosi, kad kompiuteriai turi sielą. Ar bent humoro jausmą. Neatpažinto Vyro atvejui jis dar nepriskyrė sunkaus nusikaltimo statuso, tačiau pagal protokolus oficialiai pradėtą tyrimą reikėdavo įvardyti. Užduotį atlikdavo Sasekso policijos Kriminalinio skyriaus valdybos kompiuteris, ir jo išrinktas kodinis pavadinimas vyresniajam detektyvui pasirodė stebėtinai taiklus. Operacija „Neptūnas“.

Prie apvalaus staliuko petys į petį sėdėjo penki žmonės, Greiso nuomone, patikimiausi jo kriminalistai.

Detektyvas konsteblis Nikas Nikolas, trumpaplaukis, trečią dešimtį bebaigiąs išstypėlis, uolus seklys ir šaunus centro puolėjas — vyresnysis detektyvas ragino jį susidomėti regbiu manydamas, kad vyrukas puikiai tiktų policijos komandai, kurios prezidentas buvo pats Greisas. Tačiau, neseniai sulaukęs tėvystės džiaugsmų, vargšas slankiodavo apsiblaususiomis akimis ir amžinai stokodavo energijos.

Naujokė detektyvė konsteblė Ema Džeinė Boutvud, liauna mergina budria veido išraiška ir ilgais, šviesiais, į kuodą susuktais plaukais, vos nežuvo per vieną operaciją, kai ją į sieną įtrėškė pavogtas furgonas. Nors oficialiai vis dar sveiko ir turėjo teisę į ilgesnes atostogas, ji išmeldė leidimą sugrįžti į darbą ketindama tęsti karjerą, savo vertę sugebėjo įrodyti per ankstesnės bylos tyrimą.

Detektyvas seržantas Normanas Potingas apšepusiais drabužiais, retėjančiais, ant pliktelėjusio viršugalvio užšukuotais plaukais, prasmirdęs tabaku, senosios mokyklos atstovas, garsėjantis politiškai nekorektiškomis pažiūromis ir storžievio manieromis, visiškai nesidomintis paaukštinimu — atsakomybės vengė, bet jokio noro nejautė išeiti į pensiją

penkiasdešimt penkerių, kaip įprasta policijos seržantams, ir, ko gero, nė nesiruošė apleisti tarnybos. Jis išmanė savo darbą, mėgo, anot paties Potingo, *lieti prakaitą ir raustis*. Prakaitą liedavo užsiimdamas metodišku policijos darbu, o rausdavosi į nusikaltimo gelmes, knisdavosi gilyn, kol užtikdavo klodus, parodančius, kur link derėtų nukreipti dėmesį. Trijų nenusisekusių santuokų fronto veteranas nūdien turėjo ketvirtą žmoną, buvo vedęs jauną tailandietę, kurią rado per internetą, ir tuo girdavosi kiekviena pasitaikiusia proga.

Detektyvė seržantė Bela Moj, simpatiška trisdešimt penkerių metų moteris ruda, chna dažytų plaukų kupeta. Netekėjusi — tiksliau, susituokusi su policija, kaip dauguma kitų, — prižiūrinti senyvą motiną.

Penktuoju komandos nariu tapo Glenas Brensonas.

Be to, pasitarime dalyvavo nusikaltimo vietos tyrėjams vadovaujantis Deividas Braunas ir HOLMES* analitikė Džuljeta Džouns.

Suskambo mobilusis, tilindžiuojantis muzikinę „Žalių rankovių", senovinės dainos, temą. Visi apsidairė. Sutrikęs Nikas Nikolas iš kišenės ištraukė rimtį pažeidusį aparatą ir jį nutildė.

Po kelių sekundžių atgijo kitas telefonas. Pasigirdo melodija iš filmų apie Indianą Džounsą. Potingas sugraibė mobilųjį, pažiūrėjo į ekraną ir jį užčiaupė.

Priešais save Greisas pasidėjo A4 formato užrašų knygą, raudoną segtuvą byloms, tyrimo strategijos bloknotą ir Eleanoros Hodgson išspausdintas pastabas. Jis prabilo:

— Lapkričio 27-oji, ketvirtadienis, pusė penktos vakaro. Tai pirmasis pasitarimas dėl operacijos „Neptūnas". Vakar, lapkričio 26-ąją, maždaug už dešimties jūrmylių į pietus nuo Šorehamo uosto žemsemė „Arco Dee" iš Anglų sąsiaurio iškėlė Neatpažinto Vyro lavoną. Jei nepasikeis aplinkybės, kitus pasitarimus surengsime rytojaus dieną, aštuntą trisdešimt ir aštuonioliktą trisdešimt.

Vyresnysis detektyvas perskaitė iš Nadiuškos De Sančos gautą skrodimo ataskaitą. Vėl ėmė čirškti telefonas. Šįkart į kišenę ranką įgrūdo Deividas Braunas, išsitraukė aparatą, užmetė akį į ekranėlį ir jį išjungė.

Baigęs pasakoti apie autopsiją Greisas tęsė:

* Didžiosios Britanijos kriminalinės policijos IT sistema (angl. *HOLMES — Home Office Large Major Enquiry System*).

— Iš pradžių reikia nustatyti jaunuolio tapatybę. Šiuo metu težinome, kad vaikinui šešiolika septyniolika metų ir jam pašalinti vidaus organai, kuriuos, regis, išpjovė profesionalas. Jungtinės Karalystės duomenų bazėje patikrinome pirštų atspaudus, bet atsakymo nesulaukėme. Laboratorijos ištirs DNR per tris dienas, bet netrukus sulauksime savaitgalio, todėl jų pranešimą gausime tiktai pirmadienį, nors aš abejoju, ar ką nors pešime.

Po pauzės jis kreipėsi į detektyvę seržantę Moj:

— Bela, imkis dantų nuotraukų. Užduotis pareikalaus daug pastangų, bet mes pradėsime nuo to, ką turime, ir pažiūrėsime, kur nuves tyrimas.

— Kapavietėms jūroje išskirtas tam tikras sektorius, ar ne, šefe? — paklausė Normanas Potingas.

— Taip, už penkiolikos jūrmylių į rytus nuo Braitono ir Houvo, — atsakė Rojus Greisas. — Ten laidojami Sasekso gyventojai.

— Bet ten vyrauja vakarų vėjai ir srovės, — tęsė detektyvas seržantas. — Kiek pamenu iš geografijos pamokų mokykloje.

— Kurią lankei tada, kai Nojus pasistatė laivą? — įsiterpė Bela, ne pati didžiausia Potingo gerbėja.

Greisas ją pervėrė rūsčiu perspėjamu žvilgsniu.

— Normanas teisus, — prašneko Nikas Nikolas. — Kadaise esu šiek tiek buriavęs.

— Jeigu kūnas buvo nuskandintas svoriais, tokiu dideliu atstumu jį galėjo perkelti nebent smarki audra, — tarė Potingas. — Ką tik kalbėjau su pakrantės sargybiniu. Asmeniškai įvertinęs svarmenis jis pamėgintų nubrėžti judėjimo trajektoriją.

— Šį darbą jau atlieka Tania Vitlok, — informavo Greisas. — Bet mes privalėsime apklausti visus Jungtinės Karalystės organų persodinimo koordinatorius ir išsiaiškinti, ar kuris nors iš jų susijęs su aptiktu paaugliu. Normanai, užduotį patikėsiu tau. Beje, Sasekso grafystės Karališkoji ligoninė jau pateikė neigiamą atsakymą.

Detektyvė seržantė linktelėjo ir bloknote užsirašė pastabėlę.

— Aš tuo pasirūpinsiu, šefe.

— Negalima atmesti tikimybės, kad velionis kilęs iš kitos grafystės? — pasiteiravo Bela Moj.

— Tiesa, — sutiko Greisas. — Arba iš kitos šalies. Kreipkitės į savo kolegas, kurie dirba netoli Prancūzijos uostų, įrengtų prie Anglų sąsiaurio. Bet pirmiausia derėtų sutelkti dėmesį į Ispaniją. — Jis paaiškino motyvus.

— Imsiuos darbo nedelsdama.

— Mes dar nežinome mirties priežasties? — paklausė Nikas Nikolas.

— Ne. Išnaršyk Nusikaltimų informacijos biurą, pasistenk surasti panašaus pobūdžio bylas. Ir peržvelk be žinios dingusiųjų sąrašus, į kuriuos įtraukti asmenys iš Sasekso, Kento ir Hampšyro — galbūt rasi mūsiškį Neatpažintą Vyrą.

Greisas žinojo, kad detektyvui konstebliui kliuvo itin sunki užduotis. Vien Sasekse kasmet dingdavo penki tūkstančiai žmonių, nors dauguma išnykdavo trumpam.

Jis įteikė raudonąjį segtuvą Emai Džeinei Boutvud.

— Čia detektyvų pasitarimo užrašai, gauti rugsėjį, per Las Vegase suorganizuotą Tarptautinį žmogžudysčių tyrėjų asociacijos simpoziumą. 2001-aisiais iš Temzės buvo iškeltas berniuko, kaip manoma, nigeriečio, lavonas be galvos, galūnių ir svarbiausių vidaus organų. Nusikaltimo išaiškinti nepavyko, bet policija veik neabejotinai susidūrė su ritualiniu nužudymu. Pasigilink į informaciją, patikrink, ar nėra kitokių panašumų į mūsų atvejį.

— Ar kas nors jau šukavo žemsemės veiklos teritoriją, mėgindamas rasti įkalčių?

— Išaušus į vandenį ners žmonės iš Specialiosios paieškos skyriaus. Jiems draugiją palaikys Glenas. — Vyresnysis detektyvas atsisuko į kolegą.

Brensono veidą perkreipė grimasa.

— Po galais, šefe, juk rytą minėjau, kad laivuose jaučiuosi prastai. Supranti, jie neturi nieko bendra su man patogia aplinka. Paskutinį kartą, kai keltu plaukiau per Anglų sąsiaurį, teko vemti. Anuomet jūroje tvyrojo visiškas štilis. O rytojaus prognozės žada sumautą orą.

— Manau, mūsų biudžeto nenuskurdins išlaidos už vaistus nuo jūrligės, — nerūpestingai atšovė Greisas.

32

Mesk iš galvos tą jūrligę, paliepė Glenas Brensonas. Skrandį traukė vien nuo greičio ribojimo kauburių, kurių nestigo pietiniu Šorehamo uosto perimetru nutiestame kelyje. Blogumo pojūtis, smarkių pagirių ir barnio su žmona derinys šį penktadienio rytą pakurstė toli gražu ne pakilią nuotaiką. Veikiau niūrią kaip pilkos, slogios, anapus priekinio stiklo pakibusios dausos.

Kairėje plytėjo ilgas apleistas žvirgždėtas paplūdimys, dešinėje riogsojo didžiulės šlykščios pramoninės struktūros, sandėliai, pastovai, krūvos konteinerių, konvejeriai, spygliuotos vielos tvoros, elektrinės, laivo kuro cisternos, komercinio jūrų uosto saugyklos.

— Velniai rautų, aš gi dirbu, — tarė jis į mobilųjį, prijungtą prie laisvųjų rankų įrangos.

— Trečią dienos privalau nuvykti į apmokymus, — atsiliepė žmona. — Ar galėtum parvežti vaikus ir su jais pasėdėti, kol grįšiu namo?

— Are, mane išsiuntė į operaciją.

— Pats amžinai skundies, kad tau neleidžiu matytis su vaikais, bet vos tik paprašau kelias valandas juos prižiūrėti, tu puoli sapalioti, kad esi užsiėmęs. Pagaliau apsispręsk, kuo nori būti: tėvu ar policininku?

— Po velnių, taip nesąžininga.

— Dar ir kaip sąžininga, Glenai. Mūsų santuoka tokia buvo pastaruosius penkerius metus. Kiekvieną sykį, kai noriu pasirūpinti savo gyvenimu ir į tave kreipiuosi pagalbos, išgirstu: „Negaliu, turiu darbo“ arba „Dalyvauju svarbioje operacijoje“, arba „Keliauju susitikti su prakeiktu vyresniuoju detektyvu Roju Greisu“.

— Are, meldžiu, paklausyk sveiko proto balso. Juk pati skatinai mane įstoti į policiją. Nesuprantu, kodėl nuolat dėl to siunti.

— Nes už tavęs ištekėjau. Kai tuokėmės, vyliausi, kad mudu gyvensime drauge. Bet taip nėra.

— Ko tu iš manęs nori? Kad vėl tapčiau klubo apsauginiu?

— Anais laikais mes buvome laimingai.

Jis įjungė posūkio signalą, palaukė, kol priešinga kryptimi nubildės sunkvežimis su cemento maišykle, mąstydamas, kaip paprasta būtų kaktomuša susidurti su sunkiasvore transporto priemone ir atsikratyti visų problemų.

Iš telefono atsklido spragtelėjimas. Toji kalė nutraukė ryšį.

— Šūdas, — iškošė Brensonas. — Kad tu nusprogtum!

Detektyvas seržantas įvažiavo į medienos sandėliavimo aikštelę, nuslinko tarp ilgų storų, į aukštas rietuves sukrautų lentų, priešakyje pamatė Arlingtono įlankos prieplauką. Pristabdęs automobilį, dabar judėjo vėžlio žingsniu ir vėl surinko namų numerį. Bet į skambutį atsiliepė atsakiklis.

— Susimildama, Are, — murmtelėjo išjungdamas telefoną.

Glenui iš dešinės stovėjo pažįstamas didelis geltonas furgonas, ant kurio šono puikavosi Sasekso policijos emblema ir mėlynomis raidėmis užrašyti žodžiai: SPECIALIOSIOS PAIEŠKOS SKYRIUS.

Pastatęs savo ratus už furgono, detektyvas seržantas dar sykį pabandė susisiekti su žmona, tačiau vietoj jos balso vėl išgirdo atsakiklį. Kelias sekundes sustingo prie vairo, pirštus įspaudęs į smilkinius, mėgindamas numalšinti skausmą, traiškantį kaukolę tarsi spaustuvai.

Jis suvokė, kad elgėsi kvailai. Vakar turėjo anksčiau gultis į lovą, bet jau ištisą amžinybę, nuo tada, kai apleido namus, niekaip neįstengdavo užmigti. Vienišas ir susigraudinęs Rojaus Greiso svetainėje prasėdėjo iki išnaktų, kiūtojo ant grindų, tyrinėjo muzikinę draugo kolekciją, maukė Rojaus viskio butelį — vėliau reikėtų atpirkti, — klausėsi dainų, kurios žadino prisiminimus apie ankstesnį gyvenimą su Are. Apie senus, velniškai gerus laikus. Ak, kaip jiedu mylėjo vienas kitą. Glenas ilgėjosi vaikų, Semio ir Remės. Klaikiai ilgėjosi. Be jų jautėsi visiškai sutrikęs.

Jis atidarė dureles ir žengė į šaltą vėjuotą darganą; liūdesys spaudė ašaras, bet detektyvas seržantas žinojo privaląs sutelkti jėgas ir išgyventi iki vakaro, kaip tekdavo daryti kiekvieną dieną. Glenas giliai į plaučius įtraukė jūros, mazuto ir ką tik supjaustytos medienos kvapais atsiduodančio oro. Suklykė kiras, plasnodamas sparnais priešinio vėjo gūsiuose, todėl tartum kybojo erdvėje. Tania Vitlok su komandos nariais — visi užsimaukšlinę juodas beisbolo kepuraites su ryškiaspalviu užrašu POLICIJA, apsivilkę raudonas neperšlampamas vėjastriukes, juodomis kelnėmis ir juodais guminiais batais — nešiojo savo reikmenis į „Scoob-Eee", prie krantinės prišvartuotą, giluminei žūklei pritaikytą ne pirmos jaunystės botą.

Net ir saugioje įlankėlėje „Scoob-Eee" sūpavo bangos. Tolimojoje uosto pusėje spietėsi baltos degalų cisternos. Už jų kilo status, žolėtas šlaitas, kuris vedė gatvės ir virtinės namų link.

Detektyvas seržantas, dėvintis rusvai gelsvą eilutę ir kreminį lietpaltį, apsiavęs lengvus batelius guminiais padais, nukulniavo komandos pusėn. Jis pažinojo visus iki vieno. Kai reikėdavo tirti sunkius nusikaltimus, būrys glaudžiai bendradarbiaudavo su Kriminaliniu skyriumi, nes jie užsiimdavo specifinėmis paieškomis, ypač neprieinamose vietose, tokiose kaip kanalizacijos vamzdžiai, rūsiai, paupiai ar net sudegę automobiliai.

— Sveiki, bičiuliai! — pasilabino Glenas.

Į jį atsigręžė devynios galvos.

— Ooo, lordas Brensonas! — nuskambėjo balsas. — Sveikas atvykęs, mielas drauge. Kiek pagalvėlių tau reikės ant lovos?

— Labas, Glenai, — maloniai atsiliepė Tania, nepaisydama kolegos, vilkdama storą ritinį su geltonai dryžuota oro tiekimo žarna ir ryšio laidu, nuo prieplaukos krašto atiduodama jį laive stovinčiam komandos nariui.

— Kur susiruošei taip išsipustęs? — paklausė Džonas Leliotas. — Į kruizą „Queen Mary" laineriu?

Leliotą, liekną ir raumeningą tipą kone plikai nugremžtu viršugalviu, pravardžiavo PB, kas reiškė Pusgalvį Buriuotoją. Perlenktą, „Jeyes Fluid" dezinfekcine priemone dvokiantį lavonmaišį jis įteikė Arfui, penktą dešimtį įpusėjusiam vyrui berniokiškais veido bruožais ir per anksti pražilusiais plaukais. Šis paėmė maišą ir tvarkingai padėjo greta kitų daiktų.

— Aha, esu užsirezervavęs pirmosios klasės kajutę, keliausiu su nuosavu liokajumi, — išsišiepė Glenas Brensonas ir smakru kinktelėjo į žvejybinį laivą. — Jei neklystu, į vietą mane nugabens jūsiškis tenderis?

— Pasvajok.

— Galėčiau kuo nors pagelbėti?

Arfas atkišo storą raudoną striukę su gobtuvu.

— Tau prireiks šitos. Ten, kur plauksime, bus šlapia ir banguos.

— Dėkui, man ir taip gerai.

Arfas, vyriausias ir daugiausiai patirties turintis grupės narys, suglumo.

— Įsitikinęs? Tau praverstų taip pat ir rimtesni batai.

Glenas iškėlė koją pademonstruodamas elegantišką geltoną kojinę.

— Mano apavas pritaikytas keliauti laivais, — atsakė. — Ant denių neslysčioja.

— Dėl slidinėjimo galvą skaudės mažiausiai, — užtikrino Leliotas.

Detektyvas seržantas parodė dantis ir atraitojęs lietpalčio rankovę apnuogino riešą.

— Arfai, matai, kokia odos spalva? Juoda, teisingai? Mano protėviai per Atlantą kėlėsi vergų laivais, aišku? Jūra įaugusi man į kraują!

Pernešę reikmenis į botą, jie susibūrė krantinėje išklausyti instrukcijų, kurias Tania Vitlok skaitė iš savo užrašų, pritvirtintų prie segtuvo su gnybtuku.

— Plauksime dešimt jūrmylių į pietryčius nuo Šorehamo uosto, informuosime pakrantės sargybą, kad ten nardysime. Vertinant rizikos faktorių, na, mes nuklysime į pagrindines laivybos magistrales, taigi turėsime neprarasti budrumo ir pranešti kranto apsaugai apie bet kokius per daug priartėjusius laivus. Tam tikruose Anglų sąsiaurio sektoriuose kai kurie didieji tanklaiviai ir konteinervežiai slenka vos per kelias pėdas atsiplėšę nuo jūros dugno, todėl narams jie kelia didelę grėsmę.

Seržantei nutilus, kolegos supratingai palinkčiojo.

— Vykdydami užduotį vargu ar susidursime su kitokiais rimtais pavojais, — tęsė ji.

O, taip, pamanė Stivas Hargreivas. *Neskaitant galimybės paskęsti, nukentėti nuo dekompresijos arba po vandeniu kur nors įsipainioti.*

— Leisimės apytikriai į šešiasdešimt penkių pėdų gylį, matomumas bus prastas, bet mes tikrinsime žemsemės darbo zoną, todėl sąsiaurio dugnas vilnys, ir mums netrukdys jokios povandeninės kliūtys. Šįryt „Arco Dee“ siurbia žemes kitame plote. Vakar hidrolokatoriumi išzondavę sektorių aptikome ir plūdurais pažymėjome dvi anomalijas. Tyrimą pradėsime nuo jų. Dėl potvynio srovės teks atsisakyti plaukmenų ir avėti batus, kad išstovėtume ant jūros dugno. Klausimų turėsite?

— Manai, tos *anomalijos* — lavonai? — pasidomėjo Glenas.

— Ne-e, tik pora pirmosios klasės keleivių, kurie mielai taikstosi su prastomis kruizo sąlygomis, — pašmaikštavo Rodas Volkeris, žinomas Jonos pravarde.

Nekreipdama dėmesio į krizenimą, Tania Vitlok tarė:

— Aš panirsiu pirma, įkandin seks PB. Mane prižiūrės Gonzas, PB rūpinsis Arfas. Anomalijas ištirsime, nufilmuosime ir, jei prisireiks,

iškelsime į paviršių, tuomet nuspręsime, kaip elgtis toliau: vėl nerti ar sonaru peržvelgti didesnius plotus. Norite ko nors paklausti?

Dar po kelių minučių Li Simsas, kadaise jūrų pėstininkų gretose tarnavęs žaliūkas, už rankos sugriebė Gleną Brensoną, kuris nuo krantinės šoko ant slidaus aplyto denio.

Detektyvas seržantas akimoju pajuto sūpavimą. Šnerves nutvilkė sušvinkusios žuvies ir lako tvaikas. Žvilgsnis užkliuvo už tinklų, poros omarų gaudyklių ir kibirų. Atgijus dyzeliniam kriokiančiam varikliui, ėmė vibruoti denis. Jis giliai įkvėpė išmetamųjų dujų smarvės.

Jie tolo nuo kranto rūškanoje ryto šviesoje, pliaupiant lietui, ir niekas, išskyrus Gleną, nepastebėjo blausiai sužioravusių žiūronų, kuriuos kažkoks žmogus, tūnantis kitoje uosto pusėje, už tolimiausios degalų cisternos, nukreipė į laivą. Jis vėl įtempė akis, bet prieblandoje nieko nebeįžvelgė. Nejau pasivaideno?

Vladas Kosmesku vilkėjo tamsiai mėlyną darbininko kombinezoną, avėjo sunkius batus, o viršugalvį slėpė po megzta kutuota kepure. Nuo žvarbos puikiai apsaugojo šiltos naujausio modelio apatinės kelnės. Tik gaila, kad plonos odinės pirštinės neturėjo pamušalo; pirštai visai sugrubo.

Į uostą jis atvyko ketvirtą ryto. Tamsoje iš tolumos stebėjo Džimą Tauersą, liesą, bet raumeningą, barzdotą seną jūrų vilką, iš kurio policija išsinuomojo laivą. Matė, kaip „Scoob-Eee" šeimininkas pripildė kuro baką ir vandens rezervuarus, paskui išjudėjo iš Sasekso jachtklubo ir pasuko į Arlingtono įlanką. Vykdydamas nurodymas prišvartavo botą nurodytoje vietoje ir jį paliko. Specialiosios paieškos skyrius dar vakar gavo atsarginius uždegimo ir spintelių raktelius.

Šiuo metų laiku netrūko laisvų užsakomųjų laivų, todėl ironiška, kad policija pasirinko tą, kuriuo naudojosi jis pats, pagalvojo Kosmesku. Su sąlyga, kad tokią įvykių eigą galima priskirti *atsitiktinumui*. Jam niekada nepatiko prielaidos. Vladas teikė pirmenybę nepaneigiamiems faktas ir matematinėms tikimybėms.

Jūroje bendraujant su Džimu Tauersu, pavyko išsiaiškinti, kad prieš pradėdamas organizuoti žvejybines iškylas „Scoob-Eee" savininkas dir-

bo privačiu detektyvu. Didžiuma privačių detektyvų buvo tarnavę policijoje ar bent turėjo galybę draugų teisėtvarkos pajėgose. Kosmesku sumokėjo Tauersui krūvas šlamančiųjų. Už vieną reisą paklojo daugiau nei jis būtų uždirbęs per visus metus. Bet vos po kelių dienų savo botą škiperis užleido farams!

Nuojauta tikino, jog čia kažkas ne taip.

Jis visada laikėsi senos patarlės: *Laikyk draugus arti savęs, o priešus — dar arčiau.*

Vargu ar dabar Džimas Tauersas galėjo būti arčiau. Jis tysojo nedidelio balto furgono gale taip standžiai supančiotas lipniąja juosta, kad priminė egiptietišką mumiją. Ratai registruoti neegzistuojančios, jokios veiklos nevykdančios statybinės firmos vardu, ir Kosmesku juos slėpdavo saugiame garaže, atokiau nuo svetimų akių.

Nūnai automobilis stovėjo skersgatvyje, nuo pagrindinio kelio atitolęs vos per kelis šimtus jardų.

Visai greta.

Po dvidešimties minučių, lėtai įveikęs šliuzą, laivas apleido uosto molų prieglobstį ir išplaukė į atvirą jūrą. Vanduo veik iš karto suskato vilnyti smarkiau, ir stiprėjančio, nuo kranto tvoskiančio vėjo gūsiuose mažasis botas ėmė linguoti ant bangų.

Glenas sėdėjo ant kėdutės ir glaudėsi atviroje kabinoje, kurios stogelis panėšėjo į paprasčiausią tentą, čia pat įsitaisęs Jona gniaužė šturvalą. Detektyvas seržantas rankose spaudė kompasą su žiūronais ir, tolstant uostui bei kranto linijai, kas porą minučių tikrino, ar į mobilųjį Arė atsiuntė žinutę. Bet ekranėlis išliko tamsus. Po pusvalandžio detektyvas seržantas pajuto kylantį šleikštulį.

Įgula jį erzino be perstojo.

— Glenai, ar prieš išplaukdamas tu visada taip apsirengi? — paklausė Krisas Diksas, pravarde Klaidas.

— Aha. Nes dažniausiai įsikuriu privačioje kajutėje su balkonu.

— Kriminaliniame skyriuje neblogai moka, ar ne?

Boto korpusą drebino vibracijos ir jis siaubingai krypavo. Glenas stengėsi giliai alsuoti, sulig kiekvienu kvėptelėjimu užuosdavo išmetamųjų garų, lako, pašvinkusios žuvies smarvę, o šią retsykiais papildy-

davo „Jeyes Fluid“ dezinfekcinės priemonės tvaikas, kuris kiekvienam policijos pareigūnui siejosi su mirtimi. Jam sukosi galva. Jūros vaizdas pamažu išskydo.

— Tikiuosi, vakarinius drabužius pasiėmei, — tarė PB. — Tau jų prireiks, jei ketini vakarieniauti prie kapitono stalo.

— Taip, žinoma, — atsakė Brensonas. Tardamas žodžius turėjo pasitelkti vis daugiau jėgų. Kūną stingdė šaltis.

— Glenai, jei tau bloga, nukreipk akis į horizontą, — geraširdiškai patarė Tania.

Detektyvas seržantas bandė paklausyti patarimo, bet nepajėgė įžiūrėti, kur konkrečiai pilkas dangus susilieja su banguojančia tokio pat atspalvio jūra. Skrandis padūko. Smegenys ne itin sėkmingai mėgino jį apraminti.

Nuo škiperio Jonos, įsitaisiusio ant paminkštintos sėdynės, įsikibusio į didžiulį apvalų vairaratį, Gleną skyrė „Humminbird“ šoninio skenavimo hidrolokatoriaus ekranas.

— Čia tos dvi vakar užfiksuotos anomalijos, — pasakė Tania Vitlok.

Mėlyname ekranėlyje ji parodė vaizdo įrašą. Per vidurį driekėsi linija, kurią nubrėžė įkandin laivo velkamas sonaras. Seržantė dūrė pirštu į porą juodų, vos įžiūrimų šešėlių.

— Nenustebčiau, jei aptikome lavonus.

Glenas nelabai suprato, ką prieš save matė. Dėmelės atrodė mažutės kaip skruzdėlės.

— Kalbi apie šituos? — pasitikslino.

— Taip. Iki tikslo nusigausime per valandą. Kavos?

Detektyvas seržantas krestelėjo galvą. *Dar valanda*, pagalvojo. *Šūdas. Dar visa valanda kankynių.* Jis abejojo, ar galėtų ką nors nuryti. Žvilgsniu vėl paieškojo horizonto, tačiau blogumo pojūtis tiktai sustiprėjo.

— Ačiū, bet ne.

— Tikrai? Tu išblyškęs.

— Gyvenime nesijaučiau taip gerai! — patikino Glenas.

Po dešimties sekundžių jis pašoko nuo kėdutės, nusvyravo prie laivo borto ir įniko lupti ožius. Iš skrandžio pašalino mikrobangų krosnelėje šildytą lazaniją ir kibirą viskio. Taip pat rytą sukramtytą skrebutį.

Tiek jo paties, tiek šalimais esančių žmonių laimei, detektyvas seržantas vėmė pavėjui.

33

Po kurio laiko Gleną prižadino inkaro grandinės barškėjimas. Variklis nutyko, o denis staiga liovėsi vibravęs. Laivas suposi ant bangų, priversdamas jį linguoti aukštyn žemyn ir į šonus. Sugirgždėjo lynas. Cyptelėjo gervė. Nuo atidaromos gėrimo skardinės atsklido burbuliukų šnypštimas. Ausis pasiekė statiniai radijo stotelės trikdžiai. Ir Tanios balsas.

— „Herbas Uniforma Oskaras Oskaras". Saspolas Saspolas iš motorlaivio „Scoob-Eee" kviečia Solento pakrantės sargybą.

„Saspolas" buvo jūrinis Sasekso policijos šaukinys.

Glenas išgirdo traškantį atsakymą:

— Solento pakrantės sargyba. Solento pakrantės sargyba. Šešiasdešimt septintas kanalas. Baigiau.

Vėl prabilo Tania:

— Čia Saspolas. Laive yra dešimt žmonių. Esame už dešimties jūrmylių į pietryčius nuo Šorehamo uosto. — Ji perdavė tikslias koordinates. — Netrukus nersime.

— Saspolai, kiek narų su jumis plaukia? — sutrekšėjo radijo stotelė. — Ir kiek iš jų šoks į vandenį?

— Devyni narai. Į jūrą pasiners du.

Detektyvas seržantas miglotai juto, kad jį dengia antklodė arba brezentas, ir kūnas nebešiurpo nuo žvarbos. Tačiau svaigulys neatlėgo. Jam magėjo būti bet kur, tik ne šioje vietoje. Bloguojantį kolegą nužvelgė akiratyje išdygęs Arfas.

— Kaip jautiesi, Glenai?

— Nekaip, — atsakė detektyvas seržantas bekūniu, lyg ir jam priklausančiu balsu.

„Jeyes Fluid" dezinfekcinės medžiagos smarvė netikėtai sustiprėjo.

Arfas buvo mielo globėjiško veido, kurį šiuo metu temdė juodos beisbolo kepurės snapelis. Abipus galvos apdangalo tarsi medvilniniai siūlai plaikstėsi žilų plaukų sruogos.

— Ar žinojai, kad jūrligė būna dviejų rūšių?

Glenas vangiai pakratė galvą.

— Susirgęs pirmąja bijai, jog neišvengsi mirties.

Detektyvas seržantas nuo jo nenuleido išplėstų akių.

— Kai tave kamuoja antroji, išsigąsti, kad *nemirsi*.

Aplinkui nuskambėjo juokas.

Egzistuoja ir trečia rūšis, kuri užklupo mane, pagalvojo Glenas. Kai miršti, bet nesugebi apleisti fizinio pavidalo.

Užsitempusi naro kostiumą Tania karpė kampučius nuo baltų, į gelmes keliausiančių lavonmaišių — kad iš jų išbėgtų vanduo, jei vis dėlto į paviršių tektų iškelti palaikus. Kaip daugumą kitų policijos reikmenų, maišus reikėjo pritaikyti darbui jūros gilumoje.

Ji prijungė kabelį prie viršuje liksiančių deguonies ir komunikacijos sistemų, kurias prižiūrės Gonzas, patikrino, ar pro kostiumą ir kaukę neprasisunkia vanduo, kruopščiai apžiūrėjo trišerdį kabelį su oro tiekimo žarnele ir ryšio laidu. Procedūrų rezultatai tenkino juos abu. Tania dirstelėjo į rankinį laikrodį.

Kvalifikuoti narai puikiai suprato, kad jų darbe gyvybiškai svarbu atsižvelgti į slėgio mažėjimo ir kesoninės ligos grėsmes. Pastarąją nulemdavo kraujotakoje didėjantis azoto kiekis. Ji kurstydavo siaubingą skausmą, kartais užsibaigdavo mirtimi, todėl kylant nuo jūros dugno reikėdavo dažnai stabtelėti, o sustojimų trukmė priklausė nuo gelmių ir vandenyje praleisto laiko, kuris būdavo pradedamas skaičiuoti, vos tik naras nerdavo į jūrą.

Seržantė dar sykį žvilgsniu patyrinėjo kabelį, nukreipė akis į rožinį plūdurą, pūpsantį už poros jardų, atbula šoko iš motorlaivio ir prasmego bangose.

Tanią, grimztančią burbuliukų sūkuryje, užliejo nuostabi po vandeniu viešpataujanti ramybė. Ir visiška tyla, kurią trikdė tik duslaus aidinčio jos alsavimo šniokštimas. Staiga išnirusi, aplink save prasklaidžiusi vilnis, būrio vadė atsisuko į Gonzą ir parodė nykštį.

Ji nardė begalę kartų — ir dirbdama, ir per atostogas, kiekviena pasitaikiusia proga, — tačiau niurktelėjus organizmą kaskart užtvindydavo adrenalino srautas. Dviejų vienodų panirimų nebūdavo. Tu niekada nežinodavai, ką povandeninėje stichijoje rasi arba patirsi. Tania vis dar negalėjo patikėti, kad jai pasisekė gauti tokį darbą, patekti į šitą skyrių, kuris suteikdavo galimybę beveik kas savaitę naršyti gelmes.

Be abejo, ieškoti negyvėlių drumzlinuose, išmestų šaldytuvų, sodo įrankių, vielos ringių, parduotuvių vežimėlių ir vogtų automobilių pil-

nuose pratakuose anaiptol ne taip malonu, kaip Maldyvuose grožėtis tropinėmis žuvimis ir kita jūros fauna.

Seržantė pasidairė rausvojo plūduro, trumpam prąnykusio už bangos, keliais nerangiais grybšniais iki jo nusigavo, įsikibo į storą lyną, kurį ištempė gale pritvirtintas svoris, ir nugrimzdo negiliai po vandeniu.

Aplinkui kaipmat stojo ramuma. Ji nepaprastai mėgo tą akimirką, kai persikeldavo į visiškai kitą pasaulį, bangas ir vėją palikdama viršuje. Nūnai pamažu slinko gilyn, sykiu gurgė seiles, kad ausyse išsilygintų slėgis, leidosi ranka apsivijusi trosą; matomumas sparčiai prastėjo, kol ją pagaliau apsupo aklina tamsa.

Nusigavusi iki dugno ir įsispyrusi į smėlį, Tania išvis nieko nebepajėgė įžiūrėti. Giedromis dienomis Anglų sąsiauryje vyraudavo pakenčiamas regimumas. Bet šiandieną srovės suplakė nuosėdas į debesį, juodą kaip anglių rūsys. Jungti vaizdo kameros ir prožektoriaus nebuvo prasmės, užduotį teks atlikti apčiuopomis.

Ji pašnairavo į fosforinį, prie riešo prisegtą gilumos matuoklį, įtempė akis, idant ciferblate išskaitytų rodmenis. Šešiasdešimt septynios pėdos. Po vandeniu praleistos jau dvi minutės. Per ryšio įrenginį Tania informavo paviršiuje likusius kolegas:

— Naras pasiekė dugną. Imasi darbo.

Taip tarusi, pamėgino apgraibomis surasti lejerį.

Vakar, kai skeneris gelmėse aptiko dvi anomalijas, narai pažymėjo jų vietas plūdurais ir lejeriais — lynais, kuriems pakilti aukštyn neleido švinuoti svoriai. Ji privalės iššukuoti jūros dugną, po pažastimi spausdama lavonmaišius — kairiąja ranka laikysis už troso, dešiniąją ties priešais save ir mostaguos puslankiu, kol pirštai užklius už ieškomo objekto. Jeigu nukaks iki svarmens, stumtelės jį per kelias pėdas į dešinę ir nuplauks atgal. Pradiniame taške perkels tenykštį svarmenį per dvi pėdas į dešinę ir pakartos procesą.

Ne itin modernus skeneris viso labo sugebėjo pateikti apytikrius duomenis apie anomalijų pavidalus ir dydžius. Kiekviena buvo apie šešių pėdų ilgio ir dviejų pėdų pločio. Savo forma atrodė panašios į žmogaus kūnus. Nors tai dar nereiškė, kad jūroje skendėjo lavonai. Gal ten kokios įrangos dalys, iš laivo išmestos šiukšlės, nesprogusios, nuo karo užsilikusios torpedos, sudužusio lėktuvo nuolaužos arba įvairiausi ki-

tokie dalykai. Slankiojant po vandeniu ir visiškoje tamsoje, didžiausią pavojų kėlė aštriabriauniai objektai.

Kažkas dunkstelėjo į kaukę ir pranyko. Matyt, giluminė žuvis — jūrų liežuvis, plekšnė ar net ungurys.

Kairės rankos pirštais gniauždama lyną, ji lėtai ėmė skverbtis pro rašalines tamsybes. Dešinioji ranka švytavo į priekį atgal nelyginant automobilio valytuvas.

Kai prisireikdavo leistis į tokias paieškas, sąmonė kaskart užsigeisdavo krėsti šunybes, sužadindama atsiminimus apie visus matytus siaubo filmus. Monstrus ir demonus, galbūt jos tykančius jūros dugne.

Bet Tania nardė ir atgrasesnėse vietose negu atvira jūra. Pavyzdžiui, pratake, iš kurio iškėlė dešimtmečio berniuko kūną. Vandens saugyklose, grioviuose ir duburiuose. Seržantė manė, kad čia nebuvo nieko, kas galėtų jai pakenkti. Tiktai *anomalija.*

Staiga ranka kažką palietė.

Atrodo, žmogaus veidą, slypintį po plastiko plėve.

Kad ir kokia savitvarda ji pasižymėjo, širdis vos neiššoko iš krūtinės. Mažai trūko, kad sukrėsta Tania būtų paleidusi kandiklį.

Kraujagyslėse tarsi ištiško ledinis vanduo.

Šūdas šūdas šūdas.

Sutuoktinis, „British Airways" pilotas, nemėgo nardyti. Ji ne sykį bandė paaiškinti, koks jaudulys ir adrenalino pliūpsnis užplūsdavo po vandeniu. Tačiau vyras atsakydavo, esą džiaugsmingų akimirkų su kaupu patiria „Boeing 747" lakūno kabinoje, kur sausa, šilta, apstu karštų gėrimų ir maisto, tiekiamo iš pirmosios klasės virtuvės. Ir dabar Tania jį suprato.

Seržantė pirštais perbraukė veidą. Galvą. Apčiupinėjo standžią plastikinę dangą. Pečius. Nugarą. Sėdimąją. Šlaunis. Blauzdas. Pėdas.

34

— Koks mielas šunelis! — sušuko moteris. — Kokios veislės? — ji kalbėjo užsienietės tartimi.

Na, ir kvailas klausimas. Taip paklausti galėjo tiktai į Bukareštą atvykęs svetimšalis. Klūpėdamas piktžolėse, kurios vešėjo prie gruntkelio, Romeo maitino šunėką. Berniukas nė nenutuokė, kokios jis veislės.

Greičiausiai priklausė mišrūnų padermei, kaip tūkstančiai kitų, po visus sostinės rajonus klaidžiojančių ciuckių. Dvidešimt devyniais metais anksčiau nei Romeo gimė, rumunų buržuazijos atstovai turėjo paklusti vienam iš pirmųjų prezidento Čaušesku įsakų ir apleisti savo namus. Didžiuma paliko šunis, kurie nuo tada ėmė šlaistytis po miestą ir poruotis su kuo papuola.

Tie padarai buvo protingi ir sugebėjo perprasti, kad elgdamiesi piktai tesulauks spyrių ir svaidomų akmenų, o už geras manieras gaus maisto. Per daugelį metų beglobiai šunys ir gatvėse gyvenantys žmonės užmezgė bičiuliškus santykius. Pirmieji saugojo benamius, o pastarieji duodavo jiems paėsti.

— Sakyčiau, pusiau šnauceris, — pakomentavo moteris.

Ji nužiūrėjo simpatišką murziną vaiko veidą, apvalias mėlynas akis, netvarkingai apkirptus, kaip degutas juodus plaukus, sudžiūvusią kairiąją ranką. Atkreipė dėmesį į drabužius — nutrintus džinsus, skylėtą palaidinę su gobtuvu, sudėvėtus sportbačius, — perverdama berniuką atidžiu, bemaž tiriančiu žvilgsniu. Bet gerai žinodama, kokį žmogų prieš save matė, kokiame pasaulyje tas sukiojosi. Ir, tai svarbiausia, kaip jį palenkti savo pusėn.

Romeo nusprendė, kad moters veidas malonus. Ji buvo daili, šviesiais, vėjo šuoruose besiplaikstančiais plaukais, vilkėjo kasdieniškus, bet, regis, brangiai kainuojančius rūbus. Tamsus vilnonis megztinis aukšta apykakle, blizganti odinė elegantiškai prie kūno prigludusi striukė, sąsagomis nusėti, į juodus zomšinius batus sukišti džinsai, juvelyriniai dirbiniai ir juodos odinės pirštinės bylojo, kad šiame rajone atėjūnei — ne vieta. Panašias moteris jis regėdavo lipančias iš limuzinų priešais ištaigingus viešbučius, apsikrovusias pirkinių krepšeliais, arba greta prašmatnių restoranų, į kuriuos jos traukdavo blizgėdamos papuošalais. Tokios rūšies tipai neturėjo nieko bendra su jo pasauliu.

— Čia Arturas, — pasakė Romeo.

— Gražus vardas. — Ji šyptelėjo ir garsiai ištarė: — *Arturas. Arturas.* Taip, labai gražus vardas. Jam tinka!

Iš plastikinio maišelio berniukas ištraukė pasenusių inkstų gabalėlius ir įniko juos kimšti Arturui į nasrus. Šuo godžiai suėdė maistą. Romeo vėl panaršė maišiuką. Geraširdis už kampo dirbantis mėsininkas kas dieną jam duodavo mėsgalių, plaučkepenių ir kaulų.

— Kuo pats esi vardu? — pasiteiravo nepažįstamoji.

— Romeo.

Vaikas ją įvertino įdėmiu žvilgsniu. Iš pažiūros, atvykėlė turtinga. Žadanti gausų grobį! Jis ištraukė papuvusią kiaulės koją, ir šuo suleido iltis į savo mitalą.

Moteris vėl nusišypsojo.

— Gyveni netoliese? — paklausė, nors puikiai žinojo, kur konkrečiai jis nakvodavo.

Romeo palinksėjo neatplėšdamas akių nuo jos rankinės — odinės, su rauktiniais apvadais, grandinėlėmis, sąvaromis ir masyvia žalvarine sagtimi. Mintyse spėliojo, ką joje rastų. Piniginę su grynaisiais, mobilųjį. Kitus dalykėlius, tokius kaip „iPod" grotuvas. Viską galėtų parduoti. Berniukas apsidairė, bet palydovų neišvydo. Nematė jokio elegantiško automobilio, iš kurio salono atėjūnė galbūt išniro.

Jis galėtų čiupti rankinę ir paraityti kulnus!

Tarsi suvokdama, kad gatvėse derėtų saugotis, nepažįstamoji užsimetė dirželį ant peties, kairįjį dilbį apvijo grandinėle ir įsistvėrė į rankinuko viršų. Ką gi, jos dėmesį reikės išblaškyti.

— Iš kur tu? — pasiteiravo Romeo.

— Iš Vokietijos. *München*. Miuncheno. Kada nors buvai Vokietijoje?

— Ne.

— Norėtum ten nukakti?

Jis gūžtelėjo pečiais.

— Kokioje šalyje norėtum apsilankyti?

Vaikas vėl patraukė pečiais.

— Gal Anglijoje.

Jos akys suapvalėjo.

— Kodėl Anglijoje?

Šuo veik baigė graužti stambią kiaulės koją ir su viltimi įsispoksojo į berniuką.

— Ten duoda darbo. Anglijoje galima praturtėti. Ir įsigyti gražų butą.

— Tikrai? — neva nustebo ji.

— Aš taip girdėjau.

Romeo patikrino, ar maišelis galutinai ištuštėjo, ir metė jį šalin. Plastikas nupleveno vėjo gūsiuose. Įkandin bemat puolė kitas šuo, ap-

lamdytas, rudomis ir baltomis dėmėmis išmargintas padaras, kuris metėsi ant maišiuko ir ėmė jį draskyti.

Moteris tvirtai tebespaudė odinę rankinę.

— Norėtum nuskristi į Angliją? Jei tau iš tiesų knieti ją pamatyti, aš parūpinsiu lėktuvo bilietą. Netgi rasiu darbą.

Jųdviejų žvilgsniai susikirto. Atvykėlės akys buvo nuostabios, melsvos kaip plienas. Ji šypsojosi. Rodos, nuoširdžiai. Romeo vėl dirstelėjo į rankinuką. Moteris jo nepaleido iš savo gniaužtų lyg numanydama, apie ką vaikis galvoja.

— Kokį darbą?

— O kokio pageidautum? Ką moki daryti?

Pro šalį, visai greta kelkraščio, nubildėjo sunkvežimis. Romeo pažiopsojo į milžiniškus purvinus ratus, juodą rūdijančią apačią, išmetamųjų dujų kamuolius. Dabar pats tinkamiausias metas įgyvendinti savo sumanymą. Stumk ją, griebk rankinuką, dėk į kojas!

Bet jį netikėtai sudomino nepažįstamosios žodžiai. Ką moki daryti? Vienas šiluminėje trasoje neseniai nakvojęs vaikis pasakojo apie savo brolį, kuris Londone dirbo kokteilių padavėju ir gaudavo keturis šimtus lėjų per dieną. Krūvą šlamančiųjų! Nors Romeo, aišku, neįsivaizdavo, kaip maišyti kokteilius. Kažkas kitas minėjo, esą tokius pinigus galima užsikalti ir Londone tvarkant viešbučių kambarius.

— Gaminti kokteilius — atsakė jis. — Ir esu geras valytojas.

— Ar Londone turi draugų?

Arturas suinkštė lyg prašydamas dar ėdesio.

Moteris atsisegė rankinę, sužvejojo storą piniginę ir iš jos ištraukė banknotą. Šimto lėjų vertės. Ji įteikė kupiūrą berniukui.

— Nupirk maisto Arturui, gerai?

Romeo pakėlė akis ir rimtai linktelėjo.

Ji atkišo dar vieną banknotą. Šįkart penkių šimtų lėjų.

— O čia tau. Pirk, ką tik užsimanysi.

Vaikas įsistebeilijo į pinigus, po akimirkos vėl atsisuko į moterį. Tuomet, lyg išsigandęs, kad nepažįstamoji panūs atsiimti grynuosius, skubiai juos sugrūdo į kelnių kišenę.

— Tu gera, — pasakė.

— Tik noriu tau pagelbėti.

— Koks tavo vardas?

— Marlena.

Nors moteris maloniai šypsojosi ir pasirodė besanti dosni, berniukui ji kurstė įtarumą. Iš kitų, su kuriais teko šnekėtis, Romeo žinojo, kad benamiams pagalbos ranką tiesia tam tikros organizacijos, tačiau pats niekada nemėgino jų ieškoti. Buvo įspėtas, kad patraukęs susitikti su tokių agentūrų atstovais galėjai atsidurti valstybinėje prieglaudoje. Bet rasi šita moteris tikrai padės nukakti į Angliją.

— Tu iš labdaros? — paklausė jis. — Dirbi labdaros įstaigoje?

Marlena sekundėlę padvejojo. Galop prašiepė lūpas, energingai sukinkavo galvą ir atsakė:

— Taip, iš labdaros. Žinoma. Iš labdaros!

35

Į Braitono ir Houvo morgą pristatė du juodus plastikinius lavonmaišius su kūnais, rytą iškeltais iš Anglų sąsiaurio, bet taip džiugiai nusiteikęs kaip šiandieną Rojus Greisas nesijautė jau daugelį metų.

Vyresnysis detektyvas nė kiek nesinervino dėl to, kad jau be penkiolikos trečia, o skrodimai, kurių imsis nežinia kada atvyksianti Nadiuška De Sanča, veikiausiai sužlugdys penktadienio vakaro planus. Greisas skrajojo padebesiais.

Jis taps tėvu! Apie nieką kita nė nepajėgė galvoti. Beje, vakar prie pokerio stalo laimėjo penkis šimtus penkiasdešimt svarų, didžiausią sumą, kokią buvo išlošęs, kiek save atminė!

Neskaitant bičiuliškos atmosferos ir progos atsipalaiduoti tarp draugų bei kolegų, pokeris jam labiausiai patiko dėl psichologinių aspektų. Jei prie stalo įsitaisydavai prislėgtas, egzistavo labai didelė tikimybė, kad nemažai prakiši. Jeigu sėsdavaisi apimtas pakilios nuotaikos, užkrečiantis entuziazmas padėdavo siekti pergalių, net ir gavus vidutiniškas kortas. Bet vakar Greisui kliuvo visas kombinacijų komplektas. Sykį pasitaikė keturios dešimtakės, nesuskaičiuojamą daugybę kartų jis laikė trejetukus — tris vienos rūšies kortas, — vieną „pilną namą“ po kito ir aukšto rango spalvas.

Kelias minutes likęs su Kleo vienui vienas nedideliame morgo ka-

binete, kuriame šnypštė beužverdantis elektrinis virdulys, Greisas ją apkabino ir pabučiavo.

— Aš tave myliu, — tarė.

— Tikrai? — jos veidą nutvieskė šypsena. — Garbės žodis? — Kleo, vilkinti mediko darbo drabužius, pakėlė rankas. — Net ir tokią?

— Be galo, be krašto. Dėl tavęs apeičiau Žemę.

Jis kalbėjo nuoširdžiai. Baigęs lošti pokerį užsuko į jos namus ir grynaisiais apipylė lovą. Paskui išsitiesė greta, bet gulėjo atsimerkęs, pernelyg įsiaudrinęs, kad užmigtų, ir mąstė apie savo gyvenimą. Apie Sendę. Apie Kleo. Pastarąją troško vesti, ir dėl to nė trupučio neabejojo. Jautėsi tikras kaip niekad. Rytą apsisprendė pradėti per ilgai atidėliotą procedūrą, po kurios Sendė bus teisiškai pripažinta mirusia.

Neketindamas vilkinti proceso, Greisas paskambino advokatei iš Braitono Siuzanai Ansel, kurią jam rekomendavo, ir susitarė susitikti.

Kleo jam pakštelėjo.

— Tiktai Žemę?

Greisas išsišiepė, pašnairavęs į duris įsitikino, kad niekas neateina, ir ją apdovanojo antru bučiniu.

— Visata tiktų?

— Jau geriau.

Kleo iškėlė delnus ir pakrutino pirštus, ragindama ką nors pridurti.

— Ir bet kokias kitas mūsų aptiktas visatas.

— Taip dar šauniau! — Ji vėl pabučiavo Greisą.

Vyresnysis detektyvas sustingo ūmai pajutęs, kaip kūną nupurtė šiurpas, ir pasigailėjęs, jog išsirinko tokią analogiją. Sendė dievino „Keliautojo kosmostopu vadovą po galaktiką“ ir ypač mėgo antrąją serijos knygą „Restoranas visatos gale“. Po velnių, kodėl ant visko krisdavo buvusios žmonos šešėlis, kuris aptemdydavo džiaugsmingiausias jo akimirkas? Kartais Greisas galvodavo, kad jį persekioja vaiduoklis.

— Gerai jautiesi? — paklausė Kleo.

— Nuostabiai.

— Sekundėlę mintimis kažkur nuklydai.

— Mane pribloškė tavo grožis.

Ji nusišypsojo.

— Tu esi puikus melagis, ar ne?

Greisas atsakė vypsniu.

— Aš neskiedžiau.

— Juk amžinai tardai nusikaltėlius, sugebančius įtikinamai pūsti miglą. Tik nepasakok, kad iš jų nieko neišmokai!

Jis tvirtai, bet švelniai suėmė Kleo už pečių ir pažiūrėjo į akis.

— Tau nė už ką nemeluočiau, — ištarė. — Man niekada gyvenime nekiltų toks noras.

— Ką gi, mus sieja abipusiai jausmai.

Kurį laiką jiedu stovėjo apsupti jaukios tylos. Elektrinis virtuvas suburbuliavo užvirdamas ir išsijungė. Trumpam išsiblaškęs Rojus nukreipė žvilgsnį jai už nugaros, dirstelėjo į L forma išrikiuotas kėdes ir užgriozdintą rašomąjį stalą. Ant kampinio staliuko stovėjo eglutė, papuošta blizgučiais ir tviskančiais rutuliais. Dar chaotiškiau nei stalviršis atrodančias sienas dengė įrėminti pažymėjimai, kalendorius, per saulėlydį fotografuoto Braitono tilto nuotrauka, ant kabliukų sukabinti segtuvai, prie kurių prignybtuose dokumentuose buvo surašyti duomenys apie nelaimėlius, apsistojusius lavoninės šaldytuvuose. Ant kėdės gulėjo *Argus* laikraštis.

Kevino Spinelos informaciją apie Neatpažintą Vyrą išspausdino penktame puslapyje. Trumpame straipsnelyje autorius išdėstė Greiso pateiktus faktus ir viešą vyresniojo detektyvo kreipimąsi. Dideliam jo palengvėjimui, žurnalistas tesėjo žodį ir neužsiminė apie dingusius vidaus organus.

Šaižiai suzvimbė durų skambutis.

Kleo atsigręžė į stebėjimo kameros monitorių, pritvirtintą prie sienos, ir pranešė:

— Atvyko tavo draugužis.

Jis pasisuko į ekraną ir išvydo detektyvo seržanto Brensono veidą. Kolega džiaugsmu netryško.

— Aš įleisiu Gleną.

Taip taręs, nužingsniavo trumpu koridoriumi, apėjo persirengimo kambarį ir pradarė duris. Priešais atsivėrė sukrečiantis vaizdas. Paprastai Glenas puikuodavosi nepriekaištingai tvarkinga išvaizda. Šiandieną lietuje stovintis detektyvas seržantas priminė visišką nevalą. Gelsvai rudi batai išmirkę, balti marškiniai nusėti juoduliais, šilkinis kaklaraištis kažkuo aptaškytas, kreminis paltas, o, varge, virtęs rūdžių bei alyvos spalvos dėmių ir, regis, blizgančių žvynų durstiniu.

— Kur, po paraliais, trankeisi? — paklausė Greisas. — Skerdykloje užsiėmei kikboksu? Dalyvavai imtynėse purve, kurios rengiamos žuvų turgavietėje?

— Labai juokinga, senučiuk. Kitąsyk, kai mane pasiųsi į kruizinę kelionę, bilietus rezervuosiu pats.

Vyresnysis detektyvas atšlijo nuo slenksčio ir leido jam įeiti.

— Nadiuška dar neatvyko? — pasiteiravo Brensonas.

— Ką tik skambino. Bus po dešimties minučių. Jei neapsirinku, sakei, kad važiuosi persirengti?

— Aha, taip ir padariau. Grįžau į tavo namus, o ten manęs laukė du sumauti laiškai.

— Savo korespondenciją gali nevaržomai nukreipti mano adresu.

Brensonas pažvelgė į draugą nesuvokdamas, ar jis kalba nuoširdžiai, ar sarkastiškai. Atsakymo neišmąstė, todėl nutarė nerizikuoti ir į šią temą nesigilino.

— Vieną atsiuntė Arės advokatė — tokią pompastišką rašliavą. Ji pranešė, kad atstovauja Arei, kuri ketina kelti skyrybų bylą, todėl man derėtų prašyti juristo pagalbos. Įsivaizduoji, aiškina, kaip elgtis, tarytum į miestą būčiau atvažiavęs sunkvežimio gale ir nieko neišmanyčiau apie įstatymus.

Greisas užtrenkė duris.

— Mano nuomone, tu turėtum nusisamdyti teisininką negaišdamas laiko.

— Lenkiu tave vienu žingsniu. Jau nusisamdžiau.

— Jis gina vien valkatas, ar ne?

— Jei tiksliau, *ji*.

— Išmintingas manevras. Moterys gali būti gerokai žiauresnės už vyrus.

Glenas netikėtai susvyravo ir įrėmė ranką į sieną, kad atgautų pusiausvyrą. Negi jis gėrė, savęs paklausė Greisas.

— Žemė iki šiol siūbuoja. Į sausumą parsigavau prieš dvi valandas, bet ji tebejuda po kojomis!

— Kaipgi tavo protėviai iš vergų laivo? Jūrinis gyvenimas tau į kraują neįsigėręs? Jo nėra tavo genuose?

— Kas tau pasakojo apie vergų laivą?

— Gandai apie tavo, kaip jūreivio, reputaciją jau spėjo plačiai pasklisti.

— Ar esi matęs filmą „Komandoras: tolimoji pasaulio pusė“?

Greisas susiraukė.

— Su Raselu Krou.

Jis palinksėjo.

— Aha. Mačiau.

— Štai kaip aš jaučiuosi. Lyg vienas iš įgulos narių, kuriam į pilvą tėškės patrankos sviedinys.

— Klausyk, bičiuli. Net jeigu Arei knieti tavęs nusikratyti, tai nesuteikia jai teisės suknisti tavo gyvenimo.

— Klysti. Velnias, ar pameni „Kramer prieš Kramerį“?

— Su Merile Stryp?

Gleno Brensono veide šmėstelėjo šypsenėlė.

— Opa! Aš sužavėtas. Matei du iš eilės paminėtus filmus! Aha, su Merile Stryp ir Dastinu Hofmanu. Mano padėtis identiška.

— Bėda ta, kad nesi toks patrauklus kaip Dastinas Hofmanas.

— O tu moki spardyti parkritusį žmogų.

— Reikia kirsti į pautus. Tik ten.

Brensonas nusiplėšė viršutinį apdarą

— Žodžiu, kitas laiškas — iš teismo. Ištuokos prašymas. Seni, nepatikėsi, ko ji pripliurpė!

Detektyvas seržantas užsimetė lietpaltį ant rankos ir lenkdamas pirštus ėmė vardyti visus punktus.

— Pasak Arės, mūsų santykiai galutinai žlugo. Supranti? Neva dėl nepateisinamo mano elgesio. Ji tvirtina, kad nebesidomiu seksu. Ir piktnaudžiauju alkoholiu — aha, čia tai tiesa, juk pati, velniai rautų, verčia mane gerti. Dar užsimena apie *švelnių jausmų stygių*.

Iš lietpalčio kišenės Glenas ištraukė kelis perlenktus susegtus popieriaus lapus. Ėmė skaityti viršutinį.

— Ji rašo, kad nuolat atsisakau dalyvauti šeimos veikloje. Amžinai šaukiu, kai mudu esame automobilyje. Neduodu pinigų... apsišik stačias! Taigi jai nupirkau suknistą žirgą! Tik paklausyk, aš nevertinu to, kaip Arė auklėja mūsų vaikus. — Jis palingavo galvą. — Nieko sau, tiesa? Ir ką man daryti? Visiems sakyti: *atleiskit, žinau, kad mes tiriame žmogžudystę, bet man reikia važiuoti namo ir vonioje išmaudyti Remę?*

Besiklausant draugo, Rojų Greisą nukratė šiurpas. Jis nelauktai suprato, kad gimus vaikui, susidurs su tapačiomis problemomis. Į Kriminalinį skyrių neretai atsibelsdavo septintą ryto arba anksčiau. O namo dažnai keliaudavo aštuntą vakaro ar net vėliau. Kai pasaulį išvys kūdikis, ar Greisas įstengs pakeisti dienotvarkę?

Ne, antraip nukentės karjera.

Vyresnysis detektyvas pažiūrėjo į klausiamas Gleno akis. Ir suvokė, kad atsakymas detektyvui seržantui nepatiks. Geras policininkas, galima sakyti, susituokęs su teisėtvarka. Ištisus trisdešimt metų, po kurių išeidavai į pensiją, arba ilgiau, jei panorėdavai, daugiausiai dėmesio skirdavai darbui. Jei pasisekdavo, tavo pati, vyras ar šiaip antroji pusė su tuo susitaikydavo. Bet jų ratui nepriklausė katastrofiška galybė žmonių, tarp jų Arė.

— Žinai, kur problemos esmė? — prabilo Greisas.

Brensonas papurtė galvą.

— Ji greičiausiai teisi. Kiek netaktiška, bet iš principo teisi. Tu privalai apsispręsti, ko trokšti: sėkmingos karjeros ar sėkmingo šeimyninio gyvenimo. Suderinti vieną su kitu įmanoma, bet tokiu atveju privalai rasti itin tolerantišką ir supratingą partnerę.

— Aha, tačiau aš atėjau į policiją, kad vaikai manimi didžiuotųsi. Argi ne ironiška?

— Jie ir turėtų didžiuotis.

— Net jeigu atsisakyčiau pareigų?

— Ir vėl taptum naktinio klubo tvarkdariu? Arba apsauginiu Gatviko oro uoste? Akcentuoti reikia ne tavo darbą, o asmenybę. Gali būti labai žmogiškas tvarkdarys. Nepaprastai akylas apsauginis. Ir sumautas faras. Svarbiausia, kas slypi tavyje, o ne kas parašyta ant tavo ženkliuko ar asmens pažymėjime.

— Taip, taip, be abejo. Bet tau aišku, apie ką kalbu.

— Klausyk, kaip jau minėjau, mano paties gyvenimas virtęs tikru jovalu, todėl nesu tas žmogus, į kurį derėtų kreiptis patarimo dėl vedybinių santykių. Vis dėlto... žinai, ką galvoju? Arė ištvertų nemalonumus, jeigu tave mylėtų iš visos širdies. Vargu ar ji išvis tau ką nors jaučia — kaltina tave įvairiomis nuodėmėmis, bando įvelti į teisinius procesus. Manau, jeigu atsisakytum darbo policijoje, kad įtiktum žmonai, toji vėliau vėl ko nors užsigeistų. Ji liks nepatenkinta, kad ir ko imtumeis. Arė

tiesiog nenustygsta vietoje. Nuolaidžiavimas tėra trumpalaikė išeitis. Todėl tavim dėtas rinkčiaus karjerą.

Brensonas niūriai linktelėjo.

— Žinai, ką Vinstonas Čerčilis sakė apie nuolaidžiavimą? — paklausė Rojus.

— Ne. Ką?

— Nuolaidžiautojas — tai žmogus, kuris maitina krokodilą vildamasis, kad šis jį suės paskutinį.

36

Abu negyvėlius išmetė į jūrą kaip ir Neatpažintą Vyrą: įvyniotus į plastiką, aprištus mėlyna virve, su šlakbetoniais, kurie nugramzdino skenduolius į gelmes.

Tuodu atvežė į skrodimą supakuotus į dvigubą sluoksnį — baltuose, policijos narų naudojamuose lavonmaišiuose ir juoduose, patvaraus plastiko maišuose, kuriuose jie liko, kol buvo įkelti į laivą ir nugabenti į morgą.

Pirmasis varginamai lėtai išvyniotas kūnas priklausė paaugliui, Nadiuškos vertinimu, galbūt keleriais metais vyresniam už ankstesnįjį jaunuolį. Prastesnės išvaizdos, kumpanosiam, baisiai spuoguotam Neatpažintam Vyrui Nr. 2 irgi trūko širdies, plaučių, inkstų bei kepenų. Juos kruopščiai išpjovė chirurgo ranka.

Patologė suskato tyrinėti kokių šešiolikos septyniolikos metų merginą. Greiso nuomone, mirtis iš veido bruožų atimdavo individualumą, ir kai prieš save regėdavai bejausmes kaukes, sunkiai sekdavosi įsivaizduoti, kaip tie žmonės atrodė gyvi. Tiesa, net ir žvelgdamas į blyškią, vaško atspalvio odą, ilgus rudus susivėlusius plaukus, jis matė, kad paauglė buvo gana simpatiška, nors ir per liesa.

Nadiuškos įsitikinimu, jiedu praleido vandenyje tiek pat laiko, kiek ir Neatpažintas Vyras. Na, nereikia būti raketų mokslininku, sau tarė Greisas, norint suprasti, kad trijulė, ko gero, nugrimzdo į vandenį vienu metu.

Pirmąjį rastą kūną papildė dar pora, todėl pradiniai statymai kaip reikiant išaugo. Vyresnysis detektyvas atmetė bet kokią tikimybę, kad srovės išplukdė lavonus iš oficialios kapavietės jūroje. Kas šitie trys paaugliai? Iš

kur atsirado? Kas tėvai? Kas jų pasigedo? Ar visų atsikratė vienas iš tuzinų užsienyje registruotų prekinių laivų, kiauromis paromis kursuojančių Anglų kanalu, atklystančių kone iš kiekvienos pasaulio šalies?

Ant Neatpažinto Vyro Nr. 2 nepavyko aptikti jokių ženklų, bylojančių, kad gyvybę prarado per nelaimingą atsitikimą arba nuo smūgio į galvą. Kaip ir pirmojo negyvėlio, antrojo oda irgi buvo subadyta, anot Nadiuškos, per operaciją, kurios metu buvo pašalinti persodinti reikalingi organai.

Greiso galvoje sukosi slogios mintys. Didžiąją laiko dalį jis praleido koridoriuje, vedančiame į sausakimšą skrodimo kambarį, ir iš rankų nepaleido mobiliojo. Susisiekė su savo asistente Eleanora Hodgson, liepė pasirūpinti, kad artimiausiomis dienomis jo darbotvarkės netrikdytų pašaliniai reikalai. Nors vylėsi, kad porą visgi įstengs sutvarkyti. Tarkim, šįvakar Vaithoke ketino su kolega nuvykti į „Crew Club“ jaunimo centro stadioną ir pažiūrėti futbolo rungtynes. Planą įgyvendintų, jei 18.30 įvyksiančiam pasitarimui nurodytų vadovauti detektyvei inspektorei Mentl.

Aišku, reikėtų nepamiršti ir rytoj organizuojamo Kriminalinio skyriaus pobūvio — šokių vakaro, kuris, sugužėjus keturiems šimtams penkiasdešimt dalyvių, virs tikra puota. Metai buvo sunkūs, todėl Greisui, nebeslepiančiam savo santykių su Kleo, knietėjo ją nusivesti į pokylį, atsipalaiduoti prieš kolegas ir... ir gal pagerinti nekokį įspūdį, kurį trečiadienį turbūt padarė naujajam policijos viršininkui.

Kleo ištisas savaites nervinosi svarstydama, kaip rengtis, ir už naują suknelę paklojo pinigų sumą, tolygią Afrikos valstybės BVP, todėl rimtai nusiviltų, jeigu jie ten nenuvažiuotų.

Išsprendęs darbotvarkės klausimus, Greisas skambtelėjo įvairiems kolegoms, ir pradinė iš šešių asmenų sudaryta jo tyrimo komanda veikiai išaugo iki dvidešimt dviejų žmonių. Dabar, šnekėdamas su Toniu Keisu, Sasekso policijos Kriminalinio skyriaus valdyboje atsakingu už pagalbinį personalą, ir prašydamas naujajam jo būriui paruošti vieną iš dviejų pastate įrengtų nusikaltimų tyrimo kabinetų, vyresnysis detektyvas stebėjo, kaip Nadiuška juostele skrupulingai apklijavo tamprias šlakbetonių virves — patologė vylėsi rasti jas rišusio žmogaus odos ląstelę arba pirštinės skaidulą. Kiekvieną atlipintą juostą kišo į maišelį, kad vėliau ją ištirtų mikroskopu.

Šalia stoviniavo koroneris Maiklas Formanas, nenuleidžiantis akių nuo Nadiuškos, retsykiais užsirašantis pastabas arba nukreipiantis žvilgsnį į „Blackberry" mobiliojo ekraną. Skrodimą stebėjo ir nusikaltimo vietos tyrėjams vadovaujantis Deividas Braunas kartu su dviem pavaldiniais. Vienas jų, fotografas Džeimsas Gartrelas, spragsėjo aparatu, įamžindamas visus autopsijos etapus, kitas tvarkė plastikinius maišus, kuriuose buvo pristatyti lavonai. Prie gretimo stalo Kleo ir Darenas siuvo pjūvį, vagojantį Neatpažinto Vyro Nr. 2 kūną.

Nauja siaubą kelianti staigmena tave užklupdavo kaskart, kai įtikėdavai, kad matei viską, ką įmanoma išvysti, mąstė Rojus Greisas. Jis skaitė apie žmones, kurie Turkijos arba Pietų Amerikos baruose užkalbindavo gražias moteris, ir šios po kelių valandų atsipeikėdavo ledukų pilnose voniose — susiūtu šonu ir be inksto. Iki šiol panašias istorijas laikė miesto legendomis. Ir žinojo, kad niekada nevalia daryti skubotų išvadų.

Bet trys iš jūros dugno iškelti jaunuoliai, kuriems kažkas profesionaliai pašalino svarbiausius organus...

Žiniasklaida nepraleis progos pasismaginti. Kai pasklis naujienos, Braitono ir Houvo piliečiai rimtai supanikuos; Kevinas Spinela, *Argus* reporteris, jau spėjo į telefoną atsiųsti dvi žinutes — vyresnysis detektyvas kol kas jas ignoravo, — raginančias kuo skubiau jam paskambinti. Greisas privalės taip manipuliuoti spauda, kad mėgindamas nustatyti mirusiųjų tapatybę, iš visuomenės reakcijos išpeštų maksimalią naudą, bet per daug neišgąsdintų žmonių. Antra vertus, miestiečių dėmesį geriausiai patrauktų sensacinga antraštė.

Į spaudos konferencijas savaitgaliais niekas nesiveržo, taigi jis turėjo laiko iki pirmadienio. Spinelai teks mestelėti kelias pikantiškas naujienas, nes *Argus*, gan dideliu tiražu leidžiamas vietinis laikraštis, suteiktų rimtą pagalbą, kuri praverstų bent jau artimiausiomis dienomis.

Ką žurnalistui atskleisti? Ir, tai dar svarbiau, ko neminėti? Tirdamas žmogžudystę jis visada nutylėdavo tam tikrą, vien nusikaltėliui žinomą informaciją. Seniai taikomas metodas padėdavo atsijoti laiko gaišintojų skambučius.

Greisas pasistengė užmiršti žiniasklaidą ir susitelkė į tai, ką būtų galima sužinoti iš trijų lavonų. Užrašų knygelėje brūkštelėjo „Ritualiniai nužudymai?" ir apibraukė žodžius.

Taip, visai įmanoma.

Gal čia tikrai organų donorai, norėję, kad juos palaidotų jūroje? Ne, dabartinėje tyrimo stadijoje šis variantas pernelyg neįtikimas.

Serijinis žudikas? Bet kam jis (arba ji) išpjovęs organus vargintųsi siūti pjūvį? Kad suklaidintų policiją? Tikriausiai. Tokios galimybės atmesti nevertėtų.

Prekyba organais?

Į galvą nelauktai atėjo viena mintis, ir Greisas parašė: „Okamo skustuvas." Okamas, keturioliktame amžiuje gyvenęs filosofas vienuolis, metaforiškai tvirtino, esą it skustuvas aštriais ašmenimis reikia supjaustyti viską, išskyrus elementariausią paaiškinimą, kuriame, brolio Okamo įsitikinimu, slypėdavo tiesa. Vyresnysis detektyvas buvo linkęs jam pritarti.

Greiso pamėgtas literatūrinis veikėjas Šerlokas Holmsas nuolat kartodavo: *Kai atmeti tai, kas neįmanoma, lieka tiesa, kad ir kokia neįtikima ji būtų.*

Jis atsigręžė į kampe stovintį, mobiliuoju kalbantį Brensoną, pamatė bičiulio veide atsispindintį nerimą. Vyrukui nepakenktų iššūkis. Kas nors, į ką Glenas suleistų dantis ir trumpam atitoltų nuo košmariškų teisinių problemų, nuo skyrybų su Are, kuri Greisui asmeniškai niekuomet nepatiko.

Vyresnysis detektyvas žengė prie kolegos, luktelėjo, kol tas baigs šnekėti telefonu, ir pasakė:

— Noriu, kad atliktum vieną užduotį. Gauk kuo daugiau duomenų apie prekybą žmonių organais.

— Senučiuk, tau prireikė naujų kepenų? Nė kiek nesistebiu.

— Cha cha, mirštu iš juoko. Pagalbos kreipkis į Normaną Potingą. Jis moka raustis po miglotus informacijos šaltinius.

— „Purvini gražūs dalykai". Matei tą filmą?

Greisas pakratė galvą.

— Apie nelegalius emigrantus, parduodančius inkstus aptriušusiame Londono viešbutyje.

Brensono žodžiai privertė jį suklusti.

— Tikrai? Papasakok išsamiau.

— Rojau! — sušuko Nadiuška. — Pažiūrėk! Aptikau kai ką įdomaus!

Sekdamas paskui detektyvą seržantą, Greisas prisiartino prie lavono ir nužvelgė mažutėlę tatuiruotę, kurią rodė patologė.

— Kas čia?

— Nežinau, — atsakė Nadiuška.

Jis pasisuko į Gleną Brensoną. Detektyvas seržantas trūktelėjo pečiais ir konstatuodamas akivaizdų faktą tarė:

— Parašyta ne angliškai.

37

Romeo nusikabarojo plieninėmis kopėčiomis, po pažastimi suspaudęs milžinišką maisto prekių maišą. Valerija sėdėjo ant seno čiužinio atšlijusi į sieną, sūpuodama snaudžiantį kūdikį. Treisė Čepman dainavo „Greitą automobilį“. Dar kartą. Vėl ir vėl. Prakeikta daina jau varė iš proto.

Į priešingą sieną rėmėsi trys nepažįstami kokių šešiolikos septyniolikos metų vaikinai. Sudribę, aiškiai apsvaigę nuo „Aurolac“ dažų. Ant grindų jis pamatė drūtą plastikinį butelį nulaužta balta plomba, raudona ir geltona etikete, ant kurios įskaitė užrašą: *LAC bronzinė sidabrinė spalva*. Kaip įprastai šiluminė trasa atsidavė bjauria smarve, kuri dabar, lyginant su vėjuotu, lietingu lauke vyraujančiu oru, ypač stipriai rietė šnerves — pelėsių, nešvarių kūnų, purvinų drabužių kvapas ir išmatų tvaikas, sklindantis nuo pritriestų kūdikio vystyklų.

— Valgis! — linksmu balsu paskelbė Romeo. — Aš gavau pinigų ir nupirkau daug skanaus maisto!

Į naujieną sureagavo vienintelė Valerija. Dvi didelės liūdnos akys pakrypo atvykėlio pusėn tarsi iš inercijos riedantys, vis lėčiau judantys stiklo rutuliukai.

— Iš kur gavai?

— Iš labdaros. Tenykščiai juos dalija benamiams!

Ji abejingai patraukė pečiais.

— Šlamančiuosius duodantys žmonės visada kažko iš tavęs nori.

Romeo energingai pakratė galvą.

— Tik ne ta moteris. Ji buvo graži, supranti? Graži savo vidumi! — Berniukas žengė artyn ir praskleidė maišą, leisdamas Valerijai apžiūrėti turinį. — Matai, ko atnešiau tavo mažyliui?

Vaiko motina įkišo ranką vidun ir išgriebė sutirštinto pieno skardinę.

— Man neramu dėl Simonos, — pratarė apvertusi tarą, skaitydama etiketę. — Kiaurą dieną ji nė nekrustelėjo. Ir be paliovos verkia.

Romeo prisigretino prie mergaitės, atsitūpė ir ją apkabino.

— Aš nupirkau šokoladą, — pasakė. — Tavo mėgstamiausią. Juodą!

Kelias sekundes ji tylėjo, galiausiai sušniurkštė:

— Kodėl?

— Kodėl?

Simona neatsiliepė.

Berniukas ištraukė plytelę ir kyštelėjo jai panosėn.

— Todėl, kad užsimaniau tave pradžiuginti.

— Aš noriu mirti. Va, kas man suteiktų džiaugsmo.

— Vakar sakei, kad tau maga keliauti į Angliją. Argi ten nebūtų smagiau?

— Čia tik svajonė, — atsiliepė ji, bereikšmiu žvilgsniu spoksodama į tuštumą. — Tokių kaip mes svajonės neišsipildo.

— Šiandieną susipažinau su viena moterimi, kuri gali mus nuvežti į Angliją. Norėtum su ja pasimatyti?

— Kodėl? Kodėl ji turėtų mums pagelbėti?

— Nes dirba labdaroje! Padeda gatviniams. Jai pasakojau apie mus. Ta moteriškė mums ras darbo Anglijoje!

— Aha, erotinių šokėjų?

— Gali parūpinti įvairiausio darbo. Baruose. Viešbučiuose, kur valytume kambarius. Bet kokio!

— Ji tokia kaip vyras, su kuriuo susitikau geležinkelio stotyje?

— Ne, toji ponia labai miela. Geraširdė.

Simona nieko neatsakė. Jos skruostais pasruvo ašaros.

— Mums negalima čia likti. Nejau tau knieti taip gyventi iki mirties?

— Aš nenoriu, kad mane vėl skaudintų.

— Simona, negi manimi nepasitiki?

— O kas yra pasitikėjimas?

— Apie Angliją mes žiūrėjome per televizorių. Skaitėme laikraščiuose. Tai gera šalis. Įsigytume ten butą! Pradėtume naują gyvenimą!

Mergaitė pravirko.

— Aš nebenoriu naujo gyvenimo. Tiktai mirties. Pabaigos. Taip būtų kur kas lengviau.

— Ji ateis rytoj. Ar su ja pasimatytum? Šnektelėtum?

— Romeo, kurių galų kiti turėtų mums padėti? Juk mes esame tuščia vieta.

— Nes pasaulyje yra gerų žmonių.

— Tikrai tuo tiki? — niūriai paklausė Simona.

— Taip.

Berniukas nuvyniojo popierėlį nuo šokolado plytelės, atlaužė gabalėlį ir jai ištiesė.

— Žiūrėk. Ta moteris davė grynųjų maistui, gardėsiams. Argi ji ne miela?

— Aš irgi mielu laikiau vyrą iš geležinkelio stoties.

— Ar įsivaizduoji mus Anglijoje? Londone? Ten susirastume būstą. Užsikaltume pinigų! Pabėgtume nuo šito mėšlo. Gal pamatytume roko žvaigždes. Girdėjau, daug iš jų gyvena Londone.

— Visas pasaulis tėra mėšlo krūva.

— Meldžiu, einam su manimi, rytoj pakalbėk su ja.

Simona pakėlė ranką ir paėmė šokoladą.

— Ar nori vėl žiemoti po žeme? — pasiteiravo jis.

— Čia bent jau šilta.

— Atsisakytum važiuoti į Londoną, nes čia šilta? Nieko sau! Galbūt nesušaltum ir Londone.

— Užsikrušk!

Romeo plačiai nusišypsojo. Mergaitė pamažu atkuto.

— Valerija irgi prisidėtų.

— Su kūdikiu?

— Žinoma, kodėl gi ne?

— Toji ponia pasirodys rytoj?

— Taip.

Simona atkando vieną plytelės kvadratėlį. Skanu. Tiesą sakant, buvo taip gardu, kad ji sukirto visą šokoladą.

38

Rojus Greisas stovėjo prie užribio linijos, po akinančia prožektorių šviesa, plikas rankas sugrūdęs giliai į lietpalčio kišenes, sudrebėdamas kaskart, kai Vaithoko aukštybes peršniodavo žvarbaus vėjo gūsis.

Laimė, lyti nustojo ir virš galvos atsiskleidė giedras žvaigždėtas dangus. Oras taip atvėso, kad žemę veikiausiai aptrauks šarma.

Šįvakar penktadieninėse futbolo lygos rungtynėse dalyvavo paaugliai iš „Crew Club" jaunimo centro ir policijos komanda. Jis atvyko iki varžybų pabaigos likus dešimčiai minučių ir spėjo pamatyti, kad pareigūnai triuškinami rezultatu 3:0.

Braitonas ir Houvas driekėsi ant kelių žemų kalvų, o Vaithokas plytėjo ant aukščiausios. Socialinių būstų virtinių, sublokuotų namų, įvairaus aukščio lūšnynus trečiame dešimtmetyje pakeitusių daugiabučių rajonas nuo seno liūdnai — ir ne visai pagrįstai — garsėjo smurtautojais ir įstatymų laužytojais. Viename kitame labirinte gatvelių, iš daugumos kurių atsiverdavo nuostabios miesto ir jūros panoramos, gyveno visame mieste nuožmiausios nusikaltėlių šeimos, ir Vaithoko reputacijai pakenkė būtent jos.

Tačiau per porą praėjusių metų padėtį iš esmės pakeitė vietinės bendruomenės parodyta, Sasekso policijos paremta iniciatyva. Viduryje rajono ėmė veikti du milijonus svarų kainavęs, čionykščių pramonininkų finansuotas „Crew Club" jaunimo centras. Prašmatniame, ultrašiuolaikiškame įmantrios išvaizdos komplekse, kokį būtų galėjęs suprojektuoti garsus architektas, kad ir Le Korbiuzjė, įsikūrė vaikams skirti muzikos įrašų bei kino meno studijos, puikiai įrengtas kompiuterių kambarys, erdvi vakarėlių salė, susitikimų patalpos, o statinį apsupo įvairios sporto aikštelės.

Centro idėją pavyko sėkmingai įgyvendinti, nes ja užsiėmė entuziastai, o ne biurokratai. Vietinis jaunimas *mėgo* čia lankytis. Ši vieta buvo tikrai šauni. „Crew Club" pradininkais tapo Vaithoke apsistojusi pora Darenas ir Loreina Snou, pagal kurių viziją jaunimo centras užgimė ir kurių energija skatino jį gyvuoti.

Įsimuturiavę į apsiaustus, po kepurėmis ir šalikais kone aklinai paslėpę veidus, abudu stypsojo Rojui Greisui iš šonų, kartu su būreliu tėvų ir keliais teisėtvarkos pareigūnais. Vyresnysis detektyvas į stadioną užsuko pirmą kartą ir dabar, kaip policijos regbio komandos prezidentas, svarstė, gal vertėtų su jaunuoliais pažaisti regbį. Vaikinai pasirodę esą tvirti bei kibūs, ir Greisą pralinksmino tai, kad jie vertė policininkus prakaituoti.

Pro šalį pradundėjo susigrūdusi, švokščianti, besikeikianti grupelė, į užribį nusirito kamuolys. Bemat pasigirdo teisėjo švilpukas.

Bet Greisas vėl sutelkė dėmesį į vakarykštį ir šiandieninius skrodimus, į neatidėliotinas užduotis. Iš kišenės iškrapštė pastabų bloknotą ir sugrubusiais pirštais gniauždamas tušinuką brūkštelėjo kelias mintis.

Staiga nugriaudėjo nedarnūs džiaugsmo šūksniai, ir jis suglumęs pakėlė galvą. Kažkas įmušė įvartį. Tačiau kas?

Sprendžiant ir aplodismentų ir komentarų, į vartus kamuolį įspyrė „Crew Club" žaidėjai. Rezultatas tapo 4:0.

Greisas nusišypsojo. Sasekso policijos komandą treniravo jau į pensiją išėjęs vyriausiasis detektyvas Deivas Geiloras. Akredituodas futbolo teisėjas ir geras draugas. Kai baigsis rungtynės, bičiulis, suprantama, neišvengs jo pašaipų.

Akims trumpam nukrypus į žvaigždes, galvoje tvykstelėjo atsiminimai apie vaikystę. Tėvas turėjo nedidelį, ant stovo užkeliamą teleskopą, juo dažnai tyrinėdavo dangų ir nuolat ragindavo Rojų priglausti akį prie okuliaro. Greisas labiausiai mėgdavo žiūrėti į Saturno žiedus, kadaise net sugebėdavo atskirti žvaigždynus, bet šiuo metu lengvai atpažino tik Didžiuosius Grįžulo Ratus. Jis nusprendė iš naujo pasigilinti į astronomiją, idant vieną dieną tas pačias žinias ir užsidegimą perleistų savo vaikui. Bet ar nenutiks taip, kad bėgant laikui jos vėl nugrims į užmarštį, ironiškai pagalvojo.

Vyresnysis detektyvas mintimis grįžo prie tyrimo. Prie Neatpažintų Vyrų Nr. 1 bei Nr. 2 ir Neatpažintos Moters.

Trys lavonai. Kiekvienas praradęs gyvybiškai svarbius organus. Tiktai paaugliai. Vos viena užuomina į jų tapatybes: negyvos merginos žaste prastai ištatuiruotas žodis. Turbūt vardas... skambantis beprasmiškai, tačiau, Greiso manymu, galintis atskleisti, kas jie tokie.

Ar trijulė kilusi iš Braitono? Jei ne, tuomet iš kur? Jis pakeverzojo bloknote: *Pakrantės sargybos pranešimas. Jie atplukdyti?*

Bet srovės neįstengtų toli pernešti lavonų su svarmenimis. Vyresniojo detektyvo įsitikinimu, dėl menko atstumo, kuris juos skyrė nuo Braitono, egzistavo didelė tikimybė, kad paaugliai mirė Anglijoje.

Kas gi nutiko? Koks pabaisa šlaistėsi po Braitoną, žudė žmones ir grobė jų organus?

Patyręs chirurgas, užsirašė Greisas, atkartodamas Nadiuškos nuomonę.

Jis vėl pažiūrėjo į tamsiose padangėse spindinčias žvaigždes, tuomet nužvelgė prožektoriais apšviestą aikštę. Tanios Vitlok vadovaujamas Specialiosios paieškos skyrius iššukavo apylinkes, bet daugiau lavonų nerado. Kol kas.

Tiesa, Anglų sąsiaurio plotas didžiulis.

39

— Džimai, — prabilo Vladas Kosmesku, — Anglų sąsiauris užima milžinišką plotą, ar ne?

Nuo galvos iki kojų, įskaitant ir burną, apklijuotas lipniąja juosta Džimas Tauersas su pagrobėju tepajėgė bendrauti akimis. „Scoob-Eee" savininkas gulėjo pirmagalio kajutėje, išsitiesęs ant stiklo pluošto denio, ir nuo pašalinių stebėtojų, kurie stovėdami prieplaukoje galėjo užmesti akį į laivą, jį pridengė brezentas, nežymiai atsiduodantis kažkieno išvamomis.

Rumunas aukštais guminiais batais pasuko „Scoob-Eee" link Šorehamo uosto žiočių, ketindamas išplaukti į atvirus vandenis, truputėlį nerimaudamas dėl bangavimo. Šiaurys pūtė stipriau nei jam iš pradžių rodėsi, o jūra kaip reikiant vilnijo. Kosmesku sėdėjo ant plastikinės kėdės, įjungęs navigacines šviesas, pasirūpinęs, kad pakrantės sargybai ar bet kokiems kitiems žiūrovams susidarytų įspūdis, tarsi jie mato kokį nors į naktinę žūklę išsiruošusį botą.

Kai vėjas atnešė išmetamųjų dujų tvaiką, jis suraukė nosį. Stebėdamas apšviestą, savo gaubte siūbuojantį kompasą, stengėsi nenukrypti nuo 160 laipsnių kurso, vedančio į vidurinę sąsiaurio dalį, atokiau nuo žemsemių darbo sektoriaus, kurio koordinates, išskaitytas jūrlapyje, Kosmesku pasirūpino įsiminti.

Ausis pasiekė slopios mobiliojo trelės. Sekundę kitą rumunui dingojosi, kad garsas sklinda iš po denio, bet netrukus jis suprato, jog telefonas slypi vienoje iš buvusio privataus detektyvo kišenių. Keletą kartų pačirškęs aparatas nuščiuvo.

Savo įkalintoją Tauersas viso labo varstė sustingusiomis į krantą išmestos žuvies akimis.

— Dabar turbūt kalbėti galima, — tarė Kosmesku. — Aplinkui nėra daug žmonių, kurie jus išgirstų.

Jis pridarė droselio sklendę, žengė į kajutę ir atplėšė lipniąją juostą nuo vyriškio lūpų.

Iš skausmo Tauersas aiktelėjo. Rodės, lyg jam nudrėskė pusę veido.

— Klausykit, — prabilo, — šiandieną — mano vestuvių metinės.

— Jums derėjo mane informuoti anksčiau. Būčiau padovanojęs atviruką. — Kosmesku balse pasigirdo nežymi užuomina į bandymą pajuokauti. Jis skubiai nužirgliojo prie šturvalo.

— Kodėl man nesuteikėte progos jus įspėti? Žmona neras sau vietos. Nes laukė manęs sugrįžtančio. Turbūt jau susisiekė su kranto apsauga arba policija. Prisiskambinti, be abejo, mėgino ji.

Tarsi sureagavęs į signalą mobilusis dviem pyptelėjimais pranešė apie gautą žinutę.

— Nejaugi? — guviai atšovė rumunas, pasistengdamas neišsiduoti, kad naujiena sužadino nerimą. Nukreipė žvilgsnį į tolėliau vandenyje siūbuojančio žvejybinio boto šviesas, padėbsojo į rytų kryptimi slenkančio didžiulio laivo žiburius ir pridūrė: — Tokiu atveju negaiškime laiko. Sakykite, ką norėjote.

— Aš suklydau. Padariau klaidą, aišku? Susimoviau.

— Klaidą?

Panaršęs kišenes Kosmesku susirado „Silk Cut“ pakelį. Abiem delnais apgaubė auksinį žiebtuvėlį, prisidegė cigaretę, giliai įtraukė dūmą ir jį išpūtė į Tauersą.

Buvusį privatų detektyvą sugundė malonus kvapas.

— Gal pavaišintumėt?

Kosmesku pakratė galvą.

— Tabakas kenkia sveikatai. — Jis dar kartą užsitraukė cigaretę. — Anglijoje galioja įstatymas, draudžiantis rūkyti darbovietėje, teisingai? Argi čia ne jūsų darbo vieta?

Rumunas vėl pūstelėjo dūmą supančioto žmogaus link.

— Pone Beikeri, esu tikras, kad mes galėtume išspręsti kilusius nes-klandumus... atitaisyti skriaudą, kurią jums padariau.

— O, taip. — Laivui skrodžiant didelę bangą, Kosmesku tvirčiau suspaudė vairaratį. — Visiškai su jumis sutinku.

Jis pažiūrėjo į vandens lygio matuoklę. Toji rodė šešiasdešimties pėdų gylį. Per seklu. Kurį laiką jie plaukė tylėdami.

— Pone Tauersai, jums sumokėjau dvidešimt tūkstančių svarų. Ne-

mažai. Atvirai kalbant, tikėjausi, kad mudu užmezgėme puikius verslo santykius.

— Taip, atlygis nepaprastai dosnus.

— Bet vis tiek per menkas?

— Anaiptol!

— Vargu ar šnekate nuoširdžiai. Esate patyręs jūreivis ir gerai pažįstate šiuos vandenis. Pone Tauersai, žinot, ką galvoju? Jūs sąmoningai mane nugabenote ten, kur dirba žemsemės. Vylėtės, kad tuos kūnus suras.

— Ne, klystate!

Kosmesku tęsė nepaisydamas protestų:

— Aš mėgstu azartinius žaidimus. Lošiu pagal procentines galimybes. Taigi Anglų sąsiaurio plotas yra dvidešimt devyni tūkstančiai kvadratinių mylių. Pasamdžiau jus, kad mane nuplukdytumėte į tokią vietą, kurioje negyvėlių niekada neaptiktų. Bet jūs nukakote į žemsemių teritoriją, išplitusią vos per šimtą kvadratinių mylių. Pone Tauersai, pats paskaičiuokite.

— Jūs privalote manimi patikėti!

Rumunas linktelėjo.

— Taip, taip. Aš asmeniškai skaičiuoti moku. Žemsemė darbuojasi tik ten, kur giluma siekia daugiausiai šimtą pėdų. Mums būtų pakakę šimto trisdešimties pėdų gylio, kad lavonų niekas nebūtų radęs. Negi jūs, patyręs jūrininkas, šito nežinojote? Nejau tvirtinsite, jog tiek metų Šorehamo uoste nuomodamas laivą nė karto nematėte jūrlapiuose pažymėtos žemsemių veiklos zonos?

— Aš padariau navigacinę klaidą, prisiekiu!

Kosmesku parūkė netardamas nė žodžio, galop vėl prakalbo:

— Pone Tauersai, jau minėjau, kad esu lošėjas. Kaip ir jūs, kiek suprantu. Nusprendėte pristatyti mane į žemsemių darbo sektorių, ir jūsų rizika pasiteisino. Manėte, kūnus iškels, ir tada, pasitelkęs šantažą, galėsite iš manęs išpešti daug pinigų, kad laikytumėte liežuvį už dantų.

— Tikrai ne!

— Jei mudu, pone Tauersai, sietų artimesni tarpusavio ryšiai, jūs žinotumėt, kad lošdamas visada kliaujuos procentais. Tokiu būdu daug nelaimėsite, bet žaidime išliksite ilgiau.

Jis baigė dūmyti, nuorūką sviedė per bortą, stebėdamas raudoną galiuką, kuris grakščiai nuskriejęs pranyko juodame vandenyje.

— Mes tikrai sumąstysime kokią išeitį — ką nors, kas jus tenkins.

— Matot, pone Tauersai, rizikuot privalau ir dabar. Jeigu jus nužudysiu, mane galbūt suims. Deja, palikęs jus gyvą vis tiek galiu pakliūti policijai į rankas. Nemalonu jums pranešti, bet labiau tikėtinas yra antrasis variantas.

Iš vėjastriukės kišenės Kosmesku išgriebė lipniosios juostos ritinį ir peilį kauliniu kotu, su kuriuo niekuomet nesiskirdavo. Per daugelį metų šie ašmenys įgavo jo pasitikėjimą. Nuspaudus šoninį mygtuką ir mostelėjus riešu, iššokdavo ir savo vietoje užsifiksuodavo geležtė. Pakankamai tvirta, kad nelūžtų įsmigusi į žmogaus kaulą. Rumunas nuolat aštriai galąsdavo peilį ir sykį, kai į vieną iš savo kelionių užmiršo pasiimti skustuvą, visai neblogai juo nusigremžė barzdaplaukius.

— Manau, vienas kitam pasakėme viską, ar ne?

— Prašau... klausykit... aš galėčiau...

Džimas Tauersas nieko nebespėjo pridurti, nes pagrobėjas vėl užklijavo jo burną.

Braitono ir Houvo žiburiai akiratyje sublizgėdavo net ir po keturiasdešimties minučių, bet sulig kiekviena sekunde jie vis dažniau pasislėpdavo už juodų bangų. Baigęs rūkyti antrą cigaretę jis išjungė variklį ir navigacines šviesas. Laivas plūduriavo virš padorios šimto penkiasdešimties pėdų gelmės. Vieta ideali.

Kosmesku tebejuto apmaudą dėl telefono skambučio, kurio sulaukė prieš dvi dienas, kai lankėsi lošimo namuose. Algos mokėtojas be jokių užuolankų pareiškė, kad samdinys prisidirbo. Ir buvo teisus. Jis pažeidė taisyklę niekuomet į savo veiklą nevelti pašalinių asmenų, nebent neliktų iš ko rinktis. Turėjo išsinuomoti laivą ir pats išgabenti lavonus į atvirą jūrą. Valdyti šturvalą ir užsiimti navigacija lengviau negu lengva — su darbu susidorotų net keturmetis vaikas.

Tačiau jo elgesį nulėmė svari priežastis, bent taip rodėsi anuomet. Šaltais žiemos mėnesiais botą nuolat išsinuomojantis, vienui vienas į sąsiaurį traukiantis vyrukas pakurstytų įtarimus. Pakrantės sargyba fiksuodavo kiekvieną laivą, kursuojantį iš uosto į jūrą ir atgal, o įtartinus sekdavo. Bet pareigūnų nedomino vietiniai, užsakomaisiais reisais plaukiojantys žvejai, kad ir kaip dažnai jie keliaudavo į plačiuosius vandenis.

Šiuo momentu jį stebėjo tiktai žvaigždės ir nebylios „Scoob-Eee" šeimininko akys. Kosmesku atšovė spaustukus, kilstelėjo denio dalį ir į kingstonus nukreipė žibinto spindulį. Atidarius vieną vožtuvą, vidun akimoju plūstelėjo ledinis užbortinis vanduo. Puiku. Savo botą Tauersas tinkamai prižiūrėjo.

Jis nužygiavo į laivagalį, išvyniojo pilką pripučiamąją, vakar įsigytą „Zodiac" valtį, iš jos vidaus iškėlė greta irklo padėtus deguonies balioną, degalų baką ir pakabinamą „Yamaha" variklį.

Prireikė dešimties minučių, kol nuo fizinių pastangų prakaituojantis rumunas perkėlė valtį į vandenį ir pririšo prie borto. Valtis laisvąja eiga urzgiančiu varikliu pavojingai siūbavo vilnyse, tačiau ji, be abejo, aprims, kai dugną prislėgs žmogaus svoris.

Pro du atvertus kingstonus nepaliaujamai pliaupiantis vanduo jau spėjo užlieti denį. Ir beveik pasiekė Džimo Tauerso smakrą. Kaip gerai, kad apsiaviau guminius batus, pasidžiaugė Kosmesku, prožektoriumi apšviesdamas vyriškio veidą, žiūrėdamas į akis, kurios lyg paklaikusios bandė su juo susikalbėti.

Vanduo pakilo iki „Scoob-Eee" savininko burnos. Rumunas išjungė žibintą ir nužvelgė horizontą. Neskaitant Braitono žiburių ir fosforescuojančio atspalvio, kuriuo protarpiais sužėruodavo bangos ketera, aplinkui tvyrojo tamsa. Kelias sekundes jis klausėsi, kaip į korpusą tekšena vilnelės. Jautė, kad botas spėriai grimzta ir dėl sunkėjančio balasto vis silpniau linguoja..

Kosmesku vėl įjungė prožektorių ir pamatė, kad Džimas Tauersas muistosi apimtas siaubo, mėgindamas iškelti galvą virš vandens, kuris apsėmė jo lūpas.

— Pone Tauersai, kiek anksčiau nei šnervės panirs į vandenį, labai giliai įkvėpkite. Taip pratęsite gyvenimą dar viena minute. Per šešiasdešimt sekundžių žmogus pajėgus atlikti begalę dalykų. O gal net per devyniasdešimt sekundžių, jeigu esate puikios fizinės formos.

Tiesą sakant, jis abejojo, ar suvystytas vyras ką nors girdėjo. Mažai tikėtina, nes jūroje pranyko ir žmogaus veidas.

O valtelė jau plūduriavo lygiagrečiai su denio turėklais.

Kaip iš vadovėlio! Skęstantis laivas apleidžiamas tik tada, kai galima *įžengti* į gelbėjimo valtį. Po pusantros minutės taip ir padaręs, Kosmesku atsišvartavo ir nuslinko į tamsybes. Lėtai pasisukiojo aplink,

luktelėjo, kol po vandeniu dings juodas siluetas, kurį palydėjo burbulų pykšėjimas — vieną kitą išgirsti nesutrukdė net pakabinamojo variklio burzgimas.

Jis pasuko droselio rankeną, ir šovęs į priekį, pirmagalį iškėlęs „Zodiac“ su trenksmu šoko per bangą. Veidą aptaškė purslai. Priešingoje vandens kalno pusėje valtelės nosis smigo žemyn, ir netrukus ji įsirėžė į antrą volą. Kūną perliejo sūrus ledinis vanduo. Guminė valtis staigiai pakrypo kairėn, po akimirkos metėsi į dešinę. Širdį nutvilkė paniška baimė, kad iš sąsiaurio nepavyks išsikapstyti, nes guminukė garantuotai apvirs. Tačiau jis įveikė bangos keterą, ir išskydusios Braitono šviesos, kurios atsivėrė priešais druskos graužiamas akis, pasirodė mažumėlę ryškesnės.

Artėjant krantui, jūra galų gale aprimo. Rumunas plaukė link apšviesto tilto ir šio rytuose plytinčio Prieplaukos rajono. Už pastarojo driekėsi po uolėtais skardžiais nusitęsęs takas. Šaltą, gūsingą lapkričio vakarą žmonės ten turbūt nevaikštinės. Ko gero, nė gyvos dvasios nebus ir paplūdimiuose.

Problema buvo tai, kad šiandieną Džimas ketino paminėti vestuvių metines. Galimas daiktas, Kosmesku susimovė antrą kartą. Nebent „Scoob-Eee“ savininkas melavo. Bet kas, jei vyrioko žmona susisiekė su policija? Arba pakrantės apsauga? O jeigu apie Tauerso dingimą parašys vietiniame laikraštyje? Teks įdėmiai sekti, ką išspausdins žurnalistai, ir pagalvoti, kaip išvengti nemalonumų.

Po dvidešimties minučių, kai Prieplaukos rajonas saugiu atstumu nutolo kairėn, o priešais išaugo uolų siluetai, Kosmesku pasistengė valtimi išspausti didžiausią greitį ir po keliolikos sekundžių išjungė variklį. Atsuko dvi sparnuotąsias veržles, kurios prie tranco laikė penkių arklio galių agregatą, ir jį ištrenkė už borto.

„Zodiac“ iš inercijos tebeslydo pirmyn. Skardžių priedangoje jo nestabdė jokie vėjo šuorai. Sugniaužęs irklą Kosmesku vairavo valtelę gargžduoto kranto pusėn ir klausėsi garsėjančios mūšos, kol netikėtai sustojo.

Drabužius kiaurai permerkė laivagalį apgožusi banga.

Nusikeikęs jis šoko į vandenį, tačiau neįvertino šalčio ir gylio. Niurktelėjo iki pečių. Banga įniko traukti kūną atgal į jūrą, ir rumunas akimirką supanikavo. Iš po kojų išslydo žvirgždas. Jis ryžtingai pasviro pirmyn, tempdamas valtį už lyno. Galų gale parpuolė ant akmenėlių.

Į valtį vėl smogė banga, ir šįsyk pirmagalys vožė per pakaušį. Kosmesku antrą kartą paleido gerklę. Nerangiai pabandė atsistoti, bet vėl sudribo ant kelių. Šiaip taip pakilo sunkiai išsilaikydamas ant beprotiškai biraus gargždo. Kai per porą žingsnių pasistūmėjo į priekį, įkandin sekanti valtis ūmai virto sunkia našta.

Jis nuvilko „Zodiac" į paplūdimį, atidžiai apsidairė ir gerai įsiklausė. Tamsoje neįžvelgė jokių žmonių. Tegirdėjo mūšos griausmą ir į jūrą plaunamo žvirgždo čežėjimą.

Iš abiejų valties šonų Kosmesku iškrapštė guminius kaištukus ir ėmė lėtai ją vynioti išleisdamas orą. Vėliau peiliu įniko raižyti subliūškusią, į gigantišką šlapimo pūslę panašią valtelę ir minkyti juostas į ryšulį.

Sulinkęs tempdamas šlapią sunkenybę jis nusiūbavo taku. Pakeliui į aptiktas šiukšliadėžes išmesdamas supjaustytos valties atraižas, rumunas vilko kojas link Prieplaukos rajone veikiančio ASDA prekybos centro, kurio automobilių aikštelėje paliko savo furgoną.

Laikrodis rodė be poros minučių vidurnaktį. Norint apsiraminti, nepakenktų išgerti, užsukti į „Pasimatymo" lošimo namus ir porą valandų praleisti prie ruletės stalo. Bet Kosmesku, kuris jautėsi nusiplūkęs ir susitaršęs, žinojo, kad taip elgtis būtų neišmintinga.

40

Viršutiniame Sasekso policijos Kriminalinio skyriaus valdybos aukšte, aplink du iš trijų bendrų stalų, stovinčių nusikaltimų tyrimo kabinete Nr. 1, įskaitant Rojų Greisą, susibūrė dvidešimt du detektyvai ir pagalbinio personalo atstovai.

Sunkių nusikaltimų ir nelaimingų atsitikimų skyrius, į kurį mėginant nusigauti reikėdavo įveikti kreminiu atspalviu nudažytų koridorių labirintą, užėmė trečdalį aukšto. Jį sudarė du erdvūs kabinetai — Nr. 1 dydžiu pranoko Nr. 2, — du liudininkų apklausos kambariai, spaudos konferencijų salė, teismo ekspertų laboratorijos ir kelios patalpos vyresniesiems kriminalistams, per rimtus tyrimus atsikraustantiems iš savo buveinių.

Kabinetas Nr. 1 buvo šviesus ir šiuolaikiškai įrengtas. Aukštai įstiklinti langeliai slėpėsi už vertikalių žaliuzių. Jos dengė ir matinę stikli-

nę lubų plokštę, į kurią tekšeno lietaus lašai. Apdailos nepapildė jokios puošmenos, idant jos neatitrauktų darbuotojų dėmesio nuo pagrindinio tikslo — būtinybės išaiškinti sunkius, žiaurius nusikaltimus.

Ant sienų kabojo baltos lentos su prisegtomis trijų aukų nuotraukomis. Pirmasis jaunuolis įamžintas plastikiniame maiše, kuris įstrigo „Arco Dee“ žemsiurbio antgalio šliaužiklyje, ir įvairiomis skrodimo stadijomis. Kitose fotografijose buvo antro ir trečio negyvėlių lavonmaišiai, paguldyti ant „Scoob-Eee“, žvejybinio boto, denio ir tųdviejų kūnų autopsijos. Viename smarkiai išdidintame kadre buvo matyti moters žastas, ant jo ištatuiruotas žodis ir liniuotė, padedanti suvokti mastelį.

Po užrašu *Operacija „Neptūnas“* kabėjo prie lentos prignybtas, nuotaiką skaidrinantis „The Beatles“ albumo „Geltono povandeninio laivo“ atvaizdas. Iliustruoti operacijų pavadinimus tapo tradicija. Šitą fotografiją pakabino koks nors šmaikštuolis iš tyrimo komandos — turbūt Gajus Bečeloras, spėjo vyresnysis detektyvas.

Ant šviesaus, iš ąžuolo imitacijos pagaminto stalviršio, greta tyrimo strategijos bloknoto, kurį Greisas jau spėjo atsiversti, ir jo asistentės paruoštų išspausdintų užrašų gulėjo šiandieninio *Argus* egzemplioriius. Antraštė skelbė: ANGLŲ SĄSIAURYJE RASTI DAR DU KŪNAI.

Įvykiai susiklostė gana neblogai. Kevinas Spinela sau nebūdinga santūria maniera aprašė daugmaž tai, ką jam išklojo Greisas, ir pranešė, esą policija įtaria, kad palaikai išmesti iš plaukiančio laivo. Tiek informacijos užteko, jog vietinė bendruomenė susimąstytų apie pažįstamus neseniai operuotus ir vėliau dingusius paauglius, bet nepultų į paniką.

Byla turbūt padarys reikšmingą įtaką paties Greiso ateičiai. Vos prieš kelias savaites darbą pradėjusio naujojo policijos viršininko teritorijoje įvykdyta triguba žmogžudystė. Jo pavaduotoja, bjaurybė Alisona Vosper, be abejo, jau išsakė Tomui Martinsonui, ką mananti apie vyresnįjį detektyvą, kurio apgailėtini mėginimai su policijos viršininku užmegzti pokalbį per Džimo Vilkinsono pobūvį tik patvirtino jos nuomonę. Greisas norėjo pašnekinti Martinsoną per šokių vakarą ir užtikrinti, kad bylos tyrimas atsidūrė patikimose rankose.

— Lapkričio dvidešimt devintoji, šeštadienis, pusė devintos ryto, — paskelbė Rojus Greisas. Jis buvo apsirengęs kasdieniškai — ant baltų trumparankovių marškinėlių ir tamsiai mėlyno nertinio apsivilkęs juodą odinį švarką, su džinsais ir sportukais. — Tai ketvirtasis pasitarimas dėl

operacijos „Neptūnas". Mes tiriame trijų asmenų, įvardytų Neatpažintais Vyrais Nr. 1 ir Nr. 2 ir Neatpažinta Moterimi, mirtis. Operacijai vadovausiu pats, bet tuo atveju, jei turėsiu išvykti, mane pakeis detektyvė inspektorė Mentl.

Greisas mostu parodė ją tiems, kurie nepažinojo detektyvės inspektorės. Kitaip nei didžiuma komandos narių, vilkinčių kasdienius drabužius, Liza Mentl dėvėjo sau įprastą vyriško stiliaus kostiumą, šįkart rudą su baltas dryželiais, o vienintele jos nuolaida savaitgaliui tapo rusvas megztinis aukšta apykakle, pakeitęs oficialesnės išvaizdos palaidinukę.

— Dalis jūsų šiandieną atvažiuos į Kriminalinio skyriaus organizuojamą šokių vakarą. Daugumos žmonių, su kuriais privalome pasikalbėti, savaitgalį nerasime, todėl kai kam iš čia susirinkusių leisiu sekmadienį atsipūsti. Liksiančius dirbti informuoju, kad kitą pasitarimą rengsime rytoj per pietus, sulaukę, kol išsipagirios pobūvio dalyviai. — Jis plačiai nusišypsojo. — Pirmadienį grįšime prie senos darbotvarkės ir kaip visada pasimatysime pusę devintos ryto.

Laimė, suprasdama, kad detektyvo darbo valandos dažnai esti ilgos ir socialiai nepriimtinos, Kleo jį palaikydavo, su palengvėjimu pagalvojo Greisas. Ir šiuo požiūriu mylimoji visiškai skyrėsi nuo Sendės, buvusios žmonos, kuri nuolat niršdavo, jei vyrui tekdavo plušėti savaitgaliais.

Jis žvilgtelėjo į užrašus.

— Patologo atlikta toksikologinė analizė galbūt padės nustatyti mirties priežastį, bet rezultatus gausime tiktai pirmadienį. Dabar išklausysime ataskaitas apie Neatpažintą Vyrą Nr. 1.

Vyresnysis detektyvas atsisuko į Belą Moj, prieš save tradiciškai pasidėjusią atidarytą „Maltesers" dėžutę. Moteris ištraukė vieną saldainį, lyg tas būtų vaistų piliulė, ir įsimetė į burną.

— Bela, ką sužinojai iš įrašų apie dantis?

Liežuviu vartydama šokoladinį rutuliuką detektyvė seržantė atsakė:

— Neatpažinto Vyro Nr. 1 atveju ne kažin ką, bet, manau, išsiaiškinau kitą svarbų dalyką. Pora odontologų, su kuriais konsultavausi, pastebėjo, esą jaunuolio dantys — nekokios būklės. Greičiausiai dėl prastos mitybos, silpnos sveikatos ir, galimas daiktas, narkotikų vartojimo. Todėl tikėtina, kad jis kilęs iš skurdžių sluoksnio.

— Ar specialistai pastebėjo kokius nors dantų gydymo požymius, pagal kuriuos įmanoma nustatyti asmens tautybę? — pasiteiravo Liza Mentl.

— Ne. Nepavyko aptikti jokių ženklų, kad dantys išvis kada gydyti. Jeigu jis niekada nesilankė pas odontologą, tokiu būdu tapatybės neišsiaiškinsime.

— Pirmadienį turėsi duomenis apie visų trijų asmenų dantis, — tarė Greisas. — Tau bus lengviau.

— Jei prie manęs prisidėtų dar pora pareigūnų, mes sparčiai apeitume visus dantistus.

— Tvarka. Po susitikimo patikrinsiu mūsų žmonių resursus.

Vyresnysis detektyvas pasižymėjo pastabą ir atsigręžė į Normaną Potingą.

— Normanai, tau reikėjo pasišnekėti su organų persodinimo koordinatoriais. Kaip sekasi?

— Bandau susisiekti su visais, kurie dirba šimto mylių spinduliu veikiančiose ligoninėse, — atsakė detektyvas seržantas. — Kol kas nieko gero. Bet aš vis dėlto sužinojau šį tą įdomaus! — šūktelėjo išsišiepęs ir staiga trumpam prikando liežuvį.

— Pasidalysi naujienomis su mumis? — erzinančią pauzę nutraukė Greisas.

Detektyvas seržantas vilkėjo suglamžytą švarką, kurio, regis, nepamiršdavo tiek vasaros, tiek žiemos savaitgaliais — su epoletais ir didelėmis kišenėmis. Į vieną lėtai įkišo ranką, tartum ketindamas iškrapštyti kažkokią reikšmingą smulkmeną. Tačiau prabilo viso labo nemaloniai subarškinęs raktais ir palaidomis monetomis.

— Žmonių organų baisiai stinga, — pareiškė. Tuomet sučiaupė lūpas ir giliamintiškai sulinksėjo. — Ypač kepenų ir inkstų. Ar žinot kodėl?

— Ne, bet esu tikra, kad netrukus mus apšviesi, — dirgliai atsiliepė Bela Moj ir į burną įsimetė dar vieną „Maltesers" šokoladinį rutuliuką.

— Dėl automobilių saugos diržų! — triumfuodamas tarė Potingas. — Geriausi donorai yra mirštantys nuo galvos traumų, kurios nepakenkia likusioms kūno dalims. Šiandien vis daugiau žmonių užsisega diržus, o žuvusieji per avarijas būna visai išdarkyti arba virsta pelenais. Ironiška, tiesa? Senais laikais vairuotojai ir jų keleiviai išleisdavo kvapą, kakta tėškęsi į priekinį stiklą. Šiuo metu dėl galvos sužalojimų gyvybę praranda iš esmės vien motociklininkai.

— Ačiū, Normanai, — tarė Greisas.

— Dar kai kas, — pridūrė Potingas. — Manila, Filipinų sostinė, praminta „Inksto sala“.

Bela ciniškai palingavo galvą.

— Susimildamas. Juk čia miesto legenda!

Ją įspėdamas Greisas kilstelėjo ranką.

— Normanai, ką nori tuo pasakyti?

— Maniloje turtingi vakariečiai iš skurdžių perka inkstus. Tenykščiai gauna „gabalą“ — visai padorią sumą, pagal jų standartus. Organo įsigijimas ir transplantacija atsieina nuo keturiasdešimties iki šešiasdešimties tūkstančių.

— Nuo keturiasdešimties iki šešiasdešimties tūkstančių? — priblokštas pakartojo vyresnysis detektyvas.

— Kepenys gali kainuoti penkis arba šešis kartus daugiau, — atsakė Potingas. — Ne vienus metus laukiančiųjų sąraše praleidę žmonės griebiasi žūtbūtinių priemonių.

— Bet mes radome ne filipiniečius, — tarė Bela.

— Aš dar sykį pašnekėjau su vyruku iš kranto apsaugos. — Potingas nuleido jos repliką negirdom. — Pasakiau, kiek svėrė šlakbetoniai, į dugną nugramzdinę pirmąją auką. Jo manymu, aną savaitę vyravo pernelyg ramus oras, kad srovės būtų įstengusios išjudinti kūną iš vietos. Didžiuma jų teka palei jūros paviršių. Nuplukdyti lavoną galėjo nebent cunamis.

— Ačiū. Tavo duomenys naudingi. — Greisas juos užsirašė. — Nikai?

Ranką pakėlė Glenas Brensonas, kuris iš pirmo žvilgsnio tebeatrodė suvargęs.

— Atleisk, kad įsiterpiu, Rojau. Tik norėčiau išsakyti vieną mintį. Trijulę galbūt nužudė kitoje šalyje ar net laive ir išmetė į Anglų sąsiaurį. Juk taip pasakojai *Argus* reporteriui?

— Teisingai. Nuo kranto atitolę dar per kelias mylias, jie taptų nebe mūsų problema. Tačiau kūnai aptikti teritoriniuose Jungtinės Karalystės vandenyse. Pora tyrėjų jau kaupia duomenis apie laivus, per pastarąsias septynias dienas plaukusius sąsiauriu. Tik neįsivaizduoju, kaip rasti išteklių, kurių prisireiktų nagrinėjant šią informaciją. Ir, jei atvirai, nežinau, ar verta į ją gilintis.

— Lavonai iškelti iš šešiasdešimt penkių pėdų gelmės, — tęsė Brensonas. — Jei tų trijų neatplukdė srovės, vadinasi, juos išmetė iš laivo,

lėktuvo arba sraigtasparnio. Stambesniems konteinervežiams arba milžiniškiems tanklaiviams, kursuojantiems Anglų kanalu, būtina didesnė gramzda, taigi nemažai laivų iš karto atkris. Beje, mano nuomone, kiekvienas škiperis iš Britanijos admiraliteto jūrlapių atsektų, kokiame sektoriuje dirba žemsemės, ir nuo jo laikytųsi atokiau, jeigu nenorėtų, kad užtiktų kūnus. Sraigtasparnio arba privataus lėktuvo pilotas galbūt nepažiūrėjo į jūrlapį arba nepastebėjo seklesnės teritorijos. Todėl mums reikėtų apsilankyti vietiniuose oro uostuose, ypač Šorehame, pasidomėti, kokie orlaiviai skraidė aną savaitę, ir juos patikrinti.

— Pritariu, — sutiko detektyvė inspektorė Mentl. — Glenas teisus. — Bėda ta, kad nežinome, kas galėjo pakilti iš privataus aerodromo nepateikęs skrydžio plano. Jeigu lengvojo lėktuvo lakūnas ruošėsi lavonų atsikratymo misijai, jis veikiausiai pasistengė išsisukti nuo oficialių procedūrų.

— Arba atskrido iš užjūrio, — pridūrė Nikas Nikolas.

— Abejoju, — atsiliepė Greisas. — Bet kuris užsieniečių orlaivis, tarkim, iš Prancūzijos, nuo sausumos nutoltų geriausiu atveju per kelias mylias ir į britų oro erdvę nesibrautų.

Brensonas papurtė galvą.

— Atleisk, šefe, bet aš nesutinku. Kas, jeigu nusikaltėliai taip pasielgė sąmoningai?

— Kaip tai *sąmoningai?* — nesuprato detektyvė inspektorė Mentl.

— Na, lyg organizuodami dvigubą blefą. Žinodami, kad negyvėlius rasime ir pamanysime, jog jie iš Anglijos.

Greisas šyptelėjo.

— Turbūt, Glenai, per daug filmų prisižiūrėjai. Jei kas nors iš užsienio mestų kūnus į jūrą, jie nė už ką nenorėtų, kad lavonus aptiktume, ir nesiartintų prie Anglijos krantų. — Vyresnysis detektyvas brūkštelėjo pastabą. — Bet mes privalome patikrinti kiekvieną vietinį oro uostą, aviacijos klubą ir skrydžių dispečerius. Savaitgalį jie dirba, todėl užduotį atliksime nedelsdami.

Ranką pakėlė nusikaltimo vietos tyrėjams vadovaujantis Deividas Braunas. Vos įkopęs į penktą dešimtmetį, jis lengvai galėjo būti strazdanotu, rausvaplaukiu aktoriaus Danielio Kreigo broliu. Kolegos nuolat juokaudavo, esą prieš keletą metų, rinkdamasi pagrindinį aktorių naujajam filmui apie Džeimsą Bondą, kino kompanija pasiuntė kontraktą ne

tam žmogui. Marškinėlius atvira apykakle pridengęs striuke su multino pamušalu, užsitempęs džinsus ir apsiavęs sportinius batelius, plačiapetis vyras trumpai kirptais plaukais priminė kovingą, energija trykštantį veikėją. Bet išorė nieko bendra neturėjo su jo darbu nusikaltimo vietose, o nenuilstamas dėmesys detalėms padėjo Braunui užkopti NVT karjeros laiptais ir šioje srityje užimti kone aukščiausią postą.

— Visi trys kūnai įvynioti į standų polivinilchlorido plastiką, kurio galima nusipirkti bet kurioje ūkinių prekių arba „pasidaryk pats" tipo parduotuvėje. Surišti tampria, taip pat lengvai įsigyjama virve. Manau, nusikaltėlis tikrai nesiekė, kad aptiktume lavonus. Jis veikiausiai neabejojo *idealiai* atlikęs darbą.

— Ar mums pavyktų sužinoti, iš kur tie daiktai? — paklausė Greisas.

— Jų kiekiai nedideli, — atsakė Braunas. — Per maži, kad tokias prekes kas nors atsimintų. Jos parduodamos šimtuose vietų. Bet čionykščius tiekėjus vertėtų apklausti. Dauguma nepoilsiauja net ir savaitgalį.

Išteklių sąraše vyresnysis detektyvas užsirašė dar kelis žodžius. Ir vėl atsisuko į detektyvą konsteblį Nikolą.

— Nikai?

— Aš pasidomėjau pražuvėliais. Pagal išvaizdą nemaža dalis dingusių paauglių sutampa su mūsiškiais. Manęs paprašė aukų fotografijų.

— Krisas Hyveris gavo trijulės nuotraukas ir jas atitinkamai apdoros, kad pirmadienį jas galėtume pateikti spaudai. Nusiųsk ir į Dingusiųjų biurą.

Pareigūnas Krisas Hyveris dirbo Veido identifikavimo skyriuje.

— Be to, nuotraukas išplatinsime pietryčių policijos nuovadose ir galbūt įbruksime „Nusikaltimų stebėjimo" rengėjams, jei tik iki artimiausios jų laidos negausime atsakymų. Ar kas žino, kada ją rodys?

— Po savaitės, antradienį, — atsakė Bela. — Aš pasitikrinau.

Greisas nusivylęs susiraukė. Laukti tektų ilgai. Jis kreipėsi į jaunąją detektyvę konsteblę Emą Džeinę Boutvud:

— Ema?

— Ką gi, — prabilo ji manieringu, uždarųjų privilegijuotų mokyklų auklėtiniams įprastu balsu, — kaip ir prašei, pasidomėjau 2001-aisiais iš Temzės iškelto, galvą ir galūnes praradusio berniuko byla. Vargšelio tapatybė liko neatskleista, tad policija jį praminė Adamu. Iš žarnyne ras-

tų mikroskopinių augalų granulių pasisekė nustatyti, kad vaikas kilęs iš Nigerijos. Analizę atliko daktarė Heizelė Vilkinson iš Kju soduose įsikūrusios Džodrelo laboratorijos.

Deividas Braunas, NVT vadovas, vėl kilstelėjo ranką.

— Rojau, mes pažįstame Heizelę — bendradarbiavome ne viename bylos tyrime.

— Gerai, — tarė Greisas. — Ema, pasirūpinsi, kad iš Nadiuškos ji gautų viską, ko reikia?

— Taip. Beje, dar vienas dalykas. Apie tai skaičiau gulėdama ligoninėje. — Ji blausiai nusišypsojo ir patraukė pečiais. — Tiesiog norėjau deramai išnaudoti laisvą laiką. Viena iš mūsiškių ekspertų laboratorijų, kurioje tiriame DNR, „Cellmark" teismo ekspertizės tarnyba, priklauso Jungtinių Valstijų „Orchid Cellmark" kompanijai. Aš kalbėjausi su paslaugiu laboratorijos darbuotoju Metu Grinhalgu, teismo ekspertų direktoriumi. Jis užsiminė, kad kolegos iš JAV pasistūmėjo į priekį analizuodami DNR enzimų izotopus. Pasak Meto, jie išsiaiškino, kad maistui — ypač sudedamiesiems mineralams, — būdinga tam tikra lokalizacija, todėl įmanoma nustatyti jo kilmės regioną, o kartais net šalį. Laboratoriniai Neatpažinto Vyro Nr. 1 pavyzdžiai jau išsiųsti, rezultatus sužinosime savaitės pradžioje.

— Puiku. Ačiū, Ema. — Greisas minutėlę svarstė, ar iš tyrimo ką nors peš — šiandien maisto produktai gabenami po visą pasaulį. Bet informacija gali praversti. Jis atsiplėšė nuo kėdės, žengė prie vienos iš baltų lentų ir pamojo į stambiu planu nufotografuotą moters žastą. — Matot?

Kabinete susibūrę žmonės palinkčiojo galvomis. Vyresnysis detektyvas rodė į negrabiai ištatuiruotą, vos colio ilgio žodį: RARIS.

— Raris? — pakartojo Normanas Potingas. — Gal tai „raras", plepio sinonimas, tik kažkas įvėlė klaidą? Juk panelė taip mėgsta malti liežuviu! — jis prunkštelėjo iš savo sąmojo.

— Manau, čia vardas, — nekreipdamas dėmesio į repliką pasakė Greisas. — Labiausiai tikėtina, jog paauglė ant rankos išsitatuiravo mylimo vaikino vardą. Iš pirmo žvilgsnio, su adata darbavosi pati. Ar kas esate tokį girdėjęs?

Niekas neatsiliepė.

— Normanai ir Ema, išsiaiškinkite, kokioje valstybėje vardas paplitęs, ar toks išvis egzistuoja, o jeigu ne, ką reiškia žodis.

Jis atsigręžė į detektyvę inspektorę Mentl.

— Liza, žinau, kad kelias dienas buvai skyrusi mokslams, todėl atitrūkai nuo reikalų. Ar tau reikės kokių papildomų duomenų?

— Ne, Rojau, aš jau susipažinau su visomis aplinkybėmis.

— Gerai.

Tebestovėdamas Greisas apsidairė ir įsmeigė akis į HOLMES sistemos specialistę Džuljetą Džouns, tamsiaplaukę moterį, dėvinčią palaidinukę rudais dryželiais.

— Per savaitgalį surengsime zondavimo operaciją — iššukuosime visą Jungtinę Karalystę tikrindami, ar kitų grafysčių policija užfiksavo bent ką nors panašaus. Mes negalime remtis prielaida, kad organus išpjovė persodinti. Tai akivaizdžiausia tyrimo kryptis, bet atmesti nederėtų ir tikimybės, jog prie aukų nagus prikišo pusprotis vienišius. Nadiuškos įsitikinimu, nusikaltėliui netrūksta chirurgo įgūdžių. Iš Vidaus reikalų ministerijos privalome gauti informaciją apie chirurgus ar šią profesiją išmanančius daktarus, kuriuos per pastaruosius keletą metų paleido iš kalėjimo arba psichiatrijos ligoninės. — Pagalvojęs jis pridūrė: — Ir apie chirurgus, netekusius teisės verstis gydytojo praktika, galbūt dėl to griežiančius dantį. — Greisas pasižymėjo tyrėjams skirtą nurodymą.

— Rojau, o kaip internetas? — paklausė Deividas Braunas. — Kiek pamenu, prieš porą metų „eBay" tinklalapyje kažkas siūlėsi parduoti inkstą. Manau, tuo vertėtų pasidomėti.

— Nebloga mintis. — Vyresnysis detektyvas pažvelgė į Lizą Mentl. — Perduosi instrukcijas Pažangių technologijų nusikaltimų skyriui? Pažiūrėk, gal kas reklamuoja prekybą organais.

— Rojau, nejau *išties* manai, kad kas nors taip elgtųsi? — į jį kreipėsi Bela. — Žudytų žmones ir *pardavinėtų* jų organus?

Kadaise Greisui ir pačiam kildavo abejonių dėl žmogaus polinkio į piktadarybes, bet tie laikai seniai jau praeityje. Kai kurių asmenų iškrypimo nė iš tolo neatspindėtų netgi dešimt kartų baisesni dalykai už šiurpiausius košmarus, kuriuos sugebėdavai įsivaizduoti.

— Deja, taip, — atsakė jis.

41

Dar tik pusė trečios, o lauke jau temo. Linė stovėjo prie virtuvės lango ir stebeilijosi laukan laukdama, kol išsijungs mikrobangų krosnelė, kuri džeržgė it metaliniame šiukšlių konteineryje atgijęs grandininis pjūklas. Žemę merkė lietus, ir užpakalinio kiemo sodelis, su pasididžiavimu prižiūrimas didžiąją metų dalį, atrodė siaubingai apleistas.

Suvytusias rudenines rožes būtina išrauti, lapų kilimu prislėgtą žolę vėl reikėjo nupjauti, nors jau lapkričio pabaiga — *ačiū tau, pasaulinis atšilime*, dingtelėjo į galvą. Rasi kitą savaitgalį ji turės užtektinai energijos ir entuziazmo. Su sąlyga...

Su *labai didele* sąlyga.

Su sąlyga, kad pavyks prislopinti baimę dėl Keitlinos, protą paralyžiuojantį siaubą, kuris neleisdavo susitelkti į jokią veiklą, netgi į laikraščių skaitymą.

Sekmadienio popiečių ji nemėgo, kiek save atminė. Nuotaiką gadindavo slogios mintys, kad savaitgalis artėja į pabaigą ir rytojaus dieną teks grįžti į realybę. Tiesa, dabar širdį stingdė ne vien dienos niauruma. Linė klaikiai bijojo dėl dukters, jautėsi apimta bejėgiškumo, kuris kėlė pyktį. Motiną iš vidaus graužė įbaugintos, paskutines kelias dienas ligoninėje gulinčios Keitlinos veidas ir suvokimas, kad dukrai ji negali pasiūlyti nieko, išskyrus paguodos žodžius, kelis jaunimo žurnalus ir kompaktines plokšteles.

Ką ne ką, o pagelbėti žmonėms Linė sugebėdavo. Būdama šešiolikos septyniolikos, porą metų globojo jaunesnę seserį Loreiną, prikaustytą prie lovos po avarijos, per kurią ją, važiuojančią dviračiu, partrenkė sunkvežimis. Padėjo sesei atsistoti ant kojų ir vėl išmokti vaikščioti. Prieš penkerius metus jaunėlei vėl ištiesė pagalbos ranką — palaikė Loreiną per ištuokos procesą ir nesėkmingai užsibaigusią kovą su krūties vėžiu.

Kai su vyru skyrėsi pati Linė, tvirta jos atrama tapo motina, bet pastaroji seno ir, nors sveikata nesiskundė, kada nors ateityje, be abejo, taip pat atguls į kapą. Praradusi Keitliną ji liktų vienui viena, ir tokia egoistiška mintis gąsdino neką mažiau negu skausmas, kurį žadino dukters patiriamos kančios.

Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje praleistos dienos virto tikru pragaru. Gelbėjimo armijos apmokymų centre, kitapus gatvės nuo

Keitlinos palatos, medikai trims naktims parūpino jai kambarį, bet Linė ten veik nekėlė kojos, nes nenorėjo pražiopsoti patikrinimų ir su transplantantų tinkamumu susijusių tyrimų, kuriais dukrą kamuodavo bemaž kiauromis paromis. Todėl miegodavo įsitaisiusi ant kėdės, šalia Keitlinos lovos.

Linė pametė skaičių žmonių, bendravusių su jos dukra. Tarpusavyje nuolat mainėsi įvairūs persodinimo komandos nariai, socialiniai darbuotojai, seselės, gydytojas stažuotojas, hepatologas konsultantas, chirurgas konsultantas, anesteziologas. O kur dar skenavimai, kraujo tyrimai, pirminiai sveikatos įvertinimai, tomografijos, plaučių funkcijos, širdies būklės tikrinimai ir pasikartojančios, regis, begalinės klinikinės apžiūros.

— Aš tapau eksponatu, — kažkuriuo momentu beviltiškai pastebėjo Keitlina.

Daktaras Abidas Sadlas, vienintelis asmuo, į kurį mergaitė reaguodavo palankiai, šįryt abi užtikrino, esą persodinti tinkamą organą pavyks gauti netrukus. Nors Keitlinos kraujo grupė reta, tikėtina, kad paieškos nesitęs ilgiau kaip porą dienų, tvirtino gydytojas.

Linę jis visada veikė raminamai. Jai patiko to žmogaus energija, skleidžiama šiluma, nuoširdus rūpinimasis. Akivaizdu, jog daktaro Sadlo darbo diena tęsdavosi labai ilgai ir dėl Keitlinos jis stengėsi kaip įmanydamas, tačiau faktų nepaneigsi: persodinti reikalingų kepenų stigo, mergaitės kraujo grupė reta. Nereikėtų užmiršti ir dar vienos problemos. Kaip gydytojas minėjo, Linės dukra sirgo chroniška kepenų liga, o pirmenybė teikiama ūminėms.

Daktaras aiškino, kad transplantacijai tinka organai, paimti iš donorų su dažniau pasitaikančia kraujo grupe, taigi dėl to neverta jaudintis. Keitlina pasveiks, tikino jis. Geri Abido Sadlo ketinimai Linei nekėlė jokių abejonių.

Tačiau ji žinojo, kad gydytojas priklauso sistemai. Pats tebuvo gausios, persidirbusios, amžinai nusiplūkusios, bet rūpestingos komandos narys. Nors Lukas kurstė baimę, pasinerti į interneto platybes vaikinas privertė netgi ją. Nustatyti, kiek tiksliai žmonių Jungtinėje Karalystėje laukė kepenų persodinimo operacijos, sekėsi sunkiai. Daktaras Sadlas kalbėdamas akis į akį pripažino, kad Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje devyniolika procentų nelaimėlių miršta anksčiau nei jiems

randamas tinkamas organas. Linės manymu, jis sakė ne visą tiesą. Per pasitarimus, vykstančius kiekvieną trečiadienį, prioritetai nuolat kisdavo. Globodama dukrą ji ne sykį šnekėjo su pacientais, kuriuos iš sąrašo viršaus vis nutrenkdavo žemyn prastesnės būklės asmenys.

Čia loterija.

Ji jautėsi velniškai bejėgė.

Stalą slėgė stora „Observer" laikraščio ir jo priedų stirta; viena iš pirmojo puslapio antraščių prognozavo, kad ekonominis nuosmukis tęsis, nekilnojamojo turto vertė kris, bankrotų daugės. Rytoj grįžus į darbą teks susidurti su žmogiškomis šitų reiškinių pasekmėmis.

Linė gailėjosi beveik kiekvieno, su kuriuo bendraudavo darbo reikalais. Užjautė padorius paprastus piliečius, prasmegusius finansiniame liūne. Tokia Ana Florens, panašaus amžiaus kaip ji, irgi slaugė sergančią paauglę dukrą. Nemalonumai prasidėjo prieš keletą metų, kai moteris už penkiolika tūkstančių svarų išsimokėtinai pirko automobilį, bet nebepajėgė atsiskaityti už draudimą, o ratus netikėtai pavogė. Vargšei neliko nieko, vien tik įsipareigojimai kredito kompanijai.

Stokodama finansų kitam automobiliui, ji pasinaudojo kreditine kortele. Ir nuo tada turėdavo išsiimti naujas, kad jomis apmokėtų senųjų skolas.

Jau ilgiau nei metus Linė kone kas savaitę iš naujo tardavosi dėl penkių tūkstančių svarų, kuriuos Ana Florens prasiskolino vienai kortelių bendrovei, Linės firmos klientei, kiekvieną sykį leisdama atsiskaityti vis mažesnėmis kasmėnesinėmis įmokomis. Blogiausia, kad moteriškė nebeišgalėjo mokėti ir būsto paskolos. Kada ji praras namą ir kitką, buvo tik laiko klausimas.

O, kaip Linė troško burtininko lazdelės, kad pagelbėtų Anai Florens ir tuzinams tokių pat bėdžių, su kuriais bendraudavo kasdieną — su užuojauta, bet tvirtai. Deja, ji daug geriau mokėjo *užjausti*, negu elgtis *tvirtai*.

Į kojas pasitrynė Maksas, rainas katinas. Priklaupusi Linė jį paglostė, ir švelnaus vėsaus kailio pojūtis padėjo mažumėlę aprimti.

— Kaip tau gerai, Maksai. Tu nė nenutuoki, koks mėšlinas būna žmonių gyvenimas.

Net jeigu kniauklys žinojo, jis neišsidavė. Paprasčiausiai sumurkė.

Ji stvėrė telefoną ir pabandė prisiskambinti Sju Šekelton, geriausiai draugei, iš kurios visada sulaukdavo optimistiško palaikymo. Bet ryšį

užmezgė tiktai su balso paštu. O, taip, naujas mylimasis, rodos, savaitgaliui išsivežė Sju į Romą. Linė paliko žinutę ir apimta nevilties išjungė mobilųjį.

Dzingtelėjo mikrobangų krosnelė. Palūkuriavusi minutę ji atidarė dureles ir ištraukė picą. Supjausčiusi į dalis, perkėlė ant padėklo ir nunešė į svetainę.

Pravėrus kambario duris, ausis užgulė televizoriaus griausmas. Ekrane sukinėjosi pora veikėjų iš „Lagūnos aistrų", realybės šou, į kurį duktė buvo įjunkusi. Keitlina tysojo ant sofos, priglaudusi galvą Lukui prie krūtinės, basa, surietusi kojų pirštus. Ant stiklinio žurnalinio staliuko stovėjo dvi atšautos kokakolos skardinės. Motina įbedė akis į dukters veidą, pamatė, kad toji šypsosi visiškai susitelkusi į serialą, ir sekundėlę Linę perliejo emocijų pliūpsnis. Ji užsigeidė pasūpuoti Keitliną glėbyje.

Dieve, kaip mergaitei reikėjo paguodos — duktė jos *nusipelnė*. Ir buvo verta geresnio žmogaus nei greta ant sofos sėdintis avigalvis idiotiška kreivašone šukuosena, atrištais sportbačiais, skylėtais džinsais ir palaidine su gobtuvu.

Linė tebeniršo ant Luko, kad tas išgąsdino Keitliną — ir ją pačią — statistiniais duomenimis apie transplantantų laukiančius žmones ir jų mirštamumą.

— Pica! — džiugiau nei jautėsi paskelbė ji.

Lukas dirstelėjo iš po nuožulniai krentančių kirpčiukų ir pakėlė ranką tartum eismo reguliuotojas.

— Jėgelė! Pica man patinka.

Manau, dar labiau patiktų, jeigu ją užsimaukšlintum kaip kepurę, pagalvojo Linė. Mielai būtų nutėškusi maistą jam ant galvos. Vis dėlto savitvardos neprarado — tiesiog nuleido padėklą ant stalo, išėjo iš kambario ir grįžo į virtuvę. Numetusi į šoną sekmadieninį laikraštį, pasiėmė Valos Makdermid kriminalinį romaną, kurį skaitė pastarąsias porą dienų. Vylėsi galėsianti valandėlę pasinerti į kitokį pasaulį.

Knygoje vyriškis įkišo auką į viduramžiško stiliaus kankinimo įrenginį, ir Linė netikėtai pagalvojo, kaip būtų malonu sugrūsti Luką į tokį įrenginį.

Ji padėjo tomelį ir pravirko.

42

Siuzana Kuper pervargo. Nė nebepajėgė suskaičiuoti, kiek dienų prabėgo po avarijos. Nuo ano trečiadienio iš esmės gyveno Intensyviosios terapijos skyriuje, o namo parlėkdavo tik išsimaudyti duše ir persirengti. Atverstas ant kelių *Daily Mail* rodo, kad jau pirmadienis.

Laikraštyje mirgėte mirgėjo reklamos, išspausdintos šalia linksmų, šventiškų, bugienio šakelėmis apipintų straipsnių ir patarimų. Kaip išvengti kalėdinių pagirių! Kaip per šventes nepriaugti svorio! Kaip namų gamybos šlamštu papuošti eglutę! Šimtas nuostabių pasiūlymų, ką dovanoti per Kalėdas! Kaip savo vyrui nupirkti dovaną, kurios jis niekuomet nepamirš!

O gal geriau „Kaip padėti savo vyrui iki Kalėdų išlikti gyvam?", — niūriai pamanė ji. Arba „Kaip padėti vyrui išgyventi tiek, kad jis pamatytų savo kūdikį"?

Padėtis nesikeitė jau penkias dienas. Penkias ilgiausias dienas jos gyvenime. Penkias dienas, praleistas ant kėdės prie Nato gulto mėlynoje intensyviosios terapijos palatoje. Šita spalva jau vemt vertė. Siuzanai iki gyvo kaulo įgriso blyškus sienų melsvumas, nūnai aplink sutuoktinio lovą užtrauktų užuolaidų žydrynė, pakeliamųjų žaliuzių, gydytojų ir slaugytojų aprangos mėlis. Akys užkliūdavo už kitos spalvos tik tuo atveju, jei nukrypdavo į jam atsiųstus atvirukus. Siuzana gėles perleido gretimai palatai, nes čia joms nebuvo vietos.

Ji pasvarstė, gal įkišti nosį į užuolaidomis aptvertą zoną, bet dabar ten grūdosi medikai. Staiga atgijo pavojaus signalas — *PYP PYP PONG*, — bet po sekundėlės jis nutilo. Siuzana tiems garsams jautė vis stiprėjančią neapykantą. Jie įvarydavo baimę kiekvieną kartą, velniai rautų. Vėl pasigirdo pypsėjimas, atsklidęs iš tolimosios palatos pusės. Apsisprendusi padaryti pertraukėlę, ji padėjo laikraštį ir atsistojo.

Prie Nato gulto antrąsyk nuskambėjo signalas, ir Siuzana paklausė savęs, gal vertėtų patikrinti, kas vykta anapus užuolaidų. Bet ji medikus tardė be paliovos ir žinojo, kad juos varo iš proto. Ne, bus geriau, jeigu pakeis aplinką, — trumpam dings iš palatos.

Ji praslinko pro keletą lovų, ant kurių gulėjo intubuojami arba nebylūs, miegantys ar į tuštumą spoksantys ligoniai, sustingo prie išėjimo,

greta kurio kabojo dalytuvas, ant delnų pareigingai purkštelėjo lipnios higieninės priemonės, šią įsitrynė į rankas, pirštu dūrė į žalią mygtuką, kad atsirakintų durys, pastūmė jas ir žengė per slenkstį. Koridoriumi vilko kojas lyg zombis, prasiūbuodama pro kairėje pusėje įrengtą poilsio kambarį, palei dešinėje esančias duris, kurios vedė į erdvesnį, bet neką pakiliau nuteikiantį laukiamąjį, ir abstraktų paveikslą, tarytum vaizduojantį dviejų įvairiaspalvėmis sepijomis prikimštų vilkikų susidūrimą. Už lifto koridorius užsibaigė ties langu.

Ties Siuzanos langu į išorinį pasaulį.

Pro jį tarsi atsiverdavo vaizdas į alternatyvią tikrovę. Į namų stogus, aukštybėse sklandančius kirus, tyvuliuojantį Anglų sąsiaurį. Į normalų, ramybės sklidiną pasaulį. Kuriame Natui nieko blogo nenutiko. Kuriame buvo matyti pelenų spalvos laivai, plaukiantys lygiagrečiai su pilku horizontu. Kuriame vakar ji regėjo tolimas baltabures jachtas, besivaržančias tarpusavyje, manevruojančias aplink plūdurus, dalyvaujančias žiemos lenktynių „Bujerių“ etape. Siuzana viską apie jas žinojo, nes porą metų, sekmadienio rytais, vienoje iš tų jachtų Natas darbuodavosi suktuvais. Jis mėgaudavosi tiek grynu oru, tiek galimybe, kaip ir žaidžiant sieninį, trumpam pabėgti nuo įtampos ligoninėje.

Bet vėliau vyras nusipirko „Honda Fireblade“ ir laisvus sekmadienio rytus praleisdavo užmiestyje lakiodamas kartu su grupele kitų atgimusių baikerių. Kaip ji nekentė to motociklo.

O šūdas. Šūdas, šūdas, šūdas.

Lyg pajutęs, kad motina prislėgta, pilve sukrutėjo kūdikis.

— Sveikas, Gumbiuk, — pasilabino Siuzana ir išsitraukė mobilųjį.

Aštuoni praleisti skambučiai. Daugybė naujų žinučių. Nuo Nato brolio. Kolegų buriuotojų. Sieninio partnerio. Sesers. Džeinės, geriausios jos bičiulės, ir dar dviejų draugių.

Už nugaros ji išgirdo žingsnius. Tylius, girgždinančius linoleumą. Ir nepažįstamą moterišką balsą.

— Ponia Kuper?

Atsigręžusi Siuzana išvydo simpatišką moterį, rankose laikančią segtuvą su šūsnimi prignybtų blankų. Beveik keturiasdešimties, ilgais, šviesiai rudais, į kuodą surištais plaukais, dėvinti rudomis ir kreminėmis juostelėmis dryžuota palaidinuke, juodomis kelnėmis ir avinti

minkštais juodais bateliais. Ant krūtinės segėjo ženklelį su užrašu *slaugytoja specialistė.*

— Aš esu Krisė Džekson. — Moteris užjaučiamai nusišypsojo. — Kaip jūs laikotės?

Siuzana patraukė pečiais ir atsakė blankiu vypsniu.

— Tiesą sakant, nekaip.

Stojo trumpa dvejonės pauzė, ir ją apėmė bloga nuojauta.

— Ponia Kuper, ar mes galėtume pašnekėti? — vėl prabilo slaugytoja. — Jei tik jums netrukdau.

— Taip, žinoma.

— Gal užeitume į poilsio kambarį? Atnešti arbatos puodelį?

— Ačiū.

— Kaip ją geriate?

— Su pienu, be cukraus.

Po kelių minučių Siuzana jau sėdėjo belangėje patalpoje, susmegusi žaliame krėsle mediniais ranktūriais. Virš kampinio staliuko, regis, stiebėsi naktinis šviestuvas, pridengtas kutuotu gaubtu. Ant vienos sienos kabėjo veidrodėlis, ant kitos — nykaus peizažo atspaudas. Į akis krito ir nedidelis, šiuo metu išjungtas ventiliatorius. Patalpoje vyravo slogi atmosfera.

Krisė Džekson grįžo nešina dviem arbatos puodeliais ir įsitaisė priešais. Maloniai, bet nejaukiai šyptelėjo.

— Ar galėčiau į jus kreiptis vardu?

Ji palinksėjo galva.

— Atleiskit, Siuzana, bet ateitis nieko gero nežada. — Slaugytoja pamaišė savo arbatą. — Dėl jūsų vyro padarėme, ką sugebėjome. Žinodami, koks asmuo sužalotas ir kaip personalas prie jo prisirišęs, visi įdėjo daugiau pastangų nei įprastai. Per penkias dienas iš jo neišgavome jokios reakcijos, ir, deja, šįryt kai kas atsitiko.

— Kas?

— Dažnai tikrindami vyzdžius pastebėjome, kad smegenys neišvengė pokyčių, kurie byloja apie išaugusį spaudimą.

— Akies lėliukės išsiplėtė?

Krisės Džekson lūpas perkreipė niaurus šypsnys.

— O, taip, atsižvelgiant į jūsų išsilavinimą, nieko keista, kad mane supratote teisingai.

— Ir suprantu, kaip rimtai nukentėjo vyro smegenys. Kiek dar laiko... na, hmm... — ji ėmė springti žodžiais, — ... Natas išbus su mumis?

— Mes turėsime atlikti pakartotinius tyrimus, bet jau dabar matyti, kad rezultatai nebus džiuginantys. Gal pageidaujate su kuo nors susisiekti? Su šeimos nariais, kurie atvyktų į ligoninę, tartų jam sudie ir jus paremtų?

Puodelį su lėkštute Siuzana padėjo ant stalo, rankinėje sugraibė nosinaitę, šios kampeliu pasišluostė akis ir linktelėjo.

— Brolis... jau važiuoja iš Londono... prisistatys netrukus. Aš... aš... — ji palingavo galva, sušniurkštė, giliai įkvėpė ir grumdamasi su ašaromis pasistengė aprimti. — Ar jūs tikra dėl įvykių eigos?

— Jūsų sutuoktinio kraujospūdis pakilo iki 220/110 mm Hg. Paskui smigo iki 90/40 mm Hg. Ar suvokiate, ką tai reiškia?

— Taip. — Jos akys patvino ašaromis lyg pralaužusios užtvanką. — Natas faktiškai miręs. Tiesa?

— Deja, taip, — tylutėliai atsakė Krisė Džekson.

Siuzana kinktelėjo galva, paeiliui prie akių spausdama nosinę. Neilgai trukus, slaugytojai kantriai lūkuriuojant, ji nurijo arbatos gurkšnį.

— Ponia Kuper, mudviem reikėtų šį tą aptarti. Jūsų vyras guli ligoninėje, ir jo kūnas beveik netraumuotas, tad jei paaukotumėte svarbiausius organus, galėtumėt išgelbėti kitų žmonių gyvybę.

Krisė patylėjo laukdama reakcijos. Siuzana nudūrė žvilgsnį į puoduką.

— Daugumą guodžia mintis, kad mylimųjų mirtis leidžia išgyventi kitiems. Tokiu atveju jūsų sutuoktinio baigtis nenueitų perniek.

— Aš nėščia. Manyje auga Nato vaikas. Tačiau vyras jo nepamatys, ar ne?

— Jo dalelę išlaikys bent jau jūsų kūdikis.

Siuzana vėl įsispoksojo į arbatos puodelį. Jautėsi taip, lyg jos stemplę veržtų plieninis žiedas.

— Kaip... tai yra, jeigu aš... Natas... paaukos organus, ar jūs... na, žinote... jo kūną sudarkysite?

— Medikai juo rūpinsis kaip gyvu pacientu. Ne, jūsų vyro nedeformuosime. Ant krūtinės teišliks vieno pjūvio žymė.

Siuzana prabilo po užsitęsusios tylos pauzės:

— Jis visada palaikė organų aukojimo idėją.

— Bet donoro kortelės neturėjo? Niekur nesiregistravo?

— Laikui bėgant, manau, būtų ją įsigijęs. — Siuzana patrūkčiojo pečiais ir vėl įniko šluostytis akis. — Vargu ar tikėjosi taip anksti...

Slaugytoja linktelėjo, gailestingai neleisdama užbaigti sakinio.

— Kaip ir dauguma žmonių, — pridūrė.

Siuzana karčiai nusijuokė.

— Tas suknistas motociklas. Aš nenorėjau, kad Natas jį pirktų. Jei tik būčiau ryžtingai pasipriešinusi...

— Tvirtavalius asmenis sunku perkalbėti. Niekuomet savęs dėl to nekaltinkite.

Ir vėl įsitvyrojo tyla.

— Jeigu aš sutiksiu aukoti, — galiausiai pratarė Siuzana, — ar jam suleisite anestetiko?

— Jei tik norite. Bet tai nebūtina. Jūsų vyras nieko nejaučia.

— Kurias kūno dalis paimsite?

— Dėl kurių neprieštarausite.

— Norėčiau, kad paliktumėte akis.

— Gerai, aš jus suprantu. — Ūmai supypsėjo pranešimų gaviklis. Krisė Džekson patikrino prietaisą ir jį grąžino atgal į dėklą. — Išgersite antrą puodelį?

Siuzana gūžtelėjo pečiais.

— Aš užkaisiu dar arbatos ir pasirūpinsiu sutikimo formomis. Tuomet peržvelgsime jo ligų istoriją.

— Ar žinote, kam atiteks organai?

— Ne, dar nežinome. Inkstai, širdis, kepenys, plaučiai, kasa, plonoji žarna įtraukiami į nacionalinę duomenų bazę, o eilėje laukia aštuoni su viršum tūkstančių žmonių. Jūsų vyro organus išskirstys pagal tinkamumo ir pirmenybės principus. Kitaip sakant, reikės surasti recipientus, kurie turės geriausius šansus pagyti. Jums raštu pranešime, kam konkrečiai padėjo aukos.

Siuzana užsimerkė slopindama ašaras.

— Neškit tas formas, — pasakė. — Neškit tas prakeiktas formas, kol nepersigalvojau.

43

„Denarų" skolų išieškojimo agentūra, Linės Beket darbovietė, buvo įsikūrusi dviejuose biurų statinio aukštuose, viename iš naujausių Braitono ir Houvo administracinių pastatų, netoli geležinkelio stoties, ultramadingame Naujosios Anglijos kvartale.

Pagal senovės Romos monetas pavadinta tarnyba teikė paslaugas įvairiausioms vartojimo paskolas teikiančioms bendrovėms — bankams, namų statybos kredito įmonėms, kompanijoms, kurios leisdavo paštu užsakomų gaminių katalogus, parduotuvėms, klientams siūlančioms kreditines korteles, išsimokėtinai prekes parduodančioms firmoms, — ir prastėjančio ekonominio klimato sąlygomis verslas klestėjo. Dalį veiklos sudarė konkrečių klientų prašymai atgauti beviltiškas skolas. Bet dažniausiai agentūra rizikuodavo ir įsigydavo visą paketą skolų, nors tiksliai nežinodavo, kiek jų išpeš.

Pirmadienio popietę, be penkiolikos minučių pusę šeštos, Linė sėdėjo prie dešimčiai žmonių skirto darbo stalo. Jos komanda vadinosi „Širšės siaubikės". Kiekviena bendradarbių grupė buvo pasivadinusi tam tikru vardu, ir šis buvo užrašytas ant lentelės, kabančios palubėje. Kiti energingi varžovai, triūsiantys milžiniškoje atviro išplanavimo kontoroje, buvo pasivadinę „Sidabriniais rykliais", „Šuoliuojančiais leopardais" ir „Denarų demonais". Tolimojoje biuro pusėje, po „Gudragalvių teisės erelių" ženklu, plušėjo bylinėjimosi specialistai, o už jų buvo įsitaisę skolų rinkėjų skambučių kontrolieriai.

Šiaip jau Linei patiko čia dirbti. Ją gerai nuteikdavo draugiški santykiai su kolegomis ir bičiuliška konkurencija. Pastarąją kurstydavo gigantiški plokščiaekraniai monitoriai, nuo sienų rodantys premijas, pradedant šokoladinių saldainių dėžutėmis, baigiant vakariene prašmatniame restorane arba bilietais į kurtų lenktynes. Jos akiratyje kabantis ekranas vaizdavo atgijusį, verdantį, auksinių monetų kupiną puodą kartu su žodžiais: SUKAUPTAS PREMIJINIS FONDAS — 673 svarai. Linę neretai apimdavo jausmas, kad darbovietėje viešpatavo lošimo namams būdinga atmosfera.

Iki savaitės pabaigos suma išaugs, ir ją namo parsineš kažkuri iš „Širšių siaubikių" arba kas nors iš konkurentų komandos agentų. Premi-

ja praverstų, pamanė Linė suprasdama, kad ją dar galėtų laimėti. Nors trukdžių buvo, darbas sekėsi neblogai.

Dieve, kaip man reikėtų tų pinigų! Jų užtektų automobilio remontui, dovanėlėms Keitlinai ir kas mėnesį augančiam įsiskolinimui už atsiskaitymus kreditine kortele.

Žiemiškoje tamsoje iš biuro atsiverdavo nuostabi Braitono panorama, tačiau dirbdama ji taip susikaupdavo, kad neturėdavo laiko grožėtis vaizdu. Dabar, užsidėjusi telefono ausines, priešais save pasistačiusi vėstančios arbatos puodelį, Linė kaip įmanoma dėmesingiau tyrinėjo numerių sąrašą.

Ji kilstelėjo akis — taip elgdavosi kas porą minučių — ir skaudama širdimi pažiūrėjo į Keitlinos nuotrauką, prisegtą prie raudonos pertvaros sienelės, virš kompiuterio ekrano. Duktė rėmėsi į kalkėmis nubalintą Šarm el Šeiche stovintį namą, atrodė įdegusi, buvo apsirengusi trumparankoviais marškinėliais ir šortukais, nosį pabalnojusi madingais tamsintais akiniais, prieš fotografę — motiną — nutaisiusi komiškai rūgščią supermodelio miną.

Vėl nukreipdama žvilgsnį į sąrašą Linė surinko numerį ir išgirdo šiurkštų vyrišką toną.

— Ko reik? — škotiška tartimi paklausė atsiliepęs žmogus.

— Laba diena, — mandagiai pasisveikino ji. — Ar čia ponas Ernestas Murhausas?

— Hmm... kas kalba? — vyro balse staiga pasigirdo įtarumo gaidos.

— Aš esu Linė Beket. Ar šneku su ponu Murhausu?

— Na, galbūt.

— Skambinu iš „Denarų“ skolų išieškojimo agentūros. Neseniai jums siuntėme laišką dėl aštuonių šimtų septyniasdešimt dviejų svarų, „HomeFixIt“ ūkinių prekių parduotuvės kortelėje likusio įsiskolinimo. Nieko prieš, jei patikrinčiau jūsų asmens tapatybę?

Sekundėlę stojo tyla.

— Oi, atleiskit, ne taip jus supratau, — pagaliau atsakė jis. — Aš nesu ponas Murhausas. Matyt, suklydote rinkdama numerį.

Ryšys nutrūko.

Linė nedelsdama vėl jam paskambino.

— Pone Murhausai? Čia Linė Beket iš „Denarų“. Man rodos, mus išjungė.

— Ei, juk ką tik sakiau, kad nesu ponas Murhausas. Atstok nuo mano galvos, antraip atlėksiu į Naujosios Anglijos kvartalą ir sukišiu telefoną tau į subinę.

— Ar mano laišką skaitėte? — grasinimas nė kiek jos nesutrikdė.

Vyriškio balsas šoktelėjo per porą oktavų aukštyn ir pagarsėjo keliolika decibelų.

— Vištagalve, kurios sakinio „Aš nesu suknistas ponas Murhausas“ dalies tu nesupratai?

— Kaip sužinojote, kad skambinu iš Naujosios Anglijos kvartalo, jei negavote mano laiško? — ramiai ir mandagiai pasiteiravo ji.

Linė turėjo nusitraukti ausines, nes iš jų paplūdo keiksmų srautas. Rankinėje netikėtai atgijo mobilusis. Ji surado aparatą ir pažiūrėjo į ekranėlį. Išvydo užrašą „numeris nerodomas“ ir paspaudusi mygtuką atmetė skambutį.

— Pone Murhausai, — prabilo, kai burnotojas užsičiaupė, — privalau jus įspėti, kad mokymų ir priežiūros tikslais mūsų telefoniniai pokalbiai įrašomi.

— Tikrai? Ką gi, įspėsiu ir tave, poniute Bakit. Liaukis skambinėjusi tokiu laiku ir pliurpusi apie pinigus. Aišku?

— Koks dienos metas jums būtų parankiausias?

— JOKS, NUOPEZA. JOKS *PAROS* METAS. AR AIŠKU?

— Manau, mums derėtų pasitarti dėl sumos, kurią per savaitę išgalėtumėt skirti skolai apmokėti.

Ausines vėl teko nusiplėšti.

— Aš nieko neišgaliu, velniai tave griebtų! Nes praradau sumautą darbą! Man į kišenę nagus sukišo tas šūdžius Gordonas Braunas. Nuokrušos antstoliai beldžiasi į mano duris dėl gerokai didesnių skolų. Todėl atšok ir nebeskambink. AR TAU AIŠKU, SŪTRAUKA?

Linė giliai įkvėpė.

— Kas, jei pradėtumėt mokėti po dešimt svarų per savaitę? Mes nenorėtume jūsų spausti. Parengtume jums tinkamą skolos padengimo planą.

— IDIOTE, GAL TU KURČIA?

Ryšis vėl nutrūko. Beveik iš karto pyptelėjo mobilusis, informuodamas apie gautą žinutę.

Ji užsirašė pastabą Ernesto Murhauso dosjė. Vėliau jam nusiųs

antrą laišką ir kitą savaitę pakartotinai skambtelės. Jei nieko neišdegs, o panašu, kad taip ir bus, skolininko dokumentus perleis bylinėjimosi skyriui.

Linė vogčiomis priglaudė prie ausies telefoną — į asmeninius skambučius valdžia visada šnairuodavo, — ir išklausė pranešimą. Balso pašto dėžutėje žinią paliko Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje dirbanti persodinimo operacijos koordinatorė, kuri prašė kuo skubiau jai paskambinti.

44

Savaitgalį įtartinai numirė dar vienas žmogus, policijai gerai žinomas keturiasdešimtmetis narkotikų prekeivis, pajūryje iškritęs pro savo buto langą, kurį nuo žemės skyrė septyni aukštai. Visi požymiai bylojo apie savižudybę, bet daryti ankstyvų išvadų nesiryžo nei koroneris, nei detektyvai. Šituo atveju užsiimančiai tyrėjų grupelei skyrė trečiąjį, kabinete Nr. 1 stovintį darbo stalą, todėl, nenorėdamas kliudyti kolegoms ir siekdamas, kad gausėjantis jo paties būrys jaustųsi patogiau, Greisas vieną kitą iš kasdieninių pasitarimų organizuodavo priešingoje koridoriaus pusėje įrengtame spaudos konferencijų kambaryje.

Vyresniojo detektyvo komanda išaugo iki dvidešimt keturių žmonių, nūnai susispietusių aplink stačiakampį stalą ir prie jo pritraukusių raudonas kėdes. Viename patalpos gale, Rojui Greisui už nugaros, kabėjo išlenkta dviejų mėlynos spalvos atspalvių lenta, demonstruojanti Sasekso policijos tinklalapio adresą, meniškai pavaizduotus penkis policijos ženklelius ir jų apačioje aiškiai regimus Kovos su nusikaltimais organizacijos pavadinimą bei telefono numerį. Ant priešingos sienos kabėjo plazminis vaizdo ekranas.

Greisas juto didesnį spaudimą nei įprastai. Šeštadienį, per šokių vakarą, jis antrąsyk užkalbino naująjį policijos viršininką ir nustebo išgirdęs, kiek daug Tonis Martinsonas žino apie bylos nagrinėjimą. Regis, kiekvieną jo žingsnį stebėjo ne vien viršininko pavaduotoja Alisona Vosper, bet ir pats Martinsonas. Trys aptikti lavonai skatino nacionalines visuomenės informavimo priemones nukreipti atidesnį žvilgsnį į Braitono ir Houvo miestą, jei konkrečiau, sutelkti dėmesį į Sasekso kri-

minalinio skyriaus kompetenciją. Kol kas reporteriai nenušvietė įvykio plačiau, nes kaimelyje, esančiame netoli Halo, iš namų dingo dvi mažametės mergaitės, kurių nepavyko rasti ilgiau nei savaitę, taigi didžioji dalis žiniasklaidos labiau domėjosi prapuolusia porele ir jų artimaisiais.

— Gruodžio pirmoji, pirmadienis, pusė septintos vakaro, — pareiškė Greisas. — Čia aštuntasis operacijos „Neptūnas" pasitarimas, vyksta trijų neatpažintų asmenų mirties tyrimas. — Jis nurijo kavos gurkšnelį ir tęsė: — Rytą dalyvavau itin nemalonioje spaudos konferencijoje. Kažkas žurnalistams prasitarė apie išpjautus organus.

Vyresnysis detektyvas paeiliui nužvelgė patikimiausius kolegas — Lizą Mentl, Gleną Brensoną, kuris vilkėjo žalsvai melsvą eilutę, lyg pasirengęs linksmintis mieste, Belą Moj, Emą Džeinę Boutvud, Normaną Potingą, Niką Nikolą, detektyvą seržantą Gajų Bečelorą — įsitikinęs, kad žinių nenutekino nė vienas iš jų. Tiesą sakant, buvo tikras, jog liežuvį už dantų laikė visi, susirinkusieji kambaryje. Taip pat ir morgo kolektyvas. Arba spaudos skyriaus darbuotojai. Gal kas iš policijos dispečerinės... Kada nors, turėdamas laisvo laiko, jis demaskuos informatorių, sau prižadėjo Greisas.

Bela pakėlė Londono *Evening Standard* ir *Argus* leidinius. *Standard* antraštė skelbė: ANGLŲ SĄSIAURYJE RASTI LAVONAI. MĮSLINGA JŲ ORGANŲ VAGYSTĖ. *Argus* pranešė: IŠ ANGLŲ SĄSIAURIO IŠKELTI KŪNAI BE GYVYBIŠKAI SVARBIŲ ORGANŲ.

— Guldau galvą, kad rytojaus laikraščiai pateiks gerokai daugiau naujienų, — tarė jis. — Šorehamo uostą jau naršo dvi televizijos žinių komandos, mūsų viešųjų ryšių pareigūnui kiaurą popietę skambino iš radijo stočių.

Greisas linktelėjo į Denį Pondsą, kurio paprašė ateiti į pasitarimą.

Buvęs žurnalistas, dabar viešųjų ryšių atstovas, labiau priminė biržos verteivą iš Londono Sičio nei laikraštininką. Keturiasdešimties su viršum metų, juodais, pakaušio link sulaižytais plaukais, tankiais, tarytum mutaciją patyrusiais antakiais, mėgstantis elegantiškus kostiumus, jis atliko nepavydėtiną tarpininko vaidmenį amžinai trapių policijos ir visuomenės santykių srityje. Dažnai atsidurdavo beviltiškoje padėtyje, o pareigūnai, įtariai žvelgiantys į kiekvieną, kaip nors susijusį su spauda, jį pravardžiavo Pondziumi.

— Tikiuosi, nušviesdama įvykius žiniasklaida sukels visuomenės

reakciją, — tarė Pondsas. — Pataisytas trijų aukų nuotraukas išsiunčiau visiems laikraščiams, televizijų žinių laidoms ir internetiniams naujienų portalams.

— Ar „Vien Braitono TV" yra tavo sąraše? — paklausė Nikas Nikolas, kuris turėjo omeny miesto naujienoms skirtą, sąlygiškai neseniai veikti pradėjusį internetinį kanalą.

— Ne vien! — Pondsas išsišiepė, lyg didžiuodamasis savo šmaikštumu.

Greisas nudūrė akis į užrašus.

— Prieš jums pateikiant ataskaitas, norėčiau pakalbėti apie gana įdomų nutikimą, — prabilo. — Gal ir nereikšmingą, bet vertą tyrimo. — Vyresnysis detektyvas atsisuko į Gleną Brensoną. — Žodį perleidžiu tau, kaip jūreivystės specialistui.

Replika pakurstė krizenimą.

— Veikiau šaunamojo vėmimo ekspertui, — prunkštelėjo Normanas Potingas.

Nepaisydamas detektyvo seržanto, Greisas tęsė:

— Policijai pranešė, kad nuo penktadienio vakaro į uostą negrįžo žvejybinis botas „Scoob-Eee", kuris bazuojasi Šorehame. Jo dingimas galbūt neturi nieko bendra su byla, tačiau mums reikėtų patikrinti kiekvieną neįprastą, netoli kranto užfiksuotą incidentą.

— Rojau, sakei „Scoob-Eee"? — pasitikslino Brensonas.

— Taip.

— Juk... čia tas pats laivas, kuriuo penktadienį plaukiau drauge su kompanija iš Specialiosios paieškos skyriaus.

— Po šimts, Glenai, tu neminėjai, kad jį nuskandinai, — pajuokavo Gajus Bečeloras.

Sukrėstas, paniręs į apmąstymus, Glenas praleido jo žodžius pro ausis. Jeigu žvejybinis botas tikrai dingo, jis *pateko į vagių rankas* ar *nugrimzdo į jūros dugną*?

Detektyvas seržantas kreipėsi į Greisą:

— Turi daugiau informacijos?

— Ne. Pasigilink į šitą atvejį.

Brensonas sulinksėjo ir atsisėdo, tik iš dalies sutelkęs dėmesį į pasitarimą.

— Gal pasidarbavo plėšikai? — spėjo Normanas Potingas.

Greisas jį apdovanojo klausiamu žvilgsniu.

— Pameni, ką Noelis Kovardas* sakė apie Braitoną? *Ten pilna jūros tiltų, pedikų ir plėšikų.* Taikliai apibendrinta, ar ne?

Į Potingą piktai dėbtelėjo Bela.

— Kuris iš jų esi tu?

— Normanai, nemanai, kad tavo komentarai gali užgauti kai kuriuos žmones? — papriekaištavo Greisas.

Detektyvas seržantas jau žiojosi protestuoti, bet po akimirkos persigalvojo.

— Taip, šefe. Supratau. Tik mėginau paaiškinti, kad radome tris išskrostus lavonas, todėl nenustebčiau, jei susidūrėme su organų grobikais.

— Savo mintį išplėtosi?

— Filo Teiloro ir Rėjaus Pekemo iš Pažangių technologijų nusikaltimų skyriaus paprašiau pasirausti po internetą. Aš pats kurį laiką naršiau įvairius tinklalapius... ir taip, prekyba organais plačiai paplitusi.

— Kokios sąsajos su Jungtine Karalyste?

— Kol kas jokių. Į paieškas pasistengsiu įtraukti Interpolą ir ypač Europolą. Bet vargu ar iš jų greitai sulauksime atsakymų.

Greisas jam pritarė. Iš patirties žinojo, kad Interpolo darbuotojams nesvetimas siutinantis lėtapėdiškumas — o kartais ir arogancija.

— Bet aš užėjau kai ką įdomaus, — pridūrė Potingas. Sunkiai pakilo nuo kėdės, žengė prie baltos lentos, pirštu bedė į prisegtą paauglės žasto su tatuiruote nuotrauką ir balsu perskaitė: — Raris.

Bela sutarškino „Maltesers“ dėžutę ir ištraukė vieną šokoladinį rutuliuką.

— Aš patyrinėjau informacijos šaltinius, daugiausia internete, — tęsė detektyvas seržantas. — Čia rumuno vyro vardas.

— Išties? Ir jis niekur kitur nepaplitęs? — paklausė Greisas.

— Ne, būdingas tik rumunams, — atsakė Potingas. — Aišku, tai nereiškia, kad mūsų Raris tikrai kilęs iš Rumunijos. Bet vardą galime vertinti kaip rodiklį.

Vyresnysis detektyvas užsirašė duomenis bloknote.

* *Noël Coward* (1899-1973) — garsus anglų dramaturgas, kompozitorius, režisierius, aktorius, dainininkas.

— Gerai, Normanai, tu labai padėjai.

Potingas atsirūgo ir Bela piktai smeigė į jį akimis.

— Oi, atsiprašau. — Detektyvas seržantas paplekšnojo sau per pilvą. — Beje, dar vienas, mano nuomone, svarbus dalykas. Jungtinės Tautos skelbia sąrašą pavojingų valstybių, susijusių su prekyba žmonėmis, kurių organai naudojami transplantacijoms. Aš tikrinau registrą. — Potingas niūriai vyptelėjo. — Rumunija jame figūruoja — užima aukštą poziciją.

45

Ligoninė pasiūlė atsiųsti greitosios pagalbos automobilį, bet ponia Beket atsisakė, be to, neabejojo, kad važiuoti greituke nenorėtų ir Keitlina. Ji nusprendė rizikuoti ir sėstis prie pežo vairo.

Skambutis Malkui kaipmat buvo nukreiptas į balso pašto dėžutę, vadinasi, Keitlinos tėtis plaukiojo jūroje. Linė parašė elektroninį laiškelį žinodama, kad šis adresatą pasieks.

Medikai rado persodinti tinkamas kepenis. Ją operuos rytoj,
6 ryto. Paskambink, kai galėsi. Linė.

Bent kartą automobilyje duktė paliko mobilųjį ramybėje ir jokių žinučių nerašė. Tik išgąstingai spaudė motinai ranką, kuria toji perjungdavo pavaras, gniaužė silpnais, šaltais ir drėgnais pirštais; gatvės ir automobilių žibintų šviesoje gelsvas paauglės veidas mirgėjo nelyginant gintarinio atspalvio šmėkla.

Per „BBC pietinių grafysčių" radijo stotį transliuotą dainą pakeitė žinių laida. Pasak trečio pranešimo, Sasekse tariamai veikia žmonių organus grobianti gauja. Energingu, griežtu balsu prakalbo policininkas, kažkoks vyresnysis detektyvas Rojus Greisas: „Dabartinėje bylos nagrinėjimo stadijoje kelti prielaidas yra per anksti, ir mes pirmiausia bandome nustatyti, ar kūnais neatsikratė Anglų sąsiauriu plaukęs laivas. Užtikrinu visuomenę, kad incidentą manome esant pavienį ir..."

Nutildžiusi radiją Linė skubiai įjungė kompaktinių plokštelių grotuvą.

Keitlina vėl spustelėjo motinai ranką.

— Mama, žinai kur šiuo metu labiausiai norėčiau būti?

— Kur, mieloji?

— Namuose.

— Man apsukti automobilį? — priblokšta paklausė Linė.

Duktė papurtė galvą.

— Ne, grįžti nereikia. Aš norėčiau *namo*.

Linė sumirkčiojo, kad užgniaužtų ašaras. Keitlina šnekėjo apie Žiemos kotedžą, kuriame Beketai apsigyveno susituokę ir kur Keitlina augo iki tėvų skyrybų.

— Ten buvo šaunu, ar ne angelėli?

— Tikra palaima. Anuomet jaučiausi laiminga.

Žiemos kotedžas. Emocijas sužadindavo vien pavadinimas. Linė puikiai prisiminė vasaros dieną, kai drauge su Malku pirmą sykį apžiūrėjo namą. Ji jau šeštą mėnesį laukėsi. Tąkart teko ilgai važiuoti šunkeliu, kol užnugaryje liko ferma, ir jie pagaliau nusigavo iki mažučio sukiužusio, gebenėmis apžėlusio kotedžo — greta spietėsi nutriušę priestatai, dunksojo šiltnamis išdužusiais stiklais, tačiau aplinkui driekėsi nuostabus gamtovaizdis, o netoliese stovėjo apgriuvęs žaidimų namelis, kurį Malkas kruopščiai, su meile, atstatė Keitlinai.

Pirmąją dieną ji atminė kuo aiškiausiai. Pelėsių tvaiką, voratinklius, trūnijančius sienojus, neapsakomai seną viryklę. Pasakišką švelniai vilnijančių kreidinių Pietų Daunso aukštumų vaizdą. Stipria ranka apkabinęs jos pečius vyras aiškino, ką, žmonai padedant, įstengtų suremontuoti. Tai rimtas projektas, bet svarbiausia, kad *jų* projektas. Jų *namai*. Rojaus kampelis.

Besiklausant Malko, jos vaizduotė nesunkiai nupiešė žiemos metą, stingdančią kvapnią žvarbą, degančias malkas, pūvančius lapus, šlapią žolę. Šioji vieta atrodė tokia saugi, tokia patikima...

Taip. Taip. Taip.

Linę apimdavo liūdesys kiekvienąkart, kai atžala prabildavo apie senąjį būstą. Širdgėlą kurstė ir žinojimas, kad iš ten jiedvi išsikraustė prieš septynerius metus, kai Keitlinai tebuvo aštuoneri, bet *namais* duktė tebelaikė Žiemos kotedžą — ir ypač žaidimų namelį, — o ne dabartinę jų buveinę. Tai skaudino.

Tačiau priežastis akivaizdi. Aštuonerius metus, praleistus Žiemos kotedže, Keitlina jautėsi sveika. Džiaugėsi nerūpestingu gyvenimu. Pasiligojo sulaukusi devynerių, ir anuolaik Linė svarstydavo, ar tik esminiu sveikatos problemų faktoriumi netapo per tėvų ištuoką patirtas stresas. Ji suvokė, kad tokių minčių niekada neatsikratys.

Pežo vėl burzgė palei IKEA. Linei vis dažniau dingojosi, kad prekybos centro kaminai tapo jos būvio simboliu. Arba savotišku riboženkliu. Į pietus nuo jų pasiliko senas, įprastas gyvenimas. Šiaurėje laukė naujas, keistas, paslaptingas, žadantis atgimimą.

Iš kompaktinių plokštelių grotuvo atsklido Džastino Timberleiko balsas, dainuojantis „Viskas sukasi ratu".

— Klausyk, mama. — Sprendžiant iš tono, Keitlina atkuto. — Manai, jis teisus?

— Apie ką tu kalbi?

— Apie „Viskas sukasi ratu". Ar tuo tiki?

— Klausi, ar tikiu karma?

Dukra trumpam susimąstė.

— Aš juk... na, pasinaudosiu žuvusiuoju. Ar taip elgtis teisinga?

Iš ligoninės pranešė, esą donoras gyvybę prarado per motociklo avariją, tačiau Linė nepasakojo smulkmenų Keitlinai, būgštaudama, kad duktė ims graužtis.

— Gal tau derėtų įvertinti padėtį kitaip? Velionio artimuosius turbūt guodžia supratimas, kad jo mirtis nenueis perniek.

— Bet kaip keista, tiesa? Mes nė nenutuokiame, kas jis toks. Įdomu, ar aš kada galėčiau... susitikti... su to žmogaus šeima?

— O norėtum?

— Gal. Dabar sunku pasakyti, — po pauzės atsiliepė Keitlina.

Porą minučių abi nepratarė nė žodžio.

— Žinai, ką pasakojo Lukas?

Linė giliai įkvėpė, idant susitrvardytų ir neatšautų: *Ne, man nerūpi, ką pliurpė nelemtas prietranka.* Prašneko sukandusi dantis, linksmiau nei jautėsi, demonstruodama apsimestinį susidomėjimą.

— Ką?

— Jis pasakojo, kad ligoniai, kuriems persodinami organai, kai ką paveldi iš donorų. Konkrečias ypatybes... ar polinkius. Žodžiu, jei donoras kraustėsi iš proto dėl „Mars" šokoladukų, tu irgi gali juos pamėgti.

Pradėti klausytis sau neįprastos muzikos. Arba gerai žaisti futbolą. Perimti dalykus, kurie slypėjo jų genuose.

— Iš kur Lukas traukė tokius žinių perlus?

— Iš interneto. Ten pilna informacijos. Mudu peržvelgėme vieną kitą tinklalapį. Beje, iš mirusiųjų įmanoma paveldėti ir jų antipatijas.

— Nejaugi? — sukluso Linė. Rasi medikai išpjovė kepenis iš asmens, kuris nepakentė mulkių idiotiškomis šukuosenomis.

— Tam tikros istorijos patvirtintos. — Keitlinos veidas nepaliaujamai šviesėjo. — Ne, rimtai! Va, klausyk: žinai, kad bijau aukščio?

— Mm-hmm.

— Aš skaičiau apie amerikietę, taip pat šiurpusią nuo aukštumų, bet, kai moteriškei persodino alpinisto plaučius, ji tapo užkietėjusia kalnakope.

— Ne todėl, kad turėdama sveikus plaučius pasijuto geriau?

— Ne.

— Skamba nuostabiai.

Trokšdama, kad dukters entuziazmas neatslūgtų, Linė stengėsi nerodyti skeptiško požiūrio.

— Štai dar vienas atvejis. Vyrukas iš Los Andželo gavo moters širdį. Anksčiau nekentė apsipirkinėjimų, o dabar nuolat vaikštinėja po parduotuves!

Motina šyptelėjo.

— Kokios savybės labiausiai pageidautum?

— Apie tai jau galvojau! Aš velniškai prastai paišau. Gal man persodins dailininko kepenis!

Linė nusijuokė.

— Aha, pliusų netrūksta! Tu būtinai pasveiksi.

Keitlina sulinkčiojo galva.

— Taip, taip, tik manyje tūnos lavono kepenys. Gyvensiu kaip *naujakepenė.*

Linė vėl prajuko, apsidžiaugė dukters veide pamačiusi šypseną ir stipriai suspaudė jai ranką. Kelias minutes abi važiavo malonioje, draugiškoje atmosferoje, klausėsi muzikos ir išmetamojo vamzdžio barškėjimo.

Nutykus juokui, jos viduje tarsi įniko veržtis šaltas plieninis žiedas. Transplantacija neatsiejama nuo pavojų, kuriuos išvardijo medikai. Įvykiai galėjo pakrypti nenumatyta eiga, ir taip išties atsitikdavo. Egzistavo nemenka tikimybė, kad Keitlina numirs ant operacinės stalo.

Tačiau be persodinimo dukra gyvens ne ilgiau kaip kelis mėnesius.

Linė niekuomet nevaikščiojo į bažnyčią, bet nuo jaunų dienų kas vakarą melsdavosi. Prieš penkerius metus, beveik iš karto po sesers mirties, liovėsi tai dariusi. Neseniai, Keitlinai sunkiai pasiligojus, vėl įniko melstis, tegul ir be didelio užsidegimo. Kai kada gailėdavosi nepajėgianti įtikėti Viešpatį ir savo rūpesčius perleisti Jam. Tuomet viskas būtų daug paprasčiau.

Motina dar sykį sugniaužė mergaitei ranką. Gyvą, žavingą ranką, Linės ir Malko sukurtą pagal Dievo atvaizdą — arba ne. Svarbiausia, kad Keitlina buvo jos atspindys. Viešpats gali rodyti, ką sugeba, bet artimiausias valandas prie dukters budės mama, ir jei Aukščiausiasis užsigeis įsijausti į gerojo samariečio vaidmenį, pagalbą Linė mielai priims. Bet jeigu Dievuliui magės jaukti jos protą bei emocijas ir suknisti atžalos gyvenimą, verčiau jis nešdinasi velniop.

Vis dėlto prie kito šviesoforo ji užsimerkė ir mintyse sukalbėjo maldelę.

46

Rojų Greisą užvaldė panika. Jis dūmė per žolę, skuodė link uolos krašto, po kuriuo atsivėrė tūkstančio pėdų praraja, jautė, kaip veidą gairina šaižaus vėjo gūsiai, tapę kone neįveikiama užtvara, verčiantys lėkti vietoje.

Tuo metu prie skardžio artinosi vyriškis, nešinas kūdikiu. Jo vaiku.

Greisas metėsi pirmyn, kaip regbininkas stvėrė žmogų už liemens ir jį pargriovė. Tačiau vyrukas išsivadavo iš gniaužtų ir ryžtingai nusirideno uolos pakraščio link, laikydamas mažylį kaip kamuolį, kurio niekam nesiruošė atiduoti.

Vyresnysis detektyvas griebė bėglį už kulkšnių ir trūktelėjo į save. Staiga pasigirdo griausmingas traškėjimas, ir nuo skardžio viršaus, lyg trapus sužiedėjusio pyrago gabalas, atskilo žemės luitas, o Greisas drauge su kitu vyru ir savo kūdikiu smigo žemyn, nuskriejo link dantytų uolienos luitų ir putojančios jūros.

— Rojau! Brangusis! Rojau! Brangusis!

Kleo.

Kleo balsas.

— Rojau, viskas gerai, brangusis. Viskas gerai!

Jis atsimerkė. Išvydo šviesą. Pajuto, kad krūtinėje daužosi širdis. Suvokė esąs šlapias nuo prakaito — atrodė, tartum būtų gulėjęs upelyje.

— Velnias, — sukuždėjo. — Atleisk.

— Vėl kritai? — švelniai paklausė Kleo, į jį įbedusi nerimastingą žvilgsnį.

— Nuo Byči Hedo kyšulio.

Tas pats sapnas kartojosi ištisas savaites. Per miegus Greisas regėdavo ne vien incidentą, į kurį buvo įsivėlęs, bet ir prieš kelis mėnesius suimtą pabaisą.

Iškrypėlį, nudobusį dvi moteris, sykiu mėginusį sudoroti ir Kleo. Tas monstras sėdėjo už grotų, ir teismas nesutiko jo paleisti už užstatą, tačiau vyresnįjį detektyvą nelauktai apėmė baimė. Nepaisydamas širdies dunksėjimo ir trankaus, ausis varstančio pulsavimo, jis įsiklausė į naktinio miesto tylą.

Radijo laikrodyje plieskė skaičiai 03.10.

Namuose buvo ramu. Už lango lijo.

Jo kūdikio besilaukianti mylimoji atrodė kaip niekad pažeidžiama. Greisas jau senokai domėjosi, kaip laikosi žudikas, nors pastaruoju metu tvarkė ikiteisminius reikalus. Jis priminė sau, kad paskambintų kam reikia ir įsitikintų, jog kardomojo įkalinimo nenutraukė koks apdujėlis teisėjas, prisidedantis prie bendrų pastangų šiek tiek aptuštinti perpildytus Anglijos kalėjimus.

Kleo paglostė jam kaktą. Veidą sušildė savo kvapu — saldžiu, vos vos atsiduodančiu mėtomis, tarsi ji ką tik būtų išsivaliusi dantis.

— Atleisk. — Greisas prabilo kone šnabždėdamas, lyg nenorėdamas trikdyti tylos.

— Vargšeli. Tave nuolat kankina košmarai, ar ne?

Jis gulėjo jausdamas, kaip nuo prakaito permirko ir atšalo paklodė. Kleo teisi. Baisūs sapnai kamavo mažiausiai porą kartų per savaitę.

— Kodėl nustojai lankytis pas psichologą? — paklausė ji ir abi Greiso akis apdovanojo švelniais bučiniais.

— Todėl... — jis gūžtelėjo pečiais. — Terapija neskatino manęs rūpintis tolesniu savo gyvenimu. — Mažumėlę atsiplėšęs nuo lovos pasidairė aplinkui.

Greisui patiko kambarys, kurį Kleo dekoravo beveik vien baltai — antai storas baltas kilimas, dengiantis ąžuolines grindis, baltos lininės užuolaidos, baltos sienos ir keletas elegantiškų juodų baldų, įskaitant per antpuolį, kurį prieš ją surengė nusikaltėlis, apgadintą lakuotą tualetinį staliuką.

— Ar žinai, kad esi vienintelė, padėjusi man judėti į priekį?

Jos lūpų kampučiai pakrypo aukštyn.

— Geriausiai gydo laikas.

— Ne laikas, o tu. Aš beprotiškai tave myliu. Nė nesitikėjau, kad kada nors vėl sugebėsiu taip karštai pamilti kitą žmogų.

Porą sekundžių ji žiūrėjo į Greisą šypsodamasi, lėtai mirksėdama.

— Ir aš tave myliu. Dar karščiau.

— Neįmanoma!

Kleo veidą iškreipė grimasa.

— Vadini mane melage?

Greisas ją pabučiavo.

47

Glenas Brensonas atsimerkęs tysojo vyresniojo detektyvo buveinėje, tapusioje antraisiais jo namais — jei tiksliau, pagrindine rezidencija.

Kiekvienas vakaras klostydavosi vienodai. Jis smarkiai gerdavo, siekdamas prisiliuobti iki sąmonės netekimo, bet organizmo nepaveikdavo nei alkoholis, nei gydytojo prirašytos piliulės. Be kita ko, pamažu ėmė glebti raumenys, kuriuos Glenas nepaliaujamai mankštindavo namie arba treniruoklių salėje.

Velniai rautų, netrukus galutinai palūšiu, į galvą dingtelėjo niūri mintis.

Svečių kambario, kaip ir likusios būsto dalies, apstatymu pasirūpino Sendė, pirmenybę teikusi dzenbudizmo paveiktam minimalistiniam stiliui. Žema futono stiliaus lova turėjo aukštą nepatogią galvūgalio lentą, į kurią jis amžinai atsitrenkdavo pakaušiu, mėgindamas išsitiesti taip, kad pėdos nekyšotų virš priešingo galo. Čiužinys buvo kietas it betonas, ir, jam sukrutėjus, kaskart pagirgždėdavo grėsmingai klibantis rėmas. Glenas vis baudėsi suveržti varžtus, tačiau po darbo jausdavosi toks

prislėgtas, kad nebenorėdavo niekuo užsiimti. Pusę rūbų, vis dar neištrauktų iš plastikinių apdangalų, buvo numetęs ant fotelio mažajame kambaryje — prie kai kurių nesilietė savaitėmis ir iki šiol neprisiruošė jų sukabinti beveik tuščioje drabužių spintoje.

Rojus neklydo teigdamas, kad jo namai virsta sąvartynu.

Laikrodis rodė 03.50 nakties. Mobilusis gulėjo šalia lovos, nes Glenas, kaip ir kiekvieną dieną, vylėsi, kad Arė netikėtai paskambins ir praneš, esą viską apmąstė, suvokė nuoširdžiai jį tebemylinti ir nori rasti būdą, kaip sutvirtinti santuoką.

Bet telefonas tylėjo. Kaip visada.

Vakare jiedu vėl riejosi. Rytoj popiet žmona rengėsi keliauti į Londoną ir dalyvauti kažkokioje paskaitoje, todėl pyko, kad jis negalės paimti vaikų iš mokyklos. Aiškinimai pakurstė įtarumą, privertė atgyti pavojaus varpus. Į jokias paskaitas Londone ji nevažinėdavo. Nejau susitikinėjo su kitu vyru?

Užmezgė naujus santykius?

Blogai vien tai, kad dabar tenka gyventi atskirai nuo Arės. O mintis, jog ji galbūt turi romaną, palaiko artimus ryšius su svetimu asmeniu, kurį pristatys jo vaikams, tiesiog buvo nepakeliama.

Negana to, Glenui reikėjo galvoti apie darbą. Reikėjo į ką nors susikoncentruoti.

Lauke žviegė dvi besipešančios katės. Tolumoje sustūgo sirena. Turbūt lėkė greitojo reagavimo būrys iš Braitono ir Houvo padalinio. Arba sanitarinis automobilis.

Jis apsivertė, ūmai užsigeidęs žmonos kūno. Apimtas pagundos jai skambtelėti. Gal Arė...

Ką „gal"?

Viešpatie švenčiausias, kaip jie mylėjo vienas kitą.

Glenas pabandė nukreipti mintis į darbinius reikalus. Į vakarykštį telefoninį pokalbį su dingusio „Scoob-Eee" škiperio žmona. Iš nerimo vietos nerandančia Džaneta Tauers. Penktadienį jie ketino atšvęsti dvidešimt penktąsias vestuvių metines, todėl užsisakė staliuką Houvo „Pievų" restorane. Bet sutuoktinis namo negrįžo. Ir nuo to laiko iš vyro ji nesulaukė jokių žinių.

Moteriškei nekilo nė menkiausių abejonių, kad kažkas atsitiko.

Šeštadienio rytą ji susisiekė su pakrantės sargyba, kuri informavo, esą penktadienį, devintą vakaro, „Scoob-Eee" pastebėjo Šorehamo uosto šliuze, plaukiantį įkandin Alžyre registruoto krovininio laivo. Vietiniai žvejybiniai botai neretai sekdavo paskui komercinius krovinvežius, idant išvengtų šliuzo mokesčio. Tąkart į prielipą niekas neatkreipė dėmesio.

Vėliau laivas ir Džimas Tauersas išgaravo.

Pasak kranto apsaugos, jūroje nelaimių neužfiksuota. Bet Džimas su botu lyg skradžiai žemę prasmego.

Nemigos kamuojamas Glenas staiga kai ką prisiminė. Gal ir nieko ypatingo, tačiau... Rojus Greisas jam negailėdavo pamokymų, kaip tapti geru detektyvu, ir vienas iš jų dabar sukosi galvoje. *Žiūrėk sau po kojomis.*

Detektyvas seržantas mintimis grįžo į penktadienio rytą, kai stovėdamas Arlingtono įlankos krantinėje laukė, kol galės lipti į „Scoob-Eee". Ir laivui atsišvartuojant tolimojoje uosto pusėje, už degalų cisternų, pamatė žybsėjimą.

Pusę septintos ryto Glenas sustabdė jokiais skiriamaisiais ženklais nepažymėtą policijos „Hyundai Getz" priešais virtinę namų, dviem ratais užvažiuodamas ant Kingsvėjaus gatvės šaligatvio. Išniro laukan į dulksną ir aušros prieblandą, perlipo žemą sienelę ir, rankoje spausdamas žibintuvėlį, pusiau čiuoždamas, nubėgo žolėtu, link baltų kuro cisternų vedančiu šlaitu. Stabtelėjęs apačioje, kitapus tamsiai pilkos įlankos, įžiūrėjo medienos sandėliavimo aikštelę, krano rėmus ir žiburius, kuriais blizgėjo žemsemė „Arco Dee", atsikratanti gargždo ir smėlio krovinio. Ausis pasiekė konvejerio ir krentančio žvirgždo barškėjimas.

Detektyvas seržantas akimis aptiko greta medienos aptvaro plytinčią vietą, iš kur drauge su policijos narais įlipo į „Scoob-Eee" ir tarp ketvirto bei penkto degalų rezervuarų įžvelgė žioravimą. Ten ir patraukė.

Krantinės pusėn artėjo žvejybinis botas įjungtomis navigacinėmis šviesomis, variklio pukšėjimu drumsdamas ryto tylą. Virš denio klykavo kirai.

Šnerves užtvindė uosto kvapai — pūvančių jūros dumblių, alyvos, rūdžių, pjautinės medienos ir kaip ugnis karšto bitumo. Prožektoriaus spindulį jis nukreipė tiesiai sau po kojomis. Paskui trumpam apšvietė

baltus cilindrinius rezervuarų šonus. Penktadienį, į cisternas žvelgus iš toli, jos atrodė gerokai mažesnės.

Glenas užmetė akį į rankinį laikrodį. Norėdamas spėti į rytinį pasitarimą, išvykti privalės ne vėliau kaip po pusantros valandos. Jis vėl pašvietė į šlapią žolę. Įniko dairytis pėdsako, užsilikusio nuo penktadienio. Ar bet kokios kitos smulkmenos.

Žvilgsnis nelauktai užkliuvo už nuorūkos. Galimas daiktas, ji niekuo nereikšminga. Tačiau Rojaus Greiso raginimas tebezvimbė galvoje lyg mantra.

Žiūrėk sau po kojomis.

Detektyvas seržantas pritūpė ir ją pakėlė, dėl visa ko radinį suimdamas įkalčių maišeliu. Perskaitė purpurinius, aplink cigaretės galiuką išspausdintus žodžius: „Silk Cut“.

Dar po sekundės aptiko antrą. Tokios pat rūšies.

Numesti vieną nuorūką galėjo praeivis. Bet dvi liudijo, kad čia kažkas lūkuriavo.

Ko?

Jei sėkmė nenusigręš, informacijos suteiks DNR analizė.

Jis naršė apylinkę ištisą pusvalandį. Nieko daugiau nebeužėjo, tačiau į rytinį pasitarimą nuvažiavo šlapiais batais ir įsitikinęs, kad nuveikė šį tą naudingo.

48

— Pasakykit, kad juokaujate, — maldingai paprašė Linė.

Po bemiegės nakties, praleistos ant kėdės greta Keitlinos lovos, stovinčios mažutėje, klaustrofobiškoje kepenų skyriaus palatoje, ji jautėsi visiškai išsekusi. Nedidukas, prastai sureguliuotas, ant teleskopinio stipino pritvirtintas televizorius, kabantis virš gulto, be garso rodė animacinį filmuką. Į kriauklę iš čiaupo tiško lašai. Patalpa trenkė dezinfekcinių priemonių, silpnos kavos ir nuo pusryčių padėklų sklindančiais virtų kiaušinių kvapais.

Panašią įtampos ir nevilties kupiną naktį turbūt privalo iškęsti ir kalinys, laukiantis ryto, kai jam bus įvykdyta egzekucija, besiviliantis, kad paskutinę akimirką mirties bausmę atidės, dingtelėjo jai.

Šviesos užsižiebdavo ir aptemdavo. Medikai pas mergaitę užsukdavo nuolat. Tikrindavo jos sveikatos būklę, suleisdavo vaistus, duodavo piliulių, imdavo kraujo ir skysčių mėginius. Virš lovos kadarojo pavojaus signalo virvelė. Šalia styrojo tuščios lašelinės stovas ir deguonies tiekimo įrenginys, kurio jai nereikėjo.

Suirzusi, užmigti nepajėgianti Keitlina kartojo, kad jai baisu, niežti kūną ir norisi važiuoti *namo*, o Linė nepaliaudama guodė dukrą. Tikino, jog rytą padėtis būtinai pagerės. Ir po trijų savaičių ji atsisveikins su ligonine turėdama naujas kepenis. Jei nekils jokių nesklandumų, namo grįš dar prieš Kalėdas — ne į Žiemos kotedžą, aišku, o į dabartinį būstą.

Šių metų Kalėdos taps smagiausiomis iš visų!

Tačiau dabar palatoje stovėjo toji moteris. Persodinimo operacijos koordinatorė. Širlė Linsel rausvais anglų gražuolės skruostais, ilgais plaukais, kairėje akyje įtrūkusia kraujagysle. Buvo apsitaisiusi baltais marškinėliais, rausva trikotažine palaidinuke ir juodomis kelnėmis — lygiai taip pat, kaip prieš savaitę, nors Linei rodės, kad nuo anos dienos prabėgo milijonas metų.

Pakito tik jos manieros. Per pirmąjį susitikimą moteris elgėsi draugiškai ir tryško optimizmu. Nūnai, septintą ryto, koordinatorė stypsojo nutaisiusi atsiprašančią išraišką, bet kalbėjo oficialiai ir šaltai. Iš savo vietos pašokusi Linė ją varstė tūžmingu žvilgsniu.

— Man neapsakomai gaila, — tarė Širlė Linsel. — Deja, kartais taip įvyksta.

— Gaila? Vakar jūs skambinote ketindama pranešti, kad radote idealias kepenis, o šiandien aiškinate klydusi?

— Mus informavo apie transplantantą, kuris tikrai būtų tikęs jūsų dukrai.

— Kas nutiko?

Koordinatorė kreipėsi į Linę, bet po kelių sekundžių atsisuko ir į Keitliną:

— Pasak gautų duomenų, kepenis buvo įmanoma suskaidyti. Dešiniąją dalį ruošėmės atiduoti suaugusiam žmogui, kairiąją norėjome persodinti tau, Keitlina. Mūsų konsultantas su komanda nuvažiavo į ligoninę paimti organo, kurį įvertino kaip sveiką ir tinkamą naudoti. Kepenų apimtis mes lyginame su kūno svoriu. Bet rytą vyresnysis chirurgas konsultantas, kuris turėjo vadovauti operacijai, įdėmiau ištyrė

kepenis ir rado daugiau nei trisdešimt procentų riebalų. Atlikęs biopsiją nusprendė, kad tau tokios netinka.

— Nieko nesuprantu, — prisipažino Linė. — Organą jūs išmesite?

— Ne, — atsakė Širlė Linsel. — Dėl riebalų kiekio egzistuoja pavojus, kad jo funkcionalumas atsistatys tiktai po kelių savaičių. Keitlinai būtinos kepenys, kurios iš karto imtų veikti kaip pridera. Ji labai nesveika, todėl rizikuoti nevalia. Organą perleisime septintą dešimtį pradėjusiam, kepenų vėžiu sergančiam vyriškiui. Tikėkimės, šiam žmogui jis keleriais metais prailgins gyvenimą.

— Čia tai bent! Numojate ranka į mano dukrą dėl kažkokio senio? Kas jis toks? Suknistas alkoholikas?

— Aš negaliu su jumis šnekėtis apie kitą pacientą.

— Dar ir kaip galite, velniai griebtų! — pakeltu balsu atkirto Linė. — Keitlina važiuos namo ir ten išleis kvapą, kad prakeiktas girtuoklis, kaip futbolininkas Džordžas Bestas, pratemptų dar porą mėnesių?

— Susimildama, ponia Beket... Line... viskas ne taip, kaip jums atrodo.

— Išties? O kaip?

— Mama! — sušuko Keitlina. — Išklausyk jos.

— Aš klausausi, mieloji. Įtempusi ausis. Tik man nepatinka, ką girdžiu.

— Kiekvienas iš personalo trokšta, kad Keitlina pagytų. Ir ne todėl, jog toks yra mūsų darbas — tai asmeniško pobūdžio reikalas. Ponia Beket, mes norime jai persodinti sveikas kepenis, suteikti šansą normaliai gyventi. Nėra jokios prasmės transplantuoti organo, kuris liks nefunkcionalus arba po metų kitų sustreikuos, ir ji antrą kartą turės ištverti kankinančius išbandymus. Patikėkit manimi, padėti Keitlinai siekia visa komanda. Mes nuoširdžiai ją pamėgome.

— Ką gi, kada gausite sveikas kepenis?

— Negaliu atsakyti — iš pradžių reikia rasti tinkamą donorą.

— Žodžiu, grįžtame į pradinį tašką?

— Hmm... taip.

Ilgam įsivyravo tyla.

— Ar mano dukra atsidurs laukiančiųjų sąrašo viršuje? — griežtai paklausė Linė.

— Sąrašas — labai sudėtingas. Jam įtaką daro gausybė faktorių.

Motina energingai papurtė galvą.

— Ne, Širle... sesele Linsel. Mano požiūriu, ne gausybė, o tiktai vienas. Duktė. Ją būtina kuo skubiau operuoti, teisingai?

— Taip. Ir mes stengiamės Keitlinai pagelbėti. Bet ji tėra viena iš daugybės pacientų.

— Tik ne man.

Moteris linktelėjo.

— Line, aš puikiai jus suprantu.

— Tikrai? Koks nuošimtis ligonių iš sąrašo miršta nesulaukęs naujų kepenų?

— Mama, liaukis taip priešiškai šnekėjusi!

Linė prisėdo ant lovos krašto ir delnais suėmė Keitlinos galvą.

— Brangioji, leisk šituos reikalus tvarkyti man.

— Tu kalbi apie mane, lyg būčiau dvokla. Aš prislėgta! Nejau nematai? Esu nusiminusi ne mažiau už tave — gal net labiau, — bet pyktis čia nepadės.

— Ar bent suvoki, ką toji kalė sako? — pratrūko motina. — Ji siunčia tave namo numirti.

— Baik dramatizuoti!

— AŠ NEDRAMATIZUOJU! — Linė atsigręžė į koordinatorę. — Kada gausite kitas kepenis?

— Nurodydama laiką arba datą, jus viso labo klaidinčiau.

— Po dvidešimt keturių valandų? Savaitės? Mėnesio?

Širlė Linsel patraukė pečiais ir blausiai vyptelėjo.

— Jeigu atvirai, nežinau. Galvojome, kad mums pasisekė — kepenis aptikome greitai, vos per savaitę, ir iš visų tinkamų recipientų Keitlina buvo pirmoji eilėje. Donoras, trisdešimties su viršum metų vyriškis, iš pradžių atrodė sveikas, bet, kaip paaiškėjo, jis per daug gėrė arba valgė nesveiko maisto.

— Ir tokia mėšlina nesąmonė gali pasikartoti, ar ne?

Koordinatorė nusišypsojo, mėgindama nuraminti Linę ir paguosti Keitliną.

— Mūsų ligoninė garsėja itin gerais statistiniais duomenimis. Esu tikra, kad jūsų duktė pasveiks.

— *Kokiais* duomenimis? Ką čia tauškiat?

— Baik, mama! — įniko melsti Keitlina.

Nekreipdama į ją dėmesio, Linė toliau šaukė:

— Jie geri, lyginant su valstybės vidurkiu? Pas jus vidutiniškai miršta devyniolika procentų naujų kepenų nesulaukusių pacientų, o ne dvidešimt, kaip likusioje šalies dalyje? Aš puikiai susipažinusi su Nacionalinės sveikatos priežiūros tarnybos ataskaitomis ir nelemta statistika. — Ji pravirko. — Jūs rizikuojate mano dukters gyvybe, senam alkoholikui leisdami pagyventi kelis papildomus mėnesius, kad galėtumėte paukščiukais sužymėti reikiamus statistinių faktų langelius. Ar taip?

— Ponia Beket, mes nebandome įsijausti į Dievo vaidmenį. Negalime pasakyti, kad dėl amžiaus arba nesirūpinimo savo sveikata vienas žmogus turi daugiau teisių gyventi negu kitas. Nieko nesmerkiame. Tik kaip įmanydami mėginame visiems padėti. Bet retsykiais tenka priimti sunkius sprendimus.

Linė sužaibavo akimis. Šitai moteriškei užsiplieskė neapykanta, kokios ligi šiol nebuvo pakurstęs nė vienas žmogus. Kas ten žino, ar sakė ji tiesą, ar muilino akis. Gal koks turtingas oligarchas ligoninei paaukojo didelę sumą pinigų, idant medikai nusispjautų į Keitliną ir išgelbėtų jo sergantį vaiką? Arba kas nors čia susimovė, o Širlė Linsel paprasčiausiai dengia saviškius?

— Nejaugi? — nusivaipė mergaitės motina. — *Sunkius sprendimus?* Įdomu, ar dėl *sunkaus sprendimo* bent kartą negalėjote naktį užmigti?

Koordinatorė išliko rami, jos balsas skambėjo švelniai.

— Ponia Beket, man rūpi kiekvienas pacientas. Nuo jų problemų neatsiriboju net ir grįžusi namo.

Linė matė, kad pašnekovė nemeluoja.

— Tebūnie, atsakykite man — ką tik minėjote, kad Keitlina būtų gavusi kepenis kaip tinkama, pirma eilėje esanti recipientė. Bet pirmenybė gali pakisti, ar ne? Bet kada?

— Dėl laukiančiųjų eiliškumo tariamės kiekvieną savaitę, — atsakė Širlė Linsel.

— Ir per kitą posėdį, visai įmanoma, ji smuktelės iš sąrašo viršaus? Jeigu atsiras žmogus, kuriam, jūsų vertinimu, operacijos reikia labiau nei Keitlinai?

— Deja, tokia yra mūsų sistema.

— Puikumėlis. — Linei vėl užvirė kraujas. — Tikra sušaudymo komanda! Kas savaitę renkatės ir sprendžiate, kas gyvens, o kas turės

padėti galvą. Rodos, lyg nuleistukus spaudžiate visi, bet kažkuris iš būrio pliekia tuščiais šoviniais. Ir dėl mirštančių pacientų nė vienas iš jūsų neprivalo prisiimti kaltės.

49

Simona gulėjo ant kušetės vilkėdama vien chalatą. Daktaras Nikolau, rimtas, malonios išvaizdos, apytikriai keturiasdešimties metų vyriškis, ranką apvyniojo juosta, užspaudė lipdukus, į ausis įsistatė stetoskopą ir ėmė spusčioti guminę kriaušelę, kol rankovė suveržė žastą. Tuomet pažiūrėjo į matuoklį.

Po kelių sekundžių jis atsegė rankovę ir linktelėjo tarsi patenkintas rezultatu.

Vokietė, prisistačiusi Marlenos vardu, stoviniavo šalia. Kokia ji graži, pamanė Simona. Moteris dėvėjo šviesiai rausvą palaidinę ir juodą zomšinį paltą su kailio apvadais, mūvėjo prašmatnius džinsus ir buvo apsiavusi juodus odinius batus. Aplink pečius kaskadomis krito šviesūs, elegantiškai sušiaušti plaukai, nuo kūno vilnijo nuostabių kvepalų aromatas.

Simonai vokietė kėlė simpatiją ir pasitikėjimą. Romeo dėl jos neklydo. Tai gera, švelni, savimi pasikliaujanti moteris. Mergaitė nepažinojo savo gimdytojos, bet galėdama ją pasirinkti norėtų, kad motina primintų Marleną.

— Aš paimsiu lašelį kraujo, — prabilo gydytojas, nuplėšęs kraujospūdžio matuoklio rankovę ir sugraibęs švirkštą.

Į adatą spoksanti Simona susigūžė iš baimės.

— Nesijaudink, — tarė Marlena.

— Ką jūs darote? — išspaudė ji.

— Atliekame visapusišką medicininę apžiūrą, nes reikia įsitikinti, jog niekuo nesergi. Tam, kad išsiųstume tave į Angliją, privalome daug investuoti. Pavyzdžiui, gauti tau pasą — sunkumų neišvengsime, nes neturi jokių dokumentų. Ir ten niekas tavęs nepriims į darbą, jei nebūsi sveika.

Mergaitė atšlijo nuo artėjančio švirkšto.

— Ne! — aiktelėjo. — NE!

— Širdele, viskas gerai.

— Kur Romeo?

— Gretimame kambaryje. Tavo draugą irgi apžiūri daktaras. Man jį pakviesti?

Simona linktelėjo.

Moteris atidarė duris. Kai vidun žengęs Romeo pamatė draugę vien su ligoninės drabužiais, didžiulės jo akys suapvalėjo dar labiau.

— Ką jie daro?

— Nesibaimink, — nuramino berniukas. — Tavęs niekas nenuskriaus. Mus tikrina, ar esame sveiki.

Pajutusi adatos dilgsnį, Simona suspigo. Kurį laiką apimta siaubo stebėjo, kaip gydytojas į save traukia stūmoklį, o plastikinį korpusą iš vidaus pamažu nudažo tamsiai raudonas jos kraujas.

— Jei norime patekti į Angliją, mums prireiks sveikatos pažymėjimų, — pasakė Romeo.

— Man skauda.

Daktaras netrukus pripildė švirkštą, padėjo jį ant stalo ir prie dūrio vietos priglaudė antiseptinį tamponą. Po sekundės kitos šį pakeitė pleistro kvadratėliu.

— Baigta! — paskelbė.

— Ar jau galiu eiti? — paklausė Simona.

— Eik, — leido moteris. — Grįši į savo būstą?

— Taip, — už abu atsakė Romeo.

— Jeigu sveikatos patikrinimas mus tenkins, aš atvyksiu ir tave susiieškosiu. Gali apsirengti. Simona, tu tikra dėl Anglijos? Įsitikinusi, kad nori ten keliauti, mano *Liebling?**

— Jūs rasite man darbo, ar ne? Man su Romeo? Ir butą Londone?

— Gerą darbą ir mielą butelį. Tau jis patiks.

Mergaitė atsisuko į Romeo, žvilgsniu prašydama patvirtinti jos žodžius. Tas gūžtelėjo pečiais ir sulinksėjo.

— Taip, — atsiliepė Simona. — Įsitikinusi.

— Gerai. — Marlena pabučiavo ją į kaktą.

— Kaip manote, kada mes išvažiuosime? — paklausė Romeo.

— Greitai, jei nekils jokių nesklandumų dėl medicininės apžiūros rezultatų.

* Brangioji (*vok.*)

— Kaip greitai?

— Kada pačiam norisi leistis į kelią?

Jis vėl patrūkčiojo pečiais.

— Ar Valerija irgi važiuos?

— Mergina su kūdikiu?

— Taip.

— Dabar dar neįmanoma. Gal pasirūpinsime ja vėliau, kai įsikursite naujoje vietoje.

— Ji nori kartu su mumis, — tarė Simona.

— Neįmanoma, — pakartojo vokietė. — Tik ne dabar. Jeigu jums mieliau likti su ja Bukarešte, taip ir sakykite.

Simona kategoriškai papurtė galvą.

— Ne.

Lygiai taip pat energingai galvą krestelėjo ir Romeo, tartum išsigandęs, kad Marlena persigalvos dėl jo ir Simonos.

— Ne.

Marlenai Hartman parvykus atgal į Berlyną, iš Bukarešto jai paskambino daktaras Nikolau. Ištirtos mergaitės kraujas buvo AB rezus neigiamas. Vokietė šyptelėjo ir užsirašė duomenis — retos kraujo grupės visada praversdavo. Ji neabejojo, kad Simonos organams labai greitai ras naujus namus.

50

Antradienį, po rytinio pasitarimo dėl operacijos „Neptūnas“, Rojus Greisas sėdo į automobilį ir per dvidešimt minučių nukako į Sasekso policijos vyriausiąją valdybą Alisonai Vosper perduoti naujausios informacijos.

Nors baigiantis metams ją pakeis vyriausiasis detektyvas Piteris Rigas iš Jorkšyro, apie kurį jis nedaug ką žinojo, policijos viršininko pavaduotoja ketino dar kelias savaites plušėti iš peties ir, kaip įprastai, dėl kiekvieno sunkaus, Rojaus tiriamo nusikaltimo pageidaudavo kassavaitinės akistatos. Didelei Greiso nuostabai ir palengvėjimui, šiandieną ji

atrodė keistai prislopusi. Vyresnysis detektyvas laukė, kol šefė pradės siautėti, bet nieko panašaus nenutiko. Alisona Vosper tylėdama išklausė žinias ir po kelių minučių jam tarė sudie.

Grįžęs į savo kabinetą, kompiuterio ekrane tikrindamas begalinį elektroninių laiškelių srautą, Greisas įtemptai mąstė apie įvairias tyrimo kryptis, kai pasigirdo beldimas į duris ir vidun įžengė Normanas Potingas, atsiduodantis stipriu tabako dvoku — akivaizdu, ką tik parlėkė iš lauko, kur šiek tiek padūmijo pypkę.

— Rojau, turėsi laisvą minutėlę? — sau būdingu kaimišku greblavimu pasiteiravo jis.

Greisas mostu pasiūlė prisėsti.

Įsitaisydamas ant kėdės, stovinčios priešais rašomąjį stalą, sykiu sustenėdamas ir išpūsdamas česnaku trenkiantį kvapą, Potingas paklausė:

— Ar mudu galėtume šnektelėti apie Rumuniją? Turiu minčių, kuriomis, manau, nederėjo dalytis per pasitarimą.

— Be abejo. — Greisas į jį pažvelgė susidomėjęs.

— Galimas daiktas, tam tikrus darbus man pavyktų atlikti be didelės gaišaties. Trijų aukų pirštų atspaudus, įrašus apie dantis, DNR pavyzdžius išsiuntei Interpolui, bet mes abu žinome, kiek laiko užtrunka kanceliarijos žiurkės, kol gauna kokius nors rezultatus.

Vyresnysis detektyvas nusišypsojo. Interpolas buvo puiki organizacija, tačiau jos valdyboje išties netrūko kėdes trinančių pareigūnų, kurie bendradarbiaudavo su užsienio policija ir retai kada pajėgdavo sutrumpinti konkrečioms užduotims skirtą laiką.

— Laukti atsakymo tektų mažiausiai tris savaites, — tęsė Potingas. — Aš panaršiau internetą. Bukarešte gyvena tūkstančiai benamių. Jei — čia tik spėjimas — trijulę sudaro gatvės vaikai, tokiu atveju vargu ar jie kada lankėsi pas dantistą. Ir mes neaptiksime nei sutampančių pirštų atspaudų, nei informacijos apie DNR, jeigu visi trys nė karto nebuvo suimti.

Greisas pritardamas linktelėjo.

— Kitados Hendone dalyvavau jaunesniųjų detektyvų apmokymų kursuose, kur susipažinau su vienu vyruku, Janu Tilingu. Anuolaik abu dirbome detektyvais konstebliais. Mes tapome bičiuliais ir nuo tada visuomet palaikydavome ryšį. Jis ėmė dirbti Londono policijoje, o po kelerių metų buvo perkeltas į Kentą. Pakilo iki inspektoriaus pareigų. Tai štai, prieš septyniolika metų jo sūnus žuvo per motociklo avariją.

Jano gyvenimas subyrėjo, santuoka žlugo ir jis pirma laiko išėjo į pensiją. Paskui apsisprendė užsiimti visiškai kitokia veikla — juk esi girdėjęs apie tokį sindromą, — pabandė susivokti, kas nutiko, ir nuveikti ką nors naudinga. Jis persikraustė į Rumuniją, kur ėmė dirbti su gatvės vaikais. Paskutinį kartą kalbėjomės prieš penkerius metus, kai išsiskyriau su trečiąja žmona. — Potingo lūpas perkreipė liūdnas, ilgesingas vypsnis. — Žinai, kaip būna: nusitašęs griebi adresų knygelę ir puoli skambinti seniems bendrams.

Rojus Greisas niekada taip nesielgė, bet vis tiek palinksėjo.

— Už jaunųjų benamių globą Janą apdovanojo Britanijos imperijos penktojo laipsnio ordinu, kuriuo jis velniškai didžiavosi. Tau leidus, norėčiau su draugu susisiekti. Dėl sėkmės labai abejoju, bet galbūt — tik galbūt — jis įstengs mums padėti.

Vyresnysis detektyvas susimąstė. Per pastaruosius keletą metų policijoje suvešėjo biurokratija, bemaž kiekvieną pareigūnų žingsnį varžė direktyvos. Pagal jas derėjo ir bendradarbiauti su Interpolu. Nesilaikydamas instrukcijų jis labai rizikuotų — garantuotai įsiveltų į konfliktą su naujuoju policijos viršininku. Antra vertus, Normanas Potingas teisus — Interpolo atsakymo, veikiausiai neigiamo, jie lūkuriuotų ne vieną savaitę. Kiek dar lavonų per tą laiką aptiktų?

Be kita ko, Greisą ramino mintis, kad Janas Tilingas anksčiau tarnavo policijoje, taigi tikrai nebuvo ekscentriškas apdujėlis.

— Normanai, tavo siūlymo į tyrimo strategiją neįtrauksiu. Jausčiaus ramiau, jeigu šitą reikalą tvarkytum neoficialiai. Ačiū už iniciatyvą.

Potingas nušvito.

— Tvarkelė, viršininke! Senasis šmikis nustebs sulaukęs mano skambučio. — Jis pusiau atsistojo, sustingo ir vėl atsisėdo. — Rojau, nieko prieš, jei tavęs paklausčiau vieno dalyko... hmm... kaip vyras vyro.

Greisas nukreipė akis į galybę naujų, ekrane pasirodžiusių elektroninių žinučių.

— Rėžk.

— Norėjau pakalbėti apie savo žmoną.

— Apie Li? Toks jos vardas?

Detektyvas seržantas palinksėjo galva.

— Iš Tailando?

— Aha, iš ten.

— Susiradai ją per internetą, taip?

— Panašiai. Per internetinę pažinčių agentūrą. — Potingas nagais gremžtelėjo pakaušį, striukais nešvariais pirštais patikrino, ar neišsitaršė ant plikės užšukuoti plaukai. — Ar kada svarstei... hmm, galimybę taip ieškotis antrosios pusės?

— Ne. — Greisas pašnairavo į kompiuterio ekraną nekantraudamas, suvokdamas, kad tuoj pristigs laisvo laiko. — Ko norėjai?

Potingas ūmai apniuko.

— Tiesą sakant, patarimo. — Jis įgrūdo rankas į švarko kišenes ir suskato šias naršyti, tarsi mėgindamas kažką surasti. — Rojau, sekundėlę pamėgink save įsivaizduoti mano vietoje. Keletą mėnesių santykiai su Li klostėsi puikiai, bet visai neseniai ji apipylė mane reikalavimais.

Detektyvas seržantas nuščiuvo.

— Kokiais? — pasitikslino Greisas apimtas siaubo, kad jį užlies vaizdingomis smulkmenomis iš seksualinio Normano Potingo gyvenimo.

— Prašo kiekvieną savaitę siųsti pinigų jos skurstančiai šeimai. Iš tų pinigų, kuriuos taupiausi pensijai.

— Kodėl privalai taip elgtis?

Akimirką pašnekovas atrodė taip, lyg niekuomet nebūtų sau pateikęs tokio klausimo.

— Kodėl? — pakartojo. — Li sako, kad nuoširdžiai ją mylėdamas norėčiau pagelbėti ir jos artimiesiems.

Greisą pribloškė kolegos naivumas.

— Tikrai tuo tiki?

— Ji mylisi su manimi tik tada, kai įsitikina, kad pasirūpinau bankiniu pervedimu — beje, finansines operacijas atlieku internetu, — pridūrė Potingas tarsi didžiuodamasis gebėjimu naudotis technologijomis. — Aš suprantu, kad Tailandas yra sąlygiškai varginga šalis, ir tenykščiai mano, jog esu turtuolis. Bet... — jis patraukė pečiais.

— Normanai, tu iš tiesų nori žinoti, ką galvoju?

— Rojau, tavo nuomonę labai vertinu.

Greisas įdėmiai nužvelgė bendradarbio veidą. Potingas atrodė sutrikęs, nelaimingas. Aiškiai neperprato, kas vyksta.

— Dėl Dievo meilės, Normanai, juk esi policininkas, prakeiktas detektyvas — ir neblogas! Negi nesuvoki esmės? Ji iš tavęs juokiasi. Verčia klausyti ne proto, o pimpalo balso. Išsunks tave iki paskutinio cento ir dės į kojas. Man teko skaityti apie tokias merginas.

— Ne, Li kitokia.

— Ką tu sakai! Ir kuo gi?

Potingas gūžtelėjo ir bejėgiškai pažiūrėjo į vyresnįjį detektyvą.

— Aš ją myliu. Nieko negaliu sau padaryti. Aš ją myliu.

Suzirzė Rojaus mobilusis. Jis atsiliepė į skambutį kone apsidžiaugęs dėl trikdžio.

Paskambino sumanus pareigūnas, kuriam Greisas puoselėjo didelę simpatiją. Robas Litas, inspektorius iš rytinio Braitono sektoriaus.

— Rojau, gal ir be reikalo trukdau, bet žinodamas, kad ėmeisi trijų iš Anglų sąsiaurio išgriebtų lavonų bylos, nutariau, jog informacija tave sudomins. Vienas mano komandos narių ką tik nulėkė į paplūdimį, esantį rytuose nuo Prieplaukos rajono. Per atoslūgį kažkoks vyrukas ten vedžiojo šunį ir uolėtame duburyje rado naujutėlaitį pakabinamąjį valties variklį.

Greitai mintydamas Greisas atsakė:

— Taip, naujiena įdomi. Žiūrėk, kad niekas radinio neliestų. Jei gali, įkišk jį į teismo ekspertų maišą ir atvežk.

— Bus padaryta.

Vyresnysis detektyvas padėkojo ir išjungė telefoną. Pakėlė pirštą atsiprašydamas Normano Potingo ir susisiekė su Vaizdo gavimo skyriumi aukštu žemiau. Po dviejų pyptelėjimų pasigirdo balsas:

— Maikas Blumfildas.

— Maikai, čia Rojus Greisas. Ar drauge su savo vyručiais įstengsi paimti pirštų atspaudus nuo jūroje skendėjusio pakabinamojo valties variklio?

— Įdomu, kad su prašymu kreipeisi būtent šįryt. Mums ką tik atsiuntė naują įrangos komplektą, kurį netrukus išbandysime. Kainuoja šimtą dvylika tūkstančių svarų. Padeda rasti atspaudus ant plastiko, ilgai mirkusio vandenyje.

— Nuostabu. Manau, jūs sulaukėte pirmos užduoties.

Normanas Potingas pakilo nuo kėdės, be garso tarstelėjo, esą už-

suks vėliau, ir mažumėlę kūprindamasis, nukoręs pečius lėtai nuslinko durų link. Greisui dėl jo netikėtai suskaudo širdį.

51

Prisistatęs į Gatviko oro uostą, rankose gniauždamas lapą su užrašu, Vladas Kosmesku stovėjo atvykimo terminale kartu su tradiciniu giminaičių, vairuotojų ir turų operatorių kontingentu. Lėktuvas iš Bukarešto nusileido prieš valandą, bet merginos akiratyje dar nesušmėžavo.

Gerai.

Iš etikečių, prisegtų prie krepšių, kuriuos tempėsi pro muitinę nuolatiniu srautu plūstantys žmonės, jis suprato, kad laukan išėjo visi, skridę tuo reisu. Išvydęs „Al Italia" žymeles, nutarė šias priklausant atkakusiems iš Turino — jų orlaivis nutūpė pusvalandžiu vėliau. „Easyjet" bagažo kortelės, matyt, bylojo apie reisą iš Nicos. Galop tarpusavyje ėmė maišytis SAS ir KLM oro linijų etiketės.

Žvilgtelėjęs į rankinį laikrodį pamatė, kad iki vidurdienio liko dvidešimt penkios minutės. Kosmesku į burną įsimetė „Nicorette" gumos ir ėmė ją kramtyti. Abi panelės, kurias jis turėjo pasitikti, išklausė griežtas instrukcijas, kaip elgtis pasų zonoje, ir, regis, nurodymus vykdė.

Joms buvo liepta sukiotis nuošaliau, išlaukti, kol atskris kiti lėktuvai, ir tik tuomet įsilieti į eiles pasų tikrinimo sektoriuje. Nors Rumunija neseniai tapo Europos Sąjungos nare, Vladas žinojo, kad tarptautinėje arenoje ją laiko vienu iš prekybos žmonėmis židinių. Rumuniški pasai Pasienio ir imigracijos agentūrai akimoju sukeldavo įtarimą.

Štai kodėl asmenys, kuriuos jis sutikdavo kartą per savaitę ar net dažniau, privalėdavo suplėšyti savo dokumentus, išmesti juos į orlaivių klozetus ir nuleisti vandenį, paskui, išlipę iš lėktuvo, lukteléti valandėlę, nusigauti į kontrolės punktą ir pateikti prieš kelionę gautus itališkus pasus. Kai merginos galiausiai pasirodydavo, keleivius iš Rumunijos stebinčių pareigūnų dėmesys jau būdavo atslūgęs.

Priešakyje išdygo dvi jaunikles — iš paauglystės amžiaus veik išaugusios gražuolės pigiais apdarais ir beverčiais lagaminais. Turbūt jos. Kosmesku pakėlė lapą su nekrentančiais į akis žodžiais: DŽEKSONO GRUPĖ.

Ranka mostelėjo viena iš panelių — nepaprastai seksuali, liekna, ilgais tamsiais plaukais.

— Kaip skrydis? — rumuniškai pasiteiravo jis.

— Viskas puiku, — atsakė mergina.

— Sveikos atvykusios į Angliją.

— Aha, puiku, — pakartojo ji.

— Puiku! — pridūrė bendražygė.

Abiejų veiduose atsispindėjo akivaizdus palengvėjimas.

Po dvidešimties minučių Kosmesku jau sėdėjo rudame nuzulintame E klasės mersedese, įsitaisęs prie vairuotojo Grigorijaus, mažylio nevalos atsikišusiais priekiniais dantimis. Pastarasis nebuvo kuprius, bet iš išvaizdos jį priminė. Kiurksodamas prie vairo, apsirengęs viena iš savo pigių smėlio spalvos eilučių, kumpanosis riebaluotais plaukais dažniau žiūrėdavo į veidrodėlį negu į kelią — geidulingu žvilgsniu vis šaudė į porelę, sutūpusią ant užpakalinės sėdynės.

Kosmesku su Grigorijumi bendradarbiavo penkerius metus, bet iki šiol beveik nieko nežinojo apie tą keistą žemaūgį padarą. Vyrukas visuomet atkakdavo laiku, nuveždavo ir išleisdavo kur reikia, bet liežuvį paprastai laikydavo prikąstą — dėl to viršininkas tiktai džiaugėsi. Įsivėlus į pokalbį, kuriuo nors momentu tekdavo prabilti ir apie save. Bet jis nenorėjo niekam pasakoti, kas esąs. Taip elgtis neišmintinga. Kuo menkiau aplinkiniai tave pažįsta, tuo geriau. Beveidiškumas užtikrina saugumą. Tokius principus jam įdiegė *sef*.

Grigorijus turėjo auksines rankas. Sugebėdavo pasirūpinti beveik bet kuo, pradedant santechnika, baigiant elektros įranga ir apsauga nuo drėgmės, tai yra kuopdavo visą mėšlą, tvarkydavo varvančius vamzdžius, užsikimšusius klozetus, atsiknojusias grindlentes, sugedusius žaliuzių mechanizmus ir kitokius dalykus, kurie išeidavo iš rikiuotės keturiuose miesto viešnamiuose. Todėl jų prižiūrėtojas Vladas Kosmesku nesibaimindavo, kad paskalas ims skleisti samdomi meistrai. Sykį per savaitę leisdavo Grigorijui valandai pasirinkti bet kurią merginą. Kūniškų malonumų ir dosnaus piniginio atlygio pakako užsitikrinti begalinę neūžaugos ištikimybę.

Bent tiek gerai, kad nuolatinis darbuotojas padėjo atsikratyti pa-

pildomų galvos skausmų. Kosmesku vis mąstė apie lavonus. Apie savo pridirbtą jovalą. Apie Džimą Tauersą. Kad nužudė, iškrėtė tikrą kvailystę. Bet būtų dar kvailiau, jeigu policijai besimeilinantį, kompromituojančios informacijos turintį škiperį būtų palikęs gyvą. Tauersas kažką rezgė — galbūt „Scoob-Eee" savininką užgraužė sąžinė, o gal jis planavo griebtis šantažo. Šiuo atveju, kaip ir lošiant azartinius žaidimus, reikėjo įvertinti rizikos faktorius. Rimtesnį atsverti menkesniu.

Kosmesku atsigręžė į merginas. Kairėje sėdinčios Ankos išorė prikaustydavo akį. Bendražygės, Nušos, veidas buvo atšiauresnis, nosis atrodė kiek per stambi. Bet abiem — ne daugiau kaip septyniolika aštuoniolika metų. Merguželės visai neblogos, jųdviejų reikalai klostytis kuo puikiausiai. Jis nė vienos neišspirtų iš lovos.

Ir net nesiruošė.

Jam pasinaudojus asmeniniu raktu, liftas pakilo iš požeminės automobilių aikštelės ir niekur nestodamas šovė į daugiabutį, stovintį už „Metropolio" viešbučio. Merginos su pigiais lagaminais mindžikavo greta ir nepratarė nė žodžio.

Staiga Anka paklausė:

— Kada pradėsime dirbti?

— Tuoj pat.

Ji dūrė pirštu aukštyn.

— Bare?

Kosmesku nužvelgė žioruojantį Ankos vėrinį. Į šnerves įtraukė malonaus jos parfumerijos aromato ir dar gardesnio nuo bičiulės sklindančio kvapo. Paspoksojo į gilią iškirptę. Šaunūs papai, nutarė. Iškilesnis draugės biustas kompensavo jos veido bruožus. Savo kišenėje rumunas surado rūkalų pakelį bemaž įsitikinęs, kad cigarečių jos neatsisakys. Ir buvo teisus. Abi paėmė po vieną.

Jam nespėjus spragtelėti žiebtuvėliu — kaip įprastai idealiai apskaičiavus laiką, — liftas sustojo ir atsidarė durys.

Dabar merginos bus susitelkusios į nepridegtas cigaretes. Erzindamas jas, Kosmesku žengė į savo butą ir prilaikydamas duris luktelėjo, kol porelė atvilks lagaminus, kuriuose, be abejo, tilpo per visą gyvenimą sukauptas turtas.

Atvykėles jis palydėjo į atskirus kambarius. Skaldyk ir valdyk. Tokia strategija visada pasiteisindavo. Kosmesku užsuko į Ankos miegamąjį ir stvėrė plastikinę jos rankinę.

— Ei, ei!

Nuleidęs šūksnį negirdom, jis iškrapštė pasą ir grynuosius.

— Ką jūs darot? — piktai užriko Anka.

Rumunas sugraibė žiebtuvėlį ir pagaliau pridegė cigaretę.

— Ar žinai, kiek esi skolinga? Kiek tūkstančių paklota už tavo kelionę ir dokumentus? Pasą susigrąžinsi, kai atsimokėsi mano bosui.

Jis išėjo ir pakartojo procedūrą Nušos kambaryje.

Po kelių minučių rūškana porelė įslinko į erdvią, šiuolaikiškai įrengtą svetainę. Pro kambario langą atsivėrė nuostabus vaizdas į Rūmų tiltą, pajuodusias Vakarinio tilto liekanas, rytuose nusidriekusį Prieplaukos rajoną ir tolumoje tyvuliuojantį Anglų sąsiaurį.

Vladas Kosmesku numanė, kad nieko panašaus į tokią vietą joms dar neteko regėti. Žinojo, kokia tų merginų kilmė. O Marlena, aišku, pasirūpino panelių higiena, ruošdama jas naujam gyvenimui.

Visos atvykdavo prasiskolinusios, tai yra Rumunijoje paėmusios milžinišką paskolą, — nors grynųjų taip ir neišvydusios, — sutikusios Anglijoje atidirbti už vienpusį bilietą į laisvę, kaip pačios manė. Karjerą pradėdavo Braitone. Čia ir likdavo, jeigu susitaikydavo su padėtimi. Bet viešnamius kai kada pakratydavo budrūs Braitono ir Houvo policininkai bei socialinės rūpybos atstovai, kurie šnekindavo merginas, bandydavo rasti laikomas prieš savo valią.

Jei kuri nors iš atvykėlių išsiduos norinti policijos pagalbos, mergužėlę reikės perkelti į Londono viešnamį, kur aplinkiniai mažiau ja domėsis.

— Į barą eisime šiandieną? — prabilo Anka.

— Nusimeskite drabužius. Abi.

Jos nustebusios susižvalgė.

— Drabužius?

— Noriu pamatyti jus nuogas.

— Mudvi... atskridome ne tam, kad dirbtume striptizo šokėjomis, — išsižiojo Nuša.

— Striptizo šokėjomis jūs nebūsite, — atsakė Kosmesku. — Savo kūnais tenkinsite vyrų įgeidžius.

— Ne! Mes taip nesitarėme! — suskato protestuoti Anka.

— Ar bent įsivaizduojate, kiek atsiėjo jūsų kelionė? — šiurkščiai paklausė jis. — Užsigeidėte namo? Rytoj jus nuvešiu į oro uostą. Bet ponas Bodžinas neapsidžiaugs judvi pamatęs. Ir pareikalaus grąžinti pinigus. O gal skambtelėti į policiją? Šioje šalyje už suklastotus pasus griežtai baudžiama.

Merginos neatsiliepė.

— Na, sakykit, ko norit? Skambinti ponui Bodžinui?

Anka, regis, apimta siaubo, papurtė galvą. Išblyškusi Nuša savąją nukorė.

— Gerai. — Iš kišenės jis išsitraukė mobilųjį ir nuspaudė vieną mygtuką. — Apie jus pranešiu policijai.

— Ne! — sušuko Anka. — Nereikia policijos!

Kosmesku įsikišo telefoną atgal į kišenę.

— Tuomet meskit apdarus šalin. Pamokysiu jus, kaip Anglijoje suteikti malonumą vyrui.

Niūriai dėbsodamos į kilimą, juodą kaip naujasis jų gyvenimas, merginos ėmė nusirenginėti.

52

Plokščiaekraniame monitoriuje, kuris kabojo aukštai ant sienos, visai netoli jos rašomojo stalo, Linė perskaitė auksinėmis didžiosiomis raidėmis užrašytus žodžius — DĖL PREMIJOS KOVOJANČIŲ DARBUOTOJŲ DEŠIMTUKAS — ir žemiau pateiktą pavardžių sąrašą. Kol kas pirma vieta priklausė Endžiui O'Konorui iš konkurentų grupės „Sidabriniai rykliai". Ekranas informavo, kad per šią savaitę Endis surinko skolų jau už 9987 svarus. Ir jeigu išliktų viršutinėje pozicijoje, gautų aštuonių šimtų septyniasdešimt vieno svaro vertės premiją.

Dieve, kaip tie pinigai dabar praverstų!

Ji pavydžiai peržvelgė kitas devynias pavardes. Apatinėje vietoje atsidūrė bičiulė ir komandos narė Keitė Bil, išieškojusi 3337 svarus.

Linei toli šaukė iki dešimtuko. Bet jos pasiūlytam planui ką tik pritarė vienas neblogas klientas. Norėdamas atsiskaityti už „MasterCard" kortelės kreditą ir išmokėti 4769 svarų skolą, jis įneš pradinę penkių šimtų svarų įmoką, o vėliau kas mėnesį atseikės po penkias dešimtis. Tačiau pridėjus penkis šimtus, su sąlyga, kad skolininkas tesės žodį, per savaitę gauta jos suma tesieks tūkstantį šešis šimtus penkiasdešimt svarų. Taip atsilikdama nuo pirmaujančiųjų, vargu ar Linė įstengs juos pasivyti.

Gal šiandien pasėdėti darbe iki vėlumos ir atsigriebti už prarastas valandas? Kai rytą jos grįžo iš ligoninės, į svečius užėjo Lukas, taigi Keitlina turės su kuo pabendrauti. Tačiau ji nenorėjo ilgam pamesti dukros iš akių.

Staiga dzingtelėjo ekranas, pranešantis apie gautą elektroninę žinutę. Laiškelį atsiuntė Liva Tomas, komandos vadovė, prašanti dar kartą išbandyti laimę su vienu iš antipatiškiausių jos klientų.

Linė nebyliai sudejavo. Kompanijoje galiojo auksinė taisyklė, skelbianti, kad darbuotojai niekada vienudu nesimato su *klientais*, kaip jie buvo vadinami. Ir ničnieko apie save nepasakoja. Bet ji mintyse visuomet nusipiešdavo kiekvieno pašnekovo portretą. Vaizduotės sukurtas Rego Okumo paveikslas priminė Roberto Mugabės ir Hanibalo Lekterio hibridą.

„Bradford Credit" bankui jis skolingas 37 870 svarų ir yra vienas iš stambiausių debitorių Linės klientų sąraše, kuriame pirmaujantis asmuo nepajėgė kreditoriams atiduoti milžiniškos 48 906 svarų sumos.

Prieš kelias savaites ji prarado viltį, kad iš Okumos sugebės atgauti bent centą, ir jo skolą perleido bylinėjimosi skyriui. Kita vertus, jei pavyktų perkalbėti tą žmogų, fantastiški darbo rezultatai pastūmėtų ją į dešimtuką, besivaržantį dėl savaitinės premijos.

Linė surinko jo telefono numerį.

Po pirmojo pyptelėjimo atsiliepė skambus bosas.

— Pone Okuma?

— Ak, jei neapsirinku, čia gera mano draugė Linė Beket iš „Denarų"?

— Teisingai.

— Ir kuo galėčiau tau pagelbėti tokią šaunią dieną?

Šaunią nebent tavo smegeninėje, pagalvojo Linė, *nes maniškėje ir už lango pliaupia lietus.* Prisilaikydama seniai naudojamo, per mokymus iškalto scenarijaus, ji tęsė:

— Manau, mums vertėtų aptarti naujus skolos apmokėjimo būdus, kad išvengtume nemalonaus bylinėjimosi.

Okumos tonas tryško pasitikėjimu savimi ir meilingumu.

— Line, tau rūpi mano gerovė, tiesa?

— Veikiau jūsų ateitis.

— O aš niekaip neatsiginu minčių apie tavo nuogą kūną.

— Jumis dėta, jas sutelkčiau kitur.

— Man standėja, vien apie tave pagalvojus.

Linė akimirką patylėjo, sykiu išplūdo save, kad leidosi įtraukiama į paviršutinišką pokalbį.

— Ketinau jums pasiūlyti atsiskaitymo planą. Kaip manote, kiek išgalėtumėte mokėti per savaitę arba per mėnesį?

— Kodėl mudviem nesusitikus? Akis į akį?

— Suorganizuosiu jums pasimatymą su mūsų bendrovės atstovu.

— Žinai, mano pimpalas įspūdingas. Mielai tau jį parodyčiau.

— Perduosiu jūsų žinią kolegoms.

— Jos tokios pat žavios kaip ir tu?

Linės kūną nukratė drebulys.

— Ar tavo kolegė turi ilgus rudus plaukus? Ir dukrą, kuriai reikalinga kepenų transplantacija?

Persigandusi ji nutraukė ryšį. Iš kur klientas gavo šią informaciją?

Po kelių sekundžių suzirzė mobilusis. Linė staigiai atsiliepė išspjaudama žodį „Taip?“, įsitikinusi, kad Regas Okuma kažkaip išsiaiškino jos asmeninį numerį.

Tačiau skambino Keitlina. Sprendžiant iš balso, duktė jautėsi klaikiai.

53

Retsykiais Janas Tilingas ilgėdavosi Britanijos policijos. Nors iš ankstesnio gyvenimo liko daug skaudžių atsiminimų, gan dažnai pasiilgdavo ir Anglijos. Ypač tada, kai penkiasdešimt aštuonerių metų kūne kiekvieną kaulą varstydavo stingdantis Bukarešto žiemos šaltis. Ir tuomet, kai nepakeliamai prislėgdavo chaotiškas niaurumas, vyraujantis 6-ajame miesto sektoriuje, biurokratija, korupcija bei kietaširdiškumas, viešpataujantys valstybėje, į kurią jis atsikraustė.

Pabjurus nuotaikai, Tilingas kaskart mintyse atkurdavo prieš septyniolika metų nutikusį įvykį, tą siaubingą vakarą, kai namuose apsi-

lankiusi pora kolegų pranešė, kad motociklo avarijoje žuvo jo sūnus Džonas.

Tačiau jis išmoko numalšinti širdgėlą. Tokiais atvejais atsitraukdavo nuo stalo, pasišalindavo iš skurdaus, dovanotais baldais apstatyto kabineto — patalpa dalijosi su trimis socialinėmis darbuotojomis — ir pasisukiodavo po bendrabutį, jo pastangomis įkurtą prieglobstį, kuriame tilpdavo penkiasdešimt benamių iš šito negailestingo miesto. Pasidžiaugdavo vietinių gyventojų veidus nušviečiančiomis šypsenomis.

Pramankštinti kojas nutarė ir dabar.

1965-aisiais į valdžią atėjęs Čaušesku sumanė paversti Rumuniją didžiausia pramonine Europos šalimi. Siekiant įvykdyti planą, reikėjo darbo jėgos, todėl teko gerokai padidinti piliečių skaičių. Pagal vieną iš pirmųjų jo potvarkių, visos moterys nuo keturiolikos metų privalėdavo kas mėnesį tikrintis dėl nėštumo. Pastojusioms drausdavo darytis abortą.

Per keletą metų šeimos drastiškai išaugo, ir jų atžalos buvo pramintos „dekreto vaikais". Daugybė jų, perleistų valstybinėms globos institucijoms, užaugo milžiniškose bedvasėse prieglaudose, kur patyrė smurtą ir seksualinę prievartą. Dievai žino kiek paspruko į laisvę ir apsistojo gatvėse. Nemažai vargo Bukarešte, radę namus lūšnose, suręstose prie vamzdynų, kurie skersai išilgai raizgė priemiesčius, arba po žeme, pačiose šiluminėse trasose. Vamzdžių atšakos ėjo į kiekvieną miesto daugiabutį, nuo rudens iki pavasario juos aprūpindamos centriniu šildymu.

Kai po tragiškos Džono mirties žlugo Tilingo santuoka, jis nebeįstengė susitelkti į policininko darbą, todėl atsisakė pareigų, persikėlė į butą, dienas ėmė leisti gerdamas iki sąmonės praradimo ir be paliovos žiopsodamas televizorių. Vieną vakarą pažiūrėjo dokumentinį filmą apie sunkią beglobių jaunų rumunų būklę, ir vaizdai jį smarkiai paveikė. Tilingas suvokė privaląs kažkaip pakeisti savo gyvenimą. Sūnaus nesusigrąžinsi, bet galbūt įstengtų pagelbėti mažiesiems, kuriems likimas nesuteikė tokių galimybių kaip Džonui arba didžiumai Anglijos vaikų. Kitą rytą paskambino į Rumunijos ambasadą.

Jis puikiai atminė, kaip svečioje šalyje pirmąsyk užsuko į valstybinę prieglaudą. Kaip įžengęs į bendrabutį pamatė penkiasdešimt grotuotų lovų, kuriose tysantys neįgalūs mažyliai — nuo devynerių iki dvylikos

metų — bereikšmiais žvilgsniais stebeilijosi priešais save arba į lubas. Jie neturėjo žaislų. Jokių knygų. Nieko, kuo galėtų užsiimti.

Tilingas pripirko maišus niekučių ir šiuos padalijo vaikams, tačiau šie į dovanas beveik nereagavo, ir tai žmogų tiesiog pribloškė. Į savo žaisliuką kiekvienas spiginosi bejausmėmis akimis, ir tuo momentu jis susigaudė, kad prieglaudos globotiniai nežino, ką su gautais daiktais veikti. Ne todėl, kad buvo protiškai atsilikę — nė vienas anksčiau nebuvo matęs žaislų, todėl neišmanė, ką su jais daryti. Vargšelių niekas nieko nemokė. Netgi kaip žaisti su prakeiktomis lėlėmis.

Kaip tik tada jis apsisprendė padėti beglobiams berniukams ir mergaitėms.

Iš pradžių Tilingas Rumunijoje ketino paviešėti tik porą mėnesių. Nė nesitikėjo, kad šioje šalyje išbus septyniolika metų, per tą laikotarpį ves mylimą moterį, rumunę, vardu Kristina, ir jausis kaip niekad laimingas.

Tvirtas, geros fizinės formos, nors ties juosmeniu priaugęs daugiau nei kelis papildomus svarus, jis vaikštinėdavo išdidžiai kaip energijos proveržį tramdantis faras. Raukšlėtame veide buvo matyti išgyventi metai, ūsai priminė dantų šepetėlio šerius, viršugalvyje stirksojo žili, trumpai kirpti plaukai. Šiandieną dėl oro sąlygų vilkėjo mėlyną palaidinę atvira apykakle, mūvėjo dukslias, gelsvai rudas kelnes ir avėjo senus raštuotos odos batus.

Janas Tilingas žengė į koridorių ir nusišypsojo rūpybos organizacijos atsiųstų, ant aptriušusios sofos ir foteliuose įsitaisiusių naujokų grupelei. Keturiems jauniems, tamsaus gymio romams, aštuonmečiui berniukui nailoninėmis treningo kelnėmis, keturiolikmečiui apsmukusia palaidine ir juodomis sportinėmis, jam per trumpomis kelnėmis, porai mergaičių — ilgaplaukei dvylikametei, kuri dėvėjo dviejų, tarpusavyje nederančių dalių treningą, ir penkiolikmetei su džinsais bei skylėtu nertiniu. Kiekvienas džiugiai laikė po šventinį helio pripildytą balioną.

Nepakėlusi skurdo šeima atidavė ketvertuką į vaikų namus. Prieš dvejus metus iš ten pasprukę jie šlaistėsi po gatves, ir nūnai visų veiduose tvieskė šypsniai — panašią išraišką teko regėti begalę sykių, bet ją išvydus kaskart suskausdavo širdį. Taip šypsodavosi žmonės, ilgai gyvenę nevilty je ir dabar negalintys patikėti, kad juos aplankė sėkmė.

— Kaip sekasi? Gerai? — rumuniškai paklausė jis.

Vaikai švytėjo ir už virvelių trūkčiojo balionus. Tilingas neįsivaizdavo, iš kur pastarieji atsirado, bet dėl vieno dalyko buvo tikras. Neskaitant kūnus dengiančių drabužių, ryškiaspalviai burbulai buvo vienintelė jų nuosavybė.

Casa Ioana, arba Joanos name, glaudėsi įvairaus amžiaus bedaliai nuo septynių mėnesių kūdikio — jį prižiūrėjo keturiolikmetė mama — iki aštuoniasdešimt dvejų metų senolės, iš kurios gyvenimo santaupas ir būstą išviliojo vienas iš gausybės monstrų, besinaudojančių spragų pilnais Rumunijos įstatymais. Šalyje neegzistavo benamių aprūpinimo sistema ir beveik nebuvo nakvynės namų. Senutei pasisekė, kad ją įkurdino bendrabučio kambaryje drauge su trimis kitomis pagyvenusiomis tokio pat likimo moterimis.

— Pone Janai?

Jis atsisuko į Andrėją, irgi išnirusią į koridorių, liekną, dailią, pavasarį susituoksiančią dvidešimt aštuonerių metų socialinę darbuotoją, nuo kurios sklido šiluma, užuojauta ir begalinė energija. Tilingui ji neapsakomai patiko.

— Jums skambina iš Anglijos.

— Iš Anglijos? — truputį nustebo jis. Pastaruoju metu su tėvynainiais veik nebendravo. Kas savaitė šnekėdavo tiktai su Braitone gyvenančia motina.

— Policininkas. Prisistatė senu draugu? — ne tiek teigdama, kiek klausdama tarė Andrėja. — Nomunas Patingas.

— Nomunas Patingas? — Tilingas susiraukė. Staiga jo akys prašviesėjo. — Normanas *Potingas?*

Bendradarbė linktelėjo.

Jis tučtuojau nuskubėjo atgal į kabinetą.

54

Užpakalinio vaizdo veidrodėlyje išvydusi du greičio matuoklio žybsnius, Linė nusikeikė. Pro nelemtą, priešais Prestono parką sumontuotą fotoaparatą visada važiuodavo lėtai, bet šiandieną dūmė kaip pa-

klaikusi. Tetroško parlėkti namo, ir niekas kitas jai nerūpėjo. Prie dabartinių finansinių sunkumų prisidės piniginė bauda ir trys taškai vairuotojo pažymėjime, tačiau ji rūko nemažindama greičio, kuris siekė penkiasdešimt penkias mylias per valandą — ir dvidešimt penkiomis viršijo leistiną greitį, — pasiryžusi bet kam, kad tik kuo skubiau grįžtų pas Keitliną.

Po penkių minučių Linė sustabdė pežo greta namo, šoko laukan, įgrūdo raktą į spyną ir stumtelėjusi atlapojo paradines duris. Koridoriuje stoviniavo Lukas kreivai nutįsusiais, vieną akį dengiančiais plaukais, apdribusia palaidine ir kelnėmis, regis, iškrapštytomis iš pantomimų arklio pasturgalio. Jis stypsojo prasižiojęs, nutaisęs idiotiškesnę miną nei įprastai, tartum žmogus, kuris iš perono stebi nutolstantį vakarinį traukinį, žino, kad šiandien kito nebesulauks, ir nenutuokia, kokių veiksmų imtis. Vaikinas kilstelėjo rankas lyg pasisveikindamas su namų šeimininke ir vėl jas nukorė.

— Kur ji?

— Kas... hmm... o... Keitlina?

Kas dar, velniai tave rautų? Budika? Kleopatra? Hilarė Klinton?* Linė ūmai pamatė dukrą laiptatakio viršuje vienais naktiniais ir chalatu. Paauglė siūbavo kaip girta.

Motina sviedė rankinę ant grindų ir metėsi aukštyn, tuo metu Keitlina žengė į priekį, nepataikė nuleisti kojos ant viršutinio laiptelio ir griuvo. Linė ją pagavo — viena ranka griebė prakaulų kūną, kita įsistvėrė į turėklą ir kabindamasi į savo brangiausią turtą kažkaip sugebėjo nenusiristi žemyn.

Nužvelgdama Keitlinos veidą, atsidūrusį vos už kelių colių, ji pamatė, kaip dukra užvertė akis.

— Brangioji? Brangioji? Ar gerai jautiesi?

Paauglė išvogravo neaiškų atsakymą.

Sutelkusi visas jėgas, Linė užvilko ją atgal į antrą aukštą. Keitlina svyrinėdama rėmėsi į sieną. Lukas nusekė iš paskos, bet vidury laiptatakio sustingo.

— Jūs vartojote narkotikus? — užrėkė motina.

— Ne, ką jūs! — nuoširdžiai priblokštas užprotestavo vaikinas.

* Budika — britų icėnų genties karalienė, 60-61-aisiais vadovavusi sukilimui prieš okupantus iš Romos imperijos.

Keitlina suvapėjo nukąsdama žodžius:

— Aš kaip... aš... aš kaip...

Linė padėjo jai grįžti į kambarį. Duktė pusiau susmego, pusiau dribo aukštielninka ant lovos. Prisėdusi šalia motina apkabino jos pečius.

— Mieloji, kas yra?

Keitlinos akių obuoliai vėl šastelėjo aukštyn.

Vieną siaubingą akimirką Linė įtikėjo, kad ji miršta.

— Lukai, jeigu jai ko nors davei, aš tave nudobsiu. Prisiekiu. Išdraskysiu sušiktas tavo akis!

— Nieko aš nedaviau. Garbės žodis. Nieko. Nieko. Prie kvaišalų nesiliečiu. Ir nė už ką jų nebrukčiau Keitlinai.

Ji priglaudė nosį prie dukters burnos, mėgindama užuosti alkoholį, bet į šnerves įtraukė tiktai šilto gaižoko kvapo.

— Kas atsitiko, brangioji?

— Man svaigsta galva. Aplinkui viskas sukasi. Kur aš?

— Namuose. Viskas gerai. Tu esi namuose.

Keitlina apžiūrėjo miegamąjį abejingai, tarsi jo neatpažindama, lyg būtų atsidūrusi svetimoje vietoje. Linė žvilgsniu sekė jos akis, kurios nukrypo į smiginio lentą ir purpurinį, ant taikinio pakibusį šaliką, tuomet pašnairavo į roko žvaigždės — jo vardą motina trumpam pamiršo, — nuotrauką, lyg pirmą kartą ją regėdamos.

— Aš... nežinau, kur esu.

Linė pakilo apimta siaubingos panikos.

— Lukai, pabūk su ja, — paliepė.

Nulėkusi į pirmą aukštą, čiupo rankinuką ir įpuolė į virtuvę. Išsitraukė adresų knygelę ir telefone surinko persodinimo operacijos koordinatorės iš Pietų Londono Karališkosios ligoninės mobiliojo numerį.

Meldžiu, Dieve, kad tik ji atsilieptų.

Dideliam palengvėjimui, užmegzti ryšį pavyko po trečio pyptelėjimo. Linė nupasakojo jai Keitlinos simptomus.

— Panašu į encefalopatiją, — spėjo Širlė Linsel. — Luktelėkite, tuoj pašnekėsiu su gydytoju konsultantu. Netrukus aš arba jis su jumis susisieks.

— Dukters būklė baisiai prasta. Sakot, encefalopatija? Kaip užrašyti žodį?

Koordinatorė jį ištarė paraidžiui ir prižadėjo netrukus paskambinti.

Linė užbėgo į antrą aukštą nešina belaidžiu telefonu.

— Lukai, ar gali internete paieškoti, ką reiškia „encefalopatija“? — Ji paaiškino, kaip rašyti terminą.

Vaikinas įsitaisė prie Keitlinos tualetinio staliuko, pakėlė nešiojamojo kompiuterio ekraną ir įniko taukšėti per klavišus.

Širlė Linsel atskambino po penkių minučių.

— Keitlina privalo išsituštinti. Atgabensite ją į ligoninę?

— Ar jau radote naujas kepenis?

Pašnekovės dvejonė Linei nė kiek nepatiko.

— Ne, bet aš manau, kad jums vertėtų atvežti dukterį.

— Ar ilgam?

— Kol stabilizuosime jos būklę.

— Kada gausite kepenis?

— Kaip minėjau rytą, į šitą klausimą atsakyti negaliu. Beje, jei norite, slaugykite ją namuose.

— Ką man daryti?

— Reikėtų klizmos. Dabartinėmis aplinkybėmis išsituštinusi ji greičiau atsigautų.

— Kokios klizmos? Kur ją gauti?

— Bet kurioje vaistinėje.

— Nuostabu, — sumurmėjo Linė.

— Kodėl gi jums nepabandžius? Po valandos kitos patikrinkite, kaip ji laikosi, ir susisiekite su manimi. Ligoninėje visuomet kas nors budi, ir Keitlina gali atvykti bet kada.

— Taip, gerai. Aš pasirūpinsiu dukra.

Ji nutraukė ryšį.

Keitlina gulėjo ant lovos tai užsimerkdama, tai praskirdama blakstienas.

— Atrodo, aptikau, ko ieškote! — pareiškė Lukas.

Linė dirstelėjo jam virš peties. Užuodė nešvarių plaukų kvapą.

Vyrukas balsu perskaitė eilutes iš tinklalapio:

— Encefalopatija yra neuropsichiatrinis sindromas, būdingas sergantiems progresuojančia kepenų liga. Simptomai svyruoja nuo sumišimo ir mieguistumo iki asmenybės pakitimų ir netgi komos.

— Nusišaut, kaip nuostabu.

Linė atsigręžė į Keitliną, kuri tysojo nuleidusi akių vokus, ūmai persigando, kad duktė galbūt grimzta į komą, ir ją papurtė.

— Mieloji? Nemiegok.

Keitlina atsimerkė.

— Žinai, ką? — sušvebeldžiavo. — Kepenų liga — nieko baisaus.

— Nieko baisaus? — apstulbo motina.

— Aha, kodėl gi ne? — įsiterpė Lukas.

— Kaip nieko baisaus? — Linė klausiamai pažiūrėjo į vaikiną, tartum paikame jo veide būtų pajėgusi įžvelgti atsakymą.

— Tas sąrašas žmonių, kurie laukia persodinimo...

— Ir ką?

— Jį galima apeiti.

— Kaip?

— Aš panaršiau internetą. Kepenis įmanoma nusipirkti.

— Nusipirkti?

— Aha, skamba beprotiškai.

— Ką? Atleisk, nesuprantu — nesu iš tavo planetos. Kaip *perkamos kepenys?*

— Per tarpininkus.

— Per ką?

— Iš prekeivių organais.

Linė sekundėlę spoksojo į Luką spėliodama, ar tik jis nemėgina demonstruoti savito humoro jausmo. Tačiau vyrutis šnekėjo kuo rimčiausiai. Pirmą kartą atrodė pagyvėjęs — nors ir nežymiai.

— Kokių dar *prekeivių organais?*

— Žmonių, kurie parduos bet kokį jums reikiamą organą. Internete jie siūlo įvairiausius transplantantus. Širdis, plaučius, akies ragenas, odą, ausų dalis, inkstus... ir kepenis.

Kelias akimirkas Linė nebyliai į jį stebeilijosi.

— Rimtai? — pagaliau atsiliepė. — Internetu galima įsigyti kepenis?

— Tinklalapių — kaip šieno, — tęsė Lukas. — Beje, šitai jus sudomins. Radau forumą apie pacientus, įtrauktus į sąrašus. Ten rašo, kad kai kuriose valstybėse padėtis dar prastesnė negu Jungtinėje Karalystėje. Pavyzdžiui, JAV kvapą išleidžia apytikriai devyniasdešimt nuošimčių žmonių, negavusių naujų kepenų. Mūsiškiai dvidešimt procentų nė iš tolo neprilygsta tokiems skaičiams.

Nebent viena iš dvidešimt procentų yra tavo dukra, pagalvojo Linė, atšiauriai žvelgdama į vaikiną. *Per dieną JK miršta vienas iš trijų, laukiančių persodinimo operacijos.*

Ją graužė blogulį keliantis nerimas, iš įniršio persisuko viduriai. Galvoje kirbėjo mintys. Apie Širlę Linsel. Ir koordinatorės manieras, nuo moters vilnijusią šilumą, kurią netikėtai pakeitė šaltukas. Keitliną ji telaikė viena iš ligonių. Po metų ar dvejų nė neprisimins vardo — mergaitė išliks tiktai kaip statistinis vienetas.

Linė neketino taip rizikuoti.

— Aš nuvažiuosiu į vaistinę. Kai grįšiu, parodysi man tinklalapius apie prekiautojus organais.

Pakeliui ji apsilankė spaudos kioske ir pasklaidė *Argus*, ieškodama naujų žinių apie tris aptiktus kūnus. Trečiąjį puslapį užėmė ilgas straipsnis, pavadintas: POLICIJĄ TEBEGLUMINA IŠ ANGLŲ SĄSIAURIO IŠKELTI LAVONAI. Linė nužiūrėjo pakoreguotas trijų negyvų paauglių nuotraukas. Perskaitė prielaidą, esą jie, galimas daiktas, yra organų donorai. Akimis permetė žodžius, kuriuos pasakė kažkoks vyresnysis detektyvas Rojus Greisas.

Širdies gelmes užliejo niūruma. Palikusi laikraštį ant stovo, nenorėdama, kad jį pamatytų duktė, Linė nusipirko „Silk Cut" rūkalų, parsigavo į automobilį ir vėl susimąstė, drebančiomis rankomis prisidegusi vieną iš dešimties pakelio cigarečių.

55

Prieš keletą metų tarnaudamas detektyvu seržantu Rojus Greisas drauge su kitais pareigūnais žvalgėsi po apiplėštą vyno krautuvėlę, kuri veikė Karalienės parko kelyje, netoli hipodromo bei šlykštaus Braitono ir Houvo ligoninės pastato.

Savininką Henrį Batlerį, savotiškai patrauklų, plikai nusiskutusį, nepriekaištinga tartimi kalbantį jauną vyriškį, rodos, labiau nuliūdino kokybė vynų, kuriuos išsinešė vagys, nei pats įsilaužimas. Kol nusikaltimo vietos tyrėjai barstė ir purškė miltelius ieškodami pirštų atspaudų,

Batleris aimanavo, kad tie konkretūs subjektai iš gausaus Braitono piktadarių kontingento visiškai neturi skonio.

Nelemti mulkiai pagrobė keliolika dėžių pigiausio gėralo, nė nepalietę puikios kokybės vyno, kuriuo, jo nuomone, mėgautis gerokai maloniau. Šeimininkui Greisas iš karto pajuto simpatiją, todėl į jo parduotuvę atklysdavo kaskart, kai ypatingai progai prisireikdavo butelio.

Antradienį, ketvirtą valandą dienos, po vėlyvos trumpos pietų pertraukos, vyresnysis detektyvas sustabdė jokiais skiriamaisiais ženklais nepažymėtą „Ford Focus" ant dviejų geltonų linijų, nudrikusių priešais kuklų „Batlerio vyno rūsio" fasadą, ir nėrė į krautuvėlę. Kaipmat pamatė Henrį Batlerį, vis dar plikagalvį, su auksiniu auskaru ir smailia barzdele, mūvintį šiurkštaus audinio kelnes ir vilkintį marškinius be apykaklės — jis atrodė taip, tarytum laukuose būtų rinkęs vynuoges.

Užsidarydamos žvangtelėjo durys, ir Rojaus šnerves pakuteno rūgštokas pažįstamas vyno aromatas, kuris maišėsi su saldesniu neseniai supjaustytos medienos kvapu, vilnijančiu nuo butelių dėžių.

— Laba diena, vyresnysis detektyve Greisai! — pasisveikino Batleris, nuleisdamas *The Latest* egzempliorių. — Malonu jus matyti. Visi nusikaltimai išaiškinti, todėl turite laisvo laiko pasidžiaugti gausiomis mano vyno atsargomis?

— O, kad taip būtų! — nusišypsojo Greisas. — Kaip verslo reikalai?

Šeimininkas patraukė pečiais ir mostu aprodė parduotuvę.

— Jums atvykus, jie pagerėjo. Kuo jus sugundyti?

— Henri, aš noriu išskirtinio šampano. Brangiausio butelio.

— Nuostabu! Štai ką man patinka girdėti!

Batleris smuko pro tarpdurį, pranyko ankštame, užgriozdintame kabinete ir kažkokiais laiptais nubildėjo apačion.

Pyptelėjo mobilusis, ir Greisas patikrino gautą pranešimą. Laimė, nieko svarbaus nenutiko — žinutė viso labo priminė, kad rytoj jis susitaręs dėl apsilankymo „The Point" grožio salone, kur, paragintas apsišaukėlio stiliaus guru Gleno Brensono, ketino trumpai nusirėžti sykį per mėnesį kerpamus plaukus. Vyresnysis detektyvas apžiūrėjo dulkėtus, ant lentynų paguldytus arba į medines dėžes sudėtus butelius. Pažvelgė į *Argus* antraštę: ANGLIJOJE BRAITONAS VĖL PIRMAUJA PAGAL NARKOMANŲ MIRTINGUMĄ.

Gal statistika ir baisi, pagalvojo Greisas, bet šiandieną bauginanti statistika pašalino jo bylą iš pirmojo puslapio.

Po minutės kitos Henris Batleris sugrįžo pagarbiai nešinas drūtu buteliu.

— Gundantis „Krug". Užteks vieno gurkšnelio — ir žemyn nusmuks bet kurios moters kelnaitės.

Greisas išsišiepė.

— Kaip jums, sere, suteiksiu dešimties procentų nuolaidą ir atiduosiu jį už du šimtus septyniasdešimt penkis svarus.

Rojaus šypsena išgaravo it prasmegusi juodojoje skylėje.

— Velnias... aš neturėjau omeny *tokios* prabangos. Gal pamiršot, kad esu ne rusų oligarchas, o faras?

Pardavėjas nudelbė klientą ironišku, apsimestinai rūsčiu žvilgsniu.

— Galiu pasiūlyti aromatingo *cava*, ispaniško putojančio vyno už devynis svarus. Vasarą jį geriame namuose. Skonis fantastiškas.

— Per pigu.

— Šaunuolis, pone KS... — Kriminalinio skyriaus santrumpą jis ištarė lyg šnypšdamas. — Niekada ir nemaniau, kad esate šykštuolis. Ką pasakysite apie ypatingą gėrimą iš šampano gamybos namų už septyniolika svarų? Sodrus sviesto aromatas, ilgai burnoje išliekantis skonis, tinka prie biskvitų. Kadaise *Sunday Times* puslapiuose dėl jo seilėjosi Džeinė Makvinti, kuri rašo apie vynus.

Greisas papurtė galvą.

— Vis tiek per pigu. Man reikia ko nors *nepaprasto*, bet aš nenoriu įkeisti būsto.

— Kaip jums skamba šimto svarų suma?

— Ne taip skausmingai.

Batleris dingo parduotuvės gilumoje ir netrukus vėl išniro pro tarpdurį.

— Štai tobulybė! 2000-ųjų „Roederer Cristal". Geriausias dešimtmečio vynuogių derlius. Paskutinis mano turimas butelis. Išpardavimo kaina. Nepakartojamas gėrimas! Šiaip jau paimčiau šimtą septyniasdešimt penkis svarus, bet iš jūsų paprašysiu tik šimtinės.

— Sutarta!

— Jūs — mano didvyris! — pagyrė krautuvėlės savininkas.

Greisas išsitraukė piniginę.

— Kreditinė kortelė tiks?

Batlerio veidas persimainė, tarsi jam kas būtų spyręs į paslėpsnius.

— O jūs mokate spustelėti ant menčių pargriautą žmogų... gerai, tebūnie. — Jis patrūkčiojo pečiais. — Proga ypatinga?

— Labai.

— Padovanokite saviškei „Roederer Cristal", ir ji mylės jus amžinai.

Rojus nusišypsojo.

— To ir tikiuosi.

56

Linė sėdėjo ant dukters lovos, įsispitrijusi į Keitlinos nešiojamąjį kompiuterį. Ant kėdutės, priešais apšnerkštą tualetinį staliuką, kūprinosi Lukas, kuris barbeno per klaviatūrą, caksėdamas vienu pirštu ir, matyt, viena akimi žiūrėdamas į ekraną.

Chalatą užsimetusi Keitlina didžiąją valandos dalį kursavo į tualetą ir atgal. Laimė, mažumėlę atsigaivelėjo, tik vėl ėmė kasytis. Gremžė rankas taip įnirtingai, lyg jas būtų sukandžioję vabzdžiai. Šiuo momentu per ausines klausėsi „iPod" grotuvo, podraug dirsčiojo į televizorių, nebyliai rodantį seną „Oranžo apygardos" seriją, ir į purpurinį mobilųjį, kuriuo susitelkusi, raukydama antakius, į kojūgalio lentą trindama padus kažkam rašė žinutę.

Kone valandą per klavišus stuksenantis Lukas naudojosi „Google" ir kitomis paieškų sistemomis, į kurias įvesdavo frazių ir sakinių derinius su žodžiais „organai", „įsigyti", „žmonės", „donorai", „kepenys".

Viename tinklalapyje jis rado Europos tarybos parlamentinės asamblėjos surengtus debatus apie nelegalią prekybą žmonių organais, kitame užėjo istoriją apie chirurgą iš Harlio gatvės Reimondą Kroketą, 1990-aisiais išbrauktą iš registruotų praktikuojančių gydytojų sąrašo už tai, kad keturiems pacientams Turkijoje nupirko inkstus. Ir aibę diskusijų apie galimybę be jokių leidimų išimti mirusiojo organus, jei prieš savąją baigtį minėtas asmuo neuždraudė jais naudotis.

Bet aptikti prekiautojų organais nepavyko.

— Lukai, tu įsitikinęs, kad čia ne miesto legenda?

— Žinau internetinę svetainę, kurioje rašoma, kad viena Manilos

dalis praminta Inksto sala, — atsakė jis. — Ten inkstą galima gauti už keturiasdešimt tūkstančių svarų — operacija įtraukta į kainą. Tinklalapyje pasakojama ir apie tarpininkus...

Vaikinas netikėtai nutilo.

Ekrane užsižiebė steriliai balti, juodame fone išryškėję žodžiai: TRANSPLANTATION-ZENTRALE GMBH.

Viršuje driekėsi juostelė su įvairių kalbų parinktimis. Lukas paspaudė Jungtinės Karalystės vėliavą, ir po kelių sekundžių nušvito naujas užrašas:

Sveiki atvykę į
TRANSPLANTATION-ZENTRALE GMBH
stambiausią tarpininką,
tiekiantį persodinti reikalingus žmogaus organus
Diskretiškas paslaugų tiekimas visame pasaulyje, privatumo garantijos
Skambinkite telefonu, rašykite elektroniniu paštu
arba susitarę atvykite į Miuncheno biurą

Linę, įdėmiu žvilgsniu varstančią kompiuterio ekraną, apėmė svaigus, kūną drebinantis jaudulys. Ir grėsmės nuojauta.

Galbūt Širlės Linsel ir jos komandos tironijai tikrai egzistavo atsvara, kuri išgelbėtų dukters gyvybę?

Lukas atsigręžė į Keitliną.

— Ei... rodos, kai ką atkapstėme.

— Jėga!

Po sekundėlės Linė pajuto, kaip pečius apsivijo dukters rankos, o sprandą sušildė burnos kvapas.

— Čia tai bent! — šūktelėjo Keitlina. — Kaip manot, ar ten bus... hmm, kainų sąrašas? Kaip internetinėje „Tesco" parduotuvėje?

Motina sukikeno apsidžiaugusi, kad jos būklė iš dalies vėl tapo normali, net jei ir laikinai.

Lukas patyrinėjo tinklalapį, bet, išskyrus skaitytą informaciją, beveik nieko daugiau nerado. Nebuvo nei telefono, nei tradicinio adreso, tiktai elektroninio pašto adresas: *post@transplantation-zentrale.de.*

— Ką gi, — tarė Linė. — Pasiųskime jiems laiškelį.

Jai diktuojant, Lukas taukšėjo per klavišus:

Sveiki, mano dukrai, penkiolikmetei mergaitei, nedelsiant būtina kepenų persodinimo operacija. Mes gyvename Anglijos pietuose. Ar galite mums padėti? Jei taip, praneškite, kokias paslaugas teikiate ir kokių mūsų duomenų prireiks. Su pagarba,
Linė Beket

Perskaičiusi žinutę, Linė atsisuko į Keitliną.

— Bus gerai, angelėli?

Duktė ilgesingai šyptelėjo ir patraukė pečiais.

— Aha, kaip pasakysi.

Lukas išsiuntė laišką.

Visi trys tylėdami įsmeigė akis į elektroninio pašto dėžutę.

— Gal reikėjo pridėti telefono numerį? — prisiminė Keitlina. — Arba namų adresą?

Linė akimirką pamąstė jausdama, kad jos mintys susijaukė.

— Taip. Turbūt. Nežinau.

— Blogiau nebus, tiesa?

— Ne, nebus, — sutiko motina.

Antrame elektroniniame laiškelyje Lukas parašė Linės mobiliojo numerį ir Anglijos kodą.

Po dešimties minučių, virtuvėje kaičiant arbatą ir visiems trims gaminant valgyti, suzirzė telefonas.

Ekranas skelbė: *numeris nerodomas.*

Ji tučtuojau atsakė į skambutį.

Iš aparato atsklido tylus šnypštimas ir traškėjimas. Po sekundėlės gomuriniu, dalykiškai, bet sykiu draugiškai skambančiu balsu prabilo moteris, kuri žodžius tarė laužyta anglų kalba.

— Ar galėčiau šnekėti su ponia Line Beket?

— Čia aš!

— Esu Marlena Hartman. Mano bendrovei ką tik atsiuntėte elektroninį laišką?

Virpėdama Linė pasitikslino:

— „Transplantation-Zentrale“ kompanijai?

— Teisingai. Taip jau nutiko, kad rytoj viešėsiu Anglijoje, Sasekso grafystėje. Jeigu jums tinka laikas, galbūt pasimatome?

— Taip, taip! — Linė stačiai spirgėjo. — Taip, prašau!

— Ar jūs žinote dukters kraujo grupę?

— AB rezus neigiamas.

— AB rezus neigiamas?

— Taip.

Vokietė atsiliepė po trumpos pauzės.

— Gerai. Tiesiog puiku.

57

— Gruodžio antroji, antradienis, pusė septintos vakaro, — tarė Rojus Greisas. — Tai dešimtasis „Neptūno“ operacijos pasitarimas. Tiriamos trijų neatpažintų asmenų mirtys.

Vienmarškinis, atlaisvinęs mazgą, jis sėdėjo Sasekso policijos Kriminalinio skyriaus valdybos posėdžių kambaryje. Lauke viešpatavo bjaurios nakties juodymė. Vyresnysis detektyvas kelias sekundes padėbsojo į tamsą, išplitusią už langų, kuriais vinguriavo lietaus lašai. Viduje tvyrojo vėsuma, patalpą traukė skersvėjai, o didžiąją dalį šilumos skleidė sparčiai gausėjančios komandos, dvidešimt aštuonių už stalo susigrūdusių žmonių, kūnai.

Greisas šalia savęs buvo pasidėjęs vandens butelį, stirtą laikraščių, bloknotą ir išspausdintą darbotvarkę. Prieš išeidamas iš pastato privalėjo atlikti daugybę užduočių, bet žinojo, kad vėliau imsis gerokai malonesnės veiklos. Susijusios su velniškai brangaus šampano buteliu, kuris gulėjo jo automobilio bagažinėje.

Ant baltos, prie sienos pritvirtintos lentos kabojo trijų aukų pirštų atspaudai ir kompiuteriu pakoreguotos nuotraukos. Greisas dirstelėjo į jas. Kolega detektyvas inspektorius Džeisonas Tinglis, dirbantis Informacijos analizės padalinyje, kartą užsiminė, esą tokiose fotografijose kiekvienas primena poną Beždžionėlę iš animacinio filmuko, ir Rojus iki šiol neįstengė nusikratyti vaizdinio. Dabar žiūrėjo į tris ant sienos pakabintas Beždžionėles.

Negyvas.

Nugalabytas.

Priklausomas nuo jo pastangų sugauti žudikus.

Nuo pastangų pasirūpinti, kad jų giminaičiai išsiaiškintų, kas tiksliai įvyko.

Greisas atsivertė viršutinį laikraštį *Independent*. Trečiame puslapyje akis rėžė antraštė — BRAITONAS VĖL TAPO ANGLIJOS NUSIKALTIMŲ SOSTINE, — užuomina į 1934-uosius, kai mieste siautėjo skustuvais apsiginklavusios gaujos, ir per trumpą laikotarpį geležinkelio stotyje paliktuose lagaminuose buvo rasti du supjaustyti kūnai. Taip Braitonas užsitarnavo nepageidaujamą „Anglijos nusikaltimų sostinės" vardą.

— Naujasis policijos viršininkas nesužavėtas, — ištarė Rojus Greisas. — Nori, kad kuo greičiau išnarpliotume žmogžudystes.

Jis nukreipė žvilgsnį į Eleanoros parengtus užrašus.

— Patologai atsiuntė patvirtinimą, kad aukos išskrostos operacinėje. Negyvuose audiniuose aptikta „Propofol" ir „Ketamine" anestetikų.

Vyresnysis detektyvas nutilo, leisdamas klausytojams įsisąmoninti žodžių prasmę.

— Rojau, aš truputėlį pamąsčiau apie organų prekybą, — prabilo Gajus Bečeloras. — Jungtinės Karalystės įstatymai draudžia pirkti ir parduoti žmonių organus. Bet dėl jų stygiaus pasitaiko atvejų, kad į eiles įrašyti žmonės miršta taip ir nesulaukę širdies, plaučio arba kepenų. Netrūksta ir tokių, kurie kančiose gyvena ne vienerius metus, laukdami naujo inksto. Kaip sekasi ieškoti dantį griežiančio transplantacijų chirurgo?

— Prastai, — atsiliepė detektyvė inspektorė Mentl.

— Įtariamaisiais, ko gero, vertėtų laikyti kiekvieną mediką, atliekantį persodinimo operacijas, — įsiterpė Nikas Nikolas. — Jų negali būti labai daug.

— O kaip chirurgai, praradę teisę dirbti? — paklausė Liza Mentl. — Manau, pirmiausia dėmesį reikia atkreipti į juos. Į asmenis, kurie niršta ir geidžia pasipriešinti sistemai.

— Jau atkreipiau, — pasakė Sara Šenston, viena iš informacijos rinkėjų. — Rytoj, tikiuosi, turėsiu visą sąrašą. Jų yra apsčiai.

— Gerai. Ačiū, Sara. — Greisas pasižymėjo dar vieną pastabą. — Man regis, mums derėtų surinkti duomenis apie visas Jungtinėje Ka-

ralystėje veikiančias organų persodinimo įstaigas ir jose apsilankyti. — Vyresnysis detektyvas atsisuko į Bečelorą. — Pasidomėkime organų tiekimo grandine. Nustatykime, kaip donoro organas patenka pas ligonį. Ar gali egzistuoti nelegalūs tiekėjai?

Bečeloras linktelėjo.

— Aš tuo užsiimsiu.

— Manau, turėtume apsvarstyti hipotezę, kad aukas kažkas sieja su Braitonu arba Saseksu, — pasakė Greisas. — Ji tikėtina, nes lavonai nuskandinti netoli pakrantės. Visi sutinkate?

Komanda pritardama pakinkavo galvomis.

— Svarbią galvosūkio dalį sudaro negyvėlių tapatybės. Jas būtina išsiaiškinti — šiuo atveju mes darome pažangą. — Jis vėl nudūrė akis į užrašus. — „Cellmark" teismo ekspertizės tarnyba, kur nusiuntėme aukų DNR pavyzdžius, perdavė įdomią informaciją. Jų kolegos iš JAV laboratorijos „Orchid Cellmark", tirdami lavonų DNR, atliko enzimų ir mineralų analizę. Rezultatai liudija, kad visi trys valgė pietryčių Europai įprastą maistą.

Greisas iš butelio atsigėrė vandens ir tęsė:

— Gauti duomenys dera prie toksikologinės patologanatomų ataskaitos. Trijulės kraujotakos sistemoje užtikti nežymūs „Aurolac", Rumunijoje gaminamų metalo dažų, pėdsakai. Anot patologų, tos medžiagos garais kvėpuoja gatvėje gyvenantys rumunai vaikai, ir ji veikia panašiai kaip uostomi klijai. Prielaidą patvirtino Nadiuška, vakar grįžusi į morgą, nuodugniau ištyrusi aukas ir jų šnervėse radusi metalo dažų dalelių. — Vyresnysis detektyvas pažiūrėjo į Potingą. — Normanai, papasakosi apie Rumuniją?

Potingas, kuris atrodė patenkintas kaip saldainį gavęs vaikas, atstatė krūtinę.

— Aš nusiunčiau prašymą į Interpolą, bet tenykštės kanceliarijos žiurkės kaip visada niekur neskuba. Atsakymo lauktume kokias tris savaites — įsiterpia Kalėdos, todėl netgi ilgiau. — Jis dvejodamas pažvelgė į Rojų Greisą. — Ar galiu paminėti Janą Tilingą iš Bukarešto?

Greisas linktelėjo.

— Rumunijoje Normanas pažįsta buvusį policininką iš Jungtinės Karalystės — jis vadovauja labdaros organizacijai ir rūpinasi benamių

prieglobsčiu. Atsižvelgdamas į poreikį kuo skubiau išnagrinėti bylą, leidau detektyvui seržantui Potingui ieškoti informacijos apeinant Interpolą. Na, Normanai, kas naujesnio?

— Jano paprašiau pasidairyti žmogaus, vardu Raris, kuris galėjo neseniai iškeliauti į Angliją. Mudu bendravome vos prieš kelias valandas, bet jis prižadėjo tučtuojau imtis bylos, ir aš tikiuosi, kad rytoj gausiu pirmą ataskaitą. Deja, nieko daugiau nepapasakosiu.

Vyresnysis detektyvas atsisuko į Belą Moj.

— Kaip sekasi apklausti dantistus?

— Nekaip. — Ji pakėlė keletą popieriaus lapų. — Kol kas kalbėjausi tik su šitais. Visi kartoja tą patį. Sprendžiant iš požymių, aukos blogai maitinosi ir greičiausiai vartojo narkotikus, bet nematyti jokių ženklų, kad joms kada nors taisė dantis. Rojau, tikrinti odontologų nėra prasmės. Vargu ar kam nors iš trijulės teko lankytis pas dantistą — bent jau Jungtinėje Karalystėje.

— Taip, tyrimas, rodos, niekur nenuves. Gali jį nutraukti. — Greisas atsigręžo į detektyvą inspektorių Niką Nikolą. — Ką praneši apie dingusius be žinios?

— Nieko, šefe.

Nikolas bendrais bruožais nusakė, ką pavyko padaryti. Nuotraukas išplatino tiek Sasekse, tiek aplinkinėse grafystėse, bet iš to jokios naudos. Iš laikraščių irgi nieko nepešė. Žinoma, galima kreiptis ir į televizinę „Nusikaltimų stebėjimo" laidą, tačiau ją rodys tiktai kitą savaitę.

Greisas vėl nuleido akis į savo užrašus.

— Kai ką mums pasakyti norėtų Rėjus Pekemas iš Pažangių technologijų nusikaltimų skyriaus.

Priešingoje stalo pusėje sėdintis kompiuterinių sistemų analitikas nė iš tolo nepriminė tradiciškai vaizduojamo apkiautėlio moksliuko. Veikiau panėšėjo į pirmąjį aktorių, vaidinusį „Q" veikėją filmuose apie Džeimsą Bondą. Keturiasdešimties su viršum metų, aštraus proto, visuomet trykštantis entuziazmu, kurio nenuslopino net atgrasus darbo pobūdis — daug laiko, dažnai ištisas dienas, jis praleisdavo konfiskuotuose kompiuteriuose tirdamas siaubingas tvirkinamų vaikų nuotraukas. Pirmą kartą susitikęs su Pekemu, išvydęs pilką kostiumą ir kaklaraištį, bet kuris asmuo galėjo jį palaikyti globėjišku senamadišku banko valdytoju.

— Taip, mes tikrinome valstybes, sietinas su pasauline prekyba organais, ir Rumunija išties joms priklauso, — atsiliepė Pekemas. — Detektyvo seržanto Potingo žodžiai pasitvirtino. Tyrimą tęsiame.

Greisas jam padėkojo.

— Šiandien po pietų kalbėjausi su vienos komandos nariais, kurie dalyvauja operacijoje „Pentametras“ — gilinasi į prekybą žmonėmis, — tęsė vyresnysis detektyvas. — Džekas Skeritas iš Kriminalinio skyriaus valdybos, detektyvas inspektorius Polas Fernelis ir detektyvas seržantas Džastinas Hamblokas iš Braitono nuovados pateikė man sąrašą žmonių, turinčių sąsajų su pietryčių Europa, įskaitant ir Rumuniją. Braitono viešnamiuose darbuojasi nemažai rumunių. Reikia pas visas užsukti ir paklausti, ar joms matytas kuris nors iš trijų paauglių. Ir, galimas daiktas, iš merginų sugebėtume išgauti informacijos apie jų pažintis Rumunijoje arba vietiniuose kraštuose. — Greisas paklausė detektyvo seržanto Brensono: — Glenai, ką tu praneši?

— Apie dingusį žvejybinį botą — jokių žinių. Su „Scoob-Eee“ savininko žmona sutariau pasimatyti šįvakar. Kaip ir nusprendėme per rytinį pasitarimą, Mokslinės pagalbos skyriaus paprašiau, kad DNR analizei būtų pasiųstos nuorūkos, kurias atvežiau iš Šorehamo uosto.

Vyresnysis detektyvas kinktelėjo galva ir vėl pasitikrino užrašus:

— Galbūt tai neturi nieko bendra su mūsų reikalu, bet šiandieną per atoslūgį prie Juodosios Uolos dykvietės — tarp Prieplaukos rajono ir Rotingdino kaimelio, — buvo aptiktas naujutėlis pakabinamasis valties variklis, penkių arklio galių „Yamaha“. Jį tyrė pažangiausiomis pirštų atspaudų paieškos technologijomis, kurias išbando mūsų laboratorijos. Glenai, sudaryk sąrašą čionykščių prekeivių „Yamaha“ varikliais ir nustatyk, kas neseniai vieną jų pardavė.

— Rojau, kur dabar jis yra?

— Įkalčių saugykloje.

— Aišku.

Akimirką sau leisdamas maloniai prasiblaškyti, Greisas vogčiomis žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. Kaip sakė mylimajai, namo vylėsi grįžti prieš aštuntą. Nūnai jis vėl turėjo grįžti į pasitarimą.

— Kol manęs neįtikino galvoti kitaip, esu linkęs manyti, kad susidūrėme su prekyba žmonėmis. Anot detektyvo inspektoriaus Fernelio, iki šiol policija žinojo tiktai apie nelegaliai pristatomas prostitutes.

Į Braitoną atvežtas merginas valdo įvairūs ponai Galingieji iš šešėlinio pasaulio. Kai kuriuos stebi jo komanda, bet Fernelis tikras, kad yra ir nepatekusių į jo akiratį. Mums svarbiausia apklausti Braitono viešnamyje dirbančias paneles ir pažiūrėti, ar sugebėsime praplėsti Galingųjų sąrašus.

Sekso verslas klestėjo kiekviename mieste, ir tai suvokdama Braitono policija siekė, kad merginos bent nesišlaistytų gatvėmis — iš esmės dėl jų pačių saugumo. Be to, viešnamiuose lengviau susekti parduotas nepilnametes.

— Bela ir Nikai, judu geriausiai sugebėsite jas prakalbinti. — Greisui atrodė, kad moters akivaizdoje prostitutės jausis ramiau, o Nikas Nikolas, beprotiškai savo kūdikį mylintis tėvas, vargu ar susigundys lytinėmis vilionėmis — priešingai nei, pavyzdžiui, Normanas Potingas.

— Kai buvau uniformuotoji, kurį laiką teko prižiūrėti viešnamius, — tarė Bela.

Nikas Nikolas nuraudo.

— Hmm... gerai, bet kas nors paaiškinkite mano žmonai, ką veiksiu tokiose vietose.

— Apsivaikavusios moterys praranda seksualinį potraukį, — įsiterpė Potingas. — Patikėk manimi. Neilgai trukus tau prireiks sukti į šoną.

— Normanai! — įspėjo Greisas.

— Atsiprašau, šefe. Čia tik pastebėjimas.

Rūsčiai dėbsodamas į detektyvą seržantą, apgailestaudamas, kad jis nepajėgia užsičiaupti ir susitelkti į veiklą, kurią puikiai išmanė, Greisas tęsė:

— Bela ir Nikai, apklauskite tiek merginų, kiek tik įstengsite. Daugybė gerai uždirba, ir toks gyvenimas jas visiškai tenkina. Bet pasitaiko ir prasiskolinusių.

— Ką reiškia „prasiskolinusių"? — pasitikslino Gajus Bečeloras.

— Nuo skurdo jas gelbėja šunsnukiai, suokiantys apie nuostabų naują gyvenimą Jungtinėje Karalystėje. Jie žada pasą, vizą, darbą, būstą ir visa tai įkainoja suma, kurios jos niekuomet nepajėgs sumokėti. Į Angliją vykstančias merginas slegia dešimtis tūkstančių svarų siekiančios skolos. Koks nors ponas Galingasis, laižantis gleivėtas savo lūpas, įkurdina jas viešnamyje — netgi trylikametes, — ir paaiškina, neva atsi-

skaityti už kredito palūkanas įmanoma tik taip. Nepaklusnioms grasina nuskriausti šeimas arba artimuosius. Beje, tie Galingieji prikišę nagus ir kitur. Jie sukiojasi narkotikų rinkoje, o vienas kitas galbūt užsiima ir prekyba žmonių organais.

Greisui pavyko atkreipti visų dėmesį.

— Labai tikėtina, kad jis yra pagrindinis mūsų įtariamasis. Vietinis ponas Galingasis.

58

Juodą „Hyundai" vairuojantis Glenas Brensonas stabtelėjo prie žiedo ir trumpam pakėlė akis į riestą jo mėgstamo šiuolaikinio pastato fasadą, į Šorehamo „Ropetackle" menų centrą. Pasirinkęs pirmąjį posūkį išriedėjo į plačią gatvę, apsuptą parduotuvėmis, restoranais, užeigomis, tviskančią kalėdinėmis lemputėmis ir girliandomis. Nors buvo lietingas antradienis ir laikrodis rodė pusę devintos vakaro, rajonas kunkuliavo nuo žmonių antplūdžio. Įsibėgėjo šventinis sezonas, per kurį biurų darbuotojai rengdavo vakarėlius. Tiesa, pastarieji visiškai jo nedomino.

Glenas jautėsi klaikiai.

Grėsmingai artinosi Kalėdos. Bet Arė nė nesileido į kalbas. Negi jas teks praleisti vienam Rojaus Greiso svetainėje?

Mobilusis informavo apie tris per pasitarimą praleistus Arės skambučius. Tačiau mėginant prisiskambinti sutuoktinei, ragelį pakėlė vyras.

Kažkoks *vyras* iš Brensonų namų pranešė, kad jo žmona išėjusi.

Kai Glenas pasiteiravo, su kuo kalba, velniai rautų, tas tipas šleikščiu arogantišku tonu pareiškė prižiūrįs mažylius, nes Arė turėjo išvykti į anglų literatūros paskaitą.

Vyriškos giminės vaikų auklė?

Paaugliškas balsas, be abejo, nekurstytų jokio nerimo, bet telefonu akivaizdžiai bendravo suaugęs, į ketvirtą dešimtį įkopęs žmogus. Kas tas šmikis? Kai Glenas pateikė klausimą, nelemtas suskis kandžiai atkirto esąs *draugas*.

Kaip Arė galėjo palikti atžalas, Semį ir Remę, individui, apie kurį tėvas nieko nežinojo? Jėzau, jis galėjo būti pedofilas. Galėjo būti *bet kas*.

Glenas apsisprendė po susitikimo su ponia Tauers iš karto nulėkti namo ir savo akimis įvertinti nepažįstamąjį. Ir išspirti šūdžių laukan.

Pagal įsimintas nuorodas netrukus reikės sukti į šalutinį kelią. Detektyvas seržantas pristabdė automobilį, įjungė kairįjį posūkio signalą ir įvažiavo į siaurą gyvenamojo kvartalo gatvę. Nedidindamas greičio nuslinko palei sausakimšą, žuvimi su skrudintomis bulvytėmis prekiaujančią užkandinę ir įtempė akis, kad įžvelgtų sujungtų namų numerius. Galiausiai išvydo Nr. 64. Už penkiasdešimties jardų, tarp dviejų stovinčių automobilių, atsivėrė laisvas plotelis. Jis įspraudė mažąjį „Hyundai" į tarpą, kartą prisiliesdamas prie užnugaryje pastatyto automobilio buferio, ir išniro iš salono. Nuskuodė per lietų pasikėlęs kreminio lietpalčio apykaklę ir pirštu bedė į durų skambutį.

Tarpduryje pasirodė aukšta, apkūni, šeštą dešimtmetį įpusėjusi moteris su rusvokų, iš pažiūros šiandien grožio salone sušukuotų plaukų kupeta. Įsispyrusi į gumines klumpių pavidalo šlepetes, vilkinti džinsus ir pilką palaidinę. Apie jos širdgėlą bylojo tamsūs akis supantys ratilai ir nutekėjęs blakstienų tušas.

— Ponia Džaneta Tauers? — paklausė jis, kilstelėdamas policininko pažymėjimą.

— Taip.

— Detektyvas seržantas Brensonas.

— Ačiū, kad atvykote. — Žengusi į šoną ji leido svečiui praeiti ir staiga viltingai pasiteiravo: — Turite kokių naujienų?

— Deja, ne. Atleiskit.

Prasmukęs pro namų šeimininkę Glenas atsidūrė siaurame koridoriuje, išpuoštame antikvariniais jūriniais Braitono fotoatspaudais. Viduje buvo karšta ir tvanku, ore vilnijo cigarečių ir šlapio šuns kvapai. Jis iš patirties žinojo, kad sukrėsti arba gedintys žmonės linkę užtraukti užuolaidas ir gerokai prikaitinti patalpas.

Ponia Tauers nusivedė pareigūną į ankštą troškią svetainę. Didžiumą erdvės užėmė minkšti, rudu veliūru apmušti baldai — trijų dalių komplektas, — juos papildė milžiniškas televizorius, žurnalinis, šturvalo formos staliukas, peleninė su lūpdažiu išteptliotomis nuorūkomis ir kelios įstiklintos spintelės, pilnos įvairaus dydžio butelių su laivais. Netikrų angliukų pilname ugniakure plieskė senamadiškas trijų strypų

šildytuvas. Ant židinio atbrailos rikiavosi šeimos nuotraukos ir stiebėsi didelis sveikinimo atvirukas.

— Jus kuo nors pavaišinti, detektyve... hmm... sakėt, esate detektyvas seržantas Brensonas? Ričardo Brensono, „Virgin" kompanijos savininko, bendrapavardis?

— Taip, tik ne toks turtingas kaip jis. Kavos neatsisakyčiau.

— Kaip ją geriate?

— Drumstą, be cukraus.

— Drumstą?

— Stiprią, su šlakeliu pieno.

Jai pasišalinus iš svetainės, Glenas išnaudojo progą ir nužvelgė fotografijas. Vienoje pamatė porelę, stovinčią priešais maldos namus — Visų Šventųjų bažnyčią Pečeme, kur tuokėsi ir jiedu su Are. Vyras, matyt, Džimas, vilkėjo siauro kirpimo kostiumą ir marškinius, kurie jam atrodė per dideli, puikavosi išpūsta garbanota šukuosena ir ironiškai vypsojo. Jaunosios, gerokai lieknesnės Džanetos plaukai vyturais krito ant pečių, ji pati buvo pasidabinusi nėriniuota suknele su ilgu šleifu.

Tėvų atvaizdą supo dviejų skirtingose brendimo stadijose užfiksuotų vaikų nuotraukos, o viena įamžino drovų jaunuolį su kvadratine absolvento kepure ir mantija.

Mokslų baigimas, į galvą atėjo niūrios mintys. Įdomu, ar kuriai nors iš atžalų atsisveikinant su mokymo įstaiga Glenas dalyvaus diplomų įteikimo ceremonijoje? O gal šliundra žmona nebeprileis tėvo prie Semio ir Remės?

Glenas išsikrapštė mobilųjį ir užmetė akį į ekranėlį. Dėl visa ko.

Dėl visa ko? Ką čia paistai? Detektyvas seržantas įdėjo telefoną atgal į kišenę ir vėl įniko spėlioti, koks ten tipas atsiliepė į skambutį. Kas ten toks liko vienas su jo vaikais?

Ar tas nuokruša dulkins Arę, kai ji grįš namo?

Išgirdęs šnopavimą Glenas atsisuko ir prie durų išvydo seną nutukusį, į jį žiopsantį auksaspalvį retriverį.

— Sveikas, — pasilabino mostelėdamas ranka.

Ant kilimo nuvarvinęs blizgančią seilių giją, šuo atkrypavo prie svečio. Glenas priklaupė ir paplekšnojo per kailį. Retriveris beveik akimoju apsivertė ant nugaros.

— Ai, koks geras sarginis amsius. O, tu, pasirodo, kalė! Ir tikra kekšė, rodanti savo papus!

Kelias sekundės jis glostė šuns pilvą, galop atsistojo ir paėmė perlenktą sveikinimo atviruką.

Iš išorės auksu tviskėjo spausdinti žodžiai: MANO BRANGIAJAI.

Vidinėje dalyje Glenas perskaitė: *Džanetai, mano gyvenimo meilei. Aš tave dievinu ir, kai mudu nesame kartu, ilgiuosi tavęs kiekvieną sekundę. Ačiū už laimingiausius dvidešimt penkerius gyvenimo metus. Myliu iš visos širdies. Džimas XXXXXXXX*

— Tikiuosi, kava bus užtektinai stipri.

Detektyvas seržantas užvertė sveikinimą.

— Žavus atvirukas.

— Jis — labai geras žmogus.

— Matyti iš užrašo.

Padėklą su dviem puodeliais ir lėkšte šokoladinių trupininių pyragaičių moteris nuleido ant staliuko. Šuo įbedė snukį į lėkštę.

— Fui, Aukse! — griežtai tarė Džaneta Tauers.

Retriveris nenoriai nulingavo šalin. Glenas įsitaisė toliausiai nuo ugniavietės stovinčiame fotelyje ir ūmai suvokė esąs alkanas. Bet nusprendė, kad dabar, kai vargšę moteriškę prislėgė tokie sunkumai, elgtųsi nemandagiai puldamas prie maisto.

— Nieko prieš, jei vakarykštį telefoninį pokalbį pratęsiu keliais klausimais? — prabilo jis.

— Aš apimta nevilties. Teiraukitės, ko tik norite.

Glenas atsigręžė į židinio atbrailą.

— Čia jūsų vaikai? Kiek jiems metų? — jis įsispitrijo poniai Tauers į akis.

— Taip, mūsų. Džeimiui dvidešimt ketveri, Klojai dvidešimt dveji. O ką?

Užuot atsakęs, detektyvas nukreipė pašnekesį kita tema:

— Kiek suprantu, kol kas žinių iš vyro nesulaukėte?

Rojus Greisas jį išmokė, kaip iš akių judesių atpažinti, kada žmogus meluoja. Pirmiausia jis aiškino, kad individo smegenys padalytos į du pusrutulius. Ir nors kolegos pamokos neatskleidė visų šios neurolingvistinio programavimo srities subtilybių, Glenas suvokė, kad už dešiniarankių kūrybingumą — už *vaizdinius,* — atsakinga kairioji smegenų

pusė, o ilgalaikės atminties informaciją sergėja dešinioji. Pateikus klausimą, žmonių akys krypdavo vaizduotės pusrutulio arba atsiminimų saugyklos link, tai priklausydavo nuo to, pūsdavo jie miglą ar ne.

Stebint namų šeimininkę jau pavyko nustatyti, kad ji dešiniarankė. Taigi Džaneta Tauers meluos, jeigu pažvelgs kairėn, bet į dešinę šovusios akys liudys, jog moteris sako tiesą.

Jos žvilgsnis šastelėjo dešinėn.

— Nė žodžio. Meldžiu, patikėkite, jam kažkas atsitiko.

Glenas išsitraukė bloknotą ir tušinuką.

— Jūsų sutuoktinis dingęs nuo penktadienio vakaro?

Moters akys vėl pakrypo į dešinę pusę.

— Taip.

— Ar anksčiau buvo pasitaikę, kad Džimas išnyktų tokiam ilgam laikui?

— Ne, niekada.

Ponia Tauers, regis, kalbėjo kuo nuoširdžiausiai. Glenas užsirašė pastabą, nurijo gurkšnį kavos — ji buvo per karšta, todėl teko grąžinti puodelį ant stalo.

— Atleiskit, jeigu pasirodysiu nejautrus, bet ar su vyru kivirčijotės, prieš jam... prapuolant?

— Ne, ką jūs! Mudu ruošėmės atšvęsti dvidešimt penktąsias santuokos metines. Dieną prieš jis pasakė norįs, kad atnaujintume vestuvių įžadus. Mes buvome... esame neapsakomai laimingi.

— Aišku. — Detektyvas seržantas ilgesingai dirstelėjo į pyragaitį, bet atsispyrė vilionėms. — Ar jums pasakodavo apie savo klientus?

— Nuolat, ypač jeigu pasitaikydavo įdomių arba keistų veikėjų.

— Keistų?

— Vasarą vienas vyrutis užsigeidė pasidžiaugti gilumine žūkle ir su Džimu išplaukė į atvirą jūrą. O ten paaiškėjo, kad jis mėgsta žvejoti nuogas. — Jai pavyko šyptelėti.

— Mano laivas — mano taisyklės, bet klientas gali elgtis kaip tinkamas... — šypsodamasis atsakė Glenas.

Stojo nejaukios tylos pauzė, ir detektyvas sumetė pasirinkęs ne pačią geriausią analogiją.

— Kokių veiksmų ėmėsi policija — kaip bando rasti Džimą? — pagaliau prabilo Džaneta Tauers.

— Darome viską, ką galime. — Dėl netaktiškos replikos jam svilo skruostai. — Kranto apsauga subūrė gausią oro ir jūros gelbėjimo komandą, į pagalbą pasitelkė Karališkąsias oro pajėgas. Šįvakar paieškas jau nutraukė, bet sulig aušra vėl kibs į darbą. Perspėjimo signalai išsiųsti kiekvienam Jungtinės Karalystės ir kitapus Anglų sąsiaurio įrengtam uostui. Prekybos laivynui nurodyta akylai dairytis „Scoob-Eee", bet ligi šiol jo niekas nepastebėjo.

— Penktadienio vakarui, aštuntai valandai, mes užsisakėme staliuką restorane. Tądien botą išsinuomojo policijos narai, Džimas prižadėjo būti namuose apie šeštą, nes, grįžus pareigūnams, jam tereikėjo nuplukdyti „Scoob-Eee" į švartavimosi vietą. — Moteris gūžtelėjo pečiais. — Bet devintą vakaro laivą matė plaukiantį Šorehamo uosto šliuzu, traukiantį į atvirą jūrą. Man nesueina galai.

— Galbūt paskutinę minutę jį kas nors nusamdė?

Ji energingai krestelėjo galva.

— Džimas labai romantiškas, metinių vakarą planavo ištisas savaites, netgi mėnesius. Tą vakarą nė už ką nebūtų nuomojęs laivo.

Pasidavęs pagundai Glenas paėmė trupininį pyragaitį.

— Nepykit, jei mano žodžiai nuskambės įžeidžiamai, — čiaumodamas kąsnį prašneko, — bet mieste apstu kontrabandos. Kalbu tiek apie slapta atplukdomus žmones, tiek apie narkotikus. Ar jūsų vyras galėjo būti susijęs su tokia veikla?

Džaneta Tauers vėl kategoriškai papurtė galvą.

— Ne, tik ne Džimas.

Apsidžiaugęs, kad ji nemelavo, Glenas paklausė:

— Ar Džimas turi priešų?

— Ne. Bent aš apie juos nieko nežinau.

— Ką norite tuo pasakyti?

— Jūs neprieštarausite, jei užsirūkysiu?

— Prašom.

Namų šeimininkė rankinuke susirado „Marlboro Lites" pakelį, iškratė cigaretę ir ją prisidegė.

— Džimą mėgsta visi, — tarė moteris. — Toks jau jis žmogus.

— Priešų neįsigijo net dirbdamas privačiu detektyvu?

— Hmm... gal ir įsigijo. Aš nuolat pagalvoju apie senus klientus.

Taip, nenustebčiau, jeigu vieną kitą vyras sunervino. Bet iš šito žaidimo pasitraukė prieš dešimtmetį.

— Gal laisvę atgavo koks nusikaltėlis, kurį jis padėjo nutrenkti už grotų?

— Ne, į kalėjimą žmonių nesodindavo. Tik... na, žinote... stebėdavo neištikimus sutuoktinius, kai kada užsiimdavo pramoniniu šnipinėjimu. Ieškodavo informacijos, sekiodavo žmones ir panašiai.

Glenas brūkštelėjo antrą pastabą.

— Jūsų vyras turi mobilųjį?

— Taip.

— Telefono čia nėra?

— Ne, Džimas visada jį pasiima.

— Galiu sužinoti numerį?

Ponia Tauers padiktavo skaičius, ir Glenas juos užsirašė.

— Kas ryšio tiekėjas?

— „O2".

— Kada paskutinį kartą su juo šnekėjotės?

— Penktadienį, maždaug penkiolika po penktos. Iš policijos narų atsiėmęs laivą Džimas plaukė į stovėjimo vietą. Ketino apkuopti „Scoob-Eee" ir parvažiuoti namo.

— Ir tai buvo paskutinis jūsų pokalbis?

— Taip.

Ji ėmė kūkčioti.

Kantriai lūkuriuodamas Glenas pagurkšnojo kavos. Kai moteris aprimo, paklausė:

— Jūs, be abejo, vėliau bandėte prisiskambinti vyrui?

— Kas penkias minutes. Bet nieko nepešdavau. Mane iš karto sujungdavo su balso paštu.

Detektyvas seržantas bloknote pasižymėjo jos žodžius. Kai nukreipė akis į Džanetą Tauers, jam suskaudo širdį.

Staiga Glenas atsiminė žmogų, iš Brensonų namų atsiliepusį į telefono skambutį. Vyriškį, prižiūrintį jo sūnų ir dukrą.

Nepažįstamąjį, kuriam jis užsiliepsnojo neapykanta — nė nenutuokė, kad įmanoma taip nekęsti kito asmens.

Jei miegi su Are, sukirbėjo mintis, *tuomet tepadeda tau Dievas. Aš plikais pirštais nuplėšiu tavo sėklides.*

Jis prisivertė nusišypsoti ir Džanetai Tauers įteikė savo vizitinę kortelę.

— Paskambinkit man, jei ką sužinosite. Mes rasime jūsų vyrą. Nesijaudinkite. Būtinai rasime.

Verksmingą moters balsą ūmai atmiešė pyktis.

— Po velnių, tikiuosi, aptiksite jį anksčiau už mane.

Ponia Tauers vėl pratrūko gokčioti.

59

Rankoje tvirtai gniauždamas brangiausią šampano butelį iš visų, kokius gyvenime buvo pirkęs, Rojus Greisas žengė prie aptverto sublokuoto Kleo namo durų ir įkišo raktą į spyną.

Tuo pat metu suskambo mobilusis.

Jis nusikeikė ir kišenėje sugraibė aparatą.

— Vyresnysis detektyvas Greisas.

Skambino policijos viršininko pavaduotoja Alisona Vosper, su kuria mažiausiai norėjo bendrauti. Be to, ji prabilo sau būdingu irzliu tonu.

— Kur tu?

— Ką tik parsigavau namo, — atsakė tikėdamasis, kad vėlyvas metas, po devintos vakaro, padarys šefei įspūdį.

— Iš pat ryto užsuk pas mane. Viršininkui teko kalbėtis su Braitono ir Houvo municipaliteto tarybos pirmininku, nes dėl tavo bylos spaudoje pilna blogų atsiliepimų apie Braitoną.

— Žinoma. — Greisas pasistengė nuslėpti nepasitenkinimą.

— Septintą valandą.

Jis mintyse sudejavo.

— Gerai!

— Viliuosi, tyrimas pasistūmėjo į priekį, — pridūrė Alisona Vosper prieš nutraukdama ryšį.

Linkiu maloniai pavakaroti, mintyse palinkėjo Greisas. Ir pravėrė duris.

Kleo sudriskusiais džinsais ir vyriškais marškiniais klūpėjo, visomis keturiomis įsirėmusi į medines grindis, ir su Hamfriu žaidė „Kam

atiteks puskojinė". Šuo niurnėjo, urzgė, inkštė ir taip įnirtingai tampė kojinaitę, tarsi nuo šios būtų priklausiusi jo gyvybė.

— Labas, mieloji!

Ji pažvelgė į atvykėlį, vis dar įsitraukusi į grumtynes, nepastebėdama atkišto butelio.

— Sveikas! Hamfri, žiūrėk, kas atėjo. Vyresnysis detektyvas Greisas!

Rojus atsiklaupė ir ją pabučiavo.

Į šunį susitelkusi Kleo viso labo pakštelėjo jam į lūpas.

— Šampanas! Kaip žavu! — Šnairuodama į juodą kiauksintį pūkų kamuolį tarė: — Ką pasakysi, Hamfri? Vyresnysis detektyvas Greisas atnešė mums šampano! Negi siūlo taikytis?

— Atleisk, kad grįžau taip vėlai — po pasitarimo mane užlaikė darbe.

Kleo trūktelėjo puskojinę į save. Hamfrio letenos paslydo ant nublizgintų ąžuolinių grindlenčių, ir jis nučiuožė šeimininkės link. Praskyręs nasrus paleido kojinaitę, bet po akimirkos vėl ją sukando.

— Paruošiau tau gardžiausią martinį, kokį esi gėręs per visą gyvenimą. Parduotuvėje užėjau fantastišką naują degtinę „Kalashnikov". Taurė šaldytuve. — O paskui pridūrė: — Prakeiktas laimės kūdikis! Išgersi už mus abu! — Ji atsigręžė į šunį. — Sekasi gi jam, ar ne, Hamfri? Atsibeldžia valanda vėliau nei žadėjo, bet vis tiek gauna skanų gėrimą. O mudu turėsime tenkintis vandeniu. Nieko sau, tiesa?

Greisas pasijuto nejaukiai. Regis, Kleo nusiteikusi šaltokai.

— Martinis puikiai pravers laukiant, kol atvės šampanas, — tarstelėjo jis, norėdamas apraminti mylimąją. Ir parodė butelį.

Tebeerzindama Hamfrį, Kleo perskaitė etiketę.

— Vyresnysis detektyve, šįvakar mano atžvilgiu rezgi šelmiškus planus?

— Labai šelmiškus.

— Juk žinai, kad man nederėtų gerti.

— Internete skaičiau, kad egzistuoja naujas požiūris: nėščioji sau nepakenkia, jeigu retsykiais išlenkia kokią taurę.

— O jei dvi?

— Taip dar geriau. Viena bus tau, antra — Gumbiukui.

Ji išsišiepė ir patapšnojo sau per pilvą.

— Koks dėmesingas tėtukas, — nusišaipė.

Greisas sviedė švarką su kaklaraiščiu ant kanapos, įkišo butelį į šal-

diklį, atidarė šaldytuvo duris, ant lentynėlės pamatė sklidiną taurę ir į ją įmerktą, pagaliuku persmeigtą alyvuogę. Išėmęs taurę grįžo į svetainę, nurijo didelį gurkšnį ir atsisėdo ant sofos krašto. Alkoholis suveikė kaip raketinis kuras iš karto pakėlė nuotaiką.

Hamfris paliko kojinaitę ramybėje ir atliuoksėjo prie jo.

— Sveikutis. — Greisas pasilenkė ir paglostė šunį, o tas akimirksniu sureagavęs žaismingai krimstelėjo žmogui į ranką. — Oi! — Rojus atitraukė pirštus.

Hamfris paspoksojo, šoko aukštyn ir vėl įkando.

— Bičiuli, tavo iltys aštrios! — sušuko Greisas laikydamas taurę taip, kad šuo jos nepasiektų. — Man skauda!

— Žinai, ką mano tėvas sako apie martinius? — paklausė Kleo.

Hamfris metėsi atgal, išplėšė puskojinę iš šeimininkės pirštų ir suskato tūžmingai ją kratyti tarsi mėgindamas nudobti.

— Ne. Ką?

— *Pasisaugokit, damos, sausų martinių, negerkite jų daugiau nei poros, nes nuo trijų po stalu nugriūsit. Nuo keturių — į svetimą lovą!*

Greisas plačiai nusišypsojo.

— O kokia jo nuomonė apie išlaikytą šampaną?

— Jokia. Nuo martinių paprastai nusitašo anksčiau nei į rankas pakliūva šampano taurė.

— Nekantrauju susipažinti su tavo tėvu.

— Tau jis patiks.

— Nė kiek neabejoju, — atsakė vyresnysis detektyvas, nors nenumanė, kaip tėvelis iš aukštuomenės sluoksnio reaguos į kuklų farą.

Greisas gurkštelėjo iš taurės, ir šįsyk alkoholis kaip reikiant trenkė į galvą. Vėl suzirzė mobilusis. Atsiprašydamas jis linktelėjo Kleo ir iš kišenės iškrapštė telefoną.

— Rojus Greisas.

— Sveikas, senučiuk! — pasigirdo Gleno Brensono šūksnis.

— Labas. Ko nori?

— Laisvą minutę turi?

— Ne. Kas nutiko?

— Nieko. Tik norėjau su tavimi pakalbėti apie Arę.

— Nepalauktum iki ryto?

— Taip, suprantama. Nesijaudink.

— Tikrai?

— Rytojus tiks.

Iš balso susidarė įspūdis, kad Gleno būsena klaiki.

— Pasakok.

— Ne, pašnekėsime rytoj. Smagaus vakaro!

— Kalbėti aš galiu.

— Ne, negali. Kaip sakiau, pašnekėsime rytoj.

— Klausyk, bičiuli, kas yra?

Ryšys nutrūko.

Mėginimai susisiekti su draugu baigėsi tuo, kad įsijungė balso paštas. Greisas paskambino į savo namus tikėdamasis, jog Glenas ten grįžo, bet po aštuonių pyptelėjimų atsiliepė atsakiklis. Jis įspraudė mobilųjį atgal į kelnių kišenę.

Kleo keletą minučių šėliojo su Hamfriu, beveik nekreipdama dėmesio į mylimąjį. Galiausiai, kai žaidimas įkyrėjo, kojinaitę paleido. Šuo nusitempė ją ant polistireno pagalvėlės, atstojančios jam guolį. Urgzdamas ir viauksėdamas purtė audinį tarsi padvėsusią žiurkę.

— Užkąsi? — prabilo Kleo. — Pagaminau tavo mėgstamą patiekalą. Tam atvejui, jeigu teiksies pasirodyti.

Beveik identiškus žodžius rinkdavosi ir Sendė, kuri nuolat pykdavo dėl ilgų jo darbo valandų ir ypač niršdavo, kai vyrą iškviesdavo jiems valgant.

— Ei! Ką reiškia „tam atvejui, jeigu teiksies pasirodyti“?

— Tu esi viršininkas. Panorėjęs galėtum namo grįžti laiku, ar ne?

— Pati žinai, kad esi neteisi. Susimildama, nesivelkime į ginčus. Aš narplioju trijų nužudytų paauglių bylą, o žmonės reikalauja atsakymų. Vaikus matei, o man rūpi išsiaiškinti, kas kaltas dėl jų mirties, ir žudiką būtina rasti kuo greičiau, kol neatsirado daugiau lavonų. Beje, pateikti atsakymus privalau dar prieš Kalėdas — ir man ramybės neduodančiai miniai, ir sau pačiam. Todėl tenka nertis iš kailio.

— Į morgą lavonų pristato kas dieną. Aš verčiuosi per galvą tiek dėl velionių, tiek dėl jų artimųjų. Bet grįžusi namo sugebu nuo darbo atsiriboti. O tu, Rojau, juo gyveni.

Jausdamas, kad lekia per beribę tamsią tuštumą, Greisas paprieštaravo:

— Kartais, kai budi, ir tave gali iškviesti bet kuriuo paros metu, tiesa?

— Tai visai kas kita. — Kleo gūžtelėjo pečiais ir keistai jį nužvelgė.

Vyresnįjį detektyvą netikėtai pervėrė panikos dūris. Jis sriūbtelėjo iš taurės, bet alkoholis liovėsi veikęs. Nuo tada, kai jiedu ėmė susitikinėti, mylimoji pirmąsyk atrodė susvetimėjusi, ir Greisas išsigando, kad ją praras.

— Taip bus visada, ar ne, Rojau?

— Kas bus?

— Man amžinai reikės tavęs laukti. Tu įsimylėjęs savo darbą.

— Aš myliu tave.

— Kaip ir aš tave. Bet nesu kvaila ir suvokiu, kad tavęs nepakeisiu. Taip elgtis nė nebandyčiau. Tu geras žmogus. Tačiau... — ji patraukė pečiais. — Galimybė nešioti tavo... mūsų vaiką kelia man pasididžiavimą. Tik neramu dėl to, kokiu tėvu tapsi.

— Policijoje dirbo ir maniškis, kuriuo visada didžiuodavausi, — pastebėjo Greisas. — Jis buvo nuostabus tėtis.

— Bet tarnavo seržantu?

— Ką bandai tuo pasakyti?

— Velnias, man praverstų išgerti. Kada galėsime atšauti butelį?

— Po kokių dešimties minučių?

— Per tą laiką pašildysiu vakarienę. Palydėsi Hamfrį į vidinį kiemą? Jam derėtų atlikti savo reikaliukus.

Greisas paklusniai nusivedė šunį į sodelį ir dešimt minučių paslankiojo ratais, bet amsius, užuot daręs ką reikia, tik dar kelis kartus įkando jam į ranką. Pargintas vidun Hamfris nubidzeno laiptais žemyn, svetainėje paleido čiurkšlę, tūptelėjo ir išdidžiai pritriedė ant balto kilimo.

Kol jis kuopė jovalą, „Roederer Cristal" spėjo idealiai atvėsti. Ant virtuvės staliuko išsirikiavo pora dubenėlių krevečių ir lėkštės kubeliais pjaustytų avokadų bei gražgarščių salotų. Iš spintutės Greisas paėmė dvi pailgas krištolines taures, atsargiai, lyg prižiūrėdamas kūdikį, atkimšo butelį ir papilstė šampano.

Jiedu susidaužė taurėmis.

Prie stalo sėdinti Kleo atrodė pribloškiamai. Tokia žavi, tokia pažeidžiama. Tiesiog galvoje netilpo, kad toji gražuolė nešioja jųdviejų kūdikį. Nedrąsiai paragavusi gurkšnelį, ji užsimerkė. Kai praskyrė blakstienas, akys žiburiavo kaip putojantis gėrimas.

— Oho! Nuostabu!

Greisas pažvelgė jai į akis.

— Klausyk, — prabilo, — su tavo tėvu dar nesu susipažinęs, o tavajame pasaulyje reikia laikytis tam tikrų protokolų, bet... Kleo... ar tu tekėsi už manęs?

Stojo ilga, kankinanti pauzė, per kurią Kleo jį varstė neįskaitomu žvilgsniu. Galų gale išlenkė antrą, šįkart didelį, mauką ir atsakė:

— Rojau, mielasis, nenoriu, kad mano žodžiai nuskambėtų... — ji padvejojo, — ... keistai, supranti?

Vyresnysis detektyvas gūžtelėjo nenumanydamas, ko tikėtis.

Kleo pasukiojo taurę rankoje.

— Žinai, visuomet sau tvirtindavau, kad jeigu tu piršies, nes aš pastojau, nė už ką su tavimi nesituoksiu. — Jos veide nušvito bejėgio, sutrikusio vaiko išraiška. — Tokio gyvenimo nelinkėčiau nė vienam iš mūsų.

Šįsyk tyla užsitęsė dar ilgiau.

— Nėštumas su tuo neturi nieko bendra, — galiausiai prašneko Greisas. — Jis tėra papildomas didelis pliusas. Kleo, aš tave myliu. Tu esi tiek išore, tiek vidumi nuostabiausias žmogus, kokį man pasisekė sutikti. Myliu tave visa širdimi ir siela. Be galo, be krašto. Ir dar labiau. Trokštu likti su tavimi iki gyvenimo pabaigos.

Nusišypsojusi ji mąsliai linktelėjo.

— Neblogai, — tarė ir pajudino ranką. — Ką dar pridursi?

— Aš dievinu tavo nosį. Akis. Humoro jausmą. Pasaulėžiūrą. Protą. Gerumą, kurį rodai kitiems.

— Ir nepaminėsi, kad su manimi smagu barškintis? — apsimestinai nusivylusi paklausė Kleo.

— Nepaprastai.

Vėl gurkštelėjusi ji įrėmė alkūnes į stalą, abiejų rankų pirštais suėmė taurę ir per šios viršų įsispigino į Greisą.

— Na, tu irgi neprastai dulkinies.

— Kekšė!

Kleo suraukė nosį.

— Rujojantis šunsnukis.

— Tau patinka seksas!

Ji pasipūtė.

— Nieko panašaus. Man tik maga tave patenkinti.

Greisas išsišiepė.

— Netikiu.

Kol jiedu mylėjosi, Hamfris tupėjo miegamajame, amčiojo ir unkštė, bet galiausiai, kai atsibodo loti, patraukė nusnūsti.

Kai abudu išsitiesė vienas kito glėbyje, Kleo pabučiavo Rojui į nosį, į akis ir į lūpas.

— Tu esi neapsakomai šaunus meilužis. Stulbinamai nesavanaudiškas.

— Dauguma vyrų egoistiški?

Ji kinktelėjo galva. Po akimirkos nusišypsojo.

— Kalbu, be abejo, iš patirties, įgytos iš šimtų meilužių... kurių neturėjau!

— Tavo žodžius vertinsiu kaip specialistės komplimentą.

Kleo apdovanojo jį niuksu.

— Man prie širdies dar viena tavo savybė, vyresnysis detektyve — su tavimi jaučiuosi saugi.

— O tu mane įaudrini.

Jos rankos nuslydo raumeningu vyrišku kūnu. Ir netikėtai sustingo.

— Po šimts, nori dar?

— O ar mes ką tik mylėjomės?

— Prieš kokias penkias minutes.

— Matyt, pirma laiko atsirado Alzheimerio ligos simptomų. Aš maniau, jog tai... na, žinai... įžanga!

Kleo veidą nutvieskė plati šypsena.

— Iš visų vyrų, kuriuos pažinojau, tave sujaudinti lengviausia!

— Mano geismą kurstai tu, — atsakė Greisas ir pakštelėjo jai į lūpas. Bučiniais nusėjo kaklą, pečius, kiekvieną rankų, šlaunų, blauzdų, kulkšnių ir kojų pirštų colį. Jie vėl ėmė mylėtis.

Gerokai vėliau, mirgančioje veik sudegusios žvakės šviesoje, drėgna nuo prakaito Kleo apsivijo jį rankomis.

— Aš pasiduodu. Tekėsiu už tavęs.

— Tikrai?

— Taip. Noriu to labiau už viską pasaulyje. Bet ar mums nekils keblumų?

— Kokių?

— Žmoną jau turi.

— Ką tik pradėjau teisinį procesą, per kurį, remdamiesi septynerių metų taisykle, ją pripažins mirusia. Sesuo seniai bando mane įtikinti imtis šių procedūrų.

— *Kleo Greis,* — sumurmėjo ji. — Mmm... skamba neblogai. — Dar sykį pabučiavo Greisą ir prie jo prisispaudusi užmigo.

60

Glenas Brensonas kiūtojo prie juodo „Hyundai" vairo ir sielvartingai stebeilijosi į savo būstą. Iš vietos nesijudino jau penkias valandas.

Nedidukas sublokuotas dvidešimto amžiaus septinto dešimtmečio namas stovėjo stačiašlaitėje Soldino kaimelio gatvėje, atokiau nuo viršukalnės, vėjų kiaurai perpučiamame rajone. Nūnai automobilį čaižė stiprūs gūsiai, nuo kurių jis nepaliaujamai siūbavo, o kėbulą pliekė lietus.

Detektyvo seržanto skruostais sruvo ašaros. Jis nekreipė dėmesio į stingdantį šaltį, alkį, poreikį nusišlapinti. Viso labo spitrijosi į namelį geltonomis paradinėmis durimis. Žvelgė į fasadą, atskyrusį jį nuo senojo gyvenimo tarsi Berlyno siena. Aplinkui pakibo sumauta migla. Akis temdė ašaros. Automobilio langus — lietaus šuorai. O protą — meilė, pyktis, širdperša.

Arė grįžo po dešimtos, bet „Hyundai" salone sėdinčio sutuoktinio nepastebėjo. Glenas bergždžiai lūkuriavo, kol pro duris išeis Brensonų atžalas sergėjęs tipas, — kad ir kas būtų tas arogantiškas šunkara. Laikrodis jau rodė be dešimties minučių pusę trečios nakties, tačiau laukan niekas neišniro. Prieš dvi valandas pirmame aukšte pasidarė tamsu, ir neilgai trukus lempų šviesa atsklido iš miegamojo. Po kurio laiko užgeso ir ji. Be abejo, Arė su vaikų prižiūrėtoju griuvo į lovą. Su prakeiktu išpera krušosi *jų* namuose.

Ar Remė ir Semis rytą kaip visada atlėks į miegamąjį džiugiai šaukdami: „Mamyte! Tėveli!", bet lovoje pamatys svetimą vyrą? O gal mažy-

liai liovėsi bėgioję? Kaip pasikeitė jo šeimos lizdas per pastarąsias kelias savaites?

Tie klausimai skrodė sielą it peilio ašmenys.

Glenas pažiūrėjo į automobilio laikroduką — 02.42. Dirstelėjo į savąjį tarsi vildamasis, kad prietaisų skydelis meluoja. Bet rankiniame laikrodyje pamatė skaičius 02.43.

Šaligatviu nuriedėjo plastikinis šiukšliadėžės dangtis. Veidrodį netikėtai nušvietė melsvi žybsniai, ir po kelių sekundžių pro šalį prašvilpė švyturėliais mirksintis, tačiau sirenos neįsijungęs patrulinis policijos automobilis. Kelio gale jis pasuko dešinėn ir pranyko iš akiračio. Pareigūnus turbūt iškvietė dėl šeimos kivirčo, avarijos, įsilaužimo — ar bet kokio kito incidento. Detektyvas seržantas dvejojo, ar reikėtų paskambinti ir pasiteirauti, nes baiminosi būti iškviestas. Tačiau policijos ratai, kuriais šiąnakt važinėjosi, įpareigojo jį budėti. Nors asmeniniame gyvenime nestigo problemų, Glenas jautėsi dėkingas teisėtvarkos pajėgoms už visas suteiktas galimybes.

Mobiliuoju jis susisiekė su Pietinio personalo centro dispečerine.

— Čia Glenas Brensonas, budintis detektyvas seržantas iš Sunkių nusikaltimų poskyrio. Soldine pro mane pralėkė vyrukai įjungtais švyturėliais — atsiras darbo ir mums?

— Ne, jie nuvažiavo į autoavarijos vietą.

Pajutęs palengvėjimą, detektyvas seržantas nutraukė ryšį. Po akimirkos vėl susitelkė į pastatą. Širdį graužė nenumaldomai stiprėjantis pyktis. Dabar jam terūpėjo, kas vyksta namuose.

Galiausiai Brensonas prarado savitvardą. Išlipo iš automobilio, nudrožė į kitą kelio pusę, žengė prie laukujų durų — artinosi slapukiškai, tartum neturėdamas teisės žingsniuoti taku, vedančiu nuosavo būsto link.

Detektyvas seržantas įkišo raktą į spyną ir pabandė atrakinti duris. Nieko nepešė. Ištraukė jį ir apžiūrėjo suglumęs, spėliodamas, ar tik per klaidą nepasiėmė rakto nuo Rojaus Greiso namų. Bet ne, rankoje laikė tą, kurio reikėjo. Vėl įgrūdo į užrakto skylę, tačiau neįstengė jo pasukti.

Staiga Glenas suprato, kas atsitiko. Arė pakeitė spyną!

O, šūdas! To jau per daug, poniute!

Sąmonėje šmėstelėjo šimtai kino kadrų, kuriuose sutuoktiniai pjaudavosi tarpusavyje. Užsiplieskęs įniršiu Glenas numygo durų skambutį ir iš vidaus atsklido erzinantis, dešimt sekundžių užsitęsęs dzingsė-

jimas. Raudoną pykčio miglą pervėrė mintis, kad jis pirmą kartą gyvenime mėgina prisiskambinti į savo namus. Nesulaukęs reakcijos įniko kumščiu talžyti duris.

Pajuto, kaip viršuje užsidegė šviesa, ir kilstelėjo akis. Pamatė Arę miegamajame prie praskirtų užuolaidų. Žmona atidarė langą ir pažvelgė apačion; juodi ištiesinti plaukai kaip įprastai atrodė nepriekaištingai, tarsi ji ką tik būtų apsilankiusi grožio salone. Beje, glotnios sruogos nesitaršė netgi tada, kai jie plaukiojo upės slenksčiais.

— Glenai? Ką, po galais, išdarinėji? Prižadinsi vaikus!

— Tu pakeitei suknistas spynas!

— Aš pamečiau raktus! — teisindamasi sušuko ji.

— Įleisk mane!

— Ne!

— Kad tu nusprogtum, čia ir mano namai!

— Juk mudu nusprendėme kurį laiką pagyventi atskirai.

— Bet nesitarėme, kad čia vesies svetimus vyrus ir su jais dulkinsies.

— Pakalbėsime rytą, gerai?

— Ne, tu mane įleisi, ir mudu šnektelėsime dabar pat!

— Aš durų neatversiu.

— Jei tau labai maga, išdaušiu prakeiktą langą.

— Tokiu atveju paskambinsiu policijai.

— Gal pamiršai, kad pats esu policininkas?

— Elkis kaip tinkamas. Tu visada darei, ką norėjai!

Moteris užtrenkė langą. Glenas atšlijo nuo durų, norėdamas geriau įsižiūrėti į miegamąjį, bet Arė užtraukė užuolaidas ir išjungė šviesą.

Brensonas suspaudė kumščius, po sekundės juos atgniaužė jausdamas, kad galvoje kunkuliuoja verpetas. Paėjo gatve kelis jardus. Apsigręžė ir numynė atgal. Pro šalį praburzgė nedidukas, pagal užsakymą išgražintas automobilis; iš salono garsiakalbių griaudėjo repo daina, drebinanti orą, kuris ir taip buvo pritvinkęs vibracijų.

Jis vėl nukreipė žvilgsnį į namą. Sekundę svarstė, gal vis dėlto vertėtų iškulti langą, įsigauti vidun ir sušiktam vaikų prižiūrėtojui nusukti sprandą. Bėda ta, kad įsibrovęs į namą būtent taip ir pasielgtų.

Glenas nenoriai apsisuko, sėdo į „Hyundai" ir nuriedėjo pajūrio magistralės link. Sustojo prie „T" formos sankryžos ir parodė dešiniojo

posūkio signalą. Jau ruošėsi spausti akceleratorių, kai tolumoje, niūriose tamsybėse, pastebėjo šviesos taškelį. Jūroje slenkantį laivą.

Staiga į galvą šovė mintis, trumpam užgniaužusi įtūžį. Jis plėtojo ją traukdamas vėjo talžomu keliu, važiuodamas pro Rotingdiną, Kemptauną ir palei Braitono krantinę.

Rojaus namuose Brensonas prisipylė stiklą viskio, atsisėdo į fotelį ir vėl susimąstė. Iš pykčio, kurį sukėlė Arė, tebevirpėjo.

Tačiau mintis sąmonės neapleido. Tebekirbėjo ir po trijų valandų, kai jis pabudo.

Daugumą mokykloje dėstytų dalykų detektyvas seržantas išmoko prastai, nes tėvukas, kuris girtaudavo arba svaigindavosi narkotikais ir mušdavo motiną, aiškindavo, esą jis niekam tikęs, tą patį kartodavo ir kitiems dviem sūnums bei dukroms. Glenas juo tikėjo. Vaikystėje nuolat kraustydavosi iš vienų globos namų į kitus. Iš visų disciplinų mėgo tiktai geometriją. Ir dabar atsiminė tam tikrą jos temą, kuri nedavė ramybės kiaurą naktį.

Atsiminė trianguliaciją.

61

Devintą ryto įsitaisęs *Casa Ioana* prieglaudos kabinete, Janas Tilingas su užsidegimu skaitė ilgą elektroninį laišką ir tyrinėjo nuotraukas, gautas iš seno bičiulio Normano Potingo. Peržiūrėjo trijų rūšių pirštų atspaudus, kompiuteriu pakoreguotas dviejų jaunų vyrų bei merginos fotografijas ir dar keletą kadrų, iš kurių labiausiai sudomino primityviai ištatuiruoto vardo „Raris“ atvaizdas.

Vėl pasinėręs į detektyvo veiklą jis jautėsi puikiai! Maža to, netrukus turėjo prasidėti pasitarimas — viskas kaip senais gerais laikais!

Tilingas sriūbtelėjo „Twinings“ angliškos pusryčių arbatos — jos drauge su „Marmite“ užtepu ir „Wilkin & Sons“ kompanijos „Tiptree“ vidutiniškai pjaustytų apelsinų marmeladu iš Braitono reguliariai atsiųsdavo senyva motina, aprūpindama sūnų vienintelėmis angliškomis smulkmenomis, kurių jis ilgėjosi ir kurių sunkiai gaudavo Bukarešte.

Priešais rašomąjį stalą ant medinių kėdžių sėdėjo dvi socialinės darbuotojos — Dorina, dvidešimt trejų metų aukštaūgė moteris juoda

trumpa ševeliūra, kartu su vyru atsikėlusi į Rumuniją iš Moldavijos, ir patrauklioji Andrėja ilgais rusvais plaukais, mūvinti džinsus, dėvinti dryžuotus marškinėlius ir ant jų apsivilkusi rudą palaidinę „V“ formos iškirpte.

Andrėja prabilo pirma. Ji pritarė bendrai nuomonei, kad vardas „Raris“ skamba gana prašmatniai ir nėra įprastas tarp gatvės vaikų. Sykiu pareiškė mananti, kad velionė pati jį išsitatuiravo, taigi mergaitė veikiausiai kilusi iš romų — tai yra čigonų. Nors romų merginos itin retai megzdavo artimus santykius su kitų tautų atstovais.

— Pranešimą kartu su nuotraukomis prisekime prie pagrindinės skelbimų lentos, — pasiūlė Dorina. — Galbūt kas nors iš benamių mūsų klientų žinos, kas tie jaunuoliai.

— Gera mintis, — pagyrė Tilingas. — Susisiek su visomis labdaringomis prieglaudomis. Andrėja, paskambink į FARA* namus.

Dveji FARA namai veikė mieste, o vieni buvo fermoje — šias įstaigas įkūrė anglų pora, Maiklas ir Džeinė Nikolsonai, prižiūrintys beglobius vaikus.

— Gerai, atliksiu darbą iki pietų.

Tilingas jai padėkojo ir žvilgtelėjo į rankinį laikrodį.

— Pusę dešimtos privalau užsukti į vietinę policijos nuovadą. Ar judvi galėtumėte kreiptis į globos centrus iš visų šešių miesto sektorių?

— Į vieną jau kreipiausi, — tarė Dorina. — Bet nesėkmingai. Ten nesutiko padėti. Sakė neturintys teisės atskleisti konfidencialių duomenų ir pridūrė, kad tyrimais derėtų užsiimti policijai, o ne labdaros organizacijos direktoriui.

Nusivylęs Tilingas kumščiu tvojo per stalą.

— Prakeikimas! Juk kiekvienas puikiai žino, kokia nauda iš sumautos policijos!

Dorina sulinksėjo. Taip, ji žinojo. Kaip ir kiti.

Janas Tilingas parašė žinutę, elektroniniu paštu nusiuntė ją Normanui Potingui, išėjo iš kabineto ir nužingsniavo į netoliese esančią policijos nuovadą Nr. 15. Pas vienintelį pareigūną, kuris galbūt neatsisakys ištiesti pagalbos rankos. Bet optimizmu jis netryško.

* FARA — labdaringa, beglobiu jaunimu besirūpinanti organizacija.

62

Nors naktis nualino, Glenas Brensonas jautėsi budrus ir įsitempęs. Jis stovėjo koridoriuje šalia posėdžių kambario, vienoje rankoje laikė kavos puodelį, kitoje spaudė sotų sumuštinį su kiaušiniu, kumpiu ir dešrele. Pro tarpdurį vieni paskui kitus į rytinį trečiadienio pasitarimą rinkosi komandos nariai.

Gleną apeidama Bela Moj ironiškai vyptelėjo.

— Labas rytas, pone sveiko maisto gerbėjau!

Detektyvas seržantas pilna burna išmurmėjo nerišlų atsakymą.

Ūmai suzvimbė Belos mobilusis. Ji nudūrė akis į ekraną, žengė į šoną ir atsiliepė į skambutį.

Po kelių sekundžių akiratyje išdygo žmogus, kurio Glenas laukė, Rėjus Pekemas iš Pažangių technologijų nusikaltimų skyriaus.

— Rėjau, kaip laikaisi?

— Aš nusiplūkęs. Žmonai buvo prasta naktis.

— Užjaučiu.

— Dženę kamuoja diabetas. Vakar lankėmės kinų restorane. Rytą paaiškėjo, kad jos cukraus kiekis smarkiai viršija normą.

— Cukraligė — tikra kančia.

— Gyva bėda su tomis kinų užeigomis, nes niekada nežinai, ko jose prideda į maistą. O kaip tavo kraštuose? Viskas gerai?

— Mano žmona irgi turi problemų dėl sveikatos.

— Žiūrėk tu man! Kaip nesmagu.

— Supranti, pastaruoju metu keliu jai alergiją.

Kitapus storų akinių lęšių sužioravo Pekemo akys. Jis kilstelėjo pirštą.

— Aš pažįstu vieną vyruką! Duosiu jo numerį. Tai geriausias alergologas visoje šalyje!

Glenas nusišypsojo.

— Mane labiau sudomintum aukščiausios klasės skyrybų advokatu. Kol neprasidėjo posėdis, norėčiau tau pateikti techninį klausimėlį.

— Pilk! Skyrybos? Vaje, kaip nemalonu.

— Kalbėtum kitaip, jei susitiktum su mano žmona. Tiek to. Su tavimi privalau pasitarti dėl mobiliųjų.

Pro juos prasispraudė dar keli žmonės. Gajus Bečeloras guviai mestelėjo Glenui: „Labas rytas!" Atsakydamas detektyvas seržantas pamostagavo sumuštiniu.

— Glenai, tu esi filmų maniakas, tiesa? — paklausė Pekemas. — Ar matei „Telefono būdelę"?

— Su Kolinu Farelu ir Kiferiu Saterlandu. Aha. Ir ką?

— Pabaiga niekam tikusi, ar ne?

— Man ji visai gera.

Rėjus Pekemas linktelėjo. Jis buvo ne vien grafystėje gerbiamiausias kompiuterinių nusikaltimų ekspertas, bet ir dar vienas dėl filmų pakvaišęs žmogus.

— Rėjau, man reikia pagalbos, susijusios su mobiliojo ryšio bokšteliais. Juk čia tavo sritis?

— Bokšteliai? Bazinės stotys? Tu kreipeisi į tinkamą žmogų! Tiesą sakant, apie juos išmanau neblogai. Kas konkrečiai tau rūpi?

— Dingo toks vyrukas kartu su žvejybiniu botu. Jis su mobiliuoju nesiskirdavo. Paskutinį kartą jį regėjo penktadienio vakarą išplaukiantį iš Šorehamo uosto. Kiek suprantu, kelionės kryptį galima nustatyti pagal telefono signalus. Pasitelkus trianguliaciją. Žinau, kad būdas įmanomas sausumoje — o jūroje?

Pro porelę praslinko kiti komandos nariai.

— Na, daug kas priklauso nuo atstumo ir laivo tipo.

— Laivo tipo?

Pradėjęs aiškinti Pekemas atgijo visu kūnu. Atrodė, gyvenime niekas jam nesuteikdavo tiek džiaugsmo, kiek proga pasidalyti beribėmis į galvą sukimštomis žiniomis.

— Net ir atitolus nuo kranto per dešimt mylių telefonas *gali* išlikti ryšio zonoje, bet viskas pareina nuo laivo struktūros ir mobiliojo padėties. Jeigu jis tūno plieniniame vamzdyje, signalo stiprumas drastiškai susilpnėja. Kur tiksliai buvo aparatas? Ant denio, bent jau langus turinčioje kajutėje? Beje, itin svarbus veiksnys ir bokštelių aukštis.

Glenas susitelkė, mėgindamas prisiminti išvyką „Scoob-Eee" botu. Priešakinėje laivo dalyje laipteliai vedė apačion į virtuvėlę, tualetą ir poilsio kabiną, bet detektyvui seržantui susidarė įspūdis, kad patalpos įrengtos žemiau vaterlinijos. Tiesa, įsitaisęs prie šturvalo Džimas Tau-

ersas turėjo sėdėti tik iš dalies pridengtoje vairaračio stoginėje. Ir jeigu jis traukė į atvirą jūrą, ryšio negalėjo trikdyti jokios kliūtys. Detektyvas seržantas išklojo savo mintis Pekemui.

— Puikumėlis! Nežinai, ar jis kam skambino?

— Su žmona susisiekti nebandė. Bet aš nežinau, ar Tauersas šnekėjo su kuo nors kitu.

— Man reikia duomenų iš mobiliojo skambučių registro. Kadangi narpliojate sunkų nusikaltimą, gauti išklotinę nebus sudėtinga. Jei neklystu, klausimas sietinas su operacija „Neptūnas"?

— Su viena iš mano tyrimo krypčių.

— Ką gi, veikdamas parengties režimu, mobilusis maždaug kas dvidešimt minučių siunčia signalą į savo tinklą tarsi sakydamas: „Aš čia, bičiuliai!" Jei kada teko palikti telefoną prie automobilio imtuvo, manau, esi girdėjęs „Pypipyp pypipyp pyp" radijo bangų trukdžius?

Brensonas linktelėjo.

— Būtent tada aparatas apie savo buvimo vietą informuoja bazinę stotį! — Pekemas švytėjo iš pasitenkinimo lyg kalbėdamas apie triuką, kurio jis išmokė telefonus. — Žodžiu, iš kokio taško perduotas signalas, parodys registras, o paklaida tesieks kelis šimtus jardų. — Jis apsidairė staiga suvokęs, kad visi jau įėjo į pasitarimų kambarį. — Mobilusis, ko gero, palaikė ryšį su dviem trim pakrantės bokšteliais, ir su kiekvienu iš pažįstamo sektoriaus, tarkim, *bendravo* trečdalį ciklo. — Pekemas vėl pasižvalgė į šonus. — Jei šnekėtume glaustai, egzistuoja toks dalykas kaip *laiko sinchronizavimo poslinkis.* Nenagrinėsiu techninių smulkmenų, tik noriu pasakyti, kad tarp aparato ir bazinės stoties signalas kursuoja šviesos greičiu — įveikia tris šimtus tūkstančių kilometrų per sekundę. Atsižvelgiant į ryšio tinklą, *laiko sinchronizavimo poslinkis* leidžia apskaičiuoti, koks atstumas skiria telefoną nuo bazinių stočių. Dar seki mano mintį?

Glenas sukinksėjo galva.

— Tokiu būdu išsiaiškiname apytikres koordinates ir, tai dar svarbiau, nuotolius iki bokštelių ir atlikę trianguliaciją nustatome telefono padėtį poros šimtų jardų tikslumu. Bet nepamiršk, mobilusis tik nusiuntė signalą į savo tinklą. Per dvidešimt ramybės minučių laivas galėjo nusigauti į kitą tašką.

— Aš bent žinosiu paskutinę jo buvimo vietą ir tikėtiną kelionės kryptį?

— Tiesiai į dešimtuką!

— Rėjau, tu esi velniškai puikus profas! — Glenas užsirašė pastabas bloknote. — Geriausias iš visų!

63

Pusę devintos ryto Gatviko oro uoste prie tuzino atvykėlių, turinčių Europos Sąjungos pasus ir išsirikiavusių vienoje iš eilių, kurios tęsėsi šalia imigracijos tarnybos punkto, prisidėjo porelė, pašaliniams žiūrovams primenanti motiną ir sūnų.

Moteris, keturiasdešimties su viršum metų, it statula išlaki blondinė elegantiškai šiuolaikiškai sušukuotais, beveik pečius siekiančiais plaukais, vilkėjo juodą zomšinę striukę su kailio apvadais, avėjo prie viršutinės apdaro dalies priderintus batus ir įkandin savęs tempė ratuotą lagaminą. Nuo jos neatsiliko berniukas sutrikusia veido išraiška, liesas paauglys juodais pašiauštais, trumpai kirptais plaukais, iš veido bruožų šiek tiek panašus į čigoną, apsivilkęs džinsiniu, jam per dideliu švarku, užsitempęs gurgždančius mėlynus džinsus, įsispyręs į naujutėlius sportukus pavymui nudrikusiais nesurištais raišteliais. Vaikis daugiau nieko neturėjo, tik nedidelį elektroninį žaidimą, kurį jam padovanojo, kad būtų kuo užsiimti, ir viltį artimiausiu metu, gal net šįryt, vėl susitikti su vieninteliu mylimu žmogumi šiame pasaulyje.

Blondinė kelis sykius kažkam skambino telefonu, tačiau su pašnekovais bendravo nepažįstama kalba. Tikriausiai vokiečių, nusprendė jis nenuleisdamas akių nuo ekrano. Nors žaidimas jau spėjo įkyrėti. Taip pat ir kelionė. Paauglys vis dar tikėjosi, kad ji baigsis netrukus.

Galų gale jiedu sulaukė savo eilės. Priešais stovintis verslininkas įteikė pasą indų kilmės imigracijos tarnybos pareigūnei, kuri peržiūrėjo dokumentą šiek tiek nuobodžiaudama, lyg prie pabaigos būtų artėjusi ilga jos pamaina, ir sugrąžino vyriškiui.

Marlena Hartman žengė pirmyn spausdama berniukui ranką — odinės pirštinės slėpė, kokie šalti ir drėgni jos delnai, — ir atkišo abiejų asmens dokumentus.

Pareigūnė atsivertė blondinės pasą, dirstelėjo į kompiuterio ekraną ir jame neradusi moterį kompromituojančios informacijos patikrino berniuko popierius. *Raris Hartmanas.* Jokių duomenų sistema nepateikė ir apie jį. Imigracijos tarnybos darbuotoja atidavė jiems pasus.

Atvykimo terminalo salėje tarp galybės vairuotojų, iškėlusių lenteles su spausdintomis arba ranka rašytomis pavardėmis, ir žmonių, kurie nerimastingai lūkuriavo giminaičių ir įdėmiai nužvelgdavo praeinančius pro tarpdurį, Marlena pastebėjo Vladą Kosmesku.

Jie pasilabino oficialiai spustelėdami rankas. Moteris atsisuko į paauglį, pirmąsyk gyvenime ištrūkusį už Bukarešto ribų, nūnai visiškai suglumusį.

— Rari, čia dėdė Vladas. Jis tavimi rūpinsis.

Kosmesku paspaudė vaikinukui delną, rumuniškai pasveikino jį atvykusį į Angliją. Raris sumurmėjo, kad džiaugiasi čia atskridęs, ir viliasi greitai pasimatyti su savo mylimąja, Ilinka — gal net šį rytą?

Vyriškis užtikrino, esą mergina jo ilgisi ir nekantriai laukia. Pirmiausia reikės kai kur nuvežti frau Hartman, ir tuomet jie keliausią pas Ilinką.

Rario akys sužibo ir jis nusišypsojo — pirmą kartą po labai ilgo laiko.

Po penkių minučių Grigorijus, apskretęs neūžauga atsikišusiais priekiniais dantimis, išvairavo rudą mersedesą iš Gatviko oro uosto ir pasuko į kelią, vedantį M23 magistralės link. Dar po minutės automobilis nurūko į pietus, Braitono ir Houvo pusėn. Marlena Hartman įsitaisė priešakinėje keleivio vietoje. Raris tyliai sėdėjo gale. Naujo gyvenimo pradžia kurstė jaudulį. Bet labiau už viską jis troško susitikti su Ilinka.

Jie išsiskyrė vos prieš kelias savaites, vienas kitą apipylę bučiniais, pažadais ir ašaromis. O nuo tada, kai abu išgelbėjo šitas angelas, Marlena, prabėgo mažiau nei du mėnesiai.

Paauglys jautėsi kaip sapne.

Raris Petris Floresku, kaip jį iš tiesų vadino, buvo šešiolikmetis. Neilgai trukus po septintojo gimtadienio, nors tikslaus meto nepavyko prisiminti, motina su juo pabėgo nuo tėvo, kuris gerdavo ir nuolat ją mušdavo. Vėliau gimdytoja susipažino su kitu vyru. Tačiau tas nenorėjo

šeimos, sūnui liūdnai aiškino mama, todėl Raris turės apsistoti namuose, kur įsigis daug draugų ir atsidurs jį mylinčių žmonių globoje.

Po dviejų savaičių berniukas, lydimas nekalbios senos moters atšiauriu, it lygintuvas plokščiu veidu, įveikė keturis akmeninių laiptų maršus ir įžengė į sausakimšą, blusų pilną bendrabutį. Motina klydo. Niekas čia jo nemylėjo, ir iš pradžių Raris tesulaukė stipresniųjų priekabių. Galop susibičiuliavo su savo amžiaus vaikais, bet nuo vyresniųjų, kurie nuolat jį prikuldavo, stengėsi laikytis atokiau.

Gyvenimas virto pragaru. Kas rytą vaikų namų globotinius versdavo plėšti tautines giesmes, į kailį kliūdavo kiekvienam, nepajėgiančiam stovėti tiesiai. Dešimties Raris ėmė šlapintis į lovą ir už tai gaudavo pylos. Bėgant laikui, jis pramoko vogti iš vyresnių berniukų, kažkaip sugebėdavusių prasimanyti daugiau maisto. Vieną dieną buvo sučiuptas su dviem nugvelbtais šokoladukais.

Pabūgęs bausmės Raris spruko iš prieglaudos. Vėliau prisidėjo prie draugijos, kuri sukiojosi *Gara de Nord*, pagrindinėje Bukarešto geležinkelio stotyje, elgetavo ir svaiginosi narkotikais. Jie miegodavo bet kur — glausdavosi prieduriuose, ankštose, prie antžeminių šilumos vamzdžių suręstose lūšnelėse, po gatvėmis išraustose ertmėse.

Pirmą sykį jis pasijuto esąs gyvas keturiolikos, kai požeminėje landynėje susipažino su pasimetusia mergaite, dailiąja Ilinka, kuri suteikė norą gyventi.

Tunelyje nusitempę patalus po karštu šiluminės trasos vamzdžiu, atokiau nuo bičiulių, jiedu mylėdavosi ir svajodavo.

Svajodavo apie geresnę ateitį.

Apie nuosavus namus.

Vieną dieną, ką tik nudžiovęs keletą „Aurolac" butelių, Raris gatvėje sutiko angelą, kurio pasirodymu visada tikėjo, nors didelių vilčių nepuoselėjo.

Angelą, vardu Marlena.

Dabar, įsitaisęs ant užpakalinės mersedeso sėdynės, jis žinojo, kad veikiai vėl pasimatys su Ilinka.

Rarį apėmė palaima.

Automobilis sustojo gyvenamojo kvartalo gatvėje. Aplinka atrodė nepaprastai švari. Kaip viename iš turtingesnių Bukarešto sektorių, kur jis kartais elgetaudavo.

— Nuo šiol tave prižiūrės Vladas ir Grigorijus, — atsisukusi tarė Marlena.

— Jie nuveš mane pas Ilinką?

— O, taip, — patvirtino blondinė ir išnirusi iš salono patraukė prie mersedeso galo.

Atsigręžęs į užpakalinį langą Raris matė, kaip vokietė atidarė bagažinę, po akimirkos ją užtrenkė ir nešina portfeliu nuėjo taku, kuris vedė paradinių namo durų link. Paauglys lydėjo Marleną žvilgsniu, laukdamas, kol moteris atsigręš ir pamojuos. Bet ji net galvos nepakreipė.

Mersedesas staigiai pajudėjo iš vietos, jaunąjį keleivį įspausdamas į sėdynės atlošą.

64

Rojus Greisas kabinete skaitė pasitarimo užrašus. Nors diena išaušo drėgna ir niūri, jis švytėjo. Tiesą sakant, nė neatsiminė, kada anksčiau jautėsi toks laimingas ir taip pozityviai nusiteikęs savo gyvenimo atžvilgiu. Ūpo nenumušė ir gižesnė nei įprastai policijos viršininko pavaduotoja Alisona Vosper, su kuria susitiko septintą ryto.

Popiet vyresnysis detektyvas ketino užsukti pas advokatą ir aptarti reikalingas detales, kad Sendė būtų pripažinta esanti mirusi. Greisas neabejojo atsisveikinęs su praeitimi, sau įkandin uždaręs duris ir pagaliau susiruošęs judėti pirmyn. Jis ves Kleo. Jiedu augins vaiką.

Šįryt kiti dalykai staiga pasirodė visiškai nesvarbūs, nors Greisas suprato negalintis sau leisti mėgautis tuo pasakiškai maloniu pojūčiu. Prieš akis buvo apsčiai darbo. Jis žinojo privaląs tarnauti visuomenei, gaudyti piktadarius, rūpintis, kad Braitono ir Houvo miestas taptų saugesnis. Manė, kad jei įvykdavo sunkus nusikaltimas, vadinasi, policija ir tam tikra prasme jis pats prastai atlikdavo pareigas. Savo nusistatymų neįstengė pakeisti.

Lavoninės šaldytuvuose tysojo trys negyvi paaugliai, nes pareigūnai nesugebėjo jų apsaugoti. Žalą bent iš dalies pavyktų atitaisyti prigriebus už trijulės mirtį atsakingus žmones, pasodinus juos už grotų ir rasi amžiams atėmus galimybę vėl žudyti.

Ant stalo gulėjo ilgas sąrašas gydytojų, Jungtinėje Karalystėje išbrauktų iš medikų registro. Kai pradėjo gilintis į duomenis, ieškoti asmenų, kurie pajėgtų persodinti organą, jį pribloškė pažeidimų įvairovė. Nesąžiningi daktarai Greisui žadino beveik tokį pat pasibjaurėjimą kaip ir papirkti farai, kurių, laimė, ne tiek jau daug teko sutikti. Jis nepakentė žmonių, dirbančių aptarnavimo sferoje ir dėl korupcinių tikslų arba savo nekompentencijos išnaudojančių visuomenės pasitikėjimą.

Pirmame sąrašo punkte figūravo toksikologas, praradęs teisę praktikuoti dėl aplaidumo, kuris nulėmė heroiną vartojusio narkomano mirtį. Ne, kaip kandidatas jis netinkamas.

Greisas skaitė toliau. Apylinkės gydytojai, vyras ir žmona, įkūrę slaugos namus, neteko licencijos dėl itin netinkamų prieglaudos sąlygų ir kančių, kurias sukėlė senyviems pacientams. Atmesti derėjo ir juos.

Per mokymus susikirtusį rezidentą pašalino iš registro, nes vaikinas melavo dėl savo kvalifikacijos, bandydamas gauti gydytojo konsultanto pareigas. Vyresnysis detektyvas juo susidomėjo. Kaip tik tokio tipo asmuo (kad ir ne transplantacijomis užsiimantis chirurgas) galėjo prisidėti prie neteisėtų, privačioje klinikoje atliekamų operacijų. Savo tyrimo strategijų bloknote Greisas užsirašė vyručio vardą ir pavardę: Nojus Oludžimis.

Staiga į galvą atėjo mintis — keista, kodėl jis nepagalvojo anksčiau. Kokios procedūros vykdomos Jungtinės Karalystės ligoninėse ir Nacionaliniame transplantacijos centre, kad į sistemą nepakliūtų nelegaliai įgyti organai? Griežtų taisyklių, be abejo, netrūko, bet jis vis tiek brūkštelėjo sau pastabą, kad šį klausimą išnagrinėtų nuodugniau.

Ir vėl įsikniaubė į sąrašą.

Apylinkės daktaras, išmestas iš medikų rato, nes į kompiuterį atsisiuntė failus su vaikų pornografija. Ne.

Dar vienas žmogus patraukė vyresniojo detektyvo dėmesį. Iš rajono gydytojo atimta teisė praktikuoti, kadangi jis padėjo numirti vėžio aukai. Eutanazijai Greisas pritarė. Puikiai atsiminė, kaip vaikystėje lankė mylimą mirštantį senelį, augalotą žaliūką, kuris rėkė iš skausmo, prašė pagelbėti, ką nors padaryti, galop pratrūko raudoti, o visi, stovintieji kambaryje, bejėgiškai žvelgė į ligonį, ir tik Rojaus mama sėdėjo

prie lovos, laikydama jį už rankos ir melsdamasi. Greisas žinojo niekada nepamiršiąs to paskutinio karto, kai matė savo senelį. Ir motinos maldų beprasmiškumo.

Eutanazija, vėl pagalvojo jis. Kai kurie daktarai laužė taisykles, nes protestavo prieš sistemą. Jų gretoms turėtų priklausyti ir transplantacijų specialistas. Tačiau chirurgų sąrašas, kurį sudarė informacijos ieškojusi Sara Šenston, pasirodė esąs gerokai ilgesnis nei buvo galima tikėtis.

Kas kelias minutes suzyziantis kompiuteris vėl cyptelėjo pranešdamas apie gautą elektroninį laiškelį — arba visą jų krūvą. Greisas pažvairavo į ekraną. Teišvydo kažkokią nesąmonę, vieną iš tokių, kokias JK Sveikatos ir saugos vykdomoji įstaiga siųsdavo kiekvienam teisėtvarkos pareigūnui. Pastaraisiais mėnesiais Sveikatai ir saugai jis užsipliekė stipresne neapykanta negu politinio korektiškumo etosui. Naujausio šlamšto pavyzdžiu tapo perspėjimas, kad policininkas galės pakilti nuo žemės daugiau nei per šešias pėdas tik tuo atveju, jei turės teisę *dirbti aukštumose.*

Na, ir skiedalai, pamanė Greisas. Ką, gal nusikaltėlį besivaikantis pareigūnas privalės sušukti: *Ei! Nekopk aukščiau kaip šešios pėdos, antraip man teks tave paleisti?*

Duris sudrebino beldimas, ir po akimirkos į kabinetą įėjo Glenas Brensonas.

Greisas smakru kryptelėjo į blizgantį draugo kaklaraištį.

— Tau vertėtų pasikeisti elementus. Jis tvieskia nebe taip ryškiai kaip anksčiau.

— Cha, labai šmaikštu, senučiuk. — Glenas įsižiūrėjo į vyresnįjį detektyvą. — Ar tik pats neįsidėjai naujų elementų? Tu švyti!

— Kavos norėsi? — Greisas mostu paragino jį prisėsti.

— Ne, ką tik gėriau. — Brensonas įsitaisė ant kėdės, smalsiai nužvelgė bičiulį ir palinko į priekį, stambiomis rankomis trenksmingai prislėgdamas rašomąjį staliuką. — Kaip tokiame jovale sugebi ką nors rasti?

— Paprastai bylas parsivežu namo ir vakarais jas išrūšiuoju. Bet buveinę trumpam užleidau devynis šimtus svarų sveriančiai gorilai, kuri sūpuojasi ant šviestuvų, blaškosi po kambarius ir juos apverčia aukštyn kojomis.

Detektyvas seržantas mažumėlę susigėdo.

— Na, hmm, savaitgalį rengiausi apsikuopti kaip per pavasarinius valymo darbus. Savo būsto neatpažinsi.

— Jau dabar neatpažįstu.

— Aš ketinu sutvarkyti ir kompaktus, nes pusę jų radau ne tuose dėkluose. Deja, taviškė kolekcija niekam tikusi.

— Kaip žmogus, garbinantis Džei-Zi, gali rimta mina tarti tokius žodžius?

— Džei-Zi — jėga! Tikras Dievas! O tu su savo skoniu — lyg iš kitos planetos. — Jis išsišiepė. — Sudaužęs automobilį bent jau atsikratei siaubingos muzikos rinkinių, kuriuos vežiojaisi salone.

Greisas atidarė stalčių, sugraibė pajuodusį siuntinių voką ir iš jo išpurtė šešias kompaktines plokšteles.

— Atleisk, bet turėsiu tave nuvilti!

— Argi „Alfa“ nenulėkė į aštuonių šimtų pėdų gylio prarają?

— Taip, bet nuo skardžio krito per atoslūgį. Šitas atsiėmiau, kai buvo partemptos nuolaužos.

Brensonas apmaudžiai palingavo galva.

— Kada gausi naujus ratus?

— Laukiu draudimo išmokos. Niko Nikolo žmona įsigijo nediduką „Yamaha“, rodos, „SR 125“, tačiau juo nesinaudoja. Svarstau galimybę jį įsigyti. Taip prisidėčiau prie aplinkosaugos. Bet Kleo nedžiugina mano sumanymas.

Detektyvo seržanto veide nušvito vypsnis.

— Kas tave prajuokino?

— „Policininkas ir jo harlis“ — matei tą filmą? Apie motociklininką farą?

Staiga suzirzė detektyvo seržanto mobilusis.

Jis tučtuojau atsakė į skambutį, pašoko nuo kėdės ir žengė toliau nuo stalo.

— Glenas Brensonas. — Atsiprašydamas linktelėjo Greisui ir tęsė: — Brajanai, sveikas... taip, esu per koridorių nuo tavęs, Rojaus Greiso kabinete. Aha, patikrink abi nuorūkas, nes noriu nustatyti, kas traukė cigaretes: du skirtingi asmenys ar vienas žmogus. Antrasis atvejis reikštų, kad jis ten praleido nemažai laiko. Taip, nuostabu. Ačiū!

Detektyvas seržantas atsisėdo ir vėl smalsaudamas pažiūrėjo į vyresnįjį detektyvą.

— Bičiuli, tu nieko nepajėgsi nuslėpti.

— Ko nuslėpti?

— Atrodai kaip grietinėlės prisilaižęs katinas. Kas atsitiko?

Rojus gūžtelėjo pečiais, tačiau jo lūpų krašteliai savaime pakilo aukštyn.

— Judu su Kleo?

Jis vėl patrūkčiojo pečiais, bet nusišypsojo dar plačiau.

— Juk tu ne... ne... ne... — Detektyvo seržanto akys suapvalėjo. — Ar man, kaip tavo draugui, derėtų ką nors žinoti?

Greisas užgniaužė šypseną ir linktelėjo.

— Regis, vakar mes susižadėjome.

Brensonas kone peršoko per stalą. Rankomis apsivijo bičiulį ir suspaudė lokio glėbyje.

— Čia tai bent! Fantastiškos naujienos! Susiradai šaunią damą! Aš nuoširdžiai dėl tavęs džiaugiuosi. — Jis paleido Greisą linguodamas galva, spinduliuodamas pasitenkinimą. — Rimtai sakau... ohoho!

— Ačiū.

— Vestuvių datą numatėte?

— Ne, iš pradžių man reikia *susitikti su tėtuku* ir oficialiai paprašyti jos rankos. Kleo artimieji truputėlį snobiški.

— Vadinasi, išeisi į pensiją ir padėsi valdyti šeimos turtą.

— Gal jie ir kilę iš aukštuomenės, bet nėra *aptekę* pinigais.

— Vaje, kaip gaila.

— O kaip tu? Kas vyksta tavo gyvenime?

Gleno veidas ištįso, jo nuotaika nukrito kaip barometro rodyklė.

— Verčiau neklausk. Ji su kažkuo dulkinasi. Gal į šią temą nesigilinkime. Norėsiu su tavimi šnektelėti, man prireiks tavo pagalbos, bet vėliau. Išgersime atšvęsdami sužieduotuves... galbūt paplepėsime?

Greisas linktelėjo.

— Ką veiksi per Kalėdas?

— Nežinau. Neįsivaizduoju, po velnių. — Jis netikėtai nusigręžė ir atsiliepė lūžtančiu balsu: — Aš... negaliu... negaliu jų švęsti be Semio ir Remės.

Rojus suvokė, kad Glenas nusisuko nenorėdamas rodyti ašarų.

— Tiek to, dar pasimatysime.

Sušvokštęs Brensonas žengė tarpdurio link.

— Gal liksi ir mes pakalbėsime?

— Ne, vėliau. Dėkui.

Jis uždarė duris sau už nugaros.

Vyresnysis detektyvas kelias akimirkas sėdėjo nekrutėdamas. Glenas, be abejo, išgyveno pragarą, kančias kurstė ir metų laikas, niaurūs, tamsūs vakarai, artėjančios Kalėdos. Vis dėlto, kaip jis suprato, tokiu būdu išspręsti santuokos problemų bičiuliui nebepavyks. Kai Glenas susitaikys su esama padėtimi, kad ir kokį skausmą šioji keltų, jis galės pamažu judėti pirmyn, užuot leidęs dienas beviltiškoje netikrumo būsenoje.

Greisas sekundėlę pagalvojo, ar nevertėtų pasivyti bičiulio, kuriam akivaizdžiai reikėjo išsišnekėti. Bet ne, dabar būtina kibti į darbą. Nepaisydamas nuo kompiuterio atsklidusio dzingtelėjimo, jis vėl sutelkė dėmesį į pasitarimo užrašus. Įbedė akis į pradėtą „Tyrimo kryptimis" pavadintą sąrašą.

Suskambo vidinio ryšio telefonas. Vyresnysis detektyvas pakėlė ragelį.

— Rojus Greisas.

Su juo susisiekė Rėjus Pekemas iš Pažangių technologijų nusikaltimų skyriaus.

— Rojau, prašei manęs internete paieškoti organų prekeivių?

— Aha.

— Radau tave galinčią sudominti informaciją. Miunchene veikia tokia bendrovė „Transplantation-Zentrale GmbH". Skelbiasi esanti stambiausia žmonių organais užsiimanti tarpininkė. Prieš keletą metų mano bosas seržantas Filas Teiloras šiek tiek darbavosi Interpole. Jis pažįsta vieną vyruką iš Vokietijos skyriaus, todėl tikrindami kompaniją daug laiko nesugaišome. Manau, naujienos tau patiks!

— Taip, klausau?

— LKA — *Landeskriminalamt*, bavariškas FTB atitikmuo, — jau kurį laiką stebėjo bendrovę, nes įtarė ją prekyba žmonėmis. Va, ir įdomiausia smulkmena. Įmonė palaiko ryšį su įvairiomis valstybėmis, įskaitant Rumuniją!

— Nuostabu, Rėjau! — pagyrė Greisas. — Miuncheno LKA turiu labai gerų pažinčių.

— Ką gi, jei tik sugebėjau pagelbėti...

Vyresnysis detektyvas jam padėkojo ir grąžino ragelį į vietą. Tučtuojau pasukęs „Rolodex“ kartoteką išsitraukė kortelę su užrašu: *Kriminalhauptkommisar Marselas Kulenas.*

Su Kulenu draugystė užsimezgė prieš ketverius metus, kai šį pusmečiui komandiravo į Sasekso Kriminalinio skyriaus valdybą. Visai neseniai Miunchene tariamai buvo pastebėta Sendė, ir Marselas ištiesė pagalbos ranką, bet kelionė į Vokietiją, kur vyresnysis detektyvas praleido vieną dieną, pasirodė besanti kvaila užmačia.

Greisas surinko Kuleno mobiliojo numerį.

Į skambutį atsiliepė balso paštas, tad jis paliko pranešimą.

65

Laukdama svarbios viešnios Linė kaip niekad apgailestavo, kad nepajėgia dailiau sutvarkyti pirmo namų aukšto. Bent jau šiuolaikinėmis žaliuzėmis pakeisti siaubingų raštuotų svetainės užuolaidų ir atsikratyti purvino kilimo.

Rytą, norėdama, kad būstas atrodytų pakenčiamai, ji koridoriuje pamerkė gėlių, o svetainėje ant žemo staliuko paskleidė *Sussex Life, Absolute Brighton* ir kelis kitus madingus žurnalus — šito triuko išmoko iš televizinės namų gražinimo laidos. Pasipuošė ir pati — apsivilko baltą šiugždančią palaidinukę, apsitaisė tamsiai mėlynu, dėvėtų drabužių parduotuvėje įsigytu dviejų dalių kostiumėliu, apsiavė juodus išeiginius batelius, gausiai pasipurškė „Escada“ tualetiniu vandeniu, kurį Keitlina padovanojo balandį, per gimtadienį, ir kurį ji rūpestingai normavo.

Slenkant minutėms, stiprėjo baimė, kad vokietė neatvyks. Jau po dešimtos penkiolika, o Marlena Hartman vakar tikino atvažiuosianti pusę dešimtos. Vokiečiai lyg ir garsėjo punktualumu, ar ne?

Galbūt vėluoja lėktuvas?

Velnias. Ją slėgė pragariška įtampa. Naktį Linė veik nesudėjo bluosto ir nerimaudama dėl Keitlinos kas valandą ėjo tikrinti, ar dukrai nieko nenutiko. Tūžmingai mąstė apie persodinimo operacijos koordinatorę Širlę Linsel ir Pietų Londono Karališkąją ligoninę. Sykiu svarstė, į ką su savo atžala įsipainios, kai susitiks su tarpininke.

Bet argi jai buvo iš ko rinktis?

Linė paskutinį kartą akimis permetė svetainę ir išsigando pastebėjusi cigaretę, įmygtą į aspidistros vazono žemes. Išgriebė ją niršdama ant Luko. Nors gal čia ir Keitlinos darbas. Iš kvapo motina suprasdavo, kad duktė retsykiais užtraukdavo dūmą. Rūkyti pradėjo susipažinusi su Luku. Paskui netikėtai žvilgsnis užkliuvo už dėmės, bjaurojančios smėlio spalvos kilimą. Linė jau ruošėsi stverti „Vanish" valiklį ir pašalinti nešvarumus, bet lauke trinktelėjo automobilio durelės.

Jausdama, kaip iš jaudulio spurda širdis, ji pripuolė prie lango. Pro dienines užuolaidas pamatė greta namo sustojusį rudą mersedesą tamsintais stiklais. Skubiai atšokusi perėjo kambarį, nėrė į virtuvę, sviedė į šiukšliadėžę nuorūką ir patildė televizorių. Ekrane porelė sutuoktinių dviem laidos vedėjams aprodė nediduką sublokuotą namą — bent jau išoriškai panašų į jos buveinę.

Linė užlėkė į antrą aukštą ir žengė į Keitlinos miegamąjį. Dukrą pažadino anksti, privertė nusiprausti duše ir apsirengti, nes... na, kas ten žino, gal vokietė norės atlikti medicininę jos apžiūrą. Dabar Keitlina snaudė ant lovos, į ausis įsikišusi „iPod" grotuvo ausinukus, ir jos oda rodėsi kaip niekad gelsva. Mergaitė mūvėjo skylėtus džinsus, vilkėjo baltus trumparankovius marškinėlius ir žalią palaidinę su gobtuvu, buvo užsitempusi pilkas storas vilnones kojines.

Motina švelniai palietė jai ranką.

— Mieloji, viešnia atvyko!

Keitlina atsigręžė nutaisiusi neįskaitomą išraišką, kurioje atsispindėjo lūkesčių, nevilties ir sumaišties derinys. Bet vyzdžių tamsoje slėpėsi senasis įžūlumas. Linė nuoširdžiai tikėjosi, kad duktė niekuomet jo nepraras.

— Kepenis pristatė?

Linė nusijuokė, o mergaitė viso labo išspaudė kreivą vypsnį.

— Man atvesti ją į tavo kambarį, ar tu nusileisi į pirmą aukštą?

Akimirką kitą Keitlina linksėjo.

— Kaip rimtai pasiligojusią turėčiau vaizduoti? — galiausiai atsiliepė.

Sučirškė durų skambutis.

— Tiesiog elkis natūraliai, — pabučiavusi jai į kaktą tarė motina.

Keitlina atkragino galvą ir nukorė liežuvį.

— Hrrrrr, — paskui suurzgė, — mirštu, kaip man reikia naujų kepenų ir taurės „Chianti“ vyno, kuriuo jas nuplaučiau!

— Užsičiaupk, Hanibalai Lekteri!

Linė smuko iš miegamojo, nubildėjo laiptais ir atidarė laukujes duris.

Elegantiška moters išorė nustebino. Ji nenumanė, ką pamatysianti, bet vaizduotėje regėjo oficialią, rūsčią, gal net šiurpoką būtybę. Tikrai ne aukštą, kokių keturiasdešimties su viršum metų gražuolę šviesiais, banguotais, iki pečių krentančiais plaukais ir juoda zomšine, pribloškiamai dailia, kailio apvadais papuošta striuke.

— Ponia Linė Beket? — paklausė viešnia žemu jausmingu balsu, angliškai tardama žodžius su akivaizdžiu akcentu.

— Marlena Hartman?

Namų šeimininkę blondinė apdovanojo nuginkluojančia šypsena, kobalto žydrumo akys skleidė šilumą.

— Atleiskit, kad vėluoju. Miunchene snigo, todėl buvo atidėtas reisas. Bet aš vis dėlto atvažiavau, ir *alles ist in Ordnung, ja?**

Netikėtai perėjusi prie kitos kalbos, vokietė trumpam išmušė Linę iš vėžių.

— Hmm, taip, taip, — sumurmėjo ji, atšlijo nuo tarpdurio ir paragino moterį užeiti.

Marlenai Hartman nudrožus koridoriumi, Keitlinos motina apniuko, nes atėjūnės akyse įžiūrėjo vos pastebimą užuominą į nepritarimo žvilgsnį.

— Ar galiu paimti jūsų striukę? — atvedusi ją į svetainę paklausė Linė.

Vokietė nusivilko viršutinį apdarą išdidžiai lyg primadona ir atidavė jį nė nesiteikdama atsisukti į šeimininkę, tarsi toji būtų eilinė rūbininkė.

— Išgersite kavos arba arbatos?

Linė nemaloniai jautėsi, kad moteris dairosi po kambarį, atkreipdama dėmesį į kiekvieną smulkmeną, visas dėmeles, apsilaupiusius sienų dažus, pigius baldus, seną televizorių. Geriausia draugė Sju Šekelton, kadaise palaikiusi artimus santykius su vokiečių kilmės vyriškiu, perspėjo, kad jie itin skrupulingai renkasi kavos rūšis. Todėl vakar kartu

* Viskas gerai, taip? (*vok.*)

su gėlėmis ji įsigijo ir pakelį šviežiai maltų paskrudintų kolumbietiškų pupelių.

— Turėsite mėtų arbatos?

— Eee... mėtų? Taip, taip, — atsakė Linė, mėgindama paslėpti nusivylimą dėl nereikalingo pirkinio.

Po kelių minučių ji grįžo į svetainę nešina padėklu su arbatos ir tirpios kavos puodeliais. Vokietė stovėjo prie židinio atbrailos ir rankoje laikė įrėmintą Keitlinos nuotrauką, kurioje mergaitė puikavosi gotiška išvaizda — juoda palaidinuke, juodais, stirksančiais plaukais, smakro smeige ir nosies auskaru.

— Čia jūsų duktė?

— Taip, Keitlina. Fotografuota prieš dvejus metus.

Marlena Hartman padėjo nuotrauką į vietą ir prisėdo ant sofos, greta paguldydama portfelį.

— Kokia graži jauna panelė. Išraiškingas veidas. Gera kaulų struktūra. Manau, ateityje galėtų dirbti modeliu, ar ne?

— Galbūt. — Linė nugurgė seiles ir mintyse pridūrė: *Jei išgyvens.* — Norėtumėte su ja susitikti?

— Dar ne. Iš pradžių glaustai išdėstykite ligos istoriją.

Keitlinos motina nuleido padėklą ant staliuko, viešniai įteikė puoduką ir įsitaisė fotelyje.

— Ką gi... pabandysiu. Iki devynerių metų ji buvo normalus sveikas vaikas. Vėliau kilo problemų dėl tuštinimosi, pilvą retsykiais imdavo varstyti stiprus skausmas. Apylinkės gydytojas diagnozavo nedeterminuotą storosios žarnos uždegimą. Paskui Keitlina du mėnesius viduriavo su krauju ir nuolat jautėsi pavargusi. Daktaras ją nukreipė pas kepenų specialistą.

Linė sriūbtelėjo kavos.

— Specialistas pranešė, kad padidėjo jos blužnis ir kepenys. Keitlinai išpūtė pilvą ir ėmė kristi svoris. Nuovargio protrūkiai tapo dažnesni. Ji nuolat bet kur užmigdavo. Į mokyklą eidavo, bet per dieną turėdavo keturis penkis kartus nusnūsti. Galiausiai vidurius ėmė raižyti sopuliai, kurie kiaurą naktį nenuslopdavo. Vargšelė siaubingai graužėsi ir vis klausdavo: „Kodėl susirgau *aš*?“

Pakėlusi akis Linė išvydo į svetainę įžengiančią dukrą.

— Sveikos, — pasilabino ji.

— Angelėli, čia ponia Hartman.

Keitlina atsargiai paspaudė blondinei ranką.

— Malonu su jumis susipažinti, — virpančiu balsu pratarė.

Linė matė, kad vokietė įdėmiu žvilgsniu tyrinėja mergaitę.

— Jausmas abipusis, Keitlina.

— Brangioji, aš ką tik pasakojau poniai Hartman apie pilvo skausmą, dėl kurio naktį nesumerkdavai akių. Gydytojas tau prirašė antibiotikų, ar ne? Ir jie kurį laiką padėjo, teisingai?

Duktė atsisėdo ant kitos sofos.

— Lyg ir kažką pamenu.

— Tu buvai dar mažytė. — Linė atsigrįžo į Marleną Hartman. — Galų gale vaistai liovėsi veikę. Kai jai sukako dvylika, Keitlinai diagnozavo PSC — pirminį sklerozuojantį cholangitą. Kone metus ji praleido ligoninėse — iš pradžių vietinėje, po to Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje. Per operaciją chirurgai į jos tulžies kanalus įstatė plėtiklius.

Linė atsisuko į dukrą laukdama patvirtinimo.

Keitlina linktelėjo.

— Ar bent numanote, ką reiškia paauglei veik metus pragulėti palatoje?

Marlena Hartman su užuojauta nusišypsojo mergaitei.

— Galiu įsivaizduoti.

Motina pakratė galvą.

— Negalite. Vargu ar žinote, kokios yra angliškos gydymo įstaigos. Keitliną paguldė į vieną iš geriausių, į Pietų Londono Karališkąją ligoninę. Kartą dėl pacientų pertekliaus ją, paauglę, įkurdino mišrioje palatoje. Ten nė nebuvo televizoriaus. Tik nukvakę senukai. Keitlinai teko taikstytis su tuo, kad į jos lovą vis mėgindavo įsiropšti kvošteléję vyrai ir moterys. Ji jautėsi klaikiai. Atvykusi sėdėdavau prie dukters lovos, kol mane išmesdavo laukan. Naktimis miegodavau laukiamajame arba koridoriuje. — Linė vėl pašnairavo į savo atžalą, žvilgsniu prašydama ją paremti. — Tiesa, mieloji?

— Aha, toji palata — menkas džiaugsmas. — Keitlinos veidą perkreipė liūdnai mąslus šypsnis.

— Kai ją paleido, mes išmėginome viską. Gydūnus, dvasininkus, koloidinį sidabrą, kraujo perpylimą, akupunktūrą, įvairiausius dalykus. Niekas nepadėjo. Vargšas angelėlis tada priminė vos kojas velkančią,

amžinai parpuolančią senutę, ar ne brangioji? Neįsivaizduoju, kas būtų nutikę, jei ne apylinkės gydytojas. Mūsų šventasis. Daktaras Rosas Hanteris. Jis rado naują specialistą, tas prirašė kitokių vaistų, ir šie bent jau kuriam laikui sugrąžino Keitlinai gyvenimą. Ji vėl ėmė eiti į mokyklą, plaukioti, žaisti netbolą, netgi lankyti muziką, kurią visada dievino. Pradėjo groti saksofonu.

Linė atsigėrė kavos ir suirzo pastebėjusi, kad dukra vėl įniko mobiliuoju rašyti žinutes.

— Prieš šešis mėnesius įvykiai vėl pakrypo į blogąją pusę. Pučiant saksofoną, tau pristigdavo kvapo, ar ne brangute?

Keitlina pakėlė galvą, linktelėjo ir vėl sutelkė dėmesį į telefono ekranėlį.

— Specialistas teigia, kad jai nedelsiant reikalinga transplantacijos operacija. Medikai rado tinkamą donorą, ir prieš porą dienų aš nuvežiau dukrą į Karališkąją ligoninę. Paskutinę minutę jie pranešė, jog kilo nesklandumų dėl donoro kepenų, bet nepateikė išsamaus, mane tenkinančio paaiškinimo, kur problemos esmė. Vėliau informavo, tai yra mestelėjo akivaizdžią užuominą, kad ji nėra prioritetinė pacientė. Kitaip sakant, gali priklausyti dvidešimčiai procentų ligonių, kurie...

Sudvejojusi Linė nukreipė žvilgsnį į dukterį. Tačiau mergaitė užbaigė sakinį.

— ... kurie miršta nesulaukę kepenų persodinimo, štai ką nori pasakyti mano motina.

Marlena Hartman suėmė paauglės ranką ir įsispigino į jos akių gelmes.

— Keitlina, *mein Liebling*, patikėk manimi. Šiandienos pasaulyje joks žmogus neprivalo mirti todėl, kad negauna atitinkamo organo. Pažvelk į mane. — Vokietė patapšnojo sau per krūtinę ir timptelėjo lūpą. — Žiūri?

Keitlina sulinksėjo.

— Trylikametei, dvejais metais už tave jaunesnei mano dukrai Andžei reikėjo persodinti kepenis. Bet jų niekur nepavyko gauti. Andžė neišgyveno. Tądien, kai ją palaidojau, sau prisiekiau, kad niekas nemirs laukdamas kepenų transplantanto. Nei širdies, nei inkstų. Tuomet ir įsteigiau savo agentūrą.

Mergaitė atkišo lūpas, kaip elgdavosi kam nors pritardama, ir kinktelėjo galva.

— Ar jūs galie užtikrinti, kad rasite kepenis Keitlinai? — paklausė Linė.

— *Natürlich!** Toks mano verslas. Aš visada garantuoju, kad persodinti tinkamą organą gausiu per savaitę. Šioje srityje dirbu jau dešimt metų ir dar nė sykio nesulaužiau duoto žodžio. Jei pageidausite išgirsti, ką patyrė buvę mano klientai, kai kurie iš jų mielai su jumis susisieks.

— Per savaitę? Nors jos kraujo grupė yra AB rezus neigiamas?

— Ponia Beket, dėl kraujo grupės nesijaudinkite. Pasaulio keliuose kasdien žūsta po tris su puse tūkstančio žmonių. Pacientui tinkamas donoras visuomet atsiras.

Linę netikėtai užliejo palengvėjimas. Moteris atrodė patikima. Tiek metų dirbusi skolų išieškojimo bendrovėje, ji puikiai perprato žmonių prigimtį. Ir ypač gerai išmoko atskirti nuoširdžias asmenybes nuo akių dūmikų.

— Kaip konkrečiai ieškosite kepenų mano dukrai?

— Mūsų tinklas, ponia Beket, aprėpia visą pasaulį. — Ji gurkštelėjo arbatos. — Kur nors planetoje rasti auką, kurios organai tiktų Keitlinai, nebus sudėtinga.

Linė pateikė ją labiausiai gąsdinantį klausimą.

— Kokia jūsų kaina?

— Į bendrą paslaugų paketą įtraukiami užmokesčiai vyriausiajam, transplantaciją atliekančiam chirurgui, jo pagalbininkui, dviem anesteziologams ir slaugių personalui, išlaidos pooperacinei, pusmetį trunkančiai priežiūrai ir vaistų kaina, todėl mano prašoma suma siekia... — ji patraukė pečiais lyg puikiai žinodama, kad priblokš pašnekovę, — ... tris šimtus tūkstančių eurų.

— *Tris šimtus tūkstančių?* — sušvokštė Linė.

Marlena Hartman linktelėjo.

— Bet tai... — Linė mintyse skubiai atliko aritmetinius veiksmus, — apytikriai du šimtai penkiasdešimt tūkstančių svarų!

Į gimdytoją įbestas Keitlinos žvilgsnis bylojo, kad šias užmačias jai vertėtų mesti iš galvos.

* Žinoma (*vok.*)

Vokietė vėl palinksėjo.

— Taip, teisingai.

Linė bejėgiškai iškėlė rankas.

— Kokia... milžiniška suma. Ne, aš niekaip... tiek pinigų paprasčiausiai neturiu.

Ponia Hartman tylėdama nurijo arbatos gurkšnį.

Motina susižvalgė su dukra ir pamatė, kad jos akyse įsižiebusi viltis jau spėjo išblėsti.

— Aš... aš nė nenumaniau... Ar jūs galite pasiūlyti kokį išsimokėjimo planą?

Organų prekeivė atsegė portfelį, ištraukė rudą voką ir jį ištiesė namų šeimininkei.

— Čia standartinė sutartis. Pusę sumokate avansu, likusią dalį perduodate prieš pat transplantaciją. Ponia Beket, suma nėra didelė. Su žmonėmis, kurie nepajėgūs jos mokėti, aš nė nebandau susitikti.

Linė nusivylusi palingavo galva.

— Kiek daug... kodėl prašote tiek daug?

— Jeigu norite, galiu išvardyti įkainius. Privalote suprasti, kad nuo kūno ilgiau nei pusvalandį atskirtos kepenys greitai išeina iš rikiuotės, todėl donorą teks atgabenti prijungtą prie gyvybės palaikymo aparatūros. Pati žinote, kad Jungtinėje Karalystėje taip elgtis draudžia įstatymai. Medikų komanda labai rizikuos, mes, be abejo, samdome aukščiausios klasės specialistus. Sasekse veikia viena privati klinika, bet jų paslaugos neapsakomai brangios. Padengusi išlaidas, aš asmeniškai uždirbu labai mažai. Galite sutaupyti, dukrą nuskraidinusi į valstybę, kur dėl teisinių dalykų nekils keblumų. Pavyzdžiui, apsilankyti Mumbajuje, Indijoje arba Bogotoje, Kolumbijoje, ten veikiausiai išleistumėte penkiasdešimčia tūkstančių svarų mažiau.

— Ir ten turėtume apsistoti?

— Taip, svečioje šalyje viešėtumėte kelias savaites. Gal net ilgiau, jei susidurtumėte su komplikacijomis, tarkim, infekcija. Arba atmetimo reakcija. Nepamirškite ir finansų, kurių prireiks pasibaigus šešių mėnesių laikotarpiui — jūsų dukra iki gyvenimo pabaigos vartos atmetimo reakciją slopinančius vaistus.

Apimta visiškos nevilties, Linė vėl papurtė galvą.

— Aš... aš nenoriu keliauti į nepažįstamus kraštus. Be to, privalau dirbti. Ne, jums sumokėti nepajėgsiu. Tiek pinigų neturiu.

— Žinot, ką jums derėtų apmąstyti, ponia Beket... ar galiu į jus kreiptis vardu?

Ji linktelėjo ir įniko mirkčioti, kad tik nepravirktų.

— Jums derėtų apmąstyti alternatyvas. *Įvertinti Keitlinos šansus išgyventi, jeigu jai nebus persodintos kepenys.* Va, į ką būtina atsižvelgti, tiesa?

Linė delnais suspaudė smilkinius ir pajuto, kaip skruostais nuvarvėjo ašaros. Pasistengė surikiuoti mintis. Ketvirtis milijono svarų. Ne, tai neįmanoma! Ji mintimis nuklydo prie savo klientų, kuriems siūlydavo skolas išmokėti per keletą metų. Bet ne tokias sumas!

— O jei užstatytumėte namą? — paslaugiai patarė Marlena Hartman.

— Jis jau įkeistas.

— Kartais mano klientai prašo šeimos arba draugų pagalbos.

Linė pagalvojo apie motiną. Ši nuomojosi socialinį būstą. Santaupų turėjo, tačiau kokių? O kaip buvęs vyras? Plaukiodamas žemseme Malkolmas gerai uždirbdavo, bet anaiptol ne pasakiškai, juolab kad jam reikėjo rūpintis naująja šeima. Draugės? Pasiturinčiųjų sluoksniui priklausė tiktai Sju Šekelton, išsiskyrusi su turtingu vyru, gyvenanti skoningame name, viename iš prašmatnesnių Braitono rajonų, bet ji augino keturis vaikus, lankančius privačią mokyklą, ir Linė nenutuokė, kokia bičiulės finansinė padėtis.

— Vokietijoje bendradarbiaujame su vienu banku, — tęsė Marlena. — Jis yra suteikęs paskolas keliems mūsų klientams. Penkerių metų trukmės. Galėčiau jus suvesti.

— Aš pati sukuosi finansų pasaulyje, — nudelbusi ją niūriu žvilgsniu atsakė Linė. — Tragiškiausioje jų srityje — dirbu skolų išieškotoja, todėl žinau, kad tiek pinigų niekas man neskolins. Atleiskit... man siaubingai gaila, bet jūsų skrydis nuėjo perniek. Jaučiuosi tikra kvaiša. Kaina reikėjo pasidomėti vakar, kai mudvi šnekėjomės telefonu. Tuo viskas ir būtų užsibaigę.

Marlena Hartman vėl gurkštelėjo arbatos ir nuleido puodelį ant stalo.

— Ponia Beket, leiskite jums kai ką atskleisti. Per dešimt savo veiklos metų aš nė sykio nesu keliavusi tuščiai. Suma atrodo įspūdinga, nes

kol kas neturėjote progos blaiviai išanalizuoti visų aplinkybių. Anglijoje viešėsiu dar porą dienų. Noriu jums padėti. Suteikti reikalingas paslaugas. — Ji įteikė savo vizitinę kortelę. — Šiuo numeriu galite man skambinti dvidešimt keturias valandas per parą.

Linė, kurios akis temdė ašaros, įsispoksojo į kortelę. Spausdinti žodžiai rodės miniatiūriniai. Jos viltys surinkti pinigus buvo dar mažesnės.

66

Raris rankose gniaužė elektroninį žaidimą ir pro užpakalinį mersedeso langą žvelgė į kaimiškas, pro šalį slenkančias Anglijos vietoves. Lauke svilino stiprus vėjas, žydrose dausose stumdydamas storus, į pumpotaukšlius panašius debesis. Tolumoje vilnijo aukštos žalios kalvos, iš dalies primenančios Rumunijos užmiestį, kur jis gyveno keletą metų.

Įveikęs žiedinę sankryžą automobilis pravažiavo pro kelio ženklą, ir vaikinukas be garso ištarė lentelėje perskaitytą pavadinimą: „Steiningas". Vairuotojui staiga numygus akceleratorių, jaunąjį keleivį įspaudė į sėdynės atlošą. Jis džiūgavo. Neilgai trukus susitiks su Ilinka! Raris prisiminė jos šypseną. Švelnią odą. Kaip riešutai rudas viltingas akis. Nepriklausomą būdą, savimi pasitikinčio žmogaus charakterį. Tai ji sutiko vokietę, abiem dovanojusią naują ateitį. Štai kuo Ilinka jam patiko — savo gebėjimu veikti. Ir pasirūpinti savimi. Negana to, Rariui saldavo širdis besiklausant, kaip mylimoji sakydavo, esą, išskyrus jį, per savo gyvenimą nebuvo sutikusi jokio kito žmogaus, kuris taip ją globotų.

Tik gaila, kad jiedu negalėjo skristi drauge. Šiuo atžvilgiu vokietė išliko nepalaužiama. Pirmiausia Ilinka, paskui Raris. Keliauti kartu nevalia dėl tam tikrų rimtų priežasčių, tikino moteris. Ir porelė ja pasikliovė.

Galų gale jie atsidūrė Anglijoje!

Priekyje sėdintys vyrai nepratarė nė žodžio. Na ir kas, juk tuodu buvo jo gelbėtojai. Kaip gera skendėti tyloje, turėti laiko apmąstymams, tiesiog laukti.

Abipus susiaurėjusio kelio stiebėsi aukštos žalios gyvatvorės. Iš ra-

dijo imtuvo sklido muzikos garsai. Pažįstamos muzikantės balsas. Dainavo Faist.

Jis laisvas!

Gana greitai jie vėl pasimatys. Uždirbs žadėtus padorius atlygius. Gyvens dailiame butelyje, iš kurio galbūt atsivers vaizdas į jūrą. Sulig kiekvienu prasilenktu medžiu, tvorele, kelio ženklu Rario širdis daužėsi vis sparčiau.

Mersedesas sumažino greitį ir pasukęs į kairę nuriedėjo pro didingus, kolonomis apsuptus vartus su užrašu: VISTON GREINDŽO SPA. Įsispitrijęs į pavadinimą berniukas suskato spėlioti, kaip jį reikėtų tarti ir ką reiškia tie žodžiai.

Automobilis pajudėjo siauru degutbetonio keliu pro ženklus su perspėjimais, kurių jaunasis rumunas nesugebėjo perskaityti:

PRIVATI NUOSAVYBĖ

DRAUDŽIAMA STATYTI TRANSPORTO PRIEMONES

DRAUDŽIAMA IŠKYLAUTI

GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA STOVYKLAUTI

Priešakyje dunksojo kalvos. Ant vienos iš keterų vešėjo atžalynas. Apvažiavę didžiulį, kairėje pusėje tyvuliuojantį ežerą jie įsuko į tiesią, ilgą, medžių šakomis apgaubtą alėją, kurios pakraščius dengė nukritę lapai. Mersedesas ėmė slinkti vėžlio žingsniu, persirito per kauburį ir padidino greitį. Kairėje Raris matė dailiai nupjautą veją ir jos viduryje kyšančią kartį su vėliavėle. Ant žolės stoviniavo dvi moterys, viena rankose laikė metalinę lazdą ir ruošės smogti per baltą kamuoliuką. Jis įniko svarstyti, ką porelė veikė.

Rudas mersedesas dar kartą sumažino greitį, įveikė antrą alėjos nelygumą ir vėl šovė pirmyn. Pagaliau stabtelėjo greta privažiavimo kelio, kuris žiedu rietėsi priešais gigantišką pilko mūro statinį. Vaikinukas nieko neišmanė apie architektūrą, bet namas atrodė senas ir didingas.

Aplinkui stovėjo įvairūs elegantiški automobiliai. Gal tai prabangus viešbutis, savęs paklausė Raris. Ir ten dirba Ilinka? O, taip, nusprendė, matyt, čia darbą gaus ir jis.

Regis, vietovė nuošali, bet nieko baisaus — svarbiausia, kad jiedu nešals, turės stogą virš galvos, nestokos maisto ir galės nesibaiminti policijos.

Mersedesas ūmai nėrė dešinėn, pralėkė pro arką ir sustingo prie užpakalinės, ne tokios ištaigingos pastato dalies, prie nediduko balto furgono.

— Ilinka čia? — pasiteiravo Raris.

— Taip, laukia tavęs, — atsisukęs tarė Kosmesku. — Iš pradžių tau greitai patikrins sveikatą, ir tada judu susitiksite.

— Ačiū. Jūs man labai geras.

Dėdė Vladas Kosmesku tylėdamas nusigręžė. Grigorijus dirstelėjo per petį ir išsišiepęs parodė kelis auksinius dantis.

Raris paėmė už rankenos, bet durelės neatsivėrė. Dar kartą ją paklebino ir pajuto panikos dūrį, kuris netikėtai pervėrė širdį. Dėdė Vladas žengė laukan, atlapojo galines dureles ir iš salono išnirusį berniuką nusivedė baltų namo durų link. Šias atidarė drūtuolė balta medikės palaidinuke ir baltomis kelnėmis. Ji buvo kvadratinio griežto veido, turėjo plokščią nosį, juodus, vyriškai trumpai kirptus, link pakaušio sulaižytus plaukus. Prie krūtinės prisegta kortelė nurodė vardą: *Draguta*. Kūningoji moteriškė šaltomis, rūsčiomis akimis nužvelgė vaiką ir vos pastebimai nusišypsodama kryptelėjo siaurų parausvintų lūpų kampelius.

— Sveikas atvykęs, Rari, — rumuniškai prabilo Draguta. — Gera buvo kelionė?

Jis palinksėjo galva.

Rarį iš šonų supo du vyrai, todėl jam teko žingsniuoti į priekį, traukti baltomis plytelėmis išklotu, gydymo įstaiga atsiduodančiu koridoriumi. Staiga berniuką užvaldė nerimas.

— Ilinka? Kur ji?

Tamsiose, užkritusiose moters akutėse šmėstelėjo nuostaba, kuri akimoju pakurstė jo nuogąstavimus.

— Čia! — atsakė dėdė Vladas.

— Noriu ją pamatyti tuojau pat!

Daugelį metų Raris vertėsi per galvą, kad išgyventų Bukarešto gatvėse. Ir išmoko perprasti veidus. Jam nė kiek nepatiko tai, kaip Draguta susižvalgė su abiem vyrais. Vaikinukas staiga apsisuko, nėrė pro Kosmesku rankas ir leidosi tekinas.

Grigorijus stvėrė už džinsinio švarkelio apykaklės. Raris pabandė išsirangyti iš drabužio, tačiau Vladas Kosmesku kirto jam per sprandą, ir vaikas praradęs sąmonę dribo ant grindų.

Suglebusį kūną moteris užsivertė ant peties, kartu su dviem palydovais nusigavo iki dvivėrių durų, įnešė berniuką į priešoperacinę patalpą ir paguldė ant plieninio ratuoto stalo.

Jo lūkuriavo jaunas rumunų kilmės anesteziologas Bogdanas Barbu, kuris prieš penkerius metus baigė medicinos mokyklą ir Bukarešte uždirbdavo tris tūkstančius eurų per metus.

Savo išvaizda — įdegusiu prakauliu veidu, tankiais juodais, į priekį šukuojamais plaukais ir madingai neskustais barzdaplaukiais — Bogdanas panėšėjo į profesionalų tenisininką arba aktorių. Rankoje anesteziologas laikė švirkštą su benzodiazepinu. Nelaukdamas nurodymų suleido injekciją Rariui į žastą, pasirūpino, kad jis dar porą minučių neatsipeikėtų.

Pasinaudoję atokvėpiu jie berniuką nurengė, į riešą įstatė intraveninę kaniulę, kurią sujungė su „Propofol" varvinančios lašelinės žarnele.

Vaistai užtikrins, kad Raris neatgautų sąmonės, bet nepakenks vertingiesiems vidaus organams.

Gretimame kambaryje, operacinėje, dvylikametį užmigdytą berniuką, kurio kepenys taip smarkiai streikavo, kad jam beliko gyventi vos kelios savaitės, jau pjovė jaunesnysis chirurgas, trisdešimt aštuonerių metų kepenų transplantacijos specialistas Razvanas Jonesku. Tėvynėje rumunas parnešdavo namo mažiau nei keturis tūkstančius eurų per metus — gal kiek daugiau, priskaičiavus kyšius. Šioje klinikoje jis gaudavo per du šimtus tūkstančių. Apsitaisęs žaliais chirurgo drabužiais, akis pridengęs didinamaisiais stiklais, jis ruošėsi pašalinti prastai funkcionuojantį vaiko organą.

Razvanui pagelbėjo dvi gnybtus tvirtinančios rumunės seselės, o vienas iš garsiausių kepenų transplantacijos chirurgų visoje Jungtinėje Karalystėje stebėjo kiekvieną trijulės žingsnį, atkreipdamas dėmesį į menkiausias smulkmenas.

Žymusis ekspertas dar studijų laikais įsikalė į galvą pagrindinę medikų taisyklę: *Nepakenkti.*

Jis neabejojo, kad priesako nepažeidžia.

Benamiui rumunui gyvenimas nieko gero nežadėjo. Koks skirtumas, išleis jis kvapą dabar ar po penkerių metų padauginęs narkotikų. Sveikas kepenis gausiantis anglas paauglys — visai kas kita. Jis buvo talentingas muzikantas ir jam vėrėsi perspektyvi ateitis. Aišku, gydy-

tojams nederėtų įsijausti į Dievo vaidmenį ir spręsti, kuris iš jų turėtų mirti, kieno gyvybė vertesnė. Tačiau tikrovė badė akis: vienas iš dviejų berniukų pasmerktas.

Žinoma, chirurgas niekam nebūtų pripažinęs, kad jo sprendimą bent iš dalies paveikdavo neapmokestinama, po kiekvienos atliktos operacijos į Šveicarijos banko sąskaitą persiunčiama penkiasdešimties tūkstančių svarų sumą.

67

Kriminalhauptkommissar Marselas Kulenas atskambino po pusės pirmos — Vokietijoje buvo po pusės antros.

Greisas džiaugėsi galėdamas pabendrauti su senu draugu, kelias minutes domėjosi, kaip laikosi komisaro šeima, kaip sekasi darbas, žodžiu, kas naujesnio nutiko nuo tada, kai jie paskutinį sykį matėsi Miunchene, kur, deja, kartu praleido ne tiek jau daug laiko.

— Apie Sendę naujų žinių nebesulaukei? — pasiteiravo Kulenas.

— Ne, — atsakė Greisas.

— Jos nuotraukos tebekabo mūsų policijos nuovadose. Ligi šiol nieko nepešėme. Bet mes stengiamės.

— Manau, metas baigti paieškas. Aš pradėsiu teisinį procesą, po kurio ją paskelbs mirusia.

— *Ja*, tik... kaip tavo draugas, matęs ją Anglų sode? Gal dar pasidairom, ką?

— Marselai, aš ketinu vesti. Man reikia judėti pirmyn.

— Vesti? Tavo gyvenime yra nauja moteris?

— Taip!

— Gerai... džiaugiuosi už tave! Mums nebeieškoti Sendės?

— Taip. Ačiū už viską, ką dėl manęs padarei. Bet skambinau ne dėl šios priežasties. Man reikalinga kitokia pagalba.

— *Ja*, klausau.

— Noriu gauti informaciją apie Miunchene įsikūrusią bendrovę „Trasplantation-Zentrale GmbH". Kiek suprantu, jūsų policijai ji žinoma.

— Pasakysi žodžius paraidžiui?

Greisas užtruko keletą minučių, kol padėjo laužyta anglų kalba šnekančiam vokiečiui taisyklingai užsirašyti pavadinimą.

— Tvarka, kompaniją patikrinsiu, — tarė komisaras. — Aš mums paskambinsiu, taip?

— Prašau. Tai skubu.

Kulenas su juo susisiekė po pusvalandžio.

— Įdomus dalykas, Rojau. Aš kalbėjausi su savo kolegomis. LKA jau keletą mėnesių stebi „Transplantation-Zentrale GmbH". Tenykščiams vadovauja moteris, Marlena Hartman. Jie turi sąsajų su kolumbiečių mafija, rusijos mafijos grupuotėmis, organizuotais Rumunijos nusikaltėliais, Filipinais, Kinija, Indija.

— Ką LKA žino apie kompaniją?

— Ji tarptautiniu mastu verčiasi prekyba žmonėmis, jei tiksliau, žmonių organais. Bent taip rodosi.

— Kokių veiksmų prieš ją imatės?

— Šiuo metu viso labo renkame duomenis ir nenuleidžiame akių nuo darbuotojų. Galima sakyti, kad šie atsidūrė LKA akiratyje. Ieškome įrodymų, juos siejančių su konkrečiais Vokietijoje įvykdytais nusižengimais. Gal apie bendrovę turi kokios informacijos, kurią sutiktum perleisti mano kolegoms?

— Kol kas ne, bet mielai apklausčiau Marleną Hartman. Galbūt man atvykti ir su ja šnektelėti?

Vokietis sudvejojo.

— Gerai.

— Dėl to kils problemų?

— Supranti... sekimo faile pažymėta, kad frau Hartman išnyko iš Miuncheno... ji keliauja.

— Kur?

— Prieš dvi dienas išskrido į Bukareštą. Nustatėme tik tiek.

— Bet jai grįžus apie tai sužinosi?

— Taip. Beje, mes nustatėme, jog toji moteris nuolat lankosi Anglijoje.

— Ar dažnai? — Greisą apėmė stiprėjanti bloga nuojauta.

— Iš Londono į Miuncheną ji skrido prieš savaitę. Ir maždaug prieš dvi savaites.

— Vargu ar todėl, kad nutarė pasidžiaugti žiemos atostogomis.

— Kodėl? Visai įmanoma, — atsakė vokietis.

— Marselai, šiuo metų laiku į Angliją nesiveržia joks sveiko proto žmogus.

— Galbūt užsigeidė pasigrožėti kalėdiniais žiburiais?

Greisas nusijuokė.

— Nepanašu, kad ją domintų tokie dalykai.

Vyresnysis detektyvas įniko laužyti galvą. Moteris viešėjo Anglijoje ir aną, ir užpraeitą savaitę. O per pastarąsias dešimt dienų žuvo ir savo organų neteko trys paaugliai.

— Marselai, ar aš galėčiau gauti Marlenos Hartman telefono išklotinę?

— Stacionaro ar portatyvinio?

Greisas žinojo, kad *portatyviniu* vokiečiai vadina mobilųjį.

— Abiejų.

— Pažiūrėsiu, ką įstengsiu suveikti. Nori visų skambučių registro ar tave domina tik ryšiai su Jungtine Karalyste?

— Kontaktai su Jungtine Karalyste taptų gera pradžia. Ar ketinate artimiausiu metu moterį suimti?

— Ne dabar. Valdžios reikalavimu ją tiesiog stebime. Vokietijoje darbuojasi ir kiti žmonių prekeiviai, su kuriais Marlena Hartman susijusi.

— Apmaudu. Kaip būtų gerai užmesti akį į jos kompiuterius.

— Dėl to mes galėtume tau padėti.

Greisas kone jautė, kaip *Kriminalhauptkommissar* šypsosi į telefoną.

— Tikrai?

— *Ermittlungsrichter* išdavė orderį dėl jos telefoninių pokalbių ir kompiuterio patikrinimo.

— Kas?

— Magistratų teismo teisėjas. Orderis... kaip jūs sakote... *in camera?*

— Taip, pasirašytas uždarai, nežinant kitai šaliai.

— Būtent. LKA apsirūpinusi puikiomis technologijomis, kuriomis stebime įtariamųjų kompiuterius. Kiek suprantu, turime visos kompiuterinės frau Hartman ir jos kolegų veiklos kopijas, įskaitant nešiojamuosius, už kontoros ribų naudojamus kompiuterius. Mes įdiegėme servletą.

Apie servletus Greisas žinojo iš saviškių, Rėjaus Pekemo ir Filo Teiloro, dirbančių Pažangių technologijų nusikaltimų skyriuje. Jie ins-

taliuojami, įtariamam asmeniui pasiuntus elektroninę žinutę, su sąlyga, kad jis arba ji pasidomėjo laiškelio turiniu. Taip policija gaudavo visos kompiuterinės įtariamojo veiklos kopijas.

— Nuostabu! Leisi jas peržiūrėti?

— Mus sieja Europos Sąjungos bendradarbiavimo sutartis, bet niekas man nesuteiktų leidimo perduoti tau duomenis — pirmiausia reikėtų ištverti ilgą biurokratinį procesą.

— Ar kaip nors sugebėtum jį apeiti?

— Dėl savo draugo Rojaus Greiso?

— Taip, dėl jo!

— Jeigu atskrisi į Miuncheną, galbūt kelias kopijas atsitiktinai paliksiu ant restorano staliuko. Bet čia tėra informacija, aišku? Šaltinio atskleisti nevalia, tu negalėsi jos pasitelkti kaip įrodymo. Sutarėm?

— Be jokių abejonių, Marselai!

Džiaugsmingai susijaudinęs Greisas jam padėkojo ir nutraukė ryšį.

68

Policijos nuovadoje Nr. 15 komisaro pavaduotojas Radas Konstantinesku turėjo prašmatnų kabinetą. Prašmatnų pagal rumuniškus standartus. Keturių aukštų pastatas iškilo dvidešimto amžiaus trečiame dešimtmetyje, taip buvo išgraviruota ant pritvirtintos prie sienos lentelės, ir, kaip rodės, nuo tų laikų nei kas jį valė, nei bandė atnaujinti. Įžengus vidun, tekdavo lipti plikais akmeniniais laiptatakiais ir kulniuoti per sueižėjusį grindų linoleumą. Nuo šviesiai žalių sienų laupėsi dažai, jas raižė įbrėžimai ir vietomis iš plyšių byrėjo tinkas. Janui Tilingui nuovada priminė senąją jo mokyklą Meidenhede.

Milžiniškas, niauriai tamsus Konstantinesku kambarys amžinai skendėdavo troškiuose, melsvai pilkšvuose cigarečių dūmuose. Menkai apstatytoje patalpoje į akis krito medinis rašomasis stalas — senas, neišvaizdus, bet didelis kaip jo *ego*, — ir nenusakomo amžiaus posėdžių stalas, apsuptas tarpusavyje nederančiomis kėdėmis. Po nikotino dėmėmis suterštomis lubomis išdidžiai puikavosi medžiokliniai policininko trofėjai: lokių, vilkų, lūšių, elnių, kalnų ožkų ir lapių snukiai. Gan menką sienos dalį okupavo įrėminti diplomai, nuotraukos, kuriose Konstanti-

nesku bendravo su aukštus postus užimančiais asmenimis, ir pora fotografijų iš medžioklių — vienoje jis klūpėjo greta nudobto šerno, kitoje laikė raguotą elnio galvą.

Komisaro pavaduotojas juodomis kelnėmis, epoletais padailintais baltais marškiniais ir žaliu atleistu kaklaraiščiu sėdėjo už rašomojo stalo. Jis prisidegė cigaretę, šios galą įbesdamas į ką tik surūkytą, kurią po akimirkos nesėkmingai pabandė užgesinti perpildytoje krištolinėje, įspūdingo dydžio peleninėje. Ant grindų bolavo keli sumaigyti, matyt, į šiukšliadėžę nepataikyti popieriaus rutulėliai.

Radas Konstantinesku buvo žemaūgis, liesas, bet raumeningas keturiasdešimt penkerių metų vyriškis ištįsusiu veidu, kaip derva juodais plaukais, skvarbiomis tamsiomis akimis, po kuriomis juodavo ratilai. Janas Tilingas su juo susipažino, kai pareigūnas ėmė reguliariai lankytis *Casa Ioana*.

— Na, mano drauge, pone Janai Tilingai, už pagalbą Rumunijos benamiams apdovanotas britų imperijos ordinu! — prabilo komisaro pavaduotojas išpūtęs melsvų, šleikščiai salsvų dūmų debesį. — Ar jau susitikai su savo karaliene? Ne?

— Taip, kai man įteikė gongą.

— Gongą?

— Tai angliškas žargonas, reiškiantis „medalį“.

Konstantinesku išplėtė akis.

— *Gongas!* — sušuko. — Gongas! Nuostabu. Mums derėtų išgerti! Atšvęsti!

— Apdovanojimą atsiėmiau prieš kelis mėnesius.

Policininkas nuleido ranką, iš po stalo ištraukė „Famous Grouse“ viskio butelį ir du stiklus. Abu pripildė skaidraus skysčio ir vieną padavė svečiui.

— *Spaga!* — tarė begėdiškai leisdamas suprasti, kad butelį gavo kaip kyšį. — Puikus gėrimas, taip? Ypatingas?

Tilingas nesiruošė griauti jo iliuzijų aiškindamas, kad čia tėra paprastas maišytas viskis.

— Tikrai, — sutiko.

— Už tavo... *gongą!*

Nenoriai, tačiau suvokdamas, jog turėtų prisilaikyti protokolo, Ja-

nas Tilingas išlenkė savo porciją. Kadangi rytą nieko nevalgė, nuo alkoholio tuoj pat apsvaigo galva.

Policininkas nuleido tuščią stiklą ant stalo.

— Na, ir kuo galėčiau pagelbėti *ypatingam* savo draugui? Juk dabar mums ypač *svarbu* palaikyti gerus ryšius, nes Rumunija ir Anglija, priklausydamos Europos Sąjungai, tapo partnerėmis!

Janas Tilingas ant stalo padėjo kopijas su trimis pirštų atspaudų rinkiniais, tris kompiuteriu pakoreguotas nuotraukas ir primityvios, iš arti fotografuotos vardo „Raris" tatuiruotės atvaizdą.

Įsmeigęs akis į pateiktą medžiagą, Konstantinesku staiga paklausė:

— Beje, kaip sekasi žaviosioms tavo bendradarbėms?

— Neblogai.

— Ar dailioji Andrėja tebedirba su tavimi?

— Taip, bet po mėnesio ištekės.

Rumuno veidas apniuko.

— Ooo... — nusivylęs jis pakėlė galvą.

Komisaro pavaduotojas vienokia ar kitokia dingstimi vis užsukdavo į *Casa Ioana*. Bet Tilingas žinojo, kad jam tiesiog knietėjo paplepėti su merginomis — Konstantinesku, užkietėjęs mergišius, kaskart bandydavo kurią nors pakviesti į pasimatymą, tačiau nieko nepešdavo. Jos buvo geros diplomatės, todėl elgdavosi mandagiai ir visada palikdavo pravirą vilties langelį, idant globos namai neprarastų pareigūno prielankumo.

Mėgindamas nukreipti pokalbį atgal prie reikalo, Janas Tilingas dūrė pirštu į nuotraukas bei pirštų atspaudus ir papasakojo apie jų kilmę. Policininko dėmesį porą sykių išblaškė skambučiai vidaus ryšio telefonu, o kartą mobiliuoju jis pakalbėjo su naujausia savo simpatija.

— Raris, — tarė Konstantinesku, kai Tilingas baigė šnekėti. — Vardas, be abejo, rumuniškas. Pirštų atspaudai persiųsti Interpolui?

— Padaryk man paslaugą, patikrink juos asmeniškai. Taip bus greičiau.

— Gerai.

— Dar vienas dalykas. Ar gali nukopijuoti trijulės nuotraukas ir jas išplatinti kitose Bukarešto policijos nuovadose?

Komisaro pavaduotojas prisidegė cigaretę — nuo tada, kai jie su-

sitiko, jau trečią — ir ūmai užsikosėjo. Nustojęs krenkšti vėl prisipylė viskio ir pasiūlė butelį Tilingui, bet šis atsisakė.

— Žinoma, jokių problemų.

Jis vėl pratrūko kriokti, bet galiausiai aprimo, fotografijas su pirštų atspaudais įkišo į didelį rudą voką, kurį, pašnekovo apmaudui, įmetė į stalčių.

Tilingas iš patirties žinojo, kad Konstantinesku linkęs greitai viską pamiršti. Netgi įtarė, jog pakliuvę į tą stalčių daiktai niekada atgal neišnirdavo. Antra vertus, komisaro pavaduotojui bent jau rūpėjo kebli gatvės vaikų padėtis, net jeigu jį motyvavo noras sugundyti moteris, kurios globojo benamius.

Šiaip ar taip, verčiau dokumentai saugiai guli stalčiuje nei suglamžyti skrieja tarp popierių rutuliukų, kurie buvo nukloję grindis.

Janas Tilingas septyniolika metų praleido mūšiuose su vietine valdžia ir per tiek laiko perprato, kad derėtų būti dėkingam net už menkas malones.

69

Pokalbiai su buvusia žmona džiugiai nenuteikdavo, ir šiuo metu, sėdėdamas priešais Linę ramioje Bažnyčios Kelio kavinėje, Malkolmas Beketas kaip visada jautėsi nesmagiai, nors juodu saistė naujai užsimezgęs ryšys — sunki dukters būklė.

Bėdos užgriuvo iš karto po išsiskyrimo, kai jis paliko sutuoktinę dėl Džeinės, tuometinės mylimosios ir dabartinės žmonos. Niekaip neįstengdamas atsikratyti kaltės jausmo ir baimės dėl dvasinės jos pusiausvyros, kartą per kelis mėnesius pietaudavo su Line. Ir ji nuolat pradėdavo pašnekesį nuo žodžių: „Ar tu laimingas?"

Klausimas įvarydavo Malką į kampą, priversdavo suktis iš „ir taip blogai, ir taip negerai" padėties. Nuojauta tvirtino, kad teigiamas atsakymas būtų dar labiau ją nuliūdinęs. Taigi per pirmuosius susitikimus Malkolmas burbtelėdavo, esą ne, iki laimės jam toli. Vėliau Linė tuo pasidalydavo su geriausiomis draugėmis. Braitonas vienu metu buvo didelis miestas ir mažas kaimas, todėl Džeinę kaipmat pasiekdavo žinia, neva bendru gyvenimu vyras nesidžiaugia.

Jis išmoko atremti klausimą neutraliu „gyvenu normaliai“. Nūnai, šaukšteliu nugriebdamas kremines kapučino putas ir įsidėdamas jas į burną, podraug žvelgdamas anapus plastikinio staliuko, Malkas suvokė, kad iš šito žaidimo abu išaugo. Jis užjautė Linę, vis dar nesusiradusią kito vyro, negana to, apstulbo matydamas, kaip ji sulyso per pastaruosius du mėnesius.

Pasimatymai su buvusiu sutuoktiniu slėgdavo ir Linę. Jai atrodė, kad mėlyną išblukusį nertinį vilkintis, ant kėdės atlošo storą striukę su gobtuvu pasikabinęs Malkas pernelyg nesuseno; tiesą sakant, sulig kiekvienais prabėgančiais metais jo veidas atrodė vis patrauklesnis, šiurkštesnis, vyriškesnis. Paprašyta grįžti, ji būtų sutikusi be menkiausių dvejonių. Nieko panašaus nenutiks, bet... o, Dieve, kaip Linei jo reikėjo.

— Malkai, ačiū, kad skyrei man laiko.

Jis pašnairavo į savo laikrodį.

— Nėra už ką. Bet lygiai pirmą mums teks atsisveikinti, nes per popietės potvynį reikia išplaukti.

Linė ilgesingai nusišypsojo ir be jokios pagiežos tarė:

— Vaje, kiek kartų per daugelį metų esu girdėjusi tavo frazę: *Reikia išplaukti per potvynį.*

Nuoširdaus švelnumo sklidiną akimirką jųdviejų žvilgsniai susikirto.

— Gal turėčiau paprašyti, kad ją užrašytų ant mano antkapio?

— O keblumų nekiltų? Regis, norėjai, kad tave palaidotų jūroje?

Malkolmas nusijuokė.

— Aha, taip... — tarė ir prikando liežuvį nebaigęs sakinio. Linė nusimintų sužinojusi, kad Džeinė jį įkalbėjo atsisakyti tokio sumanymo. Per visus vedybinio gyvenimo metus perkalbėti Malką stengėsi ir buvusi žmona, tačiau jos pastangos nueidavo perniek.

Kavinėje buvo ramu. Laikrodis rodė vos po vidurdienio, pietaujantieji į užeigą dar neplūdo. Jie luktelėjo padavėjos, kuri netrukus pristatė maistą: priešais Malką nuleido karštą storariekį sumuštinį su sūdyta mėsa, Linei įteikė salotas su tunu.

— Du šimtai penkiasdešimt du tūkstančiai svarų?

Ji linktelėjo.

— Žinai, iš jūros mes ištraukėme negyvėlį, užstrigusį siurblio antgalyje, tą patį, apie kurį rašo spaudoje.

— Aš skaičiau, — atsakė Linė. — Manau, radinys tave rimtai sukrėtė.

— Tau teko girdėti gandus?

— Aš turėjau tiek rūpesčių, kad į laikraščius tik užmečiau akį.

— Kūnas paauglio. Niekas nežino, iš kur vaikis atsirado, bet sklinda kalbos, kad jį nužudė dėl organų. Kažkokia prekeivių gauja.

Ji patraukė pečiais.

— Siaubas. Tik kuo čia dėta Keitlina?

Nuogąstavimus išduodantis Malko veidas Linei kurstė vis stipresnį nerimą.

— Paskui buvo aptikti dar du lavonai. Irgi be vidaus organų.

Malkolmas aplaižė šaukšteliu pasemtas kapučino putas, panosę ištepliodamas baltu, kakavos dėmelėmis pamargintu puslankiu. Prieš keletą metų Linė būtų pasilenkusi į priekį ir apvaliusi viršutinę jo lūpą.

— Ką turi omeny?

— Keitlinai ketini pirkti kepenis. Ar žinai, iš kur jos?

— Taip, jos žmogaus, kuris žuvo užsienio šalyje. Greičiausiai automobilio arba motociklo avarijoje, kaip sakė frau Hartman.

Malkolmas nudūrė akis į sumuštinį, kilstelėjo viršutinę riekę, paėmė plastikinį butelį ir ant mėsos bei agurkėlių išspaudė garstyčių.

— Tu įsitikinusi, kad kepenys gaunamos teisėtai?

— Klausyk, Malkai, — jo elgesys Linę suerzino, — man nerūpi jų kilmė. Svarbiausia, kad organas būtų sveikas ir tiktų Keitlinai. Aš tenoriu išgelbėti savo dukters gyvybę. Atleisk, — pridūrė ji pabrėžtinai įsispiginusi į buvusį vyrą. — *Mūsų* dukters gyvybę.

Malkolmas pastatė garstyčių butelį ant stalo, duona uždengė rausvą mėsą. Pakėlė sumuštinį, išsižiojo, sekundėlę pasvarstė, ties kuria vieta suleisti dantis, ir grąžino jį į lėkštę tarsi nelauktai praradęs apetitą.

— Velnias, — pratarė krestelėdamas galvą.

— Aš žinau, kad tavo prioritetai kiti.

Jis vėl papurtė galvą.

— Du šimtai penkiasdešimt du tūkstančiai svarų?

— Taip. Bet prieš valandą suma sumažėjo iki dviejų šimtų dvidešimt septynių tūkstančių. Statybos kredito bendrovėje motina turi sąskaitą, kur laiko sutaupytus dvidešimt penkis tūkstančius. Ji atidavė pinigus man.

— Nemažai. Tačiau... du šimtai dvidešimt septyni tūkstančiai? Tiek surinkti neįmanoma!

— Aš esu skolų išieškotoja. Tokius žodžius girdžiu dvidešimt kartų per dieną. Beveik iš kiekvieno kliento: *Tai neįmanoma, neįmanoma.* Bet žinai ką? Viskas priklauso nuo nusistatymo. Nėra padėties be išeities. Atėjau čia ne tam, kad klausyčiau, kaip aiškinsi leisiąs Keitlinai numirti, nes mums nepavyks sukrapštyti nelemtų dviejų šimtų penkiasdešimt dviejų tūkstančių. Pagelbėk juos rasti.

— Net jeigu rasime, ką... na, supranti... ką toji moteris garantuoja? Kad persodinimo operacija bus atlikta sėkmingai ir po pusmečio jos nereikės kartoti?

— Ničnieko, — tiesiai atsakė Linė.

Malkolmas į ją spoksojo tylėdamas.

— Malkai, tave galiu užtikrinti tik dėl vieno dalyko. Jeigu aš... jeigu mes nesukaupsime reikiamos sumos, Keitlina mirs dar prieš Kalėdas. Arba netrukus po švenčių.

Jis nukorė plačius pečius.

— Aš turiu santaupų, — atsiliepė. — Daugiau kaip penkiasdešimt tūkstančių. Prieš porą metų iš naujo įkeičiau būstą ir taip gavau grynųjų, kuriuos norėjome išleisti namo priestatui. Bet mums kilo sunkumų dėl projektavimo. — Malkolmas vos nepridūrė, kad Džeinė pašėls iš pykčio, jeigu jis perleis pinigus buvusiai žmonai. — Atiduosiu juos tau, jei tai padės.

Linė šoko per stalą kone nuversdama gėrimus ir negrabiai pabučiavo Malkui į skruostą.

Liko šimtas septyniasdešimt penki tūkstančiai, dingtelėjo jai.

70

Tiek vietinius gyventojus, tiek svečius nuo senų laikų žavėjo architektūrinis Braitono ir Houvo paveldas. Nors jį iš dalies bjaurojo šiuolaikiškos funkcionalios, bet neišvaizdžios struktūros, išdrikusiame miesto centre nestigo gatvelių ir keliukų, karaliaus Jurgio, karalienės Viktorijos bei karaliaus Eduardo laikais pastatytų atskirų arba sublokuotų ir puikios bei prastesnės būklės namų.

Silvudo kelias įkūnijo vieną iš tipiškų, geresnius laikus regėjusių brangakmenių. Jei čia užklysdavo architektūra besidominantys atvykėliai, kurie iš nuobodžios prekybinės Vakarinio kelio zonos traukdavo į pietus, pajūrio kryptimi, jie stabtelėdavo ir išpūsdavo akis, bet žiūrovus sukrėsdavo ne aplinkos išvaizdumas, o tai, kad skliautuoti, nepriekaištinga virtine išsirikiavę Viktorijos epochos namai galėjo stūksoti tokioje aptriušėlių draugijoje.

Nekilnojamojo turto agentūrų iškabomis, kurios siūlė nuomotis būstus, užtvindytos apylinkės nenumaldomai prastėjo, nuosmukio, aišku, nepristabdė ir gandai, kad per pastaruosius keletą metų jos tapo slapto raudonųjų žibintų rajono dalimi.

Penktą popiet, lauke jau pakibus aklinai tamsai, Bela Moj kreipėsi į vairuojantį Niką Nikolą:

— Sustok, kur pamatysi tarpą.

Detektyvas konsteblis pasuko pilką „Ford Focus“ universalą prie šaligatvio, nuspaudė stabdį greta gyventojų stovėjimo vietos ženklo ir išjungė variklį.

— Ar kada teko lankytis viešnamyje? — pasiteiravo ji.

Visų pirma abu ketino užeiti į „Mažulių buveinę“.

— Atvirai kalbant, ne, — nuraudęs atsakė Nikas.

— Juose tvyro specifinis kvapas.

— Koks konkrečiai?

— Pats suprasi. Jei mane užrištomis akimis atvestų į viešuosius namus, aš bemat susigaudyčiau, kur esanti.

Išlipę iš automobilio jiedu paėjo gatve, kurią plakė vėjo šuorai. Bloknotu nešinas detektyvas konsteblis sekė paskui Belą, kol toji stabtelėjo prie paradinių vieno statinio durų. Pareigūnei spaudžiant skambutį, jis kantriai lūkuriavo po nebylia stebėjimo kameros akimi. Kolegė vilkėjo rudą, turbūt vienu numeriu per didelį kelnių kostiumėlį ir avėjo gremėzdiškus juodus batus.

— Klausau? — per vidaus ryšio garsiakalbį atvilnijo guvus, Jorkšyro akcentu žodį ištaręs moteriškas balsas.

— Detektyvė seržantė Moj ir detektyvas konsteblis Nikolas iš Sasekso kriminalinio skyriaus.

Pasigirdo čaižus, ausis rėžiantis telefonspynės zyzimas ir skardus spragtelėjimas. Bela pastūmė duris, ir Nikas žengė įkandin, trūkčioda-

mas šnervėmis, bet teužuosdamas cigarečių dūmų smarvę ir išsinešti parduodamo maisto kvapą.

Niaurų koridorių apšvietė silpna raudona lemputė. Grindys slypėjo po rožine nuzulinta kilimine danga, sienos buvo apklijuotos rausvais raštuotais tapetais. Aukštai iškelto plazminio televizoriaus ekrane juodaodė oraliniu būdu tenkino raumeningą baltąjį vyriškį milžinišku peniu — Nikas Nikolas nė nemanė, kad egzistuoja tokios apimties lytiniai organai.

Akiratyje pasirodė moteris. Žemaūgė, įpusėjusi šeštą dešimtį, užsitempusi nailonines treningo kelnes, dėvinti palaidinukę su iškirpte, kuri atvėrė įspūdingai didelius tarpkrūčio plotus. Po ilgų rudų plaukų kirpčiukais spindintis veidas, ko gero, atrodė gana dailus, kai šio savininkė buvo jaunesnė ir dešimčia stonų* lengvesnė, pamanė Nikas.

— Detektyve Moj! — mergaitišku balsu sušuko ji. — Džiaugiuosi jus matydama! Kaip visada!

— Labas vakaras, Džoja. Čia mano kolega detektyvas Nikas Nikolas, — trumpai ir, bendradarbio nuomone, šiurkštokai atsiliepė Bela.

— Malonu su jumis susipažinti, detektyve konstebli Nikolai, — pagarbiai tarė moteriškė. — Gražus vardas Nikas. Žinot, savo sūnų irgi pavadinau Niku!

— O, aišku.

Pareigūnų porelę šeimininkė nuvedė į priimamąjį, kuris kaip reikiant nustebino Nikolą. Iš aprašymų knygose ir vaizdų filmuose jis tikėjosi išvysti paauksuotą, veidrodžių pilną, sunkiomis pliušinėmis užuolaidomis papuoštą svetainę. Bet atsidūrė nusmurgusiame kambaryje su dviem išsėdėtomis sofomis ir rašomuoju stalu, ant kurio garavo atviras kartoninis makaronų pakelis su plastikine iš jo styrančia šakute, rikiavosi nešvarūs puodeliai ir kelios nuorūkų perpildytos peleninės, riogsojo senas telefonas ir ne pirmos jaunystės fakso aparatas. Ant sienos, virš tų daiktų, kabėjo kainoraštis.

— Pageidausite ko nors išgerti? Kavos, arbatos, kokakolos?

Džoja prisėdo, dirstelėjo į perpus suvalgytus makaronus, bet nutarė jų neliesti.

— Ne, ačiū, — šaltai atsiliepė Bela, ir Nikolui, vėl įsistebeilijusiam į nešvarius puodukus, nuo širdies nukrito akmuo.

* Apytikriai 63,5 kg.

Pagal nerašytą policijos ir miesto viešnamių susitarimą, teisėtvarkos atstovai žiūrėdavo į juos pro pirštus — tik retsykiais be išankstinio įspėjimo surengdavo patikrinimus, jeigu savininkai nesinaudodavo į vergovę parduotų merginų arba nepilnamečių paslaugomis. Dauguma šeimininkų ir valdytojų, įskaitant šią moterį, laikėsi taisyklių, tačiau Bela seniai išmoko, kaip reikia su jais elgtis, ir niekam neleisdavo tolerancijos painioti su draugiškumu.

Džojai ji parodė tris kompiuteriu pakoreguotas nuotraukas.

— Ar kada nors esate regėjusi tuos žmones?

Įdėmiai nužvelgusi negyvų mergaitės ir dviejų berniukų fotografijas, moteris papurtė galvą.

— Ne, niekada.

— Kiek merginų čia dirba šį vakarą? — paklausė Bela.

— Kol kas penkios.

— Naujokių yra?

— Taip, dvi iš Europos. Anka ir Nuša.

— Iš kokios šalies?

— Iš Rumunijos, — atsakė ji. — Bukarešto, — pridūrė lyg demonstruodama, kad mielai išties pagalbos ranką.

— Ar jos... hmm... laisvos? — subtiliai pasiteiravo detektyvė seržantė.

— Aš mačiau abiejų asmens pažymėjimus, — sunerimusi patikino madam. — Ankai devyniolika, Nušai dvidešimt.

Svetainę pervėrė šaižus skambučio garsas. Moters akys nukrypo į monitorių, pritaisytą prie sienos. Spalvotame prastos kokybės ekrane jie įžiūrėjo plinkantį išverstakį vyriškį su kostiumu ir kaklaraiščiu.

Džoja mirktelėjo pareigūnams ir mažumėlę sutrikusi tarė:

— Vienas iš nuolatinių klientų. Merginas norėsite pamatyti atskirai ar kartu?

— Atskirai, — atsakė Bela.

Ji skubiai palydėjo policininkus į koridorių ir pro tarpdurį nuvedė į mažutį kambarį.

— Tuojau jas atvesiu.

Šeimininkė uždarė duris, ir Nikas Nikolas pagaliau susigaudė, apie ką Bela šnekėjo. Patalpoje viešpatavo aštrus dezinfekcijos priemonės tvaikas, sumišęs su stipriu muskusiniu, pigumu atsiduodančiu kvapu.

Priblokštas jis apžvelgė rausvai dažytą kambarėlį. Padėbsojo į dvigulę lovą, uždengtą leopardo kailio rašto lovatiese, ir baltą sulankstytą rankšluostį, į televizorių, rodantį pornografinį filmą, į naktinį staliuką su kosmetika ir tualetinio popieriaus ritinėliu, į didžiulį veidrodį ant sienos ir stirtą erotinių DVD.

— Kaip neskoninga, — prabilo jis.

Bela patrūkčiojo pečiais.

— Įprasta. Dabar tau aišku, kokį kvapą turėjau omeny?

Nikas linktelėjo, lėtai įtraukdamas jo į šnerves.

Po minutėlės durys vėl atsivėrė, ir Džoja įstūmė dailią panelę ilgais tamsiais plaukais, ant tamsių apatinių užsimetusią rausvus perregimus naktinukus. Ji atrodė niūri ir įsitempusi.

— Tai Anka — aš greitai grįšiu, — be garso sužiopčiojo madam ir uždarė duris.

— Labas, Anka. Prisėsk. — Bela pamojo į lovą.

Mergina pakluso, akimis šaudydama į detektyvus. Rankose spaudė cigarečių pakelį ir žiebtuvėlį, kuriuos laikė taip, lyg jie būtų butaforiniai.

— Mes esame policininkai, — tęsė Bela. — Ar kalbi angliškai?

Anka papurtė galvą.

— Truputį.

— Mes nepridarysime tau rūpesčių, supranti?

Į klausimą mergina reagavo bereikšmiu žvilgsniu.

— Tik norime įsitikinti, kad gerai jautiesi. Ar esi čia laiminga?

Anka puikiai žinojo, kaip reikia elgtis tokiu atveju. Kosmesku perspėjo apie policiją, kuri galbūt kartais ją patardys. Ir apie neigiamų atsiliepimų pasekmes.

— Taip, taip, — gomurine tartimi patvirtino ji.

— Tikrai? Išties nori gyventi šiuose namuose?

— Taip, nori.

Bela žvilgtelėjo į kolegą, kuris, regis, nerado sau vietos.

— Neseniai atvykai iš Rumunijos, taip?

— Iš Rumunijos. Aš.

Detektyvė seržantė atkišo tris nuotraukas ir įdėmiai įsispitrijo į jaunos moters veidą.

— Kurį nors atpažįsti?

Kai mergina peržiūrinėjo fotografijas, jos veidas nė nesuvirpėjo. Galų gale Anka papurtė galvą.

— Ne.

Iš visko sprendžiant, ji sakė tiesą.

— Ką gi, mes norėtume išsiaiškinti, kas tave atvežė į Braitoną.

Rumunės smakras suvirpėjo ir ji pateikė atsakymą, kurį įkalė Kosmesku.

— Nesuprasti.

Kantriai, neskubėdama, gestikuliuodama ženklų kalba, Bela pakartojo klausimą:

— Kas tave atvežė į Braitoną?

Anka ryžtingai pakratė galvą.

Nikas staiga įniko versti savo bloknoto puslapius. Radęs reikiamą perskaitė rumuniškai parašytą sakinį:

— Turi pažįstamų Anglijoje?

Mergina apstulbo išgirdusi gimtąją kalbą, kad ir kaip prastai jis ištarė žodžius.

Kolega pribloškė ir Belą, kuri nenutuokė, ką Nikas pasakė.

Anka ir vėl suskato purtyti galvą.

Detektyvas konsteblis atsivertė kitą lapą, pasitikrino užrašus ir rūsčiu balsu perskaitė rumuniškus sakinius.

— Jei meluoji, mes tai sužinosime. Ir išsiųsime atgal į Rumuniją. Sakyk tiesą!

Sukrėsta, išgąsdinta devyniolikmetė prisipažino:

— Vladas. Jo vardas.

— Kokia pavardė?

— Koz... Kozma... Kozemek...

— Kosmesku? — pasufleravo Bela.

Kelias akimirkas Anka tylėjo, į pareigūnę įbedusi baimės sklidinas akis. Galiausiai linktelėjo.

Po dvidešimties minučių, apklausę abi jaunas moteris, policininkai grįžo į automobilį.

— Gal papasakosi, ką visa tai reiškia? — prabilo Bela.

— Aš paieškojau informacijos JKPŽC.

— Kur?

— Jungtinės Karalystės prekybos žmonėmis centre. Bandžiau nustatyti, iš kur merginos atvyko. Tarp viršutinių sąrašo punktų figūravo Rumunija. Apie tą šalį buvo užsiminta ir per mūsų pasitarimus.

— Todėl per dieną išmokai sklandžiai kalbėti rumuniškai?

— Ne, išmokau tiktai frazes, kurių, mano nuomone, galėjo prisireikti.

Detektyvė seržantė plačiai nusišypsojo.

— Aš sužavėta.

— Užtat mano žmona neapsidžiaugs išgirdusi, kur šiandien praleidau popietę.

— Juk į viešnamius užsuka visi vyrai, ar ne?

— Ne! — pasipiktinęs atšovė jis. — Nieko panašaus!

— Tikrai ten lankeisi pirmą kartą?

— Taip, Bela, — sarkastiškai nusivaipė Nikas. — Tikrai pirmą. Atleisk, jei tave nuvyliau.

— Ne, man džiugu žinoti, kad vis dar tebėra padorių vyrų. Nors pati niekaip nesugebu tokio rasti.

— Gal todėl, kad mano žmona pasiglemžė vienintelį?

Detektyvė seržantė nužvelgė pailgą, prakaulų, šypsenos ir gatvės žibinto nutviekstą jo veidą.

— Jai labai pasisekė.

— Ne, laimės kūdikis esu aš. O kaip tu? Esi patraukli dama. Tau turbūt netrūksta galimybių.

— Veikiau netrūksta nusivylimų. Bet žinai ką? Gyventi gera ir vienai. Aš globoju mamą, o tada, kai jos neprižiūriu, esu laisva. Man patinka šis pojūtis.

— O aš myliu savo vaiką, — tarė Nikas. — Tai nepaprastas jausmas. Jo neįmanoma apibūdinti.

— Manau, tu būsi puikus tėvas.

Jis vėl išsišiepė.

— Norėčiau. — Gūžtelėjęs pečiais pasakė: — Įsivaizduoji, kokį tėvą turėjo Anka? Arba Nuša?

— Ne.

— Stačiai galvoje netelpa, kad pigus Braitono viešnamis joms mielesnis už gyvenimą tėvynėje.

— O man sunku patikėti, kad varginaisi mokytis jų kalbą. Išvertei mane iš koto.

— Nieko aš nesimokiau — viso labo iškaliau vieną kitą frazę. Tik tiek, kad prašnekintume merginas.

Bela nudūrė akis į savo užrašus.

— Vladas Kosmesku.

— Vladas Smeigikas.

— Kas toks?

— Transilvanijos imperatorius, grafo Drakulos prototipas. Žavingas tipas, pamaudavęs priešus ant baslio, kurio smailę suvarydavo į tiesiąją žarną.

Detektyvė seržantė krūptelėjo.

— Per daug duomenų, Nikai.

— Bela, tu policininkė. Mums informacijos niekada nebūna *per daug*.

Ji šyptelėjo.

— Vladas Kosmesku, — tarė.

— Pažįstamas?

— Iš vardo. Jis suteneris. Aktyviai darbavosi prieš keletą metų, kai mane paskyrė stebėti viešnamius. Jis tarsi kontroliavo vartus, pro kuriuos plūdo kontrabanda iš Rumunijos, Albanijos ir kitų Rytų Europos valstybių. Narkotikai, piratinės vaizdajuostės, cigaretės, kas tik nori. Narkotikų skyriai Vladu domėjosi ne vienerius metus, bet, kiek girdėjau, jis visada sugebėdavo išvengti nemalonumų. Keista, kad tebesisukioja aplink. — Bela brūkštelėjo pastabą bloknote. — Ką gi! Viename jau pasisvečiavome. Liko tik dar dvidešimt aštuoni Braitono viešnamiai. Ištvermės užteks?

Žinodamas, kad namuose laukia kūdikis, kurį kiaurą parą reikia maitinti kas dvi valandas, aš, ko gero, turiu daugiau ištvermės negu gyvybingumo, pagalvojo jis.

— Be jokių abejonių!

71

Bukarešte buvo septinta valanda vakaro, o Janas Tilingas prižadėjo Kristinai šiandien anksti grįžti namo. Jie ruošėsi paminėti dešimtąsias vestuvių metines, todėl užsisakė staliuką numylėtame, tradicinį rumunišką maistą tiekiančiame restorane, į kurį, tiesą sakant, užeidavo ne taip jau dažnai.

Bėgant metams, jis sugebėjo pamėgti sunkų, mėsišką naujosios tėvynės valgį. Iki šiol nevirškino tik dviejų firminių, Kristinos dievinamų gardėsių — šaltų smegenų bei lašinių kubelių, — ir nemanė, kad kada nors jiems pajus prielankumą.

Tilingas pakėlė akis į laikrodį, kabantį ant didžiulės skelbimo lentos kabliuko, priešais rašomąjį stalą. Ciferblatas puikavosi užrašu LAIKAS — PINIGAI, bet neturėjo skaitmenų, todėl dirstelėjęs į rodykles neretai susipainiodavai, ir paklaida siekdavo valandą į priekį arba atgal. Greta kažkas pakabino išskleistą moterišką vėduoklę, bet taip seniai, kad prieglaudos direktorius nebeatsiminė, nei kas ją prismeigė, nei kodėl. Kiek žemiau, įspraustas tarp poros propagandinių, benamiams skirtų valdžios lankstinukų, buvo matyti popieriaus lapelis su jo mėgstama Mahatmos Gandi citata: *Iš pradžių tave ignoruoja, vėliau iš tavęs juokiasi, paskui su tavimi grumiasi, o tada tu laimi.*

Tie žodžiai apibendrino septyniolika metų, praleistų keistoje, bet nuostabioje šalyje. Jis traukė laimėjimų keliu. Žingsnis po žingsnio. Skynė nežymias pergales. Gelbėdavo ir *Casa Ioana* apgyvendindavo gatvės vaikus, kartais ir suaugusiuosius. Prieš iškeliaudamas namo Tilingas ketino apeiti bendrabučio kambarėlius, kaip elgdavosi kiekvieną vakarą. Prigriebti Normano Potingo atsiųstas trijų paauglių nuotraukas ir patikrinti, ar jų veidus kas nors atpažins. Jis džiaugėsi sulaukęs žinių iš senojo šelmio. Ir vėl įsitraukęs į britų policijos tyrimą. Nuostabus pojūtis skatino atlikti užduotį kaip galima geriau.

Kylant nuo stalo, atsivėrė durys ir per slenkstį žengė besišypsanti Andrėja.

— Pone Janai, ar turite laisvą minutę?

— Žinoma.

— Aš mačiausi su Ilėjana iš Ketvirtojo sektoriaus.

Ilėjana, buvusi socialinė darbuotoja iš *Casa Ioana*, nūnai plušėjo minėtame sektoriuje „Merlino“ globos centre.

— Ką ji sakė?

— Sutiko mums pagelbėti, nors būgštauja, kad ją demaskuos. Centro vadovybė draudžia bendrauti su pašaliečiais, įskaitant netgi mus.

— Kodėl?

— Šalies valdžia nepatenkinta, kad spauda prastai atsiliepia apie Rumunijos našlaičių namus. Prieglaudose neleidžiama lankytis ir fotografuoti. Mudvi turėjome pasimatyti kavinėje. Anot Ilėjanos, viena beglobė mergaitė girdėjo gandus, kad jeigu tau nusišypsos sėkmė, Anglijoje gausi darbą ir butą. Bet pirmiausia privalai kreiptis į tokią dabitiškai apsirengusią moterį.

— Ar galime su mergaite šnektelėti? Koks jos vardas?

— Raluka. Penkiolikmetė. Dirba prostitute *Gara de Nord* stotyje. Nežinau, ar ją kontroliuoja suteneris. Ilėjana mielai prie mūsų prisidėtų. Net ir šį vakarą.

— Šįvakar negaliu. O jei rytoj?

— Aš jos paklausiu.

Tilingas jai padėkojo ir Normanui Potingui tučtuojau išsiuntė elektroninį laiškelį, kuriame aprašė naujienas. Tuomet kumščiais subūgnijo per stalą.

Taip, sau tarė. *O, taip!* Jis vėl balne! Anuos laikus, kai tarnavo policijoje, atmindavo su pasitenkinimu ir dabar, prisidėjęs prie tyrimo, jautėsi velniškai puikiai!

72

Linė sėdėjo prie savo stalo „Širšių siaubikių“ sektoriuje suvokdama, kad jau aštunta vakaro, mėgindama susisiekti su klientais iš savo sąrašo, atidirbti už šiandieninę išvyką namolio ir pietus su Malku.

Kiek anksčiau į namus buvo atvažiavusi jos motina, vėliau pasirodė ir Lukas, kurie palaikė Keitlinai draugiją — ir, svarbiausia, ją prižiūrėjo. Tokiam darbui tiko netgi avigalvis Lukas.

Biurą apleido beveik visi kolegos. Prie „Sidabrinių ryklių“, „Šuoliuojančių leopardų“ ir „Denarų demonų“ darbo stalų triūsė tiktai pa-

vieniai bendradarbiai. SUKAUPTO PREMIJŲ FONDO ekranas informavo, kad prizas siekia jau tūkstantį šimtą penkiasdešimt svarų. Žinant, kaip lėtai reikalai juda į priekį, šią savaitę laimėti pinigų niekaip nepavyks.

Linė nė nebuvo nusiteikusi kovoti dėl pergalės. Ji įbedė akis į Keitlinos nuotrauką, prisegtą prie raudonos pertvaros sienelės. Susimąstė.

Šimtas septyniasdešimt penki tūkstančiai svarų lems, numirs duktė ar išgyvens. Suma atrodė milžiniška ir sykiu menkutė. Kiekvieną savaitę kontora perkošdavo gerokai didesnius šlamančiųjų srautus.

Sąmonėje sukirbėjo niūri, atgrasi mintis. Linė išvijo ją iš galvos, tačiau mintis sugrįžo belsdamasi tartum ryžtingas, dviejų stiklų paketus siūlantis prekeivis. *Žmonės nuolat apšvarina darbdavius.*

Kas porą dienų laikraščiuose ji užtikdavo straipsnių apie tarnautojus, siurbusius pinigus iš savo darboviečių — advokatų biurų, apribotos rizikos fondų, bankų ar panašių vietų, kuriose kursuodavo stambios sumos. Jie neretai vogdavo daugelį metų. Pasisavindavo milijonus, ir niekas to nepastebėdavo.

Jai tereikėjo sumautų šimto septyniasdešimt penkių tūkstančių svarų. Smulkmės, pagal „Denarų“ standartus.

Bet kaip slapta pasiskolinti pinigų? Juk čia apstu įvairių kontrolės priemonių ir procedūrų.

Akis netikėtai užkliuvo už telefone žybsinčios lemputės. Tiesioginė jos ryšio linija. Linė pakėlė ragelį manydama, kad skambina Keitlina. Bet dideliam savo apmaudui suprato, kad jai ramybės neduoda atgrasiausias klientas iš visų, Regas Okuma.

— Linė Beket? — pasigirdo rūškanas vyriškas balsas.

— Taip, — šaltai atsakė ji.

— Dirbi iki išnaktų, gražuole? Jaučiuosi pagerbtas, jog mane sujungė su tavimi.

O, dėkoti turėčiau aš, vos neatšovė Linė, bet susiturėjusi tiesiog paklausė:

— Kuo galėčiau jums padėti?

— Na, padėtis štai kokia. Vakar užpildžiau prašymą dėl naujo automobilio įsigijimo. Man reikalingi ratai, nes steigiu kompaniją, kuri iš pagrindų pakeis internetą.

Ji nutylėjo.

— Ar girdi, ką sakau?

— Klausausi.

— Man vis dar knieti su tavimi smagiai pasibarškinti. Norėčiau su tavimi mylėtis.

— Ar jūs suprantate, kad skambutis įrašomas mokymų ir priežiūros tikslais?

— Be abejo.

— Gerai. Jeigu nusprendėte susitarti dėl išmokų plano, aš jus išklausysiu. Kitu atveju padėsiu ragelį.

— Ne, palauk minutėlę. Žodžiu, vakar susiruošiau nusipirkti automobilį, bet mano prašymą atmetė. Kai pasidomėjau kodėl, sužinojau, kad „Experian" suteikė man žemą kredito reitingą.

— Naujiena jus nustebino? — atkirto Linė.

„Experian" buvo viena iš didžiausių kredito reitingavimo bendrovių Jungtinėje Karalystėje. Visi bankai ir kitos finansinės įstaigos naudodavosi šiomis kompanijos paslaugomis, kai reikėdavo patikrinti klientus.

— Ei, paklausyk. Aš kalbėjau su „Experian" — turiu teises, išvardytas Duomenų apsaugos įstatyme, — ir man pranešė, kad dėl blogo vertinimo atsakinga tavo firma.

— Pone Okuma, išeitis elementari. Susitarkime dėl skolų išmokėjimo plano, ir aš pasirūpinsiu jūsų reitingu.

— Taip, taip, bet ne viskas taip paprasta.

— Apsirinkate. Kokių mano žodžių jūs nesupratote?

— Ar būtina bendrauti taip priešiškai?

— Aš labai pavargusi, pone Okuma. Kai būsite pasirengęs pasiūlyti, kaip apmokėsite skolas, galbūt padėsiu sutvarkyti reikalus su „Experian". O dabar — ačiū už skambutį ir gero vakaro.

Ji padėjo ragelį.

Po akimirkos lemputė vėl ėmė mirksėti. Nepaisydama blykčiojimo Linė atsistojo ir pasišalino iš biuro. Tačiau pirmame aukšte išnyrant iš lifto kabinos, galvoje netikėtai sušmėžavo idėja.

73

Rojus Greisas tūnojo savo kabinete, kurio langus plovė lietus ir drebino stiprėjantis pietvakarių vėjas. Artinasi dar viena audringa naktis,

pamanė jis atkreipdamas dėmesį į labiau nei įprastai priblėsusią gatvės ir ASDA prekybos centro aikštelėje įrengtų žibintų šviesą. Kūną purtė šaltis, tarytum drėgnas skersvėjis būtų prasibrovęs pro sieną ir įsiskverbęs į kaulus. Rankinis laikrodis rodė penkias minutes po aštuntos.

Glenui Brensonui jis leido nedalyvauti vakariniame pasitarime. Detektyvo seržanto žmona sutiko, kad vyras pagelbėtų išmaudyti ir suguldyti į lovas vaikus — aišku, įgyvendino advokato patarimą, toptelėjo ciniška mintis.

Vyresnysis detektyvas atidžiai perskaitė pastabas, kurias užsirašė per posėdį, paskui metė akį į išspausdintas „Tyrimo kryptis". Telefono aparate sumirgėjo švieselė, bet ne jo ryšio linijos, todėl Greisas nusprendė, kad ragelį gali pakelti kas nors kitas, jei tik pastate liko darbuotojų, išskyrus linksmuolį Dankaną, vieną iš apsauginių, budinčių pirmo aukšto priimamajame. Aplinkui buvo tuščia kaip Marijos Selestės krateryje*, nors jis žinojo, kad keletas komandos narių tebeplūša Nusikaltimų tyrimo skyriaus kabinete Nr. 1. Tie komandos nariai — tai dvi duomenų surinkėjos ir Džuljeta Džouns, HOLMES analitikė.

Džuljetai teko paplušėti nagrinėjant potencialiai su dabartine byla susijusius atskleistus ir neišaiškintus Jungtinėje Karalystėje įvykdytus nusikaltimus. Daug pastangų reikalaujanti, tačiau itin svarbi užduotis Greisui kartais primindavo žvejybą. Moteris nepaliaujamai barbeno per klaviatūrą, į sistemą įvesdama raktinius žodžius ir frazes, ieškodama panašių kitose šalies rajonuose aptiktų aukų arba organų vagysčių atvejų. Bet kol kas nuo šeštadienio užsitęsusios paieškos nedavė jokių rezultatų.

Per pastaruosius devynerius metus Greisas daugybę valandų praleido vienas ir dalį laisvo laiko skyrė mokslams — jei konkrečiau, kovos su nusikalstamumu bei teismo ekspertizės istorijai. Ypač žavėjosi prancūzų mediku, daktaru Edmondu Lokaru, gimusiu 1877-aisiais ir išgarsėjusiu kaip prancūziškasis Šerlokas Holmsas. Būtent Lokaras paskelbė esminį ekspertizių principą — *po kiekvieno sąlyčio lieka pėdsakas.* Jis buvo pavadintas Lokaro mainų principu.

Rojus Greisas suskato laužyti galvą, kokio kontakto požymių nepavyko pastebėti ant trijų lavonų. Kur chirurginiai, kūnus pjaustę instru-

* Krateris Veneroje, pavadintas Galilėjo Galilėjo dukters garbei.

mentai? Visi, žinoma, jau sterilizuoti. Galbūt užtektų ir mikroskopinių juos išduodančių pėdsakų? Bet pirmiausia reikėtų atkapstyti operacijai galimai naudotus reikmenis. Iš kur? Paauglių organus šalinęs asmuo — jei tik policija nesusidūrė su išprotėjusiu vienišiumi, — turėjo vilkėti mediko drabužius. Taigi žymių liko ant aprangos ir, suprantama, ant guminių pirštinių. Deja, detektyvai nenutuokė, kokias vietas pradėti krėsti — juk nepulsi naršyti visų pietinės Anglijos ligoninių bei klinikų šiukšliadėžių ir skalbinių vežimėlių, bent jau ne šioje tyrimo stadijoje.

Jeigu pirštų atspaudų skyrius, pasitelkęs naujausias dabar išbandomas technologijas, sugebės nuo pakabinamojo valties variklio paimti atspaudus, gal šiuos pasiseks užeiti ir ant plastiko, į kurį buvo įvynioti kūnai?

Vyresnysis detektyvas brūkštelėjo dar vieną pastabėlę ir skubiai peržvelgė tris „Tyrimo krypčių" puslapius, kurių kopijas gavo kiekvienas komandos narys. Dokumentą derėjo atnaujinti reikšmingais papildymais, tačiau Greisui nedavė ramybės giliai į širdį įsismelkęs ilgesys, kurį jis jautė Kleo. Atvirai kalbant, užbaigti darbą galima ne tik šaltame vienišame kabinete, bet ir jos namuose.

Sustabdžius „Focus" ant geltonos, palei antikvariatą nubrėžtos linijos ir išnirus laukan, paaiškėjo, kad oras nenumaldomai šąla, o vėjas traukia audringais šuorais. Bėgdamas per gatvę pro lietaus maršką Greisas nugirdo gergždžiančius, į natą nepataikančius balsus, kurie netoliese giedojo „Dievas jus pradžiugins, ponai". Kažin, ten ankstyvi kalėdiniai giesmininkai ar įkaušę, vakarėlyje dalyvaujantys tarnautojai, pasvarstė jis.

Rojus neturėjo laiko galvoti apie neišvengiamai artėjančias Kalėdas. Nė nenumanė, ką nupirkti Kleo — neskaitant žiedo, anaiptol ne kalėdinės dovanos — bet troško jai įteikti kokį nepaprastą dalyką.

Nuo tos dienos, kai ieškojo dovanėlės mylimai moteriai, prabėgo tiek daug laiko, kad jis jautėsi visiškai sutrikęs. Ką jai įteikti? Rankinuką? Dar kokį juvelyrinį dirbinį? Matyt, patarimo reikės kreiptis į savo praktiškąją seserį, kuri tikrai žinos atsakymą. Kaip, beje, ir detektyvė inspektorė Mentl.

Be dovanų problemos, Greisą kamavo klausimas, *kur* švęsti Kalėdas. Dingus Sendei, jis kasmet vykdavo į sesers namus, bet dabar Kleo pasiūlė aplankyti Saryje gyvenančią jos šeimą. Šventines atostogas, be

abejo, norėtųsi praleisti su mylimąja, bėda ta, kad jis dar nepažinojo Kleo tėvų. Sesuo apsidžiaugs išgirdusi apie sužieduotuves, juk pati vis ragino judėti pirmyn, bet iš pradžių derėjo išspręsti logistinius nesklandumus. Jei iki tol operacija „Neptūnas" nebus baigta, jam bet kokiu atveju nusimatė trumpos Kalėdos.

Nešdamas sunkų lagaminėlį per akmenimis grįstą kiemą, vyresnysis detektyvas kišenėje sugraibė raktą ir atsirakino laukujes duris. Kai žengė į šiltą atviro išplanavimo svetainę ir išvydo plačią, džiaugsmingą Kleo šypseną, jam akimoju pasitaisė nuotaika. Kambaryje sklandė gundantis, česnakais atsiduodantis maisto aromatas ir įkvepianti operinė muzika — Žoržo Bizė „Karmen" uvertiūra, pagalvojo Greisas patenkintas, kad ją atpažino. Kleo išsikėlė tikslą praplėsti muzikinį mylimo vyro akiratį, ir, kas keisčiausia, jis nuoširdžiai pamėgo operą.

Garsiai vampsėdamas, pavymui tempdamas kelis tualetinio popieriaus jardus, Hamfris nuliuoksėjo prie durų ir įniko strykčioti.

Rojus priklupo ir paglostė šuneliui snukį.

— Sveikas, drauguži.

Šuo, nesiliaudamas šokinėjęs, lyžtelėjo atvykėliui smakrą.

Kleo gulėjo ant didžiulės sofos susirietusi į kamuoliuką tarp prirašytų popieriaus lapų, rankose laikydama knygą — be jokių abejonių, vieną iš tomų apie filosofiją, kurią studijavo Atvirajame universitete.

— Žiūrėk, Hamfri! — sucypė kaip šunytis. — Namo grįžo vyresnysis detektyvas Rojus Greisas! Tavo šeimininkas! Rojau, bent kažkas nudžiugo tave matydamas!

— Tik šuo? — apsimestinai nusivylęs jis atsistojo ir drauge su Hamfriu, tampančiu kelnių klešnę, nusigavo iki sofos.

— Šiandieną mūsų berniukas labai gražiai elgėsi!

— Pirmą kartą!

— Aš džiaugiuosi dar labiau negu jis! — šūktelėjo Kleo ir nuleido „Egzistencializmu ir humanizmu" pavadintą knygą, kurios keletą puslapių spėjo apklijuoti geltonais lipniaisiais lapeliais.

Ji buvo susisegusi plaukus, užsimovusi juodas timpes ir dėvėjo rudą palaidą, šlaunis siekiantį nertinį. Sekundėlę Rojus spoksojo į mylimąją užvaldytas begalinio džiugulio.

Sieloje išsikerojo muzikos garsai, šnerves vėl pakuteno gardūs gaminamo maisto kvapai, ir Greisui žadą atėmė palaima, priklausomybės

jausmas. Suvokimas, kad po daugybės košmariškų metų galiausiai pasisekė aptikti vietą — vietą savo gyvenime, — kuri visiškai jį tenkino.

— Aš tave myliu, — ištarė pasilenkdamas, rankomis apsivydamas jos kaklą, geismingai įsisiurbdamas į lūpas. Trumpam atšlijo ir pridūrė: — Labai myliu.

Antras bučinys tęsėsi dar ilgiau.

Kai jiedu pagaliau atsitraukė vienas nuo kito, Kleo ištarė:

— Na, tu man irgi patinki.

— Tikrai?

Ji susiraukė, akimirką nutaisė mąslią išraišką, tarytum mintyse kažką įtemptai skaičiuodama, galop linktelėjo.

— Aha. Taip!

— Šį savaitgalį nupirksiu tau žiedą.

Kleo išpūtė akis lyg nustebinta, savo kailyje netverianti moksleivė. Po sekundės išsišiepė ir palinksėjo galva.

— Taip, taip, aš noriu didžiulio kieto blizgalo su krūva akmenėlių!

— Pasistengsiu gauti didžiausią ir kiečiausią blizgalą pasaulyje. Karalienė mirtinai užsigrauš, jei kada nors jį pamatys.

— Jeigu jau prabilome apie kažkokį graužimą, tai noriu pranešti, kad aš skrudinu austres.

Ji ruošė mėgstamą Greiso patiekalą.

— Tu nepakartojama.

— Teisingai, — iškėlusi pirštą patvirtino Kleo. — Niekada to nepamiršk.

— Ir nepaprastai kukli.

— Turiu ir tokią savybę.

Rojus nukreipė žvilgsnį į greta jos ant sofos padėtą veikalą ir pasidomėjo šio autoriumi. Žanas Polis Sartras.

— Gera knyga?

— O, taip. Ką tik perskaičiau jo žodžius, kurie būtų tikę mums abiem prieš susipažįstant.

— Mm-hmm?

Kleo stvėrė tomelį ir atsivertė vieną iš pažymėtų puslapių.

— Sakyk.

— Čia rašoma, kad jeigu būdamas vienas jautiesi vienišas, esi prastoje kompanijoje. — Ji pakėlė akis. — Tiesa?

Greisas kinktelėjo galva.

— Tiksliai pasakyta. Aš buvau sumautoje kompanijoje!

— Na, kada mano brangusis sužadėtinis pageidaus valgyti?

Jis dūrė pirštu į lagaminėlį.

— Gal prieš vidurnaktį?

— Mane lyg ir kaitina geidulys. Aš tikėjausi anksčiau griūti į lovą...

— Po pusvalandžio?

Gundančiai patempusi lūpas Kleo susirado kitą paženklintą puslapį.

— Ar skaitei pastraipą apie aistros tenkinimą? Jeigu to nedarai, į tavo sielą įsibrauna užkratas. — Ji padėjo knygą. — Vyresnysis detektyve, juk nenorėtum, kad mano siela pasiligotų?

— Ne, nė kiek nenorėčiau.

— Kaip puiku, kad mudu suprantame vienas kitą.

Rojus be didelio entuziazmo pasitraukė nuo jos, mediniais laiptais nunešė savo mantą ir užlipo į poilsio kambarėlį, jam atstojantį kabinetą. Ant rašomojo stalo išvydo plastikinį „City Books“ knygyno maišelį su geltonu prilipdytu lapeliu, ant kurio Kleo pakeverzojo jo vardą. Iš maišo išėmęs knygą, viršelyje pamatė lenktyninį ristūną. Ir pavadinimą „Užtemimas“.

Vyresnysis detektyvas atsiminė, kaip Kleo minėjo, esą jos tėvas kraustosi iš proto dėl žirgų lenktynių, ir sakė ketinanti jam padovanoti šitą knygą.

Atsargiai padėjęs knygą į šalį, Rojus iš lagaminėlio išsitraukė šūsnį dokumentų. Viršutiniame buvo užrašyta SASEKSO POLICIJA. KRIMINALINIS SKYRIUS. SUNKIŲ NUSIKALTIMŲ POSKYRIS. OPERACIJA „NEPTŪNAS“. TYRIMO KRYPTYS. Tuomet išsitraukė raudoną aplanką, STRATEGIJŲ segtuvą, ir melsvą, A4 formato TYRĖJO bloknotą, kuriame per visus operacijos „Neptūnas“ pasitarimus, įskaitant šį vakarą, žymėjosi pastabas.

Po penkių minučių Kleo tyliai įslinko į kambarį, pabučiavo jį į sprandą ir ant rašomojo stalo nuleido kokteilių taurę, ligi kraštų pripildytą martinio su degtine.

— „Kalašnikov“, — tarė. — Nuo jo užsiliepsnosi.

— Aš jau degu! Kaip tavo siela? — sukuždėjo Greisas.

— Kaunasi su užkratu.

Kleo jam pakštelėjo į tą pačią vietą ir pranyko kitapus durų.

— Toji knyga, „Užtemimas“... ar per Kalėdas ją turėsiu dovanoti tavo tėvui? — įkandin šūktelėjo jis.

— Aha, — grįžusi atsakė ji. — Taip užsidirbsi maždaug tūkstantį taškų. Jokiu kitu lenktyniniu žirgu tėvas taip nesižavėjo kaip Užtemimu. Jis nuspręs, kad esi galvotas, nes sugebėjai sužinoti.

— Verčiau pateik man daugiau informacijos.

Kleo nusišypsojo.

— Kodėl gi tau neperskaičius knygos?

— Vaje! — Rojus delnu plojo sau per kaktą. — Ir kaip anksčiau nepagalvojau! — Jis įdėmiau nužvelgė viršelį, pasidomėjo autoriumi. — Nikolasas Kli. Garsus žokėjus?

Ji papurtė galvą.

— Ne, regis, kadaise žaidė tenisą, bet galiu ir klysti.

Taip tarusi, vėl dingo iš kambario.

Vyresnysis detektyvas perskaitė posėdžio užrašus, įsimindamas reikšmingiausias naujas aplinkybes, pagal kurias asistentė prieš rytinį pasitarimą atnaujins „Tyrimo kryptis“.

Detektyvų komanda iki šiol nerado įtariamojo. Sprendžiant iš žinių, kurias pateikė Jungtinės Karalystės prekybos žmonėmis centras, nebuvo jokių įrodymų, kad dėl organų į šalį atgabenti kokie nors asmenys, — kol kas duomenis patvirtino ir HOLMES analitikės atliekama paieška.

Prekyba organų „donorais“ tapo viena iš pagrindinių į sąrašą įtrauktų tyrimo krypčių. Bet stokodamas faktų, kad minėta veikla išties organizuojama Jungtinėje Karalystėje, nors visos užuominos tiesiog badė akis, Greisas baiminosi nukreipti išteklius vien tik į ją.

Kas, jei čia nagus prikišo žudikas maniakas?

Turintis gerus chirurgo įgūdžius?

Bet kodėl nusikaltėlis apsiribojo tiktai keturiais vertingiausiais organais?

Kaip šiuo atveju elgtųsi brolis Okamas? Koks akivaizdžiausias paaiškinimas? Ką vienuolis, didis filosofas, perskrostų skustuvu?

Jo mintis perskrodė Kleo.

— Vakarienė jau ant stalo, — meiliu šūksniu pranešė ji.

74

Prieš pat devintą grįžusi namo Linė išgirdo svetainėje griaudėjančią muziką. Uždarė duris apsaugodama būstą nuo ledinio vėjo ir nusirišo „Cornelia James" skarelę, prieš porą savaičių įsigytą „eBay" internetinėje svetainėje, kur pirkdavo didžiumą savo aksesuarų.

Nenusimetusi apsiausto ji dirstelėjo pro tarpdurį. Lukas drybsojo ant sofos ir iš skardinės gėrė dietinę kokakolą; želė sutepti plaukai, kurių smailėjanti sruoga pridengė dešiniąją akį, atrodė kaip niekad kvailai. Bet ne taip idiotiškai, kaip dvi lieknos, vaizdo klipe šokančios merginos.

Apsirengusios vien tik juodomis liemenėlėmis bei kelnaitėmis, ant galvų užsimaukšlinusios sidabrines dėžes, jos sukiojosi pagal trenksmingą pasikartojantį ritmą ir judėjo nelyginant robotai. Ant rankų, kojų, diafragmos srityje juodavo įvairios frazės, pakeverzotos didžiosiomis raidėmis: PIRMYN! DARYK, KĄ REIKIA! DIRBK STROPIAU! VIS GERIAU!

— „Daft Punk"? — pasiteiravo Linė.

Lukas linktelėjo.

— Aha.

Pirštu bedusi į nuotolinio valdymo pultelį ji pritildė televizorių.

— Viskas gerai?

Vaikinas vėl palinksėjo.

— Keitlina miega.

Nors pirmą aukštą drebina prakeiktas triukšmas, vos neatrėžė Linė. Susivaldžiusi padėkojo už dukters priežiūrą ir paklausė:

— Kaip ji?

Lukas patraukė pečiais.

— Jokių permainų. Tikrinau prieš porą minučių.

Vis dar su apsiaustu ji užlėkė laiptais į Keitlinos miegamąjį. Mergaitė gulėjo lovoje užsimerkusi. Blausiai šviečiant stalinei lempai, jos oda atrodė gelsvesnė nei bet kada anksčiau. Staiga duktė praskyrė vienos akies blakstienas ir įsispigino į motiną.

— Kaip jautiesi, angelėli?

Linė pasilenkė, pabučiavo ją, delnu perbraukė plaukus, kurie pasirodė besą drėgni.

— Ištroškusi.

— Atnešti vandens? Sulčių? Kolos?

— Vandens, — silpnu šaižiu balsu atsiliepė Keitlina.

Linė nusileido į virtuvę ir iš šaldytuve stovinčio butelio prisipylė vandens. Sykiu pastebėjo ir sunerimo, kad ant galinės sienelės sustingo ledas — kaip žinojo iš patirties, tai buvo neabejotinas požymis, kad buitinis prietaisas vos gyvas. Ką gi, jai grėsė dar vienos nepakeliamos išlaidos.

Uždarant duris, akiratyje išdygo basas, dukslius džinsus mūvintis, nudriskusius marškinėlius ir pilką nertinį vilkintis Lukas.

— Kaip šiandieną sekėsi, Line?

— Ieškoti pinigų?

Jis kinktelėjo galva.

— Šiek tiek gavau iš motinos. Savo gyvenimo santaupas atidavė Keitlinos tėvas. Bet man dar trūksta šimto septyniasdešimt penkių tūkstančių.

— Aš norėčiau padėti.

— Hmm, ačiū, — nustebusi padėkojo Linė. — Labai... labai malonu girdėti. Bet suma nepaprastai didelė.

— Pinigų turiu. Ar Keitlina jums pasakojo apie tikrąjį mano tėvą — ne patėvį?

Laikydama stiklinę, nekantraudama ją nunešti dukrai, Linė atsakė:

— Ne.

— Jį pražudė nelaimingas įvykis darbe. Statybvietėje ant tėvo užvirto kranas. Mama gavo stambią kompensaciją, bet didžiumą perleido man, nes nenorėjo, kad ji atitektų patėviui — jis įjunkęs į azartinius lošimus. Mielai pasidalyčiau pinigais.

— Lukai, koks tu geras. — Pasiūlymas nuoširdžiai ją sujaudino. — Bet kokia pagalba man yra labiau nei priimtina. Kokią dalį skirtum?

— Noriu duoti visus. Šimtą penkiasdešimt tūkstančių.

Linei iš rankos iškrito stiklinė.

75

Kartais žmogų lengvai apima per didelis pasitikėjimas savimi ir jis pamiršta netgi elementariausius dalykus, mąstė Rojus Greisas. Todėl retsykiais vertėdavo atkurti pagrindus.

Be penkiolikos septintą ryto įsitaisęs savo kabinete, gerdamas jau antrą kavos puodelį, jis ištiesė ranką į knygų lentyną ir paėmė „Žmogžudysčių tyrimo vadovą", storą pavyzdinį tomą, kurį Vyresniųjų policijos pareigūnų asociacijai sudarė Policininkų įgūdžių tobulinimo centras. Nuolat atnaujinamame veikale buvo surašyti visi nužudymo nagrinėjimo aspektai ir procedūros, įskaitant puikiai išdėstytą „Tyrimo modelį", kurį jis atsivertė. Trumpame įvade Greisas jau ne sykį skaitė dešimt bylos eigos punktų, įsišaknijusių kiekvieno detektyvo galvoje — būtent todėl pasitaikydavo atvejų, kai vienas kitas praspūsdavo pro akis.

Kaip rekomenduoja sąrašas, pirmiausia derėtų identifikuoti įtariamuosius. Tvarka, šią vietą galima pažymėti varnele. Paieškos vykdomos.

Antra, būtina naudotis įvairiais informacijos kanalais. Į reikalavimą atsižvelgta. Normanas Potingas kreipėsi į Rumunijoje gyvenantį pažįstamą, jis pats susisiekė su Marselu Kulenu, *Kriminalhauptkommissar* iš Miuncheno, detektyvė seržantė Moj ir detektyvas konsteblis Nikolas žvalgėsi po viešnamius, Gajus Bečeloras bandė atsijoti licencijas praradusius chirurgus, o HOLMES analitikė visapusiškai gilinosi į prekybą organais.

Trečia, nusikaltimo vietos ekspertizė. Iš Anglų sąsiaurio dugno nepavyko pešti kažin kiek naudos. Daugiausia vilčių teikė plastikas, į kurį buvo įvynioti lavonai, pakabinamasis valties variklis, ant kurio paviršiaus specialistai, pasitelkę naujausias technologijas, ieško pirštų atspaudų, ir galbūt nuorūkos, Gleno nusiųstos į DNR laboratoriją, nors menkai tikėtina, kad jos pateiks vertingų žinių.

Jis sutelkė dėmesį į nusikaltimo vietos įvertinimą. Policija viso labo užėjo teritoriją, kurioje nusikaltėliai išmetė lavonus.

Penkta, liudininkų paieška. Kas matė tuos tris paauglius? Ligoninės ar klinikos, kur juos operavo, personalas? Geležinkelio stoties, oro arba jūros uosto, per kurį trijulė pateko į šalį, keleiviai ir darbuotojai? Ką tik atvykusius jaunuolius veikiausiai įamžino stebėjimo kameros, bet Greisas nenutuokė, kiek laiko jie praleido Jungtinėje Karalystėje. Kelias dienas, savaites, mėnesius? Tektų tikrinti nežmoniškai didelį kiekį filmuotos medžiagos. Po penktuoju punktu jis užsirašė dar vieną pastabą: *Gal juos pažįsta kas nors iš kitų, čia dirbančių rumunų?* Policija išplatino kompiuteriu pakoreguotas nuotraukas, jas išspausdino laikraščiai, bet liudininkų neatsirado.

Šešta, informacija apie aukas. Geriausias jos šaltinis buvo detektyvo seržanto Potingo bičiulis iš Rumunijos. Ir turbūt Interpolas, nors iš pastarosios įstaigos jis nelaukė naujienų sulaikęs kvapą.

Ties galimais motyvais, septintuoju sąrašo punktu, vyresnysis detektyvas ilgai mąstė. Savo komandoms mėgdavo kartoti, esą *prielaidos yra visų sumautų klaidų versmė*. Dar vakar svarstė, ar tik manydami, kad dėl trijų nužudymų atsakingi organų pardavėjai, kriminalistai nepaklius į aklagatvį? O jeigu kūnus pjaustė iškrypėlis?

Taip, toks variantas įmanomas, bet tik ne pagal Okamo skustuvo principus. Transplantacijoms reikiamų organų baisiai stinga. Pirmas faktas. Rumunija priklauso šalims, kuriose dėl įvairių priežasčių, įskaitant ir organų poreikį, vyksta prekyba žmonėmis. Antras faktas. Visos trys aukos išskrostos per meistrišką operaciją. Trečias faktas. Hipotezę patvirtino duomenys apie garsų britų chirurgą Reimondą Kroketą, kitados praradusį teisę verstis mediko praktika, nes iš Turkijos jis atvežė keturis neteisėtai nupirktus, pacientams skirtus inkstus. Spėjimui prieštaravo tik tai, kad Anglijoje neužfiksuota jokių kitų atvejų, kuriuose figūruotų prekyba žmonių organais.

Tačiau visuomet būna pirmas kartas.

Daktarą Kroketą vis dėlto nutvėrė už rankos. Chirurgas veikė savarankiškai ar nuo jo, kaip vieno iš grupės narių, paprasčiausiai nusigręžė sėkmė? Kas, jeigu Jungtinėje Karalystėje nelegaliai įgytus organus persodindavo tuzinai panašių, ligi šiol nedemaskuotų specialistų? Ar Kroketas vėl ėmėsi darbo? Siekiant pašalinti daktarą iš įtariamųjų rato, reikėtų jį apklausti.

Aštunta, žiniasklaida. Policija pasistengė kuo geriau ją išnaudoti, deja, svarbiausias pagalbos šaltinis, televizijos laida „Nusikaltimų stebėjimas", išeis į eterį tik po savaitės, ir dar neaišku, ar bylai pavyks į ją patekti.

Devinta, skrodimai. Šiuo metu autopsijos suteiktų žinių užteko. Radus chirurginius instrumentus, patologai vėl turėtų ištirti kūnus. Kol kas lavonai saugojami morge.

Vyresnysis detektyvas nusižiovavo mėgindamas atsikratyti nuovargio ir iš kavos puodelio vėl sriūbtelėjo didelį mauką. Pusę šeštos, kai pakirdo, smegenys stačiai dūzgė. Jam derėjo pabėgioti lauke, nes lakstant galva visada prašviesėdavo, tačiau Greisas jautėsi kaltas, kad vakar neužbaigė darbo, taigi į Kriminalinį skyrių atvyko anksčiau nei įprastai.

Paskutinis punktas buvo pavadintas „Kiti itin svarbūs veiksmai". Jis kelias sekundes nugrimzdo į apmąstymus, peržvelgė užrašų knygelėje sudarytą sąrašą ir prie šio pridėjo klausimus: *Pakabinamasis valties variklis? Dingęs „Scoob-Eee"?*

Rojus Greisas atsilošė krėsle, ir jo atkaltė įsirėmė į sieną. Už lango brėško diena. Audra nurimo, rytas išaušo sausas. Bet prognozės nieko gero nežadėjo. Tamsiai pilkas padanges varstė raudoni ir rausvi dryžiai. Kaip ten skamba senas liaudiškas perspėjimas? *Jei naktį dangus paurausta, jūreiviui širdies nesuskausta. Jeigu dangus raudonas ryte, niekur neplauki, jūreivi, oi, ne!*

Į kokį perspėjimą turėčiau atkreipti dėmesį? Ko aš nepastebiu, įniko svarstyti jis. *Kažkas tikrai praslydo pro akis. Tačiau kas? Velniai rautų, kas?*

Greisas nebyliai paspoksojo į puodelį, tartum atsakymas būtų slypėjęs garuojančioje juodymėje.

Galvoje nelauktai sušmėžavo mintis.

Sendė mėgdavo baruose rengiamas viktorinas. Puikiai išmanė bendrųjų žinių sritį — kur kas geriau už jį. Kartą, prieš vienuolika ar dvylika metų, abu dalyvavo „Proto mūšyje", ir vienas iš klausimų skambėjo taip: koks Anglų sąsiaurio plotas? Sendė laimėjo teisingai atsakiusi, kad sąsiauris išplitęs per dvidešimt devynis tūkstančius kvadratinių mylių.

Vyresnysis detektyvas spragtelėjo pirštais.

— O, taip!

76

— Manau, dairomės ne ten, kur reikia, — savo komandai paskelbė Rojus Greisas. — Ir ieškome ne tų žmonių.

Į viršininką bemat pakrypo dvidešimt aštuonių į pasitarimą susibūrusių detektyvų ir pagalbinių darbuotojų žvilgsniai. Jis pastukseno sau į smilkinį.

— Dairomės ne ten, — pakartojo, — bet ne geografine, o psichologine prasme.

Greisą pervėrė dvidešimt aštuonios poros smalsių akių.

Jam mintį pakišo ketvirtas punktas iš bylos eigos, įtrauktos į „Žmogžudysčių tyrimo vadovą".

— Sekundėlę užmirškite tuos dalykus, kuriais dabar domitės, ir susitelkite į nusikaltimo vietos įvertinimą, gerai? Anksčiau spėjome, kad nusikaltėliui tiesiog nepasisekė — lavonai buvo išmesti netinkamoje vietoje, arba jis nežinojo visų aplinkybių. Bet jūs pagalvokite. Anglų sąsiaurio plotas yra dvidešimt devyni tūkstančiai kvadratinių mylių. Žemsemei leidžiama dirbti tiktai šimto kvadratinių mylių sektoriuje.

Rojus Greisas pažiūrėjo į Gleną, Gajų Bečelorą, Belą, Emą Džeinę ir keletą kitų.

— Kas pasikaustęs matematikoje?

Ranką iškėlė HOLMES sistemos analitikė.

— Džuljeta, kokį sąsiaurio nuošimtį sudaro žemsemės veiklos teritorija?

Ji mintyse sparčiai atliko skaičiavimus.

— Trisdešimt keturias šimtąsias procento, — atsakė.

— Atsitiktinumo tikimybė menka, — tarė Greisas. — Tik trečdalis procento. Adata šieno kupetoje. Jeigu norėčiau išmesti kūną Anglų sąsiauryje, ir negyvėlis nugrimztų žemsemės sektoriuje, pamanyčiau, kad nuo manęs nusigręžė sėkmė. Tiesą sakant, galimybė, jog taip nutiks, būtų labai menka, taigi dėl to nesukčiau galvos. Nebent sąmoningai pasirinkčiau negilią vietą.

Vyresnysis detektyvas nutilo, leisdamas klausytojams suvirškinti jo žodžius.

— Sąmoningai? — paklausė Liza Mentl.

— Štai kaip aš mąstau. Jei vis dėlto nusprendžiame, kad susidūrėme su tarptautine prekyba žmonėmis — pasaulyje sparčiausiai augančiu neteisėtu verslu, — vienas dalykas abejonių nekelia: nusikaltėlių kalibras. Jeigu tie tipai pakankamai gerai organizuoti — sugebėta įvežti paauglius į šalį ir turi įsirengę tikrą medicininę organų persodinimo įstaigą — jie įstengtų profesionaliai atsikratyti lavonų. Vargu ar gumine valtimi plauktų į jūrą ir verstų kūnus per bortą.

Visi pritardami sulinksėjo.

— Taip, taip, šią temą jau nagrinėjome ir padarėme išvadą, kad negyvus jaunuolius išgabeno privačiu laivu, lėktuvu arba sraigtasparniu. Sunku pasakyti, kuo konkrečiai nusikaltėliai naudojosi, bet jie privalėjo nusisamdyti profesionalų škiperį arba pilotą. Žmogų, kuris turėtų jūrlapius, būtų susipažinęs su Anglų sąsiaurio gelmėmis ir žinotų vietinius

vandenis kaip savo penkis pirštus. Žemsemės darbo zona gal ir nepabraižyta kiekviename jūrlapyje, bet, šiaip ar taip, ji gana sekli. Ketindami nuskandinti lavonus, ieškotumėte gilesnių teritorijų, ar ne? Aš asmeniškai taip elgčiaus.

— Rojau, kokią mintį mėgini iškapstyti iš savo proto gilumos? — pasitikslino Potingas.

— Sąsiauryje apstu vietų, kur gylis siekia daugiau nei du šimtus pėdų. Kam mesti aukas ten, kur dugną nuo paviršiaus skiria vos šešiasdešimt penkios?

— Norint greičiau sutvarkyti reikalus? — spėjo Brensonas. — Žmones, gabenančius lavonus, kai kada apima panika, argi ne taip?

— Tik ne tokius, kurių ieškome, Glenai, — paprieštaravo vyresnysis detektyvas.

— Gal jie išties nepasitikrino jūrlapio? — suabejojo Bela Moj.

Greisas papurtė galvą.

— Bela, tavo varianto neatmetu, bet dabar šneku apie tai, kad jie galbūt tyčia nuleido kūnus ten, kur seklu.

— Nesuprantu kodėl, Rojau, — tarė detektyvė inspektorė Mentl.

— Nes tikėjosi, kad negyvėlius suras.

— Kurių galų? — pasiteiravo Nikas Nikolas.

— Matyt, kažkam nepatiko jų veiksmai, — atsakė Greisas. — Ir paskandino aukas seklesniame sektoriuje vildamasis, kad jas vis dėlto aptiks.

— Jeigu jam nepatiko nusikaltėlių veiksmai, kodėl nepaskambino policijai? — paklausė Glenas Brensonas.

— Priežasčių, manau, nestinga. Aš pirmenybę teikčiau tokiam paaiškinimui: škiperis arba pilotas džiaugėsi gaunamais pinigais, tačiau pats iš esmės buvo doras žmogus. Įskundus žudikus, pajamų šaltinis užsivertų. O pasirinkus mano minėtą alternatyvą, pavyko nuraminti sąžinę, todėl trijulę jis išvertė ten, kur nesunku darbuotis narams. Jeigu žemsemė nebūtų aptikusi paauglių, tas žmogus būtų slapta perdavęs žinią policijai — bet praėjus labai ilgam laiko tarpui.

Komandos nariai akimirką sėdėjo tylėdami.

— Gal aš ir klystu, bet norėčiau pasiūlyti naują tyrimo kryptį — mums reikia pertikrinti visus laivus, pradedant nuo Šorehamo uosto. Pagalbos sulauksime iš uosto viršininko, šliuzo operatorių ir pakrantės

apsaugos. Išskirtinai domėsimės greitaeigiais kruiziniais kateriais, žvejybiniais botais ir kitais nuomojamais laivais. Glenai, tu gilinies į dingusio žvejybinio boto „Scoob-Eee" bylą. Turi ką papasakoti?

Detektyvas seržantas iškėlė rudą voką minkštu pamušalu.

— Ką tik gavau iš „O2" telefonų kompanijos. Čia nurodyti mobiliojo ryšio bokšteliai, su kuriais škiperis susisiekė penktadienio vakarą. Į kitą sąsiaurio pusę greičiausiai neplaukė, todėl, jei pavyks, atseksime, kaip jis judėjo palei pietinę pakrantę. Po pasitarimo mudu su Rėjumi Pekemu iš karto kibsime į darbą.

— Geras sumanymas. Kol kas nesame tikri, kad „Scoob-Eee" įsivėlęs į nusikaltimą, todėl derėtų tikrinti ir kitus laivus.

Užduotį skyręs dviem detektyvams konstebliams, Greisas atsisuko į Potingą.

— Ką gi, Normanai, kaip sakiau, mes galbūt ieškome ne tų žmonių.

Potingas susiraukė.

— Tavęs prašiau šnektelėti su persodinimo operacijos koordinatoriais, paklausti, ar jiems teko matyti trijulę, bet tu nieko nepešei, tiesa?

— Teisingai, bose. Nors šioje srityje kaip reikiant išplėtėme paieškas.

— Man šovė geresnės mintis. Ir kodėl anksčiau apie tai nepagalvojau? Mums reikia atkreipti dėmesį į asmenis, kurie, negavę širdies, plaučių, kepenų arba inkstų transplantantų, pasitraukė iš laukiančiųjų sąrašo.

— Rojau, nemanai, kad jų poelgio motyvų gali būti įvairių? — paklausė Potingas.

Greisas papurtė galvą.

— Kiek suprantu, naujo inksto arba kepenų laukiantys pacientai savaime išgytų tik tuo atveju, jeigu įvyktų stebuklas. Todėl iš sąrašo jie iškrenta dėl vienos iš dviejų priežasčių: arba operuojami kitur... arba miršta.

Suzvimbė jo mobilusis. Greisas išsitraukė aparatą iš kišenės ir žvilgtelėjo į ekranėlį. Iškart atpažino kodą +49, Vokietijoje renkamą prieš telefono numerį. Užmegzti ryšį bandė Marselas Kulenas iš Miuncheno.

Atsiprašydamas jis pakėlė ranką ir pro duris žengė į koridorių.

— Rojau, — prabilo komisaras, — tu norėjai, kad mums paskambinčiau, kai į Miuncheną grįš organų prekeivė, taip?

— Taip, ačiū!

Greisą juokino, kai vokietis nuolat painiodavo „tau" su „mums".

— Ji parskrido vakar, beveik naktį. O rytą tris kartus skambino į tavo miestą, į Braitoną.

— Nuostabu! Gal kartais įvardytum tą numerį?

— Savo šaltinio niekam neatskleisi?

— Duodu žodį.

Kulenas jį perskaitė.

77

Be penkiolikos devintą ryto Linė sėdėjo virtuvėje įsijungusi nešiojamąjį kompiuterį ir tyrinėjo penkias gautas elektronines žinutes. Jai draugiją palaikė Lukas, dalį nakties praleidęs su Keitlina, vėliau numigęs ant svetainės sofos. Rekomendacinius laiškus parašė „Transplantation-Zentrale“ klientai.

Vienas buvo nuo Fenikse, Arizonos valstijoje, gyvenančios motinos, kurios trylikamečiui sūnui Marlena Hartman prieš dvejus metus parūpino naujas kepenis. Moteris pateikė telefono numerį, kad Linė galėtų asmeniškai su ja susisiekti, patikino, esą neapsakomai džiaugiasi suteiktomis paslaugomis, ir pridūrė, jog be vokietės pagalbos šiandieną sūnaus nebūtų gyvo.

Antrą laiškelį parašė vyriškis iš Keiptauno, per jos kompaniją vos prieš aštuonis mėnesius įsigijęs naują širdį. Jis taip pat išreiškė pasitenkinimą ponios Hartman darbu ir perdavė savo numerį.

Kita amerikietė, sukurpusi trečią, itin jaudinančią žinutę, išklojo apie dvidešimtmetę seserį iš Madisono, Viskonsino valstijos, kuriai persodino inkstą, ir paragino Linę skambinti bet kokiu metu. Ketvirtąją atsiuntė Stokholme gyvenanti švedė, kurios trisdešimtmečiui vyrui transplantavo širdį ir plaučius. Penktoji — iš Mančesterio nuo moteriškės, kurios aštuoniolikmetė dukra maždaug prieš metus gavo naujas kepenis. Laišką ji papildė namų telefono ir mobiliojo numeriais.

Linė, vilkinti chalatą, gurkšnojo arbatą. Naktį taip nervinosi, kad veik nesudėjo bluosto. Kartą Keitlina užsuko į motinos kambarį liedama ašaras, nes jai klaikiai skaudėjo nukasytas rankas ir kojas. Apmalšinusi sopulius ir nuvedusi dukrą atgal į jos miegamąjį, Linė išsitiesė savo lovoje ir pasistengė apmąstyti padėtį.

Neišvengiama būtinybė paimti Luko pinigus, taip pat ir juodai dienai kauptas motinos santaupas, slėgė it sunki našta. Malko įnašas didelio nerimo nekurstė; galų gale Keitlina buvo jo duktė. Bet kas, jei transplantantas nefunkcionuos kaip pridera? Frau Hartman paliko popierius, tačiau, prieš vokietei išvykstant, jos abi peržvelgė sutartį, ir viena iš jos sąlygų skelbė, kad už nesėkmingą operacijos baigtį atsakinga „Transplantation-Zentrale" bendrovė. Tai yra, jei kūnas atmes naują organą arba pastarasis streikuos, kompanija dykai suteiks naujas kepenis.

Tačiau nėra jokių garantijų, kad transplantantas prigis.

Net jeigu nekils nesklandumų, Keitlina visą gyvenimą privalės vartoti vaistus, slopinančius atmetimo reakciją, todėl per metus teks kažkaip rasti papildomus keliolika tūkstančių svarų.

Deja, kitokių alternatyvų nebuvo. Išskyrus variantą, apie kurį nė nesinorėjo galvoti.

O jei Marlena Hartman tėra apgavikė? Kas, jeigu Linė atiduos viską iki paskutinio sukrapštyto penso ir liks tuščiomis rankomis? Tiesa, vakar darbe pagal užklaustą kreditinę informaciją ji slapta patikrino vokietės įmonę, taigi iškilus reikalui turėtų kur kreiptis. Bet dabar vis vien siaubingai bijojo žengti kitą žingsnį — pasirašyti sutartį, ją nusiųsti faksu ir į Miuncheną pervesti penkiasdešimt procentų mokesčio, šimtą penkiasdešimt tūkstančių eurų.

Be garso veikiantis televizorius rodė „Pusryčių" laidą. Vedėjai, vyras ir moteris, susėdę ant sofos juokėsi ir šnekučiavosi su viešnia. Jauna tamsiaplaukė, dvidešimties su viršum metų gražuolė, atrodė kažkur matyta ir savo sudėjimu priminė Keitliną. Staiga Linės vaizduotė nupiešė dukrą, sėdinčią ant tos sofos, kvatojančią ir plepančią su laidos vedėjais. Pasakojančią, kaip vos nemirė, bet sugebėjo įveikti sistemą, o, taaaaaip!

Rasi Keitlina taps įžymybe. Visai įmanoma. Žmonės pastebėdavo, kad mergaitė daili. Ji — stipri asmenybė. Pasveikusi galėtų būti kuo tik įsigeistų.

Jei tik išgis.

Linė žvilgtelėjo į rankinį laikrodį ir mintyse atliko matematinius veiksmus.

— Viskonsine laikrodis rodo šešias ar septynias valandas mažiau negu Jungtinėje Karalystėje, ar ne?

Lukas mąsliai sukinkavo galva.

— Panašiai ir Fenikse.

— Vadinasi, ten — vidurnaktis. Man labiausiai knieti pakalbėti su motina iš Arizonos. Paskambinsiu jai popiet.

— Manau, dabar pavyktų susisiekti su moterimi iš Mančesterio, kuri turi maždaug Keitlinos amžiaus dukrą. Pirmiausia pradėkime nuo jos.

Linė atsigręžė į vaikiną ir ūmai suvokė, kad jam puoselėja kuo šilčiausius, nuovargį ir dirglų jaudulį nustelbusius jausmus.

— Geras planas, — pagyrė ir surinko moters namų numerį. Po šešių pyptelėjimų skambutis buvo nukreiptas į balso paštą. Tuomet ji išmėgino mobilųjį.

Beveik iš karto pasigirdo spragtelėjimas, kurį lydėjo foninis, regis, gatvės eismo gausmas.

— Alio? — akivaizdžia Mančesterio tartimi atsiliepė moteris.

Prisistačiusi Linė padėkojo už elektroninį laiškelį.

— Aš išvežioju vaikus. Atskambinsiu po dvidešimties minučių, kai grįšiu namo, gerai?

— Žinoma.

— Klausykit, mieloji, nesijaudinkite. Marlena Hartman — tikra šaunuolė. Galite atvykti pas mus ir susipažinti su Čelse. Ji papasakos, kokį košmarą išgyveno dėl Nacionalinės sveikatos priežiūros tarnybos. Aš jums parodysiu nuotraukas. Daugiau pakalbėsime po dvidešimties minučių, tvarka, mieloji?

— Be abejo, ačiū!

Linei padedant telefono ragelį, širdį netikėtai apėmė viltis.

78

Glenui Brensonui riedant keliu palei Šorehamo uostą, mažojo „Hyundai" kėbulą talžė stiprus vėjas. Jis pravažiavo spiečių sraigtasparnių, užmetė akį į mažutį dvimotorį lėktuvą, ketinantį leistis ant tūpimo tako žolės. Už angarų galo pasuko dešinėn, nuburzgė link perdaryto, tarp tinklinių tvorų stūksančio sandėlio, kuris atstojo Specialiosios paieškos skyriaus buveinę. Laikrodis prietaisų skydelyje rodė 12.31.

Dar po kelių minučių atsidūręs užgriozdintame, valgyklos ir bendro kabineto funkcijas atliekančiame kambaryje, prieš save pasistatęs

puodelį kavos, ant didelio stalo detektyvas seržantas atsargiai išskleidė jūrlapio fotokopiją, kurią padėjo paruošti Rėjus Pekemas.

Sienas dengė diagramos, mediniai skydai, balta lenta, kelios įrėmintos komandos narių nuotraukos ir apdovanojimo už narsumą liudijimas. Pro langą atsivėrė vaizdas į automobilių stovėjimo vietas ir blankiai pilką, už aikštelės stūksančio sandėlio sieną. Ant palangės riogsojo rutulio formos akvariumas su vieniša žuvyte ir žaisliniu naru.

Smurfė, Jona, Arfas ir PB, Pusgalvis Buriuotojas, jau buvo įsitaisę ant kėdžių. Jaunoji seržantė vilkėjo juodą, užtrauktuku užsegamą multino striukę su Sasekso policijos ženkliuku ir žemiau jo išsiuvinėtu žodžiu POLICIJA. Trys vyrai dėvėjo mėlynus trumparankovius marškinėlius su antpečiais, ant kurių puikavosi pareigūnų numeriai.

Į patalpą įžengęs, taip pat juoda multino striuke apsivilkęs Gonzas atkišo Glenui standų popierinį maišelį.

— Tam atvejui, jei prireiktų.

Kiti keturi išsišiepė.

Detektyvas seržantas suglumo.

— Kam prireiktų?

— Na, jei užsimanytum vemti, — paaiškino Gonzas.

— Oras audringas! — pridūrė Jona.

— Aha, vėjuotomis dienomis mūsų statinys mažumėlę siūbuoja, — tarė PB. — Todėl mes pamanėme... na, žinai... prisiminę, ką išgyvenai aną kartą, kai su mumis plaukei...

Kol komandos nariai erzino detektyvą seržantą, Tania jį apdovanojo užuojautos sklidina šypsena.

— Cha, labai šmaikštu, — atšovė Glenas.

— Girdėjau, tave perkels į mūsų skyrių, — pasakė Arfas. — Nes tau patiko su mumis dirbti.

— Kaip tik prisiminiau filmą „Maištas Jo Didenybės laive Bounty".

— Na, Glenai, kokių žinių mums turėsi? — paklausė Tania Vitlok.

Jūrlapyje buvo matyti Vortingą nuo Sifordo skirianti pakrantės dalis ir trys raudoni ratilai, pažymėti *A*, *B* ir *C* raidėmis, vieni nuo kitų nutolę nemažu atstumu. Nuo Šorehamo uosto į atvirą jūrą driekėsi žalia punktyrinė linija, kuri užsibaigė ties vaikiškai nupieštu laiveliu ir greta jo užrašytu žodžiu: *Das Boot**. Brėžinį papildė didžiulis mėlynas lankas.

* Laivas (*vok.*).

— Ką gi, — prabilo Brensonas. — „Scoob-Eee“ škiperiui, Džimui Tauersui, mobiliojo ryšio paslaugas teikia „O2“ tinklas. Trys raudoni apskritimai nurodo „O2“ bazines stotis ir bokštelius, aptarnaujančius šitą kranto sektorių. Kaip matote iš koordinačių, telefonų kompanija mus informavo, iš kokių vietų Tauerso mobilusis penktadienį perdavė signalą bazinei stočiai nuo 20.55, kai šliuze jį pastebėjo uosto locmanas su valtininku, iki 22.08, kai buvo gautas paskutinis signalas.

— Kalbi apie užfiksuotus Džimo Tauerso skambučius? — paklausė seržantė Vitlok.

— Ne, Tania. Parengties režimu veikiantis telefonas kas dvidešimt minučių susisiekia su bazine stotimi. Išplaukę jūs panašiai užmezgate ryšį su pakrantės apsauga ir pranešate kur esantys, — atsakė jis apsidžiaugęs, kad sumąstė vykusią analogiją. — Tarsi primenate apie save — skambinate namo. Techniškai kalbant, tai vadinama „buvimo vietos priregistravimu“.

Visi sulinksėjo.

— Signalą priima artimiausia bazinė stotis. Jeigu toji užimta, jis perleidžiamas kitai. Jei netoliese veikia daugiau stotelių, signalą gali užregistruoti dvi ar net trys.

— Vaje, Glenai, — išsižiojo Arfas, — mes nė nenutuokėme, kad tu esi ne vien profesionalus jūreivis, bet ir telefonų ekspertas.

— Neknisk man galvos, — plačiai šypsodamasis atrėžė detektyvas seržantas ir po akimirkos tęsė: — Štai kaip klostėsi įvykiai. „Scoob-Eee“ apleidus uostą, pirmasis koordinačių priregistravimas pasiekė Šorehamo ir Vortingo bazines stotis. — Jis bedė pirštu į *A* ir *B* ratilus. — Po dvidešimties minučių tos dvi užfiksavo ir antrąjį signalą. Bet, praėjus daugmaž valandai nuo tada, kai laivas paliko uostą, trečiąjį pagavo Braitono prieplaukos bokštelis. — Detektyvas seržantas parodė *C* apskritimą. — Peršasi išvada, kad Tauersas plaukė pietryčių kryptimi — jo įveiktą kelią apytikriai, bet kiek įmanoma tiksliau, paženklinome žalia punktyrine linija.

— „Das Boot“ — geras filmas, — pratarė Gonzas.

— Toliau padėtis tampa dar įdomesnė, — tęsė Glenas, nuleidęs jo žodžius negirdom.

— Nuostabu! — sušuko PB. — Mes nekantravome, kol ji pasidarys įdomi, nes ligi šiol nuobodžiavome!

Detektyvas seržantas kantriai laukė, kol jie nustos juoktis.

— Atsižvelgiant į konkretų ryšį, laiko sinchronizavimo poslinkis svyruoja nuo nulio iki šešiasdešimt trijų sekundžių, — vėl ėmė aiškinti Glenas, nekreipdamas dėmesio į replikas. — Jei maksimalus veikimo nuotolis siekia dvidešimt mylių, padaliję jas iš šešiasdešimt trijų, nustatysime koordinates aštuonių šimtų jardu tikslumu.

— Jei teisingai supratau, — įsiterpė Gonzas, — tu sakai, kad signalai rodo kelionės kryptį. Ir šitas buvo paskutinis, po kurio laivas dingo už ryšio zonos ribų?

Glenas Brensonas papurtė galvą.

— Aš nemanau, kad jis dingo už ryšio zonos ribų.

Detektyvas seržantas pakėlė akis. Klausytojai susiraukė.

— Iš tos vietos mobilusis nusiuntė ketvirtąjį signalą — paskutinį kartą perdavė atnaujintą informaciją apie savo koordinates. Standartinės, į jūrą nukreiptos bazinės stotys funkcionuoja dvidešimties mylių diapazonu. Bet, kaip man aiškino, mobiliojo ryšio bendrovės, jei tik gali, iškelia pakrantės bokštelius kuo aukščiau, kad veikimo spindulys padidėtų, ir iš praplaukiančių užsienio laivų kompanijų tinklas perima atklystančius brangius skambučius, todėl atstumas kartais išauga net iki trisdešimties mylių.

Gonzas įniko skrebenti bloknote, atlikdamas aritmetinius veiksmus.

— Jūs gerai pažįstate „Scoob-Eee“, — tarė Glenas. — Žvejybinis botas nėra mitrus, išvysto ne didesnį kaip dešimties mazgų — apytiksliai dvylikos mylių per valandą — greitį. Ketvirtasis signalas užfiksuotas prabėgus pusantros valandos nuo to momento, kai laivas išjudėjo į jūrą. Bet jis plaukė tam tikru kampu, todėl nuo kranto nutolo geriausiu atveju per dešimt mylių, tai yra išliko ryšio zonoje.

Keletą sekundžių visi sėdėjo susimąstę. Pirmoji tylą nutraukė Tania Vitlok:

— Galbūt išsikrovė telefono elementas?

— Gal ir taip, bet škiperiui netrūko patirties, o laivuose mobilusis atlieka gyvybiškai svarbios komunikacijos linijos funkciją. Vargu ar Tauersas būtų iškeliavęs be įkroviklio arba su nusėdusiu akumuliatoriumi.

— Kas, jeigu aparatas iškrito už borto? — spėjo Gonzas.

— Taip, toks variantas tikėtinas, — atsakė Glenas. — Bet labai abejoju, kad patyręs škiperis būtų jį pametęs.

Gonzas trūktelėjo pečiais.

— Aha, Tauersas išmanė savo darbą, bet ko tik nepasitaiko. Tavo nuomone, įvykiai pakrypo kitaip?

Brensonas pažiūrėjo jam tiesiai į akis.

— Tarkim, laivas nuskendo?

— O, dabar viskas aišku! — atsiliepė Arfas. — Tu nori, kad panaršytume jūros dugną ir jį surastume?

— Jūs, bičiuliai, nepaprastai nuovokūs!

— „Scoob-Eee" pastatytas taip, kad atlaikytų stiprų bangavimą, — įsiterpė PB. — Nemanau, kad jis galėjo nugrimzti į vandenį.

— O jei nelaimingas atsitikimas? — paprieštaravo detektyvas seržantas. — Susidūrimas su kitu laivu? Gaisras? Sabotažas? Arba dar kas nors baisiau?

— Pavyzdžiui, Glenai? — paklausė Tania.

— Man nesueina galai, — atsakė Brensonas. — Kalbėjausi su škiperio žmona. Penktadienį jiedu ruošėsi paminėti verstuvių metines. Restorane užsisakė staliuką. Tą vakarą boto nebuvo išsinuomoję jokie į žvejybą susiruošę klientai. Bet, užuot važiavęs namo, Tauersas sėdo į laivą ir patraukė į Anglų sąsiaurį.

— Puikiai jį suprantu, — vėl trigrašį įkišo Arfas. — Man net klausimas nekiltų, ką rinktis: vakarienę su pačiute ar galimybę vienam pasibastyti jūroje.

Visi nusijuokė. Neseniai ištekėjusi Tania šypsojosi ne taip plačiai kaip kolegos.

Gonzas pamojo į langą.

— Lauke siautėja devynių balų stiprumo vėtra. Ar įsivaizduoji, kaip dabar atrodo jūra?

— Manau, šiek tiek banguota, — Glenas jį pervėrė ironišku žvilgsniu.

— Biče, jei tau maga, kad išplauktume, tebūnie, mes sutinkame, — pareiškė PB. — Bet tu keliausi kartu.

79

Užsidėjusi telefono ausines, sėdėdama prie darbo stalo „Širšių siaubikių" zonoje, Linė nerado sau vietos. Jos akys kryptelėjo į kalendorių, prisegtą prie raudonos pertvaros, į dešinę nuo kompiuterio ekrano.

Iki Kalėdų liko trys savaitės, pagalvojo. Ji pirmąsyk gyvenime jautėsi tokia nepasiruošusi šventėms, kuriomis, tiesą sakant, nė nebesidomėjo. Nes dabar tetroško vienintelės kalėdinės dovanos.

Draugė Sju Šekelton pažadėjo galinti mitriai surinkti dešimt tūkstančių svarų. Taigi trūks tiktai penkiolikos tūkstančių svarų.

Lukas tvarkė reikalus banke, pasirengęs savo pinigus, šimtą penkiasdešimt tūkstančių eurų, pervesti Marlenai Hartman. Tačiau perlaida bus išsiųsta tik tuomet, kai jie patikrins visas rekomendacijas. Kol kas pastarosios nuteikė itin džiugiai. Linė bendravo su moterimi iš Mančesterio, prisistačiusia Merlina Frenks. Šios dukrai kepenų transplantaciją atliko Sasekso klinikoje, netoli Braitono, ir operacija baigėsi sėkmingai. Merlina Frenks nesiliaudama liaupsino Marleną Hartman.

Pagyrų negailėjo ir vyriškis iš Keiptauno. Iš pradžių jis susidūrė su komplikacijomis, bet slauga, kaip pats tvirtino, pasirodė besanti neįtikimai aukštos klasės. Stokholme gyvenanti švedė, kurios sutuoktiniui persodino širdį ir plačius, taip pat giedojo ditirambus. Paskutiniais dviem atvejais žmonės buvo operuoti vietinėse klinikose.

Skambinti į Ameriką, žinoma, dar per anksti, bet Linės abejones prasklaidė ir pirmi trys pašnekovai. Tiesa, ji jautėsi skolinga Lukui, todėl privalėjo užbaigti tikrinimo procedūras. Juolab kad antro šanso neturės.

Avansą, reikia tikėtis, pavyks išsiųsti šiandieną po pietų arba vėliausiai rytoj. Kitus penkiasdešimt procentų teks grynaisiais atiduoti prieš pat operaciją. Tad penkiolikos tūkstančių svarų paieškoms galima skirti ne daugiau kaip kelias dienas.

Linė bandė išklausinėti vokietės, kas nutiktų, jeigu ji pristigtų pinigų, tačiau Marlena išliko nepalenkiama. Arba viskas, arba nieko. Savo sąlygas išsakė nedviprasmiškai.

Penkiolika tūkstančių. Suma vis tiek labai didelė ir ją sukrapštyti nelengva — ypač per savaitę ar net greičiau. Maža to, prognozės skelbė, kad, lyginant su euru, svaro kursas prastės. Vadinas, trūkumas gali išaugti.

Laikrodis ims tiksėtis, kai Lukas perves šimtą penkiasdešimt tūkstančių. Vieną iš artimiausių dienų paskambinusi vokietė informuos, kad po dviejų valandų atvažiuos automobilis, kuris Linę ir Keitliną pristatys į kliniką. Kada įvyks nelaimingas atsitikimas, kurio auka suteiks tinkamą organą, nuspėti neįmanoma, kaip aiškino Marlena.

Ji apsidairė. Ant darbo stalų gausėjo kalėdinių atvirukų, šen bei ten sužvilgo blizgučiai ir pakibo amalo šakelės. Bendrovėje darbavosi nemažai musulmonų, ir valdžia, baimindamasi įžeisti nekrikščionis, uždraudė atvirai švęsti Kalėdas. Taigi biuro vėl niekas deramai neišpuoš ir kontoroje neįvyks oficialūs šventiniai pietūs.

Pernai dėl tokio įsako stačiai užvirė kraujas, bet šiemet Linei tai buvo nė motais. Nūnai jai rūpėjo vienintelis dalykas. Laikas. Po penkių minučių, lygiai pirmą, keletas bendradarbių iš „Širšių siaubikių" tradiciškai trauks užkąsti. Svarbiausia, kad pasišalins abipus jos sėdintys Keitė su Džimu, kurie galėjo girdėti, ką Linė šneka, ir komandos vadovė Liva Tomas.

Pasak sieninio ekrano, rytą SUKAUPTAS PREMIJŲ FONDAS jau siekė tūkstantį keturis šimtus penkiasdešimt svarų. Prasidėjo didysis prieškalėdinis plėšimas, per kurį reikėjo atgauti pinigus, kol klientai nespėjo jų išleisti dovanoms ir svaigalams.

Sukaupusi valios pastangas, kad vėl kibtų į darbą, bet nebesitikėdama laimėti savaitės prizo, ji surinko kitą numerį iš savo sąrašo. Po kelių sekundžių į skambutį atsiliepė žodžius liejantis moteriškas balsas.

— Ponia Hol? — prabilo Linė.

— Kas čia?

— Linė iš „Denarų". Mes ką tik pastebėjome, jog pirmadienį neįnešėte savaitinės įmokos.

— Ei, juk artinasi Kalėdos, ar ne? Aš turiu nupirkti įvairių daiktų. Ką man iškloti savo vaikams? Kad šiemet jie negaus dovanų, nes privalau atsiskaityti su „Denarais"?

— Ponia Hol, mes gi susitarėme...

— Aha, paaiškinkit mano mažiams, velniai rautų.

Linė akimirką užsimerkė. Išgirdo gurkštelėjimą, tarytum moteris būtų kažką išmaukusi. Ji suvokė neturinti jėgų leistis į diskusijas.

— Bent pasakykite, kada ruošiatės atnaujinti mokėjimus?

— Pati ir pasakykit. Gal apie socialinį būstą, a? Arba pašalpų dalytojus? Kodėl nesikreipiate į juos?

Moteris vis sunkiau vartė liežuvį, ir jos atsakymai skambėjo beprasmiškai.

— Ponia Hol, verčiau su jumis susisieksiu rytoj.

Linė išjungė telefoną.

Jai iš dešinės įsitaisęs Džimas, žemaūgis, liesas, bet raumeningas trisdešimtmetis škotas, nusitraukė ausines ir čaižiai iškvėpė orą.

— Prakeikimas, — tarė. — Kas šiandien žmonėms darosi?

Ji su užuojauta šyptelėjo. Džimas atsistojo.

— Keliausiu. Man pravers skysti pietūs. Išgersi? Aš statau.

— Dėkui, ne. Turiu daug darbo.

— Kaip nori.

Linės palengvėjimui, nuo telefono ausinių išsivadavo ir rankinuką stvėrė Keitė, nedidukė, apkūni, į penktą dešimtmetį įkopusi raudonplaukė.

— Važiuoju grumtis su parduotuvėmis! — paskelbė.

— Sėkmės.

Dar po minutės kitos ji pamatė, kad apsiaustu rengiasi komandos vadovė. Laukdama, kol tie trys dings, Linė apsimetė tikrinanti elektroninius laiškelius, galiausiai atsidarė klientų failą ir užsirašė numerį.

Vos tik trijulė pranyko, ji nusiėmė ausines, iš rankinės išgriebė mobilųjį, pakeitė vieną iš parametrų į „Nerodyti numerio" ir paskambino nekenčiamiausiam klientui.

Jis atsiliepė po trečiojo pyptelėjimo, prabildamas žemu, lipšniu, tačiau budriu balsu.

— Alio?

— Regas Okuma?

— Kas kalba?

— Linė Beket ir „Denarų", — kone šnibždėdama atsakė ji.

Okumos tonas kaipmat persimainė.

— Mano gražioji Linė! Nutarei man pranešti, kad mudu vis dėlto galėtume šauniai pasimylėti?

— Atvirai kalbant, ketinau padėti jums išspręsti bėdas dėl kreditavimo reitingo. Klientams teikiame ypatingus kalėdinius pasiūlymus. „Bradford Credit" bankui esate skolingas trisdešimt septynis tūkstančius aštuonis šimtus septyniasdešimt svarų, plius, susikaupusias palūkanas, teisingai?

— Jei taip sakai.

— Jeigu nedelsdamas grynaisiais sumokėtumėte penkiolika tūkstančių, manau, likusią skolos dalį mes nurašytume, ir Naujuosius metus jūs pradėtumėte nuo švaraus lapo.

— Tikrai taip padarytumėte?

— Vien todėl, kad artinasi Kalėdos. Norime pasirūpinti finansinių metų pabaigos skaičiais. Mums būtų gerai, jei įstengtume susitarti su pagrindiniais klientais.

— Tavo pasiūlymas nepaprastai įdomus.

Linė žinojo, kad šlamančiųjų jam nestigo. Regas Okuma jau ilgiau nei dešimtmetį vengė mokėti skolas. Pasinerdavo į verslo rūšis, kuriose cirkuliuodavo kupiūros ir monetos — įsigydavo ledų furgonų arba užkandžių kioskelių, — gaudavo kreditinių kortelių, išnaudodavo jas, kiek tik sugebėdavo, ir paskelbdavo neturįs pinigų. Linės skaičiavimu, grynaisiais Okuma sukaupė šimtus tūkstančių svarų, todėl penkiolika tūkstančių jam tebus mažmožis, kurį atiduodamas sudarys neblogą sandėrį.

— Vakar minėjote, kad imsitės naujo verslo, todėl norite nusipirkti automobilį, bet jums nesuteikia kredito.

— Taip.

— Mano siūlomu būdu problemų atsikratytumėte.

Jis ilgam nutilo.

— Pone Okuma, ar mane girdite?

— Taip, gražuole. Man patinka klausytis tavo alsavimo. Jis praskaid-rina galvą ir taip mane sujaudina... Taigi, jei, hmm... pasisektų rasti tokią sumą...

— Grynaisiais.

— Būtinai grynaisiais?

— Aš jums darau didelę paslaugą. Tiesdama pagalbos ranką rizikuoju savo kailiu.

— Dailioji Line, už tai turėčiau tau atlyginti. Galbūt lovoje?

— Iš pradžių man reikia pamatyti pinigus.

— Penkiolika tūkstančių tikriausiai... sukrapštysiu. O, taip. Kiek laiko duosi?

— Dvidešimt keturias valandas.

— Netrukus su tavimi susisieksiu.

— Skambinkite man į mobilųjį. — Ji padiktavo telefono numerį.

Kai ryšys nutrūko, Linės kūną ėmė krėsti drebulys.

80

Greisas bloknote užsirašė datą — gruodžio 4-oji, ketvirtadienis, 18.30, — ir permetė akimis ilgą darbotvarkę, kurią asistentė išspausdino keturioliktajam operacijos „Neptūnas" pasitarimui.

Keletas komandos narių, įskaitant Gajų Bečelorą, Normaną Potingą ir Gleną Brensoną, rėksmingai diskutavo apie ginčytiną teisėjo sprendimą per svarbias vakarykštes futbolo rungtynes. Vyresnysis detektyvas jų nežiūrėjo, nes labiau domėjosi regbiu.

— Klausykit, — prabilo pakeldamas balsą ir ranką, — atėjo metas išspirti kamuolį iš vidurio aikštės.

— Cha, kaip šmaikštu, — atšovė Brensonas.

— Užsigeidei geltonos kortelės?

— Vargu ar drįsi ją rodyti išgirdęs mano rezultatus. Na, gal *man* leisi *išspirti kamuolį?*

Rojus Greisas plačiai nusišypsojo.

— Miklink koją.

— Taip, taip... — Detektyvas seržantas kilstelėjo pluoštą užrašų, — visų pirma Specialiosios paieškos skyrius popiet ištyrė sektorių, kuriame paskutinį kartą buvo užfiksuotas „Scoob-Eee". Nors oras buvo sumautas, jūros dugne jie aptiko anomaliją, matmenimis panašią į žvejybinį botą. Savo forma ji primena laivą ir skendi nugrimzdusi šimto pėdų gelmėje, maždaug už dvylikos jūrmylių į pietus nuo Juodosios Uolos dykvietės. Visai įmanoma, kad aptikome senas nuolaužas, bet, jeigu leis oro sąlygos, rytoj narai patikrins, kas ten tūno.

— Glenai, tu jų paieškoje dalyvausi? — paklausė detektyvė inspektorė Mentl.

— Na... — jis padvejojo. — Jei man leistų rinktis, aš atsisakyčiau.

— Manau, tau derėtų tenai būti, — tarė detektyvė inspektorė. — Jeigu kartais pavyktų ką nors užeiti.

— Kokia jiems iš manęs nauda, jeigu drybsosiu ant nugaros ir vemsiu?

— Jei tave pykina, visuomet gulkis ant šono arba pilvo, kad nepaspringtum, — perspėjo Potingas.

— Normanai, ačiū už vertingą patarimą, — atkirto Glenas. — Turėsiu galvoje.

— Man ramybės neduoda *žmonių trūkumas*, — įsiterpė Greisas. — „Scoob-Eee“ buvo naudojamas iš vandens traukiant du lavonus, bet ar jo dingimą su mūsų tyrimu sieja tai, dėl ko Glenas vėl turėtų keliauti į jūrą?

Detektyvas seržantas atsakė niūriu balsu, lyg pagelbėdamas savo budeliui.

— Taip. Laboratorija ištyrė nuorūkas, kurias radau Šorehamo uoste, ir atsiuntė DNR tyrimų išvadas. Pameni, sakiau, kaip penktadienio rytą man susidarė įspūdis, kad kažkas įdėmiai stebi „Scoob-Eee“?

Greisas linktelėjo.

— Birmingamo nacionalinės duomenų bazės darbuotojai pranešė, kad DNR nurodo individą, kurį, Interpolo prašymu, jie neseniai įtraukė į duomenų bazę. Vyrukas prisistato dviem skirtingais vardais ir pavardėmis. Anglijoje save vadina Džo Beikeriu, bet iš tikrųjų jis — Vladas Kosmesku. Rumunas.

Vyresnysis detektyvas akimirką susimąstė. Džo Beikeris. Žmogus, įsigijęs juodą „Mercedes“, kurį jis pastebėjo bėgiodamas anksti rytą. Čia sutapimas ar kas nors rimčiau?

— Įdomu, — tarė Bela Moj. — Šią pavardę mes išgirdome vakar — jis yra dviejų, ne per seniausiai iš Rumunijos atvykusių merginų sąvadautojas.

— O, mūsų vakaro žvaigždė! — Greisui palenkus rudą voką, iš jo išslydo keli dokumentai. — Stebukladariai iš Pirštų atspaudų skyriaus, pasitelkę naujas išbandomas technologijas, sugebėjo nuimti atspaudus nuo pakabinamojo valties variklio, kuris buvo panirę į vandenį. Šiandien popiet iš Europolo gavo atsakymą, kam jie priklauso. Spėkit kam?

— Naujam geriausiam mūsų draugui? — surizikavo iškelti prielaidą detektyvas seržantas Bečeloras. — Vladui Smeigikui?

— Tiesiai į dešimtuką! — atsakė Greisas.

— Ar mes jį suimsime? — paklausė Normanas Potingas. — Juk visi rumunai — vien piktadariai, ar ne?

— Kaip rasistiška, — įgėlė Bela.

— Ne, tai gryna tiesa.

— Normanai, kokiu pagrindu tau maga jį areštuoti? — pasiteiravo Greisas. — Dėl rūkymo? Dėl valties variklio, išmesto į jūrą? Dėl rumuniškos kilmės?

Potingas nudūrė žvilgsnį ir kažką nerišliai suburbuliavo.

— Glenai, ar „Scoob-Eee“ turi pakabinamąjį variklį? — paklausė Ema Džeinė.

— Ne, aš jo nemačiau.

— Ar mes žinome, kur Beikeris/Kosmesku gyvena?

Šįkart atsakė Bela.

— Rojau, jis ne vienerius metus sukinėjasi viešnamių aplinkoje. Tą žmogų, manau, atseksime be jokio vargo.

— Nori, kad jį pakalbintume? — paklausė detektyvė inspektorė Mentl.

— Ne, tiesiog užregistruokime kaip susidomėjimą keliantį asmenį. Nemanau, kad šiuo metu derėtų su juo bendrauti. Jeigu Kosmesku kur nors įsivėlęs, galime jį išgąsdinti. Verčiau neišleiskime jo iš akių. — Greisas paskaitė savo užrašus. — Ką gi, kaip mums sekasi *kiti reikalai?*

— Pora detektyvų konsteblių šnekina visus vietinius plastiko dangos tiekėjus, bet kol kas bergždžiai, — atsiliepė Deividas Braunas.

— Mudu su Niku vakar apėjome dvylika viešnamių, — pranešė Bela Moj, siekdama eilinio šokoladinio „Maltesers“ rutuliuko.

— Vaje, Nikai, tu tikriausiai mirtinai užsikrušai, — tarė Normanas Potingas.

Nikolas nuraudo ir be didelio entuziazmo vyptelėjo. Greisas užgniaužė šypseną. Laimė, pastaruoju metu Potingas elgėsi ramiau nei įprastai — matyt, dėl santuokinių problemų. Jis buvo geras detektyvas, bet per kelis kitų bylų tyrimus, kai jiems teko bendradarbiauti, dėl įžeidžių replikų Greisas vos neišspyrė detektyvo seržanto iš komandos.

Jis pažvelgė į Belą.

— Kaip sekėsi?

Pareigūnė dirstelėjo į Niką Nikolą tarsi laukdama jo pritarimo ir atsakė:

— Gavome informacijos tiktai apie Kosmesku. Bet, regis, per prievartą ten laikomų merginų neradome.

— Malonu girdėti, kad mūsų viešnamiuose tokia palaima, — sarkastiškai mestelėjo Greisas.

— Šiandieną tęsime patikrinimą, — atsiliepė Bela.

Vėl pažvairavęs į užrašus, vyresnysis detektyvas atsisuko į Potingą.

— Ką porina tavo bičiulis iš Rumunijos?

— Prieš valandą Janas Tilingas atsiuntė elektroninį laiškelį. Šįvakar ketina ištirti tam tikrą informaciją. Daugiau žinių galbūt turėsiu rytą.

Greisas pasižymėjo jo žodžius.

— Gerai. Ačiū. O kaip naujų organų laukę, bet iš eilės pasitraukę žmonės?

— Rojau, šia kryptimi plūkiausi kiaurą dieną, — patikino Potingas. — Bet įtariu, kad mūsų pastangos nueis perniek. Pirmiausia susiduriame su Hipokrato priesaika — senuoju geruoju, su pacientais susijusiu konfidencialumu. Antra, problemų kyla dėl pačios sistemos. Tie sąrašai nėra stabilūs. Aš kalbėjausi su paslaugiu kepenų persodinimo konsultantu iš Pietų Londono Karališkosios ligoninės, vienos iš pagrindinių gydymo įstaigų, kuriose transplantuojamos kepenys. Jis pasakojo, kad trečiadieniais, lygiai vidurdienį, rengiami pasitarimai, kurių dalyviai peržiūri sąrašą. Dėl donorų stygiaus ir būtinybės suteikti skubią pagalbą prioritetai kinta kas savaitę. O mes šnekame apie visas Jungtinės Karalystės ligonines. Į teismą privalome kreiptis dėl kiekvieno individo, kad gautume jo ligos istoriją. Rojau, žinai, ko reikia mūsų komandai? Savo žmogaus tarp medikų.

— Ko konkrečiai?

— Paklusnaus transplantacijas atliekančio chirurgo, kuriuo pasitikėtų kiti gydytojai, — paaiškino Potingas. — Ir kuris daugiau ar mažiau išmanytų eiliškumo klausimus.

— Aš turiu informacijos, galinčios mus sudominti, — įsiterpė Ema Džeinė Boutvud. — Internete mėginau rasti nepatenkintus persodinimo operacijų konsultantus arba jomis užsiimančius chirurgus. Viešai sistemą kritikavusius asmenis.

— Kaip kritikavusius? — pasitikslino detektyvė inspektorė Mentl.

— Kalbu apie chirurgus, nemanančius, kad pirkti žmogaus organus yra neetiška, — atsakė jaunoji detektyvė konsteblė. — Kai ką užtikau — serą Rodžerį Sirijų. Jo pavardė minima keliolikoje įvairių nuorodų.

Ema Džeinė nukreipė akis į Greisą, ir tas kinktelėjo galva ragindamas ją tęsti.

— Apie Sirijų sužinojau daug vertingų dalykų. Jį mokė vienas iš kepenų persodinimo operacijų pradininkų Jungtinėje Karalystėje. Keletą metų Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje daktaras ėjo vyresniojo konsultanto pareigas. Aktyviai agitavo už permainas organų donorystės

įstatymuose — pasisakė už apsisprendimą atsisakyti donorystės, kitaip tariant, už galimybę automatiškai perimti velionių organus, jeigu prieš mirtį jie pareiškė nenorintys tapti donorais. Tokia sistema, tarkim, veikia Ispanijoje. Dar įdomiau tai, kad po skandalų, kurie kilo dėl jo požiūrio, Sirijus metė darbą Karališkojoje ligoninėje ir pasirinko ankstyvą pensiją. Ir išvyko užsienin.

Detektyvė konsteblė nutilo, žvilgsniu permetė užrašus.

— Jis pasirodo tinklalapiuose, kuriuose rašoma apie Kolumbiją, garsėjančią žmonių organų prekyba. Rodos, toje šalyje darbavosi. Paskui išdygsta Rumunijoje.

— Rumunijoje? — sukluso Greisas.

Ema Džeinė linktelėjo ir tęsė:

— Daktaras mėgsta prabangų gyvenimą. Skraido nuosavu sraigtasparniu, važinėja prašmatniais automobiliais, gyvena Sasekse, netoli Petvorto, milžiniškame dvare.

— Sakai, Sasekse? — pratarė detektyvė inspektorė Mentl. — Hmm... tikrai įdomu.

— Prieš ketverius metus patyrė itin nemalonias ir brangiai kainavusias skyrybas. Vėliau vedė buvusią „Mis Rumuniją“. Tiek žinių.

Kabinete ilgam pakibo tyla. Pirmasis ją sudrumstė Greisas.

— Šaunus darbas, Ema. Manau, mums reikėtų su juo pasišnekučiuoti.

Vyresnysis detektyvas akimirką susimąstė. Iš savo patirties žinojo, kad aukščiausios klasės medikai paprastai esti pasipūtę turtuoliai. Toks individas kaip seras Rodžeris Sirijus, ko gero, patogiai jaustųsi privačią mokyklą lankiusio Gajaus Bečeloro kompanijoje. Negana to, viešnagė pas daktarą sutaps su detektyvo seržanto tyrimo kryptimi.

Greisas atsigręžė į Bečelorą.

— Gajau, čia tavo veiklos sritis. Važiuosi kartu su Ema.

— Taip, šefe.

— Perduokite jam, kad narpliojame bylą, kurioje trimis lavonais, mūsų nuomone, atsikratė prekeivių organais gauja, paklauskite, ar seras Sirijus sutiktų pasidalyti išmintingomis savo prielaidomis, kur ieškoti tokių žmonių. Meilikaukite, glostykite savimeilę, bet akylai stebėkite daktarą. Žiūrėkite, kaip jis reaguos.

Vyresnysis detektyvas vėl susitelkė į užrašus.

— Telefono numeris, gautas iš Vokietijos... kas jo ėmėsi?

Ranką pakėlė Džekė Filips, viena iš informacijos rinkėjų.

— Aš, Rojau. Išsiaiškinau adresą Pečeme, abonento vardą... ir dar vieną smulkmeną, kurią atskleidžiau detektyvei inspektorei Mentl.

Atėjo eilė pasisakyti ir Lizai Mentl.

— Puikus pastabumas, Džeke. Ji atkreipė dėmesį, kad namo savininkės, ponios Linės Beket, tokia pat pavardė kaip įgulos nario, dirbančio „Arco Dee“ žemsemėje, kuri aptiko pirmąjį lavoną. Tenykščių parodymus išklausėme mudu su Niku, todėl šiandien popiet grįžome į uostą, ten radome krovinį verčiantį laivą ir netrukus nustatėme, kad Linė Beket — buvusi vyriausiojo mechaniko, Malkolmo Beketo, žmona. Vienas iš kolegų užsiminė, kad šiuo metu jis prislėgtas, nes serga duktė. Tiksliai pasakyti, kokia liga ją kamuoja, negalėjo, bet tikino, esą kilo kažkokių bėdų dėl kepenų.

— Dėl kepenų? — aidu atsiliepė Greisas.

Ji linktelėjo.

— Dar ką nors sužinojai?

Detektyvė inspektorė papurtė galvą.

— Ne. Malkolmas Beketas su mumis bendravo labai atsargiai — mano nuomone, pernelyg budriai.

— Kodėl?

— Spėju, kad jis kažką slepia.

— Pavyzdžiui?

— Vis kartojo, neva duktė gyvena su buvusia sutuoktine ir jiedu retai matosi, todėl jis nelabai nutuokia, kas mergaitei atsitiko. Man, kaip motinai, tuo sunku patikėti. Be kita ko, ponas Beketas susikirto per vyresniojo detektyvo *akių* testą.

Greisas nusišypsojo.

— Rojau, gal vertėtų prisijungti prie jos telefono? — pasiūlė Deividas Braunas.

— Leidimo turbūt negautume, nes mums dar trūksta duomenų. Bet jų užtenka, kad galėtume fiksuoti įeinančius ir išeinančius skambučius.

— Linė Beket, manau, turi ir mobilųjį, — spėjo Gajus Bečeloras.

— Taip, tegu kas nors kreipiasi į mobiliojo ryšio bendroves ir patikrina, ką jos užregistravo ties ta pavarde ir adresu. — Greisas vėl pa-

žiūrėjo į savo užrašus. — Rytoj skrisiu į Miuncheną, grįšiu vakare, todėl, man nesant, bylos nagrinėjimui vadovaus detektyvė inspektorė Mentl. Klausimų bus?

Visi tylėjo, tačiau kai pasitarimas pasibaigė, koridorių labirintu žingsniuojantį, savo darbo kabineto link traukiantį Rojų Greisą pasivijo Glenas Brensonas. Jiedu sustojo priešais voratinklio formos diagramą; ant raudonu veltiniu apmuštos skelbimų lentos bolavo prisegtas popieriaus lapas su užrašu GALIMI NUSIKALTIMŲ MOTYVAI.

— Ei, senučiuk, — prašneko detektyvas seržantas, — toji kelionė į Miuncheną... neturi nieko bendra su Sende?

Greisas papurtė galvą.

— O, Dieve, ne. Esu susitaręs pasimatyti su organų prekeive — apsimetu klientu. Kol viešėsiu Vokietijoje, bičiulis iš LKA slaptai kyštelės man kelias bylas.

Už Gleno galvos kabančioje diagramoje vyresnysis detektyvas perskaitė žodžius: TROŠKIMAI, GALIOS SIEKIMAS, NORAS PIRMAUTI, NEAPYKANTA, KERŠTAS.

Draugas pervėrė Greisą įdėmiu žvilgsniu.

— Tu įsitikinęs, kad čia vienintelė priežastis, nulėmusi tavo išvyką? Mudu, hmm... ilgokai nesikalbėjome apie Sendę, o dabar tu ruošiesi skristi ten, kur ją pastebėjo.

— Esu tikras, tai buvo visai kita moteris, Glenai. Žinai, ką manau?

— Ne, tu niekuomet nepasakoji, ką išties galvoji. Rasi laiko išgerti?

Greisas nukreipė akis į laikrodį.

— Man vis vien reikėtų užlėkti namo ir pasiimti drabužius, bet iš pradžių pusvalandį padirbėsiu kabinete. Kur susitinkam?

— Kur įprastai?

Vyresnysis detektyvas trūktelėjo pečiais. Mieste veikė apsčiai gerų girdyklų, ir jis nejautė didelio prielankumo „Juodajam liūtui“, bet toji užeiga buvo visai čia pat ir turėjo automobiliams skirtas vietas.

— Pasimatysime be penkiolikos aštuntą. Bet išlenksime tik po vieną burnelę.

Atvykęs dešimčia minučių vėliau nei žadėjo, Greisas pamatė, kad Glenas sėdi prie ramaus kampinio staliuko, prieš save pasistatęs pintą

alaus, į šoną nustūmęs bičiuliui prigriebtą stiklą viskio su ledukais ir ąsotėlį vandens.

— „Glenfiddich"? — paklausė Brensonas.

— Šaunuolis.

— Nesuprantu, kodėl jis tau patinka.

— O man galvoje netelpa, kaip gali maukti „Guinness" alų.

— Ne, norėjau pasakyti, kad „Glenfiddich" nėra *gryniausias* viensalyklis viskis, teisingai?

— Užtat geriausias iš visų, kokius ragavau. Ko tu prikibai?

— Ar esi matęs filmą „Marios viskio"?

— Apie viskio krovinį gabenusį laivą, kuris sudužo prie Škotijos krantų?

— Aš sužavėtas. Kartais moki padaryti man įspūdį. Kultūroje nesi visiškas profanas. Nors nė velnio neišmanai apie muziką ir drabužius.

— Na, nenorėčiau būti per daug idealus, — išsišiepė Greisas. — Kaip sekasi tau? Kas naujesnio apie ponią Brenson?

— Verčiau nesigilinkime į šią temą. — Glenas palingavo galvą. — Jaučiuosi lyg patekęs į traukinio katastrofą, aišku? — Jis pakėlė bokalą, išgėrė alaus ir atžagaria ranka nusišluostė putas nuo lūpų. — Man knieti išgirsti apie tave, Miuncheną... ir Sendę.

Kilstelėjęs stiklą Greisas pasūkuriavo ledo kubelius. Per šniaukrojančius užeigos garsiakalbius skambėjo Džonio Kešo „Ugnies žiedas".

— Va čia tai muzika.

Brensonas užvertė akis aukštyn.

Vyresnysis detektyvas nurijo gurkšnelį ir padėjo stiklą ant stalo.

— Man rodos, Sendė negyva — mirė labai seniai. Aš kaip kvailys kabinausi už vilties šiaudo. Ir praradau nemažai savo gyvenimo metų. — Greisas patraukė pečiais. — Visi tie aiškiaregiai... — jis vėl paragavo viskio. — Žinai, dauguma kartojo, kad nesugeba jos pasiekti — nes atseit Sendės nėra dvasių pasaulyje.

— Kitaip sakant?

— Na, mediumų požiūriu, jeigu mano žmonos neįmanoma aptikti tarp dvasių, vadinasi, ji gyva. — Greisas išlenkė viskio ir nustebo pamatęs, kad stiklas tuščias. Jį iškėlęs paklausė: — Čia buvo dviguba porcija?

Glenas linktelėjo.

— Pasiimsiu antrą, bet ne dvigubą, kad galėčiau sėstis prie vairo. Tau nupirkti puspintę?

— Gerai bus ir pinta. Aš esu stambus vyrukas — alkoholio pakeliu daugiau už tave!

Rojus Greisas grįžo nešinas gėrimais, prisėdo ir atkreipė dėmesį, kad jam pasišalinus Brensonas ištuštino pirmąjį bokalą.

— Žodžiu, aiškiaregiai tau nebekelia pasitikėjimo? — prabilo Glenas. — Nors paranormalių reiškinių niekada nelaikei pramanais?

— Aš nebežinau, kuo tikėti. Kitąmet sueis dešimt metų nuo tada, kai ji dingo. Praėjo daug laiko. Net jeigu Sendė fiziškai neatsisveikino su gyvybe, man ji mirusi. Jei per devynerius metus su manimi nesusisiekė, vadinasi, to nedarys niekada. — Greisas trumpam nuščiuvo. — Glenai, aš nenoriu prarasti Kleo.

— Ji — karšta pupytė. Nuostabi dama. Šiuo atžvilgiu esu tavo pusėje.

— Jeigu neatsiribosiu nuo Sendės, neteksiu Kleo. Nieku gyvu neleisiu įvykiams pakrypti tokia eiga.

Glenas kumščio krumpliais švelniai palietė draugui veidą.

— Šaunuolis. Pirmąsyk girdžiu tave taip kalbantį.

Greisas kinktelėjo galva.

— Nes pirmą kartą taip jaučiuosi. Savo advokatui nurodžiau pradėti procedūras, kad Sendę oficialiai pripažintų mirusia.

Brensonas atidžiai į jį pažiūrėjo.

— Bičiuli, juk žinai, kad už teisinį procesą svarbesnis yra psichinis?

— Ką turi omeny?

Detektyvas seržantas pastukseno sau į smilkinį.

— Ar tu tuo tiki... štai čia?

— O, taip. — Greisas kreivai nusišypsojo. — Gali manimi pasikliauti, juk aš esu faras.

81

Kol Linė pirmame aukšte ruošė arbatos puodelį, daktaras Rosas Hanteris sėdėjo ant Keitlinos lovos krašto.

Netvarkingame kambaryje tvyrojo tvankus oras ir gaižus prakaito kvapas. Pro pusmėnulio formos akinių stiklus žvelgdamas į smarkiai

pagelsvėjusį jos veidą ir juodus, akis supančius ratilus, gydytojas jautė nuo mergaitės kūno sklindančią drėgną kaitrą. Keitlinos plaukai buvo susitaršę. Ji gulėjo po apklotu, atsirėmusi į pagalvę, ant naktinukų užsimetusi rausvą chalatą, ant kaklo pasikabinusi ausines, pūkinę antklodę prislėgusi baltu „iPod" grotuvu, knyga plonais viršeliais — modelio Džordanos autobiografija, — ir keliais puriakailiais meškiukais.

— Kaip jautiesi? — paklausė jis.

— Man atsiuntė blizgutį, — vos girdimu balsu suvebleno Keitlina.

— Ką tokį? — daktaras susiraukė.

— Kažkas per feisbuką man perdavė blizgutį, — ne itin rišliai išspaudė ji.

— Ką reiškia „blizgutis"?

— Smulkmeną iš feisbuko. Ją atsiuntė mano draugė Džema. Ir mane bakstelėjo Micė.

— Aišku, — suglumęs atsiliepė Rosas Hanteris.

— Ir dar, Mičas Saimonsas dovanojo ratus... na, žinote, kad galėčiau lengvai keliauti.

Daktaras pasidairė žvilgsniu ieškodamas ratų. Pamatė smiginio lentą ir ant jos kybantį purpurinį šaliką, į sieną paremtą saksofono dėklą ir žaislinį ratuotą arkliuką, kuris stovėjo tarp batų, išdrabstytų ant kilimo.

— Anuos ratus? — paklausė.

Keitlina krustelėjo galvą.

— Ne, — sumurmėjo ir įniko mostaguoti ranka, tarytum mėgindama išguiti mintį iš savo sąmonės. — Čia irgi feisbuko dalykėlis. Jie virtualūs.

Mergaitė užsimerkė, lyg ją būtų išsekinusios pastangos kalbėti.

Rosas Hanteris pasilenkė ir atsidarė mediko lagaminėlį. Tuo pat metu į miegamąjį nešina arbata ir lėkštute su trupininiu pyragaičiu įžengė Linė.

Jis padėkojo ir vėl sutelkė dėmesį į Keitliną.

— Aš pamatuosiu tau temperatūrą ir kraujospūdį, gerai?

Nepraplėšdama blakstienų paauglė sulinksėjo ir pakuždomis atsiliepė:

— Ai, koks skirtumas.

*

Po dešimties minučių gydytojas kartu su įkandin sekančia Line nulipo į pirmą aukštą. Jiedu užsuko į virtuvę ir prisėdo už stalo. Daktaro veide regėdama nerimo išraišką, Keitlinos motina sumetė, ką jis pasakys, anksčiau nei Hanteris prasižiojo.

— Aš labai susirūpinęs. Ji rimtai serga.

Linė, kuriai drėko akys, geidė, ne, desperatiškai troško, atsiverti ir papasakoti, kokių veiksmų jai teko griebtis. Tačiau kas žino, kokia būtų gydytojo reakcija. Kaip principingas, doras žmogus, Hanteris netoleruotų jos poelgių, net jei ir pritartų šių motyvams. Todėl Linė viso labo nebyliai ir niūriai linktelėjo.

— Taip, — atsakė rydama ašaras, jausdama, kaip krūtinėje daužosi širdis. — Žinau.

— Keitliną reikia nugabenti į ligoninę. Man iškviesti greitąją pagalbą?

— Rosai... — ištrūko jai. — Klausykit... aš... — Linė palingavo galvą ir veidu įsikniaubė į delnus, žūtbūt siekdama surikiuoti mintis. — Viešpatie, Rosai, aš nebenumanau, ką daryti.

— Line, — švelniai tarė daktaras, — jūs galite dukrą prižiūrėti namuose, bet, neskaitant pavojaus gyvybei, vargšelė susiduria su daugybe nepatogumų. Kūnas nukasytas iki žaizdų. Temperatūra aukšta. Keitlina sparčiai ritasi į pakalnę. Siaubas, kaip suprastėjo jos būklė nuo tada, kai mes paskutinį kartą matėmės. Pasakysiu jums žiaurią tiesą — ji čia neišgyvens. Ne taip seniai apie mergaitę kalbėjausi su daktaru Greindžeriu. Nuo mirties Keitliną išgelbėtų tiktai transplantantas, kurį persodinti reikia kuo greičiau, kol ji visiškai nenusilpo.

— Norite ją nuvežti į Karališkąją ligoninę?

— Taip. Nedelsiant. Dar šį vakarą.

— Rosai, ar esate ten buvęs?

— Prieš keletą metų.

— Toji vieta košmariška. Aišku, medikai niekuo nekalti. Tarp jų yra gerų žmonių. Tai sistema. Nacionalinės sveikatos priežiūros administracija. Šalies valdžia. Nė nežinau, kas dėl to atsakingas, bet Karališkoji prilygsta tikram pragarui. Lengva jums kalbėti, kad ją derėtų nugabenti į ligoninę. O kas Keitlinos ten laukia? Mišri palata, kvošteleję senukai, kurie vidurnaktį mėgins užsiropšti ant jos lovos? Grumtynės

dėl vežimėlių? Be to, po pusės devintos vakaro man neleis likti su dukra. Kas tuomet ją paguos?

— Line, vaikų neguldo į suaugusiųjų palatas.

— Taip jau buvo atsitikę, kai ligoninę perpildė pacientai.

— Mes pasistengsime, kad tai nepasikartotų.

— Rosai, man velniškai dėl jos baisu.

— Ji gaus transplantantą artimiausiu metu.

— Ar tikrai? Esate įsitikinęs? Ar žinote, kaip veikia sistema?

— Tuo pasirūpins daktaras Greindžeris.

Linė papurtė galvą.

— Daktaras Greindžeris, be abejo, linki gero, bet apie sumautą sistemą nutuokia ne daugiau už jus. Persodinimo koordinatoriai susitinka trečiadieniais ir sprendžia, kam atlikti operaciją — jei tik pavyksta sulaukti tinkamų kepenų. Dabar ketvirtadienis, todėl žalią šviesą geriausiu atveju mums uždegs tiktai kitą trečiadienį. Beveik po savaitės. Ar ji išgyvens tiek laiko?

— Tik ne čia, — tiesiai atsakė Hanteris.

Ji suspaudė daktaro ranką ir paplūdo ašaromis.

— Klausykit, Keitlina turės geresnius šansus, jei liks namuose. Patikėkite manimi. Tik neklauskite kodėl. Meldžiu, nepradėkite manęs kvosti, velniai griebtų.

— Ką norite tuo pasakyti?

Linė akimirką nutilo.

— Aš nuvešiu dukrą į Karališkąją ligoninę, vos tik atsiras kepenys, — pagaliau atsiliepė. — Iki tol slaugysiu ją namuose. Štai ką noriu pasakyti.

— Padarysiu, ką galėsiu. Prižadu.

— Žinau, kad jūs stengsitės iš visų jėgų. Bet privalote suprasti: aš esu jos motina, todėl irgi *darysiu, ką galėsiu.*

82

Lauke krentant stambioms snaigėms, Janas Tilingas sustabdė išklerusį „Opel Kadett“ tuščioje gatvės atkarpoje, už poros šimtų jardų nuo

įėjimo į *Gara de Nord* geležinkelio stotį. Kaip visad, išjungus degimą, variklis springčiodamas pagargė ir nurimo tik po kelių sekundžių.

Drauge su Andrėja ir Ilėjana jis išniro iš salono ir užtrenkė dureles. Ilėjana jam patiko. Jauna moteris, atsidavusi socialinė darbuotoja, versdavosi per galvą, kad pagelbėtų Bukarešto skurdžiams. Žavūs veido bruožai traukė akį, ir gražiai išvaizdai nekenkė netgi ereliška, grobuoniškai kumpa nosis, tačiau, lyg sąmoningai siekdama atbaidyti gerbėjus, plaukus ji susegdavo į standų kuodą, dėl to priminė orią, solidžią moteriškę, nešiodavo negražius akinius ir teikdavo pirmenybę ne moteriškiems, o praktiškiems drabužiams.

Kai jiedu dirbo kartu, Tilingas vis pagalvodavo, kaip pribloškiamai Ilėjana atrodytų pasidailinusi. Sykiu smagindavosi stebėdamas atkaklius gašliojo komisaro pavaduotojo Rado Konstantinesku mėginimus pasikviesti gražuolę išgerti ir meistriškus jos atkirčius.

Kartais vietinėje gatvėje sukiodavosi prostitutės, bet šiandien, jo nusivylimui, aplinkui nebuvo matyti nė vienos. Kaip tik čia trijulė vylėsi susitikti su mergina, vardu Raluka. Sekdami paskui Ilėjaną, jausdami, kaip odą šiurpina ledinis vakaro oras, jie užlipo laiptais ir žengė į milžinišką, niauriai blausią pagrindinę Bukarešto geležinkelio stotį. Kairėje pusėje Janas beveik iš karto pastebėjo beglobių vaikų šutvę. Dar už kelių šimtų jardų, po švyksančiomis natrio lempomis, stoviniavo rūkantys, tarpusavyje juokaujantys policininkai.

— Ten Ralukos draugai, — tyliai prabilo Ilėjana, pirštinės nykščiu dūrusi į būrelį benamių vaikų.

— Ką nors jiems nuneškime.

Kulniuodamas įkandin merginų, jis patraukė per apleistą salę, praėjo pro uždarytą METROPOLIO kavinę ir seną barzdočių megzta kepure, suplyšusiais rūbais ir guminiais batais, siurbčiojantį iš svaigalų butelio. Jis sėdėjo ant žemės atsirėmęs į sieną — kiek teko regėti, benamis nuolat kiurksodavo toje pačioje vietoje ir vilkėdavo tuos pačius skarmalus. Janas žengė į šoną, ant monetų, išbarstytų priešais senį, padėjo penkių lėjų kupiūrą ir už savo pastangas sulaukė džiugaus mostelėjimo.

Aidinčią tylą sudrumstė duslus žvangėjimas, kurį skleidė nuo gretimo perono pajudėjusio, greitį didinančio traukinio ratai, ir Tilingas automatiškai dirstelėjo į informacinę išvykimo ir atvykimo lentą. Konditerinių gaminių kioskelis jau buvo beužsidarąs, bet Janas įtikino at-

šiaurų prekystalio savininką, kad šis leistų nusipirkti glėbį šokoladukų, sausainių, traškučių ir nealkoholinių gėrimų, kuriuos, sukimštus į du plastikinius maišelius, trijulė nutempė gatvės vaikams.

Keletą jis pažinojo. Pavyzdžiui, Tavijaną, aukštą prakaulų devyniolikmetį, užsimaukšlinusį megztą kepurę nukarusiomis ausinėmis, septynis drabužių sluoksnius ir vėjastriukę pridengusį kariška maskuojamąja striuke. Vaikinas laikė į antklodę suvystytą miegantį kūdikį. Tavijanas amžinai šiepdavosi, tik neaišku, kas versdavo jį taip daryti — prigimtis ar „Aurolac" sukeltas svaigulys. Tilingas įtarė, kad arčiau tiesos yra antrasis variantas.

— Turiu jums dovanų! — rumuniškai paskelbė buvęs anglų policininkas.

Beglobiai stvėrė atkištus maišus, grūsdamiesi įniko tikrinti, kas juose slypi, tuomet suskato rausti gardėsius. Nė vienas nepadėkojo.

Ilėjana atsigręžė į čigoniškos kilmės nenusakomo amžiaus mergaitę, apsirengusią rausva, fluorescuojančia treningo palaidine, mūvinčią žalias blizgias sportines kelnes, šaliku apsivyniojusią kaklą.

— Stefanija, — rumuniškai prabilo. — Kaip laikaisi?

— Prastai, — atsakė ji atplėšdama traškučių pakelį. — Oras sumautas. Metas blogas. Žmonės neduoda išmaldos. Kur turistai? Juk tuoj bus Kalėdos, ar ne? Niekas neturi pinigų.

Jaunas niauraveidis ilgšis siaurais ūsiukais, užsismaukęs megztą siuvinėtą kepurę, įsisupęs į juodą multino striukę, užsitempęs purvinus džinsus, laikė suėmęs už kraštų plastikinį, neabejotinai „Aurolac" dažų pripildytą maišiuką. Jis pratrūko nerišliai dėstyti, kaip bjauriai pastaruoju metu su jais elgiasi *kalakutai* — beglobiai taip pravardžiavo policininkus. Galų gale įsistebeilijo į Stefanijos praskleistą maišelį ir iš vidaus iškrapštė šokolado plytelę.

— Jie nepalieka mūsų ramybėje. Tiesiog nepalieka ramybėje.

— Aš ieškau Ralukos, — tarė Ilėjana. — Ar šįvakar kas nors ją matė?

Grupės nariai nebyliai susižvalgė. Visi papurtė galvas, nors akivaizdžiai ją pažinojo.

— Ne, — atsiliepė Stefanija. — Mes nežinome, apie ką tu šneki.

— Susimildama, aną savaitę jūs buvote kartu. Aš bendravau ir su Raluka, ir su jumis.

— Ką ji iškrėtė? — pasiteiravo kita mergaitė.

— Ničnieko, — užtikrino Ilėjana. — Mums reikia jos pagalbos. Kai kuriems iš jūsų, gatvės vaikų, gresia pavojus. Norime dėl kai ko jus perspėti.

— Dėl ko? — paklausė ūsuotasis paniurėlis. — Pavojai mums kyla nuolat. Mes niekam nerūpime.

— Ar kam iš jūsų siūlė darbą užsienyje? — prakalbo Janas Tilingas.

Rūgščiaveidis jaunuolis pašaipiai nusijuokė.

— Juk mes tebesame čia, ar ne? — Atlaužtą šokolado gabalą susigrūdo į burną ir jį žiaumodamas pridūrė: — Manai, slankiotume po apylinkes, jei mums kas būtų pasiūlęs ištrūkti iš šitų vietų?

— Kas tas žmogus? — apdujusios, būrelio užnugaryje stovinčios, į Tilingą pirštą atstačiusios merginos balse pasigirdo įtarumo gaidos.

— Geras visų mūsų draugas, — atsakė Ilėjana.

Iš storos striukės kišenės Andrėja ištraukė trijų negyvų, Braitone rastų paauglių nuotraukas.

— Pažiūrėkite į juos, gal kurį nors atpažinsite. Tai labai svarbu.

Benamiai peržvelgė fotografijas — vieni spiginosi įdėmiai, kiti užmetė akį abejingai. Ilgiausiai atvaizdus tyrinėjusi Stefanija galiausiai parodė į mirusios merginos veidą.

— Ar tik ne Bogdana?..

Nuotrauką perėmė kita mergaitė.

— Ne. Bogdaną aš pažįstu. Mudvi ištisus metus kartu glaudėmės po viena pastoge. Čia ne ji.

Jos grąžino fotografijas Ilėjanai.

— Ar kam nors teko susidurti su berniuku, vardu Raris? — Janas Tilingas iškėlė iš arti nufotografuotos tatuiruotės kadrą.

Pulkelis vėl papurtė galvas.

Staiga Stefanija nukreipė žvilgsnį jam už nugaros. Pasisukęs Tilingas išvydo link jų atžygiuojančią įniršusią penkiolikmetę tamsiais, ilgais, susegtais plaukais. Ji buvo apsirengusi iš odos siūtu švarkeliu ir mini sijonėliu, avėjo juodais, blizgančiais, kelius siekiančiais batais. Merginai prisiartinus, paaiškėjo, kad jos skruostas nubrozdintas, o kitoje veido pusėje paakį bjauroja mėlynė.

— Raluka! — sušuko Ilėjana.

— Šūdžius! — pareiškė atėjūnė kreipdamasi į visus ir į nieką. — Žinot, ko iš manęs norėjo sunkvežimio vairuotojas? Aš jums nepasakosiu. Liepiau vyrukui nešdintis po velnių, ir jis man smogė. Paskui išstūmė į gatvę!

Ilėjana atšlijo nuo būrelio, apsikabino Raluką ir pasivedė į šoną, kad jų negirdėtų kiti. Apžiūrėjusi mėlynę ir nudrėskimus pasiteiravo, ar ją nuvežti į ligoninę. Mergina griežtai atsisakė.

— Raluka, man reikalinga tavo pagalba.

Tebevirdama pykčiu ji trūktelėjo pečiais.

— Kokia dar pagalba? O kas padeda man?

— Išklausyk manęs, — ėmė melsti Ilėjana nuleidusi komentarą negirdom. — Prieš kelias savaites sakei, kad girdėjai apie moterį, kuri vaikams siūlo darbą užsienyje ir būstą. Taip?

Raluka vėl pagūžčiojo, bet po sekundės pripažino, kad būtent taip ir sakė.

Socialinė darbuotoja parodė nuotraukas.

— Ar teko juos regėti?

Mergina bedė pirštu į vieną iš vaikinų.

— Veidas matytas, bet aš neįsivaizduoju, kuo jis vardu.

— Patikėk manim, tai neapsakomai svarbu. Aną savaitę šiuos rumunus aptiko Anglijoje. Nužudytus. Kažkas išpjovė jų vidaus organus. Privalai pasakyti, ką žinai apie darbą siūlančią moterį.

Raluka išbalo.

— Aš jos nepažįstu, bet... — merginos veidą ūmai perkreipė siaubas. — Žinai Simoną ir Romeo, jos draugą?

— Ne.

— Mudvi su Simona prieš porą dienų šnekėjomės. Ji labai džiaugėsi. Pasakojo apie tą moteriškę, kuri prižadėjo darbą Anglijoje. Ruošėsi medicininei... — Raluka neužbaigė sakinio. — O, velnias. Turi cigaretę?

Ilėjana vieną padavė jai, kitą įsikando pati ir iš kišenės išsitraukė žiebtuvėlį.

Pašnekovė įtraukė dūmą ir tuoj pat jį išpūtė.

— Medicininei...

— Toji moteris aiškino, kad ji turėtų... na, supranti... pasitikrinti sveikatą. Kad gautų kelionės dokumentus.

— Kur ji?

— Gyvena su savo vaikinu, Romeo, ir keliais kitais. Įsikūrusi po žeme, šiluminėje trasoje.

— Kur konkrečiai?

— Tikslios vietos nežinau. Tiktai sektorių. Nieko daugiau ji man nesakė.

— Mes privalome surasti Simoną, — tarė Ilėjana. — Ar prisidėsi prie mūsų?

— Man reikia šlamančiųjų narkotikams. Aš neturiu laiko.

— Pinigų gausi iš mūsų. Tiek, kiek būtum užsidirbusi šiąnakt. Sutarėm?

Po kelių minučių ketvertukas paskubomis nužingsniavo Jano Tilingo automobilio link.

83

Artėdamas prie oro uosto „Airbus" kompanijos lėktuvas pamažu leidosi iš giedrų, bet vėjuotų padangių. Ką tik nušvitusios signalinės lemputės paragino užsisegti saugos diržus. Greisas patikrino, ar sėdynės atlošas stačias, nors per skrydį nė karto nekeitė jo padėties. Visą dėmesį buvo sutelkęs į informacijos rinkėjos paruoštus duomenis apie streikuojančias kepenis ir suko galvą, ką per rytinį susitikimą norėtų išpešti iš organais prekiaujančios vokietės.

Oro eismo dispečeriai delsė suteikti leidimą pakilti, todėl lėktuvas nuo grafiko atsiliko dvidešimt penkiomis minutėmis, taigi brangaus, apsilankyti Miunchene skirto laiko pastebimai sumažėjo. Apsnigtas kraštas nė kiek nepriminė vasarinio peizažo, kurį jis matė per pastarąją kelionę į Vokietiją. Anuomet žvelgė į lygumas, į spalvingus dirbamųjų laukų stačiakampius, dabar tematė beribes baltas platybes. Regis, čia neseniai drėbė sniegas, nes bolavo netgi dauguma medžių.

Žemė grėsmingai artinosi, pastatai didėjo sulig kiekviena sekunde. Greisas išvydo spiečius namukų, kurių stogus slėgė pusnys, keletą retų giraičių, miestelį. Kitus statinių ir gyvenamųjų namų telkinius. Ryški šviesa taip raižė vyzdžius, kad jis akimirką pasigailėjo nepasiėmęs tamsių akinių.

Keista, kaip laikas viską keičia. Prieš keletą mėnesių skrisdamas į Miuncheną jis vylėsi, kad pagaliau aptiks Sendę, nes artimi draugai pra-

nešė ją pastebėję parke. Dabar bet kokios emocijos buvo išgaravusios. Greisas galėjo nuoširdžiai sau pripažinti, kad buvusiai žmonai jokių jausmų nebepuoselėja. Pirmą kartą neabejojo bebaigiąs laidoti sudėtingus, painius savo atsiminimus. Tamsa ir šviesa.

Kai užsifiksavo iš lėktuvo išnirę ratai, o po kojomis pasigirdo dunkstelėjimas, jį netikėtai pervėrė nerimo dūris. Pirmąsyk po labai... labai ilgo laiko tarpo Rojus turėjo dėl ko gyventi. Dėl savo brangiosios. Sunku patikėti, kad pasaulyje galėtų egzistuoti karštesnė meilė už tą, kuria jai užsidegė. Kleo įsigėrė į širdį, sielą, odą, kaulus, kraują ir jo neapleido nė akimirką.

Baisu net pagalvoti, kas būtų, jeigu ją užkluptų negandos. Maža to, kiek save atsiminė, Greisas pirmąkart išsigando dėl savo saugumo. Ėmė baimintis, kad atsitiks kažkas tokio, kas juodu išskirs. Ir būtent dabar, kai jie rado vienas kitą.

Pavyzdžiui, į katastrofą pateks šitas orlaivis, ir visi keleiviai nugarmės į nebūtį.

Per skrydžius jis niekada nesinervindavo, bet šiandieną stebėdamas artėjančią žemę neatsigynė minčių apie įvairiausias tikėtinas nelaimes. Kas, jei sulūš važiuoklė? Jei lėktuvas išlėks už oro uosto teritorijos? Jei nučiuoš už savo tako ribų? Jei susidurs su kitu orlaiviu? Arba į variklį smigs paukštis? Jei iš rikiuotės išeis elektros sistemos? Akiratyje pasirodė tolimi angarai. Kilimo ir tūpimo takas. Slėpiningos jo žymės ir pakraščiuose matomi ženklai tarytum slaptas, vien lakūnams žinomas kodas. Greisas bemaž nepajuto, kaip ratai palietė žemę. Lėktuvas nutūpė idealiai, ir skrydis užleido vietą riedėjimo režimui. Įsijungus atbulinės eigos sistemoms, užriaumojo varikliai, prasidėjo stabdymo procesas, ir jis iš inercijos įsirėžė į saugos diržus.

Netrukus per vidaus ryšio sistemą nuskambėjo švelnus, draugiškas moteriškas balsas — palydovė gomurine tartimi pasveikino visus atvykusius į Franco Jozefo Štrauso tarptautinį oro uostą.

Atsidarė užpakalinės taksi durelės ir laukan išlipo moteris elegantiškais tamsiais akiniais, saugančiais akis nuo žiemiško spindesio. Ji sumokėjo vairuotojui, davė šiek tiek arbatpinigių ir nusitempė ratuotą lagaminėlį į išvykstančiųjų salę skliautuotame terminale.

Veik keturiasdešimties metų gražuolė vilkėjo šiltą dabitišką kupranugarių vilnos paltą, kurio apatinė dalis pridengė zomšinius batus, buvo apsisiautusi kašmyro šaliku ir užsimovusi odines pirštines. Visai neseniai daugelį metų trumpai kirptiems ir rudai dažytiems plaukams leido savaime pašviesėti, ir jie mažne atgavo natūralų, rusvai gelsvą atspalvį. Žurnale skaitė, kad moteris, ieškodama naujo vyro, dažnai pasikeičia šukuoseną. Ką gi, jos atveju tai tiesa.

Perėjusi salę ji nusigavo iki „Lufthansa" avialinijų sektoriaus ir atsistojo prie eilės žmonių, turinčių ekonominės klasės bilietus, laukiančių, kol galės užsiregistruoti skrydžiui į Majamį, miestą, kuriame teko lankytis prieš penkiolika metų, ankstesniame gyvenime.

Oro uosto darbuotoja pateikė tradicinius klausimas. Ar ji pati krovėsi savo daiktus? Ar lagamino nebuvo pametusi iš akių? Galop atidavė pasą, bilietą ir dažnai skraidančio asmens kortelę.

— *Ich wünsche Ihnen ein guten Flug*, frau Loman.

— *Danke.**

Dabar vokiškai ji šnekėjo sklandžiai. Tam paaukojo nemažai laiko, nes, kaip visi teisingai sakė, išmokti šitą kalbą nelengva. Iš paskos vilkdama savo mantą, vadovavosi ženklais, kurie rodė kelią link jai reikalingų vartų, nors iš patirties žinojo, kad Štrauso tarptautiniame oro uoste klaidžios ilgai.

Kylant eskalatoriumi, atgijo telefonas. Ji ištraukė aparatą iš rankinės ir priglaudė prie ausies.

— *Ja, hallo?*

Dėl treškesių prastai girdimas balsas buvo kolegos Hanso Jurgeno Valdingerio, skambinančio iš „Mini Cooper" automobilio, matyt, netrukus nutolsiančiam už ryšio zonos ribų. Jo tariamus žodžius sunkiai sekėsi suprasti. Ji timptelėjo lagaminėlį per eskalatoriaus viršaus kraštą ir prabilo garsiau:

— *Hallo?*

Mobilusis netikėtai nuščiuvo. Moteris paėjo į priekį, nenuleisdama akių nuo rodyklių į išvykstančiųjų vartus G zonoje, kulniuodama prie pirmojo judančio tako, kuris nuves į reikiamą salę. Telefonas vėl suzirzė. Ji atsiliepė į skambutį.

* — Linkiu malonaus skrydžio.
— Ačiū (*vok.*)

Hansas Jurgenas, kurio balsą kone užgožė trikdžiai, paklausė:

— Sende? Sende?

— *Ja*, Hansai, — atsakė ji ir žengė ant eskalatoriaus.

Už aštuonių šimtų jardų, G zonoje įrengto atvykstančiųjų sektoriaus pusėje, pasirodė storą portfelį gniaužiantis Rojus Greisas, kuris užlipo ant lygiagrečios to paties judančio tako juostos.

84

Dideliam Gleno palengvėjimui, jūra nebangavo, bent jau ne taip stipriai, kaip įprasta Anglų sąsiauriui. Motorlaivis šokčiojo ir suposi netgi skrosdamas romias vilnis. Bet kol kas detektyvas seržantas jautėsi neblogai. Belos rekomenduoti pusryčiai — du virti kiaušiniai su skrebučiu, saugiai slypėjo virškinimo sistemoje, užuot tapę dalimi spalvinės laivo gamos, o svaigulio priepuoliai, kuriuos išgyveno per aną kelionę, jo nekankino.

Diena išaušo žvarbi, bet nuostabi, dangus atrodė melsvas kaip plienas, jūra buvo tamsiai žalio atspalvio. Virš galvų, ne itin aukštai, ratus suko kiras, kuris bergždžiai vylėsi nusičiupti kokį skanėstą. Glenas į šnerves įtraukė aštrių druskos ir lako kvapų, nežymiai atmieštų išmetamosiomis dujomis, pastebėjo pro šalį praslenkančią medūzą, didumo sulig traktoriaus padanga, ir apsidžiaugė nesąs vienas iš komandos narių, nersiančių į vandenį, nors jie ir vilkėdavo apsauginius kostiumus. Detektyvas seržantas niekuomet negeidė šokti parašiutu arba tyrinėti vandenyno dugno. Senų seniausiai suprato, kad jam mieliau tvirta žemė po kojomis.

Laivas burzgė į atvirą jūrą, įstrižai Braitono kranto, jo ir Rėjaus Pekemo sudarytu maršrutu, artėdamas prie raudonos dėmelės. Atstumui mažėjant, ji įgavo apibrėžtus kontūrus ir virto rausvais, į trikampį išdėstytais bakenais, kuriuos vakar čia paliko plūduriuoti Specialiosios paieškos skyrius.

Į šturvalą įsikibęs Stivas Hargreivas — Gonzas — taip staigiai pristabdė motorlaivį, kad prieš akimirką aštuoniolika mazgų siekęs greitis

nukrito iki penkių keturių. Glenas stvėrėsi už turėklo, nes inercija stumtelėjo jį pirmyn. Laivas, trisdešimt penkių pėdų „Sunseeker" kompanijos produktas, atrodė kur kas prašmatnesnis už „Scoob-Eee". Iš vietinio naktinio klubo savininko paskubomis išsinuomotas prabangos įsikūnijimas turėjo odinius krėslus, paminkštintus paviršius, tikmedžio denį, uždarą tiltelį ir ištaigingą kajutę, nors pareigūnai ja naudojosi tik kaip savo reikmenų saugykla.

Arfas, dėvintis SPS uniformą, tai yra užsidėjęs juodą beisbolo kepuraitę su užrašu POLICIJA, apsivilkęs raudoną vėjastriukę, užsitempęs juodas kelnes ir apsiavęs juodus guminius batus, nuo radijo svirtelės pakėlė mikrofoną ir prabilo:

— „Herbas Uniforma Oskaras Oskaras." Saspolas Saspolas iš motorlaivio „Our Current Sea" kviečia Solento pakrantės sargybą.

Jis išgirdo traškantį atsakymą.

— Solento pakrantės sargyba. Solento pakrantės sargyba. Šešiasdešimt septintas kanalas. Baigiau.

— Čia Saspolas, — pakartojo Arfas. — Laive yra dešimt žmonių. Esame už trylikos jūrmylių į pietryčius nuo Šorehamo uosto. — Nurodęs tikslias koordinates pridūrė: — Netrukus nersime.

— Saspolai, kiek narų su jumis plaukia? — sutrekšėjo radijo stotelė. — Ir kiek iš jų šoks į vandenį?

— Devyni narai. Į jūrą panirs du.

Gonzas pastūmė sudvejintas droselio svirtis į neutralią padėtį. Šalia stovinti Tania paderino valdymo prietaisus, esančius į dešinę nuo „Humminbird" sonaro monitoriaus. Glenas žvilgtelėjo į rodmenis, švytinčius kairėje ekrano pusėje. *98 pėd. 09.52. 3.2 mpv.*

— Žiūrėk, Glenai, tuojau plauksime virš objekto.

Tania dūrė pirštu į tai, kas priminė juodą tiesų degutbetonio kelią, kurį padalijo balta statmena, per ekrano centrą nutįsusi linija. Abipus jos driekėsi kažkas panašaus į melsvoką Mėnulio kraštovaizdį.

— Štai! — džiaugsmingai sušuko seržantė.

Kairėje tamsaus sektoriaus juostoje Brensonas aiškiai išvydo juodą, apytikriai pusės colio ilgio, laivo formos dėmę.

— Manot, čia „Scoob-Eee"? — paklausė jis.

— Išsiaiškinti galima vieninteliu būdu, — atsiliepė Arfas. — Nersi su mumis?

Pro šalį praslydo drumzlinos išvaizdos pavidalas. Glenas ne iš karto susigaudė, ką regįs: dar vieną medūzą ar plastikinį maišelį.

— Ne-e, verčiau liksiu ant denio ir stebėsiu, ar nesiartina piratai. Bet ačiū už pasiūlymą.

Arfas pamojo į jūrą.

— Jei persigalvosi, apačioje vietos netrūksta.

85

— Ema, man kažkas sakė, kad tavo tėvas žaidė tenisą Sasekso komandoje, — tarė Gajus Bečeloras. — Aš ir pats pamosikuoju rakete... tai yra mosikuodavau, bet ne tokiu lygiu. Kuo jis vardu?

— Naidželas. Žaidė jaunučių komandoje. Bet rimtose rungtynėse jau daug metų nedalyvavo. Dabar nebent sugebėtų gerti Sasekso rinktinėje. Tiksliau, plepėti Sasekso rinktinėje. — Ema Džeinė nusišypsojo.

— Moka malti liežuviu?

— Galima ir taip pasakyti.

Jiedu važiavo vakarų kryptimi, tolyn nuo Storingtono kaimelio, palei Pietų Daunso aukštumas, vilnijančias kairėje pusėje. Jaunoji detektyvė konsteblė patyrinėjo ant kelių išskleistą žemėlapį.

— Kitas posūkis į dešinę.

Gana greitai jie įsuko į keliuką, neką platesnį už automobilį ir apsuptą aukštomis gyvatvorėmis. Už ketvirčio mylios, Emos Džeinės nurodymu, teko rinktis kairėje nusidriekusį dar siauresnį taką. Iš visų pasaulyje egzistuojančių transporto priemonių policijos mašinos taps paskutinėmis, kurios nebus aprūpintos palydovine navigacine sistema, nors kaip tik joms labiausiai reikėtų tokių prietaisų, mąstė Bečeloras. Jau žiojosi įgarsinti savo mintis, kai iš radijo stotelės atsklido prislopintas šaukinys. Tebevairuodamas pakėlė prie ausies ausinę, bet išgirdo prašymą suteikti pagalbą kitoje grafystės dalyje, atokiau nuo vietinių kraštų.

— Neilgai trukus vėl suksime kairėn, — perspėjo Ema Džeinė.

Jis pristabdė mėlyną, policijos ženklais nepažymėtą „Ford Mondeo". Po kelių sekundžių abu pamatė įspūdingus plieninius vartus, stūksančius tarp dviejų kolonų, kurias iš viršaus slėgė akmeniniai rutuliai. Ant juodos lentelės tviskėjo auksinis užrašas: TEIKAMO PARKAS.

Automobilis sustingo priešais užtvarą, po kiklopiška aukštybėse pritvirtintos kameros akimi. Ant priešingo stulpo kabėjo geltonas ženklas su išsišiepusiu veideliu ir tradiciniu siūlymu: ŠYPSOKITĖS, JUS FILMUOJA VAIZDO STEBĖJIMO KAMERA.

Ema Džeinė išlipo laukan ir telefonspynės skydelyje paspaudė mygtuką. Po akimirkos nuskambėjo moteriškas balsas.

— Klausau? — laužyta anglų kalba prabilo ji.

— Čia detektyvas seržantas Bečeloras ir detektyvė konsteblė Boutvud. Mes susitarę susitikti su seru Rodžeriu Sirijumi.

Telefonspynė čaižiai trakštelėjo, ir vartai po truputį atsidarė. Emai Džeinei grįžus į „Ford Mondeo" saloną, automobilis smuko pro atsivėrusį tarpą ir nuriedėjo pamažu vingiuojančiu, pusmylį į šlaitą kylančiu degutbetonio keliu, aplink kurį vešėjo brandūs medžiai. Staiga akiratyje pasirodė milžiniškas, XVII amžiaus pradžioje, karaliaus Jokūbo pirmojo laikais, statytas dvaras. Priešais fasadą, privažiavimo tako rato vejoje, tyvuliavo lelijų tvenkinys.

Greta statinio rikiavosi keletas automobilių, įskaitant Gajui pažįstamą „Aston Martin Vanquish". Dešinėje buvo matyti didžiulis, nepriekaištingai nupjautoje vejoje išbetonuotas skritulys, virš kurio juodavo sraigtasparnis.

— Rodos, medikai neblogai uždirba, — mestelėjo jis.

— Jei susitelkia į tinkamą sritį, — atsiliepė Ema Džeinė.

— Arba *netinkamą*.

Detektyvė konsteblė nė nesivargino skaičiuoti langų. Dvaras, ko gero, turėjo dvidešimt, trisdešimt ar net daugiau miegamųjų. Ir atrodė tarsi senoviniai rūmai.

— Ar tik mes nesuklydome pasirinkę profesiją? — pratarė ji.

Bečeloro vairuojamas automobilis lėtai nuurzgė aplink tvenkinį ir sustojo beveik prie pat didingų paradinių durų.

— Nelygu ko nori iš gyvenimo, ar ne? Ir kokiais moralės principais vadovaujies.

— Aha, tikriausiai.

— Tau kada nors teko susitikti su Džeku Skeritu?

— Taip, keletą sykių, — atsakė Ema Džeinė. — Bet tik trumpam.

Džekas Skeritas, Kriminalinės policijos valdybos viršininkas, buvo vyriausias iš visų Sasekso detektyvų. Ir labiausiai gerbiamas.

— Kartą mudu gėrėme viename bare, — pradėjo pasakoti Bečeloras. — Netoli Braitono nuovados. Prieš keletą metų, kai jis vadovavo Braitono ir Houvo pajėgoms. Mes šnekėjomės apie farų uždarbį. Džekas prisipažino, kad gauna septyniasdešimt tris tūkstančius svarų per metus ir dar kelis gabalus priemokomis. *Iš pirmo žvilgsnio, suma didelė,* sakė, *bet ji mažesnė už mokyklos direktoriaus algą, o aš esu atsakingas už visą Braitono ir Houvo miestą.* Tada ištarė žodžius, kurių niekada nepamiršiu.

Detektyvė konsteblė klausiamai pažvelgė į kolegą.

— Jis pridūrė: *Šitoje profesijoje turtą atstoja vidinis pasitenkinimas.*

— Gražiai pasakyta.

— Ir teisingai. Atlikdamas faro pareigas kiekvieną dieną jaučiuosi kaip milijonierius. Nieko kito gyvenime netroškau.

Jiedu išniro iš automobilio salono ir nuspaudė durų skambutį.

Po kelių akimirkų masyvias ąžuolines duris pradarė nepretenzingai atrodantis, maždaug septyniasdešimties metų vyras, smulkaus kūno sudėjimo, malonaus paukštiško veido, kreiva nosimi ir plačiomis mėlynomis, smalsumo kupinomis akimis. Viršugalvį dengė retėjantys, beveik balti, tvarkingai sušukuoti plaukai. Jis vilkėjo languotus marškinius ir smėlio spalvos nertinį, kaklą juosė turkišku raštu išmarginta skarelė, mūvėjo rusvas velvetines kelnes, kurias turbūt dėvėdavo, kai griebdavosi sodininkystės, ir buvo įsispyręs į juodas šlepetes. Apie priklausymą turtuoliams liudijo tiktai nežymus, bet aiškiai matomas įdegis.

— Sveiki, — pasilabino jis linksmu, krištolinio tyrumo balsu, kaip aktorius ir šešto dešimtmečio filmo.

— Seras Rodžeris Sirijus? — pasiteiravo Bečeloras.

— Taip, tai aš, — vyriškis atkišo liauną plaukuotą ranką ilgais, manikiūro procedūrų išpuoselėtais pirštais.

Detektyvai spustelėjo jam delną, ir Bečeloras ištraukė policininko pažymėjimą. Sirijus abejingai, prabėgomis į jį pažvairavo, žengė į šoną ir teatrališku mostu pasiūlė atvykėliams užeiti.

— Prašom vidun. Man įdomu žinoti, kuo galėčiau jums padėti. Aš visada jumis, bičiuliai, žavėjausi. Perskaičiau aibę kriminalinių romanų. Man patinka „Farų“ serialas. Esate jį matę?

Abu pareigūnai krestelėjo galvomis.

— Mėgau ir „Inspektorių Morsą“. Džonas Hana „Rebuse“ manęs

neįtikino, bet jį pakeitęs Kenas Stotas buvo kur kas geresnis. Teko juos žiūrėti?

— Mes neturime daug laisvo laiko, sere, — atsakė Bečeloras.

Sekdami įkandin žymiojo transplantacijų specialisto, policininkai nuėjo didinga, ąžuolinėmis plokštėmis apkalta mene, kurioje stovėjo antikvariniai baldai ir keletas komplektų blizgančių šarvų. Sienas dailino senovinių kardų, šaunamųjų ginklų, aliejiniais dažais tapytų portretų ir peizažų mišinys.

Galų gale visi trys įžengė į pribloškiantį darbo kambarį. Ąžuolinę apkalą puošė pažymėjimai, bylojantys apie chirurgo kvalifikaciją. Visur kabėjo įrėmintos nuotraukos su gausybe garsių veidų. Vienoje Sirijus užfiksuotas kartu su karaliene. Antai kadras iš oficialaus pobūvio, kuriame namų šeimininkas įamžintas princesės Dianos draugijoje. Kitos fotografijos jį vaizdavo bendraujantį su seru Ričardu Brensonu, Bilu Klintonu, Fransua Miteranu, futbolininku Džordžu Bestu. Bečeloras įsispoksojo į pastarąją — visi žinojo, kad Bestui privačioje klinikoje persodintos kepenys.

Kai abu detektyvai prisėdo ant raudonos, odinės, sagomis nusagstytos sofos, jiems kavos atnešė juodaplaukė gražuolė, kurią Sirijus pristatė kaip savo žmoną. Sero Rodžerio dėmesį išblaškė „Blackberry" mobiliojo dūzgimas, ir Bečeloras su Ema Džeine pasinaudoję proga susižvalgė. Chirurgas akivaizdžiai buvo sudėtingo charakterio. Kuklumą demonstravo savo išvaizda ir manieromis, bet tiktai ne savimeile ir ne polinkiu į moteris.

— Na, kuo galiu jums pagelbėti? — kai sutuoktinė išėjo iš kambario, Sirijus įsitaisė fotelyje, kitapus ąžuolinės skrynios, atliekančios staliuko funkciją.

Gajus su Ema Džeine parepetavo apklausą važiuodami. Staiga jis užsigeidė cigaretės, nors iš gaivaus patalpos kvapo suvokė, kad rūkymą teks pamiršti. Gal vėliau kur nors vogčiomis supeš dūmą, kaip buvo įpratęs elgtis.

Įdėmiai stebėdamas pašnekovo akis, detektyvas seržantas tarė:

— Sere Rodžeri, kokie puikūs jūsų namai. Kiek laiko čia gyvenate?

Chirurgas sekundėlę pamąstė.

— Dvidešimt septynerius metus. Pastatą įsigijau apverktinos būklės. Pirmoji žmona jo nepakentė. Dukrai patiko. — Jo akys nelauktai

sudrėko. — Gaila, kad Keitė nespėjo pamatyti dvaro visiškai suremontuoto.

— Užjaučiu, — prabilo Ema Džeinė.

Sirijus gūžtelėjo.

— Tie laikai nutolo į praeitį.

— Spauda nuolat cituoja jūsų nuomonę apie Jungtinėje Karalystėje galiojančią organų donorystės sistemą, — tarė Gajus Bečeloras, nuo jo neatplėšdamas atidaus žvilgsnio.

— Taip. — Akimoju atgijęs chirurgas energingai palinksėjo. — Žinoma!

— Mes manome, kad jūsų pagalba praverstų.

— Padėsiu kuo galėsiu.

Daktaras palinko į priekį ir entuziastingai nusišypsojo, dar labiau nei anksčiau primindamas paukštį.

— Ką gi, — tarsi po signalo įsiterpė Ema Džeinė, — ar tiesa, kad Jungtinėje Karalystėje trisdešimt procentų pacientų, laukiančių kepenų transplantacijos, miršta nespėję gauti naujų organų?

— Iš kur jūs traukėte tokį skaičių? — raukydamasis paklausė Sirijus.

— Cituoju *jus*, sere Rodžeri. Taip rašėte 1998-aisiais, *Lancet* žurnale išspausdintame straipsnyje.

Vėl susiraukęs jis ėmė teisintis:

— Aš nuolat rašau. Sunku viską prisiminti. Ypač mano amžiaus! Naujausi oficialūs duomenys skelbia, kad miršta tik devyniolika nuošimčių ligonių — nors, kaip ir kiekvienu atveju, daug kas pareina nuo jūsų kriterijų. — Chirurgas pasviro į priekį ir kilstelėjo sidabrinį ąsotėlį. — Pieno reikės?

„Sunku viską prisiminti. Ypač mano amžiaus." Bet vargu ar jums kyla problemų dėl atminties, jeigu turite leidimą pilotuoti nuosavą sraigtasparnį, pamanė Gajus Bečeloras.

Kai jie išsidalijo kavos puodelius, detektyvė konsteblė paklausė:

— Sere Rodžeri, ar pamenate *Nature* straipsnį, kuriame kritikavote donorystės sistemą Jungtinėje Karalystėje?

Jis patrūkčiojo pečiais.

— Kaip minėjau, rašau nuolat.

— Be to, esate dirbęs įvairiose vietose, tiesa? — neatlyžo ji. — Įskaitant Kolumbiją ir Rumuniją.

— Po šimts! — Sirijus, regis, nuoširdžiai nudžiugo. — Kaip matau, bičiuliai, jūs nuodugniai susipažinę su mano biografija!

Bečeloras jam įteikė tris nuotraukas su negyvais paaugliais.

— Sere, ar kada nors esate regėjęs šiuos tris žmones?

Sirijus, kurį detektyvas seržantas įdėmiai stebėjo, keletą sekundžių tyrinėjo nuotraukas, bet galiausiai papurtė galvą ir jas atidavė.

— Ne, niekada, — pareiškė.

Bečeloras grąžino fotografijas į voką.

— Ar jūsų sprendimą dirbti minėtose šalyse nulėmė atsitiktinai susiklosčiusios aplinkybės? Esmė ta, kad jos abi įtrauktos į sąrašą valstybių, susijusių su prekyba žmonėmis, kurių organai naudojami transplantacijoms.

Prieš atsakydamas chirurgas, rodos, pasistengė surikiuoti mintis.

— Nagrinėdami mano praeitį, namų darbus atlikote neblogai, bet... sakykit, ar išsiaiškinote, kad prieš dešimtmetį mano brangiąją dukrą Keitę, anuomet vos dvidešimt trejų metų, į kapus nuvarė sustreikavusios kepenys?

Priblokštas detektyvas seržantas atsisuko į Emą Džeinę. Naujiena nustebino ir ją.

— Ne. Atleiskit... labai jus užjaučiu. Mes to nežinojome.

Ūmai nuliūdęs ir paniuręs Sirijus palinksėjo.

— Nieko keisto. Deja, ji atsidūrė tarp nelemtų trisdešimties procentų. Matot, netgi aš negaliu apeiti Jungtinėje Karalystėje veikiančios donorų sistemos. Mūsų įstatymai neapsakomai griežti.

— Sere Rodžeri, — tarė Ema Džeinė, — mes atvykome pas jus, nes turime pagrindą manyti, kad kažkas iš jūsų kolegų pažeidžia minėtus įstatymus tiekdami organus pacientams, kuriems jų reikia.

— Galvojate, kad sugebėsiu tuos žmones įvardyti?

— Bent jau viliamės.

Jis blausiai nusišypsojo.

— Kas porą mėnesių internete išplinta naujienos apie kokį vyrutį, kuris prisigeria Maskvos bare, o atsipeikėjęs suvokia, kad prarado inkstą. Bet čia tėra miesto legendos. Mūsų šalyje kiekvieną donoro organą kontroliuoja Nacionalinis transplantacijos centras. Jokia Jungtinės Karalystės ligoninė negautų organo už sistemos ribų ir nepajėgtų jo persodinti niekam nežinant. Tai visiškai neįmanoma.

— Bet ne Rumunijoje ir Kolumbijoje? — paprieštaravo Bečeloras.

— Teisingai. Arba Kinijoje, Taivane, Indijoje. Jeigu jums užtenka grynųjų ir noro rizikuoti, vietų, kur galima rasti transplantantų, nestinga.

— Žodžiu, — tęsė detektyvas seržantas, — jūs netikite, kad mūsų valstybėje atsirado žmonių, kurie griebėsi tokios neteisėtos veikos?

Chirurgas pasišiaušė.

— Klausykit, vienui vienas organo iš donoro nepašalinsite ir neįkišite į recipientą. Jums prireiks gausios komandos — mažiausiai trijų chirurgų, dviejų anesteziologų, trijų seselių, intensyvios priežiūros specialistų ir kitokio pagalbinio personalo. Visi privalo turėti medicininį išsilavinimą ir neišvengiamai laikyti liežuvį už dantų. Grupę sudarytų nuo penkiolikos iki dvidešimties žmonių. Kaip priverstumėte juos neišsiplepėti? Kas per absurdas!

— Mūsų nuomone, kažkuri šalies klinika būtent tuo ir užsiima, — neatlyžo Bečeloras.

Sirijus papurtė galvą.

— Žinot ką? Man nuoširdžiai to norėtųsi! Dievas mato, mums praverstų asmenys, kurie pasipriešintų vietinei sistemai. Tačiau jūsų prielaidos neįtikimos. Beje, ar verta taip rizikuoti Jungtinėje Karalystėje, kai galima išvykti užsienin ir ten legaliai įsigyti persodinti reikalingą organą?

— Atleiskit už nekuklų klausimą, bet kodėl jūs pats neišvežėte dukters į užsienį? — pasiteiravo Bečeloras.

— Aš taip ir padariau, — po pauzės atsiliepė Sirijus. Ir staiga užsiplieskė pareigūnus sugluminusiu įtūžiu. — Mano vargšelę numarino infekcija, kuria ji užsikrėtė Bogotos ligoninėje, sumautoje apskretusioje skylėje. — Jis nuožmiai dėbtelėjo į policininkus. — Supratot?

Po pusvalandžio, detektyvams važiuojant atgal į Braitoną, Ema Džeinė Boutvud nutraukė tylą, tvyrojusią nuo tada, kai jie atsisveikino su seru Rodžeriu, sėdo į automobilį ir paniro į apmąstymus.

— Man Sirijus patiko. Sukėlė gailestį.

— Išties?

— Taip. Jis aiškiai griežia dantį ant sistemos. Vargšas. Argi ne ironiška, kad vieno iš garsiausių šalyje transplantacijos specialistų, kepenų persodinimo chirurgų, dukrą pražudė kepenų liga?

— Nepasisekė, — atsakė Bečeloras.

— Baisiai.

— Užtat jis turi motyvą.

— Kalbi apie norą pakeisti sistemą?

— Arba su ja pakovoti.

— Kodėl taip sakai?

— Nes nuo jo nenuleidau akių. Peržiūrėjęs nuotraukas Sirijus pasakė, kad nė vieno iš mirusiųjų nepažįsta. Teisingai?

— Taip.

— Jis melavo.

86

Atsitiktiniai — o gal ir ne visai — atidūs žmonės akimoju nuspėja, ką gyvenime veikia kai kurie vyrai. Griežto stiliaus šukuosena, raumeningas kūnas, prastai pritinkantis kostiumas ir specifinė eisena išduodavo juos esant farus arba civiliniais drabužiais apsirengusius kareivius. Vis dėlto, nors Rojus Greisas kirpdavosi plaukus labai trumpai ir turėjo kaip reikiant įtrėkštą nosį, jo išorė praktiškai nepateikė jokių užuominų apie tikrąją profesiją.

Vyresnysis detektyvas, vilkintis „Crombie" paltą, baltus marškinius ir tamsiai mėlyną eilutę, pasirišęs neryškių spalvų kaklaraištį, nešinas išsipūtusiu portfeliu, panėšėjo į verslo reikalais atskridusį kompanijos vadovą arba informacinių technologijų specialistą, į konferenciją vykstantį eurokratą, gydytoją ar inžinierių. Pašalinis asmuo, dirstelėjęs į susimąsčiusį, judančio tako link artėjantį Greisą, žinoma, būtų pastebėjęs valdingą išraišką, kelias nerimo raukšleles ir mažumėlę atokų žvilgsnį.

Rojus jautėsi keistai įsitempęs. Kelionėje neturėtų kilti jokių nesklandumų. Senas draugas, *kriminalhauptkommissar* Marselas Kulenas, pasiims jį iš oro uosto ir nuveš tiesiai į organų prekeivės biurą, į kurį Greisas užsuks vienas, be palydos. Jei tik elgsis atsargiai ir neprikrės kvailysčių, nieko bloga nenutiks. Pasimatys su ta moterimi, pripūs jai miglos į akis ir grįš į Angliją.

Tačiau jam kažkodėl ėmė virpėti kinkos. Į širdį įsismelkė dirglus jaudulys, koks apimdavo besiruošiant į pasimatymą su moterimi, ir

detektyvui niekaip nesisekė suprasti, kas būtent sukėlė emocijas. Rasi smegenys priminė lūkesčius, puoselėtus per praėjusią viešnagę Miunchene? Gal kaltas nuovargis? Pastarąsias keletą naktų jis miegojo blogai. Per žmogžudysčių tyrimus visuomet sunkiai sudėdavo bluostą, o šitos bylos lygtis, rodės, turėjo ypač daug kintamųjų. Negana to, Rojui velniškai knietėjo padaryti gerą įspūdį naujajam policijos viršininkui.

Metęs akį į rankinį laikrodį jis paspartino žingsnį ir aplenkė porą žmonių, tačiau kelią veikiai užstojo nusiplūkusi motina su vaikišku vežimėliu ir keturiomis atžalomis. Judančio ruožo galas jau artinosi, todėl Greisas palaukė minutėlę, jį pasiekęs apėjo šeimą ir nudrožė link kitos tako dalies. Dešinėje pusėje išvydo tamsiai raudoną ant pakylos pastatytą „Audi TT" — naujesnio modelio negu Kleo ratai, — kurį supo lentelės su vokiškais užrašais. Perskaityti jų neįstengė, bet suprato, kad automobilis reklamuojamas kaip prizas. Kaip būtų gerai sudužusį „Alfa" pakeisti tokiu laimėjimu, pagalvojo. Nes tie šunkaros iš draudimo bendrovės neabejotinai atkiš apgailėtiną kompensaciją, kurios užteks nebent panaudotam mopedui.

Pro šalį praslydo baras, „Relay" spaudos kioskas, knygynas, išvykimo vartai. Kitoje tako dalyje plaukė įvairaus amžiaus žmonės, iš kurių pusė kalbėjo mobiliaisiais.

Rojus pažvairavo į jauną raudonplaukę, pritrenkiančios išvaizdos gražuolę. Ji vilkėjo odinį paltą kailio apvadais, nešėsi didelę madingą rankinę, tempė ratuotą lagaminą. Matyt, buvo modelis, supermodelis, ar kaip jos ten šiandien vadinamos. Vyresnysis detektyvas visuomet jautė silpnybę raudonplaukėms, tačiau niekada su jomis nevaikščiojo į pasimatymus.

Keista, pamanė jis. Jei ne santykiai su Kleo, šią merginą būtų palydėjęs ilgesingu žvilgsniu, bet dabar negeidė nieko, išskyrus Kleo. Dailioji esybė raudonais plaukais buvo tik viena iš kelių, kurias Greisas įdėmiau nužvelgė per pastaruosius mėnesius. Stovėdamas ant pirmyn judančio tako, jis vėl pagalvojo esąs tikras laimės kūdikis, nes pamilo tokią nuostabią moterį.

Priešinga kryptimi keliavo keturi į pašnekesį įsitraukę japonų verslininkai. Jo nervai dar smarkiau įniko brungzti. Kurtinamai spiegti. Rojus kone jautė, kaip ore traška statinė elektra. Negi jį taip paveikė skrydis?

Ketvertuką lydėjo pora moteriškų manierų vyrukų, ką tik persiritusių į trečią dešimtmetį, vilkinčių beveik tapačias odines striukes, susiėmusių už rankų. Vienas buvo nusiskutęs plikai, kito viršugalvyje stirksojo gelsvi plaukų spygliai. Jis žengė į priekį, ir tuodu veikiai praslydo pro šalį. Greisui kelią vėl užkirto kliūtis, šįsyk grupelė paauglių, ant pečių užsivertusių kuprines, akivaizdžiai išsiruošusių ieškoti nuotykių.

Lygiagrečioje tako juostoje, visai netoliese, jis netikėtai pastebėjo moterį, kurios veidas slėpėsi už pagyvenusios, kaip statulos sustingusios poros ir kurios rusvai gelsvi plaukai priminė Sendę.

Regėjimo lauke pašmėžavusios sruogos prilygo smūgiui į paširdžius.

Greisas nustėro.

Staiga dzingtelėjo mobilusis, informuojantis apie žinutę. Ir jo akys sekundės dalelę pakrypo į telefono ekraną.

Ryšys su Hansu Jurgenu ūmai nutrūko, tarsi jis būtų įvažiavęs į tunelį. Ir kodėl nelemtas pusgalvis nuolat skambindavo iš ten, kur mobilieji blogiausiai priimdavo signalą? Retsykiais jo elgesys varydavo iš proto. Tiesa, ji mokėjo kontroliuoti siutą, todėl dabar niekas nekurstydavo *tikro* įniršio — ne taip, kaip anksčiau.

Tarptautinė laisvosios dvasios asociacija pykčio valdymą įtraukė į psichinio atgimimo procesą. Scientologai propagavo „apvalymą" prisidengdami universaliuoju šūkiu: TILTAS Į VISIŠKĄ LAISVĘ. Organizacija, į kurią Sendė juos išmainė, siūlė panašų mentalinį atsinaujinimą, tik atliekamą ne tokiomis agresyviomis ir brangiomis procedūromis.

Ji tebebuvo naujokė, tačiau nulipusi nuo pirmojo judančio tako ruožo, pakeliui link antrojo praėjusi batų valyklą ir nedidelį barą, pasidžiaugė, kad Hanso Jurgeno skambučio įžiebta pykčio kibirkštis išblėso lyg vėjo užpūsta degtuko liepsna.

Antai ką, neskaitant kitų dalykų, jai į galvą kalė naujieji mokytojai: laisva dvasia įkūnija vėjo plaikstomą, nuo žvakės dagties arba degtuko atitrūkusią liepsnelę. Nes jeigu tavo gyvenimui būtinas ramstis, šiam dingus, tau lemta pražūti. Užgesti.

Bet jei išmoksti pliskėti be jokių suvaržymų, tavęs niekas nebegali užpūsti. Kiekviena laisva dvasia siekia kada nors tapti liepsna, laisvai plevenančia vėjo šuoruose.

Ji žvelgė į praeivius, slenkančius priešinga tako juosta. Į individus, kuriuos kaustė „BlackBerry" elektroninės žinutės, „iPhone" klaviatūros, lėktuvo išvykimo laikas, finansiniai rūpesčiai, kaltės jausmas. Įvairūs niekai. Tie žmonės nesuvokė, kaip visa tai beprasmiška. Ir nė nenumanė, kad ji buvo viena iš kelių asmenų pasaulyje, žinanti, kaip juos išvaduoti.

Sendė įsižiūrėjo į liūdną vyrišką veidą. Aukštas, besikūprinantis, ant plikės kreivai šleivai plaukus sušukavęs žmogus akis slėpė už „Porsche" tamsių akinių, vilkėjo odinę striukę, papuoštą oranžine apykakle, nusėtą automobilių emblemomis, kurios aplinkiniams neva sudarydavo įspūdį, kad jie mato šulą iš automobilių sporto pasaulio.

Aš galėčiau tave išlaisvinti, pagalvojo ji.

Paskui niauraveidį sekė kuprines nešančių, triukšmingai vieni kitus erzinančių paauglių būrelis. Jos telefonas vėl suskambo.

Pirštinėta ranka mėgindama sugraibyti mobilųjį, Sendė išmetė aparatą ant grindų ir tučtuojau pritūpė jį pakelti.

Kai Rojus Greisas atplėšė akis nuo ekranėlio, moteris jau buvo pranykusi.

Negi man pasivaideno? Vos prieš akimirką jis neabejojo, kad už paniurusių, sparčiai artėjančių senukų matė plaukus savitai šviesiu, Sendės sruogų atspalviu.

Vyresnysis detektyvas vėl nudūrė žvilgsnį į mobilųjį ir paspaudęs mygtuką įsijungė gautą pranešimą:

Sveiks, senučiuk. Aš jūroje. Dar neapsivėmiau.
Kaip laikaisi?

Jis sukurpė atsakymą:

Manęs irgi nesupykino.

Apimtas smalsumo, Greisas atsigręžė atgal. Moteris Sendės spalvos plaukais, vėl išdygusi akiratyje, stovėjo už senukų poros ir pamažu tolo.

Paširdžius nudiegė antrąsyk. Jis apsisuko, prasiskverbė pro aukštą

irzlų vyriškį impregnuotu apsiaustu ir priešinga judančio tako kryptimi pusiau bėgte įveikė kelis žingsnius. Prasibrovė pro grupę uniformuotų, bagažą velkančių lėktuvo įgulos narių.

Ir sustojo.

Koks kvailys!

Susimildamas! Tvardykis!

Prieš porą mėnesių Greisas būtų nuskuodęs įkandin. Dėl visa ko...

Nūnai jis apsisuko ir vėl ėmė spraustis pro orlaivio ekipažą, kartodamas keletą žinomų vokiškų žodžių:

— *Entschuldigung. T'schuldigung. Danke.**

87

Ketvertukas nemiegojo kiaurą naktį, sušalo, peršlapo ir nuvargo. Dėl užsitęsusios abstinencijos Raluka vis labiau netvėrė savame kailyje. Ji aiškino privalanti gauti pinigų ir nuvykti pas narkotikų prekeivį.

Nė viena iš trijų rumunių nesuprato, ką Janas Tilingas turėjo omenyje, kai prirūkytoje kavinukėje trinktelėjo per stalą ir sušuko išliedamas apmaudą, akimirką numojęs ranka į Raluką:

— Mes ieškome adatos šieno kupetoje!

Tiesa, esmę jos suvokė.

Visi keturi sėdėjo kavinėje, iš gofruotų skardų suręstoje lūšnoje, dunksančioje mėsinės ir krautuvėlės, kitokių prekyviečių virtinėje, kuri tęsėsi palei apšnerkštą gruntkelį — Ketvirtajame sektoriuje nusidriekusią vieną iš pagrindinių priemiestinių Bukarešto magistralių. Gatvių šiukšles kuo puikiausiai paslėpė sniegas.

Tilingas godžiai kramtė didelę sausą bandelę, kimštą neaiškios kilmės mėsa. Įdaras buvo kietas kaip šikšna, tačiau iš jo tikėjosi gauti baltymų. Nuo kofeino jis jautėsi įsitempęs. Ilėjana, Andrėja, Raluka rūkė kone knapsėdamos. Rodos, jie užsibrėžė neįgyvendinamą tikslą. Mieste gyvena du milijonai žmonių, ir ne mažiau kaip dešimt tūkstančių ištremti į visuomenės užribį — daugiausia įtarus ir nenorintis bendrauti jaunimas.

Jų ketvertas jau keturiolika valandų naršė vietines, prie šiluminės

* Atsiprašau. Atsiprašau. Ačiū. (*vok.*)

trasos vamzdžio kėpsančias lūšnas, landžiojo po nesuskaičiuojamą galybę kelyje žiojinčių skylių. Bet kol kas pastangos nuėjo vėjais. Simonos niekas nepažinojo. Arba tiesiog vengė apie ją kalbėti su svetimais.

Janas nusižiovavo, ir nuovargis pakurstė atsiminimus. Jis spėjo pamiršti, kaip nusikamuodavo tarnaudamas policijoje. Kaip ištisas dienas ir naktis jėgas palaikydavo vien adrenalinas, kurį sužadindavo sėkmės nuojauta.

Tai buvo vienas iš maloniausių pojūčių pasaulyje.

— Pone Janai, man tikrai reikia eiti, — suskato melsti Raluka.

— Kiek tau duoti? — paklausė Tilingas, iš kišenės išsitraukęs nuzulintą piniginę.

Nekantriai trindama nykščius, siūbuodama į priekį ir atgal, skvarbiu žvilgsniu varstydama piniginę, tarsi šioji galėtų pranykti, jeigu ji nusigręžtų, mergina atsakė:

— Šimtą keturiasdešimt lėjų. — Nuo peleninės pakėlė cigaretę ir giliai į plaučius įtraukė dūmą.

Janą nuolat glumindavo pinigų kiekiai, kuriuos heroiną vartojantys narkomanai išleisdavo dozėms. Juodadarbiai tiek pinigų neužpelnydavo net per savaitę. Nieko keista, kad ji vertėsi prostitucija. Neskaitant vagysčių arba suktybių, kitaip užsidirbti reikalingų sumų nepavyktų.

Bemaž praradęs viltį, tačiau išsaugojęs norą padėti, Tilingas perskaičiavo kupiūras ir pakvietė užeigos savininką. Pastarasis, senyvas barzdočius, ant kombinezono pasirišęs suskretusią prikyštę, sugebėjo išgyventi Čaușesku valdymo laikotarpį, ir dabar, įsižiūrėjus į niūraus nuolankumo išraišką, regimą jo veide, buvo matyti, kad vyriškis savotiškai patenkintas savo likimu. Tilingas paklausė, ar jis pažįsta beglobių vaikų.

Daugybę, atsakė kavinės šeimininkas. O kas jų nepažįsta? Kai kurie atklysdavo vėlyvą popietę, prieš pat užsidarant kavinei, kaulydavo maisto likučių arba sužiedėjusios duonos, kurią jis ketindavo išmesti.

— Ar kada esate pastebėjęs mergaitę ir vaikinuką? Jam — gal šešiolika, o ji maždaug trylikos, bet abu turbūt atrodo vyresni. — Gyvenantieji gatvėje sendavo sparčiai.

Visi atkreipė dėmesį, kad barzdočiaus akys nežymiai sužioravo.

— Mergaitė vardu Simona, — įsiterpė Raluka. — Berniukas Romeo.

— Romeo? — jis suraukė antakius.

Raluka, kurią pinigų vaizdas privertė atkusti, staiga pridūrė:

— Jį nesunku atpažinti. Mėlynos akys, trumpi juodi plaukai, nudžiūvusi ranka.

Užeigos savininko mina liudijo, kad jis žino, apie ką mergina kalba.

— O mergaitė... ji ilgais rudais plaukais? Dėvi margaspalvį treningą — visada tą patį?

Raluka linktelėjo.

— Ir porelė turi šunį? Kartais atsiveda čia. Duodu jam kaulų.

— Šuo! — Raluka dar labiau atgijo. — Taip, taip, turi šunį!

— Kai kada jie užsuka į kavinę.

— Prieš pat užsidarymą? — pasitikslino Tilingas.

— Įvairiai. — Barzdotasis vyriškis patrūkčiojo pečiais. — Ir vėliau, ir anksčiau. Pasitaiko dienų, kai išvis nepasirodo. Man labiau patinka tikri klientai! — nusijuokė iš savo sąmojo. — Oi, atleiskit, visai pamiršau. Mergaitė buvo atėjusi šįryt. Prašė kaulo, labai gero kaulo. Sakė, kad išvažiuoja, todėl nori jį įteikti šuniui kaip atsisveikinimo dovaną.

— Ar minėjo, kur keliaus? — Tilingą užvaldė stiprėjanti panika.

— Aha, išsiruošė į kruizą po Karibų jūrą. — Kavinės savininkas vėl šyptelėjo. — Aš paklausiau, bet ji smulkmenų nepasakojo. Tik pakartojo, kad išvažiuoja.

— Ar numanote, kur jiedu apsistoję?

Jis skėstelėjo rankomis.

— Netoli. Jei neklystu, kažkur šalia. Gatvėje, po žeme... tiksliai nežinau.

Buvęs britų policininkas nukreipė akis į savo rankinį laikrodį. Diena ką tik persirito į antrą pusę. Raluka artimiausiu metu išeis iš rikiuotės, jei tik nenusipirks dozės, o jis privalėjo rasti Simoną ir, tai ne mažiau svarbu, su mergaite pašnekėti. Romeo ir Simonai, be abejo, didesnį pasitikėjimą kels draugė, o ne svetimas suaugęs vyras. Tačiau gavusi grynuosius Raluka galėjo pranykti, apsirūpinti kvaišalais ir kur nors nusmigti.

— Raluka, aš pristatysiu tave pas prekeivį, sutarėm? Paskui mes grįšime ir tęsime paieškas.

Mergina sudvejojo. Galiausiai pažvelgė pro langą į atšiaurių apsnigtą miestą ir linktelėjo.

Tilingui apmokėjus sąskaitą, jie išėjo laukan. Per tą trumpą kavinėje praleistą laiko tarpą temperatūra dar labiau nukrito. Tokiomis oro sąlygomis gatvėje mirtinai sušaltum. Jeigu Simona su Romeo išties glau-

dėsi netoliese, kaip tikino užeigos šeimininkas, jiedu, ko gero, slėpėsi šiluminėje trasoje.

Bet į požeminius benamių prieglobsčius vedė šimtai ertmių. O temti pradės ne vėliau kaip po kelių valandų.

88

Centrinėje kiekvieno aplankyto miesto dalyje visada būdavo gatvė, kuri gerokai išsiskirdavo iš kitų. Rojus Greisas nė nežiūrėdamas į vitrinose šmėžuojančias kainų etiketes — jei tik prekės išvis jas turėdavo, — sumesdavo, kad šiose apylinkėse nė už ką neišgalėtų apsipirkti.

Šiuo metu jis atsidūrė vienoje iš tokių gatvių.

— *Maximilianstrasse*, — informavo Marselas Kulenas, kai automobilis nutrinksėjo per tramvajaus bėgius ir įsuko į platų didingą prospektą, iš abiejų pusių apstatytą patraukliais neogotikiniais, simetriškų linijų pastatais. Vienų fasadus puošė kolonados, kiti puikavosi marmuriniais stulpais, ir pirmuose didžiumos aukštuose, po elegantiškais tentais, tvieskė parduotuvių vitrinos. Greisui į akis krito keli pavadinimai: „Prada", „Todd", „Gucci".

Prie aplinkos ne visai pritapo ir pilkas senokas, tačiau nepriekaištingai tvarkingas vokiečio komisaro BMW, nes kelkraštyje rikiavosi limuzinai su vairuotojais, „Porsche", „Ferrari", „Bentley", mažieji madingai žali „Mini Cooper", „Fiat Cinquecento", „Smart", ir dauguma jų blizgėjo, nors lauke telkšojo purvinai pilkšva, kulkšnis siekianti sniego pliurzė.

Įsitaisęs priekinėje keleivio sėdynėje vyresnysis detektyvas rankose gniaužė šūsnį *kriminalhauptkommissar* pažadėtų ir įteiktų telefoninių ataskaitų. Greisas nekantravo į jas įsikniaubti, tačiau tramdė smalsumą ir visą pusvalandį, nuo pat oro uosto, mandagiai bendravo su Kulenu.

Aukštaūgis išvaizdusis vokietis paporino, kaip sekasi jo žmonai ir vaikams, tuomet pranešė — nors Greisas užtikrino nebeieškąs buvusios žmonos, — kad perniek nuėjo visos *Landeskriminalamt* pastangos aptikti Sendės pėdsakus.

Kai užnugaryje liko įspūdingas dešinėje stūksančio „Four Seasons" viešbučio fasadas, jie apsisuko ir sustojo prie senoviškos kavinės, kurios

vitrinoje buvo matyti pyragėliai, o klientų ratą, regis, sudarė vien moterys ilgais kailiniais paltais. Kelios jų prisėdusios kolonadoje rūkė.

Komisaras pamojo į žalvarinę telefonspynės plokštelę marmurinėje kolonoje ir į gretimas duris.

— Kompanija įsikūrusi čia, — tarė. — Sėkmės. Aš palauksiu mūsų.

— Nėra reikalo. Į oro uostą grįšiu taksi.

— Kol viešėjau Anglijoje, tu labai maloniai su manimi elgeisi. Todėl aš esu... kaip pasakyti... tavo paslaugoms?

Greisas plačiai nusišypsojo ir paplekšnojo jam per ranką.

— Dėkui. Aš labai vertinu tavo pagalbą.

— Galbūt vėliau rasime laiko užkąsti, manau, mums bus apie ką pašnekėti.

— Tikiuosi.

Kai išlipo laukan į stingdančią žvarbą, Greiso skruostą pakuteno šlapdribos lašai. Nuo užpakalinės sėdynės pasiėmęs portfelį, jis nusigavo iki paradinių durų ir žvilgsniu permetė ant plokštelės surašytus pavadinimus. „Diederichs Buchs GmbH", Larsas Šaftas „Krimi". Trečiasis nuo viršaus priklausė „Transplantation-Zentrale" bendrovei.

Išėjus iš oro uosto, dirglus nerimas atslūgo, ir dabar vyresnysis detektyvas paspaudė mygtuką atsipalaidavęs, nors mažumėlę pavargęs — juk šiandieną kėlėsi labai anksti. Veidą tuoj pat nušvietė virš telefonspynės sužibę lęšiukai. Vokietės balsas pasiteiravo, kas jis toks, ir paragino lipti į ketvirtą aukštą.

Po akimirkos, kai suspragsėjo atsirakinanti spyna, Greisas pastūmė duris ir įžengė į siaurą, ištaigingu raudonu kilimu išklotą koridorių. Stambus, prie stalo sėdintis apsauginis liepė užsiregistruoti lankytojų žurnale. Rojus brūkštelėjo „Rodžeris Teiloras" ir po pavarde suraitė netikrą parašą. Sargybinis parodė į senamadišką grotuotą liftą. Detektyvas pakilo į ketvirtą aukštą ir iš kabinos išniro į erdvų, prabangiai apstatytą priimamąjį, kurio grindys slypėjo po balta kilimine danga. Patalpoje degė nemažai baltų kvapniųjų žvakių, ore sklandė malonus vanilės aromatas.

— *Guten Morgen*,* her Teilorai, — iš už puošnaus antikvarinio stalo džiugiai nusišypsojo jauna, madingai apsirengusi moteris trumpais

* Labas rytas (*vok.*)

juodais plakais. — Frau Hartman netrukus su jumis susitiks. Prašom sėstis. Galiu jums pasiūlyti ko nors atsigerti?

— Kavos neatsisakyčiau.

Greisas atsisėdo ant kietos baltos sofos. Priešais stovėjo kompanijos brošiūrų stirta prislėgtas stiklinis staliukas. Gausybė ant sienos kabančių įrėmintų nuotraukų vaizdavo laimingus įvairaus amžiaus žmones, pradedant sūpuoklėse krykštaujančiu vaiku, baigiant senyvu, ligoninės lovoje gulinčiu išsišiepusiu vyru. Jokių paaiškinimų nereikėjo. Fotografijose, be abejo, įamžinti patenkinti „Tranplantation-Zentrale" klientai.

Detektyvas kilstelėjo vieną lankstinuką ketindamas jį paskaityti, tačiau už sekretorės atsivėrė durys ir kambaryje išdygo pribloškiamai daili, pasitikėjimu trykštanti moteris. Apytikriai keturiasdešimt penkerių metų, šviesiais išpuoselėtais, pečius siekiančiais plaukais, prigludusiu juodu kelnių kostiumėliu, žvilgančiais juodais bateliais ir keliais brangakmeniais inkrustuotais žiedais, įskaitant vestuvinį.

— Pone Teilorai? — ji prašneko malonia gomurine tartimi ir tiesdama ranką, aplink save paskleisdama kvepalų debesį, nužingsniavo prie sofos. — Aš esu Marlena Hartman.

Spustelėjęs atkištą delną Rojus Greisas pajuto, kaip į odą įsikirto žiedų briaunos.

Vokietė trumpam sustingo, į atvykėlį įbedusi protingas smalsias pilkas akis, tarytum mėgindama jį įvertinti. Staiga jos veide nušvito šilta ir, rodos, palanki šypsena.

— Džiaugiuosi, kad atvažiavote su manimi susitikti, — tarė frau Hartman. — Prašom užeiti į kabinetą.

Atvestas į kambarį Greisas pirmą sykį suvokė, kaip panašiai Kleo ir Sendė rinkdavosi baldus. Šitą patalpą galėjo dekoruoti bet kuri iš jų. Baltutėlį kilimo ir sienų foną paįvairino tiktai juodi balto abstraktaus triptiko rėmai. Ant išlenkto juodo lakuoto stalo stovėjo kompiuterio ekranas ir gulėjo keli asmeniniai daiktai; be poros gražių augalų vazonų, šen bei ten ant pakylų stūksojo abstrakčios aukštos statulos. Kai kur tviskuliavo baltos žvakės, bet vanilės aromatą bemaž nustelbė aštrūs moters kvepalai. Jam atrodė, kad malonūs, tačiau vyriški.

Prie stalo stovėjo dvi kėdės aukštomis stačiomis atkaltėmis, primenančios objektus iš šiuolaikinio meno muziejaus. Nelaukdamas kvietimo Rojus ant vienos atsisėdo. Ji buvo tik nežymiai patogesnė negu atrodė.

Marlena Hartman įsitaisė priešais, kitapus rašomojo stalo, atsivertė bloknotą odiniais viršeliais ir pasiėmė juodą plunksnakotį.

— Pone Teilorai, gal visų pirma pasakytumėte, kaip „Transplantation-Zentrale" galėtų jums padėti? Ir, beje, kaip apie mus sužinojote?

Greisas prabilo apdairiai rinkdamas žodžius, kad neįpultų į akivaizdžius spąstus.

— Radau jus per internetą.

Sprendžiant iš linktelėjimo, atsakymas ją tenkino.

— *Gut.**

— Norėjau su jumis susitikti dėl savo sūnėno, aštuoniolikmečio sesers sūnaus. Jaunuoliui sustreikavo kepenys, ir mano sesuo būgštauja, kad jis mirs nesulaukęs transplantanto.

Detektyvas nutilo, nes sekretorė atnešė kavą su ąsotėliu ir baltu skysčiu, kurį jis palaikė pienu ir kuris, šliūkštelėtas į puoduką, pasirodė besąs grietinėlė.

— Pone Teilorai, kur jūs gyvenate?

— Braitone, Sasekso grafystėje.

— Jūsų šalyje veikia gana... kaip ten angliškai sakoma... depotiška sistema? Ne, *despotiška.*

— O, taip, — entuziastingai sutiko jis, iš visų jėgų siekdamas įgyti moters pasitikėjimą.

Marlena Hartman pasviro į priekį, alkūnėmis įsirėmė į stalo paviršių, sunėrė per manikiūro procedūras išdailintus pirštus, ant jų nuleido smakrą ir veik gundančiu žvilgsniu įsispigino į svečio akių gelmes.

— Jūsų sūnėną kamuoja ūminis ar chroniškas kepenų nepakankamumas?

Greisas su siaubu suvokė nenutuokiąs, ką atsakyti. Prakeikta informacijos rinkėja nenurodė, kuo skiriasi dvi negalavimo rūšys. Pasirinkti turbūt derėtų pirmąjį variantą. Nes žodis „ūminis" atsidavė skuba. O sirgdamas *chroniška* liga, kaip jis žinojo, gali gyventi daugybę metų.

— Ūminis, — spėjo.

Moteris užsirašė pastabą ir vėl dirstelėjo į svečią.

— Kaip manot, kiek laiko liko jūsų sūnėnui?

— Gal mėnuo. Vėliau jis nebeturės jėgų ištverti persodinimo operaciją.

* Gerai (*vok.*)

— Į kokią ligoninę paguldytas?

— Buvo gydomas Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje, bet galiausiai grįžo namo.

— Kokia konkrečia liga jaunuolis serga?

— Autoimuniniu hepatitu, kuris sukėlė cirozę.

Frau Hartman pasižymėjo ir šitą atsakymą, sykiu įniko raukyti antakius lyg demonstruodama, kad puikiai suvokia padėties rimtumą.

— Ką gi, — tarė, — netrukus prasidės kalėdinių atostogų laikotarpis. Paprastai transplantacija ir ligonio reabilitacija organizuojama klinikoje, kurią recipientas lengvai gali pasiekti iš savo namų. Jeigu kyla problemų dėl finansų, gerokai pigiau įmanoma išsioperuoti Kinijoje, Indijoje ir poroje kitų valstybių.

— Kiek kepenų transplantantas kainuoja Jungtinėje Karalystėje?

— Ar žinote sūnėno kraujo grupę?

— AB rezus neigiamas.

Jos akys blykstelėjo, kaktoje įsispaudė vos įžiūrima raukšlė.

— Ne itin dažna.

— Aha.

— Už kepenis prašome trijų šimtų tūkstančių eurų. Penkiasdešimt procentų pervedate avansu, prieš mums pradedant paieškas, likusią dalį sumokate prieš pat operaciją. Mes garantuojame, kad gavę pirmąją įmoką per savaitę surasime tinkamą organą.

— Net jeigu žmogaus reta kraujo grupė?

— Net ir tuo atveju, — užtikrintai patvirtino ji.

— Kur būtų atlikta operacija, jei mano sūnėnas gyvena Braitone, Sasekso grafystėje?

— Braitonas — mielas miestas.

— Teko lankytis?

— *Ja*, taip. Kai drauge su vyru keliavau po Angliją.

— Vadinas, netoli Braitono turite bazę.

— Pone Teilorai, savo bazes esame įsirengę įvairiuose pasaulio kraštuose. Patikėkite manimi. Vienose persodiname kepenis ir inkstus, kitose — širdį ir plaučius, trečiose užsiimame visų keturių rūšių transplantacijomis. Galiu jums duoti rekomendacijas asmenų, kurie labai patenkinti mūsų paslaugomis. Kurie šiandieną nebūtų gyvi, jeigu ne mes. Bet aš tai pasakoju neturėdama tikslo jūsų spausti. Jungtinėje Ka-

ralystėje kasmet miršta tūkstantis žmonių, nepajėgusių gauti gyvybiškai reikalingo organo. O visame pasaulyje per tą patį laikotarpį autoavarijos pražudo milijoną du šimtus penkiasdešimt tūkstančių. „Transplantation-Zentrale" tėra tarpininkas. Mes apmaldome skausmą šeimų, kurioms tenka atsisveikinti su netikėtai ir tragiškai žuvusiais artimaisiais, jų organais gelbėdami kitų gyvybes. Mylimųjų mirtims tai suteikia savotišką prasmę. Aišku?

— Taip. Kokias transplantacijas atliekate Sasekse?

— Kepenų ir inkstų. — Ji klausiamai pažiūrėjo į Greisą. — Jūs pats turite organų donoro kortelę?

Vyresnysis detektyvas nuraudo.

— Ne.

— Nei jūs, nei didžioji pasaulio dalis. Vis dėlto jeigu rytoj, pone Teilorai, jums atsisakys kepenys, jūs džiaugsitės, kad kas nors gali jas padovanoti.

— Taikliai pastebėta. Sakykit, ar Braitono apylinkėse gyvena jūsų paslaugomis naudojęsi klientai, į kuriuos galėčiau kreiptis?

— Jūs gi suprantate, kad mus saisto konfidencialumo taisyklės.

— Be abejo.

— Aš peržvelgsiu įrašus. Jeigu aptiksiu netoli jūsų įsikūrusį klientą, būtinai su juo susisieksiu ir pasidomėsiu, ar jis norėtų su jumis šnektelėti.

— Ačiū. O į kokią kliniką vežtumėte mano sūnėną?

Vokietė išsisuko nuo tiesaus atsakymo.

— Atleiskit, bet viskas priklauso nuo operacinių prieinamumo. Sprendimą priimsime vėliau, artėjant transplantacijai.

— Rinksitės vieną iš privačių ar valstybinių įstaigų?

— Pone Teilorai, vargu ar pastarosios mielai su mumis bendradarbiautų.

— Nes jūsų veiksmai neteisėti?

— Jeigu pastangas išgelbėti jūsų sūnėno gyvybę laikote *neteisėtomis*, tuomet taip. Esate teisus. — Jos akys kryptelėjo į rankinį laikrodį. — Nepykit, bet man tuoj reikės skristi lėktuvu. Jūs atvykote kiek vėliau nei žadėjote, todėl pokalbį jau teks nutraukti. Siūlau apmąstyti mano žodžius. Pasiimkite brošiūrų. Mes niekuomet primygtinai nesisiūlome. Kodėl? Atsakymas elementarus. Pasaulyje apstu į neviltį puolusių žmonių... ir netrūksta organų. Pone Teilorai, buvo malonu su jumis susipažinti. Jūs

turite mano elektroninio pašto adresą ir telefono numerį. Rašykite arba skambinkite bet kuriuo paros metu.

Marlenos Hartman laukė limuzinas ir ji nekantravo nusigauti į oro uostą — nenorėjo atsilikti nuo įtempto grafiko. Tačiau vokietė lūkuriavo prie savo stalo, kol ekrane pamatė, kad Rojus Greisas pasišalino iš pastato. Tada porą stebėjimo kameros užfiksuotų jo kadrų perkėlė į savo mobilųjį ir abi nuotraukas išsiuntė Vladui Kosmesku į Braitoną, pridėdama žinutę, kuria paprašė kuo skubiau nustatyti šito vyro tapatybę.

Pone Rodžeri Teilorai, jūs esate melagis, sau tarė.

Organų prekeive ji dirbo dešimt metų, todėl puikiai išmanė rinką. Ir žinojo, kaip sistema veikia Jungtinėje Karalystėje. Jeigu pacientą užkluptų *ūminis* kepenų nepakankamumas, jį akimoju įtrauktų į sąrašą asmenų, laukiančių kepenų transplantanto, ir hospitalizuotų. Likti namuose nė už ką neleistų.

Rodžeris Teiloras, jei tik šis prisistatė tikruoju vardu ir pavarde — bet vargu bau, — neįveikė nė pirmosios kliūties. Kas jis? Kodėl atsibeldė su ja pasimatyti? Iš svečio manierų ir klausimų frau Hartman įtarė žinanti atsakymą.

Jai atsistojus išeiti, suskambo telefonas, ir diena ūmai subjuro.

89

Oras buvo ramus, aplinkui tyvuliavo Anglų sąsiaurio platybės, tad geresnių sąlygų narai nė negalėjo tikėtis, nors vandens temperatūra buvo kone ledinė. Lyginant su dumblinu ežeru arba prataku, pavojingai užkimštu parduotuvių vežimėliais, spygliuota viela, rantytais metalo luitais, šiandieną, kalbant Specialiosios paieškos skyriaus žargonu, jiems teko laimė imtis „Gucci“ tipo darbo.

Tačiau abiejuose ekranuose, į kuriuos vaizdą perdavė naro kamera, viso labo mirgėjo pilka išskydusi dėmė.

Džonas Leliotas, geriau žinomas kaip PB, ir jam padedantis Krisas Diksas, pravardžiuojamas Klaidu, pranešė, kad nuskendo būtent „Scoob-Eee“. Pirmagalio kabinoje rastas kūnas, kuris dabar keliamas į paviršių.

Likę komandos nariai kartu su Glenu Brensonu — detektyvas seržantas truputėlį svirduliavo, bet jautėsi geriau nei per praeitą kelionę jūroje, — persisvėrę virš denio turėklo stebeilijosi į burbuliukus, gausėjančius palei geltoną, mėlyną, raudoną oro tiekimo ir ryšio kabelį bei keturis plūduro lynus. Neilgai trukus akiratyje pasirodė kaukėta PB galva, dar po kelių sekundžių, sukėlęs purslų verpetą, išniro lavonas.

— O, šūdas! — sušuko Gonzas.

Brensonas dirstelėjo į negyvėlį ir skubiai nusigręžė, tramdydamas skrandžio ketinimą atsikratyti pusryčių.

Oro pagalvėmis prilaikomą, vandens paviršiuje plūduriuojantį kūną PB nustūmė motorlaivio korpuso link.

Keletas narų, kuriems negrabiai pagelbėjo Glenas Brensonas, įsikibo į virves, ištraukė sunkų, įmirkusį skenduolį ir pervertė jį per „Sunseeker“ turėklus.

Laivo projektuotojas greičiausiai tikėjosi, kad užpakalinio atvirojo denio puošmenos bus turtingi plevėsos ir žavingos pusnuogės ištvirkėlės. Turbūt nė neįsivaizdavo reginio, atsivėrusio priešais SPS komandos ir nelaimingo detektyvo seržanto akis.

— Vargšelis, — prabilo Arfas.

— Čia tikrai Džimas Tauersas? — paklausė Tania Vitlok.

Nors ir užėmė vadovės pareigas, Specialiosios paieškos skyriuje seržantė dar nedirbo nė metų, todėl vietinių, uoste šmėžuojančių veidų nepažinojo taip gerai kaip kolegos.

Jis niūriai palinksėjo.

— Neabejotinai, — patvirtino Gonzas. — Mudu kartu dirbome penkerius metus. Tai Džimas.

Kūną kaustė lipni juosta, apvijusi jį ligi pat kaklo. Galvą pridengė vienui viena, per lūpas einanti atraiža. Pančiais nubidzeno mažutis krabas; Arfas pasilenkė, griebė jį ir sviedė per bortą.

— Nekenčiu tų išperų.

Glenas aiškiai matė kodėl.

Apatinė barzdota veido dalis nenukentėjo. Bet po nugremžtais skruostų ir kaktos odos lopiniais, raumenimis bei sausgyslėmis bolavo kaukolė. Viena akiduobė buvo visiškai išskobta. Kitoje išliko akies baltymas, sumažėjęs iki razinos.

— Kurį laiką, manau, restorane nė nežiūrėsiu į krabų ir avokadų užkandį, — mestelėjo sąmojį Glenas, stengdamasis nerodyti pasibaisėjimo.

— Gal kam iš jūsų maga būti palaidotam jūroje? — pasiteiravo Sulčius.

Norinčiųjų neatsirado.

90

Vladą Kosmesku kankino nerimas. Jis sėdėjo už rašomojo stalo, prieš save pasistatęs nešiojamąjį kompiuterį, tačiau Braitono pajūrio vaizdais nebesidžiaugė. Daugmaž kas pusvalandį internete tikrindavo *Argus*, vietinio laikraščio, naujienas.

Rumunas graužėsi nuo tada, kai aną savaitę atsiliepė į telefono skambutį.

Tu susimovei.

Tarnyba šiame mieste, kuriame jis praleido tiek metų, buvo nuostabi. Čia nestigo pinigų ir merginų. Grynųjų pakako apmokėti neįgalios, patogiuose slaugos namuose įkurdintos sesers išlaikymui. Ir gausios pajamos leido mėgautis prabangiu, kadaise tiktai svajotu gyvenimo būdu.

Vladui nepatiko išgirsti, kad jį kaltina *susimovus.*

Jis visada buvo liguistai atsargus. Siekė įgyti darbdavių pasitikėjimą. Braitone pamažu plėtė verslo imperiją. Per masažo salonus. Palydovių agentūras. Su narkotikais susijusius sandėrius. Neseniai užmezgė ryšį su Vokietija. Prekyba organais tapo pelningiausia komercinės veiklos rūšimi. Po kiekvienos sėkmingos transplantacijos kišenė pasipildydavo dešimtimis tūkstančių svarų, kurie keliaudavo tiesiai į Šveicarijos banko sąskaitą.

Apie naująją savo tėvynę Kosmesku sužinojo bent jau vieną abejonių nekeliantį dalyką: Jungtinės Karalystės policija daugiausiai dėmesio skyrė narkotikams. O kitos sritys pasitraukdavo į antrą planą. Ir labai gerai.

Reikalai klostėsi puikiai. Iki akistatos su Džimu Tauersu.

Galbūt žvejybinio boto savininkas išties atsitiktinai užklydo į žemsemės darbo zoną, kur teko nugramzdinti lavonus? Ne, nieko panašaus.

Škiperis bandė jį apgauti — kad ir kokius motyvus puoselėjo. Pakluso sąžinės balsui? Neatsispyrė pagundai griebtis šantažo?

Dzingtelėjo mobilusis, informuodamas apie gautą pranešimą.

Žinutę atsiuntė dosniausias pinigų šaltinis — Miunchene gyvenanti Marlena Hartman.

Kaip ir jis pats, vokietė kas savaitę pirkdavo naują mobilųjį su išankstine apmokėjimo kortele, kad policijai būtų sunkiau ją atsekti.

Ar pažįsti šitą žmogų?

Klausimą papildė du nuotraukų priedai. Kosmesku juos atsidarė. Po sekundės stvėrėsi cigaretės.

Pradėjęs veiklą Braitone, jis pasirūpino įsiminti kiekvieno susidomėjimą keliančio policininko veidą. Padedant *Argus* laikraščiui, jau keletą metų stebėjo, kaip fotografijoje užfiksuotas detektyvas kopė karjeros laiptais.

Rumunas surinko Marlenos Hartman numerį.

— Čia vyresnysis detektyvas inspektorius Rojus Greisas iš Sasekso kriminalinio skyriaus, — perdavė jai.

— Jis apsilankė mano biure.

— Galbūt prisireikė organo?

— Nemanau, — rimtai atsakė moteris. — Bet tau derėtų žinoti, kad man ką tik skambino seras Rodžeris Sirijus. Šįryt savo namuose bendravo su policija, kuri atvyko jo apklausti.

— Dėl ko?

— Spėju, kad pareigūnai viso labo mėgino išpešti informaciją. Tačiau mums reikia tučtuojau imtis Pirmosios alternatyvos. Ar ne?

— Taip.

Mėgino išpešti informaciją. Tie žodžiai privertė pasijusti nejaukiai.

— Numatytą datą ketinu atkelti į ankstesnį laiką. Būk pasirengęs.

— Aš jau pasirengęs.

Ryšį ji nutraukė netikėtai, kaip visada.

Kosmesku prisidegė cigaretę ir dirgliai rūkydamas, paniręs į apmąstymus, mintyse perkratė Pirmosios alternatyvos sąrašą. Policija tą pačią dieną aplankė ir chirurgą, ir organų prekeivę — nieko čia gero.

Jį išblaškė staiga ekrane pasirodžiusi naujiena.

IŠ ANGLŲ SĄSIAURIO IŠKELTAS KETVIRTAS NEGYVĖLIS, trimitavo antraštė.

Rumunas perskaitė pirmas kelias straipsnio eilutes. Ieškodami dingusio Šorehame registruoto žvejybinio boto „Scoob-Eee", policijos narai nuskendusiame laive aptiko lavoną.

Futu-i, pagalvojo jis. *Šūdas, šūdas, šūdas.*

91

Linei, sėdinčiai darbe prie stalo, iš nerimo sutraukė gerklę. Priešais gulėjo truputį prakąstas sumuštinis su tunu ir nepaliestas obuolys.

Skrandis atsisakė priimti maistą. Kinkos drebėjo, kūnas virto pertemptų nervų raizginiu. Šįvakar, po darbo, reikės keliauti į pasimatymą. Tiesa, virpulys nieko bendra neturėjo su džiaugsmingu jauduliu, koks apimdavo paauglystėje, laukiant susitikimo su mylimu vaikinu. Odą, regis, šiurpino merdėjančios skruzdėlės. Ji ruošėsi susitikti su šlykštyne Regu Okuma.

Tiksliau sakant, Linė tikėjosi grynaisiais gauti penkiolika tūkstančių svarų ir atsisveikinti.

Bet iš užuominų, išgirstų per rytinį pokalbį telefonu, tapo aišku, kad jam norisi šio to daugiau nei išlenkti po kokteilį.

Ji trumpam užsimerkė. Keitlinos būklė blogėjo sulig kiekviena diena. Kartais net rodėsi, tarsi sulig kiekviena valanda. Rytą mergaitei draugiją palaikė Linės motina. Grėsmingai artinosi Kalėdos. Marlena Hartman garantavo, esą gavusi pirmą įnašą suras kepenis per savaitę, ir savo avanso jau sulaukė. Vis dėlto, kad ir ką žadėjo organų prekeivė, kad ir ką tikino gerų rekomendacijų negailintys buvę jos pacientai, fakto nepaneigsi: per Kalėdų šventes dauguma įmonių užsidarydavo, o likusios, kurios nenutraukdavo veiklos, sulėtindavo tempą.

Šiandieną paskambinęs Rosas Hanteris meldė nuvežti Keitliną į ligoninę.

Aha, skubu. Kad ji ten mirtų?

Viena iš kolegių, Nikė Mičel, guvi, draugiška jauna moteris, stabtelėjo šalia jos ir ant stalo padėjo užklijuotą vokelį.

— Slaptas Kalėdų senelis! — paskelbė.

— O, ačiū.

Linė spoksojo į voką spėliodama, kam iš biuro šįmet turės slapta nupirkti dovaną. Šiaip jau tokia pramogėlė jai patikdavo, bet dabar ji virto dar viena kankyne.

Prie sienos pritvirtintame didžiajame ekrane mirgėjo žodžiai, kuriuos supo eglutės ir besisukančios auksinės monetos: KALĖDINĖ PREMIJA! Suma viršijo tris tūkstančius svarų. Pinigais atsidavė visa kontora. Ji galėjo kirsti lažybų, kad pusiau perpjovus bet kurį bendradarbį iš venų plūstelėtų ne kraujas, o grynieji.

Po velnių, kiek daug šlamančiųjų. Milijonai. Dešimtys milijonų.

Kodėl gi taip sunku rasti paskutinius, vokietei skirtus penkiolika tūkstančių? Malkas, motina, Sju Šekelton ir Lukas pasirodė kaip tikri šaunuoliai. Bankas demonstravo stebėtiną užuojautą, tačiau valdytojas pasakė privaląs atsižvelgti į jos kredito perviršį ir dėl paskolos kreiptis į pagrindinę būstinę, kuri greičiausiai nesuteiks palaiminimo. Kaip vienintelę išeitį pasiūlė už didesnę sumą įkeisti namą, bet užstatymo procesas gali užtrukti ne vieną savaitę, o tiek laiko ji neturėjo.

Staiga suzvimbė mobilusis. Ekranėlis numerio nerodė. Linė atsakė vogčiomis, nenorėdama sulaukti papeikimų dėl asmeninių skambučių.

Iš telefono atsklido lakoniškai žodžius tariantis, bet dirglokas Marlenos Hartman balsas:

— Ponia Beket, mes aptikome jūsų dukrai tinkamas kepenis. Transplantaciją atliksime rytojaus popietę. Iki kito vidurdienio susidėkite daiktus ir abi su Keitlina būkite pasirengusios. Gavote jai reikiamų dalykų sąrašą, kurį jums išsiunčiau?

— Taip, — atsiliepė Linė. — Taip. — Nuo įtampos bei susijaudinimo perdžiūvo burna, ir pro lūpas teišsprūdo vos girdimas murmesys. — Ar jūs... ar... papasakokite ką nors apie donorą?

— Organą suteiks jauna moteris, patekusi į autoavariją. Ji prijungta prie gyvybės palaikymo įrangos, tačiau smegenys jau mirusios. Nieko daugiau negaliu pridurti.

— Ačiū, — padėkojo Linė. — Ačiū.

Ji baigė kalbėti mobiliuoju jausdama, kaip svaigsta galva, o skrandį traukia jaudulys — ir baimė.

92

Tęsti paiešką pėsčiomis buvo per šalta, todėl visi įsitaisė Jano Tilingo opelyje ir, automobiliui slenkant pažliugusiomis gatvėmis, įsispitrijo pro rasotuose languose pravalytus stiklo lopinėlius. Laikrodis rodė po pusės penktos, danguje kabojo niaurūs, kritulius žadantys debesys, o dienos šviesa sparčiai blėso.

Jie keletą sykių sustojo ir patyrinėjo šalikelėse atsivėrusias ertmes, bet šiose nerado nė gyvos dvasios. Grįždami tuo pačiu keliu, pravažiavo pro krautuvėlę, kavinę, mėsinę ir pastoliais apdengtą stačiatikių bažnyčią. Į regėjimo lauką išniro du masyvūs šunys, draskantys šiukšlių maišą.

Suvartojusi narkotikų dozę Raluka ramiai kiūtojo ant užpakalinės sėdynės, bet staiga ji įsitempė ir palinko į priekį. Po sekundės džiugiai sušuko:

— Pone Janai! Ana ten, žiūrėkit! Stabdykit ratus!

Toje vietoje, į kurią ji mojo, Tilingas teišvydo platų dykynės ruožą, keletą apleistų automobilių, spiečių pilkai rusvų daugiabučių ir tuzinus palydovinių lėkščių, tartum polipai marginančių išorines sienas.

Jam nuspaudus stabdį, opelis bumbtelėjo per provėžą, nučiuožė ir sustingo. Iš užnugario atvilnijo tūžmingas signalo kauksmas, ir po akimirkos pro šalį nuriaumojo prieštvaninis sunkvežimis, tik per plauką nekliudęs opelio kėbulo.

Raluka pirštu dūrė į priekinį stiklą, ir Tilingas pamatė, kaip iš rantytos skylės betono sluoksnyje išniro trys figūros. Prieblanda ir sniego danga trukdė suprasti, kur konkrečiai žiojėjo ertmė — kelio pakraštyje ar šaligatvyje. Greta kiaurymės kėpsojo iš nuvirtusios tvoros dalies sumeistrauta būda, kurioje tysojo kažką kramtantis, į oro sąlygas jokio dėmesio nekreipiantis šuo. Netoliese juodavo didžiulis, laisvąja eiga veikiantis mersedesas, o iš jo išmetamųjų vamzdžių plūdo tiršti dūmai.

Trijulę sudarė aukšta elegantiška moteris su kailine kepure, ilgu tamsiu paltu ir odiniais batais, ji už rankos laikė sutrikusią rudaplaukę mergaitę megzta kepurėle, skylėtu margaspalviu treningu, „Puffa" žiemine striuke ir sportukais — tam sezonui visiškai nederančiu apavu. Trečiasis asmuo, berniukas, dėvintis palaidinę su gobtuvu, užsitempęs džinsus, taip pat apsiavęs sportbačius, tiesiog stoviniavo prie angos ir į jas žiūrėjo sąmyšio sklidinu žvilgsniu.

Moteris vedėsi mergaitę automobilio link. Vargšelė liūdnai, tarsi apimta nevilties, kryptelėjo galvą atgal ir pamojavo. Vaikinukas atsakęs mostu kažin ką šūktelėjo. Mergaitė atsigręžė į šunį, ranka sumataravo ir jam, bet gyvūnas nė nesiteikė į ją pažvelgti.

Sustiprėjus vėjui, ėmė siausti pūga.

— Ten ji! — sušuko Raluka. — Ten Simona!

Janas Tilingas metėsi laukan, ir sniegas nutvilkė veidą it stambūs šratai. Keleivio dureles atlapojusi Andrėja irgi išvirto iš salono. Jos pavyzdžiu pasekė sėdėjusios ant galinės sėdynės.

Visiems teko stabtelėti, nes pro šalį, pavojingai arti, nugriaudėjo kitas sunkvežimis. Galų gale Tilingas leidosi tekinas per pliurzą ir pratrūko šaukti, kiek leido plaučiai:

— Stokit! Stokit!

Nepažįstamoji su mergaite, į priekį nutolusi per penkiasdešimt jardų, beveik prisiartino prie juodojo mersedeso.

— Stokit! — pakartojo jis. Ir kreipėsi į berniuką: — Sustabdyk jas!

Išgirdusi balsą moteris pasisuko, skubiai pravėrė užpakalines automobilio dureles, vidun įstūmė mergaitę ir pati smuko į saloną. Mersedesas pajudėjo iš vietos anksčiau nei užsidarė durelės.

Tilingas skuodė dar šimtą jardų, kol visiškai prarado jėgas. Sunkiai šnopuodamas jis nudūmė atgal prie savo opelio, sykiu šūktelėjo Ralukai, Andrėjai, Ilėjanai sėstis į automobilį. Trumpam sustojęs prie berniuko pastebėjo, kad kažkas nutikę vienai jo rankai.

— Ten Simona?

Vaikis neatsiliepė.

— Simona? Ten Simona?

Tyla.

— Tu Romeo?

— Gal.

— Klausyk, Simonai gresia pavojus. Kur ji keliauja?

— Toji ponia vežasi ją į Angliją.

Tilingas nusikeikė, nubėgo iki opelio, sėdo prie vairo ir paspaudęs akceleratorių šovė ten, kur link pasuko mersedesas.

Po kelių minučių suvokė pametęs automobilį iš akių.

Bet jam į galvą toptelėjo mintis.

93

Simona jau ilgėjosi Romeo ir Arturo. Kokią graudžią išraišką nutaisė šuo, kai gavo tą kaulą. Tarsi būtų žinojęs arba nujautęs, kad jie išsiskiria amžiams.

Ji prisiekė Arturui kada nors sugrįžti. Apkabino nusususį kailį ir pabučiavo mišrūną. Šis spoksojo lyg negalėdamas patikėti tuo, kas vyksta. Tarytum puikiai suprasdamas, kuo skiriasi paprasčiausias „sudie" ir tikras atsisveikinimas. Šuva nė karto neatsisukęs nusinešė kaulą į palaikę būdą.

Mergaitė tikėjo, kad pajėgs be jo apsieiti. O ir Arturui teko daug ką ištverti, tad nieko baisaus ir jam nenutiks. Bet kaip reikės gyventi be Romeo? Jos širdį varstė skausmingi ilgesio dūriai. Simona liejo ašaras, prie skruostų priglaudusi Gogą, nutrintą dirbtinio kailio juostą, vienintelį savo turtą.

Tūnodama juodojo limuzino salone, tarp tamsintų stiklų, užuosdama aštrius odinių sėdynių ir vokietės kvepalų aromatus, ji kaip niekad jautėsi vieniša. Moteris visą laiką kalbėjo mobiliuoju, kartkartėmis neramiai pašnairuodavo į galinį langą. Jie pamažu burzgė tižiu, druska pabarstytu keliu, slinko tarp gausėjančių, lėtai judančių transporto priemonių. Kas porą minučių Simona įsižiūrėdavo į vairuotojo sprandą.

Vyriškis buvo labai trumpai apsikirpęs plaukus. Iš po dešiniosios baltų marškinių apykaklės pusės šmėsčiojo dvišakį liežuvį iškišusi, tartum pulti pasiruošusi tatuiruota gyvatė, kurią ji matė porą sykių, kai vokietė įjungė salono šviesą, norėdama kažką brūkštelėti užrašų knygutėje.

Mergaitę nukratė drebulys. Tas žmogus kėlė siaubą, nors greta ir sėdėjo ją globojanti moteris.

Būtent tatuiruotasis vežė vyrą, kuris *Gara de Nord* geležinkelio stotyje išgelbėjo ją nuo policijos, o vėliau išprievartavo. Pakeliui namo būtent tatuiruotasis reikalavo sekso. Ir būtent tatuiruotajam ji skaudžiai įkando.

Vairuotojas nuolat dėbčiojo per veidrodėlį, niršiu žvilgsniu primindamas, kad jiedu turi nebaigtų reikalų, kad jis nepamiršo, kas nutiko. Simona stengėsi nešnairuoti į veidrodį, tačiau į ją įbestas akis pastebėdavo kiekvieną kartą, kai neatsispirdavo pagundai.

Gaila, kad nepavyko rimčiau jo sužaloti. Tarkim, visai nukąsti tą prakeiktą kotą.

Pagaliau moteris baigė šnekėti telefonu.

— Kada atvyks Romeo? — sielvartingai paklausė Simona.

— Netrukus, *meine Liebe**. — Vokietė pirštinėta ranka paplekšnojo jai per skruostą. — Jūs greitai susitiksite. Tau patiks Anglija. Ten būsi laiminga. Džiaugiesi?

— Ne.

— O turėtum. Tik pagalvok — naujas gyvenimas!

Marlena Hartman mintyse pridūrė: *trys nauji gyvenimai.*

Žinoma, apmaudu, kad širdis ir plaučiai nueis perniek, bet šiuo metu ji neturėjo klientų, kuriems Jungtinėje Karalystėje būtų prireikę minėtų organų, ir neketino rizikuoti laukdama, kol pasirodys tinkami recipientai. Tik ne dabar, kai aplinkui ėmė šniukštinėti policija, be to, iš kūno išimti organai neatlaikytų kelionės užjūrin. Persodinant kepenis geriausia, kad donoras su recipientu atsidurtų kuo arčiau vienas kito, o nuo mirties momento iki transplantacijos būtų sugaišta kuo mažiau laiko. Mergaitė buvo smulkaus kūno sudėjimo, todėl perpjauti kepenų į dvi dalis neišdegs, antra vertus, neblogai užsidirbti įmanoma ir iš jų vienų.

Iš organizmo išimti, bet deramai prižiūrimi inkstai likdavo funkcionalūs iki dvidešimt keturių valandų. Mergaitės inkstus Marlena Hartman ruošėsi nugabenti eilėje išsirikiavusiems pirkėjams iš Vokietijos ir Ispanijos. Kitose valstybėse būtų pardavusi ir Simonos akis, odą bei kaulus, tačiau eksportuoti pastarųjų iš Anglijos neapsimokėjo dėl menko pelno. Realizavus abu inkstus, sąskaita pasipildys šimtu tūkstančių eurų, grynosios pajamos už kepenis sieks šimtą trisdešimt tūkstančių eurų.

Ji jautėsi nepaprastai patenkinta.

94

Nagi, nagi, nagi! Prakeikta grūstis! Sušiktas kamštis!

Janas Tilingas numygo garso signalą, bet nepešė jokios naudos. Per vakarinį piko metą Bukarešto centras ir priemiesčiai virsdavo viena didele spūstimi, kurioje transporto priemonės kone liesdavosi buferiais.

* Mano brangioji (*vok.*)

Šiandieną dėl sniego padėtis tapo dar prastesnė, todėl mašinų antplūdis baudėsi užsitęsti iki išnaktų.

Guodė tik tai, kad automobilių sraute įstrigo ir mersedesas su jame sėdinčia Simona.

Kad tu nusprogtum, tingus šunsnuki, komisaro pavaduotojau Radai Konstantinesku, pagalvojo Tilingas, nuo vidinės priešakinio lango pusės vėl nušluostydamas rasą, įsmeigęs akis į išskydusią raudoną šviesą, kurią tvieskė užpakaliniai prabangaus „Hummer" žibintai. Ištisas keturiasdešimt minučių stengėsi susisiekti su vieninteliu pažįstamu, įtakingu rumunų teisėsaugos atstovu. Bandė skambinti tiek stacionaraus nuovados telefono, tiek mobiliojo numeriu, tačiau buvo priverstas klausytis nenutrūkstamo pypsėjimo, ir net nebuvo įjungtas balso paštas. Negi pareigūnas iškeliavo namo? Gal dalyvavo posėdyje? Tualete siekė rekordo, kaip ilgiausiai pasaulyje triedžiantis žmogus?

Vokietė, be abejo, vežė Simoną į vieną iš dviejų Bukarešto tarptautinių oro uostų. Iš pradžių jis patikrino didesnį Otopenyje kaip labiau tikėtiną variantą, bet jų ten nerado. Nūnai mėgino prasibrauti ligi antrojo. Tilingui žūtbūt reikėjo pakalbėti su Konstantinesku ir pasirūpinti, kad komisaro pavaduotojas jas sulaikytų ar bent neleistų išvykti iš šalies — su sąlyga, jog rumunų policininkas teiksis padėti.

Transporto upė, per colį pasistūmėjusi į priekį, vėl sustingo, ir jis koja tėškė per stabdį, kad neįsirėžtų į „Hummer". Bake seko degalai, variklio temperatūros matuoklis pakilo iki grėsmingo lygio. Tilingas dar sykį surinko Konstantinesku numerį ir po pirmo pyptelėjimo, kai išgirdo gergždžiantį pareigūno balsą, jį apėmė nuostaba bei palengvėjimas.

— Taip?

— Čia Janas Tilingas. Kaip laikaisi?

— Pone Janai Tilingai, mano drauge, už rumunų benamių globą apdovanotas Britanijos imperijos ordinu! Kuo galėčiau pagelbėti?

— Man reikalinga tavo paslauga.

Buvusio britų detektyvo ausį pasiekė šaižus žįsčiojimas, ir jis spėjo, kas pašnekovas įsikando naują cigaretę, kurią prisidegė nuo ką tik surūkytos. Tilingas pasirūpino kuo greičiau ir glausčiau išdėstyti, kas vyksta.

— Vokietės tapatybę žinai?

— Anglų policija pranešė, kad tai Marlena Hartman.

— Pavardė man negirdėta. — Staiga jis prapliupo skausmingai kriokti. Atslūgus kosulio priepuoliui paklausė: — Kuo vardu mergaitė?

— Simona. Simona Irimija. Manau, jai lemta prisidėti prie trijulės, kuria prašiau pasidomėti. Atsimeni? Aš tikėjausi, kad galbūt nustatysi, kas ji tokia.

— O...

Dideliam Tilingo nusivylimui, iš telefono atsklido ištraukiamo stalčiaus garsai. Kaip jis atsiveria ir užsidaro, teko regėti per pastarąjį apsilankymą komisaro pavaduotojo kabinete. Kaip tik ten buvo nukištos nuotraukos ir pirštų atspaudai, kuriuos Konstantinesku turėjo išplatinti nuovadose. Regis, prašymą pamiršo, kaip ir didžiumą kitų jam nereikšmingų dalykų.

— Pone Įžymusis, kaip rašoma „Marlena Hartman“?

Vokietės vardą ir pavardę Tilingas kantriai ištarė paraidžiui. Tuomet, padedant Ralukai, detaliai apibūdino Simoną.

— Į oro uostą skambinsiu nedelsdamas, — užtikrino Konstantinesku. — Jas rasime nesunkiai — arba bilietų skyriuje, arba pasų tikrinimo punkte. Tenykštės policijos paprašysiu suimti moterį, nes ji įtariama prekyba žmonėmis, teisingai? Tu jau pakeliui?

— Taip.

— Paskambinęs pranešiu, kuo vardu pareigūnas, su kuriuo turėsi susisiekti, kai ten nusigausi, gerai?

— Ačiū, Radai. Aš labai dėkingas.

— Artimiausiu metu reikėtų išlenkti po burnelę už tavo *gongą*, taip?

— Ir ne po vieną! — atsakė Tilingas.

Mersedesui tolstant nuo miesto, eismas praretėjo. Marlena Hartman dar kartą atsigręžė į užpakalinį langą. Jos palengvėjimui, keturiasdešimt minučių įkandin sekusio automobilio šviesos blėso pūgoje.

Veidu prigludusi prie šalto stiklo, spausdama Gogą prie skruosto, Simona pro sniego maršką stebėjo, kaip statiniai pamažu užleidžia vietą niūriam, tuščiam, pusskaidriam kraštovaizdžiui.

Marlena Hartman patogiau įsitaisė sėdynėje, atsivertė nešiojamojo kompiuterio ekraną ir ėmė tikrinti elektronines žinutes. Jų laukė ilgas naktinis pasivažinėjimas.

95

Rojus Greisas grįžo iš Miuncheno prieš pat vakarinį pusės septintos pasitarimą.

Jis skubiai įžengė į kambarį, pakeliui skaitydamas darbotvarkę, kartu mėgindamas neišlieti iš puodelio kavos.

— Ar nusisekė kelionė, Rojau? — pasidomėjo Normanas Potingas. — Sutvarkei reikalus su fricais? Išaiškinai, kas laimėjo karą?

— Ačiū, Normanai, — atsiliepė vyresnysis detektyvas. — Manau, jie ir patys tai žino.

Potingas kilstelėjo pirštą.

— O, tie šunsnukiai klastingi. Kaip ir japoškos. Tik pažiūrėk į transporto pramonę. Kas antras automobilis vokiškas!

— NORMANAI, ačiū! — pakėlė balsą Greisas. Po ilgos dienos, kuri toli gražu nesibaigė, jautėsi nuvargęs ir suirzęs, be to, prieš visiems susėdant, norėjo susipažinti su darbo klausimais.

Potingas patraukė pečiais.

Kolegoms renkantis į patalpą, jis skaitė dokumentą netardamas nė žodžio.

— Ką gi, — galiausiai prabilo, — prasideda šešioliktasis operacijos „Neptūnas“ pasitarimas. Radome dar vieną lavoną, susijusį — arba ne — su tyrimu. — Greisas atsigręžė į Gleną. — Ar mūsų žvejys per prievartą papasakotų, kaip klostėsi įvykiai?

Brensonas niūriai nusišypsojo.

— Rodos, aptikome vargšelį Džimą Tauersą. Kūnas supančiotas nuo galvos iki kojų, todėl nustatyti, ar jis išoperuotas, neįmanoma. Lauksime autopsijos. Šįvakar patologai neturi laiko, tad skrodimą atliks rytoj iš ryto.

— Jį oficialiai atpažino? — paklausė Liza Mentl.

— Iš auksinės apyrankės ir laikrodžio, — atsakė Brensonas. — Nusprendėme, kad našlei nederėtų žiūrėti į vyrą. Vaizdas nekoks. Pamenat veidą po vandeniu iš „Nasrų“? Fizionomiją su išvirtusiu akies obuoliu? Ji pasirodė laivo korpuso skylėje ir mirtingai išgąsdino Ričardą Dreifusą. Mūsų negyvėlis atrodo panašiai.

— Glenai, kam taip smulkiai! — pasibjaurėjo Bela Moj. Rankoje ji

laikė šokoladinį „Maltesers“ rutuliuką, bet dabar persigalvojo ir į burną gardėsio neįsimetė.

— Ką šiuo momentu žinome? — paklausė Greisas.

— Kažkas paskandino žvejybinį botą atidaręs kingstonus — su jokiomis kliūtimis jis nesusidūrė.

— Galbūt škiperis nusižudė?

— Šefe, savo laivą nelengva nugramzdinti į dugną, kai esi lyg mumija apvyniotas lipnia juosta. Nebent slapta dirbi iliuzionistu, kuris sugeba išsivaduoti iš bet kokių pančių.

Repliką palydėjo krizenimas.

Nusišypsojo ir vyresnysis detektyvas.

— Kol kas šitos bylos imsis mūsų komandos žmonės. Jiems vadovaus detektyvė inspektorė Mentl, o mūsų sprendimą, ar atskirti žmogžudysčių tyrimus, nulems skrodimo rezultatai.

Jis pasisuko į detektyvę inspektorę.

— Taip, — ištarė Liza Mentl. — Glenai, noriu, kad prisidėtum prie grupės, nes tu jau mateisi su Tauerso žmona... našle.

— Jokių problemų.

— Ir nepraraskite atsargumo bendraudami su spauda, — perspėjo Greisas. — Beje, luktelėkime patologų ataskaitos.

— Sutinku, — atsiliepė detektyvė inspektorė Mentl.

— Man vis didesnį nerimą kelia Vladas Kosmesku, — pasakė Brensonas. — Ant cigarečių nuorūkų užtiktos DNR tyrimas įrodo, kad jis buvo Šorehamo uoste. O dar pakabinamasis variklis...

— Įrodo, bet ne *šimtu procentų*, — jį pataisė Rojus Greisas. — Nuorūkas galėjo numesti ir kas nors kitas. Tu... ir likusieji... — Nutilęs vyresnysis detektyvas apžvelgė komandą. — Jeigu aiškinsite, neva turime *nepaneigiamų* įkalčių, teisme jus gali sutaršyti galvotas advokatas, kuris pareikš, esą prisiekusiesiems teikiate klaidingus nurodymus. Todėl vartokite žodį „galimai“. Niekada nesakykite „garantuotai“. Antraip tikrai pralaimėsime bylą.

Beveik visi sulinksėjo.

— Glenai, ką dar apie jį išklosi?

— Keliose prekybos žmonėmis ir pinigų plovimo bylose Kosmesku domisi Europolas ir Interpolas.

— Bet kaltinimai nepateikti ir jis neteistas?

— Ne, Rojau.

— Regis, Anglų sąsiauris — ne itin gera slaptavietė, — tarstelėjo Bela Moj. — Jeigu reikia paslėpti lavoną arba variklį, verčiau visa tai nutėkšti vidury Čerčilio aikštės. Juos turbūt iš karto nuneštų vagys!

— Man knieti sulaikyti Vladą Kosmesku ir apklausti, gauti kratos orderį, išversti jo būstą, patikrinti telefoninius pokalbius, — tęsė Brensonas.

— Dėl poros nuorūkų Šorehamo uoste ir apleisto pakabinamojo variklio? — nusišaipė Greisas.

— Nes jis *stebėjo* „Scoob-Eee" pro žiūronus. Kodėl taip elgėsi? Senas žvejybinis botas niekuo neypatingas... bent jau iki to laiko, kai juo nebuvo išplukdyti negyvi paaugliai. Rojau, tas tipas man labai įtartinas.

— Ar laivą galima iškelti? — paklausė vyresnysis detektyvas.

— Taip, bet operacija bus stambi ir brangi. Aš aptariau padėtį su Tania Vitlok. Vargu ar policijos viršininko pavaduotoja Vosper, išgirdusi kainą, suteiks palaiminimą.

— Jeigu nuojauta tavęs neapgauna, tau prireiks įrodymų, kad Kosmesku lankėsi laive — jį mačiusių liudininkų, teismo ekspertų aptiktų įkalčių arba kokių nors jam priklausančių daiktų.

Brensono veide nušvito mąsli išraiška.

Greisas irgi sekundėlę pamąstė.

— Glenai, ar mes nutuokiame, kaip konkrečiai Vladas Kosmesku įsipainiojęs į žmogžudystes?

— Ne, šefe, bet aš įsitikinęs, kada sąsajos egzistuoja. Mano nuomone, turėtume kuo greičiau jį pričiupti.

— Tebūnie, pasirūpink kratos orderiu, bet savo prašymą paremk šiokiais tokiais argumentais. Pažiūrėk, gal jis prašneks savo noru — taip išgautum daugiau informacijos negu areštavęs įtariamąjį, nes po sulaikymo jį nutildytų advokatas. Keliauk su žmogum, išmanančiu kvotos metodus. Su Bela. — Greisas atsisuko į detektyvę inspektorę Mentl. — Liza, tu neprieštarauji?

Detektyvė inspektorė papurtė galva.

Rojus dirstelėjo į rankinį laikrodį ir mintyse mitriai paskaičiavo. Brensonas užpildys prašymą kratos orderiui ir suras magistratą, kuris pasirašys dokumentus ne anksčiau kaip dešimtą vakaro. Jis atsiminė regėjęs pro šalį pralekiantį Kosmesku sportinį mersedesą.

— Tas žmogus mėgsta naktinėti, todėl spėju, kad lauksite ilgai.

— Vadinasi, turėsime patogiai įsitaisyti jo buveinėje! — atšovė Brensonas.

— Viešpatie, apsaugok jo kompaktinių plokštelių kolekciją.

Detektyvui seržantui užteko padorumo nurausti.

— Kai vis dėlto prigriebsite Kosmesku, — tęsė Greisas, — manau, paaiškės, kad jis — kietas riešutėlis. Vietiniame nusikaltėlių pasaulyje sukiojasi dešimtmetį, bet nė sykio nebuvo suimtas. Žaidimo taisykles išmano puikiai, jeigu geba nepatekti policijai į rankas.

Greisas vėl nukreipė akis į darbotvarkę.

— Vakar sužinojome, kad tokia ponia Linė Beket, kurios telefono numerį perdavė pažįstamas iš vokiečių policijos, turi dukrą, sergančią kepenų nepakankamumu. — Jis patapšnojo per šūsnį fotokopijų. — Čia užfiksuoti telefoniniai pašnekesiai su Vokietijos bendrove „Transplantation-Zentrale“. Šiandieną viešėjau kompanijos biure. Oficialiai dokumentų negavome, taigi jų atžvilgiu reikės veikti apdairiai. Šiaip ar taip, trukdžiai mūsų nesustabdys.

Jis nurijo kavos gurkšnį ir tęsė:

— Per pastarąsias tris dienas vokiečiai devynis kartus skambino į laidinio ryšio telefoną, esantį Linės Beket namuose, ir patys iš jo sulaukė keturių skambučių. Dar du sykius skambinta jai į mobilųjį.

— Rojau, turi pokalbių įrašus? — pasiteiravo Gajus Bečeloras.

— Deja, ne. Kaip ir pas mus, Vokietijoje galioja privatumo įstatymai. Bet tenykščiai pareigūnai tikisi artimiausioje ateityje apsirūpinti sankcijomis.

— Adolfo laikais, ko gero, dirbdavo kitaip, — burbtelėjo Potingas.

Greisas pervėrė jį rūsčiu žvilgsniu.

— Šįryt Miunchene mačiausi su Marlena Hartman, organais prekiaujančios firmos „Transplantation-Zentrale“ vadove. Jos kompanija užsiima verslu ir Anglijoje, mūsų panosėje! Privalome kuo greičiau išsiaiškinti, kur tiksliai vokiečiai darbuojasi. Su ponia Beket susijęs bruzdesys liudija, jog kažkas bręsta...

Netikėtai atgijęs Potingo mobilusis užgrojo teminę „Indianos Džounso“ melodiją. Išraudęs jis pažvairavo į ekranėlį, atsistojo ir sumurmėjo:

— Gali būti, kad tai svarbu — skambina iš Rumunijos! — Sulig paskutiniu žodžiu nėrė iš kambario.

— Manau, mėginimams nustatyti, kas vyksta, neturėsime daug laiko, — tęsė Greisas. — Aš susisiekiau su keliais medikais, bandydamas perprasti, kas būtina laikinai arba nuolatinei organų persodinimo įstaigai.

— Gausi komanda, Rojau, — įsiterpė Gajus Bečeloras. — Kai kalbėjomės su seru Rodžeriu Sirijumi, jis pasakė, kad prireiktų... — trumpam nutilęs detektyvas pervertė kelis bloknoto puslapius, — ... mažiausiai trijų chirurgų, dviejų anesteziologų, trijų seselių, kiaurą parą dirbančių intensyvios priežiūros ekspertų, įskaitant specialistus, mokančius slaugyti po transplantacijos sveikstančius pacientus.

— Taip, nuo penkiolikos iki dvidešimties asmenų, — patvirtinto Greisas. — Be to, mažiausiai vienos puikiai įrengtos operacinės ir reikiama įranga aprūpinto Intensyviosios terapijos skyriaus.

— Žodžiu, privalome ieškoti ligoninės, — prabilo Nikas Nikolas. — Valstybinės arba privačios.

— Valstybines galime atmesti. Transplantuoti neteisėtą organą apeinant sistemą beveik neįmanoma, — įsiterpė detektyvė inspektorė Mentl.

— Ar esame tuo tikri? — paklausė Glenas Brensonas.

— Visiškai, — atsakė Liza Mentl. — Sistema sandari. Apie ketinimą prakišti organą sužinotų daugybė žmonių. Jeigu persodinimo operacijai užtektų vieno mediko, tuomet padėtis būtų kitokia.

Brensonas mąsliai linktelėjo.

— Man rodos, domėtis turėtume privačiomis ligoninėmis ir klinikomis, — paskelbė Greisas. — Organų transplantacijos neatsiejamos nuo konkrečių vaistų — nustatykime juos, išsiaiškinkime gamintojus ir tiekėjus, paskui sutelkime dėmesį į medikamentus pirkusias privačias gydymo įstaigas.

— Užtruksime nemažai laiko, Rojau, — pastebėjo detektyvė inspektorė Mentl.

— Vaistų, jų tiekėjų ir vartotojų negali būti tiek jau daug. — Greisas kreipėsi į informacijos rinkėją Džekę Filips: — Imsies darbo? Jei reikia, skirsiu dar pagalbininkų.

Į kabinetą grįžo Normanas Potingas.

— Atsiprašau. Skambino Jano Tilingo, mano pažįstamo iš Bukarešto, kolega.

Greisas mostu paragino detektyvą seržantą tęsti.

— Tilingas seka paauglę rumunę Simoną Irimiją, nes mano, kad ją siekiama pagrobti ir šįvakar arba rytoj išgabenti į Jungtinę Karalystę. Ką tik gavau elektroninę žinutę su jos, kaip manoma, fotografijomis, darytomis prieš dvejus metus, kai mergaitę suėmė dėl vagystės parduotuvėje — anuomet ji sakėsi esanti dvylikos. Nuotraukas jau spausdinu. Duosi man porą minučių?

— Pirmyn.

Potingas vėl dingo iš kambario.

— Seras Rodžeris Sirijus sukėlė įtarimų detektyvui seržantui Bečelorui ir detektyvei konsteblei Boutvud, tad jeigu jie teisūs, nuo chirurgo derėtų nenuleisti akių, — pasiūlė detektyvė inspektorė Mentl. — Galbūt jis atves mus iki ligoninės arba klinikos.

Greisas kinktelėjo galva.

— Puiki mintis. Ar Informacijos analizės padalinys galėtų mums suteikti pagalbą?

— Jie dalyvauja svarbioje operacijoje, — atsakė Liza Mentl. — Kažin ar atsiras atliekamų darbuotojų.

Vykdantis slaptą sekimą, Kriminaliniam skyriui priklausantis Informacijos analizės padalinys iš esmės daugiausia dėmesio skirdavo narkotikams, bet pastaruoju metu vis dažniau stebėdavo ir prekybą žmonėmis.

Po kelių minučių į kabinetą atžingsniavęs Potingas išdalijo rumunų policijos atsiųstų nuotraukų kopijas su Simonos veidu, įamžintu iš priekio ir dešiniojo bei kairiojo profilių.

— Janas Tilingas pranešė, kad šiandieną mergaitę iš jos buveinės pasiėmė vokietė, prižadėjusi naują gyvenimą Anglijoje. Sprendžiant iš turimų duomenų, naujas gyvenimas prasidės ne rumunei, o *kam nors kitam*.

— Daili mergaitė, — pakomentavo Liza Mentl.

— Virtusi kanoja, graži nebeatrodys, — leptelėjo Potingas.

Policijos žargonu „kanoja“ reiškė kūną, iš kurio per skrodimą pašalinami vidaus organai.

Greisas iš voko ištraukė keletą Marlenos Hartman kadrų, užfiksuotų fotoaparatu su teleskopiniu objektyvu, ir perleido juos per rankas.

— Dar viena dovana nuo draugų iš Miuncheno. Normanai, ar patikėtum, kad čia toji vokietė?

Potingas įdėmiai nužvelgė fotografijas.

— Kokia gražuolė, Rojau! — pareiškė. — Nieko keisto, kad skridai į Miuncheną!

— Netrukus Kalėdos, — nepaisydamas replikos tarė Greisas. — Iš patirties žinau, kad žmonės linkę užbaigti darbus gerokai prieš kalėdines atostogas. Jeigu mergaitė atkeliaus šįvakar arba rytoj, ir Anglijoje ją nužudys dėl organų, galime pagrįstai spėti, kad nuo atvykimo iki mirties momento prabėgs nedaug laiko. Privalome rasti papildomų duomenų apie Linę Beket. Normano žinių pakaks gauti leidimą prisijungti prie jos telefono.

Pagrindinis kriterijus, pagal kurį valdžia sankcionuodavo slaptą telefoninių pokalbių pasiklausymą, buvo grėsmė žmogaus gyvybei. Greisas buvo tikras, kad sugebėtų įrodyti tokio pavojaus tikimybę.

— Įsakymą privalo pasirašyti einantis VPP pareigas ir vidaus reikalų ministras arba valstybės sekretorius, — pridūrė detektyvė inspektorė Mentl.

Vyriausiojo policijos pareigūno, VPP, prievoles paeiliui atlikdavo policijos viršininkas, jo atstovas ir du pavaduotojai.

— Šią savaitę postas atitekęs Alisonai Vosper, — tarė vyresnysis detektyvas. — Su problemomis nesusidursime. Ji žino reikalo esmę.

— Kiek laiko užtruksi, kol priversi valstybės sekretorių sureaguoti į prašymą? — paklausė Bela Moj.

— Pastaruoju metu sistema veikia kur kas sparčiau. Londonas mūsų prašymą priims telefonu. — Jis žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. — Leidimą gausime ir pokalbių telefonu imsime klausytis dar prieš vidurnaktį.

— Gali būti, kad moteris su mergaite jau Anglijoje, — savo nuomonę išsakė Gajus Bečeloras.

— Sutinku. Šiaip ar taip, mums reikėtų budriai sekti šalies vartus. Labiausiai tikėtina, kad jos atvyks per Gatviką, bet nepamirškime ir Hitrou oro uosto, taip pat Anglų sąsiaurio tunelio ir keltų uostų. Paskambinsiu Biliui Vorneriui į Gatviką, liepsiu stebėti reisus iš Bukarešto ir kitų miestų, iš kurių jos galėtų atskristi. — Greisas akimirką nutilo. — Atleiskit, bet mūsų laukia ilga naktis. Nenoriu rytoj rasti dar vieno lavono.

96

Paprastai Linei nepatikdavo žiemos mėnesiai, nes tuomet darbovietę tekdavo apleisti patamsiais. Bet šįvakar, Regui Okumai sustojus prie šaligatvio, ji džiaugėsi, kad aplinkui tvyro tamsa, nors automobilį ir apšvietė gatvės žibintas. Nuo ratų vis dar skyrė penkiasdešimties jardų atstumas, tačiau ausis pasiekė garso sistemos griausmas ir burbuliavimas, sklindantis nuo išmetamųjų vamzdžių, kurių angos savo apimtimis nenusileido kanalizacijos ertmėms.

Priešais dunksojo senas, tamsiai rudos mėšlo spalvos, bet, laimė, tamsintais langais trečios serijos BMW. Variklis buvo įjungtas, kad veiktų garso stiprintuvas, spėjo ji.

Atsidarė durelės ir Linė sekundę padvejojo, klausdama savęs, ar tik nedaro siaubingos klaidos. Bet jai žūtbūt reikėjo prižadėtų grynųjų. Apsidairiusi, patikrinusi, ar niekas iš darbo jos nemato, smuko ant priekinės keleivio sėdynės ir tuojau pat užtrenkė dureles.

Salonas šiurpino dar smarkiau negu išorė. Smegenis kone fiziškai drebino siaubinga, bosais iš kolonėlių kalanti repo daina. Virpėjo ir pora pūkuotų, po veidrodėliu kabančių lošimo kauliukų. Prietaisų skydelio paviršiumi driekėsi gija mėlynų; raibuliuojančių švieselių, kurias ji iš pradžių palaikė kalėdine dekoracija, bet kurios atsirado — kaip Linė po sekundės suprato, — nes Regui Okumai tokia apdaila atrodė prašmatni.

Sodrus vyriško odekolono tvaikas apkvaitino stipriau nei muzika.

Maloni staigmena buvo pats vairuotojas.

Linė visada mėgindavo mintyse nusipiešti klientų portretus, tačiau gatvės žibintų ir mėlynų mirguliuojančių lempučių apšviestas, pirmą kartą kuo aiškiausiai matomas Regas Okuma nė iš tolo nebuvo panašus į susidarytą vaizdinį, Roberto Mugabės ir Hanibalo Lekterio hibridą.

Beveik keturiasdešimties, patrauklus, trykštantis fizine jėga ir pasitikėjimu, jis priminė aktorių Denzelį Vašingtoną. Lieknas, bet raumeningas, kone plikai nuskustu viršugalviu, madingai apsirengęs — ant juodų marškinėlių užsimetęs juodą striukę. Ant pirštų blizgėjo labai daug žiedų, po vienu riešu kadarojo masyvi, iš auksinių grandžių supinta apyrankė, kitas puikavosi ciferblatu, didumo sulig saulės laikrodžiu.

— Line! — Regas Okuma plačiai nusišypsojo ir negrabiai pabandė pabučiuoti atvykėlę.

Ji lygiai taip pat nevikriai atšlijo.

— Kai galvoju apie tave, mano kotas visą dieną stovi stačias. Ar tu drėksti mąstydama apie mane?

— Pinigus pristatėte? — Linė žvilgtelėjo pro langą išsigandusi, kad pro šalį eis ir ją pastebės kas nors iš kolegų.

— Gražuole, per romantišką pasimatymą šnekėti apie šlamančiuosius yra vulgaru.

— Važiuokime iš čia.

— Ar tau patinka mano ratai? Tai „325 i". — Jis pabrėžė „i". — Su kuro įpurškimo sistema. Labai greiti. Ne feraris, žinoma. Bet kada nors turėsiu ir jį.

— Džiaugiuosi už jus. Judėsime?

— Leisk tave apžiūrėti. — Atsigręžęs jis nužvelgė Linę. — O, tikrovėje tu dar dailesnė negu mano svajose!

Galiausiai, ačiū Dievui, Okuma įjungė pavarą, ir automobilis šovė pirmyn.

Linė pasuko galvą, ant užpakalinės sėdynės išvydo drobinį banko maišelį, stvėrė jį ir pasidėjo ant kelių. Po sekundės pajuto, kaip prie šlaunies prigludo tvirta kaulėta vairuotojo ranka.

— Žavute, šiąnakt mes nuostabiai pasidulkinsime!

BMW sustojo ilgoje eilėje transporto priemonių, lūkuriuojančių prie Naujosios Anglijos kalvos šviesoforo. Ji įsispigino į maišo turinį ir pamatė gumele perrištus penkiasdešimtinių pluoštus. Gausybę kupiūrų.

— Suma visa. Regas Okuma tesi duotą žodį.

— Man ne visada taip atrodo, — atšovė Linė, kuriai drąsos suteikė priešakyje ir užnugaryje stovintys automobiliai. Ji iškrapštė vieną paketą ir sparčiai patikrino banknotus: tūkstantis svarų.

Jo pirštai nuslydo šlaunimi.

Nepaisydama pamažu viršun slenkančio vyriško delno, Linė suskaičiavo pluoštelius. Jų buvo penkiolika.

Staiga vairuotojas spustelėjo jai tarpkojį. Linė stipriai suspaudė šlaunis ir atstūmė Okumos ranką. Su juo nieku gyvu nesiruošė permiegoti. Už jokius penkiolika tūkstančių svarų. Nė už ką. Tenorėjo čiupti pinigus ir nešdintis. Vis dėlto, net ir apimta nevilties, žinojo, kad taip lengvai jo neatsikratys.

— Mieloji, mes keliausime į barą. Paskui, degant žvakėms, pavakarieniausime prie romantiško staliuko, kurį rezervavau. Vėliau mudu fantastiškai pasimylėsime.

Jo ranka dar atkakliau įniko mygti Linės šakumą.

Užsižiebus žaliam šviesoforo signalui, BMW pervažiavo sankryžą, neilgai trukus pasuko kairėn ir nuburzgė šlaitu aukštyn. Linė ryžtingai griebė Okumos pirštus, patraukė nuo savo kojos ir nuleido ant jo šlaunies.

— Brangute, kaip tu mane jaudini.

Po dvidešimties minučių jiedu jau sėdėjo „Karmos" baro terasoje, ant lentinio Prieplaukos rajono tako. Virš galvų ryškiai plieskė dujinis šildytuvas, tačiau kūną vis tiek stingdė šaltis. Regas Okuma dūmijo storą cigarą, o Linė gūžėsi įsisupusi į paltą ir siurbčiojo viskį su citrinos sultimis, kurį įsiūlė palydovas tikindamas, kad gėrimas jai patiks — skonis iš tikrųjų pasirodė neblogas. Nors alkoholis nuteiktų kur kas geriau, jeigu jie sėdėtų ne lauke.

Rūkoriai buvo įsitaisę ir dar prie dviejų staliukų, bet šiaip jau virve atitverta terasa buvo tuščia. Apačioje, žvilgančioje Prieplaukos įlankėlės tamsoje, žvangėjo ir tarškėjo jachtų takelažas, kurį čaižė žvarbus vėjas.

— Na, gražuole, — prabilo jis kilstelėjęs prie lūpų stiklą, — papasakok apie save.

— Pirmiausia klokite, kaip išsiaiškinote, kad mano duktė serga, — šaltai, neprarasdama atsargumo, pareikalavo Linė.

Regas Okuma supapsėjo cigaru, ir ji užuodė tirštus dūmus. Malonus kvapas pakurstė atsiminimus apie vaikystę ir drauge su tėvu švęstas Kalėdas.

— Gražioji Line, — sodriu balsu ir priekaištingu tonu atsiliepė jis, — atvirai kalbant, Braitonas ir Houvas nėra labai didelis miestas. Aš susitikinėjau su mokytoja, dėstančia tavo dukros mokykloje. Vieną vakarą ją pasiimdamas iš darbo pastebėjau tave. Nusprendžiau, kad man neteko matyti už tave nuostabesnės moters. Saviškės paklausiau, kas tu tokia. Ir ji papasakojo. O mano geismas tik sustiprėjo. Kokia tu rūpestinga. Pasauliui taip trūksta rūpestingų žmonių.

97

Kadangi Kipre visi vairavo kairiąja kelio puse, tos šalies rinka buvo pasirengusi priglausti vogtas britiškas transporto priemones. Be abejo, iškišti ratus įmanoma ir kitose valstybėse, tačiau atsainiausiai į jų patikrą žiūrėdavo Kipre. Jokių bėdų nekildavo, jei tik įsigydavai puikias dokumentų klastotes, prieš tai nuo važiuoklės bei variklio kruopščiai nušlifavęs ir pakeitęs numerius. Iš mieste gyvenančių pažįstamų Vladas Kosmesku seniai žinojo, kad jei nori be pėdsakų pragaišinti automobilį, geriausia jį pasiųsti į Kiprą.

Sentimentalumu rumunas nepasižymėjo, bet stovint skaisčių lankinių lempų nutviekstame Niuheiveno uoste, stebint numylėtą juodą, į konteinerį įvairuojamą „SL 55 AMG Mercedes", širdį nudiegė apgailestavimas. Įtraukęs paskutinį dūmą, sviedė nuorūką ant žemės. Kranas pakelė kitą konteinerį, stūksantį už kelių jardų, ir pernešė jį ant laivo denio. Garso signalu supypsėjo automobilinis krautuvas, vinguriuojantis dėžių, rezervuarų, žmonių ir transporto priemonių chaose.

Anglija kaip reikiant jam pasitarnavo, ir Braitone praleistas laikotarpis buvo šaunus. Bet gyvenimas niekuo nesiskiria nuo lošimo — siekdamas išvengti bėdų privalai elgtis drausmingai ir pasišalinti, kol dar laimi. Dabar, policijai radus nuskandintą „Scoob-Eee" ir Džimo Tauerso lavoną, Vladas Kosmesku pirmavo labai nežymiai.

Dar viena diena, ir jis atsisveikins su Jungtine Karalyste. Tik atliks paskutinį darbą. Rytoj vakare jau skris į Bukareštą. Sukaupęs nemažą šūsnį grynųjų neabejojo šviesia, daug žadančia ateitimi. Gal kurį laiką pagyvens Europoje, nors mielai paviešėtų ir keliose kitose valstybėse — ypač norėjosi nukakti į Braziliją, nes ten, kaip visi tvirtino, nestigo dailių merginų, maža to, daugybė jų troško iškeliauti užsienin ir padirbėti sekso paslaugų srityje. Jį viliojo šilti kraštai, kur apstu gražuolių ir lošimo namų.

Anglai turi tam tikrą posakį. Kaip jis ten skamba? Regis, *visas pasaulis tau po kojų*. Tarsi vandens platybės, tyvuliuojančios aplinkui, kai plauki laivu.

Tiesa, šiuo atveju jūros pavyzdys turbūt ne visai pritiko.

98

Vėliau, traukdami link daugiaaukštės automobilių stovėjimo aikštelės, jiedu pasivaikščiojo vėjo šaižomu beveik apleistu lentiniu taku. Po trijų stiklų viskio su citrina ir pusbutelio vyno Linė jautėsi maloniai apsvaigusi ir sušvelnėjusi. Kartu gailėjosi Okumos. Tėvo jis nepažinojo. Narkotikų perdozavusios motinos neteko būdamas septynerių ir atsidūrė pas globėjus, iškrypėlius, kurie jį tvirkino. Paskui gyveno įvairiose prieglaudose. Keturiolikos pritapo prie gatvės gaujos, vienintelių žmonių, kurie, kaip pats tikino, įkvėpė savivertės pojūtį.

Okuma užsidirbdavo pinigų vykdydamas vietinio narkotikų prekeivio nurodymus, atlikdamas kurjerio pareigas, galop pateko į nepilnamečių koloniją, iš kurios išėjęs stojo į Braitono politechnikumą ir ėmė gilintis į verslo studijas. Kol mokėsi, spėjo susituokti ir tapti trijų vaikų tėvu, tačiau, po diplomų įteikimo prabėgus porai mėnesių, žmona pabėgo pas turtingą nekilnojamojo turto agentą. Ir tada jis nusprendė, kad pasiekti kokį nors statusą įmanoma tiktai turint labai daug pinigų. Štai kokį tikslą užsibrėžė. Bet kol kas gyvenimas tebuvo serija priešlaikinių startų.

Prieš keletą metų Okuma padarė išvadą, jog teisėtos įmonės nepadės sparčiai sukaupti įspūdingų sumų, todėl nutarė griebtis suktybių.

— Verslas — kaip žaidimas, ar ne, Line?

— Mano nuomone, per skambiai pasakyta.

— Tikrai? Aš žinau, kaip elgiasi tavo agentūra. Jūs kalate didelius pinigus iš jau nurašytų skolų, iš to, ką sugebate atgauti. Argi čia ne žaidimas?

— Neapmokėtos skolos žlugdo kompanijas, Regai. Ir iš žmonių atima darbą.

— Tačiau be verslininkų, tokių kaip aš pats, įmonės nė neatsirastų.

Okumos logika privertė ją nusišypsoti.

— Klausyk, Line, per romantišką pasimatymą mums nederėtų plepėti apie profesinius reikalus.

Nuo alkoholio galvoje pakibo migla, bet Linė išliko visiškai susitelkusi į savo misiją. Rytojaus rytą mokesčio likutį reikės persiųsti į „Transplantation-Zentrale" sąskaitą. Trūks plyš.

Regas Okuma apkabino moters pečius. Staiga sustingo ir pamėgiño ją pabučiuoti.

— Ne čia! — sušnibždėjo Linė.

— Važiuosime pas tave?

— Man šovė geresnė mintis.

Ji nuleido ranką, priglaudė delną prie Okumos kelnių užtrauktuko ir gundančiai spustelėjo pastandėjusį jo kotą.

Tamsioje, pustuštėje automobilių aikštelėje stovinčio BMW salone Linė atsegė kelnių užtrauktuką ir pro tarpelį įkišo pirštus. Su užduotimi susidorojo per porą minučių. Popierine servetėle apsivalė mėlyną paltą, kurį jis išsiliedamas šen bei ten aptaškė.

Okuma parvežė ją namo virtęs nuolankiu ėriuku.

— Neilgai trukus vėl susitiksime, gražuole! — jo ranka nuslydo aplink Linės pečius.

Ji trūktelėjo durų rankenėlę ir prie savęs tvirtai prispaudė drobinį maišą.

— Mes puikiai praleidome laiką. Ačiū už vakarienę.

— Man rodos, aš tave myliu, — atsiliepė Regas Okuma.

Nuo sąlygiškai saugaus šaligatvio Linė pasiuntė jam oro bučinį. Gerokai įkaušusi, bloguodama, jausdama, kad sąmonėje kunkuliuoja painių emocijų verpetas, nuskubėjo namo. Įpuolė į pirmo aukšto tualetą, užtrenkė duris ir priklupo prie klozeto įsitikinusi, kad tuojau apsivems. Bet po sekundės kitos šleikštulys atlėgo.

Ji užbėgo laiptais į Keitlinos kambarį. Tvanki, lyg pirtis karšta patalpa atsidavė prakaito dvoku. Duktė snaudė, iš ausų stirksojo „iPod" grotuvo ausinukai, televizorius neveikė. Galbūt čia kalta vaizduotė, o gal apšvietimas, bet nuo ryto mergaitės oda, regis, dar labiau pagelsvėjo.

Linė paliko duris praviras, nuslinko į savo miegamąjį, nusimetė paltą, vėl apimta noro ištuštinti skrandį, įgrūdo viršutinį rūbą į cheminės valyklos maišą ir nukišo jį į drabužių spintos apačią.

Nusileidus į svetainę paaiškėjo, kad Lukas kietai miega, o televizorius rodo kartojamą jau matytą „Drakono irštvos" realybės šou seriją. Ji stvėrė nuotolinio valdymo pultelį, sumažino garsą būgštaudama, kad

gali prabusti Keitlina, užsuko į virtuvę, į didelę taurę prisipylė „Chardonnay“ vyno ir vienu mauku ją išlenkė. Tada grįžo į svetainę.

Kai Keitlinos mama išdygo tarpduryje, Lukas krūptelėjęs pakirdo.

— Sveiki! Kaip vakaras?

Linė, kuriai vynas trenkė per galvą, išraudo. Geras klausimas. *Kaip vakaras?*

Ji jautėsi purvina. Kalta. Nedora. Bet šiuo momentu dėl to nesijaudino. Nudūrusi akis į banknotų pilną drobinį maišelį, tyliai atsakė:

— Neblogai. Misija įvykdyta. Kaip Keitlinos savijauta?

— Prastoka. Manot...

Linė linktelėjo.

— Rytoj?

— Viešpatie, tikiuosi.

Ji pirmą kartą gyvenime apkabino Luką. Glėbyje laikė tvirtai. Kaip gelbėjimosi lyną, kurį, tiesą sakant, vaikinas įkūnijo.

Ant savo skruostų pajuto nuvarvėjusias jo ašaras.

Staiga abu išgirdo klaikų iš antro aukšto sklindantį riksmą.

99

Netrukus po vidurnakčio atgijo durų skambutis. Linė nulėkė laiptais žemyn ir jas atidarė. Ant laiptelio stovėjo daktaras Hanteris, dėvintis kostiumą, pasirišęs kaklaraištį, apsivilkęs paltą. Gydytojas atrodė pavargęs.

Ji visai ne laiku paspėliojo, kam prisireikė eilutės — prieš apsilankymą Hanteris specialiai taip apsirengė ar kiaurą naktį važinėjo pas pacientus reaguodamas į iškvietimus?

— Rosai, ačiū Dievui, kad atvykote. Dėkui. Dėkui, kad pasirodėte.

Linė vos sutramdė norą jį apglėbti.

— Atleiskit, užtrukau. Kai paskambinote, buvau pas kitą sunkų ligonį.

— Nieko tokio, nieko tokio. Ačiū, kad atvykote. Aš labai dėkinga.

— Kaip ji laikosi?

— Siaubingai. Jai skauda pilvą — vis klykia ir verkia.

Daktaras dideliais žingsniais užkopė laiptatakiu ir drauge su įkandin sekančia Line įėjo į Keitlinos miegamąjį. Jos ranką gniaužė sutrikęs

Lukas. Blausioje stalinės lemputės šviesoje buvo matyti, kad mergaitės veidu žliaugia prakaitas. Kaklą ir dilbius raižė kasymosi žymės.

— Labas, Keitlina, — pasisveikino gydytojas. — Kaip tu jautiesi?

— Žinot, ką? — dusulingu, gergždžiančiu balsu atsiliepė ji. — Nekaip.

— Tave varsto stiprus skausmas?

— Meldžiu... meldžiu, numalšinkite niežulį. Man baisiai skauda.

— Kur konkrečiai?

— Aš noriu namo, — sušvokštė Keitlina.

Rosas Hanteris susiraukė.

— Namo? — perklausė. Ir švelniai pridūrė: — Juk tu esi namuose.

Paauglė krustelėjo galvą.

— Jūs nesuprantate.

— Ji kalba apie Žiemos kotedžą, kuriame anksčiau gyvenome, — paaiškino Linė.

— Keitlina, kodėl nori ten keliauti? — pasiteiravo daktaras.

Mergaitė į jį įsistebeilijo, prasižiojo lyg pasirengusi atsakyti, bet sekundę pritrūko oro.

— Turbūt aš mirštu, — išspaudė, užsimerkė ir šiurpiai pratisai sudejavo.

Rosas Hanteris griebė jos riešą, patikrino pulsą. Įsižiūrėjo į akis.

— Ar gali apibūdinti sopulius pilve?

— Jie pasibaisėtini, — nepraskirdama blakstienų sušvokštė ji. — Mane degina. Degina.

Keitlina ūmai ėmė blaškytis kairėn dešinėn tartum pakvaišęs gyvūnas.

Motina įjungė palubės lempą. Dukros veidas ir jau praplėštos akys buvo įgavę nikotino atspalvį.

Vidinės liepsnos laižė ir Linę. Jos vidurius tarsi kas susuko į turniketą.

— Viskas gerai, brangioji. Angelėli, viskas gerai.

— Parodyk, kur tiksliai tau skauda.

Praskleidusi naktinius marškinius mergaitė dūrė pirštu į savo kūno lopinėlį. Rosas Hanteris prie jo priglaudė delną ir pakėlė tik po kelių sekundžių. Įdėmiai patyrinėjęs Keitlinos akis prižadėjo jai tuojau grįžti, tada paėmė Linę už rankos, išsivedė iš kambario ir uždarė duris.

— Ar ji atsigaus? — paklausė laiptų aikštelėje stovintis mirtinai išbalęs Lukas.

Linė linktelėjo ramindama vaikiną, bet pati norėjo minutę pašnekėti su daktaru akis į akį.

— Lukai, gal atneštum vandens stiklinę?

— Taip... hmm... taip, žinoma.

Vaikinas nubildėjo laiptais žemyn ir dingo iš akiračio.

— Line, — prabilo Rosas Hanteris. — Ją reikia tuoj pat gabenti į ligoninę. Man baisiai neramu dėl Keitlinos būklės.

— Meldžiu, Rosai, palaukime iki rytojaus. Iki rytojaus popietės? Kartais ji rodosi išties stipri, bet staiga vėl praranda gyvybingumą. Esu tikra, kad dar kurį laiką galėtų pabūti namuose.

Išpuoselėtais pirštais gydytojas įsikibo moteriai į pečius ir atšiauriu žvilgsniu pervėrė jos akis.

— Taip, retsykiais jūsų duktė atsigaivelėja, bet patarčiau neapsigauti. Kiekvieną sykį, kai taip nutinka, ji pasitelkia paskutinius jėgų išteklius. Line, privalote suprasti — be gydomųjų procedūrų, kurių būtina tučtuojau imtis, Keitlina, galimas daiktas, neišgyvens iki rytojaus popietės. Kepenys beveik liovėsi funkcionuoti. Kūną nuodija jos pačios toksinai.

Linės veidu paplūdo ašaros. Galva ėmė suktis, bet svirduliuojančią mergaitės motiną prilaikė tvirtos daktaro rankos. *Neprarask stiprybės*, liepė ji sau. *Mes tiek visko ištvėrėme. Todėl neprarask stiprybės.* Rytoj vidurdienį Keitlinos užvažiuos vokietė. Dar kelios valandos... *Tau teks ligi tol išsilaikyti.*

Ji ryžtingai pažiūrėjo į gydytoją.

— Rosai, šiąnakt negaliu.

— Kodėl, po galais? Ar išprotėjote?

— Aš neišleisiu jos į ligoninę numirti. To nebus. Ten Keitlina neišgyvens.

— Išgyvens, jei sulauks medikų pagalbos.

— Bet negavusi naujų kepenų vis tiek mirs, ir aš netikiu, kad jai taip greitai ras tinkamą organą.

— Line, tai vienintelis jos šansas.

— Tik ne šiąnakt. Gal rytoj popiet.

— Nesuprantu, kodėl jūs priešinatės.

Laiptais užlipo vandeniu nešinas Lukas. Ji dėkinga paėmė stiklinę, o vaikinas klausydamasis pokalbio stabtelėjo greta jųdviejų. Linė žinojo negalinti jo pavaryti.

— Rosai, duokite jai kokių vaistų.

— Aš nesu kepenų specialistas.

— Dėl Dievo meilės, jūs esate suknistas gydytojas, — niršiai atkirto ji ir palingavo galvą. — Atleiskit... atleiskit, Rosai. Bet jūs privalote jai ko nors duoti. Vaistų, kurie nors šiek tiek atgaivintų kepenis, numalšintų skausmą, padėtų jai atkusti... gal suleiskite vitaminų injekciją?

Daktaras išsitraukė mobilųjį.

— Kviečiu greitąją pagalbą.

— NE!

Jį pribloškė netikėtai aršus Linės šūksnis. Akimirką kitą abu stovėjo spoksodami vienas į kitą, atsidūrę aklavietėje, nes nė vienas nesiruošė nusileisti.

Hanteris įtariai ją nužvelgė.

— Line, ar čia vyksta kas nors tokio, ko nežinau? Ketinate ją nuskraidinti užsienin? Ruošiatės atlikti persodinimo operaciją Kinijoje?

Keitlinos motina dėbsojo į gydytoją tylėdama, svarstydama, ar išdrįstų juo pasikliauti. Po sekundės akimis sugavo Luko žvilgsnį ir mintyse įniko melstis, kad tik jis laikytų liežuvį už dantų.

— Ne, — atsakė.

— Kelionės ji neišgyventų.

— Aš... aš nevešiu dukros užsienin.

— Tuomet kodėl delsiate keliauti į ligoninę?

— Rosai, tiesiog neklauskite, gerai?

Jo kaktoje įsirėžė gili raukšlė.

— Verčiau papasakokite, kas darosi. Susitikinėjate su alternatyvios medicinos ekspertu? Su gydūnu?

— Taip. — Nebeatlaikius įtampos, žodis savaime šovė pro lūpas. — Taip... su kai kuo matausi...

— Tas žmogus galėtų ją aplankyti ligoninėje.

Linė energingai pakratė galvą.

— Ar jūs suvokiate, kaip smarkiai rizikuojate dukters gyvybe?

— O ką dėl jos padarė prakeikta jūsų sistema? — užsiplieskęs pykčiu staiga įsiterpė Lukas. — Ką nuveikė sumauta Nacionalinė sveika-

tos priežiūros tarnyba? Daktarai daugelį metų tampė ją po ligonines, įtraukė į organų laukiančių pacientų sąrašą, įžiebė viltį radę kepenis, bet vėliau nusprendė jas perleisti kažkokiam mulkiui alkoholikui, kad dar porą metų pratemptų lakdamas svaigalus? Koks jūsų planas — grąžinsite Keitliną į pragaro skylę, nes ten jai ir vėl prižadės kepenis, kurių taip ir nepavyks gauti?

Jis nusigręžė, kumščių krumpliais šluostydamas akių kampučius.

Per tylos pauzę Linė su daktaru apsimainė šaltais žvilgsniais.

— Lukas teisus, — šniurkštelėjo ji.

— Line, — niūriai pratarė Rosas Hanteris, — suleisiu Keitlinai stiprių antibiotikų dozę ir paliksiu tablečių, kurių duosite kas keturias valandas. Vaistai apslopins skausmą keliančią infekciją. Jei prirašysiu klizmą, toji neleis viduriuose susikaupti baltymų pertekliui. Tiesą sakant, ją derėtų prijungti prie lašelinės — pasirūpinkite, kad jūsų dukra gertų kuo daugiau skysčių.

— Kokių?

— Su gliukoze. Ir verskite ją valgyti — kiek įmanoma daugiau maisto.

— Tai padės, ar ne, Rosai?

Daktaras griežtai į ją pažiūrėjo.

— Jeigu vykdysite mano nurodymus, tikiuosi, Keitlina truputėlį atsigaus. Bet jūs elgiatės pavojingai ir tokiu būdu laimėsite labai nedaug laiko. Supratote?

Linė kinktelėjo galva.

— Grįšiu rytoj popiet. Jeigu Keitlinai nepagerės, išsiųsiu ją į ligoninę. Sutarta?

Ji apkabino daktarą ir suspaudė glėbyje.

— Ačiū, — pro ašaras sukuždėjo. — Ačiū.

100

Palikęs Belą Moj šiltame nepaženklintame policijos automobilyje, Glenas Brensonas įsisupo į paltą, perėjo siaurą gatvę už „Metropolio“ viešbučio ir vėl bedė pirštu į skambutį, pažymėtą užrašu: 1202 *Dž. Bei-*

keris. Sustingęs prie daugiaaukščio pastato, ledinio vėjo šuoruose laukė, kol sureaguos telefonspynė.

Bet tylos, kaip ir anksčiau, nedrumstė jokie garsai.

Laikrodis rodė po ketvirtos ryto. Kišenėje detektyvas seržantas turėjo kratos orderį, kurį vienuoliktą vakaro pasirašė Džuljeta Smit, vyresnioji magistratė, niekada neatsisakanti ištiesti pagalbos rankos. Šioje gatvėje jiedu su Bela budėjo kiaurą naktį ir ją buvo trumpam apleidę tiktai du kartus.

Pirmąsyk detektyvai apsilankė Kosmesku pamėgtoje vietoje, Prieplaukos rajone esančiuose „Pasimatymo" lošimo namuose, bet tenykštis valdytojas mažumėlę apgailestaudamas pranešė, kad ponas Beikeris nesisvečiavo jau kelias dienas, o tai jam buvo neįprasta. Antrą kartą Brensonas su kolege nuvažiavo į „Turgaus" užkandinę, vieną iš nedaugelio per naktį veikiančių kavinių, kur įsigijo sumuštinių su kumpiu ir kavos.

Drebėdamas jis grįžo į automobilį ir su pasitenkinimu užtrenkė dureles, saugančias nuo prasto oro. Salone tebetvyrojo riebaluoto kumpio kvapas.

— Gal jau metas žadinti namo prižiūrėtoją? — prabilo Bela, į bendradarbį nukreipusi pailsusias akis.

— Aha, mes elgiamės savanaudiškai, vienui vieni mėgaudamiesi nuostabia naktimi.

— Labai savanaudiškai, — sutiko ji.

Abu išniro laukan, užrakino automobilį ir nužingsniavo atgal prie paradinių daugiaaukščio durų. Glenas paspaudė mygtuką „Šveicorius".

Jokios reakcijos. Luktelėjęs jis vėl dūrė pirštu į skambutį. Maždaug po trisdešimties sekundžių telefonspynė čaižiai sutraškėjo ir pasigirdo akivaizdžia airiška tartimi prašnekęs balsas:

— Taip, kas ten?

— Policija, — atsiliepė Glenas Brensonas. — Įleiskite mus. Norime apieškoti vieną iš jūsų butų — turime kratos orderį.

Vyriškio toną atmiešė įtarumo gaidos.

— Sakot, policija?

— Taip.

— Šiūds! Minutėlę, tuojau apsirengsiu.

Gana greitai laukujes duris pravėrė tvirtai sudėtas, plikagalvis, kokių šešiasdešimties metų vyras kreiva, kadaise sulaužyta boksininko

nosimi. Jis vilkėjo sportinį nertinį, buvo užsitempęs dukslias treningo kelnes ir įsispyręs į šlepetes.

— Detektyvas seržantas Brensonas ir detektyvė seržantė Moj, — Glenas ištiesė policininko pažymėjimą.

Belai pakėlus savąjį, airis įtariai pašnairavo į dokumentus.

— Kokia jūsų pavardė? — paklausė Bela.

Šveicorius sukryžiavo rankas užimdamas gynybinę poziciją ir atsakė:

— Dauleris. Aš esu Oliveris Dauleris.

Glenas atkišo popieriaus lapą.

— Kratos orderis išduotas tūkstantis du šimtai antrajam butui. Nuo vienuoliktos valandos nakties vis skambiname gyventojui į duris, bet jis neatsiliepia.

— Nagi, nagi... tūkstantis du šimtai antrajam? — susiraukęs pasitikslino Oliveris Dauleris. Staiga kilstelėjo pirštą ir džiugiai nusišypsojo. — Nesistebiu, kad jums neatsako. Gyventojas vakar atlaisvino butą. Jūs pavėlavote.

Brensonas nusikeikė.

— Ką reiškia „atlaisvino“? — pasitikslino Bela Moj.

— Išsikraustė.

— Žinote kur? — paklausė Glenas.

— Užjūrin. Jam atsibodo angliškas klimatas. — Šveicorius dūrė sau į krūtinę. — Kaip ir man. Po dvejų metų išėjęs į pensiją keliausiu į Filipinus.

— Turite naują jo adresą arba telefono numerį?

— Ničnieko. Jis sakė, kad palaikysime ryšį.

Glenas pirštu bedė aukštyn.

— Užsukime į butą.

Trijulė liftu užkilo į viršutinį aukštą ir iš kabinos išniro tiesiai į apartamentus.

Oliveris Dauleris nesuklydo pareiškęs, kad Kosmesku atlaisvino būstą. Patalpose neliko nė vieno baldo. Jokių kilimų, netgi jokių menkniekių. Ant laidų tekabėjo dvi elektros lemputės, ryškiai tvieskė kelios lubose įmontuotos lempelės. Oras atsidavė stipriu šviežių dažų kvapu.

Jie aidinčiais žingsniais apėjo kambarius. Butas, regis, profesionaliai išvalytas. Virtuvėje Glenas atidarė šaldytuvo duris. Vidiniai jų skyre-

liai buvo tušti. Indaplovė taip pat. Pagalbinėje patalpoje detektyvas seržantas užmetė akį į skalbimo mašinos ir džiovyklės cilindrus, bet juose taip pat nieko nerado.

Paviršutiniška apžiūra nepateikė nei informacijos apie išsikėlusį asmenį, nei užuominų, kad čia išvis kas nors gyveno. Ten, kur galbūt kabojo paveikslai arba veidrodžiai, nė šešėlių nebuvo matyti.

Brensonas pirštu perbraukė šviesiai pilką sieną. Net jeigu ją dengė naujas dažų sluoksnis, šis spėjo išdžiūti.

— Butas priklausė jam? — pasiteiravo Bela Moj.

— Ne, kambarius jis nuomojosi, — atsakė šveicorius. — Be baldų, kas pusę metų pratęsdavo sutartį.

— Kiek laiko?

— Daugmaž tiek pat, kiek čia dirbu. Kitą mėnesį bus dešimt metų.

— Baigė galioti nuomos sutartis? — paklausė Glenas Brensonas.

Dauleris papurtė galvą.

— Nieko panašaus. Jis sumokėjęs dar už tris mėnesius į priekį.

Detektyvai raukydamiesi susižvalgė.

— Jeigu jis skambtelės, praneškite man, — tarė Glenas, įteikdamas vizitinę kortelę. — Mes privalome skubiai pašnekėti su tuo žmogumi.

— Jis žadėjo man parašyti žinutę arba elektroninį laiškelį ir nurodyti savo adresą, kad turėčiau kur siųsti sąskaitas ir kitus dalykus.

— Pone Dauleri, gal ką nors apie jį papasakotumėte? — kreipėsi Bela.

Namo prižiūrėtojas vėl pakratė galvą.

— Per dešimt metų mudu niekada nesikalbėjome. Nė sykio. Šio buto gyventojas laikydavosi itin nuošaliai. — Dauleris išsišiepė. — Tiesa, keletą kartų jį pastebėjau žavių damų draugijoje. Moteris rinktis mokėjo, o, taip.

— Kaip automobilis?

— Dingo ir jis. — Oliveris Dauleris nusižiovavo. — Manęs dar reikės? Gal aš jau eisiu ir leisiu jums atlikti kratą?

— Taip, galite mus palikti. Vargu ar ilgai užtruksime, — atsakė Glenas.

— Aha, — nusišypsojo šveicorius. — Aš irgi taip manau.

Jam pranykus, detektyvas seržantas ūmai vyptelėjo.

— Prisiminiau!

— Ką? — paklausė Bela.

— Į ką Dauleris panašus. Į aktorių Julą Brinerį.

— Julą Brinerį?

— Iš „Nuostabiojo septintuko".

Ji suglumusi tylėjo.

— Tai vienas iš šauniausių visų laikų filmų. Jame vaidino ir Stivas Makvinas, Čarlzas Bronsonas, Džeimsas Kobernas.

— Nesu mačiusi.

— Dieve, koks uždaras tavo gyvenimas!

Iš prislėgto jos veido Glenas suvokė palietęs atvirą žaizdą.

101

Specialiosios paieškos skyriaus pastate, ankštame pasitarimų kambaryje, 07.45 ryto seržantė Tania Vitlok instruktavo komandos narius, supažindindama su operacija, kuri nė vieno nedžiugino.

Braitono narkotikų prekeivio, iš aštunto aukšto iškritusio ir užsimušusio Najalo Fosterio, skrodimas atskleidė, kad dar prieš skrydį apačion jo smilkinį pašventino sunkus bukas daiktas, taigi dėl mirties kaltas ne metalinis turėklas, į kurį jis tėškėsi stačia galva.

Iš įstrižų, į kaukolę įsispaudusių žymių ir plaukuose aptiktų metalo dalelių analizės patologas spėjo, kad nužudymo ginklu tapo senovinė žalvarinė stalinė lempa, — būtent ji pranyko iš buto, kaip teigia sielvartaujanti Fosterio mylimoji.

Priešais save Tania paklojo primityvų žemėlapį su jame pavaizduotu atviru žemės plotu — Houvo buitinių atliekų tvarkymo centru, išplitusiu į pietus nuo Senojo Šorehamo kelio, besiribojančiu su Houvo kapinėmis. Ieškodama žmogžudystės įrankio komanda kiaurą šeštadienį rausis po aštuoniolika tonų žiurkėmis užtvindytų šiukšlių. Pastarąjį kartą jie naršė sąvartyną prieš porą mėnesių, ir anuomet keletą ėmė kamuoti ištisas dienas užsitęsęs galvos skausmas, kurį sukėlė pūvančių atmatų skleidžiamas metanas. Nė vienas nedegė noru ten sugrįžti.

*

Į Šorehamo oro uosto bokštą per radijo stotelę kreipėsi lakūnas, virš SPS statinio brėkštančiame danguje pilotuojantis keturvietį „Cessna".

— „Golfas Bravo Eteris Tango Viskis" skrenda iš Doverio.

Mažojo oro uosto neapšviesdavo žibintai, todėl jis veikdavo tiktai nuo saulėtekio iki saulėlydžio. Šįryt lėktuvas bus vienas iš pirmųjų atvykėlių.

— „Golfe Bravo Eteri Tango Viski", nusileidimo takas numeris trys. Kiek keleivių?

— Nė vieno, — atsakė pilotas.

Komandos nariai sutelkė dėmesį į kitą seržantės Vitlok rodomą sektorių, po kurį teks knistis. Ir jie negirdėjo ratus sukančio, link tako Nr. 03 artėjančio lengvojo orlaivio zvimbimo.

Čia nuolat kursuodavo privatūs lėktuvai ir sraigtasparniai. Šorehamo uostas nieko bendra neturėjo su tarptautiniais reisais, todėl jam nereikėjo nei Pasienio kontrolės, nei muitinės. Atskrendantys iš užsienio privalėdavo per radiją išsikviesti muitininką su pasieniečiu ir luktelėti orlaivyje, kol tuodu suteiks leidimą patekti į šalį. Įprastomis aplinkybėmis laukti reikėdavo ilgai, be to, pasitaikydavo atvejų, kai tarnybų agentai nė nepasivargindavo atvažiuoti, todėl lakūnai kartais rizikuodavo ir išvis jų nesišaukdavo.

Susisiekti su pareigūnais nesiruošė ir dvimotorio „Cessna" pilotas. Pagal vakar užregistruotą skrydžio planą jis atvyko į Šorehamą iš asmeninio, netoli Doverio plytinčio aerodromo ir ten ketino sugrįžti. Tačiau į dokumentus neįtraukė nedidelio lanksto — trumpos kelionės į Prancūzijos Le Tuke aerodromą ir atgal, — kurį padarė išjungęs atsakiklį. Dėl įspūdingos, už kelionę gautos grynųjų sumos skrydžio plane lakūnas mielai nepaminėjo vienos kitos detalės.

Kol „Cessna" riedėjo palei trimis eilėmis išrikiuotus orlaivius savo vietos link, lakūnas per radiją išgirdo, kad netrukus leisis dar keletas lėktuvų, ir nudžiugo, nes šie turėtų nukreipti bokštelyje dirbančių dispečerių dėmesį. Pilotas įsuko „Cessna" į nurodytą sektorių, lygiagrečiai su kitomis skraidyklėmis, įjungė stovėjimo stabdį ir pridarė droselius. Apsidairęs ir įsitikinęs, kad niekas jo lėktuvu nesidomi, nutildė abu variklius.

Lėtėjant propelerių apsukoms, atslūgo fiuzeliažą drebinančios vibracijos ir prislopo gausmas. Lakūnas nusiėmė ausines, atsisuko į sėdinčią už nugaros dailią šviesiaplaukę vokietę ir paklausė:

— Tvarka?

— *Sehr gut,** — atsakė ji bandydama atsikratyti saugos diržo.

Jis perspėjamai iškėlė ranką.

— Turėsime truputį palūkėti. — Vėl neramiai nukreipė žvilgsnį į aerodromą ir po sekundės atsigręžė į pavargusią, už moters susigūžusią, į prašmatnų baltą paltą įsisiautusią paauglę. — Patiko skrydis?

Mergaitė nemokėjo anglų kalbos, bet dirgliai pakinkavo galva, esmę supratusi iš tono. Pilotas atsisegė sagtį ir ištiesė ranką, norėdamas padėti jai išsivaduoti iš diržo. Tuomet mostu liepė likti vietoje, žengė laukan ir šoko ant žemės, duris palikęs nežymiai pravertas.

Marlena Hartman su pasitenkinimu įkvėpė šalto ir gaivaus saloną užplūdusio oro, nors šis atsidavė žibalo tvaiku. Paskui nusižiovavo ir vyptelėjo Simonai. Mergaitė atsakė šypsniu. Kokia gražuolė, pamanė vokietė. Kokioje nors kitoje šalyje ir kitokiomis aplinkybėmis gyvenimas jai tikriausiai būtų kur kas maloningesnis. Moteris dar kartą nusižiovavo. Galvoje sukosi mintys apie kavą. Naktis tęsėsi labai ilgai: automobiliu jos pasiekė Belgradą, iš ten nuskrido į Paryžių, ketvirtą ryto sėdusios į taksi atvažiavo į Le Tuke. Ir štai — kelionės tikslas. Marlena džiaugėsi galėsianti įgyvendinti savo sumanymą.

Taip, po vakarykštės policininko viešnagės sveikas protas ragino keisti planus. Bet tokiu atveju reikėtų atsisakyti puikaus kliento. Vargu ar vyresnysis detektyvas įstengs žaibiškai reaguoti. Darbas bus atliktas anksčiau nei pareigūnas susigaudys, kas vyksta, ir ji dar šį vakarą grįš į Vokietiją.

Nutūpti rengėsi dar vienas lėktuvas, o lauke stovintis lakūnas išgirdo kelių aviacinių variklių ūžesį, įskaitant sraigtasparnio tarškėjimą, ir pamatė tris link pakilimo takų riedančius orlaivius. Bokšto dispečeriams veiklos nestigs. Ankstyvas rytas buvo puikus paros metas — visur tebetvyrojo prieblanda, čia dirbančių dėmesį blaškė gausybė smulkmenų, tarp jų ir transporto priemonės, kurios priklausė atvykstantiems oro uosto darbuotojams.

* Labai gerai (*vok.*)

Pilotas pažiūrėjo į baltą furgoną, stovintį netoliese už tvoros, kišenėje sugraibė nosinaitę ir išsišnypštė.

Po sutarto signalo prie furgono vairo įsitaisęs pilotą stebintis Vladas Kosmesku užvedė variklį ir įjungė pavarą.

102

Po bemiegės nakties Linė Beket kūprinosi virš virtuvės stalo. Prieš apsiblaususias akis liejosi vaizdas, krūtinėje daužėsi širdis. Ji vartėsi lovoje ištisas valandas, vis purtė pagalves, kad patogiau atsigultų, kas dvidešimt minučių keldavosi ir paranojiškai tikrindavo, kaip jaučiasi Keitlina, nuvesdavo dukrą į tualetą, sugirdydavo vandenį su gliukoze ir antibiotikų tabletes. Daktaro Roso Hanterio išrašytas vaistų derinys kartu su injekcija, atrodo, suveikė. Mergaitę raižantys sopuliai atlėgo, nebe taip smarkiai niežėjo kūną.

Atsisveikinę su gydytoju Linė su Luku gana daug laiko praleido svetainėje. Abu ištuštino baltojo „Sauvignon" vyno butelį ir visą pakelį „Silk Cut" — vienas su kitu pasidalijo paskutine cigarete.

Dabar galva skausmingai pulsavo, nuo dūmų maudė plaučius, ir ji pati jautėsi klaikiai. Lukas kietai įmigo atsisėdęs prie Keitlinos lovos.

Televizorius veikė. Linė užmetė akį į devintos ryto žinias, bet naujienos nesudomino. Taip pat ir vėliau prasidėjusi laida apie žmonių gelbėjimą sraigtasparniais. Šiuo metu jai nerūpėjo daugiau niekas, tik Marlenos Hartman skambutis.

Meldžiu, paskambink. O, Dieve, meldžiu, paskambink.

Linė nežinojo, ką darys, jeigu vokietė su ja nesusisieks, jei frau Hartman viso labo apgaule pasisavino pinigus. „B" plano Keitlinos motina neturėjo.

Staiga sučirškė stacionarus telefonas.

Linė stvėrė ragelį ir atsiliepė anksčiau, nei nutyko pirmas pyptelėjimas.

— Taipalio?

Pasigirdus Marlenos Hartman balsui, nuo širdies tarsi akmuo nuslinko.

— Kaip šiandieną jaučiatės, Line?

— Taipgerai, — sušvokštė ji.

— Tuomet viskas puiku. Mes jau vietoje. Būsite pasirengusios, kai jūsų atvažiuos?

— Taipbūtinai.

— Dėl užmokesčio bėdų nekilo? Likusią atlygio dalį turite?

— Taip, — atsakė Linė ir nugurgė seiles.

Pirmoji perlaida parūpo banko valdytojui, tad ji sumąsčiusi nevykusį pasiaiškinimą primelavo, esą visą sumą, per skyrybas gautą iš vyro, kuris savo ruožtu pinigus paveldėjo, ketina investuoti ir už juos Vokietijoje įsigyti nekilnojamojo turto.

— Susitiksime vėliau. Paimsime jus numatytu laiku.

Vokietė nutraukė ryšį, Linei nė nespėjus padėkoti.

Automobilis prisistatys vidurdienį. Iki dvyliktos liko mažiau nei trys valandos.

Įtampa, baimė ir jaudulys ją taip įaudrino, kad emocijos trukdė blaiviai mąstyti.

103

Po pusę devintos ryto surengto pasitarimo Rojus Greisas, likęs nusikaltimų tyrimo kabinete Nr. 1, paskambino vienam iš dviejų detektyvų, maždaug nuo pusiaunakčio stebinčių sero Rodžerio Sirijaus buveinę. Naujausiais duomenimis, iš dvaro ligi šiol niekas nepasišalino, o sraigtasparnis iš savo aikštelės nepakilo. Vyresnysis detektyvas buvo sudirgęs; kol tęsėsi pašnekesys, kambaryje įniko čirenti kitas telefonas. Greisas delnu užspaudė ragelį ir šūktelėjo kam nors atsiliepti į skambutį. Kažkas skubiai įvykdė nurodymą.

Vakar visi valstybės sekretoriai viešėjo užsienyje arba dalyvavo kokiame nors pobūvyje. Po vidurnakčio leidimą slapta klausytis telefoninių pokalbių galų gale pasirašė pats vidaus reikalų ministras, dar dvi valandos prabėgo, kol policija prisijungė prie Linės Beket mobiliojo ir stacionaraus aparato.

Rojus Greisas tris valandas pamiegojo Kleo namuose ir šeštą grįžo į darbovietę. Jėgas palaikė „Red Bull" energiniu gėrimu, saujele guaranos tablečių, kurių davė Kleo, ir kava. Jam ramybės nedavė mintis,

kad vienintelis siūlo galas tėra seras Rodžeris Sirijus, nors nežinia, ar transplantacijų chirurgas išties įsivėlęs į nusikaltimą, ir neaišku, ar iš jo pavyks pešti kokios naudos.

Nerimą kurstė ir Gleno Brensono perduota žinia apie Vlado Kosmesku dingimą. Ar šis sietinas su skrydžiu į Miuncheną ir susitikimu su organų prekeive? Ar Marlena Hartman kiaurai permatė svečią? Negi jos komanda supanikavo, pakeitė planus ir išsilakstė? Nors visiems uostams įsakyta budriai žvalgytis tiek vokietės su mergaite, tiek vyriškio, atitinkančio Kosmesku apibūdinimą, kol kas paieškos nedavė jokių rezultatų.

Į tokią salą kaip Didžioji Britanija, turinčią mylių mylias nusidriekusį pajūrį, gausybę privačių uostų bei tūpimo takų, visuomet bus nesunku patekti ir iš jos išsigauti. Retsykiais policijai nusišypsodavo sėkmė, tačiau ji stokojo finansinių išteklių, kad įstengtų pasidomėti kiekvienu, kuris atsibelsdavo į šalį arba iš jos iškeliaudavo. Šiuo atveju nepadėdavo ir tai, jog Vidaus reikalų ministerija, entuziastingai paklusdama reikalavimams apkarpyti biudžetą, nusprendė nebetikrinti iš Jungtinės Karalystės išvykstančių žmonių pasų. Trumpai tariant, JK teisėsauga nė nenutuokė, kokie asmenys sukiojasi jos jurisdikcijoje, nebent kas nors padėdavo nustatyti ir įrodyti tų žmonių tapatybę.

Patologai jau ėmėsi Džimo Tauerso skrodimo, todėl Greisas nekantravo nukakti į morgą išsiaiškinti, ar pagal pirmines autopsijos išvadas jūreivio mirtis turi sąsajų su operacija „Neptūnas", taip pat, be abejo, pasimatyti su mylimąja, kuri miegojo ir tada, kai jis grįžo į Kleo namus, ir tuomet, kai išlėkė į darbą.

Rojui Greisui atsistojus, apsivilkus švarką ir kitus komandos narius informavus, kur jis išsiruošė, suskato čirkšti dar vienas telefonas. Nejau šiandien visi apkurto? O gal per ilgą naktį taip nusiplūkė, kad jiems nebeliko jėgų pakelti ragelio?

Aparatas nuščiuvo, vos tiktai Greisas pasiekė duris. Jam čiupus už rankenos, Liza Mentl šūktelėjo tiesdama ragelį:

— Rojau! Kviečia tave.

Vyresnysis detektyvas grįžo prie stalo. Jam skambino Deividas Hiksas, vienas iš operatyvininkų, slapta besiklausančių telefoninių pokalbių.

— Sere, ką tik užfiksavome skambutį poniai Beket. Laidiniu ryšiu.

104

— Man kaip ir... dešimtą kaip ir reikia būti darbe, — suvapėjo Lukas įsvirduliavęs į virtuvę tarsi lunatikas. — Nieko tokio, jei išeisiu?

— Žinoma, ne, — atsakė ji žiūrėdama į kairiąją, vienintelę matomą vaikino akį. — Važiuok. Aš tau paskambinsiu, jei bus naujienų.

— Tvarkelė.

Jis išėjo.

Linė užlėkė į antrą aukštą. Galvoje sūkuriavo mintys apie milijoną reikalų, kuriuos būtina sutvarkyti iki vidurdienio, ir dabar, Lukui pranykus, — telaimina jį Dievas, — apsiblausęs jos protas prašviesėjo.

Pirmiausia reikia patikrinti sąrašą, kurį davė Marlena Hartman iš „Transplantation-Zentrale".

Paskui prikelti Keitliną, paraginti dukterį nusiprausti ir sudėti jos daiktus.

Tada susiruošti pačiai.

Žadinimo procedūra užtruko ilgokai, nes mergaitė kietai miegojo išgėrusi daktaro Hanterio vaistų. Linė į vonią prileido vandens ir ėmė pakuoti abiejų kelioninius krepšius.

Staiga ėmė zvimbti durų skambutis.

Supanikavusi ji pašnairavo į laikrodį. Jau? Argi vokietė neminėjo *pusiaudienio?* Dar tik dešimta valanda. Gal ten paštininkas?

Linė nubėgo laiptais žemyn ir atidarė laukujes duris.

Prieangyje stovėjo moteris ir vyras. Pastarasis buvo apie keturiasdešimties metų, šviesiais, trumpai kirptais plaukais, nediduke, kiek suplota nosimi ir žydromis skvarbiomis akimis. Ant tamsiai mėlynos eilutės ir baltų marškinių su vienspalviu melsvu kaklaraiščiu buvo apsivilkęs paltą, priešais save laikė mažutį odinį dėklą su kažkokiu spausdintu užrašu ir nuotrauka. Maždaug dešimtmečiu jaunesnė, gelsvus plaukus į kuodą susisegusi moteris vilkėjo kreminę palaidinukę ir kostiumėlį su kelnėmis, o rankoje spaudė panašų juodą įdėklą.

— Ponia Beket? — kreipėsi nepažįstamasis.

Ji linktelėjo.

— Vyresnysis detektyvas Greisas ir detektyvė konsteblė Boutvud iš Sasekso kriminalinio skyriaus. Ar galėtume su jumis pašnekėti?

Į atvykėlius žiopsančiai priblokštai Linei dingojos, tartum ją kas

nutrenkė į gilų saunos baseiną. Po kojomis susiūbavo grindys. Policininkai stovėjo priešais, visai čia pat, taip arti, kad ji kone juto vyresniojo detektyvo kvapo šilumą.

— Dabar tam... hmm... ne pats tinkamiausias laikas.

Žodžiai, rodėsi, ištarti visai ne jos, sakytum, išsprūdę iš kokio nors kito žmogaus lūpų.

— Atleiskit, bet mes privalome pakalbėti tučtuojau.

Greisas žengė pirmyn ir jo veidas grėsmingai priartėjo.

Moteris policininkus nudelbė paklaikusiu žvilgsniu. Kas per velniava? Galvą netikėtai pervėrė siaubą kelianti mintis — nejau Regas Okuma pranešė policijai, kad buvo priverstas jai atiduoti pinigus?

Linė išgirdo bekūnį, mechaniškai atsiliepusį savo balsą:

— Taip, prašom užeiti. Lauke šalta, ar ne? Žvarbu, bet nedrėgna. Gerai, kad nelyja, tiesa? Gruodį dažnai būna sausa.

Jaunoji detektyvė konsteblė užjaučiamai į ją pažiūrėjo ir nusišypsojo.

Atšlijusi Linė įleido pareigūnus ir užtrenkė duris. Nūnai koridorius atrodė kaip niekad siauras, ir stovėdama greta policininkų ji jautėsi lyg grūstyje.

— Ponia Beket, — prabilo vyresnysis detektyvas, — jūs turite dukterį, vardu Keitlina, tiesa?

Linės akys pakrypo viršun.

— Taip. — Atsakymas vargais negalais prasibrovė pro gerklėje užstrigusį gumulą. — Taip, turiu.

— Nepykit už tiesmukumą, bet, kiek suprantu, jūsų dukrai, kuri serga kepenų nepakankamumu, reikalingas transplantantas?

Kelias sekundes ji tylėjo, desperatiškai mėgindama surikiuoti mintis. Ko jie atvyko? Ko?

— Gal pasakytumėte, ką čia veikiate? Ką visa tai reiškia? Ko jūs norite? — Jos kūną kratė virpulys.

— Mes pagrįstai manome, kad savo dukrai bandote nupirkti naujas kepenis, — atsiliepė Rojus Greisas.

Jiedu įsispitrijo vienas kitam į akis, ir moters vyzdžiuose jis įžvelgė baimę.

— Ponia Beket, ar žinote, kad šioje šalyje toks elgesys prilyginamas kriminaliniam nusikaltimui?

Linė vėl dirstelėjo aukštyn išsigandusi, kad juos nugirs Keitlina, palydėjo atvykėlius į virtuvę ir uždarė duris.

— Atleiskit, bet aš visiškai nenutuokiu, apie ką jūs šnekate.

— Gal prisėskime? — tarė Greisas.

Linė atitraukė kėdę, stovinčią kitapus stalo. Jau ruošėsi pasiūlyti detektyvams arbatos, bet persigalvojo — norėjo kuo greičiau abiem atsikratyti.

Nenusimetęs palto Rojus Greisas įsitaisė priešais ją.

— Ponia Beket, per pastarąją savaitę į jūsų namų ir mobilųjį telefoną daug kartų skambinta iš Miunchene įsikūrusios „Transplantation-Zentrale" bendrovės. Pati irgi ne sykį esate susisiekusi su minėta kompanija. Galbūt atskleistumėte jūsų bendravimo priežastis?

— „Transplantation-Zentrale"? — aidu pakartojo ji.

— Tarptautinė organų prekybos firma. Organus parduoda žmonėms, kuriems prireikia persodinimo operacijos, tokiems kaip jūsų duktė.

Linė gindamasi trūktelėjo pečiais.

— Atsiprašau, man neteko apie ją girdėti. Bet, kiek žinau, mano dukters draugą labai prislėgė Londono ligoninės personalo elgesys su Keitlina.

— Kas konkrečiai prislėgė? — pasitikslino Greisas.

— Suknista tvarka, pagal kurią medikai keičia transplantantų laukiančių pacientų sąrašą.

— Kaip matau, ji netenkina ir jūsų.

— Vargu ar pats ja džiaugtumėtės, vyresnysis detektyve Greisai, jeigu būtų kalbama apie jūsų dukterį.

— Ir jums nešovė mintis paieškoti tinkamų kepenų kitose šalyse?

— Ne, be abejo.

Truputį patylėjęs Greisas kaip galėdamas švelniau paklausė:

— Jūs nepripažinsite, kad šįryt, penkios minutės po devintos, beveik prieš valandą, telefonu bendravote su ponia Marlena Hartman, vadovaujančia „Transplantation-Zentrale" firmai?

Nors iš visų jėgų stengėsi blaiviai mąstyti, Linė jautė, kad tuojau išsikraustys iš proto. Kūnas nesuvaldomai drebėjo. *Šūdas, šūdas, šūdas.* Ji išplėtė akis.

— Po velnių, slapta prisijungėte prie mano telefono?

Pasigirdo antrame aukšte iš vonios ištekančio vandens gurguliavimas.

Vyresnysis detektyvas iš palto kišenės ištraukė rudą voką. Iš jo atsargiai išėmė fotografiją ir padėjo ant stalo.

Nuotraukoje buvo įamžinta dvylikos trylikos metų mergaitė. Murzina, bet žavaus veidelio, rumuniškų bruožų ir gymio, rudais glotniais plaukais, ant skylėtos margaspalvės palaidinės dėvinti mėlyną „Puffa" liemenę.

— Ponia Beket, — tęsė jis, — jums veikiausiai garantavo, kad kepenys bus paimtos iš asmens, žuvusio autoavarijoje.

Greisas nutilo įdėmiai stebėdamas namų šeimininkės akis. Toji neatsiliepė.

— Bet tai netiesa, — tęsė detektyvas. — Jie išpjaus šitos rumunės organą. Jos vardas — Simona Irimija. Kiek mes žinome, kol kas mergaitė gyva ir sveika. Ją atgabeno į Angliją ir čia nužudys, kad jūsų duktė gautų kepenis.

Linė staiga pajuto, kad jos pasaulis skyla į gabalus.

105

Prie kelių priglaudusi Gogą, dirbtinio kailio juostelę, Simona sėdėjo ant kauburiuoto čiužinio, patiesto smarkiai linguojančio furgono gale. Vingiuotame kelyje, kuriame nestigo staigių posūkių, vairuotojas tai didindavo greitį, tai mygdavo stabdį. Didžiąją kelionės dalį mergaitė spaudė delnus prie metalinių briaunotų grindų, kad jos neblaškytų į šalis.

Greta kėpsojo metalinė įrankių dėžė, ratų raktas, mėlynos virvės ringė ir plačios juostos ritiniai. Per kiekvieną krestelėjimą tie daiktai subarškėdavo, žvangtelėdavo ir nučiuoždavo į šonus. Nuo tada, kai ji paskutinį kartą valgė ir gėrė — prieš įlipdama į mažąjį lėktuvą, — prabėgo daugybė valandų. Simoną kamavo siaubingas troškulys, o išmetamųjų garų tvaikas kėlė šleikštulį.

Ji apgailestavo, kad kartu nevažiuoja Romeo, nes su juo visada jausdavosi saugi, be to, mielai būtų su kuo nors paplepėjusi. Per užsitęsusią išvyką vokietė beveik nekreipė dėmesio į bendrakeleivę, nes nuolat darbavosi nešiojamuoju kompiuteriu arba šnekėjosi mobiliuoju. Dabar, įsitaisiusi priešakyje, rimtu tonu bendravo su furgono vairuotoju, aukš-

taūgiu rumunu kaip degutas juodais, link pakaušio suglostytais plaukais, kampuotais veido bruožais ir bejausme išraiška, mūvinčiu džinsus, užsimetusiu bliuzoną, riešą papuošusiu auksine masyvia apyranke.

Moteris protarpiais pakeldavo balsą, o vairuotojas užsičiaupdavo arba kažką atkirsdavo — kad ir kokia kalba jie dudeno, susidarė įspūdis, jog jie kivirčijasi.

Belangėje automobilio dalyje tūnanti Simona galėjo pamatyti lauką tik ištiesusi kaklą ir nukreipusi akis į priekinį stiklą, kurį įžvelgė pro sėdynių tarpelį. Jų trijulė riedėjo gerai prižiūrimomis užmiesčio vietovėmis. Į mergaitės akiratį dažniausiai pakliūdavo medžiai, gyvatvorės, pavieniai ūkiniai statiniai ir gyvenamieji namai.

Automobilis žaibiškai sumažino greitį. Po sekundės pasuko tarp dviejų aukštų mūrinių kolonų. Po ratais sutarškėjo grotelės, ir furgonas nuburzgė ilgu vingiuotu taku. Simona pastebėjo ant stulpų pritvirtintus ženklus, bet neįstengė jų perskaityti.

PRIVATI NUOSAVYBĖ

DRAUDŽIAMA STATYTI TRANSPORTO PRIEMONES

DRAUDŽIAMA IŠKYLAUTI

GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA STOVYKLAUTI

Tolumoje, po pilku dangumi, vilnijo sodriai žalios kalvos. Jie apvažiavo didžiulį ežerą ir kairėje pusėje, už vandens telkinio, plytinčią nuostabiai išpuoselėtą, vienur paliktą ilgesnę, kitur trumpiau nupjautą veją. Šen bei ten žolėje buvo matyti duobės, regis, pilnos smėlio. Mergaitė nesuvokė, ką reginti, bet nedrįso teirautis suaugusiųjų, nenorėjo įsiterpti į jų pašnekesį.

Furgonas įsuko į tiesią, ilgą, medžių šakomis apgaubtą alėją, kurios pakraščius dengė nukritę lapai. Staiga ėmė slinkti vėžlio žingsniu. Persirito per kauburį ir vėl padidino greitį. Kai jis įveikė dar tris iškilumus, priešakyje pasirodė milžiniškas pilkas pastatas, kaip pakliūva privažiavimo kelyje sustatyti ir prie namo šono tvarkingai išrikiuoti tviskantys automobiliai. Simonos širdis iš jaudulio suspurdėjo. Kokia nuostabi vieta! Ar ji čia dirbs?

Mergaitė žiojosi paklausti vokietės, bet toji vėl kalbėjo mobiliuoju ir, sprendžiant iš tono, dėl kažko niršo.

Pralėkęs po arka furgonas sustojo statinio užnugaryje. Vairuotojas išjungė variklį ir žengė laukan, o vokietė vis garsėjančiu balsu tęsė ginčą telefonu.

Netrukus vyriškis atlapojo vienas iš užpakalinių kabinos durelių. Stvėrė išsiropšti mėginančios Simonos delną ir, didelei jos nuostabai, nė nesiruošė jo paleisti — mergaitė tuo įsitikino pabandžiusi išsivaduoti, — tarytum būgštaudamas, kad keleivė gali pasprukti.

Ji patrūkčiojo ranką pajutusi apmaudo dūrį, tačiau bejausmį veidą nutaisęs vairuotojas spaudė mergaitės pirštus geležiniais gniaužtais.

Vokietė išlipo, nutraukė ryšį ir užšovė mobiliojo dangtelį. Simona dirstelėjo blondinei į akis. Paprastai moteris jai šypsodavosi, bet dabar atrodė, kad bendrakeleivės apskritai nemato. Atšiauriu žvilgsniu varstė ją kiaurai, lyg Simona nė nebūtų egzistavusi.

Tikriausiai pyksta dėl skambučio, pamanė mergaitė.

Pro namo tarpdurį, atsivėrusį greta furgono, išniro slaugė, raumeninga, stambaus sudėjimo moteris trumpu kaklu, šlaunų storio rankomis, vyriškai trumpai kirptais, žylančiais stirksančiais plaukais. Dručkė nužiūrėjo vaiką kaip kokį objektą parduotuvės vitrinoje. Po sekundės parausvintas, tokiam mėsingam veidui gerokai per siauras lūpas iškreipė šykštus vypsnis.

— Simona, tu eisi su manimi, — rumuniškai pratarė ji šaltu balsu. Ir įsikibo atvykėlei į ranką. Vairuotojas galiausiai paleido kitą jos delną. Slaugė taip smarkiai trūktelėjo Simoną, kad toji suklupo ir išmetė širdžiai brangų daiktą — kailio atraižą. Šioji taip ir liko gulėti ant žemės, nes kūningoji moteriškė nutempė mergaitę į namą.

— Gogai! — nevilties apimta Simona gręžėsi atgal. — Gogai! — suriko ir pabandė išsilaisvinti.

Marlena Hartman skubiai nusekė iš paskos ir sau už nugaros užtrenkė duris.

Lauke pasilikusio Vlado Kosmesku akys užkliuvo už nusitrynusio kailiuko. Rumunas pasilenkė ir pirštų galiukais jį pakėlė. Neslėpdamas pasibjaurėjimo, purviną daiktą sviedė į artimiausią šiukšliadėžę.

Jis atbulomis nuvairavo furgoną į vieną iš kitapus kiemo esančių garažų ir nuleidęs pakeliamąsias duris pradangino automobilį iš akiračio. Dėl visa ko.

106

Žūtbūt siekdama neprarasti savitvardos, Linė žiūrėjo į gražios, bet nevalyvos mergaitės nuotrauką, kurią policininkas padėjo ant virtuvės stalo.

Mane paprasčiausiai gąsdina, sau tvirtino ji. *O, Dieve, meldžiu, kad jie tik gąsdintų.*

Marlena Hartman — padori moteris. Ne, negali būti, kad vyresnysis detektyvas sako tiesą. Tai neįmanoma. Neįmanoma. Neįmanoma.

Rankos taip virpėjo, kad Linė nuleido jas ant kelių. Paslėpė po stalu ir suspaudė viena kitą. *Neįmanoma.*

Pokalbį reikia kaip nors atlaikyti, o paskui išprašyti tuos žmones iš namų ir paskambinti vokietei. Bet nūnai sunkiai sekėsi ką nors pasakyti, nes gerklėje tarsi gumulas užstrigo. Ji giliai įkvėpė, bandydama nurimti — darbe mokė taip elgtis, jei tekdavo bendrauti su piktais, besiplūstančiais klientais.

— Atleiskit, — tarė paeiliui nužvelgdama detektyvus, — bet aš nesuvokiu, ko jūs čia atvažiavote ir ko norite. Pietų Londono Karališkoji ligoninė įrašė mano dukrą į sąrašą transplantantų laukiančių pacientų, kuriems suteikiama pirmumo teisė. Medikų pastangos mudvi tenkina, ir mes esame įsitikinusios, kad naujas kepenis ji neilgai trukus gaus. Nėra jokio reikalo kitur ieškoti organo. — Linė nugurgė seiles. — Be to, aš... aš net nežinočiau... kur jo ieškoti.

— Ponia Beket, — Rojus Greisas prašneko ramiai, bet jo akys spinduliavo atšiaurumą, — mūsų valstybėje prekyba žmonėmis laikoma vienu iš bjauriausių nusikaltimų. Policija ir teisėjai itin rimtai žiūri į šitą veiką. Londone už ją nuteistas vyriškis neseniai kreipėsi į apeliacinį teismą, tačiau tas padidino bausmę iki *dvidešimt trejų* metų.

Jis nutilo leisdamas šeimininkei įsisąmoninti žodžių prasmę. Linė neabejojo, kad gali bet kuriuo momentu pratrūkti vemti.

— Prekyba žmonėmis susijusi su daugybe kriminalinių nusikaltimų, — tęsė Greisas. — Tuojau juos išvardysiu: pradėkim nuo nelegalios imigracijos, pagrobimo, neteisėto įkalinimo. Ar suprantate? Jungtinėje Karalystėje bet kuriam asmeniui, pamėginusiam čia arba užsienyje įsigyti organą, gresia kaltinimai bendrininkavimu. Už jį, kaip ir už pačią prekybą, baudžiama laisvės atėmimu. Ar aišku, ką sakau?

Linė žliaugė prakaitu. Viršugalvio oda tarsi susitraukė įsitempdama ant kaukolės.

— Visiškai.

— Ponia Beket, man pakanka informacijos, kad galėčiau jus suimti. Esate įtariama bandymu neteisėtai nusipirkti žmogaus organą.

Moteriai svaigo galva. Pareigūnų veidai kone išskydo prieš akis. Ji privalėjo kaip nors ištverti pokalbį, nes nuo to priklausė Keitlinos gyvybė. Vėl įsižiūrėjo į nuotrauką, žūtbūt stengdamasi laimėti laiko ir surikiuoti mintis.

— Ar įsivaizduojate, kas nutiktų, jeigu jus areštuočiau? — paklausė policininkas. — Kas nutiktų jūsų dukrai?

— Meldžiu, patikėkit manimi, — desperatiškai išspaudė Linė.

— Gal mums pakalbėti su jūsų dukra?

— Ne! Ne! Ji pernelyg... pernelyg ligota, kad su kuo nors galėtų kalbėtis.

Apimta nevilties Linė įsistebeilijo į jaunąją pareigūnę ir šios akyse pamatė sušmėžuojant užuojautos žvilgsnį.

Pakibusią tylą netikėtai nutraukė traškesys iš vyresniojo detektyvo radijo stotelės.

Jis atšlijo nuo stalo, pakėlė prietaisą prie ausies ir atsiliepė:

— Rojus Greisas.

Iš garsiakalbio atsklido vyriškas balsas

— Objektas Nr. 1 pajudėjo iš vietos.

— Luktelėk pusę minutės.

Greisas pirštu bedė į detektyvę konsteblę Boutvud ir nukreipė jį į duris. Tada atsigręžė į Linę.

— Gerai apmąstykit, ką jums pasakiau.

Po sekundės kitos abu detektyvai išėjo, tyčia palikę nuotrauką virtuvėje. Jiems už nugaros su trenksmu užsidarė laukujės durys.

Linė susmuko prie stalo ir veidu įsikniaubė į delnus.

Dar po kelių akimirkų ji pajuto, kaip pečius prislėgė dvi rankos.

— Aš girdėjau jūsų pokalbį, — prašneko Keitlina. — Viską girdėjau. Ir nė už ką nesutiksiu, kad man persodintų tas kepenis.

107

Plieniniai vartai atsilapojo ir tarp akmeninių kolonų sujuodavo urzgiantis, dėl siauro regėjimo lauko atsargiai pro tarpą slenkantis „Aston Martin Vanquish". Paskui staiga užkriokęs išmetamaisiais vamzdžiais jis pasuko dešinėn ir dideliu greičiu šovė pirmyn. Vartai kaipmat ėmė vertis.

Miško keliukas atrodė toks pat, kaip kiekvieną dieną, ir vairuotojas nieku gyvu nebūtų pastebėjęs pokyčių. Du pareigūnai, išmanantys sekimą kaimo vietovėse, pasislėpė nepriekaištingai. Vienas tūnojo gyvatvorėje, kitas, apsirengęs maskuojamaisiais drabužiais, įsitaisė viduryje spygliuočio medžio, o jų automobilis stovėjo už ketvirčio mylios, miškininkų naudojamame kelyje.

Gyvatvorėje pasislėpusiam detektyvui seržantui Polui Taneriui niekas netrukdė stebėti, ir tamsinti automobilio stiklai bei juodas salonas nesukliudė įžiūrėti žilų vairuotojo plaukų.

Su juo ryšį vėl užmezgė Rojus Greisas, stabtelėjęs priešais Linės Beket namą.

— Ką dar gali pranešti?

— „Indeksas „Romeo Siera Nulis Aštuoni Alfa Maikas Lima" važiuoja į rytus.

Gajus Bečeloras ir Ema Džeinė Boutvud, apklausę kepenų transplantacijos specialistą, Greisui pranešė, kad tokį numerį turėjo sero Rodžerio Sirijaus automobilis. Vyresnysis detektyvas žinojo ir tai, jog abiejų sekimo ekspertų iš Informacijos analizės padalinio verkiant reikia kitai svarbiai, su narkotikų prekyba susijusiai operacijai, kuri šiandieną bus surengta Braitone. Policininkų stygius seniai tapo nuolatine miesto problema.

— Puikiai padirbėjote. Palaukite dar trisdešimt minučių. Jeigu jis negrįš, nutraukite stebėjimą.

— Nutraukti stebėjimą po trisdešimties minučių. Klausau, sere.

Greisas išjungė radijo stotelę, paskambino į nusikaltimų tyrimo kabinetą Nr. 1, liepė saviškiams pasirūpinti, kad automobilio stebėjimą perimtų ANAS, ir patikrinti, ar policijos sraigtasparnis šiuo metu neužimtas kokiais nors reikalais.

Automatinė numerių atpažinimo sistema aprėpė daugybę Jungtinės Karalystės magistralių. Į ją suvedus konkretaus numerio duomenis, teoriškai automobilį buvo galima atsekti kas porą mylių, jei tik jis neišsukdavo iš pagrindinių kelių. Kai sero Rodžerio Sirijaus ratus užfiksuos fotoaparatas arba budrus policininkas, į tą sektorių bus išsiųstas sraigtasparnis, kuris, jeigu nenusigręš sėkmė, nepastebimai skris įkandin „Aston Martin".

Vyresnysis detektyvas atsigrįžo į detektyvę konsteblę Boutvud ir smakru kryptelėjo namo link.

— Ką pasakysi?

— Tu teisus, Linė Beket kažką rezga. Sulaikysi ją?

— Man reikia ne jos, — pakratęs galvą atsiliepė Greisas. — Toji moteris tėra epizodinė veikėja. Pažiūrėkime, kokių veiksmų imsis, kur mus nuves.

— Nemanai, kad ji pakeis savo planus?

— Ne, spėju, jog kai kam paskambins.

Jis atrakino „Hyundai" dureles. Prieš lipdamas į saloną nežymiai kilstelėjo pirštą — slapta pasisveikino su netoliese stovinčio žalio „Volkswagen Passat" vairuotoju ir keleiviu.

108

— Alio! Ar neskaitai sumautų laikraščių? Motin, gal pastarąsias dvi savaites gyvenai kaip atsiskyrėlė?

Motin?

Po velnių, kada pastarąjį kartą ji vadino mane motina, nuleidusi rankas savęs paklausė Linė. Po detektyvų apsilankymo ją užvaldė panika. Košmaras, į kurį nugrimzdo, baisėjo sulig kiekviena sekunde.

— Dėl prekybos organais kilo rimčiausias skandalas per visą šimtmetį, bet tu atseit apie jį nežinai?

Linė atsistojo, nuo stalo stumtelėdama kėdę, ir pažvelgė į dukrą; motiną nustebino ir pradžiugino tai, kad šįryt duktė atrodė tokia gyvybinga. Sykiu į širdį įsiskverbė nerimas, nes Keitlina mažne siautėjo.

— Teisingai, aš atseit nežinau. Aišku?

Keitlina papurtė galvą.

— Nieko man *neaišku*, supratai? — atrėžė ir suskato įnirtingai kasytis rankas.

— Angelėli, policija meluoja. Nėra jokio skandalo, čia tik nepagrįsta teorija.

— Tikrai? Iš Anglų sąsiaurio iškeliami trys lavonai be gyvybiškai svarbių organų, o laikraščiai, televizijos žinių ir radijo laidos viską meluoja?

— Tie negyvėliai nieko bendra neturi su tavo transplantantu.

— Kurgi ne. Tuomet kodėl pas mus užsuko farai?

Linė jautėsi sutrikusi. Savo balse nugirdo neviltį, maža to, beveik nenoriai pažvairavus į fotografiją, gulinčią ant stalo, galvoje nuskambėjo riksmas: *KAS, JEI VYRESNYSIS DETEKTYVAS ROJUS GREISAS SAKĖ TIESĄ?*

Mergaitės veido atvaizdas įsmigo į smegenis. Kartu įsirėžė į vidinę akių vokų pusę, todėl nuotrauką ji išvysdavo net ir sumirksėjusi.

Ne, negali būti. Taip nesielgtų joks žmogus. Niekas nežudytų mažamečio dėl... dėl pinigų... dėl kito vaiko... dėl... dėl...

Dėl Keitlinos?

O gal?..

Ak, kaip norėtųsi, kad šalia būtų Malkolmas! Linei reikėjo žmogaus, su kuriuo galėtų pasidalyti savo problemomis, nuodugniai jas aptarti. Siaubas plūdo iš visų pusių.

Dvidešimt treji metai kalėjime.

Policija ir teisėjai itin rimtai žiūri į šitą veiką.

Apie tai ji negalvojo. Siekė apeiti sistemą, taip, pasinaudoti per nelaimingą atsitikimą žuvusios aukos organu, bet tik tiek. Kas čia blogo?

Nužudyti vaiką?

Nužudyti tą mergaitę?

Šlamančiųjų nebeliko. Bent jau pusės sumos. Ar juos pavyktų atgauti? Po velnių, jai reikalingi ne pinigai o prakeiktos kepenys.

Policininkas neabejotinai melavo.

Išsiaiškinti tiesą galima labai greitai. Linė čiupo mobilųjį, susirado adresų skyrių ir Marlenos Hartman pavardę. Jau ruošėsi spausti jungimo mygtuką, bet paskutinę sekundę sustingo.

Nes kai ką suprato.

Suvokė, kaip idiotiškai pasielgtų. Išgirdusi, kad rimtai parūpo policijai, prekeivė organais turbūt nutrauks operaciją ir spruks. Ne, taip

rizikuoti nevalia. Daktarui Hanteriui suleidus stimuliuojamųjų vaistų, Keitlina atkuto, bet, žinoma, tokia padėtis ilgai nesitęs. Motina laimėjo laiko prižadėjusi gydytojui, kad šiandieną popiet leis dukrą išvežti į ligoninę.

Jei tik nenutiks stebuklas, į Karališkąją nusigavusiai Keitlinai atgal grįžti nebelemta. Ne, Linė neketino leisti, kad dabar žlugtų visi planai.

— Alio? Alio? Alio, motin? Mama? Ar kas yra namuose?

Ji krūptelėjusi atsisuko į dukrą.

— Ką?

— Aš klausiau, kodėl pas mus užsuko farai?

Linė persigando, nes Keitlina ūmai susirietė ir susvirduliavo. Ji spėjo pagauti mergaitę anksčiau, nei toji nuvirto.

Sekundėlę dukters akyse atsispindėjo visiškas sąmyšis.

— Brangioji? Angelėli? Gerai jautiesi?

Keitlinos žvilgsnis plaukiojo. Netikėtos permainos, rodės, ją apstulbino.

— Taip, — pašnibždomis atsakė ji. Po nakties oda tapo dar gelsvesnė. Duktė vėl sukuždėjo, ir Linei teko prikišti ausį prie jos lūpų: — Ko jie čia atėjo? Farai?

— Nežinau.

— Mus suims?

— Ne, — papurtė galvą motina.

Keitlina prašneko kiek garsiau:

— Atrodo, jie pasiryžę griebtis bet kokių priemonių. Ant stalo numetė vaiko nuotrauką... Nebent farai nemelavo.

Šįkart į motiną įbestos jos akys spinduliavo susitelkimą.

— Juos veikiausiai spaudžia kuo greičiau išsiaiškinti, iš kur atsirado tie trys kūnai. Bando visokius būdus ir imasi bet ko, kad tik pasiektų rezultatų.

— Aha, mes irgi gana ryžtingai nusiteikusios.

Nors Linę kankino slogūs jausmai, ji nusišypsojo, apkabino dukrą ir kaip niekad stipriai suspaudė savo glėbyje.

— Mieloji, aš taip tave myliu. Be galo. Tu man — viskas. Rytais keliuosi tik dėl tavęs. Darbą ištveriu tik dėl tavęs. Tu esi mano gyvenimas.

— Tau derėtų dažniau bendrauti su kitais žmonėmis.

Linė nusišypsojo ir pabučiavo mergaitei į skruostą.

— Kaip baisiai tu su manimi elgiesi.

— Aha, — Keitlinos veidą irgi nutvieskė šypsnis. — O tu — *savininkiškai.*

Motina švelniai ją atstūmė.

— Ar žinai kodėl?

— Nes aš graži, sumani, protinga ir po mano kojomis gulėtų pasaulis, jeigu ne viena problemėlė. Dievas man įtaisė prastas kepenis.

Linė pratrūko ašaromis. Džiaugsmo ašaromis. Liūdesio ašaromis. Siaubo ašaromis. Dar tvirčiau apglėbė Keitliną ir sušnabždėjo:

— Jie melavo. *Jis* melavo. Netikėk juo. Detektyvas melavo. Tikėk *manimi.* Angelėli, brangioji, tikėk *manimi.* Aš esu tavo mama. *Tiesiog tikėk manimi.*

Duktė silpnai, kiek leido jėgos, irgi ją spustelėjo.

— Gerai jau, gerai, tikiu.

Staiga Keitlina nusigręžė ir sužiaukčiojo. Išsivadavusi iš motinos rankų nusvyravo prie čiaupo. Linė pasivijo mergaitę ir stvėrė už dilbio, kad ji nepargriūtų.

Duktė užkriokė išsivemdama.

Linę apėmė klaikas, kai pamatė, kad kriauklę, plytelėmis išklijuotą sieną ir indų džiovyklę aptaškė ne skrandžio turinys, o ryškiai raudonais kraujo lašais nusėta tulžis.

Savo glėbyje sūpuodama liaukojančią, springstančią dukrą, Linė suprato, jog kiti dalykai jai nė motais. Nesvarbu, ar vyresnysis detektyvas sakė tiesą. Nesvarbu, ar mergaitė nuotraukoje turės mirti. Koks skirtumas, kam teks išleisti kvapą. Jei prisireiktų, ji plikomis rankomis visus pasmaugtų, kad tik išgelbėtų savo dukrai gyvybę.

109

Simona kiūtojo ant kėdės, stovinčios belangiame kambarėlyje, verkė ir iš stiklinės siurbčiojo kokakolą. Patalpa priminė kalėjimo kamerą, kur prieš porą metų drauge su Romeo praleido vieną naktį — už grotų pakliuvo dėl vagystės parduotuvėje. Aplinkui tvyrojo toks pat dezinfekcinių medžiagų kvapas. Iš baldų tebuvo spintelės su medicininiais reikmenimis. Nuo alkio mergaitei raižė pilvą.

— Aš noriu Gogo, — sušniurkštė ji.

Stambioji rumunė, kuri su tokia jėga gniaužė Simonos dilbį, kad šį netrukus nusėjo skausmingos mėlynės, stūksojo priešais duris sunėrusi rankas ir žvelgė į gurkšnojančią mergaitę.

— Pamečiau Gogą lauke.

— Vėliau jį paimsiu, — atsakė slaugė.

Simona šiek tiek atgijo ir dėkinga linktelėjo. Nukreipė akis į stiklinę, vėl atsigręžė į moterį.

— Ar galit duoti valgyti? — jau trečią sykį per ketvirtį valandos paprašė. — Ko nors?

— Gerk, — įsakė drūtoji rumunė.

Mergaitė klusniai nurijo dar porą gurkšnių. Galbūt, kai išlenks antrą stiklą, gaus užkąsti, ir toji slaugytoja atneš Gogą.

— Ką aš dirbsiu? — paklausė.

Moteris susiraukė.

— Dirbsi? Apie ką čia šneki?

Simona svajingai nusišypsojo.

— Mielai darbuočiausi bare. Išmokčiau ruošti gėrimus. Na, žinote, prašmatnius. Kaip jie vadinami? *Kokteiliai!* Kaip būtų smagu juos gaminti ir bendrauti su žmonėmis. Juk šitame viešbutyje yra baras, ar ne? — Pamačiusi, kad nuo rumunės kaktos nepranyko raukšlės, ji skubiai pridūrė: — Bet man, aišku, tiktų bet kokios pareigos. Galėčiau tapti ir valytoja. Su mielu noru. Aš tik džiaugiuosi čia atvykusi. Būsiu dar laimingesnė, kai atskris Romeo! Kaip manot, ar jis pasirodys netrukus?

— Gerk, — pakartojo moteris.

Simona ištuštino stiklinę ir nuščiuvo, tuo metu ant krūtinės rankas sukryžiavusi slaugė teberėmė duris tartum sargybinė.

Po kelių minučių mergaitė pasijuto mieguista. Galvą perliejo svaigulys, moters, sienų ir spintelių kontūrai susiliejo. Vaizdai prieš akis ėmė suktis — vis sparčiau ir sparčiau.

Apatiškai spoksanti rumunė palaukė, kol Simona užsimerkė, nuvirto nuo kėdės, šonu dunkstelėjo į grindis ir giliai alsuodama nurimo.

Ji užsimetė vaiką ant peties, koridoriumi įveikė nedidelį atstumą, įnešė mergaitę į priešoperacinę patalpą ir paguldė ant plieninio ratuoto stalo. Išrengė Simoną ir įniko godžiai tikrinti, ar toji turinti kokių ver-

tingų daiktų. Kai kada gatvės padugnės, tokie kaip ši mažė, vogtas gėrybes grūsdavo į savo kūną vildamiesi Anglijoje už jas gauti grynųjų.

Slaugytoja užsitempė guminę pirštinę, paskubomis, kol kas nors neatslinko į kambarį, pražiodė beglobę, tada patyrinėjo jos makštį ir išangę. Ničnieko! Iš tos šliundros jokios naudos!

Vidaus ryšio telefonu moteris skambtelėjo anesteziologui ir su vos slepiamu pasibjaurėjimu pranešė, kad mergaitė paruošta.

110

ANAS fotoaparatas įamžino „Romeo Siera Nulis Aštuoni Alfa Maikas Lima" numerį, Rojui Greisui įžengiant į nusikaltimų tyrimo kabinetą Nr. 1. Per radiją išklausęs žinią jis sustojo prie darbo stalo, aplink kurį grūdosi bendradarbiai, ir užsirašė duomenis. Sero Rodžerio Sirijaus „Aston Martin" keliavo į šiaurę, iš Vašingtono žiedo įsukęs į A24 greitkelį.

Vyresnysis detektyvas tučtuojau susisiekė su Oro operacijų skyriumi ir paprašė, kad nuo žemės pakiltų H900, policijos sraigtasparnis. Pašnekovas informavo, kad sraigtasparnis užtruks apie septynias minutes, kol nukaks iki žiedo, kuris buvo už keturių mylių nuo Vortingo ir už aštuonių mylių nuo jų bazės Šorehamo oro uoste.

Greisas mintyse veikiai atliko aritmetinius veiksmus. Atsižvelgiant į vėjo kryptį, maksimalus H900 greitis siekdavo šimtą trisdešimt mylių per valandą. Nūnai A24 magistralėje eismas buvo menkas, bet vargu ar Sirijus norėtų, kad policininkai jį sustabdytų už greičio viršijimą. Taigi jeigu „Aston Martin" spidometras rodys aštuoniasdešimt mylių per valandą, sraigtasparnio akiratyje jis sušmėžuos maždaug po penkiolikos minučių.

Su sąlyga, kad chirurgas neišsuks į šalutinį kelią.

Rytas išaušo apsiniaukęs, bet debesys kabojo aukštai, todėl pilotui prieš akis atsivers puiki panorama. Greisas kilstelėjo ranką, pasilabindamas su keliais, jo dėmesį patraukti mėginančiais komandos nariais, ir nuėjo prie baltos lentos, ant kurios kabojo prisegtas Sasekso ir iš dalies kaimyninių grafysčių žemėlapis. Linės Beket ir sero Rodžerio Sirijaus namus žymėjo raudoni skrituliukai. Privačias ligonines, įskaitant sportinių traumų gydyklas, diagnostinius centrus ir odos klinikas, ženklino

daugybė purpurinių apskritimų, tiesa, kaip Greisas žinojo, didžiumą derėjo atmesti, nes jų turimos erdvės nepakaktų policijos ieškomai infrastruktūrai.

Jis mikliai susirado A24 bei žiedą ir pirštu perbraukęs kelią, kuris driekėsi į šiaurę, suprato, kad automobilis gali važiuoti įvairių vietovių kryptimi. Tarkim, į Horšamo arba Gilfordo aglomeracijas. Nors Greisas nujautė, jog privati klinika, apsirūpinusi persodinimams reikalinga įranga ir pagalbiniu personalu, greičiausiai slėpsis kur nors užmiestyje.

Vyresnysis detektyvas pažiūrėjo į savo laikrodį. Jis nekantriai laukė naujienų iš kito automobilį užfiksuosiančio ANAS fotoaparato arba iš sraigtasparnio piloto, tuo pat metu apgailestavo, kad porelei Sirijaus vartus stebinčių pareigūnų įsakė likti vietoje, užuot liepęs sekti „Aston Martin".

Greisas nenutuokė, kiek laiko jiems liko, bet iš perimto skambučio tapo aišku, kad Linės Beket ir jos dukters neilgai trukus atvažiuos automobilis. Turbūt ne vėliau kaip po kelių valandų.

Po jo apsilankymo ponia Beket niekam nebeskambino, o tai — blogas ženklas. Piršosi išvada, kad moteris nesupanikavo ir savo planų neatsisakė. Visai įmanoma, kad ji turėjo policijos neužregistruotą mobilųjį su išankstinio apmokėjimo kortele, bet kodėl juo nesinaudojo anksčiau, o skambino laidiniu telefonu? Arba kodėl nepasiskolino telefono iš dukters, jei tik šioji tokį turėjo?

Neaišku, kur konkrečiai išsiruošė Linė Beket ir Sirijus— nors jie, be abejo, keliavo į tą pačią vietą, — bet Greisas ėmėsi darbo pasiraitęs rankoves. Per naktį subūrė automobilius su komandomis, nurodė joms budėti parengties režimu. Laimė, rytas Sasekse pasitaikė ramus, tad jis, ko gero, žmonių nepristigs.

— Šefe! — sušuko Džekė Filips, informacijos rinkėja.

Greisas priėjo prie kolegės. Vakar jai liepė gauti duomenų apie operacinėms būtinų reikmenų, instrumentų, vaistų gamintojus ir įmones, Jungtinėje Karalystėje užsiimančias didmenine prekyba. Kaip dabar paaiškėjo, sąrašas išėjo įspūdingai ilgas. Į jį gilintis tektų ištisas savaites.

Į vyresnįjį detektyvą kreipėsi ir Glenas Brensonas. Detektyvas seržantas sulaukė žinių iš uostų, kuriuose policija išplatino Marlenos Hartman ir Simonos nuotraukas. Per naktį ir ankstyvą rytą buvo pastebėta nemažai potencialių kandidačių, įskaitant iš Rumunijos atvykusias mo-

tiną su dukra — Gatvike pareigūnai jas sulaikė, bet po valandos paleido, — ir iš Vokietijos atvažiavusią porelę su mergaite, kuriuos teisėsaugos atstovai apklausė po to, kai jie išlipo iš „Eurostar“ traukinio.

— Manau, galime pagrįstai teigti, kad vaikas jau šalyje, — tarė Greisas.

— Man atšaukti visuotinę parengtį uostuose?

— Dėl visa ko luktelėk dar valandėlę.

Sutreškėjo radijo stotelė. Sirijų nufotografavo kitas ANAS fotoaparatas. Teberiedantį A24 greitkeliu, palei Horšamą, šiaurės pusėn. Rojus vėl dirstelėjo į laikrodį. Transplantacijų chirurgas lėkė kaip vėjas. Jei nesumažins tempo, gana greitai išsiverš už Sasekso ribų ir atsidurs Sario grafystėje, taigi tenykštę policiją reikės informuoti apie vykdomą persekiojimą.

Jis susisiekė su sraigtasparniu, perdavė naujienas, paklausė, kur konkrečiai šis skrenda.

— Tuojau pasieks Horšamą, — atsakė stebėtojas. Ryšys nutrūko, bet po sekundės radijo stotelė vėl atgijo, ir Greisas išgirdo džiugų jo balsą: — Mes matome objektą! „Romeo Siera Nulis Aštuoni Alfa Maikas Lima“ artėja prie kelio darbų zonos, slenka eismo spūstyje. Iš A24 greitkelio neišsuko, vis dar traukia į šiaurę.

Greisas sugrįžo prie baltos lentos, virš automobilio koordinačių taško nubrėžė lanką, aprėpiantį rytinę, vakarinę bei šiaurinę žemėlapio dalis. Ir septynis purpurinius klinikų skritulius.

Po dešimties nerimo sklidinų minučių iš sraigtasparnio perdavė, kad „Aston Martin“ kelionės krypties nepakeitė. Jeigu jis laikysis pasirinkto maršruto, netrukus nusigaus iki M25 žiedinio Londono kelio, sudirgęs ir vėl įsižiūrėjęs į žemėlapį pagalvojo Greisas.

— Kur, velniai griebtų, važiuoji? — balsu ištarė.

Atsakyti į klausimą negalėjo ir nė vienas iš dvidešimt dviejų komandos narių, susikūprinusių priešais kompiuterių ekranus, kalbančių mobiliaisiais arba įsikniaubusių į spausdintas dokumentų kopijas.

111

Linė kambaryje segė krepšio užtrauktuką, kai į duris kažkas paskambino.

Veriantis garsas perskrodė gyslas. Perskrodė sielą. Ji sustingo apimta akinančios panikos.

Negi vėl atsibeldė policija?

Žengusi prie lango Linė atsargiai pažvelgė žemyn. Gatvėje išvydo „Streamline“ taksi kompanijos universalą.

Širdį užliejo palengvėjimas. Ji nesitikėjo taksi, bet dabar, prašviesėjus galvoje, perprato sulaukusi puikaus ženklo. Taksi! Nuostabu! Aišku kaip dieną, kad Marlena Hartman neturi ko slėpti. Nesiruošia slapukauti. Jeigu atsiuntė taksi jų paimti, vadinasi, viskas bus gerai, dėl to neturėtų kilti nė menkiausių abejonių.

Kad tu nusprogtum, vyresnysis detektyve Rojau Greisai. Prasmek skradžiai žemę kartu su gąsdinimais, pamanė ji ir energingai sustuksenо į stiklą. Akis aukštyn nukreipė vairuotojas, į penktą dešimtį įkopęs, lakūno striukę apsivilkęs vyriškis, kuris stoviniavo greta laukujų durų. Linė gestu parodė, kad jos tuojau išeis. Savo ir Keitlinos kelionmaišius nunešė į pirmą aukštą jausdama optimizmo antplūdį. Taip, įvykiai klostysis kaip pridera. Be jokių nesklandumų. Ir duktė galės džiaugtis šauniausiomis visų laikų Kalėdomis.

— Angelėli, jau metas! — šūksniu paskelbė.

Keitlina sėdėjo prie virtuvės stalo, ant kelių laikė Maksą ir glostė jo kailį, žvilgsnį buvo įsmeigusi į rumunės veidą nuotraukoje. Prie stiklinės su gliukozės tirpalu ir antibiotikų piliulių, kurias gavo iš Roso Hanterio, nė neprisilietė.

— Brangioji, ar palikai Maksui lakti ir paėsti?

Į klausimą Keitlina sureagavo bejausme mina.

— Mieloji?

Dėl sąmyšio, atsispindinčio dukters veido išraiškoje, Linės optimizmas šiek tiek nugaravo.

— Nesvarbu, aš pati viskuo pasirūpinsiu!

Į dubenėlį ji šliūkštelėjo vandens, šėryklą pripildė ėdalo, iš Keitlinos rankų švelniai paėmė Maksą, nosimi prigludo prie katino snukio, pabučiavo jį ir nuleido ant grindų.

— Saugok namus, Maksai! Nepamiršk, iš kokios padermės esi kilęs!

Kai motina taip pareikšdavo, Keitlina dažniausiai nusišypsodavo. Bet šiandieną išliko apatiška. Linė atsargiai palietė jos dilbį.

— Brangioji, išgerk vandenį su vaistais, ir į kelią.

— Aš neištroškusi.

— Bet tu pasijusi geriau. Šįryt, prieš operaciją, tau negalima valgyti.

Duktė nenoriai pakluso. Rankoje suspaudė stiklinę, pusiau atsistojo, bet po akimirkos dribtelėjo ant kėdės, sykiu išliedama šiek tiek skysčio.

Į mergaitę žvelgiančią Linę vėl užvaldė stiprėjanti panika. Kol Keitlina gėrė vandenį ir piliules, ji prilaikė stiklinę. Vėliau išbėgo laukan ir paprašė vairuotojo pagalbos.

Dar po dviejų minučių, kai jų manta atsidūrė bagažinėje, Linė įsitaisė taksi salone ir vėl suėmė dukrą už rankos. Automobilis pajudėjo iš vietos.

Iš „Volkswagen Passat" per radiją pranešė, kad objektas Nr. 2 jau iškeliavo, ir įvardijo taksi numerį.

Nusikaltimų tyrimo kabinete prie rašomojo stalo sėdintis Greisas liepė sekti iš paskos ir nepaleisti automobilio iš akių.

— Kur mes važiuojame? — taksisto paklausė Linė.

— Paslaptis!

Veidrodėlyje ji pamatė, kad vairuotojas šypsosi.

— Kaip turėčiau suprasti?

— Man nevalia jums sakyti.

— Ko?

— Įsivaizduokite, kad leidžiamės į paslaptingus nuotykius. Kaip filmuose apie Džeimsą Bondą.

— „Pasitik mirtį kitą dieną", — prisimerkusi sumurmėjo Keitlina. Ji vis įnirtingiau kasėsi šlaunis.

Taksi pasuko kairėn, į Kardeno prospektą, gan greit antrą kartą nėrė į kairę pusę ir Londono keliu nulėkė į pietus, Braitono centro link.

Asmens pažymėjime, iškeltame virš prietaisų skydelio, Linė perskaitė jo vardą su pavarde. *Markas Takvelas.*

— Ką gi, pone Bondai, ar mūsų kelionė bus ilga?

— Tik ne šita jos dalis. Man... — Staiga ėmė zirzti mobilusis. Atsiliepęs į skambutį taksistas tarstelėjo: — Aš vairuoju. Vėliau paskambinsiu.

— Gal pateiksite kokių nors užuominų? — neatlyžo Linė.

— Atvėsk, moteriške, — išniurnėjo Keitlina.

Kurį laiką Linė sėdėjo tylėdama, tuo metu taksi nuburzgė link Prestono aikštės, prie šviesoforo pasuko į dešinę, užkilo ant Naujosios Anglijos kalvos, smuko po viaduku ir šovė į kairę. Įveikęs keterą ėmė leistis Braitono stoties kryptimi. Ties sankryža stabtelėjo, vėl nuriedėjo pakalnėn ir netikėtai sustojo šalia neseniai sumontuotų betoninių stulpelių, kur buvo draudžiama išlaipinti keleivius.

Prie taksi pribėgo ir užpakalines dureles pradarė maždaug penkiasdešimties metų žemaūgis vyriškis pigiu rusvai gelsvu kostiumu, riebaluotais plaukais ir kumpa nosimi.

— Jūs eiti su manimi, — laužyta anglų kalba prabilo jis. — Greičiau, greičiau, prašau! Aš esu Grigorijus! — prisistatė ir nuolankiai nusišypsojo, pademonstruodamas atsikišusius priekinius dantis.

Priblokšta Linė paklausė:

— Kur... kur mes eisime?

Atsiprašomą vypsnį nutaisęs nepažįstamasis nekantraudamas kone vilkte išvilko ją laukan į bjaurią vidurdienio žvarbą.

Taksistas iš bagažinės iškėlė keleivių krepšius.

Nė vienas neatkreipė dėmesio į šalimais praslinkusį žalią „Volkswagen Passat“.

Nusikaltimų tyrimo kabinete supypsėjo vyresniojo detektyvo radijo stotelė.

— Rojus Greisas, — atsiliepė jis.

— Jos išlipo prie Braitono stoties, — pranešė motiną su dukra sekęs pareigūnas. — Neleistinoje vietoje.

Rojus visiškai sutriko. *Braitono stotis?*

— Kas per šūdas? — garsiai pagalvojo.

Per vieną valandą į Londoną išjudėdavo keturi traukiniai. „Romeo Siera Nulis Aštuoni Alfa Maikas Lima“ artėjo prie M25 magistralės. Štai kaip nelauktai žlugo bet kokios teorijos apie privačią ligoninę Sasekse. Negi jos vyksta į kokią nors Londono kliniką?

— Tuos žmones sekite pėsčiomis, — ūmai supanikavęs įsakė Greisas. — Nepameskite jų. Kad ir ką, po šimts, darytumėte, neišleiskite jų iš akių.

*

Vienu krepšiu nešinas Grigorijus, o kitu — Linė, kuri tempė dar ir tarp jųdviejų klupčiojančią Keitliną, skubiai nužingsniavo per Braitono stoties salę. Vyrutis kas porą sekundžių dirgliai žvilgčiojo sau per petį.

— Sparčiau! — nesiliovė meldęs. — Sparčiau!

— Aš negaliu, velniai rautų, — išmušta iš vėžių sušvokštė Linė.

Jie nuskubėjo pro laikrodį, kabantį po stikliniu stogu, pro spaudos kioską, palei kavinę, per tolimąjį peroną.

— Kur mes einame? — paklausė Linė.

— Greičiau, — atsakė jis.

— Man reikia prisėsti, — tarė Keitlina.

— Po minutės tu sėdėti, gerai?

Trijulė pasiekė išlaipinimo zoną netoli stovėjimo aikštelės išvažiavimo, aplenkė keletą lūkuriuojančių automobilių bei taksi ir nusigavo iki rudo dulkėto mersedeso. Kumpanosis atšovė bagažinės dangtį, vidun įkėlė krepšius, pravėrė galines dureles ir pagelbėjo mergaitei įsirangyti į saloną. Linė įsėdo į mersedesą iš kitos pusės. Grigorijus šoko į vairuotojo vietą, užvedė variklį ir šastelėjo nuo stoties kaip įkirptas.

Motiną su dukra sekantis detektyvas konsteblis Piteris Vulfas su siaubu akimis palydėjo tolstantį mersedesą. Jausdamas, kaip blėsta perspektyvos būti paaukštintam tarnyboje, karštligiškai stvėrėsi radijo stotelės, susisiekė su kolega ir liepė jam atlėkti iki išvažiavimo iš automobilių aikštelės.

Bet „Volkswagen Passat" užstrigo kitapus stoties, įsisprauđęs tarp vairuotojų, kurie niršdami laukė, kol atbulinį manevrą atliks silpnaprotis, savo sunkvežimiu su priekaba užblokavęs visą gatvę.

112

Marlena Hartman sunerimusi vaikštinėjo po kabinetą pirmame vakarinio priestato aukšte Viston Greindže, vienoje iš šešių po visą

pasaulį išsibarsčiusių klinikų, kurias valdė „Transplantation-Zentrale". Dauguma išpaikintų, dėl sveikatingumo paslaugų, operacinių ir nechirurginių atjauninimo procedūrų atvykstančių klientų nė neįsivaizdavo, kas darosi už sandariai uždarytų, ženklu PAŠALINIAMS EITI DRAUDŽIAMA pažymėtų flygelio durų.

Pro kambario langą atsivėrė puikus vaizdas į Daunso reidą, bet ji dažniausiai būdavo per daug užsiėmusi, kad grožėtųsi panorama. Kaip, pavyzdžiui, šiandieną.

Vokietė dešimtą kartą žvilgtelėjo į rankinį laikrodį. Kur dingo Sirijus? Kur taip užtruko motina su dukra?

Linė Beket faksu privalėjo nusiųsti instrukcijas Marlenos bankui, kad šis leistų pervesti antrąją atlygio dalį. Įprastomis aplinkybėmis, prieš tęsiant darbus, reikėtų sulaukti patvirtinimo, jog pinigai atsidūrė jai priklausančioje Šveicarijos banko sąskaitoje, bet šįkart teks rizikuoti, nes frau Hartman knietėjo kaip įmanoma greičiau iš čia išsinešdinti.

Saulė leisis 15.55, ir tuomet lėktuvai nebegalės nei pakilti iš Šorehamo uosto, nei jame tūpti. Ten prisistatyti būtina vėliausiai pusę ketvirtos. Drauge keliaus ir Kosmesku, prigriebęs mergaitės liekanas. Klinikoje likę komandos nariai prižiūrės Keitliną. Net jeigu policija aptiks šią vietą, operacija bus užbaigta anksčiau nei pareigūnai atlėks, ir siekdami rasti įrodymus, jie turės verstis per galvą. Džiaugsmu netrykš, bet Keitlinos, aišku, nepjaustys ir netikrins, ar pacientė įsigijo naują organą.

Išėjusi iš kabineto ji nudrožė į persirengimo kambarį, kur apsivilko chirurginius drabužius, įsispyrė į batus ir užsitempė gumines pirštines. Tada atidarė duris, įžengė į operacinę, pasisveikindama linktelėjo Razvanui Jonesku, rumunų kilmės transplantacijos specialistui, dviem rumunams anesteziologams ir trims rumunėms seselėms.

Simona nuoga tysojo ant stalo. Be sąmonės gulinčią mergaitę nutvieskė akinanti šviesa, sklindanti iš dviejų viršuje įrengtų aštuonkojo formos šviestuvų. Iš gerklės styrantis kvėpavimo vamzdelis buvo sujungtas su respiratoriumi ir anesteziologine įranga. Iš lašelinės maišelio sunkėsi „Propofol", kurį siurbliukas nepaliaujamai varvino pro intraveninę į riešą įsmeigtą kaniulę. Dar pora pumpavo skysčius, kad pakankamai jų gavę organai išliktų aukščiausios kokybės.

Plokščias šiuolaikiškas, ant sienos pritvirtintas ekranas rodė kraujo spaudimą, širdies pulsą ir deguonies įsotinimo lygį.

— *Alles ist in Ordnung?** — pasiteiravo Marlena Hartman.

Razvanas sureagavo bereikšmiu žvilgsniu. Ji pamiršo, kad chirurgas nešneka vokiškai.

— Pasirengę? — šįsyk paklausė rumuniškai.

— Taip.

Ji vėl nukreipė akis į laikrodį.

— Gal jau išimsite kepenis?

Savo srityje patirties nestokojantis Razvanas nenoromis paprieštaravo:

— Verčiau sulaukime sero Rodžerio.

— Man neramu dėl laiko. Pradėkite nuo inkstų. Juos užsisakė pora klientų iš Vokietijos ir Ispanijos.

Staiga pyptelėjo radijo stotelė. Marlena atsiliepė į kvietimą ir akimirką pasiklausė. Galiausiai ištarė:

— Gerai, nuostabu!

Ponia Beket su dukra bus vietoje po dvidešimties minučių.

113

Sutrikęs detektyvas konsteblis Vulfas įsijungė radijo stotelę ir pranešė, kad „Viskis Septyni Devyni Šeši Lima Delta Yla" pradingo iš regėjimo lauko. Rudasis mersedesas su Line ir Keitlina Beket paspruko.

Žavinga, pamanė Rojus Greisas, sėdėdamas nusikaltimų tyrimo kabinete Nr. 1 prie daiktais užversto darbo stalo. *Apsitriesk, kaip žavinga.*

Dabar jis tegalėjo viltis, kad automobilį užfiksuos ANAS fotoaparatas.

Telefonas čirškė, bet niekas prie jo nesilietė. Šiuo metu, žiniasklaidai ištrimitavus apie nusikaltimus, tyrėjus užtvindė skambučiai, tačiau kambaryje darbavosi dvidešimt du žmonės, ir tik tuzinas jų šnekėjo telefonais — likusieji skaitė arba vedė duomenis į kompiuterį.

— Ar kas nors pakels tą prakeiktą ragelį? — suriko vyresnysis detektyvas.

Rojus Greisas nudūrė akis į Džimo Tauerso skrodimo ataskaitą, neseniai atsidūrusią ant jo stalo. Mirties priežastis: uždusimas, kurį sukėlė

* Viskas parengta? (*vok.*)

įkvėptas vanduo. Dėl deguonies trūkumo ir acidozės sustojo širdis. Paskubomis peržvelgęs Nadiuškos De Sančos terminologine kalba prirašytus puslapius jis išsiaiškino, kad „Scoob-Eee" škiperis tiesiog paskendo. Vidaus organai neišpjauti.

Tauersas prarado gyvybę kitaip negu trys iš Anglų sąsiaurio ištraukti paaugliai, tačiau nuojauta Greisą tikino, esą visi mirties atvejai tarpusavyje susiję. Jis turės apsispręsti, ar verta atkakliai reikalauti, kad žvejybinį botą, oficialiai tapusį nusikaltimo vieta, policija iškeltų į paviršių. Tiesa, tokiems žygiams kol kas nebuvo laiko.

Klaviatūroje išbarbenus komandą, kompiuterio ekrane nušvito topografinė nuotrauka. Dar po kelių sekundžių pagal borto atsakiklius Rojus nustatė sraigtasparnio ir dviejų Sirijaus „Aston Martin" sekančių automobilių koordinates. Jie tebuvo už kelių mylių į pietus nuo M25 greitkelio. Bent tiek gerai, kad stebėti chirurgą padės galybė tame sektoriuje sumontuotų ANAS fotoaparatų.

Netrukus jam skambtelėjo iš Valdymo centro. „Viskis Septyni Devyni Šeši Lima Delta Yla" užtiktas A283 kelyje, į vakarus nuo Braitono.

Iš jaudulio netverdamas kailyje Greisas pripuolė prie žemėlapio. Ir susiraukė. Arčiausiai mersedeso esantys purpuriniai skrituliai ženklino Šorehame veikiančią Sautlando ligoninę ir Nacionalinę sveikatos priežiūros ligoninę, jau atmestas kaip netinkamas, bei sveikatingumo bei grožio kliniką, Viston Greindžą, taip pat nepatraukusį policijos dėmesio. Svarbiausia, kad kelias vedė link Vašingtono žiedo, esančio į šiaurę nuo Vortingo — link to paties, iš kurio Sirijus įsuko į A24 greitkelį.

Grįžęs prie darbo stalo jis paskambino Džeisonui Tingliui, Informacijos analizės padalinio inspektoriui, ir paklausė, ar į Vašingtono rajoną išsiųsta sekimo komanda. „Ne", atsiprašomu tonu atsakė Tinglis.

Prabėgo dešimt minučių, bet apie rudąjį mersedesą — jokių žinių.

Vadinasi, jis klaidingai nustatė kryptį. Kad tik automobilis pakliūtų į budinčio patrulio akiratį!

Vėl ėmė zirzti telefonas. *Po velnių, ar kas nors atsilieps į sumautą skambutį?*

Pagaliau kažkuris iš bendradarbių pakėlė ragelį.

Greisui nenumaldomai kriko nervai. Alisona Vosper pageidavo naujausių duomenų, o Kevinas Spinela iš *Argus* laikraščio paliko keturias žinutes, kuriose teiravosi, kada įvyks kita spaudos konferencija.

Kompiuteryje įjungęs Sasekso žemėlapį, dėbsodamas į ekraną, jis žūtbūt mėgino susigaudyti, kas praslydo pro akis.

Staiga ryšį užmezgė pareigūnas, iš sraigtasparnio sekantis objektą Nr. 1. „Aston Martin" užsuko į degalinę.

Rojus Greisas padėkojo už naujieną. Po sekundės radijo stotelė atgijo — nepaženklintu automobiliu važiuojantys policininkai perdavė, kad sustojo prie gretimų kolonėlių ir laukia nurodymų.

— Būkite šalia, — liepė vyresnysis detektyvas. — Bet nieko nedarykite. Tik prisipilkite degalų arba apsimeskite, kad pilatės.

— Būti šalia. Supratome. — Po statinių trikdžių pliūpsnio vėl nuskambėjo balsas: — Sere, objektas Nr. 1 išnyra laukan. Bet, sere, čia ne jis, o *ji*.

— Ką?

— Tai moteris. Ilgais tamsiais plaukais. Penkių pėdų ir dešimties colių ūgio, beveik trisdešimties metų.

— Įsitikinęs? — griežtai paklausė Greisas.

— Hmm... taip, sere, čia tikrai moteris.

Greisą ūmai apėmė jausmas, tartum kažkas iš jo vidurių ištraukė kištuką.

— Moteris ilgais rudais plaukais? Bet... prieš pusvalandį ji buvo žilaplaukė!

— Jau nebe, sere.

— Juokaujate?

— Deja, ne, sere.

— Likite su ja. Noriu žinoti, kur toji moteris vyksta.

Po akimirkos jis liepė sraigtasparniui skristi prie Vašingtono žiedo ir stebėti mersedesą. Paskui nurijo kaip ledas šaltos kavos gurkšnį, trumpam užsimerkė ir sukiodamas galvą krumpliais patekšnojo sau į smakrą.

Moteris iš „Aston Martin" viso labo išsiruošė į nekaltą kelionę ar atliko masalo vaidmenį? Nejau detektyvas seržantas Taneris, patyręs sekimo specialistas, apsiriko? Nevykęs plaukų spalvos nustatymas — labai rimta klaida. Automobilis, ko gero, buvo tamsintais langais, tačiau įstatymas draudė tamsinti priekinius stiklus.

Po sekundės trekštelėjo radijo stotelė ir jis sulaukė atsakymo.

Ryšį užmezgė „Aston Martin" stebintis pareigūnas.

— Sere, jai nuėjus sumokėti už kurą, užmečiau akį į automobilio saloną. Ant keleivio sėdynės guli žilas trumpaplaukis perukas.

Greisas padėkojo, įsakė važiuoti moteriškei įkandin ir baigė pokalbį.

Šūdas, nusikeikė mintyse. *Šūdas, šūdas, šūdas.*

Jis griebė radiją ir nedelsdamas susisiekė su Polu Taneriu.

Detektyvas seržantas Taneris atsiprašomu balsu informavo, kad „Aston Martin" pasišalinus jis su kolega liko budėti prie vartų dar trisdešimt minučių, kaip ir buvo nurodyta. O šiuo metu abu lėkė į centrinę Braitono dalį, nes skubiai iškvietė į operaciją, per kurią teks sekti narkotikų prekeivius.

Jiems padėkojęs Greisas atsisuko į Gajų Bečelorą ir paprašė surinkti Sirijaus namų telefono numerį, nes reikėjo patikrinti, ar chirurgas tebetūno savo dvare.

Po dviejų minučių detektyvas seržantas pranešė, kad seras Rodžeris visai neseniai išvyko.

Rojus Greisas klausėsi žinios paniuręs. Stačiai galvoje netilpo, kad leidosi visapusiškai ir taip lengvai apmaunamas. Komanda nieko panašaus iš viršininko nesitikėjo. *Jis* nieko panašaus iš savęs nesitikėjo.

Akivaizdu, kad derėjo išnaudoti pasitaikiusią progą ir dar šiandieną areštuoti Linę Beket. Taip bent jau būtų suvaldęs padėtį. Kartu, be abejo, pakurstęs paniką ir greičiausiai netekęs galimybės sučiupti nusikaltėlius už rankos. Dieve, kaip lengva kalbėti po laiko!

Mąstyk, sau liepė. *Mąstyk, mąstyk, mąstyk, mąstyk.*

Nuo telefono vėl atvilnijo trelės, kurių niekas nesiteikė nutraukti. Nesiliaujantis, velniškai įkyrus garsas trukdė susikaupti. Aparato skydelyje žybčiojo lemputė. Suirzęs jis nuspaudė mygtuką ir pats atsiliepė į skambutį.

Kitame laido gale baimingai prabilo moteris — sprendžiant iš balso, maždaug trisdešimties, gal keturiasdešimties metų.

— Ar galėčiau kreiptis į žmogų, kuris užsiima Anglų sąsiauryje, hmm... rastų trijų lavonų byla? Čia operacija „Neptūnas", teisingai?

Ji veikiausiai tiktai sugaišins laiką, nors ką gali žinoti... Rojus visuomet stengdavosi šnekėti mandagiu tonu ir atidžiai išklausyti pašnekovą.

— Jūs kalbate su vyresniuoju detektyvu Greisu. Aš vadovauju operacijai „Neptūnas".

— O, taip. Gerai. Atleiskit už trukdymą... bet aš sunerimusi. Išvis neturėčiau jums skambinti — per pietų pertrauką vogčia išmukau iš darbo.

— Aišku. — Jis paėmė tušinuką ir atsivertė tuščią užrašų knygelės puslapį. — Prašau prisistatyti ir pasakyti savo telefono numerį.

— Bet... bet kovos su nusikaltimais reklama skelbia, kad... kad leidžiama išlikti anonimu.

— Taip, jei tik norite. Na, kuo, jūsų manymu, galite mums padėti?

— Ką gi, — dar baugiau išlemeno moteris, — gal čia niekis, tačiau aš skaičiau... na, žinote... ir mačiau per žinių laidą, kad, hmm... policija iškėlė prielaidą, jog tuos vargšus jaunuolius atgabeno į šalį dėl jų organų. Suprantat, esmė ta... — ji nutyko.

Greisas tylėdamas laukė tęsinio. Kai nesulaukė, šiek tiek nekantriai paragino:

— Taip?

— Suprantat, aš dirbu farmacinėje didmenininkų įmonėje, medikamentų išdavimo skyriuje. Jau gana ilgai tiekiame dviejų rūšių vaistus — be abejo, drauge su kitais,— vakarinėje Sasekso dalyje įsikūrusiai plastinių operacijų klinikai. Ir aš niekaip nesuvokiu, kodėl šiai įstaigai jų prireikė.

Vyresnysis detektyvas sukluso.

— Kokius vaistus?

— „Tacrolimus". — Ji ištarė pavadinimą paraidžiui. — Ir „Ciclosporin". — Greisas užsirašė ir antrą pavadinimą. — Tai imunodepresantai.

— Kam konkrečiai jie skirti?

— Tam, kad žmogaus kūnas neatmestų transplantuotų organų.

— Ir jie nenaudojami plastinėje chirurgijoje?

— Išimtis galėtų būti nebent odos persodinimo operacijos, nes po jų imunodeprestantai pasitelkiami kaip apsauga nuo atmetimo reakcijos. Bet aš labai abejoju, kad tokių kiekių, kokius klinikai siuntėme pastaruosius dvejus metus, reikėtų vien odos transplantacijoms. Šitą sritį išmanau neblogai, nes anksčiau dirbau Ist Grinstedo nudegimų skyriuje, — išdidžiai ir nebe taip baikščiai pareiškė ji. — Beje, minėtai klinikai tiekiame dar vieną vaistą. Manau, jis galėtų patraukti jūsų dėmesį.

— Kokį?

— „Prednisolone". — Moteris vėl ištarė pavadinimą paraidžiui. — Plačiau vartojamą, bet, tai svarbiausia, kepenų transplantantams reikalingą steroidą.

— Kepenų?

— Taip.

Rojus Greisas pajuto, kad jo organizmą užplūdo adrenalino srautas.

— Koks klinikos pavadinimas?

Moteris padvejojo, jos balsas prityko ir vėl tapo baugštus.

— Viston Greindžas, — kone sušnabždėjo.

114

Vairuotojas prastokai šnekėjo angliškai, o tai Linę kuo puikiausiai tenkino, nes ji nejautė jokio noro plepėti. Vyriškis prisistatė Grigorijaus vardu, ir Keitlinos motina, pažvairuodama į užpakalinio vaizdo veidrodėlį, kaskart išvysdavo į ją įbestas kumpanosio akis, prašieptas lūpas, kreivus žvilgančius dantis. Jis porą sykių šnektelėjo mobiliuoju svetima, nepažįstama kalba.

Visą Linės dėmesį buvo prikausčiusi duktė, kuri, dideliam motinos palengvėjimui, per kelionę truputį atsigavo — galbūt dėl gliukozės arba antibiotikų, o gal dėl jų abiejų poveikio. Nūnai tikru nervų kamuoliu virto ne kas kitas, o Linė, ji veik nesidomėjo, kur link jie traukė, tuo metu mersedesas, pasukęs A27 greitkeliu į vakarus nuo Braitono, apvažiavo Šorehamo oro uostą ir nuurzgė Steiningo aplinkkeliu. Iš pilko, grėsmingai apniukusio, tarsi jos vidinę tamsą atspindinčio dangaus krito šlapdriba. Vairuotojas kas porą minučių trumpam įjungdavo valytuvus.

— Ar tėtis mane aplankys? — kasydamasi pilvą sulemeno Keitlina.

— Be abejo. Kol grįši namo, vienas iš mūsų visada palaikys tau draugiją.

— *Namai*, — ilgesingai tarė mergaitė. — Va, kur norėčiau būti. *Namuose.*

Linė jau ruošėsi paklausti, kuriuos namus ji turėjo omeny, bet nusprendė, kad neverta. Atsakymą žinojo.

— Mama, per operaciją tu neišvažiuosi? — paklausė Keitlina, kuri atrodė išsigandusi ir pažeidžiama.

— Nieku gyvu. Prižadu. — Ji spustelėjo suglebusius dukters pirštus ir pabučiavo į skruostą. — Atsigavusi iš karto pamatysi mane.

Keitlina kreivai nusišypsojo.

— Aha, tik manęs negėdink savo drabužiais.

— Labai tau ačiū!

— Tikiuosi, siaubingos oranžinės palaidinukės nepasiėmei?

— Ne, siaubingos oranžinės palaidinukės nepasiėmiau.

Praėjus kiek daugiau nei pusvalandžiui nuo tada, kai automobilis apleido Braitono stoties aikštelę, jie įsuko tarp prašmatnių vartų kolonų, pravažiavo pro ženklą su užrašu VISTON GREINDŽO SPA, pajudėjo degutbetonio keliu, kuris driekėsi kalvotame parke, persirito per keletą greitį ribojančių kalvelių. Neilgai trukus kairėje pusėje pasirodė didžiulis ežeras bei golfo laukas. Priešakyje plytėjo Daunso reidas, ir Linė netgi įžvelgė medžius, vešančius ant Čanktonberio Žiedo piliakalnio.

Keitlina sėdėjo užsimerkusi, per „iPod" grotuvą klausėsi muzikos arba snūduriavo. Į gedulingą tylą nugrimzdusi motina neketino jos žadinti iki pat paskutinio momento, vildamasi, kad miegas padės dukrai išsaugoti šiek tiek jėgų.

Viešpatie, kad tik būčiau priėmusi tinkamą sprendimą, nebyliai meldėsi ji.

Viskas klostėsi gerai, kol rytą į duris pasibeldė policininkai. Ligi tol Linė neabejojo, kad elgiasi teisingai, bet dabar nebenutuokė, kas yra „teisinga".

Kai mersedesą sukratė kelio kauburėlis, Keitlina praskyrė blakstienas ir sutrikusi apsidairė.

— Ko klausaisi, brangioji? — pasiteiravo motina.

Duktė jos neišgirdo.

Linė žvelgė į savo atžalą su tokia meile, kad, rodės, jai plyš širdis. Žvelgė į tulžingai gelsvą odą ir akis. Iš pažiūros mergaitė buvo velniškai trapi ir silpna.

Brangioji, išlik stipri. Dar truputėlį. Dar kelios valandos, ir visos negandos baigsis.

Ji dirstelėjo į priekinį langą ir sekundę kitą paspoksojo į milžiniškus ir bjaurius senovinius dvaro rūmus. Centrinė dalis lyg ir asocijavosi su gotikine karalienės Viktorijos laikų architektūra, tačiau ją papildė nemažai neseniai suręstų flygelių — ir panašaus stiliaus, ir šiuolaikiškų neišvaizdžių standartinių priestatų. Linė pamatė automobiliais nusėtą, stovėjimo aikštelėmis apsuptą žiedinį privažiavimo taką, bet prie ženklo

su užrašu PRIVATI TERITORIJA vairuotojas išsuko iš pagrindinio kelio, nuriedėjo po arka ir veikiai pasiekė erdvų užpakalinį kiemą, kurio vienoje pusėje stūksojo pastatas, kadaise, kaip ji spėjo, buvusios arklidės, o kitoje rikiavosi šlykštūs garažai su pakeliamaisiais vartais.

Mersedesas sustingo prie paprastų juodų durų. Prieš Linei išnyrant iš salono, per slenkstį žengė moteris, tikras mėsos kalnas, užsitempusi baltą slaugės palaidinę ir apsiavusi sportinius batelius.

Grigorijus aplėkė automobilį, ketindamas atverti Keitlinai dureles, bet toji sutelkė jėgas, išslydo laukan pro kitą pusę ir be niekieno pagalbos nusekė įkandin motinos.

— Ponia Linė Beket, panelė Keitlina Beket?

Moteris prabilo oficialiu balsu ir svetimšališku akcentu, tad atvykėlės pasijuto tarsi kvočiamos.

Apkabinusi dukrą Linė nuolankiai palinksėjo ir kortelėje, prisegtoje prie baltos palaidinukės, perskaitė nepažįstamosios vardą: Draguta. Primena drakoną, pagalvojo Linė.

— Prašau paskui mane.

— Aš atnešiu jūsų mantą, — tarė Grigorijus.

Linė sugniaužė dukters ranką ir jos pajudėjo dezinfekcinėmis priemonėmis trenkiančiu plačiu koridoriumi, kurio sienas dengė baltos plytelės. Praėjusios pro keletą uždarytų kambarių, pagaliau nusigavo iki užrakintų durų. Stambioji palydovė surinko apsaugos kodą ir jas pravėrė.

Trijulė nužingsniavo kiliminiu taku tarp šviesiai pilkai dažytų, biurui pritinkančių sienų. Galų gale Draguta sustojo prie kitų durų ir pasibeldė.

Anapus slenksčio pasigirdo moteriškas balsas:

— *Reinkommen!**

Slaugė palydėjo Linę su Keitlina į erdvų ištaigingą kabinetą ir grįžusi į koridorių uždarė duris. Pasitikdama atvykėles, iš už jokiais daiktais neapkrauto rašomojo stalo pakilo Marlena Hartman. Pro langą už jos nugaros atsivėrė Daunso reido panorama.

— *Gut!* Jūs čia! Tikiuosi, kelionė buvo maloni. Prašau sėstis, — ji pamojo į du fotelius, stovinčius priešais stalą.

— Taip, kelionė įdomi, — atsakė Linė. Jos skrandį ir gerklę veržė toks standus mazgas, kad moteris vos išspaudė žodžius. Kojos drebėjo.

* Įeikite (*vok.*)

— *Ja*. Mes susidūrėme su problemomis, — rimtai linktelėjusi tarė Marlena Hartman. — Bet aš niekada nenuviliu klientų. — Ji nusišypsojo mergaitei. — Viskas gerai, *mein Liebling*?

— Ar per operaciją chirurgas galėtų paleisti Faist dainą? — tyliai paklausė Keitlina. Atsisėdo ir susikūprinusi įniko kasytis kairiąją kulkšnį.

— Faist? — moters kaktoje įsispaudė raukšlė. — Kas yra Faist?

— Gera dainininkė.

Paauglė ėmė nagais gremžti išsipūtusį pilvą.

Vokietė patrūkčiojo pečiais.

— Tvarka. Aš pasidomėsiu. Bet neįsivaizduoju, ką chirurgas atsakys.

— Noriu sužinoti dar vieną dalyką.

Linė baimingai ją nužvelgė. Kalbėdama dukra, regis, gaudė orą.

— Klausau.

— Mano naujos kepenys... iš kur jas gavote?

Moteris atsakė be menkiausių dvejonių.

— Iš vargšės apytikriai tavo amžiaus mergaitės, vakar autoavarijoje praradusios gyvybę.

Motina neramiai pašnairavo į savo atžalą, akimis prašydama nesigilinti į šią temą.

— Kur ji žuvo?

Keitlina nebylių raginimų nepaisė. Jos balsas staiga sustiprėjo.

— Rumunijoje. Netoli Brasovo miesto.

— Papasakokite apie ją.

Šįkart Marlena Hartman gūžtelėjo tarytum gindamasi.

— Atleisk, bet mane saisto konfidencialumo taisyklės. Suteikti išsamesnės informacijos apie donorę negaliu. Vėliau galbūt parašysi jos šeimai, išreikši padėką laiške, kurį būtinai perduosiu. Aš netgi skatinčiau taip pasielgti.

— Vadinasi, policija ne...

— Brangioji, — įsiterpė Linė, kuri nujautė, ką duktė pasakys. — Frau Hartman teisi.

Keitlina tylėdama pasidairė, pervėrė kambarį skvarbiu žvilgsniu, tarsi jai būtų sunkiai sekęsi įžiūrėti apibrėžtus objektų kontūrus.

— Prieš... prieš sutikdama paimti kepenis, — silpnu balsu prabilo, — turiu žinoti tiesą.

Sukrėsta Linė nuo jos neatplėšė akių.

Nelauktai atsilapojo durys ir kabinete pasirodė medicinos sesuo, vardu Draguta.

— Mes pasirengę.

— Keitlina, tu jau eik, — paliepė organų prekeivė. — Mudviem su tavo mama reikia užbaigti reikalus. Ji pas tave ateis po kelių minučių.

— Policininkų rodyta nuotrauka netikra? — neatlyžo Keitlina.

— Brangioji! Angelėli! — maldingai sušuko Linė.

Į pašnekoves žiūrinčios Marlenos Hartman veidas sustingo akmenine išraiška.

— Nuotrauka?

— Jie melavo! — kone ašarodama sušuko mergaitės motina. — Jie melavo!

— Apie kokią nuotrauką tu kalbi? — pasidomėjo prekeivė.

— Policija sakė, kad mergaitė dar gyva. Kad ją nužudys dėl manęs.

Marlena Hartman palingavo galva. Jos lūpos virto tiesia linija, akyse nušvito nuostaba.

— Keitlina, patikėk, tokiomis priemonėmis savo versle nesinaudoju, — labai švelniu tonu tarė vokietė ir šiltai nusišypsojo. — Vargu ar jūsų teisėsaugos atstovai džiaugiasi, kai kas nors, — kaip jūs ten sakot, — *kiša pagalius* sistemai į ratus. Jų požiūriu, verčiau žmonės miršta, negu perka organus. Tau teks manimi pasikliauti.

Vėl prabilo slaugė:

— Prašau eiti.

Linė pabučiavo Keitliną

— Keliauk su ja, mieloji. Mes pasimatysime po minutės kitos. Man reikia sumokėti likusią pinigų dalį. Kol ruošies, nusiųsiu faksą į banką.

Ji padėjo dukrai atsistoti.

Svyruodama mergaitė nukreipė apsiblaususias akis į frau Hartman.

— Faist, — priminė. — Paprašysite chirurgo?

— Faist, — išsišiepdama pakartojo vokietė.

Keitlina baugščiai žengtelėjo motinos link.

— Mama, tu ilgai neužtruksi, ar ne?

— Pasistengsiu atlėkti kuo greičiau, brangioji.

— Man baisu, — sukuždėjo ji.

— Po kelių dienų savęs neatpažinsi! — patikino organų prekeivė.

Draguta išsivedė pacientę iš kambario ir uždarė duris. Marlena Hartman kaipmat įtariai prisimerkė.

— Apie kokią nuotrauką užsiminė jūsų duktė?

Linei nespėjus atsakyti, vokietės dėmesį staiga patraukė žemai skrendančio sraigtasparnio čeksėjimas. Moteris pašoko nuo kėdės ir prilėkė prie lango.

— *Scheisse!** — nusikeikė.

115

Plytelėmis išklotu koridoriumi slaugė palydėjo Keitliną į persirengimo kambarėlį, kuriame stovėjo metalinės spintelės, o ant vagio kabėjo ligoninės marškiniai.

— Pasikeiti drabužius, — nurodė ji. — Savo rūbus padedi į keturioliktąją. Aš lauksiu, — sulig paskutiniu žodžiu užvėrė duris.

Keitlina dėbtelėjo į spinteles, nugurkė seiles ir suvirpėjo. Iš Nr. 14 spynos stirksojo raktas su guminiu riešo raiščiu. Visai kaip viešuosiuose baseinuose.

Plaukiojimas kėlė baimę. Jai nepatiko nejausti žemės po kojomis. Kaip dabar.

Apsvaigusi mergaitė tėškėsi ant medinio suolelio ir pasikasė pilvą. Ją kamavo nuovargis, sąmyšis ir šleikštulys. O, kad pagaliau atslūgtų ta bjauri savijauta! Niežėjimas! Baimė!

Keitlina pirmąsyk gyvenime taip stiro iš siaubo.

Kambarys ją slėgė. Spaudė. Traiškė. Sukosi prieš akis. Mintys atklysdavo į galvą ir vėl pranykdavo. Jei norėjai jas nutverti, reikėjo reaguoti žaibiškai.

Visi kažką nuo jos slėpė. Visi iki vieno. Netgi motina. Ką konkrečiai? Ir kodėl? Kiti žinojo tai, apie ką Keitlina nieko nenutuokė, tačiau ką? Tie žmonės neturėjo teisės taip elgtis.

Ji atsistojo, nusivilko paltą ir vėl sudribo, nes patalpa ėmė sūkuriuoti dar sparčiau. Pilvą nudiegė sopuliai. Rodės, vienu metu odą kandžiojo tūkstantis uodų.

* Šūdas (*vok.*)

— Atsiknisk! — pro lūpas netikėtai ištrūko švokštimas. — Atsiknisk, skausme.

Kovodama su kvaituliu mergaitė vėl pakilo ir atidarė spintelę. Jau ketino vidun įkišti paltą, bet sudvejojo, padėjo jį ant suoliuko ir pravėrė duris.

Koridoriuje nebuvo nė gyvos dvasios.

Nusvyravusi per slenkstį ji uždarė persirengimo kambario duris, budriai apsidairė, nors vaizdas prieš akis mažumėlę liejosi, pasuko dešinėn, įveikė nedidelį atstumą ir kairėje pusėje išvydo kitas duris, ant kurių pritvirtintas užrašas informavo: GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA ĮEITI BE STERILIOS APRANGOS. Užrašą pavyko perskaityti tiktai prisimerkus.

Keitlina pravėrė duris ir įklupčiojo į siaurą belangę patalpą, iš pirmo žvilgsnio — medicininių reikmenų saugyklą. Priešais stovėjo ratuotas stalas, į kurį ji atsitrenkė ir susimušė šlaunį, vieną sieną iki pat lubų dengė spinta su stiklinėmis durelėmis ir lentynomis, užverstomis chirurginiais instrumentais, ant grindų riogsojo deguonies balionai — vieną jų netyčia nuvertusi paauglė susikeikė, — ir keletas elektrinių kontrolės prietaisų. Ji perėjo kambarį ir pasiekė kitas duris su apvaliu, į liuką panašiu langeliu.

Ir sustojo kaip įbesta.

Nes kitapus stiklo pamatė įspūdingą šiuolaikišką operacinę, pilną žmonių chirurgų rūbais, elastiškomis kepurėlėmis, baltomis kaukėmis ir kūno spalvos pirštinėmis. Dauguma jų supo ryškiai apšviestą stalą, ant kurio gulėjo nuoga, regis, operacijai paruošta mergaitė. Nemažai aparatų, prijungtų prie vaiko, ji atpažino, nes pati apsčiai laiko praleido ligoninėje ir galybę valandų žiūrėjo mėgstamus medicininius serialus, tokius kaip „Daktaras Hausas" ir „Grei anatomija". Antai endotrachėjinis kvėpavimo vamzdelis. Nazogastrinis vamzdelis, centriniai veniniai kateteriai, kurie užsibaigė į kaklą įbestomis kaniulėmis, prie krūtinės priklijuoti lipdukai — širdies elektrodai, arteriniai ir periferiniai kateteriai su kaniulėmis, PiCCO širdies stebėjimo monitorius, pulso oksimetras, šlapimo pūslės kateteris.

Rankoje skalpelį laikantis pagyvenęs vyriškis kalbėjo su jaunesniu kolega ir pirštu braukė per nuogą kūną — akivaizdžiai demonstravo, kokioje vietoje reikės atlikti pjūvį.

Nors mergaitės veidas buvo kiek iškreiptas ir bejausmis, Keitlina iš karto ją atpažino.

Čia toji rumunė iš nuotraukos, kurią rytą į namus atnešė pora detektyvų. Vakar žuvusi autoavarijoje, pasak vokietės. Na, na, pamanė Keitlina, kai vienas iš medikų žengė į šoną, ir į akiratį išniro daugiau vaiko kūno. Jeigu patenki į avariją, per kurią išleidi kvapą, ant odos turėtų likti kokių nors ženklų, ar ne? Bent jau įbrėžimų, mėlynių, nubrozdinimų.

Tačiau mergaitė atrodė lyg miegant.

Keitlina stipriai užsimerkė, vėl praplėšė vokus ir pabandė geriau įsižiūrėti į operacinės stalą. Ne, ant kūno nematyti jokių žymių.

Mintyse nuskambėjo vyresniojo detektyvo žodžiai.

Jie išpjaus šitos rumunės organą. Jos vardas — Simona Irimija. Kiek mes žinome, kol kas mergaitė gyva ir sveika. Ją atgabeno į Angliją ir čia nužudys, kad jūsų duktė gautų kepenis.

Taigi policininkas sakė tiesą.

Vokietė melavo.

Motina melavo.

Tie daktarai nudobs vaiką. Galbūt jau pribaigė.

Už nugaros nelauktai pasigirdo niršus balsas. Moteris laužyta anglų kalba užriko:

— Ką tu čia darai?

Ji atsigręžė ir pamatė artėjančią Dragutą.

Keitlina karštligiškai suskato stumti duris, bet nieko nepešė. Pamačiusi rankeną, trūktelėjo ją ir pro atsilapojusias duris nuklypavo į kitą kambarį. Širdį varstė pyktis. Pyktis ir neapykanta, kuriuos sukėlė tie žmonės. Kaukėti jų veidai.

— Liaukitės! — išgargė ji prasiverždama pro du arčiausiai stovinčius medikus. Metėsi ant apstulbusio chirurgo, iš jo delno ištraukė skalpelį ir sykiu pajuto, kaip ašmenys įpjovė pirštus. — Tučtuojau liaukitės! Jūs pabaisos!

Sustojusi tarp pagyvenusio ir jaunesnio vyriškių, Keitlina įdėmiai nužiūrėjo kiekvieną matomą mergaitės kūno colį. Bet neįžvelgė nė menkiausių traumos požymių.

— Panele, prašau tuoj pat išeiti, — snobišku, kaukės prislopintu balsu pareikalavo vyresnis chirurgas. — Jūs teršiate operacinę. Atiduokite instrumentą!

— Ar ji gyva? — suspiegdama Keitlina pasitelkė visus savo jėgų likučius.

Prie sienos pritvirtintame plokščiame ekrane lygiagrečiai vilnijo bereikšmės bangos. Mažesniuose monitoriuose už mergaitės galvos mirgėjo simboliai ir skaičiai.

— Koks, po velnių, jūsų reikalas? — pasiuto daktaras, ir regimi jo veido lopiniai nusidažė rausvai rudu atspalviu.

— O, labai didelis. — Sunkiai šnopuodama Keitlina bedė pirštu sau į krūtinę. — Aš turėčiau gauti jos kepenis.

Patalpoje akimirką stojo bežadė tyla.

Draguta šūktelėjo jai sugrįžti — paleido gerklę tartum kviesdama šunį.

— Taip, gyva, — entuziastingai patvirtino jaunesnis chirurgas, tarsi įsibrovėlei būtų magėję išgirsti kaip tik tokį atsakymą.

Ji šoko pirmyn, kairiąja ranka įsikibo į lašelinės žarneles, nusidriekusias link Simonos dilbio, išrovė jas, tuomet stvėrė prijungtas prie kaklo ir ėmė plėšti lipdukus — širdies elektrodus.

Pagyvenęs chirurgas griebė ją už pečių.

— Panelyt, gal išprotėjote?

Keitlina suleido jam į plaštaką dantis. Vyriškis iš skausmo užstaugė, o ji pasimuistė, išsivadavo iš gniaužtų, atsisuko į operacinės komandą, kuri, sprendžiant iš akių, buvo sukrėsta ir neįsivaizdavo, kaip elgtis toliau. Dar po sekundės ji pastebėjo artyn žygiuojančią slaugę.

Paauglė atkišo skalpelį kaip durklą ir beatodairiškai juo sumostagavo.

— Nukelkite ją nuo stalo! — lūžtančiu balsu įsakė. — Tučtuojau nukelkite!

Daktarai žiopsojo priblokšti, neįstengdami pakrutėti iš vietos. Tik Draguta nesutriko: prastumdė juos į šalis, čiupo Keitliną už rankos, taip stipriai patraukė į save, kad ji vos nepargriuvo, ir nutempė durų link. Mergaitė sukaupė silpstančias jėgas mėgindama pasipriešinti, bet jos sportukai nuslydo grindų plytelėmis.

— Paleisk mane, prakeikta šlykštyne!

Slaugė sustojo atidaryti durų ir vėl ją timptelėjo. Keitlinai susipynė kojos, virsdama ji instinktyviai mostelėjo ranka ir tuo pat metu pirštais tvirtai tebespaudžiamo skalpelio ašmenimis perrėžė moteriai skruostikaulį, dešiniąją akį ir viršunosę.

Draguta šiurpiai užkriokė, delnus bemat priplojo prie krauju trykštančio veido. Ir susverdėjo staugdama nelyginant mirtį pranašaujanti banši. Ją krintančią pagavo keletas į pagalbą atskubėjusių komandos narių.

Per kilusį sambrūzdį niekas neatkreipė dėmesio į Keitliną, išsiūbavusią iš operacinės.

116

Marlena Hartman susierzinusi dūmė plytelėmis išklotu koridoriumi; nuskambėjus riksmams jos savitvardos šarvai virto šipuliais. Galų gale pastebėjusi, kad operacinėje įsišėlo tikras chaosas, leidosi tekina.

Vokietė nurūko pro medicininių reikmenų saugyklą, įpuolė į kitą kambarį ir pamatė, kad medikai iš visų jėgų bando nulaikyti kūningąją slaugę, kuriai iš veido ant baltos palaidinukės plūdo kraujas. Moteris įnirtingai blaškėsi visus terliodama raudonais purslais ir žviegė apimta isterijos, o su ja grūmėsi seras Rodžeris Sirijus, du jaunesni chirurgai, anesteziologai ir pagalbininkės seselės. Simona be sąmonės tysojo ant stalo, laidų bei žarnelių raizginyje.

— *Gottverdammt,** kas atsitiko?

— Ta panelė išsikraustė iš proto, — švokšdamas atsiliepė Sirijus.

Nespėjus chirurgui dar ką nors pasakyti, mėsingas Dragutos kumštis smogė jam į skruostą, nutrenkė atbulą ir pargriovė ant kietų grindų.

Marlena pribėgo prie sero Rodžerio, pasilenkė ir padėjo atsistoti. Transplantacijos specialistas atrodė apsvaigęs.

— Pas mus atskrido policijos sraigtasparnis! — šūktelėjo vokietė. — Mes privalome suvaldyti padėtį! Tvardykitės! Aišku?

Draguta drėbėsi ant grindų, o ant jos užvirto keletas žaliai apsirengusių medikų.

— Aš apakau! — rumuniškai plyšavo moteris. — Dieve, padėk man, aš apakau!

— Suleiskite jai raminamųjų, — liepė Marlena. — Užčiaupkite! Greičiau!

* Prakeikimas (*vok.*)

Jaunesnysis anesteziologas čiupo švirkštą, ant ratuoto staliuko apgraibomis surado ampulę.

— Dragutą reikia vežti į akių kliniką, — tarė viena iš seselių.

— Kur anglė mergaitė? Keitlina? Kur ji?

Į klausimą operacinės personalas sureagavo bereikšmiais apdujusiais žvilgsniais.

— KUR ANGLĖ MERGAITĖ? — užstaugė Marlena Hartman.

117

Galva sukosi vis stipriau. Šiurpdama nuo šalčio, jausdama, kaip veidą kutena šlapdriba, Ketlina dunkstelėjo į sieną ir atsistūmė nuo jos. Mažai trūko, kad būtų parpuolusi. Kojas vos vos judino. Iš pradžių pavilkdavo vieną, paskui kitą. Ji šiaip taip nukako iki fasadinės statinio dalies. Priešakyje regėjo stovėjimo aikštelę ir ištisas voras transporto priemonių.

Automobilių kontūrai išskysdavo ir vėl paryškėdavo.

Nulingavusi tiesiai per gėlių lysvę Keitlina vėl vos nesusmuko. Į kelį tekšnojo ant laido pakibęs „iPod" grotuvas. Kūną siaubingai niežėjo.

Jie pyks ant manęs. Mama. Lukas. Tėtis, Senelė. Šūdas, visi ant manęs pyks. Šūdas. Pyks. Šūdas. Pyks.

Iš viršaus atsklido griausmingas, ausis raižantis čeksėjimas.

Ji nukreipė akis aukštyn, įnirtingai kasydamasi krūtinę. Per porą šimtų jardų nuo žemės pamatė tamsiai mėlyna ir geltona spalvomis nudažytą sraigtasparnį, lyg kokį gigantišką vabzdį mutantą. Ant jo šono perskaitė užrašą POLICIJA.

Šūdas. Šūdas. Šūdas. Farai ją areštuos, apkaltindami slaugės sužalojimu.

Keitlina prisispaudė prie mūro, godžiai rydama orą, grumdamasi su savimi dėl kiekvieno kvėptelėjimo. Siena, rodės, ėmė siūbuoti. Ji per colį pasislinko į priekį. Išvydo žiedinį privažiavimo kelią. Plačiu lanku skriejantis sraigtasparnis nutolo. Į akiratį ūmai pateko taksi žalsvai melsvu ir baltu kėbulu, beveik toks pat automobilis, pristatęs jas į kliniką.

Į kailinius įsisupusi, šilkine skarele ryšinti moteris sumokėjo taksistui ir nutempė lagaminėlį paradinių durų link. Vyriškis jau sėdosi į automobilį.

Klupčiodama ir mostaguodama rankomis Keitlina ėmė bėgti.

— Ei! — sušuko. — Ei!

Vairuotojas šūksnio neišgirdo.

— Ei!

Jis pranyko automobilyje.

Mergaitė griebė už priekinių keleivio durelių, vėl susvyravo, iš paskutinių jėgų įsikibusi į rankeną. Galiausia jas atšovė.

— Prašau... — dusdama išspaudė, — prašau... ar jūs laisvas?

— Atleisk, brangute, čia ne mano teritorija. Iš šitos vietos imti keleivių neturiu teisės.

— Prašau... kur jūs keliaujate? Ar galite mane tiesiog pavėžėti?

— Kur tau reikia? — paklausė taksistas, žilaplaukis vyras maloniu raukšlėtu veidu. — Aš privalau grįžti į Braitoną.

— Taip. Taip, puiku, ačiū.

Ji bemaž nuvirto ant priekinės sėdynės. Viduje sklandė stiprus moteriškų kvepalų aromatas.

— Brangute, ar gerai jautiesi? Tu kraujuoji.

— Taip. Tik... durimis prisivėriau ranką.

— Aš turiu vaistinėlę. Gal tau duoti pleistro?

Keitlina energingai papurtė galvą.

— Ne. Ačiū, ne. Nepražūsiu.

— Buvai atvažiavusi į procedūras?

Ji linktelėjo, žūtbūt stengdamasi neužsimerkti.

— Kiek girdėjau, čia brangu.

— Moka mano motina, — sušnibždėjo Keitlina.

Vairuotojas pasviro prie keleivės, į save patraukė saugos diržą ir ją prisegė.

Automobiliui pasiekus vartus, ji kone spėjo prarasti sąmonę.

— Tau tikrai nieko blogo neatsitiko?

— Ne. Bet tos procedūros... na, žinote, varginančios.

— Iš kur man žinoti? Mano biudžetas jų nepakeltų.

— Biudžetas, — silpnu lyg aidas balsu atsiliepė Keitlina ir, sulipus akims, pajuto, kad taksi didina greitį.

— Tu tikrai normaliai jauties? — neatlyžo vyriškis.

— Taip, tikrai.

Po penkių minučių priešinga kryptimi nušvilpė trys švyturėliais

mirgantys, sirenomis kaukiantys policijos automobiliai. Dar po kelių sekundžių jiems pavymui nusekė ketvirtas.

— Ten kažkas vyksta, — tarstelėjo vairuotojas.

— Mėšlinų dalykų nuolat atsitinka, — veik snūduriuodama sumurmėjo Keitlina.

— O, taip, tu teisi, — pritarė taksistas.

118

Išsigandusi, kad organų prekeivė taip netikėtai, sakytum, panikuodama, išskubėjo iš kabineto, Linė pribėgo prie lango pažiūrėti, kas kelia tą baisų nenutrūkstamą tarškėjimą ir gausmą. Kai prieš akis pasirodė policijos sraigtasparnis, jai sutraukė gerklę.

Skraidyklė suko ratus gana neaukštai, tarsi ieškodama konkretaus objekto... arba žmogaus.

Jos?

Linę apėmė jausmas, tarsi jai į pilvą kažkas būtų suvertęs bidoną ledukų.

Meldžiu, tik ne tai. Ne, Viešpatie. Tik ne dabar. Tegu operacija nenutrūksta. Vėliau kas bus, tas bus.

Tegul tik spėja išoperuoti Keitliną.

Ji stebėjo sraigtasparnį taip įsitempusi, kad iš pradžių nenugirdo telefono trelių. Paskui panaršė rankinuką ir susirado mobilųjį. Užrašas ekranėlyje skelbė: NUMERIS NERODOMAS.

Linė spustelėjo sujungimo mygtuką.

— Ponia Beket? — moters balsas lyg ir pažįstamas, bet Linė niekaip neprisiminė, kieno jis.

— Taip.

— Čia Širlė Linsel iš Pietų Londono Karališkosios ligoninės.

— O... Sveiki.

Persodinimo koordinatorės skambutis nustebino. Ko, po velnių, jai prireikė?

— Noriu pranešti gerą naujieną. Mes turime donorą, kurio kepenys galbūt tiktų Keitlinai. Ar per valandą susiruošite kelionei?

— Turite kepenis? — suglumo Linė.

— Tiksliau, turime dalį stambaus asmens kepenų.

— Aha, aišku. — Ji apkvaito. *Dalis kepenų*. Šiuo momentu nė nesusigaudė, apie ką Širlė Linsel kalba.

— Valandos jums užteks?

— Kam?

— Netrukus judvi su Keitlina paimtų greitosios pagalbos automobilis.

Linę nelauktai perliejo svilinantis karštis ir užvaldė įsitikinimas, kad jos galva tuojau sprogs.

— Atleiskit?

Širlė Linsel kantriai pakartojo, ką sakė prieš tai.

Pastėrusi, prie ausies spausdama mobilųjį, Keitlinos motina nepratarė nė žodžio.

— Alio? Ponia Beket?

Jai paralyžiavo smegenis.

— Ponia Beket? Jūs mane girdite?

— Taip... taip.

— Po valandos jūsų atvažiuos greitosios pagalbos automobilis.

— Supratau. Bėda ta, hmm... — ji nuščiuvo.

— Alio? Ponia Beket?

— Aš klausau, — atsakė Linė.

— Organas puikiai tinka jūsų dukrai.

— Aha, gerai.

— Jums kilo rūpesčių, apie kuriuos norėtumėte pasikalbėti?

Linės protas kaip paklaikęs ieškojo tvirto pagrindo, kuris neišslystų iš po kojų. Ką, velniai rautų, daryti? Padėkoti moteriškei ir atsakyti, kad problemos jau išspręstos?

Nors virš galvos sukinėjasi policijos sraigtasparnis?

Nors Marlena Hartman kaip paklaikusi išbėgo iš kambario?

Kas, jeigu vokietė, net ir gavusi visą užmokestį, neįvykdys sandėrio sąlygų? Nueita labai toli, bet gal vis dėlto būtų protingiau priimti teisėtai siūlomą organą?

Kaip anąsyk, kai joms atsakė kepenis dėl sumauto alkoholiko?

Jeigu Keitliną vėl apvils, mergaitė neišgyvens.

— Ponia Beket, ar galime aptarti, kas jums neduoda ramybės?

— Na, hmm, po ano karto... jūsų elgesys gerokai mus prislėgė. Nenoriu, kad duktė vėl patirtų ką nors panašaus.

— Suprantu. Ir šį kartą nedrįsčiau garantuoti, kad chirurgui konsultantui nekils keblumų su šiuo organu. Bet kol kas jų nenumatome.

Linė prisėdo į vieną iš fotelių, stovinčių priešais Marlenos Hartman stalą. Jai verkiant reikėjo pamąstyti.

— Aš jums paskambinsiu. Kiek laiko man duotumėte?

Moteris nustebo.

— Dešimt minučių. Paskui, deja, teks perleisti kepenis kitam į sąrašą įtrauktam asmeniui. Manau, jei jų atsisakysite, padarysite siaubingą klaidą.

— Dešimt minučių, ačiū, — padėkojo Linė. — Su jumis susisieksiu ne vėliau kaip po dešimties minučių.

Linė nutraukė ryšį. Pabandė apsvarstyti visus už ir prieš, stengdamasi, kad argumentams įtakos nedarytų sumokėti pinigai.

Garantuotos kepenys šitoje klinikoje ir abejotinos Londone.

Prisidėti prie sprendimo turėtų ir Keitlina. Ji žvilgtelėjo į laikrodį. Liko devynios minutės.

Linė perbėgo kilimais išklotą sektorių ir iš jo nėrė į plytelėmis išklijuotą koridorių. Priešais pamatė praviras duris, užmetė akį vidun ir sumojo atsidūrusi persirengimo kambarėlyje. Ant suoliuko gulėjo dukters paltas.

Ji kažkur netoliese, pagalvojo motina. Kairėje pusėje pastebėjo dar vieną tarpdurį. Kitapus slenksčio išvydo medicininių reikmenų saugyklą, ratuotą stalą ir kambario gale įstatytas duris su apvaliu, liuko formos langeliu.

Nulėkusi prie stiklo Linė įsižiūrėjo į patalpą. Į nuogą, intubuojamą, ant operacinės stalo tysančią mergaitę, bet ne Keitliną. Į žalius medikų drabužius vilkinčius kaukėtus žmones, kurie nuo grindų kėlė stambią, kruviną, sąmonę praradusią slaugę. Kol jie svirduliavo, mėgindami nulaikyti drūtą moterį, Linė su siaubu suvokė reginti Dragutą, kuri išsivedė Keitliną.

Gerklę ėmė veržti spazmai. Čia įvyko kažkas siaubinga. Ji pastūmė duris ir įėjo į kambarį.

— Atleiskit! — sušuko. — Atleiskit! Ar kas nors žino, kur mano duktė? Keitlina?

Į ją atsigręžė keletas veidų.

— Jūsų duktė? — laužyta anglų kalba prabilo jaunuolis.

— *Keitlina.* Jai atliks persodinimo operaciją.

Chirurgas atsisuko į seselę ir vėl pažvelgė į Linę.

— Abejoju, — tarė. — Tik ne dabar.

— Kur ji? — veik staugdama, jausdama stiprėjančią baimę pakartojo Linė. — Kas darosi? Kur ji? — Bedusi pirštu į Dragutą paklausė: — Kas jai nutiko?

— Jūs verčiau pakalbėkite su dukra.

— Kur ji? Meldžiu, pasakykit, kur ji?

Jaunuolis patrūkčiojo pečiais.

— Neįsivaizduoju.

Linės žvilgsnis nukrypo į rankinį laikrodį. Liko septynios minutės. Ji apsisuko ir genama panikos išdūmė atgal į koridorių.

— Keitlina! Keitlina! Keitlina! — įniko garsiai šaukti. Atlapojo vienas duris, bet tepamatė skalbinių patalpą. Atšovė kitas, tačiau kambaryje nebuvo nieko, išskyrus magnetinio rezonanso tomografą.

— KEITLINA! — apimta nevilties suklykė. Išrūko į apleistą kiemą ir ledinę žvarbą. Karštligiškai apsidairė ir vėl sušuko: — KEITLINA!

Springdama ašaromis ji grįžo į koridorių ir tekina nusigavo į kabinetų zoną. Pakeliui varstė visas duris iš eilės, bet rado tiktai biuro patalpas ir suglumusius administracijos darbuotojus. Galų gale anapus vieno tarpdurio užtiko juodą trumpą laiptatakį. Bėgte nusigavo iki viršaus ir sustojo prie durų su užrašu: STERILI APLINKA. BE LEIDIMO ĮEITI GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA.

Tuoj pat paaiškėjo, kad jos neužrakintos, tad Linė smuko per slenkstį ir pateko į koridorių, iš vaizdo ir kvapo panašų į ligoninės. Nepaisydama rankų valiklio įtaiso, kabančio ant tolimosios sienos, atidarė dar vienas duris ir įžengė į nedidelę intensyviosios terapijos palatą. Kambaryje dunksojo šešios lovos, bet pacientai gulėjo tiktai trijose — ilgaplaukis, į penktą dešimtį persiritęs, roko grupės dainininką primenantis vyriškis, maždaug Keitlinos amžiaus vaikinukas ir beveik šešiasdešimties metų moteris. Visi trys buvo intubuojami endotrachėjiniais bei nazogastriniais vamzdeliais, sykiu prijungti prie lašelinių ir pluošto laidų, kurie driekėsi nuo įrenginių, supančių kiekvieną lovą.

Atvykėlę įtariais žvilgsniais pasitiko trijulė slaugytojų, įsitaisiusių centriniame punkte, dėvinčių tokias pat baltas uniformas kaip ir Draguta.

— Aš ieškau savo dukters Keitlinos, — paskelbė Linė. — Ar kas nors iš jūsų ją matė?

— Prašom išeiti, — laužyta anglų kalba atsakė viena sesutė. — Jums negalima čia būti.

Linė skubiai pasišalino, pripuolė prie kitų durų ir jas pravėrė. Tačiau kelias viso labo vedė į bufetą ir svetainę. Atidarė priešingoje koridoriaus pusėje esančias duris, bet teužėjo tuščią tualetą. Vėl mestelėjo akį į laikrodį.

Mažiau nei penkios minutės.

Negi medikai jai nesuteiktų daugiau laiko? Keitlina, be jokių abejonių, kažkur čia.

Be jokių abejonių.

Kai pabandė prisiskambinti dukrai į mobilųjį, buvo sujungta su balso paštu. Linė nubėgo laiptais žemyn, lėkte įveikė kabinetų zoną, pro tarpdurį iššoko į trumpą koridorių, kurio gale stumtelėjo kitas duris ir ūmai suvokė patekusi į erdvų SPA vestibiulį marmurinėmis grindimis.

Visur sukiojosi žmonės. Į juvelyrinių dirbinių vitriną spitrijosi trys moterys baltais chalatais ir vienkartinėmis šlepetėmis. Užpildytame blanke parašą raitė panašiai apsirengęs, į registratūros stalą atsirėmęs vyriškis. Netoli jo stoviniavo moteris elegantiškais kailiniais ir šilkine skarele, greta pasistačiusi lagaminą su ratukais, rodos, pasirengusi užsiregistruoti.

Linė per porą sekundžių apžvelgė patalpą.

Keitlinos — nė ženklo.

Staiga šnypšdamos prasiskyrė dvi elektrinių durų dalys. Vidun įžygiavo ryžtingai nusiteikę šeši tvirto sudėjimo vyrai — apsaugines liemenes dėvintys policininkai.

Ji apsisuko ir leidosi į kojas.

119

— Tolimajame gale! — į Grigorijų kreipėsi Marlena Hartman. — Tolimajame golfo aikštyno gale, iš karto už aštuntos duobutės, yra kitas išėjimas, apie kurį policija nežino. Juo pasieksime taką tarp gyvatvorių. Keletą mylių laikysimės atokiau nuo pagrindinio kelio. Mums pavyks ištrūkti. Aš tau parodysiu, kur važiuoti.

Sėdėdama ant užpakalinės rudojo mersedeso sėdynės kraštelio, rankomis įsikibusi į keleivio sėdynės atlošą, ji neramiai dairėsi ir minty-

se plūdo nelemtą Linę Beket su jos šliudra dukra. Plūdo policiją. Plūdo panikos apsėstą chirurgą Siriją.

Bet labiausiai koneveikė save, kad buvo idiotė ir manė pajėgsianti išsisukti. Prakeiktas godumas. Taip elgiasi lošėjai, neįstengiantys laiku pasitraukti iš azartinio žaidimo.

Panašiai mąstė ir priešais sėdintis Vladas Kosmesku, kuris visada — na, daugelis atvejų, — žinojo, kada reikėtų pakilti nuo ruletės stalo. Eiti šalin. Keliauti namo.

Ten grįžti reikėjo dar vakar. Tada įvykiai būtų susiklostę kuo puikiausiai. Derėjo grįžti namo, į Rumuniją. Šitai moteriškei jis nieko neskolingas. Vokietė juo naudojosi kaip ir visi kiti. Kaip jis pats naudojosi daugeliu kitų. Kosmesku požiūriu, gyvenime svarbiausia ne ištikimybė, o išlikimas.

Tad ką jis čia veikė?

Atsakymas akivaizdus. Vladas pasidavė moters kerams. Įsigeidė ją užkariauti, parsigriauti ant lovos. Manė, suviliosiąs vokietę pademonstravęs savo narsą.

Jis tyliai nusikeikė. Uždirbti pinigų ir išvengti policijos sugebėjo net dešimt metų.

Koks aš kvailys, pagalvojo. *Koks avigalvis.*

Automobilis pasisuko, bumbtelėjo per kauburį ir, golfo žaidėjų pasipiktinimui, nuriaumojo per veją, tarp kamuoliukų, kuriuos jie ruošėsi mušti į duobutę. Mersedesui šovus stačia nuokalne, jo pakabai susmegus, kėbului pasipurčius, sėdynės atramą spaudžianti Marlena viršugalviu trinktelėjo į stogą.

— *Scheisse!* — sušuko, bet ne iš skausmo. Paleisti gerklę privertė baltas policijos furgonas, stovintis priešais užpakalinį išėjimą iš Viston Greindžo.

— Suk atgal! — liepė ji Grigorijui. — Išbandysime priekinius vartus.

— Gal verčiau sprunkam pėsčiomis? — pasiūlė Kosmesku, kai vairuotojas užgulė stabdį ir automobilis nučiuožė žole.

— Kai virš mūsų skraido sraigtasparnis? Nieko neišdegs! — perkreipusi kaklą vokietė įsispoksojo pro šoninį langą.

Grigorijus netikėtai šūktelėjo ir pirštu bedė sau virš peties. Marlena atsigręžė ir, savo siaubui, išvydo švyturėliais žybčiojantį, sparčiai juos atsivejantį policijos „Range Rover“.

— Bėgti? — paklausė Grigorijus. — Aš moku greitai vairuoti.

— Ne, sustok. Nieko nesakyk. Kalbėsiu aš. Pabandysiu blefuoti. Stabdyk ratus. *Halten!**

Grigorijus pakluso. Sekundę kitą trijulė paniro į bežadę tylą. Marlena įnirtingai laužė galvą.

Link jų atskubėjo dar vienas policijos automobilis, kuris sustingo užtverdamas kelią, priešakiniu buferiu kone liesdamas mersedeso pirmagalį. Sirenai nutilus, vokietė įsižiūrėjo į žmones priekinėse sėdynėse ir ją apėmė dar stipresnė neviltis.

Prie vairo sėdėjo juodaodis, anksčiau neregėtas pareigūnas, bet šalia jo buvo asmuo, su kuriuo ji matėsi Vokietijoje. Savo biure.

Vakar.

Vyriškis nėrė laukan ir plevėsuodamas atsegto palto skvernais nuskubėjo prie mersedeso. Jam iš paskos pasirodė iš „Range Rover" išlindę uniformuoti pareigūnai su apsauginėmis liemenėmis.

— Laba diena, *pone Teilorai,* — jam atidarius dureles, šaltai pasisveikino Marlena. — O gal norėtumėt, kad jus vadinčiau *vyresniuoju detektyvu Greisu?*

Nepaisydamas replikos jis rimtai ištarė:

— Marlena Eva Hartman, suimu jus, nes esate įtariama prekyba transplantacijai skirtais žmonių organais. — Išvardijęs jos teises, nurodė: — Prašau lipti iš automobilio.

Kol moteris rangėsi iš salono, detektyvas prilaikė ją už riešo, paskui linktelėjo vienam iš uniformuotų pareigūnų, ir šis žengęs pirmyn uždėjo vokietei antrankius.

— Minutėlę palūkėkit, — jis paprašė konsteblio ir atšovęs priekines dureles kreipėsi į Kosmesku: — Džozefai Beikeri, dar žinomas kaip Vladas Romanas Kosmesku, jūs areštuojamas, nes esate įtariamas Džimo Tauerso nužudymu. — Greisas išvardijo jo teises.

Policininkui surakinant rumuną, Rojus apėjo mersedesą ir atšovė vairuotojo dureles. Vyrukas žiopsojo į jį drebėdamas, išpūtęs akis.

— Kas jūs toks?

— Aš? Grigorijus. Vairuotojas.

— Kokia pavardė?

* Stok (*vok.*)

— Ką?
— Grigorijus... kaip toliau?
— O. Dinica. Grigorijus Dinica.
— Jūs vairuotojas, taip?
— Taip, kaip taksistas.
— *Taksistas?* — Greisas nuo veido nubraukė šlapdribos lašelį. Sutreškėjo radijo stotelė, bet vyresnysis detektyvas nekreipė į ją dėmesio.
— Taip, taip. Tiems žmonėms vairuoju *taksi*.
— Norite, kad prie kitų kaltinimų pridėčiau ir neteisėtą taksi vairavimą?
Grigorijaus akyse atsispindėjo sąmyšis, jo kaktą išmušė prakaitas.
Greisas liepė Glenui Brensonui sulaikyti vyruką, kaip įtariamą bendrininkavusį prekyboje žmonėmis, ir atsisuko į moterį.
Nespėjus jam prasižioti, Marlena tarė:
— Vyresnysis detektyve Greisai, kai kitąsyk mėginsite apsimesti kokiomis nors paslaugomis susidomėjusiu klientu, siūlyčiau visų pirma apsirūpinti išsamesne informacija.
— Jei pati esate taip gerai informuota, kaip čia nutiko, kad jus suėmiau? — atkirto jis.
— Aš nieko blogo nepadariau, — tvirtai pareiškė vokietė.
— Puiku. Vadinasi, jums pasisekė. Šiuo metu Anglijos įkalinimo įstaigos siaubingai perpildytos. Daugumoje, ypač moterų kalėjimuose, viešėti nerekomenduočiau. — Nuo veido nusišluostęs dar kelis šlapdribos lašus, Greisas paklausė: — Na, frau Hartman, bendradarbiausite ar trukdysite?
— Ką turite omenyje?
— Po kelių minučių mums pristatys kratos orderį. Galite šias valdas aprodyti arba leisti mums patiems susiorientuoti aplinkoje.
Jis nusišypsojo.
Marlena Hartman tuo pačiu neatsakė.

120

Linė bėgo pro nesibaigiančią virtinę kambarių, gluminančią iškabų ir pavardžių gausą. Į vienas patalpas užsuko, į kitas numojo ranka.

Veržtis į sauną, garų patalpą, aromaterapijos kabinetą nė nemėgino. Tačiau įkišo nosį į jogos klasę, Ajurvedos centrą, keletą procedūrinių ir atogrąžų miško zoną.

Kas porą sekundžių žvilgtelėdavo per petį ir pasidairydavo policininkų. Bet šie iš paskos nesekė.

Ji sunkiai šnopavo pasiklydusi nepažįstamoje vietoje. Kūną krėtė drėgnas šaltis bei dirglumas, ir nors sąmonę temdė nuovargis, Linė suvokė, kad jos kraujyje labai sumažėjo cukraus kiekis.

Brangioji. Keitlina, brangioji. Angelėli, kur tu?

Nelėtindama žingsnio ji trečią sykį surinko dukros mobiliojo numerį, bet vėl buvo nukreipta į balso paštą.

Dešimties minučių terminas baigėsi. Linė sustojo, paskambino Širlei Linsel ir maldavo skirti dar šiek tiek laiko. Atskleidė tik dalį tiesos, prasitarė atvežusi Keitliną į SPA centrą, o duktė kažkur nuklydo. Persodinimo operacijos koordinatorė iš Pietų Londono Karališkosios ligoninės nenoriai sutiko palūkėti dar dešimt minučių. Bet ne ilgiau.

Linė puolė jai dėkoti ir po akimirkos sustingo jausdama, kaip krūtinėje trankosi širdis, desperatiškai mąstydama, svaigdama nuo įtampos.

Meldžiu, Keitlina, pasirodyk. Prašau, prašau, prašau.

Klinika pasirodė esanti pernelyg didelė. Rasti dukters tikrai nepavyks, jei kas nors neišties pagalbos rankos. Stengdamasi perprasti, kur esanti, ji bėgte leidosi atgal. Stebėjo ženklus, rodančius kelią į vestibiulį, ir ten nukako greičiau nei tikėjosi. Prie paradinio įėjimo stovėjo vienas jį sergėjantis policininkas. Likusieji buvo dingę.

Linė metėsi pro duris, pažymėtas užrašu PAŠALINIAMS ĮEITI DRAUDŽIAMA, vėl atsidūrė kabinetų sektoriuje, atidarė Marlenos Hartman kambario duris, įpuolė vidun...

Ir sustingo kaip akmuo.

Vokietė, priešais save nuleistomis, antrankiais surakintomis rankomis, buvo niūri, bet laikėsi oriai. Jai už nugaros stypsojo du uniformuoti policininkai. Šalia stoviniavo aukštas plikas juodaodis pareigūnas, o prie rašomojo stalo dokumentus naršė rytą ją aplankęs vyresnysis detektyvas. Pastarasis kryptelėjo galva tarpdurio link ir išplėtė akis atpažinęs Linę.

— Ponia Beket, prieš operaciją nusprendėte dukrai surengti malonią iškylą?

— Jūs privalote padėti ją surasti, — ištrūko Linei.

— Ar galite pateikti rimtą priežastį, dėl kurios atvykote į Viston Greindžą? — rūsčiai atsiliepė Greisas.

— Rimtą priežastį? — detektyvo elgesys ją ūmai įsiūtino. — Man knieti gražiai atrodyti per dukters laidotuves! Ar tokia priežastis jums tinka?

Per stojusią tylos pauzę ji veidu įsikniaubė į delnus ir pravirko.

— Meldžiu, padėkit man. Aš niekaip nesugebu jos rasti. Pasakykit, kur Keitlina? — ašarotas akis motina įsmeigė į vokietę. — Kur mano duktė?

Organų prekeivė patraukė pečiais.

— Prašau... — kūkčiojo Linė. — Man reikia ją surasti. Keitlina kažkur dingo. Pietų Londono Karališkojoje ligoninėje jai reikia persodinti kepenis. Mes privalome ją surasti. Per dešimt minučių. Turime tik dešimt minučių. DEŠIMT MINUČIŲ!

Rojus Greisas nužingsniavo prie moters, atkišęs popieriaus lapą, nutaisęs griežtą veido išraišką.

— Ponia Beket, jūs suimama, nes esate įtariama bendrininkavimu prekiaujant žmonių organais, kurie skirti transplantacijai, ir bandymu įsigyti žmogaus organą. Kalbėti neprivalote, bet jei per apklausą neatskleisite detalių, kurias vėliau paminėsite teisme, tai gali pakenkti jūsų gynybai.

Linė pamatė, kokį dokumentą gniaužia jo pirštai. Neseniai bankui išsiųstą faksą, kuriame ji nurodė pervesti pinigus į „Transplantation-Zentrale“ sąskaitą.

Jai pakirto pakinklius. Prie burnos prispaudusi kumščius, Linė ėmė isteriškai raudoti.

— Prašau, prašau... raskite mano dukrą. Aš pripažinsiu bet kokius kaltinimus, tik ją raskite.

Keitlinos motina maldaudama atsisuko į juodaodį pareigūną užuojautos sklidinu veidu, pažvelgė į šalta statula virtusią vokietę, nukreipė akis į vyresnįjį detektyvą.

— Supraskit, mano mergaitė miršta! Ją reikia rasti per dešimt minučių, antraip ligoninė perleis organą kitam pacientui. Negi jums neaišku? Ji neišgyvens, jei šiandien nepersodins kepenų!

— Kur jūs ieškojote? — šaltai paklausė Marlena.

— Visur.

— Ir lauke?

— Ne, — pakratė galvą Linė. — Man...

— Aš užmegsiu ryšį su sraigtasparniu, — įsiterpė Glenas Brensonas. — Apibūdinkite savo dukrą. Kaip ji apsirengusi?

Kai Linė atsakė, detektyvas seržantas prie ausies pakėlė radijo stotelę. Po trumpo pokalbio nuleido aparatą.

— Tokios išvaizdos mergaitė pastebėta sėdanti į taksi. Prieš penkiolika minučių.

Nustėrusi motina sustūgo:

— Taksi? Kur? Kur jis išvažiavo?

— Automobilis priklauso Braitono „Streamline" bendrovei. Mes išsiaiškinsime kelionės tikslą, bet tam prireiks daugiau nei dešimties minučių.

Išmušta iš pusiausvyros Linė palingavo galva.

— Prieš ketvirtį valandos? Sėdo į taksi?

Brensonas linktelėjo.

Ji susimąstė.

— Klausykit... klausykit... Keitlina turbūt spruko namo. Leiskit man parvažiuoti namo. Aš grįšiu... pažadu, iš karto grįšiu.

— Ponia Beket, jūs areštuota, — priminė Rojus Greisas. — Ir iš Viston Greindžo būsite nugabenta į Braitono kardomąjį kalėjimą.

— Mano duktė miršta! Ji neišgyvens, jei artimiausiu metu nepateks į ligoninę! Aš... privalau būti su ja... aš...

— Jeigu norite, nusiųsime žmogų pažiūrėti, kaip ji laikosi.

— Viskas ne taip paprasta. Keitlina privalo patekti į ligoninę. Šiandien.

— Ar ja gali pasirūpinti kas nors kitas?

— Mano vyras... buvęs vyras.

— Kaip su juo susisiekti?

— Jis laive... jūroje... žemsemėje. Aš... nepamenu... kokiomis valandomis Malkas dirba... kai parplaukia į uostą.

Greisas palinksėjo.

— Duosite telefono numerį? Mes jam paskambinsime.

— Ar galiu pati su juo šnektelėti?

— Atleiskit, bet ne.

— Argi aš neturiu teisės... maniau, kad turiu... į vieną skambutį?

— Tik po to, kai jus užregistruosime.

Linė, apimta nevilties, stebeilijosi į abu vyrus. Greisas į moterį žvelgė su užuojauta, bet išliko nepalenkiamas. Ji padiktavo Malko mobiliojo numerį. Glenas Brensonas užsirašė skaičius ir tučtuojau juos surinko savo telefone.

121

Patalpoje tebuvo matyti pora užrašų. Vienas, prisegtas prie žalių durų su langeliu, įspėjo: ĮKALINIMO ĮSTAIGOJE NELEIDŽIAMA NAUDOTIS MOBILIAISIAIS TELEFONAIS. KITAS SKELBĖ: KIEKVIENĄ SULAIKYTĄJĮ NUODUGNIAI APIEŠKOS KARDOMOJO KALĖJIMO PAREIGŪNAS. JEIGU ATSINEŠĖTE DRAUDŽIAMŲ DAIKTŲ, NEDELSDAMI INFORMUOKITE KARDOMOJO KALĖJIMO ARBA JUS AREŠTAVUSIUS PAREIGŪNUS.

Linė perskaitė juos abu du tuzinus kartų. Jau ilgiau nei valandą šitame niauriame kambaryje baltomis, niekuo nepridengtomis sienomis ir plikomis rudomis grindimis sėdėjo ant tokio kieto suoliuko, kad jis, rodės, buvo iškaltas iš akmens. Jėgas palaikė tik pora gautų cukraus pakelių.

Ji niekad gyvenime nesijautė taip siaubingai. Ištuokos sukeltas skausmas nė iš tolo neprilygo kančioms, dabar užvaldžiusioms protą ir širdį.

Iš Viston Greindžo ją atlydėjęs jaunas policininkas kas porą minučių pažiūrėdavo į sulaikytąją ir bejėgiškai vyptelėdavo. Jiedu neturėjo apie ką kalbėtis. Linė ne sykį jam dėstė, ką privalanti daryti, ir pareigūnas ją suprato, bet niekuo negalėjo pagelbėti.

Staiga įniko pypsėti telefonas. Jaunuolis atsiliepė į skambutį. Po kelių sekundžių, per kurias teišspaudė vienskiemenius atsakymus, patraukė mobilųjį nuo ausies ir atsigręžė į moterį.

— Čia detektyvas seržantas Brensonas — judu matėtės Viston Greindže, tiesa?

Ji kinktelėjo galva.

— Detektyvas seržantas su buvusiu jūsų sutuoktiniu atvažiavo į namus. Dukters nerado.

— Kur ji? — nusiminusi paklausė Linė. — Kur?

Policininkas pažiūrėjo bejėgišku žvilgsniu.

— Leiskite man kreiptis į Malką... buvusį savo vyrą.

— Atleiskit, ponia, negaliu. — Pareigūnas vėl priglaudė aparatą prie ausies ir pakėlė pirštą. — Jie telefonu šnekasi su „Streamline" taksi kompanijos atstovu. — Akimirką pasiklausęs tarė į mobilųjį: — Luktelkit, sere, tuojau perduosiu. — Jis atsisuko į Linę: — Detektyvas seržantas Brensonas ką tik kalbėjosi su vairuotoju, kuris prieš dvi valandas iš Viston Greindžo išvežė panelę, atitinkančią jūsų dukters apibūdinimą. Jis užsiminė nerimavęs dėl keleivės sveikatos būklės ir norėjęs ją pristatyti į ligoninę, bet mergaitė atsisakė. Iš taksi išlipo Vudmankoto fermoje, netoli Henfildo.

Linės kaktoje įsirėžė raukšlė.

— Kokioje vietoje?

— Regis, pasiprašė išleidžiama prie kažkokio keliuko.

Staiga viskas stojo į savo vietas.

— O, Jėzau! Aš žinau, kur ji. Tiksliai žinau. Pasakykit Malkui... jis supras. — Mėgindama užgniaužti ašaras, Linė sušniurkštė, nuo gokčiojimo jos balsas trūkinėjo. — Pasakykit, kad Keitlina iškeliavo *namo*.

122

Netrukus po ketvirtos valandos dienos šviesą taip aptirpdė švininis, šlapdribos persunktas dangus, kad Malkas turėjo įjungti priešakinius MG žibintus. Keliuką su giliomis provėžomis, kuris tebuvo titnagu nubarstytas gruntkelis, dengė lapai, nukritę nuo aukštų, virš tako stūksančių medžių, tad jis burzgė lėtai, nenorėdamas išmetamuoju vamzdžiu užkabinti žemės ir purvu aptaškyti įkandin riedančio policijos automobilio.

Malkolmas mėgino prisiminti, kiek laiko praėjo nuo tada, kai paskutinį kartą lankėsi šioje vietoje. Po skyrybų jiedu su Line pardavė nuosavybę, bet dar po dvejų metų jis skelbimuose pastebėjo, kad namas vėl parduodamas, ir į buvusias valdas atsivežė Džeinę — vylėsi, kad pavyks jas įsigyti. Tačiau sutuoktinė užmetė akį į apylinkes ir kategoriškai atmetė sumanymą. Išdrožė, esą vietovė pernelyg nuošali, ir jai būtų baisu čia likti vienai.

Teko sutikti, kad žmona teisi. Arba tau patinka atokumas, arba ne.

Automobiliai nubarškėjo palei namą, kuriame gyveno senyvas ūkininkas su pačia, kadaise vieninteliai kaimynai, įveikė dar pusę mylios, už savęs palikdami grupelę apgriuvusių daržinių, apardytą traktorių, seną priekabą, ir vingiuojančiu keliu patraukė į miško gilumą.

Jis velniškai nerimavo dėl Keitlinos. Į ką, po šimts, Linė įsivėlė? Reikalas, matyt, kažkaip susijęs su organu, kurį ji bandė nupirkti dukrai. Malkas iki šiol nepasakojo Džeinei apie pinigus, nors dabar dėl jų mažiausiai jaudinosi.

Policija atskleidė tik tiek, kad Keitlina pabėgo, o motina ėjo iš proto dėl prastėjančios dukters sveikatos ir bijojo, kad nepavyks pasinaudoti kepenų transplantantu, nes medikai pagaliau sulauktą, jai tinkamą organą perleis kitam ligoniui.

Artėjant proskynos link, priešakyje subolavo vaiduokliškas pavidalas. Žiemos kotedžas, kitados jų svajonių namas. Ir kelio pabaiga.

Malkolmas pakreipė MG priekį, kad šviesos aiškiai nutviekstų namelį. Tiesą sakant, po gebenių apdaru slėpėsi bjaurios išvaizdos, iš šlakbetonio blokų sumūrytas pastatas — drūta stačiakampė, šešto dešimtmečio pradžioje pigiai suręsta dviejų aukštų konstrukcija, kurioje kadaise glaudėsi kerdžius su šeima. Jį atleido iš darbo tuomet, kai kilo žemės ūkio krizė, o fermeris, siekdamas gauti daugiau grynųjų, apsisprendė parduoti statinį, ir kaip tik tada jiedu su Line nusipirko namą.

Abu paviliojo vieta. Visiška ramuma, fantastiškas pietuose plytinčio Daunso reido vaizdas ir galimybė vos per penkiolika minučių pasiekti Braitono centrą.

Sprendžiant iš išorės vaizdo, pastatas buvo apleistas. Kiek Malkas žinojo, pora jį įsigijusių londoniečių puoselėjo rimtus planus, bet galiausiai jie emigravo į Australiją, štai kodėl Žiemos kotedžas vėl pateko į prekybą. Akivaizdu, kad prie jo daugelį metų niekas nesilietė. Matyt, čia nebeužsukdavo žmonės, turintys pinigų arba svajonių. Nes jam apsčiai reikėjo ir vieno, ir kito.

Nuo keleivio sėdynės stvėręs žibintą, palikęs priekines šviesas, Malkolmas žengė laukan. Luktelėjo, kol iš savo automobilio išlipę, su įjungtais žibintuvėliais prieis policininkai detektyvas seržantas Glenas Brensonas ir detektyvė seržantė Bela Moj.

— Spėju, kad Jehovos liudytojai į vietinius kraštus atklysta nedažnai, — pajuokavo Brensonas.

— Tai jau tikrai, — atsakė Malkas.

Jis nusivedė pareigūnus savo rankomis išgrįstu plytelių taku, ties laukujėmis durimis pasuko į šoną, apeidamas kotedžą smuko po bugienių arka, tokia apžėlusia, kad visi trys turėjo palenkti galvas, kad nesusibadytų spygliais, ir išniro į užpakalinį kiemą. Takelis driekėsi pro pūvančią kepsninės terasą, palei veją, kadaise jo džiaugsmą ir pasididžiavimą, nūnai virtusią „džiunglėmis", smigo į vos įžiūrimą spragą aukštoje kukmedžių gyvatvorėje, pranykdamas Slaptame sode, kaip savo valdas vadino Keitlina.

— Dabar suprantu, sere, kodėl jums prisireikė važiuoti su mumis, — tarė Bela Moj.

Malkolmas blausiai nusišypsojo. Žibintuvėliu apšvietęs žaidimų namelį pajuto, kad įsitempė jo gerklė. Stabtelėjo netikėtai susigraudinęs.

Vyriškis kiek nustebo pamatęs, jog statinys vis dar gyvuoja, ir suvokė dėl to savotiškai apgailestaująs, nes šis namukas pernelyg stipriai priminė skausmą, patirtą per skyrybas su Line.

Rąstų namukas riogsojo ant striukų kampuose sumūrytų atramų. Malkas asmeniškai jį rekonstravo ne vien norėdamas pasinerti į mėgstamą veiklą, bet ir tokiu būdu išreikšdamas savo meilę Keitlinai. Link viduryje sienos įstatytų durų vedė laipteliai. Iš abiejų durų pusių buvo du stiklų nepraradę langai, bet žibinto spindulys niekaip nepajėgė prasiskverbti pro dulkių sluoksnį ir neleido įžvelgti, kas yra viduje. Malkolmas apsidžiaugė pastebėjęs, kad bitumo stogas nenukentėjo, nors ties kraštais ir garankščiavosi.

Tėvas bandė pašaukti dukrą vardu, bet gerklė taip perdžiūvo, kad jis neįstengė išspausti jokio garso. Atsidūręs tarp policininkų galų gale žengė pirmyn, nusigavo iki laiptų, suktelėjo klibančią rankeną ir pastūmė duris.

Širdis krūtinėje įniko džiaugsmingai spurdėti.

Keitlina, nulindusi į tolimiausią namelio kertę, sėdėjo ant grindų ir susikūprinusi tarsi lengvai lankstoma lėlė žvelgė į savo kelius.

Nuo „iPod" grotuvo, prigludusio prie jos šlaunies, sklido žalsvas, vos matomas blizgesys, tylą nežymiai drumstė priedainis: „Vienas... du... trys... keturi..."

Jis atpažino Faist, vieną iš Keitlinos šiuo metu mėgstamiausių dainininkių. Ji patiko ir Eimei.

— Labas, brangioji. — Malkolmas prabilo ramiai, kad jos neišgąsdintų.

Bet nesulaukė jokios reakcijos.

Jo krūtinę nudiegė išgąstis.

— Mieloji? Viskas gerai, čia tėtis.

Malkui į petį įsikibo policininko ranka.

— Sere, — įspėjamu balsu tarė Glenas Brensonas.

Nepaisydamas pareigūno vyriškis perbėgo kambarį, atsiklaupė ir prikišo veidą prie dukters skruosto.

— Keitlina, brangioji!

Tėvas delnais suėmė mergaitės skruostus ir apstulbo pajutęs, kad jie šalti kaip ledas.

Jis švelniai pakėlė dukros veidą ir išvydo plačiai atmerktas akis.

— Ne! — suriko Malkolmas. — Ne! Prašau, ne! Ne! NEEEEEEEEE!

Glenas Brensonas nukreipė žibintuvėlį į paauglę, įsižiūrėjo į jos akis lūkuriuodamas, kol sujudės vyzdžiai, vokai arba blakstienos. Bet jokių gyvybės ženklų neįžvelgė.

Malkas griebėsi paskutinio šiaudo — švelniai paguldė Keitliną ir prispaudęs jai prie burnos lūpas ėmė daryti dirbtinį kvėpavimą. Už nugaros pasigirdo detektyvės balsas, per radiją kviečiantis greitąją pagalbą.

Tėvas iš visų jėgų stengėsi atgaivinti dukrą net ir po dvidešimties minučių, kai pagaliau atvyko paramedikai.

123

Praėjus dešimčiai dienų maloni konsteblė drauge su vertėja Hitrou oro uosto aikštele lydėjo Simoną į „British Airways" lėktuvą.

Mergaitė prie krūtinės spaudė Gogą. Jį rado policininkė, Viston Greindže išnaršiusi visas lauke stovėjusias šiukšliadėžes.

— Na, Simona, ar džiaugiesi, kad grįši namo prieš Kalėdas? — linksmai suulbėjo pareigūnė.

Vertėja pakartojo klausimą rumuniškai.

Mergaitė trūktelėjo pečiais. Apie Kalėdas žinojo tik tiek, kad gatves tuomet užplūsta daug žmonių, šlamančiųjų pilnais rankinukais bei piniginėmis, ir tas metas puikiai tinka vogti. Ji jautėsi labai sutrikusi. Buvo

blaškoma po įvairias vietas ir patalpas. Nebenutuokė, kur esanti, ir nė kiek netroško čia likti. Dabar nekantravo susitikti su Romeo.

Simona nudūrė akis į žemę neišmanydama, ką atsakyti. Kalbant jai vis dar mausdavo gerklę. Žmonės, kurie ja rūpinosi, aiškino, esą gerklę sužalojo alsavimo vamzdelis, ir ramino, kad ji veikiai pasitaisys.

Mažoji rumunė nesuprato, nei kodėl buvo prijungta prie kvėpavimo aparato, nei kodėl ją siuntė namo. Vertėja pasakojo, kad blogi žmonės kėsinosi ją nužudyti ir išpjauti vidaus organus. Bet Simona nežinojo, ar verta tuo tikėti. Kas, jei čionykščiai pareigūnai tik prisidengė tokia dingstimi, kad galėtų išskraidinti ją atgal į Rumuniją?

— Dėl ateities nesijaudink! — tarė trapo apačioje paskutinį kartą ją apkabinusi konsteblė. — Bukarešto oro uoste susitiksi su Jano Tilingo draugu, kuris tave apgyvendins savo bendrabutyje.

Vertėja pakartojo žodžius.

— Ar ten bus ir Romeo? — paklausė mergaitė.

— Romeo tavęs laukia.

Trapo laipteliais Simona kopė nusiminusi, vis dar abejodama, ar tikrai moterys sakė tiesą.

Viršuje su mergaite džiugiai pasilabinusios dvi stiuardesės patikrino įlaipinimo taloną, nuvedė ją iki reikiamos vietos ir padėjo prisisegti diržus. Per skrydį rumunė niūriai tylėjo, dėbsodama į priešakinės sėdynės atlošą, gniauždama pasą, kurį jai nurodė pateikti oro uoste nusileidus lėktuvui, nesiliesdama prie maisto padėklo. Galvoje sukosi mintys apie Romeo. Galbūt jis *tikrai* ten laukia. Galbūt, kai Simona jį pamatys, viskas vėl bus kaip anksčiau.

Galbūt jiedu susigalvos naują svajonę.

124

Mėgstamiausia Rojaus Greiso pasivaikščiojimo vieta buvo po klintinėmis uolomis, į rytus nuo Rotingdino vedantis takas. Vaikystėje čia lankydavosi kartu su tėvais, ir jų iškylos tapo kone sekmadieniniu ritualu; pastaruoju metu, bent jau tais sekmadieniais, kai nereikėdavo dirbti, šią tradiciją jis tęsė kartu su Kleo.

Vyresnysis detektyvas dievino dramatiškumo pojūtį, ypač audrin-

gomis dienomis kaip šiandieninė popietė, kai plakdavo vėjo šuorai ir kildavo aukštos bangos, kurioms užliejus paplūdimį, virš žemos akmeninės sienelės retsykiais plūstelėdavo purslai ir pažirdavo akmenėliai. Gresiančios nelaimės nuojautą kurstydavo ir ženklai, perspėjantys dėl krentančių uolienos luitų pavojaus. Jam be galo patiko specifiniai druskos bei dumblių kvapai, netgi pūvančios žuvies dvelksmas, kuris protarpiais atvilnydavo ir bemat pranykdavo. Žavėdavo ir ties horizontu regimų prekinių laivų bei tanklaivių, kartais arčiau pasirodančių jachtų vaizdai.

Šiandieną, paskutinį sekmadienį prieš Kalėdas, Greisas žinojo, kad turėtų jaustis laisvas ir su pasitenkinimu laukti dienų, kurias galės praleisti drauge su mylima moterimi. Bet širdyje tvyrojo pilkuma, drumsta lyg dešinėje pusėje putojantys Anglų sąsiaurio vandenys.

Jiedu buvo šiltai apsirengę. Kleo žingsniavo patogiai įsikibusi jam į parankę, ir Rojus ėmė spėlioti, ar jiedu taip vaikščios ir po penkiasdešimties metų, virtę raukšlėtais senukais.

Greta bidzeno prie pailginamo saito prisegtas Hamfris, nasruose nelyginant trofėjų išdidžiai laikydamas medgalį, kurį užtiko pajūryje. Link trijulės viauksėdamas liuoksėjo rudas šuniukas, iš tolėliau augintinį kvietė šeimininkas. Kleo trumpam atšlijo nuo Greiso ir pritūpė paglostyti mažylį. Šis dirgliai atšoko, nes Hamfris metė ant žemės pagalį ir suurzgė. Ramindama amsių ji žengė artyn, bet šuo vėl stryktelėjo atbulas. Abu nusijuokė. Išgirdęs savo vardą mažius staiga nurūko šalin.

— Na, didysis detektyve, kaip jautiesi? — paklausė Kleo, vėl įsikabinusi į parankę.

— Nežinau, — nuoširdžiai atsakė Greisas, kuris stebėjo Hamfrį, bandantį sukąsti medgalį.

— O jei konkrečiau?

— Ar tik ne Velingtono hercogas sakė, kad už pralaimėjimą mūšyje blogiau yra tiktai pergalė?

Ji linktelėjo.

— Taip ir jaučiuosi.

— Aš kai ko nesuvokiu, — prisipažino Kleo. — Kas medikus privertė taip ilgai laikyti liežuvį už dantų?

— Rumunijoje chirurgas uždirba keturis tūkstančius eurų per metus. Pagalbinis personalas gauna dar mažiau. Štai kas. Viston Greindže visi praturtėjo, todėl buvo velniškai patenkinti.

— Ir nugrūsti į saugų užmiestį.

— Didžiuma nemoka kalbėti angliškai, todėl neliežuvavo su vietiniais. Planas gudrus. Atsigabenk reikiamus specialistus, leisk užsikalti gražaus pinigo ir išsiųsk atgal. Jiems, kaip Europos Sąjungos gyventojams, negalioja darbo suvaržymo taisyklės, ir tų žmonių niekas nevargina klausimais.

— O kas nutildė serą Rodžerį Sirijų?

— Milžiniškas atlygis. Ir jo paties moralinis pasiteisinimas.

Kurį laiką jiedu nepratarė nė žodžio.

— Sakyk, Rojau, jei toji mergaitė, Keitlina... jeigu ji būtų mūsų vaikas? Kokį sprendimą priimtum? — laisvuoju delnu Kleo patapšnojo sau per pilvą. — Kas, jei ateityje taip nutiks šitam vaikeliui?

— Ką turi omeny?

— Jei susiklostytų tokios pat aplinkybės ir mums teliktų vienintelė išeitis — nupirkti kepenis, kad išgelbėtume savo atžalą, — ką pats darytum?

Jis patraukė pečiais.

— Aš esu policininkas. Mano pareiga yra laikytis įstatymo.

— Va, kuo mane retsykiais gąsdini.

— *Gąsdinu?*

— Aha. Manau, dėl savo vaiko paaukočiau gyvybę. Dėl savo vaiko galėčiau nužudyti kitą žmogų. Juk tėvams būdingas *toks* rūpestis, tiesa?

— Tavo nuomone, pasielgiau blogai?

— Ne, turbūt ne. Bet aš suprantu, kas nulėmė motinos veiksmus.

Greisas linktelėjo.

— Vienoje filosofijos knygoje, kurią man davei, perskaičiau Aristotelio žodžius: baisiausia dievų suteikta kančia, kai motina pergyvena savo vaiką.

— Teisingai. Ir ką, tavo manymu, dabar jaučia ta moteris?

— Ar beglobė rumunė mažiau verta gyventi negu Braitono mergaitė iš viduriniosios klasės? Kleo, mieloji, aš ne Dievas ir nesistengiu Jo vaizduoti. Esu faras.

— Pats kartais nesvarstai, ar ne per daug įsijauti į faro vaidmenį?

— Apie ką tu šneki?

— Ar nebandai laikytis įstatymo bet kokia kaina? *Žmogaus* kaina?

Gal tave taip varžo policininko pasaulėžiūra, kad nematai, kas slypi už jos ribų?

— Mes išgelbėjome rumunei mergaitei gyvybę. Man tai daug ką reiškia.

— Maždaug „darbas atliktas, metas imtis kito"?

Greisas papurtė galvą.

— Anaiptol. Aš niekada taip nedirbu... ir nesijaučiu.

Kleo tvirčiau į jį įsikibo.

— Tu esi geras žmogus, ar ne?

Jis ilgesingai nusišypsojo.

— Sumautame pasaulyje.

Stabtelėjusi Kleo įdėmiai pažvelgė į Greisą ir apdovanojo šypsena, dėl kurios jis galėjo numirti.

— Tavo pastangomis sumautas pasaulis tampa truputėlį geresnis.

— O, kad taip būtų.

EPILOGAS

Linė stovėjo beveik dvejus su puse metų neliestame Keitlinos kambaryje. Dabar tarp suverstų dukters daiktų atsirado krūvos iš perkraustymo firmų gautų kartoninių dėžių.

Ką, po velnių, laikyti ir ko atsikratyti? Naujasis butukas, į kurį ruošėsi keltis, nebuvo erdvus.

Jausdama, kaip skruostais teka ašaros, Linė apžvelgė neišpainiojamus rūbų raizginius, minkštus žaislus, kompaktines ir DVD plokšteles, batus, kosmetikos indelius, rausvą taburetę, mobilųjį su mėlynais organinio stiklo drugeliais, parduotuvių krepšelius, ilgą purpurinį, ant smiginio lentos kabantį šaliką.

Verkė ji dėl Keitlinos, o ne dėl šios vietos. Nė kiek neapgailestavo, kad reikia išvykti. Dukra buvo savaip teisi. Čia *būstas*, bet ne *namai*.

Linė nusigavo į savo miegamąjį. Lovą slėgė iškili drabužinės ir spintų turinio šūsnis. Pačiame viršuje gulėjo mėlynas paltas, tebetūnantis plastikiniame, užtrauktuku užsegamame maiše, kuriame atsidūrė po pirmojo „pasimatymo“ su Regu Okuma. Nors ir mėgstamiausias iš visų, šitas apdaras rodėsi suterštas, todėl Linė neketino jo dėvėti. Kad ir kaip ten būtų, dėl Rego sukti galvos nebereikėjo. Po Keitlinos mirties „Denarų“ kompanija elgėsi su ja labai maloniai, netgi pasiūlė vadovės pareigas, taip suteikdama progą nurašyti Okumos skolą ir kompiuterių sistemoje pakoreguoti kreditinį jo reitingą. Užduotis įvykdyta tyliai — nė šuo nesulojo.

Ji persimetė paltą per ranką, nusileido į pirmą aukštą, pro laukujes duris žengė į nuostabų pavasario rytą. Ir įgrūdo drabužį į šiukšlių konteinerį.

Grąžinti pinigus Lukui ir Sju Šekelton bus galima pardavus namą. Dalį pinigų teks skirti Malkui ir motinai. Atsikračius skolų, pajamos gerokai sumenks, bet kam tai rūpėjo. Svarbiausia, kad praeitis ją paliktų ramybėje.

Tam tikra prasme taip ir atsitiko. Bent jau turint omeny teismo nuosprendį. Už porą metų lygtinai derėtų padėkoti „Oskaro“ statulėlės vertam advokato pasirodymui arba likimui, kuris lėmė širdį turintį teisėją — arba abiem faktoriams.

Sielvartas dėl Keitlinos savo ruožtu prilygo bausmei iki gyvos galvos. Sakoma, esą sunkiausia išgyventi pirmus dvejus metus. Deja, bėgant laikui, jai nė kiek nepagerėjo. Keletą kartų per savaitę Linė naktimis atsibusdavo išpilta šalto prakaito, sykiu pratrūkdavo raudoti dėl priimtų klaidingų sprendimų ir nuostabiosios mergaitės netekties.

Moteris tūžmingai save plūsdavo, kad grynai per paniką, grynai iš kvailumo prarado teisėtą, Keitlinai skirtą, ranka pasiekiamą transplantantą.

Linė nusiramindavo tiktai išgirdusi lovos kojūgalyje susirangiusio katino Makso murkimą, prisiminusi dukters šypseną ir nuolat kartojamus žodžius, kurie motiną taip erzindavo.

„Atvėsk, moteriške.“

PADĖKA

Šita knyga yra grožinės literatūros veikalas, kaip ir visa serija romanų apie Rojų Greisą. Tačiau, kad ir kaip liūdna, dėl transplantantų stygiaus Jungtinėje Karalystėje iš tikrųjų kasdien miršta po tris asmenis. Nemaloni tiesa ir ta, kad Bukarešte gyvena daugiau kaip tūkstantis gatvės vaikų — tarp jų pasitaiko net trečios kartos atstovų — ir daugiau nei penki tūkstančiai benamių suaugusiųjų, — tai siaubingo Čaušesku režimo palikimas. Jaunuosius beglobius išties grobia ir parduoda dėl organų.

Kol rašiau, man be galo padėjo daugybė žmonių, be kurių neapsakomai širdingos ir kilnios paramos savo kūriniui niekaip nebūčiau įkvėpęs autentiškumo pojūčio.

Pirmiausia ačiū Martinui Richardsui, Karalienės policijos medaliu apdovanotam Sasekso policijos viršininkui, kuris nepaprastai daug prisidėjo prie darbo, pateikė apsčiai vertingų pasiūlymų ir man atvėrė aibę durų.

Gerasis mano draugas, buvęs vyriausiasis detektyvas Davidas Gayloras, kaip įprastai atliko neįkainojamą darbą skaitydamas rankraštį, ne vien tikrindamas faktus, bet ir negailėdamas išmintingų, su įvairiais istorijos aspektais susijusių pastabų. Nuoširdžiai galiu pripažinti, kad be jo knyga būtų kur kas prastesnė.

Tokia gausybė pareigūnų skyrė man laiko ir įžvalgų, taikstėsi su tuo, kad sukiodavausi aplinkui, ir atsakinėjo į nesibaigiančius klausimus, jog faktiškai neįmanoma išvardyti jų visų, bet aš pasistengsiu — ir atleiskit, jei netyčia ko nors nepaminėsiu. Dėkoju vyriausiajam detektyvui Kevinui Moore'ui, vyriausiajam detektyvui Grahamui Bartlettui, vyriausiajam detektyvui Peteriui Collui, vyriausiajam detektyvui Chrisui Amble-

riui, detektyvui vyresniajam inspektoriui Adamui Hibbertui, detektyvui vyresniajam inspektoriui Trevorui Bowlesui, vyriausiajam inspektoriui Stephenui Curry'ui, detektyvui vyresniajam inspektoriui Paului Furnelliui, Mokslinių tyrimų skyriaus vadovui Branchui Manageriui, Brianui Cookui, Stuartui Leonardui, Tony'ui Case'ui, detektyvui inspektoriui Villiamui Warneriui, detektyvui vyresniajam inspektoriui Nickui Sloanui, detektyvui inspektoriui Jasonui Tingley'ui, vyriausiajam inspektoriui Steve'ui Brookmanui, inspektoriui Andrew Kundertui, inspektoriui Roy'ui Apsui, seržantui Philui Taylorui, Ray'ui Packhamui ir Dave'ui Reedui iš Pažangiųjų technologijų nusikaltimų skyriaus, seržantui Jamesui Bowesui, konstebliui Georgie Edge'ui, inspektoriui Robui Leetui, inspektoriui Philui Clarke'ui, seržantui Melui Doyle'ui, konstebliui Tony'ui Omotosui, konstebliui Ianui Uppertonui, konstebliui Andrew'ui Kingui, seržantui Malcolmui Wauchope'ui, konstebliui Darrenui Balcombe'ui, seržantui Seannui McDonaldui, konstebliui Danny'ui Swietlikui, konstebliui Steve'ui Cheesmanui, konstebliui Andy'ui McMahonui, seržantui Justinui Hamblochui, Chrisui Heaveriui, Martinui Bloomfieldui, Ronui Kingui, Robinui Woodui, seržantei Lornai Dennison-Wilkins ir Specialiosios paieškos skyriui, Sue Heard — policijos atstovei spaudai ir viešiesiems ryšiams, Louise Leonard, Jamesui Gartrellui, Peteriui Wiedemannui iš Miuncheno *Landeskriminalamt*.

Esu labai dėkingas šauniajai Braitono ir Houvo morgo komandai — Elsie Sweetman, Victorui Sindonui, Seanui Didcottui. Taip pat daktarui Nigelui Kirkhamui.

Du žmonės suteikė man ypač asmeniškų įžvalgų apie kepenų nepakankamumo ir transplantacijos pasaulį — Zahra Priddle ir Jamesas Sarsfieldas Watsonas, kuriems neseniai buvo persodintos naujos kepenys. Prie knygos labai prisidėjo tiek Zahra, tiek nuostabi Jameso šeima — Séamusas Watsonas, Cathy Sarsfield Watson ir Kathleen Sarsfield Vatson.

Už informaciją apie kepenų ligas ir nuo jų neatsiejamus medicininius reikalus ačiū gerajam profesoriui serui Roy'ui Yorkui Calnesui, daktarui Johnui Ramage'ui, daktarui Nickui Vaughanui, puikiajam daktarui Abidui Suddle'ui iš Karaliaus koledžo ligoninės, kuris supažindino su kebliausiais procedūriniais kepenų ligų ir transplantacijos proceso dalykais, daktarui Walidui Farajui, Gillai Wilson, Lindai Selves, dakta-

rui Duncanui Stewartui, daktarei Jane Somerville, daktarui Jonathanui Pashui, koroneriui daktarui Peteriui Deanui, patologui teismo ekspertui daktarui Benjaminui Swiftui, daktarui Benui Sharpui, Christine Elding, persodinimo operacijų koordinatorei iš Sasekso grafystės Karališkosios ligoninės, Sarah Davies ir daktarei Caroline Thomsett.

Dėkoju Joanne Dale, teikusiai neapsakomai įžvalgius pastebėjimus apie paauglių pasaulį, ir Annabelai Skok už itin išmintingas mintis jauno žmogaus požiūriu.

Be to, ačiū Peteriui Wingate'ui Saului, Adrianui Briggsui ir Philui Homanui, dėkui Peteriui Fauldingui iš Tarptautinės specialistų grupės, Julietai Smith, vyriausiajai Braitono ir Houvo magistratei, Paului Grzegorzekui, Abigailei Bradley, Mattui Greenhalghui, „Orchid Cellmark" teismo ekspertizės skyriaus direktoriui, Timui Moore'ui, Ray'ui Marshallui ir visai žemsemės „Arco Dee" įgulai, ypač Samui Janesui, superkokui! Melui Johnsonui iš Vaikų išnaudojimo ir internetinės apsaugos centro, vadovaujančiam prekybos vaikais tyrėjams, STOP (prekyba žmonėmis) JK labdaros organizacijai *(www.stop-uk.org)*, Samanthai Godec iš „City Lights" paramos grupės ir Sally Albeury. Esu itin dėkingas Nicky Mitchell ir Jessicai Butcher iš „Tessera Group PLS" skolų išieškojimo agentūros. Ir Grahamui Lewisui, mano garažo specialistui!

Labai dėkui ir komandai iš Rumunijos — mano agentei Simonai Kessler, nuostabiems tenykščiams leidėjams Valentinui ir Angelique Nicolau, Michaelui ir Janei Nicholsonams iš FARA globos namų, Rupertui Wolfe'ui Murray'ui. Už aistringą ir neįkainojamą entuziazmą ačiū Ianui Tillingui, Britanijos imperijos 5-ojo laipsnio ordino kavalieriui. Vokietijoje padėką siunčiu Hansui-Jürgenui Stockerlui ir Anettei Lippert.

Kaip visuomet dėkoju Chrisui Webbui iš „MacService" kompanijos, kuris sugeba palaikyti gyvybę mano kompiuteriui, kad ir kaip grubiai su šiuo elgčiaus! Nepaprastai didelę padėką norėčiau išreikšti šauniajai Annai-Lisai Lindeblad, „neoficialiai" redaguojančiai ir komentuojančiai visą knygų seriją apie Rojų Greisą, ir Sue Ansell, kurios gebėjimas atkreipti dėmesį į smulkmenas išgelbėjo mane nuo gausybės gėdingų klaidų.

Jei kalbėtume apie profesinę sritį, vėl pasikartosiu, kad turiu tikrą svajonių komandą: man atstovaujančius puikiąją Carole Blake kartu su Oliu Munsonu, nuostabiuosius publicistus, Tony Mullikeną, Amelia

Knight ir Clairei Barnett iš „Midas PR" viešųjų ryšių komandos. Čia tiesiog neužtektų vietos išsakyti deramą padėką kiekvienam „Macmillan" leidyklos darbuotojui, bet aš privalau paminėti talentingąją naująją savo redaktorę Maria Rejt ir tarti nuoširdų ačiū už jos išmintį ir patirtį. Stefa Bierwerth stačiai neprilygstama.

Kaip paprastai Helena, tvirta mano atrama, įkvėpdavo jėgų savo neišsemiama šventosios kantrybe ir protingomis pastabomis.

Išsaugoti blaivų protą man padeda ir bičiuliai šunys. Džiaugiuosi galėdamas pranešti, kad jų gretas papildė nuolat linksmai nusiteikusi Coco, kuri drauge su Oscaru bei Phoebe tūno po rašomuoju stalu ir laukia, kol galės užgriūti bet kokius ant grindų nusileidusius rankraščio puslapius bei pareigingai juos sudraskyti...

Galiausiai ačiū skaitytojams už neįtikimą palaikymą. Rašykite į tinklaraštį ir siųskite elektroninius laiškelius!

Peter James
Sussex, England
scary@pavilion.co.uk
www.peterjames.com

Žemsemės „Arco Dee“ įgulą sul
netoli Sasekso krantų iš jūros dugno iškelti žmogaus palaikai. Apžiūrint kūną paaiškėja, kad jame nėra gyvybiškai svarbių organų. Netrukus netoliese aptinkami dar du kūnai.

Sunkia liga sergančiai Braitono gyventojai gydytojų prognozės negailestingos: Keitlina mirs, jei artimiausiu metu nebus persodintos kepenys. Į paniką puolusi ligonės motina internete aptinka tarpininką, kuris už didelius pinigus garantuoja parūpinti tinkamą organą.

Tirdama žmogžudystes Braitono policija užeina Rytų Europoje veikiančią grupuotę, kuri verčiasi prekyba žmonių organais. Vyresniojo detektyvo Rojaus Greiso komandai tenka skubiai suktis, kad spėtų išgelbėti nelaimingą benamę, o nevilties draskoma motina pasiryžusi bet kam, kad iš mirties nagų ištrauktų savo mylimą dukterį...

www.jotema.lt
www.facebook.com/jotema